

جگره او سوله

دویم ټوک

لیف نیکولایوویچ تولستوی
ژباړن:
دوکتور لطیف بهاند

مسکو
۲۰۱۲

Ketabton.com

۷۰۳

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم:	جگړه او سوله
ليکوال:	ليف نیکولایوويچ تولستوی
ژباړن:	دوکتور لطيف بهاند
ټوک:	دویم
طرحه او ډیزاین:	سپين سهار
خپرنډوی او مالي لگښت:	د میدان وردگو ولایت والي
محمد حلیم فدایي	
چاپ شمېر:	۱۰۰۰ ټوکه
چاپ کال:	۱۳۹۱ ل/ ۲۰۱۲ ز
د خپرونو لړ:	(۳۸)

لومړۍ برخه

۱

د ۱۸۰۲ کال پیل و چې نیکولای رستوف، په رخصتیو کې کورته راستون شو. دینیسوف چې د ورونژ د ښار اوسېدونکی و، هم خپل کورته روان و، مگر رستوف هغه په دې قانع کړ چې، له ده سره څو ورځې په مسکو کې مېلمه او ددوی په کور کې پاتې شي. مسکو ته لا دوه تم ځایه پاتې و چې، دینیسوف له خپل یو ملګري سره مخامخ شو او له هغه سره یې درې بوتله شراب وڅښل.

سره له هغه چې مسکو ته نږدې کېدل او دلاري د لوړې ژورې سره بیا به هم هغه د سورت په پوست چې پر څوکی پرته و، وېده او له خوبه نه راوبښېده.

رستوف، چې څومره مسکو ته نږدې کېده، په هماغه اندازه یې نا آرامي لا پسې زیاتېده.

وروسته له هغه چې هغوی د رخصتۍ پانې د ښار په دروازو کې ثبت کړې، رستوف له ځان سره وویل:

- هېڅ نه رسېږو! دا ولې داسې وخت په ځنډ تېرېږي؟ دا څه اوږدې لارې دي، دا دوکانونه او غرفې، دا د څراغونو بې ډوله ستنې او دا کږې وږې کراچۍ!

هغه همدا سې مخې ته زور واوه، ګواکې په دې توګه یې غوښتل چې د ګاډۍ تګ لا پسې چټک کړي، هغه ویل:

- دینسوفه راوړسېدو! هه! وېده یی!

جگړه او سوله

او دينيسوف ځواب نه وركاوه.

-او هو! دا دي، دا دي دهغې گرځني گونښه چې زاخار به هلته خپله كراچۍ دروله، او دادی خپله زاخار، هماغه زاخار او هماغه آس! دا هم هغه دوكانگوټی چې پتيرې به مو ترې اخېستي! نوڅه وخت؟ څه وخت به ورسېږو؟

گاډيوان وپوښتل:

-كور مو كوم يو دی؟

-هغه دی، ايله په ايله، هغه لوی كور، نه وينی، كه څنگه؟ هغه لوی، هماغه زموږ كور دی، څنگه ته زموږ كور نه پېژنئ؟ دينيسوف! وا دينيسوفه! پاڅه، پاڅه چې راوړسېدو!

دينيسوف، سر را هسك، غاړې يې خلاصې، خو هېڅ يې ونه ويل.
دينيسوف، د گاډيوان څنگ ته ناست، چوپړ ته مخ ورواړاوه او وې ويل:

-ديمتري! گوره! دا زموږ د كور څراغونه، نه دي؟

-رښتيا هم، هماغه دي، دپلار جان د كوټې څراغ دې هم لگېږي.

-څه فكر كوي؟، چې لا وېده شوي نه دي، وينې دي كنه؟

هغه چې، پر خپلو نړيو او تاندو بریتونو منگولې تېرولې، وويل:

-گوره، زما هغه واسكت دې له ياده ونه وزي، ژر كوه، هغه راكړه.

بيا يې پر گاډيوان وړ چيغه كړه:

-تاته وايم، خوځېږه، ژر، ژر ځه!

بيا يې پر دينيسوف چې له خوبه لېونی و او سري يې نه شو هسكو لی، غږ وکړ:

-پاخېږه! راوینښېږه! واسکا!

دهغوی د كور تر دهليزه پورې درې نور كورونه پاتې وو، هغه

جگړه او سوله

گاډيوان ته وويل:

- ژر کوه! که ژر لاړې درې روبله انعام لرې، تلوار کوه!
هغه ته داسې برېښېده چې، آسونه نه خوځېږي او ځای پر ځای ولاړ دي، خو په پای کې گاډۍ ددوی د کور د دهليز بڼې خواته ورتاو شوه او رستوف، خپل سرپورې، په خپلو سترگو، ده ته آشنا د بام د څنډې لوبدلې برخه وليدله، خپل دهليز او د کور پلو ته نرۍ اوږده لاره گاډۍ لا درېدلې نه وه، چې ده ترې گام او د کور د دهليز خواته يې هې کړل پرته له هغه چې چاته يې پام شي، همداسې روان و، د کور ودانۍ، هماغه شان په چوپیتیا کې ډوبه وه او ددې څرگندونه يې کوله چې، د چا په تگ راتگ چور خبره نه ده. کورته په تلونکې نرۍ لاره کې هېڅوک نه لیدل کېدل. دهغه په زړه کې تېره شوه:

- پاکه پروردگار! انشاء الله، خير خيريت به وي؟ په رېږدونکي او نارامه زړه، يوه شېبه ځای پر ځای ودرېد، خو سمدلاسه يې منډه کړه، کورته نرۍ لاره يې ووهله او ده ته پر آشنا زینو وروخت. دروازې ته ودرېد، د دروازې هماغه آشنا لاستی او هماغه آشنا قفل چې گرافینې به تل دهغه له ککړوالي نه گيږله لره قفل هماغه شان په اسانۍ خلاصېده. په دالان کې د غورو ډيوه لگېدله.

زاړه چوپړ میخائیل، پر صندوق وېده و، پراکافي، هماغه زورور، چوپړ چې په یوازې ځان به يې گاډۍ په منگولو کې اوچتوله، په یوه کنج کې یوازې ناست او څه شي يې گنډل. هغه راخلاصېدونکې دروازې ته وکتل او په یوه شېبه کې يې پر ویرلړلې او بې پروا خبرې، د تعجب، لېوالتیا او گڼۍ خپه راخوړه شوه، ځوان گراف يې وپېژاند او چیغه يې کړه:

- نه يې منو! ځوان گراف! داڅه وايي؟ قربان دې شم!

جگړه او سوله

په داسې حال کې چې له خوښۍ او گڼۍ نه رپېده، د مېلمستون خواته يې منډې کړې، گواکې دخپل عادت له مخې يې غوښتل، د مېلمه د راتگ زېرى وکړي، خو ناڅاپه تم شو، ښکارېده چې څه يې په زړه کې وروگرځېدل، بېرته راستون شه او له ځوان گراف نه يې غېږ تاو کړه او وې ويل:

-دخدای شکر! دخدای شکر!

رستوف، ځان دهغه له غېږې راخوښې کړ او وې وپوښتل:

-ټول رک او روغ دي؟

--دخدای شکر! دخدای شکر دی! همدا شېبه يې ماښامنى وخوړه،

پرېږده چې لږ دې وگورم عاليجنابه!

-رښتيا ووايه، خير خيريت دى؟

-دخدای رضاده، ټول رک او روغ دي.

رستوف، خپل ملگرى دينيسوف، بېخې هېر کړ، هغه غوښتل چې له زېري او خبر نه پرته کورته ننوزي. هغه خپل پوستين وارتېږه او د پښو په څوکو، خو په چټکو گامونو دکور لوى تياره مېلمستون ته ورننوت. هر څه د پخوا په شان وو، د لوبو هماغه ميزونه، دشمو هماغه چلچراغ، خو ځوان گراف چاليدلى و او هغه ددې وخت پيدا نه کړ چې بې خبره ځان دهرکليو کوټې ته ورسوي. په همدې شېبه کې يو څوک لکه دتالندې په شان، دخنگ له کوټې نه راودانگل، درستوف په غاړه کې يې ځان وڅړاوه او څه مچې او ښکلول.

تر هغه وروسته، له دويمې، درېيمې او له بلې دروازې نه هر چا رادانگل، له هغه نه يې غېږې تاوولې، او ښکې، خوښۍ او دخوښۍ چيغې او سورې. رستوف داسې سرسام شوى و، چې نه پوهېده، څوک پيتيادى، کوم يو يې پلار او کومه ناتاشاده. ټول

جگړه او سوله

هممهاله، چغېدل، غږېدل او په گلپه يې ښکلاوه، خود هغه يوڅه ته ښه پام شو، چې ددې ټولو په منځ کې يې مور نه ليدله.
-نيکولای جانې! زه خو هېڅ خبر نه وم، ان اروا مې هم دتا دراتگ تصور نه شو کولای!

-ورته گورئ! دا خوزموږ خپل د زړه سر کوليا دی (په روسي ژبه کې نیکولای ته له نازه کوليا وايي) رښتيا څومره بدل شوی دی!
او خلکو! ولې داسې تياره ده، لاړ شي يوه شمعه راوړي!
چای! چای راوړي!

-پرېږده چې مچو دې کړم...
-د زړه سره! ما هم مچو کړه.
سونيا، ناتاشا، آناميخايلوفنا، ويرا اومشرگراف، ټولو له هغه نه غېږې تاوولې، چوپړان هم ټول راټول شوي وو، ټول غږېدل او په حيرانتيا کې ډوب وو.

پيتيا دهغه په لينگيو پورې ځان څړولی و او چينغې يې وهلي:

-ما ولې نه مچوئ؟

ناتاشې، دهغه تندې ځان خواته راخم کړ او وروسته له هغه يې چې پر هغه دمچکو باران جوړ کړ، په داسې حال کې چې هغه يې له واسکت نه نيولی و، له هغه نه لږ لږې شوه، خوبيا يې هم لکه ورغومی داسې ټوپونه او چينغې وهلي.

له هرې خوانه، دخوښۍ له اوبسکونه ډکو ځلېدونکو اومينه ناکو سترگو هغه ته کتل او له هر پلوه مچو غوښتونکې شونډې دده خواته په رپېدو وې.

سونيا چې دالوان په څپر تکه سره ځلېدله، دهغه لاس يې رانيولی و او په خورا لېوالتيا او مينه ناکو کتو، دهغه کتو ته په تمه وه. سونيا نور

جگړه او سوله

نو شپاړس کلنۍ ته ور اوښتې، د ښکلا غوټۍ يې په غوړېدو وه او په تېره بيا د نیکمرغۍ او مینه ناکۍ له تلوسې، په دې شېبه کې سخته ښکلې برېښېده. پرله پسې يې هغه ته کتل، هغه ته موسېده او يوه شېبه يې هم له هغه نه بل پلو سترگې نه غړولې، خو ساه يې په گوگل کې بنده کړې وه. هغه هم هغې ته د مننې او پېرزوينې په غلچک ورکتل، خو دده سترگې لاتراوسه هم ديوبل چاپه تمه او کوم څوک يې لټول. مشره گرافينه لانه وه راغلې. په همدې شېبه کې د دروازې لاشانه د پښو گامونه واورېدل شول، خو دا گامونه داسې چټک و، چې د هغې دمور گامونه هېڅ ورته نه وو.

خو دا دهغه مور وه، هغې ده ته ناشنا، نوې او دده تر تنگ نه وروسته گنډل شوې جامې اغوستې وې. ټولو هغه پرېښود او ده دمور پلو ورو دانگل. کله چې سره يوځای شول، مور دهغه پر ټټر سر ولگاوه او په ساندو شوه. هغې نه شو کولای سر را اوچت کړي او يوازې يې خپل مخ دهغه پر پوځي واسکت او پر هغه د سړو تمبل او کتار شويو کارتوسو ورسولاوه. بې له هغه چې د چا ورته پام شي، دينيسوف، هم راننوتلی و، هلته ولاړ و، خپلې خوبولې سترگې يې سولولې او ددې نندارې په ننداره و. هغه ځان گراف ته چې ده ته يې په پوښتنيز غلچ ورکتل، ورو پېژاند:

- زه واسيلي دينيسوف نومېږم او ستاسو د زوی ملگری یم.
گراف له هغه نه غېږ تاو کړه، پر خپل ټټر يې کېښکود، له هغه سره يې ښکل کړل او وې ويل:

- بښنه غواړم، زه تاسو پېژنم، پوهېږم، نیکولای جان په خپل لیک کې ستاسو په اړه راته لیکلي و. ناتاشي، ويرې، راشي، دې خواته راشي، د احم دينيسوف دی.

جگړه او سوله

سمد لاسه ټول، د نیکمرغه او له حیرته ډکې خپرې، خڼور او دتورو بریتو خاوند، دینیسوف خواته ورو او بښتل او پر هغه ورتول شول. ناتاشا چې له خوښۍ نه یې ځان هم هېر کړی و، چغه کړل: - دزړه سره! دینیسوفه! قربان دې شمه!

هغه ته یې ورو دانگل، غېږ یې ترې تاو او په کلکه کلکه یې مچ کړ. د ناتاشې په دې کړو ټول هک حیران شول. دینیسوف خپله هم له شرمه تک سور شو، خو و موسېد، د ناتاشې لاس یې راو نیو او بښکل یې کړ.

دینیسوف هغې کوټې ته چې دهغه لپاره یې ټاکل شوې وه، بدرگه او درستوف کورنۍ غږې، بېرته له نیکولای نه راتاو شول.

مشره گرافینه، دهغه ترڅنگه ناسته وه، دهغه لاسونه یې کلک نیولي او هره شېبه یې مچول. نور ټول ترې تاو راتاو و او دهغه هر غلچک، هره خوځېدا او غږېدا یې په ځیر سره څارل او په مینه ناکو، ځلېدونکو او حیرانتیا یې هغه ته کتل. خویندو، ورور او پلار هر یوه هڅه کوله چې تر ټولو نېږدې هغه ته کېږي او د چایو یا دستمال په راوړلو کې، سره ناندري جوړې کړي.

رستوف دهغې مینې له کبله چې په ده پیرزو شوې وه، خورا نیکمرغه و، خو د راتگ له لومړې شېبې او له خپلوانو سره د کتنې خوند، دهغه داوسنۍ خوښۍ او نیکمرغۍ په پرتله داسې پرتمین وو، چې اوسنۍ هغه هسې بې خونده ورته برېښېدل، نوځکه دی هره شېبه دیوه نوي زېږي او خوند په تمه و.

نوي را رسېدونکې بله ورځ، سهار تر لسو بجو پورې وېده وو. دهغوی د خوب د کوټې ترڅنگ په کوټې کې، تورې، پنډونه، خورجینې او پرانستې کڅوړې، په خټو ککړ بوتونه او موزې

جگړه او سوله

، همداسې گډوډ او تیت او پرک پراته وو... چوپړانو دوه لگنه تودې او سرې اوبه او پاکې جامې چمتو کړې وې. د نارینو او تنباکو بوی په کور کې خپور و.

د دینیسوف، مات او ځیر غږ واورېدل شو:

- گریشکا! رستوفه تاته وایم پاڅېږه!

رستوف، خپل سره تړلي باڼه و منبل، د سر جرې څنې یې له تاوډه بالبنسته راهسکې او وې ویل:

- څه خبره ده؟ ناوخته شوې ده که څنگه؟

د ناتاشا غږ له گاوند کوتي نه واورېدل شو، چې ویل یې:

- اها! لس بجې کېدونکې دي.

د گاوند له کوتي نه د شغهار کونکو کمیسونو او دنجونو د شروشور او غږېدا، غږ راته او دهغې له نیمه پرانتي دروازې نه د شنو جامو او تورو څڼو پېژواک راوځلېد او ناڅاپه بېرته ورک شو. ناتاشا، سونیا او پیتیا راغلي وو، چې وگوري، نوي راغلي مېلمانه را پاڅېدلي او کنه؟ دروازې له شایا د ناتاشې غږ واورېدل شو:

- نیکولای جان! پاڅېږه! پاڅېږه نور!

- سمدلاسه! همدا اوس!

پیتیا په همدې وخت کې په گاوند کوتي کې، تورې لیدلې وې او له هغو نه یې یوه را اخیستې وه، له مشرجگړه لیدلي ورور سره کتنې، دهغه په زړه کې شور او مینه راتخنولې وه، بې له هغه چې دې ته پام وکړي چې دا نه ښایي چې پېغلې نجونې دې لغږ او بې جامو ځوانانو ته وگوري، د ناږمۍ یا بې پروایۍ له امله هغه د نویو راغلیو زلمیو د کوتي دروازه پرانسته او په لوړ آوازي وویل:

- دا ستا توره ده؟

جگړه او سوله

د دروازې د خلاصېدو سره سم نجونو شاته ودانگل او دینیسوف په حیرانۍ او تعجب، خپل له وینستو نه ډک لینگې په څادر کې و مړول او خپل ملگري ته یې وکتل، پیتیا کوټې ته ورننوت او دروازه یې ځان پسې وړپورې کړه. د دروازې له شا نه دخندا د کړسهارې غږ تر غوږه شو.

د ناتاشا غږ پورته شو:

- نیکولای جان! کمیس واغونده او راووزه!

پیتیا وپوښتل:

- دا ستا توره ده؟ او بیا یې په خورا ادب تورڅښي او توربریتي

دینیسوف ته مخ ورواړاوه او وې ویل:

- او که ستاسو ده؟

رستوف کمیس واغوست، په تلوار یې خپلۍ پښو او له کوټې نه ووت. ناتاشا خپلې سڅک لرونکې یوه موزه په پښو کړې او په بله لگیا وه. سونیا تر خپل ځانه تاوېدله، غوښتل یې لمن راټوله او کېښي. په همدې حال کې رستوف دهغوی کوټې ته راننوت. دواړو نوي شنه شنه، سره ورته کمیسونه اغوستي وو. اننگي یې تک سره او خورا خوښې وې. سونیا له کوټې وټنستېده او ناتاشا ورور تر ترڅرگ لاندې ونيو او په خبرو خبرو یې هغه واړه مېلمستون ته بوت.

ددوی مرکه شېبه شېبه تودېده او دا مرکه هسې تودده وه، چې دوی دهغو نورو زرگونو پوښتنو او ځوابونو لپاره چې یوازې دوی پورې یې اړه لرله دخبرو لپاره وخت نه شو پیدا کولای. ناتاشا په هرې هغې خبرې چې ورور ادا کوله او یایې خپله ویله، په کړس کړس خندل. دهغې خندا نه له دې کبله وه، چې ددوی خبرې دخندا وړوې، بلکه له دې کبله وه چې خورا خوشحاله وه او نه یې شو کولای دخپلې خندا او موسکا مخه

جگړه او سوله

ونيسي.

د رستوف دهرې خبرې په اورېدو به يې ويل:

-خو رابنه ده، ډېره بې سارې ده!

رستوف داسې وانگېرله، چې د خور د تودې مينې تر اغېز لاندې راغلی دی، تر هغه يونيم کال نه وروسته چې دی له کوره وتلی د لومړي ځل لپاره، دهغه په گوگل او پرڅېرې هغه ماشوم وزمه موسکا راخوږېږي، چې په دې موده کې آن يو وار هم داسې احساس کړې نه وه. ناتاشا به ويل:

-واه! گوره! له تانه لوی نارينه جوړ دی، پاکه پرودگاره! څه لويه نيکمرغي، څه لويه نيکمرغي ده چې زما ورور... هغې دهغه بریتونه ولمسول او وې ويل:

-غواړم په دې پوه شم، چې دا تاسو نارينه څنگه ياستئ؟ همداسې لکه مېړه ښځې که بل ډول؟ رستوف ځواب ورکړ:

-نه! نه! هو رښتيا سونيا ولې وتښتېده؟ هوکې!

دا يوه بله لويه قصه ده! گوره! ته غواړې له هغې سره وغږېږي، کنه؟ څنگه په تېره به ورسره غږېږي او که په تاسو؟ رستوف وويل:

-گورو به، چې څنگه پېښېږي.

-ښه به دا وي چې تاسو ورسره وغږېږي، زه به بيا وروسته درته ووايم چې ولې.

-پوه نه شوم؟ دا نو څه خبره ده؟

-ښه ته چې ټينگار کوي، همدا اوس به يې درته ووايم ته خو

جگړه او سوله

پوهېږې چې زه او سونیا ډېرې نېږدې خورلنډې یو، داسې خورلنډې چې هغه ته مې ددوی د دوستۍ په نښه په سکروټه لاس داغلی دی، راشه وې گوره.

لستونۍ یې پورته کړ او له څنگلې یې لږ څه بر اوږې ته نېږدې، پر خپل اوږد، نازک او ښکلي مټ، هغه ځای چې دنخا د اوږده کمیښ داغوستو پروخت پټېږي، یوه سره په اوږ داغلی نښه وروښوده.

- ما دا ددې لپاره سوی دی، چې هغې ته دخپلې مینې نښه څرگنده کړم، هسې خط کش مو په اوږو وینو او ځان مو پرې وسو ځاوه.

هغه چې دخپل ماشومتوب د سبقونو د ویلو په کوټه کې پر هغې پستې اوږدې څوکۍ چې بالښت ډوله لاستیو هغه گاڼله، ناست و، دخپلې خور ناتاشې ناهیلیو، خو غږېدونکو سترگو ته یې کتل، بیا دخپل ماشومتوب په ښکلي دنیاګۍ کې، دهغې کورنۍ په غېږ کې چې پرته له ده نه بل چا ته د تصور نه وه، ورډوب شو. هغه دنیاګۍ کې چې په ده کې یې دده لپاره د ژوند ترټولو نه ښه خاطرات او یادونه را تازه کول. چاته دمینې د څرګندونې او ښودنې لپاره په سکروټو پر ځان دنښې اېښودل ددې لپاره هسې د ماشونو او بایزه خبره نه وه، هغه دا حال احساسولی شو او هغه ته د تعجب وړ نه وه.

خو بیا یې هم وپوښتل:

- دا خو ښه ده، تردې وروسته څنګه کېږي؟

- څنګه؟ دا چې ما او تا هم هغه ته همداسې گران یو. د تل لپاره ورته گران یو. دا خو څه حماقت نه دی، چې لاس په سکروټه داغ کړې او بس! دا په دې معنی چې موږ به یو بل ته گران یو. هغې ته یو څوک داسې تل گران دی، لکه دا نښه چې ابدی ده، هغه گرانښت به هم همداسې ابدی وي. زه په دې نه پوهېږم اوس او سمدلاسه به یې هېره کړم.

جگړه او سوله

-نوخنگه؟

-هغې ته زه او ته همداسې گران یو، ناتاشا ناڅاپه تکه سره شوه او

وې ویل:

- پوځ ته تر تگ نه مخکې دې، هغه وعدې یاد پرې؟ هغه وايي چې ته هغه هېر وې، خو هغه وايي چې دی به ماته د ژوند تر پایه گران وي، پرېږده چې هغه همداسې ازاد واوسي، خو ماته به گران وي... گوره رښتیا هم دا د پیرزوينې او رحم خبره ده، کنه؟ لوی روح غواړي، همداسې نه ده؟ ناتاشا خپله دا خبر بیا تکرار کړه او وې ویل:

-لوی روح او خورا پیرزوينه غواړي، همداسې ده کنه؟

د هغې د وینا له نښو نه داسې برېښېده، هغه څه چې هغه یې اوس وايي، تردې مخکې یې په ژړا ژړا ويلي وي. رستوف په خیالونو کې ډوب شو او وې ویل:

-زه هېڅکله هغه خبره چې مې کړې، نه هېر و، سونیا داسې ښکلې ده چې، کوم احمق به په داسې نیکمرغۍ سترگې پټوي. ناتاشا په لوړ او له تلوسې نه په ډک آواز وویل:

- نه! نه! ما او هغې په دې اړه د زړه خواله کړې وه، ما لا پخوا ويلي و، چې ته به همدا خبره کوي، خو داسې نه ده، ځکه که ته دا خبره ددې لپاره کوي چې خپله ژبه او وعده پرځای کړې او یوازې دخپلې ژبې د ساتنې لپاره ځان دې ته اړ وې. دا خبره ددې معنی لري چې ته کوم بل چا واده کولو لپاره اړوېستی یې او دا سمه خبره نه ده.

رستوف په دې پوه شو، چې هغوی دا ټولې خبرې په ښه تکل برابرې کړي دي. سونیا پرون هم دخپلې ښکلا پر زور هغه کوډې کړې وې او نن یې هم دسترگو په رپ کې تر پروانه لا سخت دده پر زړه یرغل کړی و. هغه

جگړه او سوله

چټه شپاړلس کلنه زړه رابښکونکې پېغله وه او داسې يې احساس کړه چې ورته گرانه ده (په دې کې يې يوه شېبه هم شک نه لاره) رستوف په زړه کې پخوله:

- ولې همدا اوس راته گرانه نه وي، ولې له هغې سره ژر واده ونه کړم، خو اوس، اوس خومې ډېرې نورې خوږې شپې ورځې او لذتونه تر مخې دي، هو کې هغوی زما د رضا کولو لپاره ښه دوکه جوړه کړې ده. نه! نه! ښه به دا وي چې آزاده پاتې شم او وې ويل:

- ډېره ښه ده، په دې اړه به نو وروسته وغږېږو، هغه زياته کړه: - وای وای چې نه پوهېږې، چې څومره دې په ليدو خوشاله يم. گوره باریس ته خو به دې خیانت نه وي کړی؟
ناتاشا وخنډل او په لوړه آواز يې وويل:

- دا څه ايلتې غږوئ! نه دهغه او نه دبل کوم يوه، دهېشچا په خیال کې هم نه يم او نه غواړم په دې اړه وغږېږم.
- عجب ده، دا ولې، دا په تا څه شوي دي؟

ناتاشا چې دنيکمرغۍ موسکا يې پرشونډو خوره و، وغوړېده او وې ويل:

- په ما؟ بيا يې له هغه نه وپوښتل، تا: - تا دوپورت (فرانسوي ناڅگر چې هغه وخت په پترزبورگ کې خورا پېژندل شوی دی) ليدلی دی؟
نه! ...

هغې زياته کړه: - زه به هېڅ وخت مېړه ونه کړم، غواړم ناڅگره شم، خو گوره چاته ونه وايي.

رستوف داسې د زړه له کومې وخنډل، چې دينيسوف په گاونډ

جگړه او سوله

کوټه کې دهغه غږ واورېد او درستوف په خوښۍ او نیکمرغۍ بې رخه راغله، هغې هم د خندا مخه ونه شو نیولای او وې ویل:

- خورا ښه ده، خورا !

- ښه ده ! ښه ده ! نور نه غواړئ چې له باریس سره واده وکړي؟

- ناتاشا له قهره تکه شنه شوه او وې ویل:

- زه نه غواړم د چا ښځه شم، کله چې باریس ووينم، خپله به ورته

ووایم.

رستوف وویل:

- ښه نو داسې؟

ناتاشا وویل چې دا ټولې هسې ملنډې دي، هغې زیاته کړه او له

ورور نه یې وپوښتل:

- ښه دا راته ووايه، دینیسوف ښه هلک دی؟

- ډېر ښه هلک دی.

- ښه ورکه وه یې، څه جامې دې راوغونده، چې چای وڅکوو.

...رستوف چې په کوټه کې سونیا ولیدله، تک سور شو. نه پوهېدو

هغه یې ته څه ووايي او څه وکړي. پرون شپه یې دسترې مشې او

د بېلتون له درده وروسته دوه ځله سره ښکل کړي وو، خونن یې داسې

انگېرله چې دا کار نور کېدونکی نه دی. رستوف داسې احساسوله چې

مور او خويندې یې ټول ده ته په پوښتنیز کتو گوري او سترگه په لار

دي چې دی له سونیا سره څه کوي، هغه د سونیا لاس ښکل کړ او هغې ته

یې (سوني) او (تاسو) وویل.

((دا په دې معني چې نه دومره رسمي چې د سونیا له نامه سره دهغه

د پلار نوم یاد او نه دومره غیر رسمي چې هغې ته (ته) ووايي، خو

دهغو سترگو د یو بل په لیدو یو بل ته (ته) ویل او په خوند یې سره

جگړه او سوله

ښکل کړل. سونیا په کتو کتو کې له هغه نه له دې کبله ښه غوښته، چې دناتاشا له لارې یې هغه ته خپلې پخوانۍ خبرې او وعدې وریادې کړې او له هغه نه یې له دې کبله مننه کوله چې دا لا هماغه شان ورته گرانه ده. رستوف بیا په کتو کې له هغې نه له دې کبله مننه کوله چې هغه یې آزاد پرېښی او هغې ته ویل، که ازاد وي او که نه وي، دا به همداسې ورته گرانه وي، ځکه دا امکان نه لري، چې سونیا ده ته گرانه نه وي.

ویرې د یوې شپې چوپیتیا نه په گټه اخیستو، وویل:

-دا ډېره د تعجب وړ ده، چې سونیا او نیکولای د دوو پرديو په شان یو بل د (تاسو) په نامه یادوي.

د ویرې دا خبره دهغې دنورو خبرو په شان رښتیا او د تل په شان دټولو د خوابدۍ لامل شوې ده. نه یوازې نیکولای، سونیا او ناتاشا بلکې مشرې گرافینې هم له سونیا سره دخپل زوی له مینې له دې کبله ویرېده، چې تصویر یې کاوه، کېدای دغه مینه ددې زوی له خورا سترو بریو او نیکمرغيو نه بې برخې کړي. مشرې گرافینه هم د پېغلو په څېر تکه سره شوه. رستوف د دینیسوف په لیدو هم حیرت وکړ، ځکه دینیسوف، د عسکرۍ خپلې نوې جامې اغوستې وې، عطریې وهلې و، په غوړو څڼو او په داسې شان او پرتم دهر کلیو کوټې ته راننوت، چې هغه ته یې دهغه د جبهې حالت وریادوه او له ښځو سره په داسې ناز او ادا ښورېده او غږېده چې رستوف هېڅکله په دغه شان دهغه د لیدو تمه نه لرله.

۲

کله چې نیکولای رستوف له جبهې نه مسکو ته راستون شو، دهغه کورنۍ هغه ته دیوه نازولي او اتل زوی په شان هرکلي ووايه. نیکولای دهغو د زړه سر او په دیدن یې نه مړېدل. خپلو خپلوانو هم هغه ته بې ساری درناوی او گرانښت څرگند او، اشنایانو بیا هغه ته دیوه سواره او زړه رابښکونکي پوځي افسر په سترگه کتل، داسې افسر چې دښو کړو وړو خاوند او بې ساري ښه نخایي کوله.

درستوف کورنۍ په مسکو کې خورا مخوره، دوستان او آشنایان یې بې شمېره او سړکال خودمشر گراف پیسې او شتمنۍ ځکه خورا پریمانه وو، چې یو څه جايدادونه یې گرو کړي وو. نو له همدې کبله نیکولای جان ځان ته دگاډۍ غوره ښه آس، دوړځي دود سره داسې غوره کالي چې بل چا لا په مسکو کې نه درلوده او ښایسته داوړېدو ټونگو موزې، اڅپستې وې، شپه او ورځ یې له یارانو دوستانو سره له خوښیو نه په ډکو بندارونو کې تېرولې. رستوف کور ته دراستنېدو نه لنډه موده وروسته، له پخواني ژوند سره د بیارېدېدو له امله دخوښۍ احساس کاوه او داسې یې انگېرله چې اوس پوره لوی سړی شوی دی. د دنیات په مضمون کې دناکامېدو ترخه غمونه، د سورلۍ په گاډیو کې دسپرېدو لپاره دگاوریل نه دپور اڅپستنې او په غلا غلا له سونیا سره ښکلول، اوس ټول دهغه لپاره دماشمتوب دزمانې داسې لوبې برېښېدې چې دتېرو وختونو هېر شوي یادونه وو. هغه اوس

جگړه او سوله

د سواره پوځ داسې يو افسر چې د سورلي ښکلي، ځلېدونکې ځانگړې پوځي جامې، چې د گيورگي په نامه د سپينو زرو مډال پرې تمبول شوی و، اغوستې وې او د ښار له خورا مخورو، نامتو او ماهرو سورو ښکاريانو سره د لوبو او دهغو د آسونو په پرتله يې خپل آس جوړاوه. هغه د ښار په ځانگړې کوڅه کې له کومې ښځې سره آشنايي پيدا کړې وه او هر ماښام به يې د بدن ته ورته د ارخاروف په کور کې به يې د مازورکا نومې نڅا دنڅاگرو لارښوونه کوله، له فيلډمارشال کامنسکي سره به يې د جگړې په اړه مرکې کولې، انگرېزي کلوب ته يې تگ راتگ پيدا شوی و او له يوه څلويښت کلن ډگروال سره يې چې د دينيسوف له لارې پېژندگلوي شوې وه او په (ته) يې له هغه سره خبرې کولې.

په مسکو کې يې له ټولواک سره د مينې اور لږ سوړ شوی و، ځکه په دغه موده کې چې دی دلته راستون شوی و، هغه يې ليدلی نه و، خو ددې ټولو خبرو سره سره هغه د ټولواک او له هغه سره د خپلې لېوالتيا په اړه غږېده. کله ناکله خو به يې لا داسې هم ښودله چې دی د ټولواک په اړه خپل زيات رازونه ويلی نه شي، هغه رازونه چې د ډېرو نورو لپاره د پوهېدو وړ نه دي او د ټولو هغو احساساتو سره يې د زړه له کومې خواخوږي ښودله چې په مسکو کې يې هغه وخت ټولواک الکساندر پاولوويچ ((ځمکنی فرېنټه)) گڼله.

په مسکو کې د اوسېدو او پوځ ته د بېرته ستنېدو په دغه لنډه موده کې، رستوف نه يوازې له سونيا سره نږدې نه شو، بلکې لږ نور هم سره لرې شول.

سونيا خورا ښکلي، مهربانه او له ورايه څرگنده وه چې پر رستوف يې سخت زړه بایللی و، خو رستوف د ځوانۍ په هغه منگ و، چې

جگړه او سوله

هر ځوان تصور کوي، دومره بوخت او په کپ کېچونو کې ډوب دی، چې مینتوب ته وخت نه لري او یا دا چې ترواده نه خپله ازادي غوره گڼي او غواړي یوڅه نور تر سره کړي. هر کله به چې سونیا ور په زړه شوه ویل به یې:

- هه هه، داسې پېغلې ډېرې دي، نورې به هم ډېرې داسې پیدا شي، ډېرې نورې چې زه یې لانه پېژنم. ددې کار لپاره زه لا ډېر ځوان یم، وخت ډېر دی، هغه وخت چې زما دې کار ته زړه شي او مین شم، خو اوس د مینتوب لپاره هېڅ وخت نه لرم.

له بله پلوه هغه له بنځو سره ناسته ولاړه ځانته یو ډول سپکاوی گانې، که څه هم هغه دنځاوو بندارونو ته تگ راتگ درلود او له بنځو سره یې ناسته ولاړه کوله، خو داسې یې بنودله چې دا کارونه د زړه له کومې او بې خونده کوي. انگریزي کلوب ته تگ راتگ، له دینیسوف سره عیاشي، په شرابو کې ډوبېدل، هغه پېژندل شوي کور ته تگ راتگ ((هلته عیاشانو تگ راتگ درلود))، دا او دې ته ورته نور ډېر کارونه یې د یوه سواره پوځي لپاره ورځني چارې گڼلې.

د مارچ د میاشتې په پیل کې مشر گراف، ایلیا اندرېوویچ رستوف، دهغې مېلمستیا او بندار په چمتوالي سخت لگیا و، چې په انگریزي کلوب کې یې، د شهزاده باگراتیون په ویار ډجورېدو تکل کړي و.

گراف، چې خپل اوږد کورنی کمیس اغوستی و، په کور کې گرځېده راگرځېده او د انگریزي کلوب داشپزانو پېژندل شوی مشر، فئوک تیست، ته یې د مېلمستیا لپاره، د مرچ او مالګې، زر چوبې، بادرنګو، تازه کبانو، د خوسې د غوښې او نورو په اړه ځانګړې سپارښتنې کولې.

جگړه او سوله

گراف رستوف د پرانستو له پیل نه د دغه کلوب غړی او دهغه یو له مخورو سپین ږېرو نه گڼل کېده. نو له دې کبله شهزاده باگراتیون ته درسمي مېلمستیا د تیاری چارې ده ته سپارل شوې وې، ځکه هغه په مېلمه پالنې او خرڅ کې لوی لاس او نوم لاره او په دې برخه کې یې سیال نه درلود. د کلوب مشرانو، اشپزانو او چوپرانو په خورا پاملرنې او ورین تندي د هغه سپارښتنې اورېدې، ځکه هغوی په دې ښه پوهېدل، پرته له هغه نه به بل هېڅ څوک د داسې یوې مېلمستیا خرڅ ته چې خوزه روبله کېږي ملا ټینګه نه کړي او د بل هېڅ چا په مېلمستیا کې به دوی ته داسې گټې ور په برخه نه شي...

گراف، وروسته له هغه چې پخوونکو ته وړ سپارښتنې ورکړې، د مېلمستون خواته یې د ستنېدو تکل وکړ... په همدې وخت کې یې د دروازې له شان نه د ټینګو نارینه گامونو او د بوتو د وسپنیزو تکهارې غږ واورېد. هغه ځوان گراف و، هغه د تاندو، نریو بریتو، ښکلې او بې سارې تازه بشرې سره چې خوب یې ښه پوره او ستوماني یې لري ښکارېده، له ښه مسکوي طبیعت سره راننوت.

بوډا گواکې له شرمه ډکې موسکا سره زوی ته وویل:
 - آه وروړکه! چېرې یې؟ چور سرسام شوی یم، که بل څوک نه یې، تا خو به لږ مرسته راسره کړې وای، تر اوسه مې لا سندرغاړي خبر کړي نه دي، سازیان شته، خو سندرغاړي؟ ما وې چې جتان راو غواړم؟ تاسو سپاره پوځیانو خو د جتانو وکوچانیو سندرو لېونی یاستئ.

زوی و موسېده او وې ویل:

- که رښتیا راباندې وایې، شهزاده باگراتیون چې کله دشون گرابن، جگړې ته چمتوالی نیوه، دومره هلې ځلې یې نه کولې، لکه تاسو چې بې ددې مېلمستیا لپاره کوي...

جگره او سوله

گراف، په لور او له خوښۍ نه په ډک آواز وويل:
- ...له هغه ځايه به بيا، رازگولپای ځي ۳۷۳، اپاتکا گاديوان هلته
بلد دی، هلته به الهوشکای نومی جت پيدا کوي، هغه، هغه د اړلوف په
مېلمستون کې چې گډېده، يادېږدي؟...
نيکولای په خندا وويل:
- جتاني هم ورسره راوړلو؟
- زړه دې! ستا زړه!

په دې وخت کې، انامیخایلو فنا، په نه اورېدونکو گامونو، برنډې
خېرې او هممهاله مسيحي وزمه بشرې، چې هېڅکله يې نه
بدلوله، کوټې ته راننوته... سترگې يې له مهربانۍ نه وتړلې او وې
وويل:

...گرانه گرافه! زه به يو وار د بېز او خوف، کورته ورشم، هغه ځوان
بېز او خوف راغلی، هو! هرڅه مو چې له باغچې نه په کار دي
گرافه! همدا اوس يې راوړئ، زه بايد بېز او خوف وگورم، هغه ماته
د باریس ليک رالېږلی، د خداي شکر دی، باریس اوس په ستره
قوماندانۍ کې گمارل شوی دی...

زما له خوا بېز او خوف ته بلنه ورکړئ، زه به دهغه نوم د مېلمنو په ډله
کې وليکم، خو دا راته ووايئ چې هغه يوازې دی که له خپلې مېرمنې
سره راځي؟

انامیخایلو فنا، خپلې سترگې پورته خواته وغږولې او په خېره يې
د غم لړلې راخوړې شوې، خو وې ويل:

- اه زما گرانه! هغه خورا بدمرغه سوی دی، هغه څه چې ما اورېدلي
او که رښتيا وي، خداي دې په هېڅ چا نه راوړي. کله چې موږ دهغه په
نيکمرغيو کې ډوب و، هېڅ چا ددې بدو ورځو تصور هم نه شو

جگړه او سوله

کولای. هغه هم دا د پاک زړه او سپېڅلي روح خاوند. زما خو خورا زړه پرې خوږېږي، څه مې چې له لاسه وشي، هومره مرسته به ورسره وکړم. دواړه مشراو ځوان، رستوفانو (پلار او زوی) وپوښتل: -ولې؟ څه شوي دي؟...

-خلک داسې وایي، چې پېیر، دغم له لاسه لېونی شوی دی. -بڼه! هر څه چې وي، وي دي پرېږدي چې مېلمستیا ته راشي، پرتمینه مېلمستیا به وي، طبیعت به یې بڼه شي.

بله ورځ چې د مارچ درېیمه نېټه وه، لا د ورځې دوه بجې نه وې چې د انگریزي کلوب دوسوه پنځوس تنه غړو او پنځوس تنو نورو مېلمنو دگران مېلمه او د اتریشي دجگړې اتل شهزاده باگراتیون د راتګ هرکلي ته سترګه په لار وو. مسکو چې تل دخپل پوځ دیرله پسې بری سره رېږدی و، د "استرلیخ" د جگړې دخبرونو په رارسېدو سره لومړی هېڅ دا نه منله چې کېدای شي، دوی داسې ماتې خوړلې وي، ځینو خو دا خبر دروغ او بایزه ګانه او نورو بیا دغه ډول حیرت وړونکې پېښې لپاره چې په خیال کې هم نه راتله، پاخه دلایل غوښتل. انگریزي کلوب، چې دمخورو او له پېښو خبرو او لېوالو ټولنیزو شخصیتونو دتګ راتګ او تولیدو یوه ټولنه وه، د دسامبر په میاشت کې چې ددغې ماتې دخبرونو رارسېدل پیل شول، ټولو داسې ددې خبر او جگړې په اړه چوپیتیا غوره کړې وه، چې ګواکې په لوی لاس یې داسې پرېکړه کړې وې، چې هېڅوک به په دې اړه څه نه وایي. هغه مخور مرکچیان لکه: ګراف راستوپچین، سردار ولادیمیروویچ دولګاروګي، والویوف، ګراف کارکوف، سردار فیازیمیسګي، چې تل به یې خبرو دښمن منځ ویش، یا کلوب ته نه راتلل او یا هم په کورنو او وړو ځانګړو بندارونو کې راټولیدل او د زړه خواله یې کوله او هغه

جگړه او سوله

مسکویان چې دنورو له خولې یې خبرې کولې (چې گراف، ایلیا اندروویچ هم له هغه ډلې نه و) دلنډ وخت لپاره یې لارښود او لارښوونې پاتې شول او د جگړې په اړه یې خپل خیال نه څرگند او. د مسکو خلکو داسې انگېرله چې داسې کوم ناوړه څه تېرېدونکي دي، چې دهغه په اړه یې ترغزېد، چوپیتیا غوره گټله. خو لا څه موده تېره نه وه، چې مخور مرکچیان بېرته سره رابرا لا او په جگړې کې د ماتې د لاملونو په اړه په ډاگه غږېدل او خبرې اترې یې پیل کړې. د همدې ویناوو او مرکو نه روسانو ته د دغې ناشونې، نه منونکې او نا اورېدل شوې پېښې دلایل څرگند او په ټول مسکو کور په کور خواره شول. لاملونه دا وو:

د اتریشیانو خیانت، پوځ ته د خوړو او کالو نه رسېدل، د پولنډي پر ژبې فېسکي او فرانسوي لائرون خیانت، او د کوټوزف بې استعدادي (او په گنګوسه کې دا هم ویل کېده) د ټولواک ځواني، بې تجربوالي او له هغه نه د ناکسو چاپېر شویو وگړو راتا وېدل او دهغو د خبرو اورېدل. خو روسي پوځ، د پوځ په اړه ټولو دا په گټه ویل چې هغو د زېږورتیا او مېړانې یو ناشونې چاره ترسره کړې ده. د روسي پوځ هر سرتېری، هر افسر او هر جنرال، هریو، یو اتل و، داسې اتلان چې زېږورتیا او مېړانوته یې د معجزې په سترگه کتل کېدل، خو د دغو اتلانوله ډلې نه، بیاد شهزاده باگراتیون نوم ځکه د اتل په نامه یادېده چې، په باتوروالي په شون گراین کې جنگېدلی، په استرلیخ کې یې په وخت شاته تگ کړی او په یوازې ځان یې تر خپل لاس لاندې پوځ په خورا منظمه بڼه ژغورلی او یوه ټوله ورځ د دوه برابره زیاتو او پیاوړي دښمن سره په مېړانه جنگېدلی او خپل ځان او خپل پوځ ته یې ستر ویاړ گټلی دی. د دې علت چې باگراتیون په مسکو کې د اتل نوم گټلی

جگړه او سوله

و، نه یوازې دا و چې هغه له مسکو سره څه ځانگړي اړیکي نه لارل بلکې دا هم و چې هغه یو پردی او غیر روس پوځي و... د باگراتیون دغې راز ستاینې او لمانځنې هممهاله د کوتوزف نه د نه رضایت او کرکې څرگندونه هم کوله... خود روسي سرتېرو په اړه خبره دا وه چې له هغو نه باید د آرامتیا هیله وشي، ځکه باید دا کار وشي چې مېړانې ته یې ډېر تاوان پېښ نه کړي. له هرې ځوانه د استرليخ په جگړه کې، د هغه دنویو نویو مېړنو کړو او ویارونو کیسې مرکې او رېدل کېدې، چا ویل هغه آن د دښمن له منگولو جنډه راوژغورله، بل به بیا ویل چې، پنځه تنه دښمنان یې وژلي، درېیم به بیا یادونه کوله چې هممهاله یې په توپ کې پنځه گولۍ ځای پر ځای کړي دي او نورې نورې کیسې د بیرگ مېړانه هم پټه پاتې نه وه، هغه دا چې کله یې نښی لاس شنه شوی و، توره یې په کین هغه چلوله او همداسې وړاندې تللی و. خو د سردار بالکونسکي په اړه هېڅچا هېڅ نه ویل، یوازې د هغه هغو نېرې انډیو الانو چې دی یې له نېرې پېژانده، دا افسوس کاوه چې هغه خورا مخکې او وخته مړ شو او خپله بلاربه امېدواره بنځه یې هسې عجیب پلار ته پرېښوده.

۳

د مارچ په درېيمه دانگريزي کلوب په ټولو کوټو کې دمېلمنو د غږېدو او مرکو شرو شور جوړ وو. د کلوب غړي او مېلمانه څوک په پوځي جامو، چانورنښکلي کالي او چا د سردارۍ جامې اغوستې او ځانگړي پودر يې وهلي او سينگار کړې څنې لکه د شاتو او انگبينو د پسرلنيو مچيو په شان له هرې خوانه خپه خپه په خوځېدا وو، څوک ډله ډله ولاړ وو او څوک هم نور بېلیدل، هسې دې خوا اخوا گرځېدل او يا به چېرې ناست او څوک خوگوښي ځانته ولاړ وو. سينگار شوي او غوره جامې يې اغوستي وې... لاس په نامه چوپړان د دروازو خواته ولاړ او دې ته سترگه په لارو، چې څوک دوی ته، د چوپړ ووايي

د مېلمنو زياتره برخه غمر خوړلي، د درناوي، پراخو او په ځان ډاډمن خبرو خاونده خلک وو، چې خوربې منگولۍ، شډلې خوځېد اوې او درانه درانه غږونه يې لارل. دغه ډله مېلمانه او د کلوب غړي د دود له مخې په ځانگړو ځايو او ځانگړو ډلگيو کې سره ناست وو. يو شمېر لږ او يو واريزه مېلمانه چې زياتر يې ځوانان وو او دينيسوف، رستوف او دولو خوف چې تر خلع رتبې نه وروسته يې بيا د افسرۍ وياړ گټلی او د سيمينوفسکي په غونډ کې گمارل شوي و، په همدې ډله کې وو. د ځوانانو په تېره بيا د پوځي هغو له خبرو نه د وياړ تر پردې لاندې مشرانو ته يو ډول سپکاوي څرگندېده. هغه داسې چې گواکې ځوان نسل تر ځانه مشرانو ته وایي:

جگړه او سوله

-درناوي او وياړ مو سترگې په ليمو، خو دا هم مه هېروي، چې راتلونکې موږ پورې اړه لري.

نيسيفخکي، چې دکلوب له پخوانيو غړو نه و، هم دلته و. پيپر، چې دنبځې د ټينگار له مخې يې ويسته ببر سينگار کړي او عينکې يې لرې کړې وې، او دورځې له دود سره يې نوې جامې اغوستې وې، په خواشينۍ او غملرلې خبرې، په بېلابېلو کوټو گرځېده. هغه د تل په شان دهغو غوړه مالانو له خوا چاپېر شوی وو، چې دده شتمنيو او غوړه مالبو ته په تمه وو، خو دده د خپل عادت له مخې هغو ته په سپکه سترگه کتل.

د عمر له مخې هغه د ځوانانو، خو د شتمنيو او اړيکو له مخې هغه دمشرانو ډلې پورې اړه لرله، نو له همدې امله دی د دواړو ډلو ترمنځ په تگ راتگ کې و... تر ټولو نه زيات خلک د گراف راستوپچين، والويف يا ناريشکين ډلو ته ورټول شوي وو. گراف راستوپچين، کيسې کولې چې څنگه اتريشيانو د تېنتې په وخت کې روسان تر مخه کول او روسان دې ته اړ وو، چې د تورې په زور د ټېنتېدونکو په منځ کې ځانته د پرمختگ لاره پرانيزي. والويف، په خورا محرمانه ډول دا ويل چې، اوواروف، يې له پترزبورگ نه ددې لپاره استولي وو، چې د اتريشيانو په اړه د مسکو د اوسېدونکو د خيال جاج واخلي. په بله ډله کې ناريشکين، د اتریش په پوځي شورا ملنډې وهلې... خو خپله سردار اندرېوويچ، چې پستې خپلۍ يې په پښو وي، په خورا چټکۍ او بوختيا يې د هرکلبو او خوړو د تالارونو ترمنځ تگ راتگ کاوه او ټولو مخورو او لږو مخورو سره يې چې ده ټول په يو ډول نه ډول پېژندل، په يو ډول ستړي مشي خواره مشي او کله هم يوه لنډه مرکه کوله. او کله ناکله خو به يې خپل غلچک خپل نازولی او تاند

جگړه او سوله

زوی پسې ولېږه او دهغه په پیدا کولو سره به یې سترگې په هغه ورځني او یو له نازه ډک سترگک به یې ورو لېږه. رستوف د کړکۍ تر څنگ له دولو خوف سره ولاړ و، سره له هغه چې تازه سره آشنا شوي وو، خو سخت ورته گران شوی و. بوډا گراف، هغوی ته ورنېږدې شو، د ښه راغلاست په نامه یې د دولو خوف لاس ورکېښکود او وې ویل:

- ماته ویاړ او ښیې، تاسو زما له دې زلمي سره پېژني، هلته یو ځای او یو ځای موله هغو سره مېړانه کړې ده... اه اه! او هغه بوډا ته چې له څنگه یې تېرېده، وویل:

- آه! واسیلی ایگناتیچ، گرانه ملگریه! څنگه یاستي؟!... خو نوریې د دې وخت پیدا نه کړ، چې له دغه بوډا سره خپل دغه روغې ته پای ته ورسوي، ځکه ناڅاپه ټولو کې یو شرو شور او لېوالتیا گډه شوه، چوپړانو په گڼۍ اخیستو ښور او وهڅېدل او په لوړ آواز یې غبرگ غږ وکړ:

- له خیره سره راغلل!

زنگونه وشرنگېدل، مشران او سپین ږيري، تر مخې شول او ټول مېلمانې چې لکه د غنمو د دانو په شان خواره واره و، ته به وایي چې په پارو چېرته دلي شوي وي، له بېلابېلو کوټو نه په ستر مېلمستون کې راټول شول.

باگراتیون چې د درناوي په نښه او د کلوب د دود له مخې خپله توره او خولۍ، ساتونکو ته سپارلي وو، په وره کې را ښکاره شو. هغه نه پوستین اغوستی و او نه یې دکارتو سوکتر اچولی و، لکه هغه شان چې رستوف هغه د استرلیخ تر جگړې د مخه یې لیدلي بلکې هغه نوي عسکري دریشي چې روسي، بهرني نښانونه او د گیورگي ستوري یې پر چپ ټټر تمبولی و، اغوستي وه. داسې برېښېده چې دغې

جگړه او سوله

مېلمستيتا ته يې تر راتگ نه مخکې وینېسته، ږیره او بریت جوړ کړي و، چې دغه کار دهغې دڅېرې ښکلا په کوم ډول نښکلې کړې وه. دهغه په بشره کې، په دغه بندار کې، له گډون نه دساده خوښۍ نښې څرگندې وې، خو کله به چې دده د ځیرتیا او مېړانې نښې ورسره یوځای شوې، لږ د خندا وړ به وېرېښېد. بلکیشوف او فیودر پیتروویچ او واوروف چې دباگراتیون ملگرتیا کوله، ددې لپاره د وره په مخکې لږ ځنډني شول، چې هغه داصلي مېلمه په توگه تر ټولو نه وړاندې او یوازې مېلمستون ته ننوزي، خو هغه چې نه غوښتل ځان تر نورو لوړ وگڼي، ځان ځنډنی ځنډنی او له هغو سره همگامه کاوه، نو ځکه داسې برېښېده چې گواکې ټول د دروازې په مخکې تم شوي وي. خو په پای کې باگراتیون دې ته اړوت او تر نورو نه مخکې شو. په خورا کمینۍ، کرارۍ، داسې چې گواکې نه پوهېده خپلو لاسونو سره څه وکړي، په مېلمیستون کې وړاندې وړاندې لاړ. هغه داسې کرار کرار روان و، چې گواکې ته به وایي دجگړې په ډگر کې و او دتوپونو تر ډزو لاندې، لکه هغه شان چې په شوینگراین کې د کورسک د غونډ په وړاندې، گامونه پورته کوي... د کلوب د مشرۍ ډله دهغه هرکلي او درناوي ته ودرېدل او تر دروازې پورې وړاندې راغلل. هغوی ددغه شان درانه او گران مېلمان د درناوي په نښه خپل هرکلی څرگند او ه بې له هغه چې دهغه ځواب ته سترگه په لاره پاتې شي، له هغه نه تاو را تاو شول، هغه یې له مړوندونو نه راوښو او مېلمستون ته یې بدرگه کړ. گڼه گونۍ، گڼه گونډه جوړه کړې وه... تالار ته ننوتل خورا گران و... گراف ایلیا اندرېوویچ، په خندا او ټینگار تر ټولو نه په زیاتې تلوسې، هر څوک پورې وهل، لاره یې پرانستله او ویل یې:

-چاته وایم، پرېږدي، هیله کوم پرېږدي!

جگړه او سوله

گراف همدا سې خلک پورې وهل، مېلمه يې له لاسه رانيولې وو، مېلمستون ته يې بدرگه کړ او دصالون پر منځنۍ لويې څوکۍ کې يې کېناوه. دکلوب لويو مشرانو او مخورو بيا د مېلمه شاوخوا ته گڼه گوڼه او اله گوله جوړه کړه. گراف ايليا اندر بوويچ، بيا دگڼه گوڼې په منځ کې، ځانته لار پرانسته او دباندې ووت، لا خوشبې تېرې نه وې، چې دکلوب له يو مشر سره گډ، دسپينو زرو يو قاب په لاس راننوت او قاب يې دشهزاده باگراتيون تر مخې کېښود. په دې قاب کې يو کاغذ چې په ښکلي خط يو شعر پرې ليکل شوی وو، پروت و. دا وياړنه د دغه پوځي اتل شهزاده باگراتيون په ستاينه کې ليکل شوې وه. باگراتيون د کاغذ په ليدو هک پک او شاوخوا ته يې داسې وکتل، تا به ويل چې له چا پناه او مرسته غواړي، خوپه ټولو سترگو کې يې داسې هيلې لوستې چې دى خپله بايد تسليم شي او دنورو هيلو ته غاړه کېږدي. ده وليدل چې نه کېږي، دسپينو زرو قاب يې راواخېست، په تريو تندي يې گراف ته چې دغه قاب يې راوړی و، وکتل. يو تن دغوړ و مال په شان قاب دهغه له لاسه واخېست (کنه داسې برېښېده چې باگراتيون به هغه له ځان سره تر ماښامه ټينگ ساتي او آن د ډوډۍ په وخت کې به هم هغه ترخوا پورې نيولې گرځوي) او له هغه نه يې هيله وکړه چې شعر ته غوږ شي. داسې و برېښېده چې باگراتيون گواکې وايي: ډېره ښه ده، لولم يې! په خواشينو سترگو يې کاغذ ته وکتل او په خورا پام يې د شعر لوستل پيل کړ. خو شېبه لا تېره نه وه، چې د شعر شاعر کاغذ دهغه له لاسه ورواخېست او په لوړ آوازيې دهغه لوستل پيل کړ. شهزاده باگراتيون، هغه ته سر ښور او په خیر يې هغه ته غوږ نيولی و:

پېړۍ پېړۍ دي، وياړوی، پرالکساندر،

جگړه او سوله

زموږ وياړ پر تخت ابدې وساته !
زړور لارښود او خواخوږی، خواخوږی او سه !
خپل هېواد کې ريفه (د ويرژل دافسانې اتل) او جگړې ته چمتو
اوسه !

خو اې نيکمرغه بناپارته ! چې په خپلو کړو ووياري !
او ځان دې، دباگراتيون تورې او مېړانې ته ټينگ کړي...
نه دا چې له روسي جنگيالو سره دسيالۍ خيال درپيدا شي.

دشعر لوستل لای پای ته رسېدلي نه و چې، دچوپړانو مشر په لوړ
آواز غږ وکړ: ډوډۍ چمتو ده ! له دې آواز سره هممهاله دخوږنتون
دروازې بېرته او له هغه ځايه ددې ترانې غږ چې:

- اې دبرې چغې لوړه شه او اې زړور هېوادواله ! وياړمن اوسي ! په
مېلمستون کې انگازه جوړه کړه او گراف ايليا اندرېوويچ، شاعره چې
دچرگ په شان بې وخته اذان کوي، لا دشعر په لوستلو بوخت و، په قهر
سره وکتل او دباگراتيون په وړاندې ټيټ شو. ټول ځکه پاڅېدل چې پوه
شول، ترشعر نه ډوډۍ ښه ده. باگراتيون ترټولو نه مخکې د ډوډۍ ميز
ته ورنېږدې شو او دمیز په سر کې ددوو الکساندروو، الکساندر
بلکيشوف او الکساندر ناريشکين ترمنځ، کېناست. دې خبرې له دې
کبله هم اغېز درلود، چې دټولواک نوم هم الکساندر و. دهغه ترناستې
وروسته درې سوه تنه ټول، نامه او دريځ ته په پاملرنې سره ټول يو په بل
پسې دمیز شاو خواته کېناستل، داسې چې هرڅومره مخور او دپام وړ
دريځ خاوند و، هغه گران مېلمه ته نېږدې ځای پر ځای شول او داگران
کار دهغو اوبو په څېر چې مخ ښکته روانې وې، په هم داسې يوې

جگړه او سوله

چټکۍ ترسره شو .

گراف ايليا اندروويچ، خپل زوی د ډوډۍ نه مخکې شهزاده باگراتيون ته وروپېژاند ، شهزاده هم هغه وپېژاند او له سره يې هسې يو خوداسې خبرې چې هغه ورځې يې له ټولو سره کړې وې، له ده سره هم وکړې. گراف دده له زوی سره د شهزاده باگراتيون د مرکې په وخت کې، ټولو مېلمنو ته په خورا خوښۍ او غرور کتل.

نيکولای رستوف، له خپل ملگري دينيسوف او خپل نوي انډيوال دولو خوف سره، درې واړه په گډه، دميز دمنځنۍ برخې په هغه ځای کې، کېناستل چې مخامخ يې پيیر او دهغه ترڅنگ نيسيفخکي، ناست وو. گراف ايليا اندروويچ او دهغه ملگري چې د کلوب مشران گڼل کېدل، مخامخ باگراتيون ته کېناستل او ټولو په گډه، هڅه کوله هغه ته، گواکې خپله مسکوي مېلمه پالنه څرگنده کړي.

دښې ډوډۍ او تاوده هرکلي د جوړېدو په هکله د گراف هڅې بې ځايه نه وې پاتې... هغه د سر په خوځېدا او د سترگو په اشارو له ټولو چوپړانو سره اړيکي ساتل او تر شونډولاندې يې هغو ته سپارښتنې کولې. هغه د هرو خوړو نوم ښه پېژانده او دهغو د خوند اندازه او دخوړلو وخت ښه ورته څرگند و، هر څه په ښه ډول روان وو. خو کله چې يې دويم خواړه مېزه راوړل او په ليدو يې ايليا اندروويچ له خوښۍ نه نور په جامو کې نه ځايېده، په همدې وخت کې و، چې د شرابو د بوتلونو د سرونو د پرانيستو پر قهاري پورته شو او چوپړانوپه جامونو کې، د دغو اورنيو سړو انگېنو توييدل پيل کړل. د کبانو تر څکې نه وروسته چې سخت او د پام وړ خوند يې کړي و، ايليا اندروويچ د کلوب مشرانو ته تر کتنې وروسته، په کراره وويل:

جگړه او سوله

- دډېروياړونو په وياړ بايد وځکل شي، ښه به دا وي چې پيل يې کړو. خپل جام يې منگولو ته کړي، پاڅېد، پر مېلمستون چوپيتيا خوره شوه او ټول دې ته سترگه په لار شول، چې څه ويل کېږي.

گراف په لوړ آواز وويل:

- دټولواک امپراتور په وياړ! اوله دې خبرې سره هممهاله يې په سترگو کې له خوښۍ، لېوالتيا او شوق او ښکې راشېوه شوي. په هماغه شېبه کې و چې په مېلمستون کې داسې يوې نغمې انگازې خورې کړې چې، "دبري دتالندي ... " سندرې په کې غږېدله ټول هممهاله پاڅېدل او هممهاله يې چغه کړې، چې هورا! او باگراتيون چې هماغه شان د شون گرابن، دجگړې په ډگر کې چغه کړې وه، داسې هورا کړل، چې ته به وايي ستونی يې څېرې شو. د ځوان رستوف، غږ له خورا شوق او لېوالتيا نه په دغو درې سوو، آوازونو کې له ورايه جلا او واورېدل شو او دهغه په سترگو کې هم دخوښۍ او ښکو ځان را څرگند کړ.

هغه چغه وهلي:

- دټولواک امپراتور دروغتيا په هيله! هورا! هغه ټول جام يو غږ کړ او خپل تش جام يې پر ځمکه وويشت. خورا نورو مېلمنو، هغه ته ورته کړه ترسره او پر سرد جامونو تراړولو نه وروسته يې، خپل جامونه پر ځمکه وويشتل. د جامونو کړنگول او دځکلو شرو شور ترډېرې پورې اوږده شول. کله چې شرو شور پای ته ورسېد، چوپړانو د ماتو شويو جامونو ټوټې راټولې او ځکوونکې هم په خورا خوښۍ او له موسکا نه په ډکوشونډو په خپلو ځايو کې کېناستل او بيا مرکې بېرته تودې شوې. گراف ايليا اندروويچ، بيا پاڅېد، دقاب څنگ ته اېښي ياددښت ته يې وکتل او خپل جام يې د روس د وروستۍ جگړې داتل

جگړه او سوله

د ستر قوماندان، شهزاده پیترا ایوانوویچ باگراتیون د روغتیا په ویاړ پورته کړ، بیا یې شنې سترگې له اوبسکو راډکې او بیا د درې سوه دهورا غریو په فضا کې انگازې جوړې کړې. خودا وار د موسیقۍ او سندرغاړو آوازونو سندرېزې انگازې جوړې کړې. دغو سندرغاړو د پاول ایوانوویچ کوتوزوف (د ابل کوتوزوف دی)، د کانتات په نامه سندر بلله:

دروس د پوځ مخه هېڅوک او هېڅ څه نیولی نه شي،
زموږ مېړانه زموږ د بري ضامن دی
که موږ باگراتیون لرو
د هریاغي سر دهغه تر پښو لاندې دی.

همدا چې د سندرغاړو د اواز انگازې آرامې شولې جامونه بیا پورته شول، شعارونه ورکړل شول، او تر هغه نه وروسته نور ډېر جامونه، هغه جامونه چې د گراف رستوف په نازک زړه یې دم په دم اغېزه زیاتېده، جامونه لا ډېر ډېر په ځمکه لږېدل او شور او چغو په گوگلونو کې نور تالانونه جوړ کړي وو. د بکلشوف، ناریشکین، اوواروف، دلگه روکوف، آپراکسین، والویف او نورو مشرانو د روغتیا په ویاړ یو یو جام پورته او په سرواړول شول. دغه راز د کلوب د بنسټ اېښودونکو، د بنډار دمېلمنو او په پای کې د بنډار د جوړونکي گراف ایلیا اندروویچ په ویاړ جامونه پورته شول. نور نو گراف د دغه شعار خوښیو او ویاړونو ته ځان ټینګ نه شو کړای، خپل د ستمال یې راوویست، خپل مخ یې پټ کړ او په رښتیا یې وژړل.

۴

پېیر، پر میز دولو خوف او نیکولای ته مخامخ ناست و. هغه چې د تل په شان خورا ډېر خوړل او په خورا شوق یې څکل، خو هغو کسانو چې هغه یې له نېرېدې نه پېژانده، دې ته پام شو چې نن یې په کړو وړو کې کوم ځانگړی بدلون راغلی دی. د ډوډۍ له پیل نه تر پایه چوپه خوله، سترگې پټې پټې، تندې تریو، شاوخوا یې کتل او سترگې به یې په یوځای گنډلې او په سرسامه بڼه یې د پزې پر برسر د عینکو د اېښودو ځای په گوته مېنه دهغه پر بشرې داسې پرېښايي او خواشیني خوره وه، چې گواکې نه څه ویني او نه څه اوري او دکوم نه اورېدونکي او جر خیال په خیالونو کې ډوب و.

دا جر خیال او عذاب بېښونکي غوټه ده د بښځې او دولو خوف ترمنځ د مینه ناکو پټو اړیکو په اړه د شهزادګۍ کنایې او هغه نالاسیک شوی لیک و، چې هماغه سهار یې تر لاسه کړی و. په هغه لیک کې په خورا بده او له ملنډو ډکه ژبه چې دهر نالاسلیک شوي لیک ځانگړتیا ده راغلي و، چې دی له خپلو دې عینکو سره هېڅ نه ویني او یوازې دی دی چې ددولو خوف او دخپلې بښځې له ناوړو اړیکو نه خبر نه دی. پېیر هېڅکله نه د شهزادګۍ کنایې منلې او نه په لیک کې لیکل شوي تورو نه خو سره له دې ټولو خبرو پر میز مخامخ دولو خوف ته له ناستې او هغه ته له کتو نه، یې وېره لرله هر وار به چې، دهغه

جگړه او سوله

سترگې بې له ارادې، دهغه له زړه رابښکونکو او سپين سترگو، سترگو سره وجنگېدې، داسې يې انگېرله چې کوم وحشتناکه او زورونکي څه يې په گوگل کې رالمسېدل او مخ به يې بلې خواته اړاوه. بې ارادې به دخپلې ښځې تېره او له دولو خوف سره دهغې اړيکي وريادېدل او دا به يې په زړه کې ورته پېښه شوه چې په ليک کې ليکل شوې خبرې کېدای شي رښتيا وای او يا به يې تصور کاوه که دا خبرې دده ښځې په اړه نه وای ټولې به رښيا وې. بې ارادې به وريادېدل چې دولو خوف تر جگړې نه وروسته بيا خپله خلعه شوې رتبه ترلاسه کړي، خپل دريځ يې بيا لاس ته راوړي، پترزبورگ ته راستون شوی و او دی ورپه ياد شوی و. دهغه له پخوانۍ دوستۍ، انډيوالۍ، گډې اشنايې نه يې گټه اخېستې او مخامخ دده ديدن ته راغلی و. پېپر په ورين تندي دهغه هرکلی کړی و، په خپل کور کې يې داستوکنې ځای ورکړي و او هغه ته يې پيسې ورکړې وې... دا به وريادېدل چې څنگه په سپين سترگۍ، دولو خوف، هغه ته دهغې ښځې ښکلا ستايله او څنگه مسکو ته د راستنېدو نه وروسته هېڅکله، هغه دهغې نه، جلا شوی نه و.

پېپر په زړه کې ويل:

- هوکې! هغه ښکلي ځوان دي، زه هغه ښه پېژنم، له همدې کبله وچې ما دهغه لاس ونيو او مرسته مې ورسره وکړه، دادي اوس ددې په بدل کې هغه ماته رسوايي جوړوي، پرما خاندي او يو خوږ غچ رانه اخلي... خو بيا هم زه دا خبرې نه منم، حق نه لرم، هغه ومنم. هغه د دولو خوف ټول هغه ناوړه کړه چې هغه يې د تربگنۍ په شېبو کې ترسره کوي وريادکړل. دا بېر شا يې د پولېسو د سرما مور تړل، او بو ته دهغه ارتېږل، يا دهغه له خوا حق او ناحق دوئل ته دهرچا بلل او يا هم په

جگړه او سوله

تمانچه د گاهيوان د آس ویشتل، دا ټول او ټول يې ورياد کړل او په زړه کې به يې ويل:

- هغه يو ستر بې رحمه ته ورته دی، د انسان وژنه هغه ته هېڅ ارزښت نه لري. څومره چې له ده نه څوک ډارېږي، هومره دی، له هغه نه خوند اخلي. هغه به فکر کوي چې زه هم ترې ډارېږم، هوکې رښتيا هم زه له هغه وېرېږم په همدې خيالونو کې و، چې يو وحشتناک او زورونکي احساس يې په زړه کې راوالمسېده. دولو خوف، دينيسوف او رستوف، درې واړه اوس پېر ته مخامخ ناست او سخت خوشاله او مست وو. رستوف دخپلو دوو انډيوالانو ترمنځ ناست و. دهغو يو تن د سواره پوځ زړور افسر او بل يې پېژندل شوی عياش او دوکه مار و. دويم هغه به کله ناکله خپل غولونکی، وژونکی او له ملنډو ډک غلچک، پېر ته چې په ټول بندار کې د شېلتوب او ناآرامۍ له امله د پام وړ و، ور ولېږه. رستوف، په خورا ناخوښۍ پېر ته کتل لومړي له دې کبله چې هغه دده د سواره پوځيانو د نظر له مخې خورا بډای و او د يوې ښکلې ښځې مېړه او خپله هم چورښځو ته ورته و. او بل له دې کبله چې پېر سره له ټول پام او ځيرتيا، دی نه و، پېژندلی او د سترې مشي په نښه يې، دده سر ښورولو ته ځواب نه و ويلی او هغه وخت چې د ټولواک امپراتور د روغتيا په وياړ، جامونه پورته او ټول پاڅېدل، دی په خپلو خيالو کې ډوب پاتې، نه يې جام پورته کړی و او نه خپله پاڅېدلی و.

رستوف په برند او له قهره په ډک غلچک، پر هغه ورچغه کړي و:

- تاسو! تاسو ته وایم، کونې يې که څنگه؟ د ټولواک په وياړ يې څکي! او پېر سوړ اسويلي ويستلي و، په خورا اطاعت پاڅېدلی و او خپل جام يې څکلی و، د ټولو تر ناستې وروسته يې په يو خوږې

جگړه او سوله

موسکا رستوف ته ویلي و:

-وېبني، ما ونه پېژاندې.

خو رستوف نور نو د داسې بېننو او رېدو ته وخت نه لاره. چغې یې وهلي او هورا هورا یې ویل.

دولو خوف، رستوف ته وویل:

-ولې؟ پېژندگلوي ورسره تازه کوي، نه؟

رستوف، ځواب ورکړ:

-لېونی، ساده سړی دی، پرېږده.

دینیسوف زیاته کړه:

-د ښکلو ښځو له مېړو سره باید تل په خوږه ژبه خبرې وشي.

پېیر دهغو خبرې نه اورېدې، خو په دې پوهېده چې هغوی دده په اړه غږېږي. تک سور شو او له هغو نه یې مخ واړاوه.

دولو خوف، جام پورته کړ، په خورا زغرده، خو دشونډو په کنج کې له ملنډو سره مل موسکایي، پېیر ته وویل:

-د ښکلو ښځو په ویاړ! پیتروشا، د ښکلو ښځو او دهغو دلونډانو په

ویاړ یې څکو!

پېیر، سر ښکته واچوه، پرته له هغه چې هغه ته وگوري او یا ځواب ورکړي، خپل جام یې واخېست او کرار کرار یې له هغه نه غږ پ غږ پ څکل او خپل غمونه یې پرې وژل.

چوپر چې د کوټوزف د سندرې لیکل شوی متن په مخورو مېلمنو ویشه، یوه پاڼه یې د پېیر مخې ته ځکه کېښوده، چې هغه هم دمخورو له ډلې نه گڼل کېده. پېیر لاس وړاندې کړ چې پاڼه واخلي، خو دولو خوف، خم شو او کاغذ یې دهغه له منگولو نه راخپل او دهغه په لوستلو یې پیل وکړ. پېیر دولو خوف ته وکتل او سترگې یې برنډې

جگړه او سوله

برندې شوې. هغې غوتۍ او غم چې دی یې د ډوډۍ په ټوله موده کې زور واه، یوځل بیا دده پر زړه راخواره شول، په خپل ټول ژور بوالی پر میز ورځم شواو چغه یې کړل:

- اخیستی یې نه شي؟

نیسفیڅکي او هغه بل مېلمه چې د پېپر، ښي لاس ته ناست و، ددې چغې په اورېدو، پوه شول چې موخه یې څوک دي، په ډار او گېڼۍ یې دولو خوف ته مخ ورواړه او وې ویل:

- بس موده، تاته وایو څه کوي؟

ددلو خوف، سترگې چې له خونۍ نه ځلېدلې، کرکه په کې له ورايه برېښېده، په موسکا یې پېپر ته وویل:

- زه له همدې کارونو نه خوند اخلم. هغه چې رښتیا له دې کاره خوند اخیسته زیاته یې کړه:

- نه یې ورکوم.

د پېپر چې رنګ الوتۍ او شونډې یې رپېدې، کاغذ یې له هغه نه په زوره واخیست، خپله څوکۍ یې پورې وهله، له ځایه پاڅېد او وې ویل:

- تاسو یو احمق او سپک انسان یاستي... زه تاسو ته د دوئل بلنه درکوم.

دا یې وویل او له هغه نه لرې شو. په هغه شېبه کې چې پېپر دا خبره کوله، داسې یې وانگېرله چې دده پر ښځې تورو نو، چې دی یې په تېره یوه شپه ورځ کې زور واه، نور له شک او تردید نه راوتلې او په یوې رښینې خبره بدله شوې ده. هغه، له هغې نه کرکه کوله او د تل لپاره ترې جلا شوی و. رستوف، د دینیسوف د ټول گواښ او مخالفت سره سره، بیا هم دامنلې وه چې په دې دوئل کې ددلو خوف شاهد شي او تر ډوډۍ نه وروسته له نیسفیڅکي سره چې د پېپر شاهد یې منلې و، د

جگړه او سوله

دوئل د شرایط په اړه خبرې پیل کړې. پېیر له هغه ځایه کورته لاړ، رستوف او دینیسوف له دولو خوف سره ترې پورې په کلوب کې پاتې او دجټانو او نورو سندرغاړو د سندرو په ویلو یې بانډار ته دوام ورکړ.

دولو خوف له رستوف سره د خدای په امانۍ په وخت کې وویل:
- ښه نو! ترسبا پورې چې په سوکولنيکي (د مسکو په شمال ختیځ کې یو ستر پارک و او اوس هم شته، چې هلته سوکول یا بازارنولوبې کېږي) کې به سره گورو!
رستوف له هغه نه وپوښتل:
- ښه! ارامه یې؟
دولو خوف ودرېد او وویل:

- زه به اوس د دوئل ټول راز تاته په دوو تورو کې رالاند کړم. که د دوئل مخکې شپه، کېنې، مور او پلار ته دې له مینې نه ډک وصیت لیک ولیکې، که داسې یې وگنې چې په دوئل کې وژل کېږي، نو په رښتیا چې احمق او خوار و زار یې. خو که ټینگ تکل وکړي چې څې اود سترگو په رپ کې خپل سیال وژني، هغه شان چې ماته د "کاسترمې" د ښار یوه اوسېدونکي چې د اېږنکار کوي، ویلي دي، نو هغه ده چې بری ستا دی. هغه راته ویلي و: ټولو ته څرگنده ده چې له اېږه هر څوک ډارېږي، څوک دي چې له اېږه نه ډارېږي، خو کله چې دې اېږ تر مخې راشین شي نو وېره بیا خپله تنبتي. نو هغه وخت دې ټول خیال دا وي چې، هغه درنه ونه تنبتي. زه هم اوس همدا سې یم. ښه نو! گرانه سبا به سره گورو!

بله ورځ، سهار په اتو بجو چې پېیر او نیسفیخکي د سوکولنيکي ځنگله ته راوړسېدل، دولو خوف، رستوف او دینیسوف لا دمخه هلته

جگړه او سوله

رسېدلي و. پېیر داسې خیالونو پسې اخیستی و او د داسې یو چا حالت یې لاره چې، اوسنۍ پېښې پورې یې هېڅ اړه نه لرله. رنگ یې تک سپین الوتی او گېښۍ اخیستی و. داسې برېښېده چې تېره شپه یې تر سهاره شوگیره کړې وي. هغه د سر سام په شان شاوخوا کتل او باندې ته به وایي چې دلمر له ځلېدونکو شغلو سترگې پټوي سره تړل یوازې دوه خیاله دهغه په خیالو کې زنگېدل، یو دهغې د ښځې گناه، چې د تېرې شپې له شوگیره او چرتونو نه وروسته یې نور هېڅ شک په کې نه لاره او دویم د دولو خوف، بیگناهي چې دده د نوم او عزت د ساتنې هېڅ اړتیا یې نه لرله. دهغه په زړه کې په وار وار دا خبره تېره شوه:

- که زه هم دهغه پر ځای وای، همدا سې به مې کړي وای لکه ده چې کړي دي. آن په دې ډاډه مې چې پرته له دې بل څه به مې نه وای کړي نو اوس په دې نه پوهېږم، چې دا دوئل او انسان وژنه د څه لپاره دي؟ یا به زه هغه ووژنم او یا به دهغه ښه زما سر ښه کړي یا به مې په ځنگلانه یا ځنگله ولگېږي. یو وار خو یې په زړه کې داهم وگرځېده:

- ښه به دا وي چې له دې ځایه په منډه لاړ شم، و تنستم او چېرې په پټه ځان له ټولو نه پټ کړم. خو پوره په همدې شېبه کې چې دې خیالونو یې په زړه کې توپان جوړ کړي و، په تنستېدلي رنگ او ځانگړې آرامتیا چې په هر چا کې یې د درناوي احساس راپاراوه، وپوښتل:

- څه ته گورو؟ هر څه چمتو دي او کنه؟

کله چې هر څه برابر شول، تورې ددې لپاره چې د دواړو سیالانو ترمنځ بربد وټاکي، په واورو که څښې او تومانچې له گولپو ډکې شوې، نیسفیڅکي پېیر ته ورنږدې شو او په آرامه او مینه ناکه آواز یې وویل:

- ښاغلیه گرافه! که په دې گواښمنه شېبه کې، په رښتیا ستره

جگړه او سوله

گوانښمنه شېبه کې، سپینه وينا تاته په ډاگ نه کړم، خپله هغه دنده چې تاسو زه دخپل وخت شمېرونکي لپاره ټاکلي يم او هغه مسووليت چې د تاسو په وړاندې يې لرم هغه به مې په رښتيني ډول تر سره کړی نه وای، د ډاډهغه وياړ مو چې ماته رابښلی دی، هغه به رښتيا شوی نه وای، نوځکه تاسو ته وایم: د دغه دوئل د سرته رسولو لپاره پوره دلايل نه شته او دا بې معني او سپکه پېښه ددې ارزښت نه لري چې دهغه له کبله وينه تويې شي. تاسو په دې پېښه کې هسې په قهر شوي او برحقه نه وي.

پير وويل:

- هوکې تاسو رښتيا وايي، دا زما له خوا خورا سادگي او حماقت

و...

نيسفيڅکي (د ټولو هغو کسانو په شان چې په دوئل کې گډون کوي او د ټولو هغو کسانو په څېر چې دې ته ورته پېښو سره مخامخ کېږي، په دې باور نه لاره، چې خبره دوئل ته ورسېږي) وويل:
- گرافه تاسو پوهېږي! تر ټولو نه د درناوي خبره به دا وي چې تر ډزو نه به ښه دا وي چې خپله تېروتنه ومني. په دې پېښه کې يوې خوا ته هم نه دي شوي. که داسې وي، اجازه راکړي، چې ستاسو د پېښمانۍ خبر ستاسو سيال ته ورسوم، له هغه سره وغږېږم، ځکه زه ډاډه يم چې زموږ سيال به هغه ومني.

پير وويل:

- نه گرانه! غږېدا! د څه لپاره؟ تر لږ څنډه وروسته يې وويل:

- نور نو پروا نه لري... هرڅه چمتو دي؟

هغه په يوې غير طبيعي او خورا خوږې موسکا وويل:

- يوازې دومره راته ووايي چې، څنگه؟ ترکوم ځايه لاړ شم او په څه

جگړه او سوله

شي ډزې وکړم؟ هغه تومانچه واخېسته، د تومانچې په اړه يې پوښتنې ځکه پيل کړې، چې تراوسه پورې يې په ژوند کې هم تومانچه لاس کې نه وه اخېستې...

دینیسوف، چې ټاکل شوي ځای ته رسېدلی و، لاهڅه يې کوله چې د سیالانو ترمنځ روغه وکړي، خو دولو خوف، هغه ته وویل: -
د روغې نوم به نه راته اخلي، اصلاً نه غواړم په دې اړه خبرې وکړم. کومه بڼه؟

د دوئل، ځای، د نښترو دیوه ځنگله په منځ کې، دهغې لارې نه اتیا گامه لرې، چې گاډۍ هلته درول شوې وې، ټاکل شوي و. که څه هم بڼه واوره پرته وه، خو په دې څو وروستیو ورځو کې د هوا د تودځې له امله ځای ځای او بڼه شوې وه. سیالان څلویښت گامه یو بل نه لرې ولاړ وو. شاهدان، نیسفیڅکي او دینیسوف چې په واورو کې يې د گامونو ژورې نښې، پر واورو پاتې وې، د سیالانو د درېدو ترمنځ د واتن جاج يې واخېست او خپلې تورې يې یوله بله د لسو گامونو په واتن لرې، په واورو کې خښې کړې. هغه تودڅه چې واوره يې ویلې کوله، هماغه شان توده وه او دهغه له امله داسې لړلې په فضا کې راخوړې وې چې د څلویښتو گامونو په اوږدو کې د څه لیدل گران برېښېدل. که څه هم درې دقیقې کېدې، چې هرڅه چمتو شوي وو، خو سره له هغه هم چا د کار په پېلېدو کې تلوار نه کاوه. ټول چوپه خوله ولاړ وو.

۵

دولو خوف غږ وکړ:

- ښه نو! پیل یې کړئ!

پېیر چې لا موسکا یې پر شونډو خوره وه، وویل:

- درځه!

ګواښمن حالت و. داسې برېښېده چې په خورا سادګۍ سره د پیل شوي چارې مخه، په هېڅ غوره تکل نیول کېدای نه شو. داسې برېښېده چې پېښه نور نو د انسانانو له ارادې نه پرته، په خپل سر او واک پرمخ روانه او په ډاډ سره پای ته رسېږي تر هر چا لومړی، دینیسوف، تر هغه ځایه پورې چې د تورې په څښولو په ښه شوی و، وړاندې ورغی او وې ویل:

- له دې کبله چې سیالانو، روغې ته غاړه کېښوده، ښه به دا وي چې کار پیل شي. تومانچې واخلي او د درې په اوږدو، د سیال پلو ته خوځېدا پیل کړي.

هغه په خورا خواشینۍ شمېر نه پیل کړه:

- یو... دوه... درې او خپله څنګ ته شو. دواړو سیالانو، په واوره کې له ګامونو نه د جوړه شوې لارې په اوږدو کې، د لږو په تنه رڼا کې، یو بل ته په کتو کې، سرو خوځېدل هغوی تورو ته په رسېدو سره، چې د دزو لپاره د برېد لپاره د ښې په توګه په واورو کې څښې شوې وې، حق

جگړه او سوله

درلود، پر یوبل ډزې پیل کړي. دولو خوف، بې له هغه چې تومانچه پورته کړي، په کراره مخ ته روان او په ځلېدونکو، تکو شنو او له بې رحمۍ نه په ډکو سترگو یې دخپل سیال بشره څارله. دهغه پر شونډو لکه د تل په شان یوه موسکا ډوله څه خواره و.

پبیرد درې، په اورېدو، په چټکو گامونو مخ ته لاړ، په واوره کې د وهلې لارې نه واوښت او هڅه یې وکړه چې په بشپړه لاره کې مخ وړاندې لاړ شي. هغه په خپل بنسټ لاس کې تمانچه، مخامخ د سیال خواته په نښه کړې وه، خوداسې یوې وېرې پسې اخیستي و. تا به ویل، اوس به دده له خپلې تمانچې ډز وشي او دې به ووژني. خپل کین لاس یې، په خوار زیار شاته نیولې و، ځکه هغه پرله پسې غوښتل چې، پر هغه دښمن لاس ساتنه وکړي. هغه په دې پوهېده چې دا کار ناروا نه دی. لا شپږ گامه په بشپړه واوره کې وړاندې نه و، تللی، چې ښکته یې په واوره کې خپلو گامونو او بیا یې سمدلاسه او په چټکۍ دولو خوف ته وکتل او هماغه شان یې چې ده ته ورښودلي و، ماشه کېښکوده او ډز یې وکړ. ده چې ددغه شان یو زورور ډز هیله نه لرله، سخت ورېږدېد، له رېږدېدا سره هممهاله یې وخندل او ځای پر ځای ودرېد. له ډز نه پورته شوي لوگي، سره له هغه چې په لږو کې هومره دلیدو وړ نه و، خو په لومړي سر کې یې، دده سترگې تتې کړې او دلیدو خنډ شوی و. خو ددویم ډز غږ چې دی، ورته سترگه په لاره و، وانه ورېدل شو، یوازې او یوازې ددولو خوف د چټکو گامونو غږ واورېدل شو او د لږو او لوگي په منځ کې د هغه تته خبره رابښکاره شوه. په یوه لاس یې خپل چپ څنگ نیولې و او په بل ښکته ځوړند لاس یې تومانچه کېښکودله. دهغه رنگ تېښتېدلی و. رستوف، هغه ته ورمنډه کړه او هغه ته یې څه وویل.

دولو خوف، د کېښکودل شویو غاښونو له منځ نه وویل: نه... نه... پای

جگره او سوله

ته نه ده رسېدلې.

هغه چې گوډ، گوډ کېده، دننې لپاره يې، تر خنبه شوې تورې پورې،
خو نور کاره واده گامونو واخېستل او دهغې ترڅنگه پړ واوره
ولوېد. خپل کين لاس يې چې پړو وینو لرل شوي و، پړ جامو و مېنه او پړ
هغه يې ډډه ولگوله. دهغه رنگ الوتې، بشره يې گونځې او
رېږدېده، هغه وويل:

- هیل...

خو هغه څه چې ده يې د ويلو، هيله لرله ونه شو کولای ووايي، خو تر
ډېرې هڅې نه وروسته يې خپله پيل شوې خبره پوره کړه او وې ويل:

- هيله کوم...

پېير چې په سختۍ يې د ساندو مخنيوي کاوه، دهغه خواته ورمندې
کړې او نېرېدې و، چې ددو خنبو شويو تورو منځ ته ورسېږي، چې
دولو خوف، غږ پرې وکړي:

- له تورو نه را وانه وړئ!

پېير دهغه په موخه، پوه شو او دتورو ترڅنگ په ټاکل شوي بريد
کې ودرېد. نور نو يوازې لس گامه له يو بل نه لرې وو. دولو خوف، خپل
سر په واوره کې خنډ کړ او په خورا حرص يې واوره وچېچله، خو
سمد لاسه يې سر بېرته راپورته کړ، خپل ځان يې لږ را جوړ، پښې يې را
ټولې او کېناست. هغه هڅه کوله ځان سيالۍ ته جوړ کړي. هغه په سړي
واوره کې غاښونو خښول او هغه يې زېښتله. شونډې يې رېږدېدې، خو
له دې سره سره، هغه پرله پسې موسېده. د کرکې او غچ اور، هغه د بيا
ځان جوړولو لپاره لمساوه. تومانچه يې لوړه کړه او دننه نيولو هڅه يې
وکړه..

پېير، چې د پېښمانۍ او ننوتو موسکايې پر شونډو خوره وه، مړه

جگړه او سوله

لاس او پنبې، او پراخ ټټريې خپل سيال ته نښه، مخامخ دهغه مخې ته ودرېد او په خورا خواشینی هغه ته ځیر و. دینیسوف، رستوف او نیسفیخکي د ډز په اورېدو سترگې پټې او له ډز سره هممهاله یې د کرکې نه یوه ډکه چغه واورېده. دا دولو خوف و چې چغه یې کړه:
-خطا لار!

او له دې غږ سره ناتوانه پر واورو ولوېد. پېیر، چې خپله ککره یې په دواړو لاسونو کې ټینګه کړه، راستون شو او ځنګله ته یې مخه کړه. په درنه واوره کې روان و او په لوړ غږ له ځان سره بڼګېده، څه یې ویل، مګر پوهېدل یې گران و. خو کله چې نیسفیخکي ورنږدې شو، هغه له ځان او ټولو نه په کرکه پرله پسې ویل:
-حماقت دی، حماقت دی، دوکې او دورغ!

نیسفیخکي، هغه ځنګله ته پرېښود او په خپله گاډۍ کې کورته ورساوه. رستوف او دینیسوف، ټپي ښوی دولو خوف یوړ. دولو خوف، په گاډۍ کې پروت، سترگې یې پټې کړې وې او هغو پوښتنو ته چې له ده نه کېدې ځواب نه وایه، خو مسکو ته په رارسېدو، ناڅاپه په سد شو، سترگې یې وغړولې، په سختۍ یې سر را پورته کړ او د رستوف لاس یې چې دده تر څنګه ناست و، راوښو. بشره یې چور بدله شوې وه او دهغې پخوانۍ خوشالي او خلا ترې ورکه شوې وه. رستوف هک حیران و، له هغه نه یې وپوښتل:

-څنګه یې؟ حال دې څنګه دی؟

دولو خوف، چې خبرې یې پرې پرې کېدې، وویل:

-بد، خورا بد! خو خبره په دې کې نه ده، غواړم پوه شم، چې چېرې یو؟ اها! پوه شوم، موږ په مسکو کې یو، خوزه خیر، مګر هغه مې ووژله، ومې وژله، هغه ددې زغم نه لري، هغه دا زغملي نه شي.

جگړه او سوله

رستوف، له هغه نه وپوښتل:

- څوک ياده وي؟

- مور مې! دکه مې! ملکه مې! مور مې يادوم. دا يې ويل، درستوف لاس يې کېښکود او په ژړا يې ژړل. لږ چې نور ښه شو، رستوف ته يې وويل، چې له مور سره يوځای او سپرې، نوځکه که هغه خپل زوی په مرگنی حال وويني، هغه به يې د زغم زور ونه لري. هغه رستوف ته زاری کولې، چې مور ته يې ورشي او هغه آرامه کړي.

رستوف دهغه هيله ومنله او ترده نه مخکې، دهغوی کورته، دده ادې ته ورغې. هلته په رسېدو په خورا حیرانۍ په دې پوه شو، چې دولو خوف، دغه دمسکو نومور داړه مار او بد ماش، له خپلې زړې مور او کوپرې خور سره اوسي او ترټولو مهربانه زوی او ترټولو نه خواخوږی وروردی.

۶

پېر په دې وروستيو وختونو کې، ډېر کم له خپلې ښځې سره يوازې پاتې کېده. په مسکو او پترزبورگ کې، به تل ددوی په کورونو کې د مېلمنو گڼه گوڼه وه. تېره شپه، له دوئل نه تر راستنېدو وروسته، د تل برخلاف د خوب کوټې ته نه لاړ او دخپل کار په لوی دفتر کې، هماغه سترې کوټې ته، چې گراف بيزاؤ خوف، هلته د ژوند وروستې شېبې تېرې او سا يې ورکړې وه، پاتې شو.

هغه پر لويې څوکۍ په دې هيله، ډډه ولگوله، چې وېده شي، هرڅه هېر کړي او هرڅه چې کېږي، کېږي دې. خو داسې نه کېده. که څه هم پرونی شپه يې له ډېرو چرتونو نه، ټوله بې خوبه تېره کړې وه، خوننۍ شپه تر پرونی هغه لاله چرتونو، خيالانو، غمونو او له عذابونو ډکه برېښېده او دی يې خوب ته نه پرېښود. دهغه په گوگل کې د چرتونو توپان جوړ شو، هغه نه شو کولای وېده شي، ناستې هم خوند نه ورکاوه، نوځکه پاڅېد او په چټکو گامونو يې په کوټه کې گرځېدل پيل کړل. کله به يې د واده په لومړې ورځو کې ښځه، دهغې نيم برېښې اوږې، مستې ځماري سترگې او شهوتناک غلچکونه ورياد بدل او کله به ناڅاپه د دولو خوف، ښکلې، سپين سترگې او ملنډو ډکه بشره ورياده شوه، هغه شان کرکجن لکه په انگرېزي کلوب کې او يا هغه شان رنگ الوتې، رنځېدلې او له ده مخ اړولې، لکه چې ده پرو او رو

جگړه او سوله

لو بدلی، لیدلی و.

هغه خپله له خپل ځانه پوښتنه کوله:

- دامې څه وکړل؟ ما لوند وواژه، دخپلې ښځې لوند. هوکې، همداسې، نو ولې داسې وشو؟ ما څنگه دا کار وکړای شو؟ د زړه آواز یې ځواب ورکړ:

دا ځکه چې تال د دغې شان یوې ښځې سره واده کړی.

هغه وپوښتل: نو په دې کې زما څه گناه ده؟

بیا یې ځواب واورېد:

- ستا گناه خو داده چې تا هغه دوکه کړې ده، تال هغې ښځې سره واده کړی دی، چې تاته گرانه نه وه. او بیا لکه پروڼ چې وې، هغه خبرې وریادې شوې، چې ده د سردار واسیلې په کور کې، بې له ارادې او په شک هغې ته کړې وې، هغه هغې ته ویلي و:

- ماته گرانه یې!... له ځان سره یې وویل:

- ما هم هغه وخت دا احساس کړه چې، زما دا وینا بې ځایه ده او حق مې نه لاره چې داسې ووايم وگوره اوس یې پای دغه شو. هغه ته د واده لومړې ورځې وریادې دي... ډېر وخت دهغې په ښکلا ویاړېدلی يم... کله به مې ویل چې هغه دومره ویاړمنه او د رازمني ښکلا خاونده ده، چې زه پرې پوهېدې نه شم... خو دهغې معما حل دهغې د ښکلا په رازونو کې نه، بلکې په دې خبره کې وه، چې چا ویلي و:

- دا ښځه له پساته ډکه ده...

خو کله به چې هغه کتل، چې څنگه یې ښځه نارینه څه چې آن ښځې هم په ځان مینوي، له زړو او ځوانانو نه زړه وړي، لنډه دا چې په هېڅ څه یې سر نه خلاصېده، چې ولې دی نه شي کولای، پر هغې زړه بايلي. خپله به یې ځواب ورکړ: له پساته ډکه ده! او همدا خبره به یې څو واره تکرار

جگړه او سوله

کړه او زیاته به یې کړه:

-له پخوا نه په دې پوهېدم، خو دهغې د ویلو زړه مې نه شو کولای.
او اوس هلته دولو خوف، دمرگ په حال پروت دی...

پېیر دهغو خلکو په ډله کې راځي، چې ظاهراً پر سست عنصره بریښي، خو اصلاً هغوی نه شي کولای د راز ساتونکي پیدا کړي، چې د زړه خواله ورسره وکړي، نوځکه هر څه په خپل زړه کې ساتي او خپل زړه خوري.

هغه له ځان سره دا هم ویل:

-ټوله گناه دایلن(دده ښځه) ده، خو اوس دا اعتراف چاته گټه کوي؟
څه درد دوا کوي؟ نو دا چې داسې وه، ما ولې له هغې سره واده وکړ؟ ولې مې هغې ته وویل: راته گرانه یې. دا دروغ و، چور دروغ. له دروغ هم لا بده، نوځکه گناه زما ده او دهغه ټوله غمونه باید زغمنه وزغمم... خو څه؟... رسوايي؟ بدنامی؟ ناوړه ژوند؟ خو دا ټول ننگ او شرافت هسې خبرې دي او زما نامه پورې هېڅ اړه نه لري؟

دپېیر په خیال کې دا خبره تېره شوه:

-شپاړلسم لویي یې سره اعدام کړ، ځکه دهغه مخالفین په دې ډاډه وو چې، هغه ځائین او جنایتکاره دی. که دهغه دمخالفینو له انده ورته وگوري، هغه برحقه دي. خو هغو کسانو چې هغه یې سپېڅلي گانه او تر هغه نه یې ځان ځار کړ، هغه هم برحقه وو. تر هغه وروسته یې، روبسپېیر، هم اعدام کړ، ځکه یې هغه وینزېښونکي او ظالم گانه. څوک برحقه وه؟ هېڅوک. گنهگار څوک وو؟ هېڅوک. نن چې ژوندي یې، ژوند کوه. سبا به ومري، لکه هغه شان چې یو ساعت مخکې کېدای شول زه مې شم کله چې ستا ټول ژوند، دابدیت په وړاندې له یوې شېبې نه زیات نه دی، نو ولې ددغې شېبې له امله دومره عذاب په ځان

جگړه او سوله

وزغمي؟

خو هماغه شېبه چې تصوير يې کاوه، روح يې له دغه شان غيبتونو نه آرامه شوی دی، دهغه بڼه ایلن په خيالو کې ورزنگېده... او ده پرله پسې ويل:

- آخر ما هغې ته وويل چې راته گرانه يې؟

وروسته له هغه يې چې دغه خبره په وار وار تکرار کړه، د مولير دغه خبره ورياده شوله چې ويلی و:

- څه بلا وهلی وم، چې په ډنډ کې مې ځان وروارتېږه؟ او په ځان پورې خنډ بدل يې پيل کړل.

د شپې، هغه خپله چوپړه راوغوښته او له هغې نه يې هيله وکړه چې دهغه جامې او سفري بکس، پترزبورگ ته د تگ لپاره جوړ کړي، ځکه نور يې نو نه شو کولای له خپلې بڼې سره په يوه کور کې ژوند وکړي. نور يې نو ددې تصور نه شو کولای چې، څنگه کولای شي، بيا له هغه سره مخامخ شي. هغه پريکړه کړې وه، چې سبا به پترزبورگ ته ځي او هغې ته به داسې يو ليک پرېږدي، چې د تل لپاره له هغې سره د جدايي، خبر به په کې ليکي.

سهار چې کله چوپړه د قهوي له پطنوس سره د کار کوټې ته راننوته، پېير، پرڅوکی، پروت او پرانستي کتاب په لاس، وېده و شوی و.

هغه سترگې وغړولې، راوښن شو، په وحشت يې شاوخوا وکتل، خو په دې نه پوهېده چې چېرې دی. چوپړ له هغه نه و پوښتل:

- والا حضرتې گرافينې سپارښتنه وکړه، وگورم چې تاسو په خپله کوټه کې ياستۍ او کنه؟ خو پېير لا د ځواب پريکړه نه وه کړې، چې خپله گرافينه، کوټې ته راننوته. په سپينو زرو، د سپين اطلس کميس يې

جگړه او سوله

اغوستي و، په ساده څڼو، خودگڼو کوڅيو او بدل شوې دوه کوڅې يې، دوه وار ترخپل ښکلي سره تاو کړې وې. بشره يې آرامه او ټولواکه وزمه وه، خو يوازې دهغې پر مرمړين، خولې وټلي تندي کې يې لږ تريو والي څرگند و. په خپلې ځانگړې آرامتيا يې، هېڅ نه غوښتل د چوپړې ترمخې څه ووايي. هغې د دوئل په اړه خبر اورېدلې و او راغلی و چې دهغه په اړه وغږېږي. هغې صبر وکړ چې چوپړه قهوه کېږدې اولاره شي. پېپر په خورا کمينې، د خپلو عينکو له شانه هغې ته کتل او دهغه سوی (خرگوش) په شان چې د ښکاري سپو په ډله کې راگير، غوږونه ټيټ او د ښمن د بريد په هيله په ځمکه څښېږي، هڅه کوله، خپل کتاب ولولې. خو احساس يې کړه چې دا کار، بې معني او ناشوني دي نو بېرته يې خپل غلچک هغې ته وروولېږه. ايلن کېنناسته او په داسې حال کې چې له سپکاي نه ډکه موسکا يې پر شونډو خوره وه، هغه ته ورکتل او دې ته سترگه په لاره وه چې چوپړه له کوتې نه ووزي. په خورا ترخه ژبه يې ترې وپوښتل:

-دادي څه وکړل؟ دا څه شي و؟ له تاسو نه پوښتنه کوم؟

پېپر وويل:

-ما... څه.. زما...

-دا دي زور راته پيدا شو! غيرتي پيدا شو، ځواب راكړئ! دا د څه شي دوئل و؟ تاسو په دې دوئل څه ثابتول؟ څه شي؟ تاسو پوښتي اورئ او كنه؟ پېپر پر څوكۍ كې ډډه لگولۍ وه، خوله يې وازه، خو ويې نه شو كولای ځواب ورکړي.

ايلن دوام ورکړ:

-ښه اوس چې تاسو ځواب نه ورکوئ، زه به يې ووايم... تاسو هر هغه څه مني، چې تاسو ته يې خلک ووايي. هغه و موسېده او په فرانسوي يې

جگړه او سوله

وويل:

-تاسو ته يې وويل چې دولو خوف، زما لوندۍ دى، هغې د لوندۍ کلمه له ملنډو نه په ډکې ځيرتيا ادا کړه او زياته يې کړه: او تاسو ومنله. بڼه اوس دا ووايه چې تاسو په دې کړو څه سپېنه وي؟ تاسو ته وایم، په دوئل مو څه ثابت کړل؟ دا مو ثابته کړه چې تاسو يو احمق ياستۍ! دا مو ثابته کړه چې په حماقت مو ټول خبر شي! پوهېږئ ددې پايله به څه وي؟ هو کې! دا چې زه به په ټول مسکو کې، د ټولو دملنډو شم پايله يې دا شوه چې تاسو په خورا مستۍ کې، چې له ځانه ناخبره وي، يو نارينه چې بې له کوم لامله له هغه سره رخه لري، دوئل ته وروباله. ايلن خپل غږ دم په دم لور او او دهغه تريخوالي يې زياتاوه... له هغه نارينه سره رخه کوى، چې له هرپلوه تر تاسو نه بڼه دى.

پېر په تريو تندي، بې له هغه چې و خوځېږي، له ځان سره بنگېده. -تاسو ماته ويلي شي چې، ولې هغه زما لوندۍ گنۍ؟ تاسو ته وایم؟ ولې؟ دا له دې کبله چې زه دهغه له خبرو او دهغه له مرکو نه خوند اخلم. که تاسو عقل لرلای، خبرو به مو خوند لرلای، مابه تر هغه ستاسو مرکه او خبرې غوره گڼلې وای.

پېر په ډډ، خو تيت آواز وويل:

- دخداى لپاره، عذر کوم، له ماسره مه غږېږي!

ايلن وويل:

-ولې ونه غږېږم! د زما حق دى، چې وغږېږم. په ډاگه ويلي شم ووايم، داسې بڼه به پيدا نه شي چې د تا په شان مېړه، په درلودلو سره ځانته لوند پيدا نه کړي. هغه هم نه يولونډ، نه دوه لوند... هو لوند يادوم، خو ما دا کار نه دى کړى.

پېر، غوښتل چې څه ووايي، سترگې يې له خپل ورځني بڼې نه

جگړه او سوله

وتلې وې، ایلن ته یې په بې ساري، عجیب بڼه وکتل. ایلن دهغه په کتو پوه نه شوه، خو پېیر ډډه ولگوله او وغځېد. په دې وخت کې، په یو عجیب روحي عذاب کې ډوب و، داسې برېښېده چې یو دروند پېټي یې په ګوګل پرېوتی، هغه کېښکاري او دهغه سآ بندوی. هغه کولای شو داسې یو کار وکړي، چې له دغه عذاب نه ځان وژغوري، خو هغه کار چې ده یې کول غوښتل، هغه خورا وحشتناکه و. هغه په پرې پرې آواز وویل:

- ښه به دا وي چې سره جلا شو.

ایلن وویل:

- جلا شو؟ هر څنګه چې ستاسو خوښه وي. کېدای شي، خویوازي هغه وخت چې په پور اندازه پیسې راګرځي ښاغلي مال له جلاوالي ډاروي!

پېیر له څوکۍ نه پاڅېد او کور کور یې دهغې خواته ورو دانګل، په ټول قوت سره یې ډمیز پر سر اېښي مرمري تېره را واخېسته، هغه یې پورته کړه، یو ګام نور هم وروړاندې شو او چغه یې کړل:

- وژنم دې!

دایلن پر بشري وېره خوره شوه، په چغو چغوي یې شاخواته هڅه وکړه د پلار ښې په زوی کې راڅرګندې شوې وې. د غضب ډیر تم مستي یې په ګوګل کې احساس کړه. د مرمرو تېره یې پر ځمکه وويشته، هغه ټوټه شوه، دې په خلاصه غېږ او په زوره چغه کړل:

- ورکه شه! په داسې وحشتناک او لېونی چغې چې په ټول کور کې میشتو کسانو دهغې انګازه واورېدله او له وېرې ورېږدېدل پاک پرودګار په دې پوهېږي، که ایلن سمدلاسه له کوټې نه، نه وای وتلای، پر هغې به څه راغلي وای.

جگړه او سوله

پېیر، یوه اونۍ وروسته، خپلې ښځې ته داسې وثیقه ورکړه، چې
د روسیې د املاکو ادارې کولای شو، دهغه دومره جایداد، ایلن ته
ورکړي، چې دده د شتمنیو نیمایي کېده او خپله یوازې پترزبورګ ته
لاړ.

۷

دوه میاشتي و تلې وې، چې داوسترلیخ د جگړې د ماتې او د سردار اندرې د وژنې خبر، لیسه گورې (د اندرې داوسېدو کلي) ته رارسېدلی و.

د ډېرو پوښتنو، گرویزونو او خپرنو ترڅنګ، خورا ډېر لیکونه د سفارت له لارې لېږل شوي و، خو د سردار اندرې، نه مړی موندل شوی و او نه یې د اسیرانو په ډله کې نوم پیدا کېده. خو تر ټولو نه لاهه خبره دا وه چې د سردار اندرې خپلوانو هیله لرله چې کېدای شي، د جگړې د سېمې او سپدونکو هغه له ځان سره وړي وي او سردار به یوازې، بې توانه او خوار د پردو ترمنځ هېڅ نه شي کولای او کېدای شي، په جوړېدو وي او خبر به نه شي ورکولای. هغه ورځپانې چې د لومړي ځل لپاره، بوډا سردار (د سردار اندرې پلار) په هغه کې د داوسترلیخ د جگړې د ماتې خبر لوستلای و، په خورا لنډیز او ناڅرګنده بڼه د روسي د پوځیانو د مېړانې او ځانځاری په اړه لیکنې کړې وې. په لیکنه کې راغلي و چې څنګه روسي پوځ تر پرمینو جگړو وروسته شاتګ ته اړ شولو، خو شاتګ په خورا ځیرکتیا او پام سره ترسره کېده. بوډا سردار له دغو لیکنو نه داسې پایله ترلاسه کوله چې دروس پوځ مات او تالا والا شوی دی. په ورځپانو کې د داوسترلیخ د جگړې د خبر ترخپرېدو نه یوه اونۍ وروسته، زاړه بوډا د کوتوزف نه لیک ترلاسه کړ او په هغه

جگره او سوله

کې يې د زوی رښتیني حال څرگند و.

کوټوزف، په دې لیک کې لیکلي و: "ستاسو زوی، د غونډ په مخکې، د اتل په څېر، جنډه په لاس، لکه د تاسو د یوه پیاوړي پلار د زوی او د هېواد د یوه رښتیني بچي په شان په مېړانه زما دسترگو په وړاندې پر ځمکه ولوېد. زه او ټول پوځ په دې خواشیني یو چې لاتراوسه پورې هم په دې نه پوهېږو چې، هغه مړ دی که ژوندی. زه په دې ویاړم چې ستاسو په شان زه هم هیله مند یم چې هغه به ژوندی وي، ځکه که داسې نه وای، دهغه نوم به هم دهغو کسانو په ډله کې وای، چې مړي يې د جگړې په ډگر کې پیدا شوي او د دښمن استازو هغه ماته را استولي دي."

بوډا سردار، دا خبر د شپې ناوخته هغه وخت تر لاسه کړ چې، د خپل کار په کوټې کې یوازې و. دهغې شپې په سهار هغه خپل ورځنۍ گرځېدا ته لاړ، خود تل پر خلاف چوپ و، له ملیار، خپل لاسمل او معمار سره يې خبرې ونه کړې او د قهرجن طبیعت سره سره يې چاته څه بد رد ونه ویل.

کله چې شهزادګۍ ماریا، د مهال ویش سره سم دهغه د کار کوټې ته راغله، سردار د خپل ماشین تر شا ولاړ او په خراطۍ لګیو، خود تل په شان يې سر را پورته نه کړ او لور ته يې ونه کتل. ناڅاپه يې، په داسې یوه غږ چې له هرې ورځې نه يې توپیر لاره، وویل:

آه! شهزادګۍ ماریا! هغه د خراطي ماشین پورې واهه د ماشین چرخ، د خپلې چټکې گرځېدا له امله چې چرخېده تر هغه وروسته، څو واړه نور هم تر هغه وڅرخېده، چې په تپه ودرېد....

شهزادګۍ ماریا خپل پلار ته ورنږدې شوه. دهغه بشري ته يې چې

جگړه او سوله

وکتل، ناخاپه يې زړه ولوېد، سترگې يې له لوبډو پاتې شوې. د پلار له خبرې نه چې خواشيني او ماته نه وه، بلکې شیطاني نښې په کې راڅرگندې وې او هغه نادوده هڅه چې پر ځان د لاس بري لپاره په کې راخوټېدله، په دې پوه شوه چې، کوم داسې نوعي، زورونکي او بدمرغه، بدمرغي چې تر هغه ورځې پورې دوی ليدلي نه وه، د يوه درانه پېټي په شان پر هغه راځوړنده او نېرېدې ده چې پر ککړې يې راگوزاره شي. هغه ماتم چې دهغه زغمل به ددوی زغم ونه شي زغملای اودا دهغه چا مرگ دی، چې دوی ته گران دی، رانېرېدې دی.

شهزادگۍ، په خورا گټنۍ او نابنکلي بڼه وويل:

- پلار جانۀ! د اندرې نه کوم؟ خبر... خو دهغې رنځ او درد داسې نابنکلي بڼه لرله چې پلار يې دهغې دا ورېدو زغم ونه شو کړای او په ساندو ساندو اوله ژړا نه په ډک ستوني يې، له هغې مخ واړاوه او وې ويل:

- ليک رارسېدلی دی! د اسيرانوپه ډله کې يې نوم نه شته! د وژل شويو په ډله کې هم نه شته! دا هغه څه دي چې کوتوزوف ليکلي دي. او په خورا درانه او ډډ غږ، چې گواکې غوښتل يې مارياله ځانه وشري، وويل:

- وژل يې دي!

که څه هم شهزادگۍ رنګ هسې هم الوتې و، مگر نه بيسده شوه او نه ولوېده. خو ددې خبرو په اورېدو يې بشره بدله او د بنکلو سترگو په ځلېدو کې يې، يو بل ډول خلا وځلېده. داسې برېښېده چې ددې دنيا له خوښيو او غمونو نه آيلو يو ډول خوشي او روحي سپېڅلوالی په هغه کې راو لمسېده او يو ژور غم يې پر زړه راخوړ شول. پلار نه دايمي وېره يې هېره شوه، هغه ته ورنېرېدې او دهغه لاس يې راوښو، هغه يې ځان ته

جگره او سوله

رانېږدې او ترنرۍ اوږدې غاړې نه يې لاسونه ورتاو کړل او وې ويل:
- پلار جان، گوره چې مخ رانه وانه ږوي، راځه چې گډې ساندې
وکړو او گډې اوښکې پرې تويې کړو..
بوډا مخ واړاوه او چغه يې کړه:

- سپکو! نامردانو! پوځ موتالا کړ، ځوانانومو ووژل، نو ولې؟ لاړه
شه! لاړه شه! ليزا هم خبره کړه!

شهزادگۍ چې نور يې د تگ توان نه لاره او د پلار څنگ ته، پر اوږده
خوکی کېناسته اوښکې راو خوتېدې ورور يې ورياد شو چې په خورا
مهربانۍ او خواخوږۍ يې له دې او له ليزا سره مخه ښه وکړه. هغه ورياد
شو چې څنگه يې په ملنډو وړو کي شمائل په غاړه کې واچوله. له ځان سره
يې وويل:

- عقېده يې پيدا کړې وه؟ له بې ايمانۍ نه پېښمانه شوی و؟ يعنې
اوس هلته بله دنيا کې يې جنت په برخه شوی او هلته په ابدې
نيکمرغۍ او آرامۍ کې ژوند کوي؟

ماريا چې نور ژړل، وپوښتل:

- پلار جان! دا راته ووايه چې دا بده پېښه څنگه پېښه شوه؟

- ځه! ځه! لاړه شه! څنگه؟ په جگره کې يې وواژه. په هغې جگرې کې
چې د روس خورا ښکلي ځوانان يې په کې ووژل، په هغې جگرې کې
چې د روس پرتمين وياړونه يې په کې تالا کړل، درځه مهرباني وکړه
شهزادگۍ ماريا! ورشه او ليزا ته هم ووايه، زه هم اوس درځم.

شهزادگۍ ماريا چې له پلاره راستنه شوه، کمکۍ
شهزادگۍ (دهغې وريندا او د سردار اندرې ښځه) په خپلو او بدلو
گنډلو لگيا وه او د امېدوارو ښځو په هغه ځانگړي ملالو کتو چې
دهغود سپېڅلي روح او پاک زړه څرگندونه کوي، ماريا ته

جگړه او سوله

کتل. د اښکاره وه چې هغه يې نه ليدله او هغې د زړه له کومې د خپل روح او روان هغه ژور تل گې ډوبه وه، چې يو له اسرارو ډک، خوږ او ښکلي بدلون په کې تېرېدونکی و.

کممکۍ شهزادگۍ خپل گنډل او بدل يو پلو ته کېښودل، ډډه يې ولگوله او وويل:

- ماري! ته دې لاس راکړه !

دهغې لاس يې راونيو او پر خپله گېډه يې کېښود. خپلې ځلېدونکې سترگې يې هغې ته وگنډلې او څه ويلو ته سترگه په لارې شوه، پاسنۍ، پر نرو وښتو ښکلې شوې شونډه يې پورته و خوځېده او د ماشتو متوب د ساده نیکمرغۍ په نښه همالته پاتې شوه.

شهزادگۍ ماري چې اوښکې يې له سترگو اورېدلې، دهغې په وړاندې گونډه ووهله، خپله بشره يې دهغې د جامو په گونځو کې ومروړله.

ليزا په ځلېدونکو اوله نیکمرغۍ نه په ډکو سترگو، د مېړه خورته ځير شوه او وې ويل:

- گوره! اورې! پوهېږئ ماري چې څه عجيب حال لري؟ هغه به ډېر راته گران وي. خو شهزادگۍ ماري سره سکولۍ نه شو اوژپل يې.

کممکۍ شهزاده وپوښتل:

- ماشا، په تا څه شوی؟

شهزادگۍ ماري خپلې اوښکې دهغې په لمن پا کې کړې او وې ويل: - هېڅ، همداسې غمونو پسې اخېستې يم او زه مې ډک دی... اندرې پسې خپه شوې يم. هغه ورځ سهار څو ځله راغلې وه او هڅه يې کړې وه، چې کممکۍ شهزادگۍ ته خبر ورکړي، خو هر وار ژړا هغې ته وخت نه و، ورکړي چې، د زړه حال ووايي. کممکۍ شهزادگۍ که څه هم ځيرکه نه

جگړه او سوله

وه، خو د دغو او ښکو لیدو سره چې، دهغه په علت هم نه پوهېده، لږ څه پریشانې غوندې شوه. هغې څه نه ویل، خو په خورا خواشینۍ یې داپلو او آپلو کتل، ته به وایي چې څه شي گوري... هغې وویل:

- له اندرې نه مو خبر راغلي؟

- نه! نه! تر اوسه لا وخت دی، ته پوهېږئ چې داسې ژر خبر نه راضي، خو پلار ډېر نا ارامه دی، دهغه نا ارامي ما، نا ارامه کوي.

- ښه نو کومه پېښه نه ده شوې؟

شهزادګۍ ماریا، په ډاډمنو ځلېدو نکو سترگو، مخامخ دهغې سترگو ته کتل او ویل یې:

- نه، هېڅ نه دي شوي.

هغې پریکړه کړې وه، چې په دې اړه له خپلې وریندارې سره ونه غږېږي او پلار یې هم په دې قانع کړی و، چې ددې غمجن خبر په اړه، خپلې بلارې نوي ته چې د ماشوم زوکړې ته یې زیاته موده نه وه پاتې څه ونه وایي. شهزادګۍ ماریا او بوډا سردار هریو په خپل ډول، د دغه غم پټې په زړه بار او له کمکۍ شهزادګۍ نه یې پتاوه.

بوډا سردار، نه غوښتل، هسې زړه تسل کړي. هغه په دې باور و، چې سردار اندرې وژل شوی دی. که څه هم هغه څوک، اتریش ته دهغه دلټولو پسې استولې و، چې دهغه زوی پیدا کړي، خوله دې سره سره یې، په مسکو کې دهغه لپاره دخلی نښه فرمایش کړې وه او تکل یې کړی و، چې هغه په خپل باغ کې ودروي. هغه ټولو ته ویلي و، چې زوی یې وژل شوی دی... خوب او خواړه یې کم شوي و او ورځ تر ورځې یې توان کمېده. خوشهزادګۍ ماریا هیله منده وه. هغه خپل ورو ته داسې دعاوي کولې، چې ته به وایي ژوندي دي او هره شېبه یې راتګ ته سترګه په لارې وه.

۸

د مارچ دنولسمې نېټې سهار و، چې کمکۍ شهزادګۍ د سهارنۍ تر خورلو وروسته، شهزادګۍ ماریا ته وویل:

- ګرانې! داسې بریښي چې سهارنۍ مې د زړه پر سر ولاړه ده او ډارېږم چې په عذاب مې نه کړي. او ددې وینا په ویلو سره، د تل په شان دهغه پاسنۍ په نرو وینستو ښکله شوې شونډه له خپل عادي حالت، پورته و خوځېده او همالته پاتې شوه.

خو دهغه غملېلي خبر تر رارسېدو نه وروسته، نه یوازې موسکا او خوښۍ کډه کړې وه، بلکې د کور د غړو غږېدا او کړه هم غملېلي شوي وو. د کمکۍ شهزادګۍ موسکا هم بې له هغه چې د کورنۍ د غړو په خواشینۍ پوه شي، د نور تر اغېز لاندې راغلي او دا هم غمجنه برېښېده.

شهزادګۍ ماریا په ګڼۍ او ډار سره وویل:

- د زړه سره څه در شوي؟ رنگ دې ولې داسې الوتي؟ آخ ولې داسې تکه ژړپه او بڼتې یې؟

ماریا، په منډه او چټکو ګامو، ځان د ورور ناوې ته ور ورساوه.

یوې چوپړې ته، چې هلته وه، وویل:

جگړه او سوله

عاليجنابې! که موخوښه وي، چې مېرمن مارييا باگدانوفا(مارييا
بگدانوفا، پېژندل شوې دا يې وه چې له يوې اونۍ راهيسې، ددوی
کلي لیسې گورې ته راغلې وه) پسې څوک ولېږو؟
شهزادگۍ مارييا، دا خبره ومنله او وې ويل:

-رښتيا وايي، کېدای شي، په رښتيا ددې وخت رارسېدلي وي، چې
څوک راشي. زه همدا اوس ځم خپلې وريندارې ته يې وويل:
-زړوره اوسه! ځان ټينگ کړه! هغې ليزا مچ کړه او غوښتل يې له
کوټې نه ووزي.

دکمکۍ شهزادگۍ په خبره کې، له رنگ الوتنې پرته، څه ماشوم
ډوله وحشت څرگند و او په ژړا شوه... هغې خپل واړه او ښکلي لاسونه
سره مښل او ژړل يې پيل کړل. شهزادگۍ مارييا په خورا تلوار، د مارييا
بگدانوفا، پسې له کوټې ووته، د شهزادگۍ ليزا غړېې واورېد:
-وا خدايه! وای خدايه!

دا يې، ښځه چې واړه، خورب، سپين لاسونه سره مښل او د څېرې
آرامې يې، مرموزه برېښېده، پرمخ ورغله.
شهزادگۍ مارييا له وحشته په ډکو سترگو، هغې ته وکتل او وې
ويل:

- مارييا بگدانوفا! داسې برېښي چې دردونه يې پيل شوي وي.
مارييا بگدانوفا، په خورا آرامۍ او په کراره وويل:
-ښه ده! ښه ده! د خداي شکر دی.

هغې زياته کړه:

- شهزادگۍ تاسو پېغله نجلۍ ياستۍ، د پېغلو يې په دې کارو
څه؟ درځه لاره شه!
شهزادگۍ وويل:

جگړه او سوله

-خوزه پوه نه شوم، باید له مسکو ډاکټر راغلي وای، چې ولې رانغی؟

د کمکی شهزادګۍ او سردار اندرې په سپارښتنه، د ماشوم د زېږېدو مودې ته نېږدې باید له مسکوه، یا ډاکټر او یا دایي راغلي وای. اوس ټول، هره شېبه هغه ته سترګه په لاره وو، چې راوړسېږي. ماریا بګدانوفنا وویل:

-کومه دپام وړ خبره نه شته، غم مه کوي. له ډاکټره پرته هم کارونه په خیر تېرېږي او ماریا ووتله... په دې وخت کې ناڅاپه د وره دروازه له کوم غږه پرته بېرته شوه او زړه دایي پراسکویاسا ویشنا، چې د مشر سردار په سپارښتنه له ډېرې مودې راهیسې ددوی کورته دهغې راتګ بند شوی و، کوټې ته راننوته. هغې سرپه یوه درانه دسټمال تړی و، اسویلي یې ویستل او وې ویل:

-ماشارا غلم چې یوه شېبه دې ترڅنګه کېنم... دا دې د شهزادګۍ د بولي شمعون، راوړي مې دي، چې ترشمالو لاندې یې ولګوم. -خومره غوره کار دې وکړ، دایي جانې!

دایي شمعون د سپېڅلي شمائل لاندې ولګول او وې ویل: -خدای مهربانه دی! ګرانې!... شهزادګۍ ماریا هم خپل کتاب راواخېست او لوستل یې پیل کړل... بوډا سردار، چې په درنو ګامونو دخپل کار په کوټې کې ګرځېده، تیخون یې د خبر اخېستو لپاره، ماریا بګدانوفنا ته ورولبږه او وې ویل:

-یوازې ورته ووايه چې سردار سپارښتنه کړې، وپوښتم، حال څنګه دي؟ هرڅه یې چې درته وویل، ماته به یې وایي.

ماریا بګدانوفنا، په معني داره غلچک، ریبارة وکتل او وې ویل: -سردار ته ووايي چې دزوکړې دردونه پیل شوي دي! تیخون راغي

جگړه او سوله

او سردار ته يې خبر راوړ.

سردار وويل:

- ډېر ښه! هغه دروازه ځان پسې وتړله او تيځون د سردار له کوټې نه هېڅ ډول غږ وانه ورنه کېد. تيځون، د کاره شويو شمعونو د سمولو او دهغو د پلټو د جوړلو په پلمه کوټې ته ورغی. سردار پر اوږدې څوکۍ غځېدلی و، دهغه بشري ته يې وکتل، سريې وښور او پرته له هغه چې څه ووايي، هغه ته ورنېږدې شو، دهغه اوږه يې مچ کړه، بې له هغه چې شمعونو ته لاس وروړي او يا څه ووايي چې د څه لپاره راغلي و، له کوټې نه ووت. هغه څه چې د طبيعت تر ټولو نه ستړي تر تيم راز دی، د پېښېدو په درشل کې و. لمر لوېد، تېرشوی و، شپه خوره شوې، انتظار او زړه سوی دهغه راز په وړاندې چې سپرېدل يې د عقل په کرۍ کې نه ځایيږي، نه يوازې ګونډه نه شو، بلکې لایې قوت اخېست او له ټولنه خوبونو ګډه کړې وه.

د مارچ يوه له هغو شپو نه يوه شپه وه چې ګواکې ژمي غوښتل، بيا خپل زور څرګند او داسې وښيي چې لا تر اوسه سبرۍ دی، په خورا قهر يې دخپلو واورو زېرمه پر نړۍ راشپنډله او خپل ټول توند توفاني بادونه يې پر هغې راشړلي وو.

د الماني ډاکټر د لارې څارنې ته، اډه په اډه او لار په لاره خورا ښه سپاره ګمارل شوي او دهغه هرکلي ته څراغ په لاس وګرځي ورلېږل شوي وو. دا ټول د دې لپاره و، چې هم دهغه هرکلي وشي او هم له واورو او اوبو نه د سختو ګونډو او د واورو د برف ګوچونو نه دهغه د راوتلو لار ښوونه وشي. هره شېبه دهغه د رارسېدو انتظار کېده. شهزادګۍ ماريادېر وخت کېده، چې خپل کتاب لري اېښي و او پټه

جگړه او سوله

خوله ناسته وه، دهغې ځلېدو کې سترگې، ددایې د بشري گونځو ته چې دهغې ټولې آن خورا وړې، گونځې یې دې ته نښې آشنا وې، گنډل شوې وې... دایه ساویشنا، دخپلو جورابو په اوبدلو لگیا وه. هغې په خورائیت غږ، داسې ټیټ چې خپله یې هم نه اورېد او آن دهغه خبرو په معني چې دې ویله هم نه پوهېده، دا کیسه کوله چې د کشینوف، په ښار کې، د ماریا دمور، مرحومې مشرې شهزادګۍ څنګه، تر سلو واړه زیاته تکرار شوې کیسه یې، بیا ویله هغې د یوې ملداوۍ بوډۍ په مرسته، د شهزادګۍ ماریا په زوکړه کې ددایې په توګه مرسته کړې وه، کیسه، هغې ویل:

- دانګتر (داکتر) لاسې څه وي؟ ټول کارون دخدای په اراده کېږي. په دې وخت کې ناڅاپه، دباد یوه څپه، دکړۍ یوه وازه پاتې شوې وړه پله ووهله (د سردار په سپارښتنه، دتوتکیو د راتګ په وخت کې به دهرې کړۍ یوه وړه درېچه وازه پرېښودل کېده) درېچه چې سمه تړل شوې نه وه، راخلاصه شوه، دکړۍ داخو پرده دباد څپو پسې واخېسته او دسړو او وارو زوروره څپه پر شمعو ولګېده او مړه یې کړه. شهزادګۍ ماریا له ځایه پاڅېده او هغې جورابې گنډونکې دایې جورابې لرې او دکړۍ خواته یې ورو دانګل، دباندې خواته ورځمه شوه او هڅه یې وکړه، پرانستې کړۍ کيگوتې په خپل لاس بنده کړې... هغه یې کلکه نیولې وه، ددې په ځای چې کړۍ کيگوتې وتړي، مخ یې راواړاوه او وې ویل:

- گرانې شهزادګۍ! دباندې څو تنه سواره را روان دي، شمعي یې هم په لاس کې دي، کېدای شي دانکټرو وي.
شهزادګۍ ماریا وویل:

- آه خدایه! دلوی خدای شکر. باید هغه ته لارښوونه وشي، هغه په

جگړه او سوله

روسي ژبه هم نه پوهېږي.

شال يې پر سر واچاوه او دنويو ارسېدونکو هرکلي ته ورووتله کله چې دخپلې کوټې دگاوند کوټې له څنگه تېرېده، دکرکۍ نه يې دې ته پام شو چې گاډۍ د لگېدلو شمعو سره، کور ته دتلونکي دهليز په مخکې ولاړه ده. هغه زينو ته ورووټه دزينې د لرگين لاسوند، په يوه غوټه کې بليدونکې شمع، دباد له زوره له ځانه تاوېده او بنسټه خڅېده. فليپ نومي چوپړ، تر شمعې لاندې، دزينې په لومړي پټه، شمع په لاس هک حيران ولاړ او له زينو نه بنسټه، د موزه لرونکو گامونو غږ اورېدل کېده او يو آشنا غږ له هغه ځايه راته چې ويل يې:

-دخدای شکر دی؟ نو پلار مې چېرې دی؟

د دميان نومي چوپړ غږ چې لا په لومړي پور کې ولاړ و، واورېدل شو، چې ځواب يې ورکړ:

-بناغلی وېده دی.

بيا دميان څه وويل او په منډه پر زينو راكوز شول، شهزادگۍ مارييا په خورا آرامه له له ځان سره وويل:

-دا خواندرې دی! اما نه نه، دا خوناوونې ده، د منلو وړ نه ده. او په همدې شېبه کې چې مارييا لا په خيالونو کې ډوبه وه، د اندرې دخبرې تتوالي او بيا خپله اندرې، چې پوستين يې سپينو واورو پوښلي و، دهغې شمعې په وړاندې، چې چوپړ فليپ شمع په لاس کې وه، راڅرگند شو. هوکې دې په خپله و، دی و، خورنگ يې تېنېدلې، خورا ډنگر، ډېر بدل شوی او سخت گېڼۍ اخېستې برېښېده. په زينو راووت او له خپلې خورنه يې غېږ چاپېره کړه او وې پوښتل:

جگړه او سوله

-زما ليک مو نه دی اخېستی؟ هغه، هغه ځواب ته چې هسې يې هم اورېدی نه شو، انتظار نه شو ځکه ماريا له ډېرې گېڼۍ نه غږېدای نه شوه. هغه راستون شو او له دايي سره چې، له هغې سره وه (دزینې په وروستې پټه کې سره مخامخ شول) په گلده په چټکو گامونو له زینو پورته شو، بیا يې خور نه غږېتاو کړه او وې ويل:

-گرانې ماشې! څه عجیبه برخلیک دی آه!

خپل پوستین يې وارتېږه او دښحې کوټې ته يې مخه کړه.

۹

کمکۍ شهزادګۍ چې نړۍ خولۍ يې پر سر وه، د سپينو سرو پرېدو په منځ کې پر کټ پرته وه (دردونه تازه تازه کمزوري شوي وو) دانه دانه تورې څښې يې، د سوځېدونکو او له خولو نه ډکو انګونه تاو شوې وې. شونډې، مالګينه بڼکلا او بڼکلې خوله يې له هغې پاسنۍ وينسته لرونکې شونې سره، چې توره برېښېده، د موسکا په غوټه غوړېدلې وه. سرداراندرې راننوت او مخامخ دهغه کټ په وړاندې چې دا پرې پرته وه، ودرېد. د شهزادګۍ ځلېدونکې سترګې له ماشوم وزمه وحشي غلچک او ګڼۍ نه ډکې، مخامخ هغه ته ځير پاتې شوې. د کتو سره سره، دهغه حالت بدل نه شو. دغه کتل او مړاوی غلچک غړېده:

- تاسو ټول ماته ګران ياستۍ! ما هېڅ چاته بد نه دي کړي، خو دغه زما زور بدل دڅه لپاره دي؟ مرسته راسره وکړۍ. هغه خپل مېړه ليد، خو په دې وخت کې، دلته دهغه په راتګ نه پوهېده. سردار اندرې دهغې له کټه تاراتاو او دهغې تندۍ يې مچ کړ او وې ويل:

- ګراني! (دا خبره يې هېڅکله هغې ته نه وه، کړې) خدای خوا خوږۍ او مهربانه دی!

شهزادګۍ، په پوښتنيز، ماشوم وزمه او ګله مند غلچک هغه ته کتل دهغې سترګو ويل:

جگړه او سوله

-ماتا نه د مرستې هيله لرله، خو تاهم هېڅ ونه کړل، هېڅ! دمېړه له راتگ نه يې هېڅ تعجب ونه کړ، اصلا هغه په دې پوه نه شوه، چې هغه راغي. دهغه راتگ دهغې عذاب او دهغې آرامۍ پورې هېڅ اړه نه لرله. درد و نو بيا زور و اخېست، مارييا بگدانو فنا، له سردار اندرې نه هيله وکړه، چې له کوټې نه ووزي.

داکتر کوټې ته راننوت او سردار اندرې، له کوټې نه ووت، شهزادگۍ مارييا په مخه ورغله، دي هغې ته ورنېږدې شو، په ساندو او بنگهاري ورسره وغږېد. دهغوی خبرې هره شېبه، بلې کوټې ته په غوږ اېښودو سره بندي بندې کېدې.

شهزادگۍ مارييا وويل:

- گرانه وروړه! درځه! ځه.

سردار اندرې خپلې ښځې ته ورغي او په گاونډه کوټه کې ورته انتظار شو. يوه ښځه دناروغې له کوټې نه راووته او د سردار په ليدو يې خبره بدله او سخته ورخطا شوه. هغې مخ په لاسونه پټ کړ او خو دقيقې هماغسې کېناسته. دناروغې له کوټې نه د سختو ويرونکو، چغو نارو او د مرستې د زاريو آواز راته سردار پاڅېد، د وره خواته ورغي او غوښتل يې هغه وازه کړي، خو دروازه چا کلکه نيولې وه او د دروازې له شانه يې نارې وهلي:

-نه! نه! اجازه نه شته! اندرې بيا په کوټه کې گرځېدا پيل کړه. چغې او نارې لږ آرامه شوې. لاڅو شېبې نه وې تېرې چې ناڅاپه دغه ساندي، چغې او سورې (دا دهغې د ښځې چغې نه وې، هغې د دغه شان لوړ چغو توان نه لاره) بيا خورې شوې. سردار اندرې، د وره خواته وړ و دنگل، چغې ارامې شوې، خو بله ډول چغې واورېدل شوې. دا د ماشوم چغې وې.

جگړه او سوله

سردار اندرې لومړی وويل:

-نو دا ماشوم بې ولې هلته بيولى؟ دا د چا ماشوم دی؟ ماشوم هلته
څه کوي؟ وای، داڅه وایم، دا شاله زما ماشوم دی!

کله چې يې د دغو چغو او ژړا، ژوند بښونکې خوښې احساس
کړه، ساندو يې غاړې کېښکودې، خوده دهغو دمخني هڅه وکړه. دواړه
لاسونه يې په کرکۍ تکیه کړل او د ماشومانو په څېر يې زار زار
وژړل. دروازه را خلاصه شوه، هغه ډاکتر چې نرۍ چپنه چې، غاړه يې نه
درلوده پر غاړه وه، بډوړه وهلي لستوني، رنگ الوتي او ژامې يې
رېږدېدې، له کوټې نه را ووت. سردار اندرې، هغه ته مخ ورواړاوه، ډاکتر په
خورا پرېشانی. او پرته له هغه چې څه ووايي، په ملالو غملېو سترگو يې
هغه ته وکتل او له څنگه يې تېر شو. يوې ښځې له کوټې نه رامنډه کړې، خو
چې سردار اندرې يې وليد، په يو ډول شک او تردېد، د دروازې په خولې
کې ځای پر ځای ودرېده. سردار دخپلې ښځې کوټې ته ورننوت. هغه په
هماغه حالت او د بشري په هماغه بڼه چې ده پنځه دقيقې مخکې ليدلې
وه، پر کټ مړه پرته وه. سترگې يې نورې نه غړېدې، انگونه يې رنگ
الوتي او تک سپين شوي وو. سره له هغه چې سترگې يې سره ورغلې او
رنگ يې الوتې و، خودهغې د دغه ماشوم ډوله معصومانه ښکلې څېرې
حالت، دهغې ښکلې، په تورو نازکو ويښتو گانېل شوې شونډه، هماغه
شان چې وه، هماغه وه. دهغې مرگړلې، ښکلې او بې روحه بشرې ويل:

-تاسو ټول ماته گران وئ! ما هېڅ چاته بدن نه ورسولي وگورئ!

وگورئ! تاسو له ماسره څه وکړل؟ آخ، تاسو له ماسره څه وکړل؟

د کوټې په کونج کې، د مارييا په سپينو رېږدېدونکو منگولو کې يوه

سره خيز ژړل او چغې يې وهلي؟

*

جگړه او سوله

تر دغې پېښې د وساعته وروسته، سردار اندرې په ارامو گامونو د پلار د کار کوټې ته ورننوت. بوډا لا دوخته په تولو پېښو خبر و. هغه دروازې ته نېږدې نېږدې ولاړ و او د دروازې د خلاصېدو سره سم یې، خپل وچ او عمر خپلي لاسونه د زوی په غاړه کې هټکړي کړل او د ماشوم په شان یې په ساندو ساندو یې وژړل.

*

د شهزادګۍ تر مړنې درې ورځې وروسته، په کلیسا کې د ځنازې مراسم پر ځای شول او سردار اندرې پر زینو وروخوت او هغې صوفي ته ورپورته شو چې، د شهزادګۍ تابوت پرې اېښی و. له هغې سره یې مخه ښه وکړه. په تابوت کې د مړي خبره، که څه هم سترګې یې پټې وې، هماغه شان وه لکه پخوا، هغې هماغه شان ویل:

- وګورئ! وګورئ! تاسو له ماسره څه وکړل؟ آخ، تاسو له ماسره څه وکړل؟ او سردار اندرې په زړه کې داسې وانګېرله چې ګواکې خورا ګنهنګار دی. داسې ګناه چې نه یې جبرانولای او نه یې هېرولای شي. دهغې او ښکې وچې شوې وې او ژړل یې نه شول. بوډا هم تابوت ته ورغی او دهغې تک ژیر لاس یې چې په کراره لوړ پر بل هغه ورپروت و، مچ کړ، خو دهغې بشري ورته ویل:

- اخ! څه او د څه لپاره مو له ماسره داسې وکړل! آخرولي. او بوډا دهغې د بشري په لیدو په خواشینۍ مخ ترې واړاوه.

*

د شهزادګۍ تر خښولو پنځه ورځې وروسته یې دهغه ماشوم سردار نیکولای اندرې وویچ، ته د تعمېد لامبو ورکړه. دایۍ ماشوم پر تتر نیولی و او کشیش د هیلۍ په سرو او ژېړو ښکو د ماشوم لاس او پښې په سپېڅلو غوږو، غوږول...

۱۰

مشرگراف، ددې له امله چې ددولو خوف او بېزاو خوف په دوئل کې يې د زوی ونډه اخېستنه ټولو ته برالانه شي، ډېرو منډو او دځينو مخورو ليدو کتو ته اړ شو، ځکه گراف ډېر ډارېده چې په دوئل کې يې د زوی ونډه ددې سبب شي، چې هغه خلع رتبه او په يوه هسې سرتېرې بدل شي او يا لږ تر لږه جزا ونه ويني، خو د پلار ددې تصور بر خلاف دهغه د هلو ځلو له امله هغه نه يوازې جزا ونه ليدله بلکې د مسکو په ستره قوماندانۍ کې، د ياور په توگه وټاکل شو. دهغه دغه نوې دنده ددې لامل شوې وه، چې هغه زياتره وخت په مسکو کې پاتې شي او په کلي کې د کورنۍ ليدلو ته ونه رسېږي. هغه له همدې امله گرد اوړي په مسکو کې پاتې شو. ددولو خوف، ټپ هم کرار کرار روغ شو او دنارغي په موده کې رستوف هم ورسره ډېر نېږدې ملگرۍ شو. ټپي ځوان دناروغۍ په ټوله موده کې له خپلې مور سره، چې دلېونتوب تربريده ورته گران و او سپېده ددولو خوف مور، مارييا ايوانوفنا په دې موده کې له رستوف سره چې ددې له زوی سره يې خورا خواخوږي لرله، ډېره د زړه خواله کوله.

مور به يې ورته ويل:

- گوره گرافه! هغه خورا ساده او پاک زړی دی. هغه شان سپېڅلوالی

جگړه او سوله

او پاکړې توب چې اوس، په نننۍ زمانه کې هېڅ د چانه خوښېږي. اوس دغه شان رښتیتوب د ټولو لپاره لکه دسترگو داغزي داسې دی. تاسو خپله قضاوت وکړئ. اوماته ووايئ. دا د بېزارو خوف کار سم و؟ ایا یو ښه سړی دا کار کوي؟ خو زما زوی ته هغه د زړه له کومې گران و، آن اوس هم هېڅکله هغه ته سپکې سورې نه وایي، هېڅکله هغه ملنډې چې دوی د پولیسو له سرمامور سره په پترزبورگ کې وکړې، ټولې ټوکې ټکالې دوی په گډه سره وکړې، خو بېزارو خوف ته چا هېڅ ونه ویل او ټوله رسوايي او بدې زما د زوی په برخه شول... فکر نه کوم چې ترهغه نه مېړنی او هېوادپال ځوانان دي زما په پوځ کې ډېر پیدا شي. اوس نو بیا دي دوئل ته گوره! ایا دا وگړي دکوم ویاړ او غرور احساس لري؟ ښه پوهېږي، چې هغه زما یوازینی زوی دی او دوی یې بیا دوئل ته وربولي، پر هغه مخامخ ډزې کوي. شکر دی، شکر دی، چې خدای پر موږ رحم وکړ. نو دا ټول دڅه لپاره؟ ښه! او بیا څوک او کوم ځوان نه دی، چې زموږ په وخت کې له کومې ښځې سره یو پټ پټونی ونه لري؟ ښه بیا هغه چې دومره رخه کوله، نو زما د زوی گناه څه ده؟ دی چې دومره غیرتي و، لومړی به یې یو گواښ مابښ کړای وای، ځکه دا خبره خو نوې نه وه، یو کال راهیسې ټول پرې خبر و، خو هغه ځان ناگاره اچولې و او هېڅ یې نه ویل. ده زما زوی دوئل ته وروبله او فکر وکړ چې هغه به وډار شي، هغه دا فکر کاوه چې زما زوی دهغه پورې دي او دهغه پر سپکاوي به سترگې پټې کړې. گوره داڅو سپکاوي او څه نامردي ده. هو کې گران نه پوهېږم چې تاسو زما زوی ښه پېژندلی دی، هغه تاسو ته گران دی، نو له هم ډې کبله تاسو ماته د زړه له کومې گران یاستۍ، باور وکړئ، ډېر لږ کسان دي، چې هغه درک کړای شي، دا یو بې ساری، لوړ آسماني روح دی.

جگړه او سوله

په خپله دولو خوف، دخپلې ناروغۍ په موده کې، رستوف ته داسې خبرې کولې چې له هغه نه چا دهغو دوئیلو تصور هم نه کاوه، هغه ویل:

- زه پوهېږم چې، ډېر خلک ما یوه ظالم سړی گڼي، گڼي دې، دا دهغو زړه، پرته له هغو چې ماته گران دي، زه دهغو دیوه پروا هم نه لرم. هغه کسان چې راته گران، هغه نو بیا داسې راته گران دي، چې ځان ترې څاروم، خو هغه چې مې دلارې خنډ شي، بیا یې نو غم خورم. زه یوه مور لرم، چې له هرڅه او هرچانه راته گرانه ده، زه دهغې لمانځنه کوم، داسې لمانځنه چې هېڅ انداز نه لري. دوه درې انډیوالان لرم، چې یو یې ته یې، خوله نورو سره زما د دوستۍ او انډیوالۍ اندازه، له هغو نه زما دگټې او تاوان پورې اړه لري، مگر دغه اړیکې زیاترتاواني دي، په تېره بیا له بنځو سره. له یوه شېبې څخه نه وروسته یې وویل:

- هوکې گرانه! دنارینو په منځ کې خو مې یونیم، گران، مېړنی او ښه یاران لیدلي، خو دبنځو په منځ کې مې، مهمه نه ده چې گرافینه وي که چوپړه، له خیانتته او ځانپلورینې پرته بل څه نه دي لیدلي. ترننه پورې هغه آسماني سپېڅلتیا او ځانښندنه چې زه یې له یوې بنځې هیله لرم، نه ده لیدلې. که دغه شان یوه بنځه پیدا کړم، خپل ژوند به مې ترې څار کړای وای، خودغه!... اوږدې یې پورته واچولې او وې ویل:

- ته د راسره ومنه، تراوسه پورې ځکه ژوند راته گران دی، چې هیله لرم، یوه ورځ نه یوه ورځ دغه شان یوه آسماني ښاپېړۍ پیدا کړم، داسې ښاپېړۍ، چې ماته نوی روح راوبښي او ما ولمسوي. خو غم دادی چې ته په دې خبرو نه پوهېږي.

رستوف، چې سخت دخپل نوي انډیوال تر اغېز لاندې راغلي و، ځواب ورکړ:

جگړه او سوله

-نه! نه! ابرعکس ډېر ښه پوهېږم.

دمني په پیل سره درستوف کورنۍ مسکو ته راستنه شوه. دژمي پیل و چې دینیسوف مسکو ته راغی او ددوی په کور کې استوګن شو. د همدې ۱۸۰۲ کال دژمي پیل چې نیکولای درستوف په مسکو کې تېر کړ، دهغه په ټول ژوند کې، دهغه او دهغه دکورنۍ لپاره، ترټوله ښه، خوږ او خاطره زېږونکي وخت و. د نیکولای شته والي ددې لامل و، چې خورا زیات ځوانان ددوی کره تګ راتګ ولري او دده له مور او پلار سره آشنایي پیدا کړي. وېره شل کلنه چټه، ښایسته پېغله وه. شپاړلس کلنه سونیا، هغه نجلی، چې له خپلو ښکلاو سره لکه نوې غوټۍ غوړېدلې وه. ناتاشا چې لا د ماشومتوب چمونه کول، خو د پېغلتنو مستي او خمار والی او شیطاني یې هم پیدا کړي وه.

درستوف، په کورنۍ کې، ډېل هر هغه کور په څېر چې څو مالګیني او ښکلې پېغلې ژوند په کې کوي، د مینې او مینوتوب یو ځانګړې خپه خوره وه. هر ځوان به چې دې کور ته راته او دې موسکاوو هر کلبو او هریو په خپل ډول نیکمرغه خبرو ته به یې کتل او یا د پېغلو له هیلو ډکې غوره خبرې به یې اورېدې، له هر چا سره به یې دهغو مهرباني او په خوږه ژبه غږېدلېدلې، هریو به په زړه کې د نیکمرغه کېدو او میننتوب ګوړې ماتولې او هغه هیلې به یې په زړه کې غوړېدلې چې درستوف دکورنۍ د ځوانانو په زړه کې لا دوخته ګل شوې وې.

دولو خوف، یو له هغو ځوانانو نه و، چې له درستوف سره یې تګ راتګ پیل کړی و او له ناتاشې پرته دکورنۍ د ټولو غړو خوښ شوی و. د ناتاشا نه یوازې هغه نه خوښېده، ان نېرېدې و چې خپل ورور سره دهغه له لاسه شخړه وکړي. هغې به ویل چې دولو خوف یو بد زړی انسان

جگړه او سوله

دی، هغې په خپلې دې خبرې نه یوازې ټینګار کاوه بلکې د دوئل په برخه کې یې پېیر برحقه ګاڼه، دهغه ملاتړ یې کاوه او دولو خوف یې ګنېگار، ملامت، ناوړه او ځانښودونکي باله. ناتاشې، په خورا ټینګار سره یې چغې وهلې:

- دا سپینه خبره ده چې هغه خورا ظالم او بد زړی سړی دی، ته خپله وگوره! په هر حال دا ستا دینیسوف زما خوښېږي. که څه هغه کله ناکله نشه کوي، خو بیا هم زما خوښېږي. نو داسې برېښي چې زه پوهېږم، زه نه پوهېږم چې څنګه یې درته ووايم مګر دولو خوف مې ځکه نه خوښېږي، چې دهغه هر څه مخکې له مخکې تکل شوي، لنډه به یې درته وایم، نه مې خوښېږي.

نیکولای خورته وویل:

... ته پوهېږي چې دولو خوف څه سپېڅلي زړه لري، هغه باید درک شي، که ته له خپلې مور سره د دولو خوف اړیکو او کړه وگورې، بیا به پوه شي چې دغه ته پاک زړه وایي.

- زه دې په دې خبرو نه پوهېږم، خو یوازې په دې پوهېږم چې کله هغه وینم، ناآرامېږم. رښتیا ته پوهېږئ چې هغه په سونیا مین شوی دی؟ نه پوهېږم دا لاپسې څه حماقت دی؟

خوزه پوره پوهېږم، وبه گوري.

د ناتاشا اټکل رښتیا شو. هغه دولو خوف چې تل به یې له ښځو سره په کړو وړو کې ډډه کوله، پرله پسې به یې د رستوفانو کره ته راته که څه هم هېڅ چا په دې اړه څه نه ویل خو ډېر ژر څرګنده او ټول په دې پوه شول چې، دهغه تګ راتګ د سونیا لپاره دی. او سونیا چې هېڅکله دا زړه نه شو کولای چې په دې اړه څه ووايي، خو هروار چې به یې دولو خوف لیده، لکه پاڼه داسې به رېږدېده او تکه سره به شوه.

جگړه او سوله

دولو خوف، به زیاتره وخت غرمۍ درستوفیانو کره خوږه او هرې نندارې ته به چې هغوی تلل، دې به هم هرو مرو، هلته و. د یوگل، د کور دنخاپه بندارونو کې، چې ترټولو غوره ځای درستوف دکورنۍ ځوانانو درلود، دده له گلون نه پرته، نه ترسره کېده. دهغه به ترټولو نه زیات پام سونیا ته و او داسې به یې ورته کتل، چې له دغو کتنو نه به نه یوازې دا تکه سره شوه، بلکې دهغه له دغو غلچکو نه به دناتاشې او مشرې گرافیني رنگ هم له شرمه بدلیده.

دا ښکاره خبره وه چې دغه پیاوړی، عجیب سړي په دغې تورسترگې ښکلې نجلۍ، چې زړه یې پر بل بایلیلی دی، سخت مین شوی دی.

رستوف، د سونیا او دولو خوف ترمنځ دنویو پیدا شویو اړیکو ته ښه پام شوی و، خو په دې کې یې چرت نه واهه چې دا څه ډول اړیکې دي. هغه به په زړه کې ویل:

-دا نجونې، هریوه په یو چا مینې شوي دي. موخه یې همدا ناتاشا او سونیا وو. خود دولو خوف او سونیا په لیدو به دپخوا په شان ارامه نه و، نو ځکه زیاتره وخت، په کور کې نه پاتې کېده.

د ۱۸۰۲ کال په مني کې له ناپلیون سره د جگړې آوازې بیا هر پلو خورې شوې، خود اوار دا آوازې او خبرې له پروسې کال نه خورازیاتې او تودې وې. ټاکل شوې وه، چې نه یوازې له هرو زرو تنو نه، لس تنه پوځ ته ولېږل شي، نه هغه به په احتیاط کې راټولېږي. هر چېرې به ناپلیون ته ښېرا کېدې او دمسکو په هر کور او کوڅه کې خو دهمدې جگړې نه پرته دبل څه په اړه خبرې نه کېدې. درستوف په کورنۍ کې، د دغې جگړې لپاره چمتوالي یوازې له دې کبله دپام وړ و، چې ددوی نیکولای جان، په هېڅ ډول په مسکو کې نه پاتې کېده بلکې دې ته سترگه په

جگړه او سوله

لاره و، چې د دینسوف، درختیانود پای ته ورسېدو او داختر
دتېرېدو نه وروسته به دواړه پوځ ته ستنېږي، خو پوځ ته درستوف دغه
بېړنی تگ نه یوازې دهغه بندارونو ته خنډ نه پېښاوه بلکې هغه یې لا
ورځ تر ورځې داسې زیاتول، چې هغه خپل زیاتره وخت له کوره بهر په
دغو بندارونو، نڅاوو او مېلمستیاوو کې تېراوه.

۱۱

نيكولای، د حضرت عیسی د زوكړي داختر په درېیمه غرمۍ په كور كې و كړه. دا هغه څه و، چې په دې وروستيو وختو كې به ده ډېر كم كول. دا بنډار ځكه د خدای په امانۍ نښه هم گڼل كېدل چې له ژمنۍ څلې (د كړيښنۍ سار) نه وروسته دی او نيكولای پوځ ته روان وو. په دې غرمۍ مېلمستيا كې، د ډولو خوف او د ينيوسف په گډون شلو تنو گډون درلود.

د رستوف په كورنۍ كې، هغه شان چې د دغه نوي كال د جشن په ورځو كې، دمینې او مینتوب دنیاگۍ احساسېده، پخوا هېڅكله نه لیدل شوې او نه احساس شوې وه. داسې برېښېده چې تابه ویل هرڅوك كولای شي دانيكمرغې شېبې خپلې او خپله مین شي، زړه بايلې او زړه رابښكونكې او اوسي. داسې انگېرل كېدل او د دغې كورنۍ له حالاتو داسې څرگندېده چې دنيك يوازي همدا نيكمرغي ده او هغه دا چې مین شي، نور هرڅه باييزه او همدا نيكمرغي ده چې ټول پرې اخته دي. كه څه هم د تل په شان نيكولای رستوف دوه جوړه آسونه يې له پښو اچولې وو او په دې بریلې شوی نه و ټولو هغو ځايو ته لاړ شي چې ده ته هلته سترگه به لاره و او يا يې د ورتگ تكل كړی و، نو بيا يې هم ځان غرمۍ نه مخكې كورته را ورساوه.

جگړه او سوله

کورت له راستنېدو سره سم يې نه يوازې د کور په مينه ناکه دنياگۍ کې څه نا آرامي او تلوسه احساس کړه، بلکې دا يې هم ليدل چې د ځينو حاضرينو خوا هم خټه، خټه او له يو بله خپه برېښي

په ځانگړي توگه دهغه پام شو، چې د سونيا، دولو خوف، د مشرې گرافينې او لږ څه هم دناتاشې خوا بده برېښي. داسې يې وانگيرله چې تر غرمې نه مخکې بايد د سونيا او دولو خوف ترمنځ څه تېر شوي وي. هغه د غرمې د خبرو په اوږدو کې، په خورا خواخوږۍ، احتياط او خوږه ژبه هغو دواړو سره غږېده. دنوي کال د جشن په هماغه درېيمه ورځ د تل په شان دنخا ښوونکي يوگل، دخپلو ټولو زده کوونکو په وياړ ډوډۍ کړې وه او دنخا بندار يې جوړ کړی و.

ناتاشا خپل ورور ته وويل:

- نیکولای جانہ! ته که د يوگل دنخا بندار ته ځې، مهرباني وکړه او راشه. هغه په ځانگړي توگه ستا د راتگ هيله او د ديمتري واسيلېوويچ (هماغه دينيسوف) د راتگ سپارښتنه کړې ده.

دينيسوف چې درستوف په کورنۍ کې په ټوکو ټوکو ځان دناتاشا دنخا چوپړ گانه وويل:

- کله چې شهزادگۍ امر وکړي، پښې څه کوي چې په سر به هم لاړ شم، آن چمتو يم، چې ((دپادوشال)) وکړم.
نيکولای وويل:

- که مې کولای شول، هرو مرو به راشم، ځکه ما بل ځای له او خاروف سره هم ژبه کړې چې دهغوی بندار ته به ورځم.

هغه دولو خوف ته مخ ورواړاوه او وې وپوښتل:

- ته څنگه؟ ته هم ورځۍ؟ ده لا خبره پای ته نه وه رسولې، چې پام شو، خبره يې بې ځايه کړې ده.

جگړه او سوله

دولو خوف، په برنډ غلچک، هغه شان غلچک چې د کلوب په مېلمستيا کې يې پېر ته کتلي و، لومړی سونيا او بيا نیکولای ته وکتل او بيا يې په ترڅه ژبه وويل:

- هو! کېدای شي لاړ شم.

د نیکولای بيا په زړه کې تېره شوه:

- هرو مرو کومه خبره تېره شوې ده.

تر غرمۍ وروسته، چې دولو خوف به له ځنډه پاڅېد او له کوره ووت، نیکولای په دې ډاډمن شو چې رښتيا څه پېښ شوي دي. هغه په همدې شېبه وخت پيدا کړ او ناتاشې ته يې ورغږ کړل. هغه يې وپوښتل: - څه پېښ شوي دي؟

ناتاشا چې په منډه، هغه ته ځان ورساوه، په خورا ډاډمن آوازيې وويل:

- ما خو تل درته ويل، خو تا نه منله، ودې ليدل له سونيا نه يې د واده هيله وکړه.

که څه هم په دې ټوله موده کې نیکولای، چندان د سونيا په خيال کې نه و، خو ددې خبرې په اورېدو يې داسې وانگېرله چې گواکې يوې غوټې يې د زړه تل ورمروړلی او دهغې غوټې د پرانستو تکل يې کړی دی. ده تصور وکړ چې دا دولو خوف، د سونيا په څېر د يوې خوارې او يتيمې پېغلې لپاره يو ښه او غوره ژنی دی. د مشرې شهزادگۍ او خورا نورو په اند، د دغه شان يوه وړانديز نه منل به، ښه کار نه وي. ددې خبر په اورېدو، د نیکولای لومړنۍ غبرگون پر سونيا قهرېدل و، هغه، وويل:

- خورا ښه دی! بې ساری وړانديز دی. بايد دماشتوب و عدې او ژبې هېرې شي او دغه وړانديز ومنل شي، خو لا خپلې خبرې يې پای ته نه وې رسولي چې ناتاشا وويل:

جگړه او سوله

-خو سونیا، هغه ته د نه ځواب ورکړ، خورا سخت او تريخ ځواب.
ناتاشه تريو شپې ځنډ نه وروسته زیاته کړه:
- سونیا هغه ته وویل چې، هغې ته بل څوک گران دی. نیکولای په
زړه کې وویل:

-دا ښکاره خبره ده، چې زما سونیا بله خبره نه شوه کولای.
ناتاشې غږ کړ:

- پوهېږئ! هرڅومره چې مورجانې ټینګار وکړ، چې دغه وړاندیز
ومني، خو سونیا په غوڅه د نه منلو ځواب ورکړ. هوکې ته خو
پوهېږي، سونیا چې کله یوه خبره وکړي، هغه بیا نه بدلېږي.
نیکولای له ملامتۍ نه په ډکه ژبه وویل:
-مورجانې هم ټینګار وکړ؟

ناتاشې وویل:

- هوکې! ښه نیکولای جان! په قاریږي به نه او زه ډاډمنه یم چې نه
قاریږي. زه ډاډمنه یم چې له سونیا سره واده نه کوي، خو په دې نه
پوهېږم چې ولې؟ خو سره له دې هم غواړم په دې اړه له سونیا سره
وغږېږم.

هغه لږه وموسېده او زیاته یې کړه:

- دا سونیا بیا څه نازولې نجلې ده؟

ناتاشا ورور مچ کړ، پاڅېده او په منډه کې یې وویل:

-او دا نازولې به زه اوس درته راولبېرم.

شېبه لانه وه تېره، ډارشي، رنګ الوتې او ملامته خبره سونیا
کوټې ته راننوت. نیکولای وروړاندې شو، دهغې لاس یې راوښو او هغه
یې ښکل کړ. د پوځ نه د نیکولای د راستنېدو نه وروسته دا لومړی ځل
و، چې سونیا او نیکولای وخت پیدا کړي و، چې سره یوازې او دخپلې

جگره او سوله

مينې په اړه د زړه خواله وکړې. نیکولای لومړی زړه نازړه و، خو وروسته
بې په خورا زړورتيا او ډاډمن آواز وويل:

- سونيا تاسو څه کوئ؟ دا رښتيا ده چې ته د واده لپاره د دغه شان يو
ځوان وړانديز نه مني. داسې تصور کوم چې له هغه سره به گډ ژوند نه
يوازې نیکمرغي، بلکې يوه گټوره چاره وي. هغه خورا ښه او مېړنى
ځوان دی. هغه زما ملگرى دی.

سونيا دهغه خبرې پرې او په تلوار بې وويل:

- ما هغه ته د نه ځواب ورکړ. هوکې! او خته مې د نه ځواب ورکړ.

- گوره! که دې زما له کبله ځواب ورکړى وي، زه ډارېږم چې زه خو...

سونيا بيا دهغه خبرې پرې کړې او بيا په ډار شوي، رنگ الوتي او
ملامته غلچک هغه ته ځير شوه، هغې زياته کړه:

- گوره نیکولای جان! ماته دا خبرې مه کوه.

- نه، نه، بايد درته ووايم. که څه هم کېدای شي زما دا خبرې، د
ځانساننې او غرور نه وي، خو ښه به دا وي چې سپينه بې درته ووايم. که
د واده په اړه ته د دولو خوف دغه وړانديز نه مني، زه ځان مسوول گڼم
تاته ووايم:

- که څه هم تصور کوم چې تر بل هر چا ماته گرانه يې، خو غواړم

ووايم...

سونيا چې لکه لمبه داسې اور اخېستي و، وويل:

- بس دي، زما لپاره ستا همدا خبرې بس دي.

- نه داسې نه ده، زه لا تر اوسه پورې له زرواره زيات مين شوى يم. که
څه هم هغه مينه، احساس او لېوالتيا چې له تاسره يې لرم، له بل هېڅ
چا سره مې نه ده احساس کړې، خو زه لا تر اوسه د واده لپاره خورا ځوان
يم. هوکې! رښتيا له ټولو نه د پام وړ خبره خولا داده چې زما مور، له

جگره او سوله

تاسره زما د واده خبره اصلا نه غواړي واورې. لنډه به يې درته ووايم، د هېڅ شي ژبه او عده درکولای نه شم. زه هيله لرم چې د واده په اړه... او په خورا سختۍ يې دخپل ملگري (دولوخوف) نوم ياد کړ... او وې ويل چې، ته بايد د دولوخوف د وړانديز په اړه فکر وکړې.

-ماته هېڅکله داسې خبرې مه کوه! زه اصلا هېڅ نه غواړم او نه يې هيله لرم. ته هم لکه ورور داسې راته گران يې او تل به همداسې راته گران واوسې. او نور نو زه هېڅ شي نه غواړم.

نيکولای بيا دهغې لاس ټکل او وې ويل:

-ته ټاپيږی، بې، ټاپيږی! زه ستا دمينې وړتيا نه لرم. خو په دې

دارېزم چې تا تېر نه باسم.

۱۲

د "يوگل" د کورنځاييز بنډارونو او په هغې کې نڅاوو، د خوښۍ او نڅاوو له پلوه بې ساری نوم درلود. دا خبره نه يوازې هغو ميندو کوله چې پېغلو يې خپلې نوې زده کړې نڅاوې په خورا ښکلې بڼه ښودلې، بلکې خپله پېغلو او زلمو هم چې له خوښۍ او ذوق نه ترلوېدو پورې نڅېدل هم يادوله.

له تنکو زلمو او پېغلو نه پرته هغو مشرانو چې دغو شان نڅاوو ته به يې خپل راتگ پر نورو منت گانه، هم همدا سې گڼله او په ټولو د غونځاييزو بنډارونو کې به يې د خوښۍ او نيکمرغۍ خورا ښې شېبې موندلې. هغه کال په همدې بنډارونو کې، څو نڅېدونکو جوړو وادونو سره کړي وو. د کورچاکوف د کورنۍ دوو شهزادگيو د همدې نڅاوو له برکته، ريباران پيدا او واده يې کړی و. د ځوانانو د همدې پېژندگلۍ هم د دغه بنډار نامه ته لاسنه نوم ورکړی و.

د دغو بنډارونو ځانگړتيا دا وه چې، هغه کوم مېلمه پال کوربه يا کورينه نه درلوده او يوازې په خپله "يوگل" لکه يو وزري مرغه په خورا پاک زړه هر پلوالو ته او هر ځای ته به يې په خورا مينې ځان رساوه، د مېلمنو درناوي او مېلمه پالنه يې کوله، هغه د ټولو مېلمنو نه

جگړه او سوله

د زده کړې په بدل کې پیسې اخیستې.

ددې بنډارونو بله ځانگړتیا لا دا وه، چې په هغه کې، هغو دیارلس کلنو، څلورلس کلنو پېغلو گډون کاوه چې دلومړي ځل لپاره به یې دنڅا اوږدو کمیسونو اغوستل او دهغوی اصلي موخه نخېدل، ښه او په خوندونو کې وخت تېرول و.

ټولې نخېدونکې، له خورا لږ شمېر هغو نه پرته، یا خورا ښکلې وې، یا بې دا ښودله چې ښکلې دي او یا هم دځوانۍ نشې او مستۍ نه دهغو خوځېدا او نڅاوو، هغه لاپسې ښکلې ښودلې. کله کله به ددغو پېغلو له منځه خورانبې زده کوونکې له دوو شالونو او دستمالونو سره گډېدلې. ددغو ډول نخېدونکو په منځ کې ناتاشا دخپلو ښکلو نڅاوو د ځانگړې خوځېدا له برکته، ترنورو نه په غورو کې غوره وه. خو په ننني بنډار کې له "جزاکوسز" (اسکاتلندي نڅا) او "مازروکا" (بالتیکي نڅا) نه پرته دنورو هغو اټکل نه کېده. د مازروکا نڅا په دې وروستیو وختونو کې، نوي دود شوې وه. "یوگل" دخپل دغه بنډار لپاره، دبیزاخوف د مانۍ یو ستر مېلمستون نیولی و. ټولو په یوه آواز ویل چې، دغه بنډار په هغه کې نڅاوې، خوښۍ او کړه وړه، ټول بې ساري وو. په هغه کې نه یوازې د ښکلو نجونو، شمېر بې شمېره ووبلکې درستوف دکورنۍ پېغلو خو، خپل دپام وړ او لوړ ځای درلود. په هغه مابښام درستوف دکورنۍ دواړه پېغلې خورا نیکمرغه او په بې ساري توگه خوشاله وې. سونیا په هغه شپه، د ډولو خوف له خواهغې ته د واده د وړاندیز او ددې له خوا د نه مننې، له نیکولای سره دپتو خبرو نه سخته ویارمنه او مغروره برېښېده. هغه لا دغه بنډاره ته له راتگه دمخه په کور کې له خوښۍ نه په نخېدو وه، چورلیده، خوځېده او خپلې چوپړې ته یې دا وخت نه ورکاوه چې څنې یې ورجوړې کړي، دهغې

جگړه او سوله

سترگې له خوبسۍ او نیکمرغي نه ځلېدلې.
ناتاشا هم دلومړي ځل لپاره، دنخا دارنگه اوږد کمیس اغوست او
د رېستنې نخا په یوه بندار کې یې گډون کاوه. هغه هم تر سونیا نه، نه
یوازې څه کم نه ویاړېده، بلکې ځان یې تر هغې لانیکهمرغه
باله دواړو، نازکه، بې ساري سپین اوږده کمیسونه چې په گلابي چرمو
او رېښکیو گانډل شوي وو، اغوستي وو.

ناتاشا بندار ته د راتنوتو سره سم مینه شوه. هوکې هغه مینه شوه
، خو نه په یوه ځانگړي چا، بلکې پر ټولو. هر چاته یې چې سترگې وړ
اوښتې، پر هغه به یې زړه بایلو. هغې سونیا ته ورمندې کړې او وې
ویل:

-آخ چې څومره هرڅه ښکلي دي!

نیکولای او دینیسوف، دواړو، دنخا په دغه تالار کې چکرواڼه او
نڅېدونکو پېغلو ته یې په خورا ځیر او مینه ناک ډول کتل، داسې چې
گواکې له خورا خواخوږۍ او مهربانۍ نه یې نه غوښتل له هغو نه غېږ
تاو کړي.

دینیسوف وویل:

- چې څومره مالگینه ده! څومره ښکلې ده!

- څوک یادوئ؟

- دینیسوف په تلوار ځواب ورکړ:

- شهزادگۍ. ناتاشا، دینیسوف، هرلنډ ځنډ نه وروسته زیاته کړه:

- څه بې ساري ناڅي، څه ښکلې خوځېږي!

- دا څوک دی؟

- دینیسوف په چټکۍ وویل:

- خور دې، نور نو څوک دیاددې دودې.

جگړه او سوله

او رستوف له ځان سره موسکي شو.

"يوگل" چې په ونه ټيټ او کمکي سړي و، نیکولای ته ورنږدې شو او وې ويل:

- گرانه! تاسو خوزما یو تر ټولو غوره زده کوونکی یاست، ښه به دا وي چې لږ ونڅېږئ، گورئ! څه ښکلي دلته ښوري، څه محشر یې جوړ کړی دی.

"يوگل" له دینیسوف نه هم چې دهغه پخواني زده کوونکی و، دې ته ورته غوښته وکړه.

دینیسوف وویل:

نه! زما مهربانه استاده! ښه به دا وي چې زه هسې دندار چپانو په ډله کې کېنم. ایا ستا په یاد نه دي چې د زده کړې په وخت کې زه څومره بد غونی وم؟ داسې بد غونی چې ستا له پوهې نه مې هم گټه نه اخیسته. "يوگل" سمدلاسه له هغه سره د خواخوږۍ ژبه پرانسته او وې ويل:

- نه! نه! هېڅکله داسې نه وه. که څه هم لږ بد غونی شاته وې، خو خورا با استعداد او پیاوړی زده کوونکی وې.

د سازیانو ډلې، د سازونو غوږونه تاو کړل او د "مازورکا" نغمه یې، چې په هغو ورځو کې دود شوې وه، وغږوله. نیکولای نه شو کولای، نڅا ته د "يوگل" بلنه ونه مني. هغه سونیا هم نڅېدو ته وروبلله. دینیسوف، د څو بودیو تر څنګ کېناست، خپله توره یې، څنګل ته کېښوده او پر هغه یې څنګل ولگوله. هغه بودیو ته څه خندوونکې ټوکې، ټکالې پیل کړې. پښې یې د غږېدونکې سندري د وزن او نغمې سره په ځمکه وهلې او بودیو ته یې د ټوکو ویلو سره هممهاله، په خور ځیر د ځوانانو نڅېدو ته کتل. "يوگل" له ناتاشې سره، چې ده د زده کوونکو په منځ کې دخپل ویاړ او غرور نښه بلله، د نورو ټولو جوړو نه

جگړه او سوله

مخکې ګډېدل... دینیسوف په ناتاشې سترګې خښې کړې وې او دخپلې تورې له څوکې نه یې داسې هرڅه څارل، چې تا به ویل، اوس به چغه کړي. دهغه نه نڅېدل، له دې کبله و، چې نه غواړي وناڅي، نه دا چې نڅېدل یې زده نه دي دنڅېدونکو له منځه یې، پر یو چا غږ وکړ چې ده ته ورنېږدې شي. هغه، هغه ته وویل:

- دا نڅېدل نه دي، چې ته یې کوي، ایبا دا پولنډي "مازورکای" ده، چې ته یې کوئ؟ هلته وګوره! شهزادګۍ ناتاشا څنگه ناڅي، څنګه اوږي، راوړي.

نیکولای په دې خبره ښه پوهېده چې، دینیسوف، ان په پولنډ کې دخپل مازورکایي نڅاله امله پېژندل شوی او ښه نوم یې ګټلی دی، نو ځکه ناتاشې ته ورنېږدې شو او هغې ته یې وویل:

- ولاړه شه او له ځانسره دینیسوف جوړه کړه، وګوره چې څنگه ناڅي، معجزې کوي.

کله چې وارییا ناتاشې ته ورسېد، پاڅېده، ښکلي بوټونه، نازک کالي، په نرمو نرمو ګامونو یوازې له ناز او آدانه ډکه په داسې نځرو دتالار له یوې ځوانه بلې خواته لاړه، چې تا به ویل، ځمکې ته وایي، له دې نه مننه وکړي، چې دا پرې روانه ده. دې هغه ځای ته چې دینیسوف ناست و، ځان ورساوه. دهغې دې ته پام شو، چې ټول مېلمانه دې ته ګوري. نیکولای لیدل، چې ناتاشا او دینیسوف په خدا خدا له یوبل سره غږېږي، خو د ناتاشا دینیسوف د ناتاشا بلنه ونه منله. دینیسوف دهغوی خواته ورننډې کړل. ناتاشا وویل:

- هیله کوم، هیله کوم، واسیلی دیمتریوویچ! درځه چې څو! درځی- چې وناڅو!

دینیسوف، ځواب ورکړ:

جگړه او سوله

-گرانې شهزادګۍ! ما به وښی. زه نه شم کولای، هغه نه شم کولای، ما وښی.

نیکولای وویل:

-واسکا (په روسي کې واسيلي ته له نازه واسکا وايي) نخري پرېږده، درځه!

دینیسوف وویل:

-داسې بریښي چې په زور یا زاریو، په هرڅه چې وي، نن واسکا لوبو ته سره لمسي.

ناتاشا وویل:

-ددې په بدل کې به یوه شپه ترسهاره، درته سندرې ووايم. دینیسوف پاڅېد، خپله یې توره یې خلاصه او لرې کړه، هغه ویل: -کوډگره ده، هرڅه چې غواړي، په مایې کوي.

دڅو کیو له شانه راتېر او دنځا مېدان ته ورګډ شو. دخپلې جوړې لاس یې ټینګ راوښو، سربې هسک کړ، خپلې دواړه پښې یې ټینګې او برابرې کړې او دنځا د پیل لپاره رارسېدونکې شېبې ته سترګه په لاره شو.

د رستوف ټیټه ونه، یو دسورلی اوبل دنځا په وخت کې هېڅ نه معلومېده. په دې دواړو وختونو کې هماغه شان ځوان او تاند برېښېده، لکه ده خپله چې ځان ځوان احساسا. په هغه شېبه کې چې دنځا دغمې شرنګ ته سترګه په لاره و، په خورا پرتم یې مخ واړاوه، په یوې خوږې موسکا یې خپلې جوړې ته وکتل، ناڅاپه یې دپښو پرڅو ګو ځمکه وډبوله او دیوه توپ په شان والوت. هغه دالتونکي مرغه په څېر په چورلیدونکې بڼه والوت. هغه ده سره خپله نڅېدونکې پېغله جوړه، په لارښودونکې بڼه او توان له ځان سره خوځوله. هغه نیم

جگړه او سوله

تالار په خورا چوپیتیا، داسې چې گواکې الوزي وواهه هغه چورليده او داسې چورليده چې تابه ويل، څوکی نه ويني او مخامخ پر هغو وړ الوزي ناخاپه به يې پښې سره جلا کړې او بيا به يې دبوټو د وسپنيزو تلونونه پرق جگ کړ او په پوندو به ودرېد. يوه شېبه به ځای پر ځای ولاړ او بيا به يې د نغمې په شرنگ سره له ځمکې نه گرز پورته شو... ناتاشې به يوازې د تصور له مخې، دهغه د بلې خوځېدا دلوري اټکل کاوه. هغې پرته له هغه چې پوه شي، خپله خوځېدا، دهغه له خوځېدا سره برابروله او دهغه لارښونو او خوځېداو ته به يې ځان سپاره... په پای کې هغه خپله جوړه (ناتاشا) دنخا د پيل ځای ته برابر کړه. په خورا ناز، خو په چټکۍ يې هغه وچورلوله او پوندې يې پر ځمکه ووهلې. د بوټونه نه يې گرز جگ کړ او دهغې په وړاندې يې ملا خمه کړه. ناتاشا په دې حيرت کې تللې وه، چې د ځان په وړاندې يې شوی درناوي هېر کړی و او پرته له هغه چې پوه شي، په ځير او حيرت يې، هغه ته کتل او دهغې له موسکا نه داسې برېښېده چې گواکې هغه پېژني، هغې وويل:

- داڅه شي و؟

که څه هم "يوگل" د دينيسوف، دا ډول نخا، اصيله "مازورکا" نه گڼله، خو بيا هم ټولونندار چپانو په خورا تلوسې او درناوي، دهغه دهنر هرکلی وکړ او هرې پېغلې هغه ته دنخېدو بلنه ورکوله هرې بوډۍ ته دده دنخا او مستۍ په ليدو دځوانۍ شېبې وريادې شوې وې او دلرغوني پولند په يادونو کې ډوبې شوې وې... دينيسوف چې له سترپيا تک سور شوی و، په دسټمال يې خولې پاکولې، دناتاشا ترڅنگ کېناست او دېنډار ترپای ته رسېدو پورې له هغې نه لرې نه شو.

۱۳

رستوف تردغې پېښې دوه ورځې وروسته هم دولو خوف، بيا په خپل کور کې ونه ليد او دهغه کورته هم چې ورته، هغه يې پيدا کولی نه شو. درېيمه ورځ وه، چې دهغه يو ليک ده ته راوړسېد، دهغه په ليک کې ليکل شوي وو:

"دهغو لاملونه له امله چې خپله پوهېږي، نور ستاسو کورته نه درځم. دامې ښه وگڼله چې پوځ ته ستون شم. له همدې امله مې نن ماښام، د خدای په امانۍ په پلمه خپل نېږدې دوستانو او ملگرو ته يوه مېلمستيا جوړه کړې ده، له تاسو نه هم هيله کوم چې نن ماښام به ((انگليس کلوب)) ته راشي."

رستوف، هغه ماښام دخپلې ټولې کورنۍ په ملتيا تيار ته تللی و. د تيار دندارې ترپای ته رسېدو وروسته، په لسو بجو انگليسي کلوب ته ورغې. نيکولای چې هلته ورسېد، د چوپړانو له خوا دهغه کلوب تر ټولو غوره تالار ته، چې په بشپړه توگه د دولو خوف له خوا نيول شوی و، بدرگه شو.

د ميز تر شا د دولو خوف په گډون، شل تنه ناست وو. د ميز دواړو

جگړه او سوله

سرونو ته، دوه شمعې لگېدلې وې. یو شمېر سره زړ او پیسې د
دولو خوف مخې ته پرته وې هغه د جوارۍ، هغې جوارۍ لپاره چې
کېدونکې وودبانکوالۍ دنده اخېستې وه. له سونیا نه د کوژدې دهیلې
د نه منلو نه وروسته، نور، نو دولو خوف او نیکولای سره لیدلې نه و او
له هغه سره د کتنې لیدنې حالت، هغه سخت زور او نه پوهېده چې
څنگه به وي.

نیکولای رستوف، چې ټاکل شوي مېلمستون ته ورننوت،
دولو خوف په خورا ساړه غلچک هغه ته وروکتل، خو داسې برېښېده
چې ډېره موده کېږي ده ته سترګه په لاره وي، دولو خوف وویل:
- ډېره موده کېده چې دیدن مونه و شوی له راتګ نه دې مننه. دغه
لوبه چې پای ته ورسوم، ایلوشکا او سندرغاړي راتلونکي دي. رستوف
په تریو تندي وویل:

- خو ځلې دې کورته درغلم، پیدا مې نه کړې.
دولو خوف هېڅ ځواب ور نه کړ، خو خوشېې وروسته یې وویل:
- کولای شي پیسې کېږدئ. له دې خبرې سره سم، رستوف ته د
دولو خوف هغه عجیبې خبرې وریادې شوې، چې یو وخت یې ورته
ویلې و:

- یوازې احمقان....

دولو خوف، ګواکې چې دهغه په زړه کې دا تېره شوې خبره اورېدلې
وي، موسېد او وې ویل:

- داسې بریښي چې له ډاره ماسره لوبې کوي.
رستوف، دهغه له موسکا نه داسې پوه شو، چې دهغه طبیعت، هغې
ورځې ته ورته دی چې، په انګلیس کلوب کې یې له پېیر سره شخړه
رامنځ ته کړه. رستوف دا تصور هم وکړ چې دولو خوف، عجیب او وران

جگړه او سوله

طبیعت، دهغه چا حالت ته ورته دی، چې غواړي په یو عجیب غریب، په تېره بیا کړکېچنو کړو سره، له هغه نه ځان ژغوري.

دهغه هم طبیعت خټه شو. په خیال کې په داسې یوې خبرې یا ټوکې پسې گرځېده، چې د ډولو خوف خبرې ته ځواب شي، خو هېڅ څه یې نه موندل. مګر مخکې له هغه چې رستونف هغه ته ځواب پیدا کړي، هغه مخامخ دده سترگو ته ځیر شو او په خورا نرم او آرام آوازیې ورته وویل:

- یادېږي دې چې یوه ورځ د جوارۍ په اړه سره غږېدو او ویل مو چې په رښتیا هم جواړي د احمقانو کار دی، څوک یې د نیکمرغۍ په هیله جواړي کوي، ښه به دا وي چې دا قمار ووهل شي او غواړم نن دا و آزمایم.

رستوف، وویل:

- ډولو خوف چې د قطعي پانې نوې خلاصې کړې وې، هغه یې سره ووهلې او زیاته یې کړه:

- خو ښه به دا وي چې ته جواړي ونه کړئ، ښه ښاغلو! کېږدئ!

پیسې کېږدئ!

خپلې مخې ته پرته پیسې یې سره راټولې کړې او دې ته چمتو شو چې د قطعو پانې وويشي. رستوف چې دده څنگ ته ناست و، لومړی یې د جوارۍ تکل نه لاره. ډولو خوف، بیا هغه ته وکتل او وې ویل:

- ښه! نو ته جواړي نه کوی؟

یوه عجیبه غریبه تلوسه یې په زړه کې راوټوخنېده، یوه پانه یې راپورته او یو څه لږ یې پیسې پرې ورکېښودې او وې ویل:

- له ځان سره مې پیسې نه دي راوړي.

- هېڅ پروا نه لرو، بې پیسو دې منو.

جگره او سوله

رستوف، پنځه روبله مېدان ته واچول، هغه يې بايلودل بيا يې پنځه روبله کېښودل، هغه يې هم بايلودل او دغه کار لس وارې هم داسې تکرار شو.

دولو خوف، چې لوبې ته همداسې دوام ورکړي، لږ څه مودې نه وروسته يې وويل:

- ښاغلو! له تاسو نه هيله کوم چې پر قطعو مو نقدې پيسې کېږدئ، کنه وېرېږم چې تېروتنه ونه شي.

دجواگرو نه يوه، وويل:

- ښه به دا وي چې پر ژبه باور وکړو، څه د نقدو خبرې کوئ؟

دولو خوف، ځواب ورکړ:

- باور دې پر خپل ځای وي، خوزه وېرېږم چې تېروتنه ونه شي. بيا يې مخ رستوف ته ورواړاوه او زياته يې کړه:

- ته يې غم مه خوره! لوبه کوه! حسابونه به، بيا وروسته کوو.

جوازي روانه وه او چوپړانو پرله پسې جامونه ډکول. رستوف همداسې پرله پسې پانې بايلودې او پور يې اته سوو روبلونو ته ورسېد.

رستوف پرله پسې هره پاڼه بايلوده او پوره اته سوو روبلو ته ورسېد. هغه غوښتل چې ددغه ټول پور په اندازه يو وار پيسې کېږدي... خو په لومړۍ شېبه کې يې بيا جام ورته ډک کړ، نو ځکه دخپل دغه تکل نه لاس په سر شو او يوازې شل روبله يې پر قطعې کېښودل.

دولو خوف چې اصلا يې رستوف ته سترگې هم نه اړولې، وويل:

- څوره! له خپل تکل نه مه تېرېږه، کېږده، څومره چې کولای

شي، کېږده. څومره چې ډېرې کېږدئ، هومره به ژر خپل پور نه پوره کړي. ته ښه وينې چې څوک يې گټی، پيسې سمدلاسه ورکوم، خو ته يې

جگړه او سوله

نه کټې. گوره! ته خو به له مانه ډارېږي نه؟

رستوف دهغه ومنله، نو هغه وه چې ویشل شوې قطعه یې راپورته او دهغې پریوې خنډې یې ولیکل، اته سوه روبله بیا ئې ددغه شان زیاتو پیسو دلوبې هرڅه او ټولې ځانگړتیاوې، ښې سره یادې کړې، یو گچې تباشیر یې را واخېست او په لیکنې بڼه یې پر قطعې بیا په څرگنده بڼه ولیکل، اته سوه روبله او لوبه پیل شوه. له هغه سره یې سم ډک شوي جام پر سر واړاوه او د دولو خوف د خبرې ځواب ته یې یوه موسکا ور ولېږله... په خورا گڼۍ او چټکۍ یې د دولو خوف لاسونو ته چې قطعې په ځانگړي مهارت ویشلې، کتل وړل یا بایلل دا وار په قطعه کې بخت دهغه لپاره خورا ډیام وړ و. تېره اونۍ دیکشنې په ورځ گراف ایلیا اندروویچ، هغه ته دوه زره روبله ورکړي و. که څه هم هغه ده ته، د مالي ستونزو کومه یادونه نه وه کړې، خو دا وار یې داسې ښودلې وه چې دمي تر میاشتې به نورې پیسې نه ورکوي. هغه له نیکولای نه دا هیله هم کړې وه، چې دا وار دپیسو په څرخ کې له خورا پاملرنې نه کار واخلي. نیکولای هغه ته ویلي و، چې دا دوه زره روبله هم خورا ډېرې پیسې دي او تر راتلونکي پسرلي به نور له ده نه نورې پیسې نه غواړي. اوس له هغو دوو زره نه، یوزره دوه سوه روبله پاتې و. مگر دا وار دده د قطعې بایلودل دده لپاره یو زرو اته سوه روبله تمامېدل. دې خبرې دا معنی لرله، چې پر خپلې هغې وعدې هم سترگې پټې کړي چې ویلي و، تر راتلونکي پسرلي به نورې پیسې نه غواړي. په داسې حال کې چې زړه یې په گوگل کې درزېده، د دولو خوف لاسونو ته یې کتل او زړه یې ویل: هله ژر کوه! دا د بخت پانه ماته را کړه. هله ژر کوه! غواړم وې گټم، پیسې مې بېرته وگټم او کور ته مخه کړم. او هلته له دینیسوف، ناتاشې او سونیا سره په کراره مابښماني وخورم. هغه په زړه

جگړه او سوله

کې دا هم وييلي، که دا واريې له جواړيو په خير خلاص شي، بيا به به تول ژوند کې هم قطعو ته لاس ورنه وړي.... هغه ته د کورنۍ نيکمرغي تر سترگو کېده، خو هغه پرله پسې او په گڼۍ د دولو خوف لاسونو ته چې پانې يې په مهارت چورلولې، کتل... دولو خوف، بيا وويل:

- ښه نو، ته له ماسره جواړۍ نه ډارېږي؟ هغه داسې څرگنده کړه چې گواکې غواړي کومه خندنۍ ټوکه ووايي، نو ځکه يې د قطعو پانې وارتېږلې، پرکتې يې ډډه ولگوله، له ملنډو ډکه موسکا يې پرشوندو خوره شوه او وې ويل:

- هوکې ښاغلو! په مسکو کې مې له خوره شوو آوازونه اورېدلي دي، چې گواکې زه په قطعو کې دوکې کوم. دا به تاسو ته په ډاگه ووايم، چې زما دوکې به په ځير سره څاريې رستوف وويل:

- درځه! پانې اړوه.

دولو خوف وويل:

- توبه دې وې، دمسکو له دې بډايانو نه دې توبه وې.

او بيا يې قطعې پورته کړې، هغه يې وچورلولې او په اړولو، رااړولو يې پيل وکړ. د پانو د اړولو سره يې چغه کړل: دمسکو له دې ښځو نه دې توبه وي.

رستوف نېرېدې و، چې چغه کړي، د منگولې يې په څڼو کې ننوتلې وې. او هغه پانه چې دده په کار وه، لا د وخته ښکاره شوې وې، چې ده يې د ورکولو توان درلود.

دولو خوف په تند غلچک، رستوف ته وروکتل او وې ويل:

- اپلتي مه وايه، او لوچکي مه کوه.

۱۴

یونیم ساعت وروسته، دمیز تر شا، زیاترو ناستو مېلمنو نور نو د قطعولو بو ته هومره ځکه پام نه کاوه چې، هغوی دالوبه د دولو خوف او نیکولای ترمنځ خپلمنځي لوبه گټله ټوله لوبه په نیکولای رستوف توده وه. دهغه پور نور نو یوزره او شپږ سوه نه، بلکې آن شمېر نه یې د کاغذ پر مخ له خو پانو نه اوښتې او اندازه یې لسو زرو ته رسېدلې وه. هغه داسې تصور کاوه چې نه لس زره بلکې کېدای شي، پنځلس زره وي، خو په اصل کې خبره له شلو زرو روبلونو نه اوښتې وه. دولو خوف هم نور نه خپلو خبرو ته پام کاوه، نه لوبې ته او نه یې هم څه ویل. هغه د رستوف لاسونه ته په خورا ځیر کتل، خو د خپلو پوړونو حساب یې هم نه هېراوه. رستوف پریکړه کړې وه، تر هغه پورې جوارۍ ته دوام ورکړي، چې دده پوړونه، درې څلویښت زرو روبلونو ته ورسېږي. دا شمېره یې ځکه خوښه کړې وه چې دده او سونیا د عمر کلونه، په گډه درې څلویښت کلونه کېدل.

رستوف سر له دواړو ځوانه په منگولو کې کلک نیولی و او دهغه میز شاته چې سر یې د گچ له لیکلو تک سپین، د شرابو له تویېدو نه

جگړه او سوله

داغ داغ و او گډې وډې ډېرې قطعې پرې پرتې وې، ناست و. گډو وډو
بې شمېره خيالونو سخت زور او... چرتونو او خيالونو پسې اخېستي
و، خو په کومه شېبه کې يې وويل:

- شپږ سوه روبله!... توس، درې شاه... نه نه، که دا واري بايلم، بيا يې
پوره کول شوني نه دي... خپل آرام ژوند مې درلود... دارامی لپاره يوازې
يوه ښه قطعه په کار ده... نه پوهېږم دا لېونی له مانه څه غواړي؟ کله به
يې زياتې روپۍ کېښودې، خو دولو خوف به ونه منله او دپيسو اندازه
به يې خپله وټاکله او نیکولای اړ و چې، هغه ته غاړه کېږدي. کله به يې
لاس دعا ته پورته کړل او خدای نه به يې مرسته غوښته، هغه شان
مرسته چې د جگړې په سختو شېبو کې يې د امشتيتنسکي، دپله پر
سر له خدایه نه غوښتلې وه. کله به يې له ځان سره ويل:

که دا واريې وکولای شول کومه قطعه تېره کړي او دی له بایلودو
وژغوري... کله به يې نورو جوارگرو ته په نانواتو سترکو کتل، کله به
يې د دولو خوف خبرې ته چې تر واورو سره برېښېده، کتل او هڅه يې
کوله هغه ولولې او پوه شي دهغه په خبره او سترگو کې څه رازونه
نغښتي دي.

- هغه په زړه کې وويل:

- هغه پوهېږي چې دغه بایلودل، ماته څومره گرانه تمامېږي تصور
کوم، هغه زما بربادي نه غواړي؟ هغه خو زما ملگری و، کنه؟ ماته هم
هغه خورا گران دی. هغه لږ فکره وروسته وويل:

- نه، نه هغه هېڅ ملامت نه دی، هغه په دې کې څه ملامت دی، چې
بخت يې ياري کوي، نو د چا گناه ده. زه هم ملامت نه يم، هېڅ چاته مې بد
په زړه کې نه شته. نه مې څوک زورولي، نه مې څوک وژلي، نه مې چاته
سپکاوی کړی دی. نو دا بده بلا او بد مرغي په ما ولې راغلې ده؟ دا

جگړه او سوله

بدمرغي څه وخت پيل شوې ده؟ هوکې! البته له هغې شېبې نه چې دې ميز ته په دې تمه نېرېدې شوم چې يو سل روبله وگټم. دخپلې مور دکليزې په وياړ هغې ته يوه کڅوړه واخلم او کورته لاړ شم. خدايه چې څومره نيکمرغه، آزاد او خوشاله وم. هغه وخت زه په دې نه پوهېدم چې څومره نيکمرغه وم، څنگه او څه وخت هغه نيکمرغي پای ته ورسېده. او څنگه او څه وخت دغه وحشتناکه بدمرغي پيل شوه؟ دغه حالت څنگه راپيل شو؟ زه دهمدې ميز تر شا کېناستم، همداسې مې دقطعو پانې را واخېستې، هغې مې تر مخې واچولې او دې چټکو خوځېدونکو لاسونو ته په کتو شوم. دا بدلون له کومې شېبې رامنځ ته شو؟ دا بدلون څه بدلون دی؟ زه هماغه شان روغ، پياوړی او پر هماغه ځای ناست يم. نه، نه دا ناشونې خبره ده، هرو مرو هرڅه په خوبۍ او خیر پای ته رسېږي.

سره له هغه چې دکوتې هوا هومره توده نه وه، خو هغه تک سوراو په خولو کې لوند خيشت و. دهغه څېره وحشت او ډار پسې اخېستې وه، په تېره بيا دهغو هڅو له کبله چې ده د ارامۍ او ډاډمنتوب لپاره بنودلې، هغه خورا درحمو وېرېښېده.

دهغه دبایلوده اندازه، بدمرغه شمېرې، يعنې درې څلويښت زرو ته ورسېده... په هغه شېبه کې چې رستوف په يوه قطعه کې درې زره روبله وگټل او هغه يې بيا لوبې ته وروارټېدل... دولو خوف په خورا چټکۍ په شمېرنه پيل وکړ... او وي ويل:

- نور نو ناوخته او ماېنام دی، ناوخته ده، دماېنامنۍ وخت دی، هغه دي جتان په خپله جتيالۍ ژبه څه سره وايي او له ډېرو سړو نه دننه راننوتل، دا توربخن نارينه او بڼځي...

رستوف، پوه شو چې نور نو هيله نه شته، خوبيا يې هم په خورا بې

جگړه او سوله

پروايی وويل:

- څنگه؟ نوره نولوبه نه کوی؟

داسې برېښېده چې په لوبه کې نور نو هېڅ خوند پاتې نه و، هغه زياته کړه:

- افسوس دی، خور افسوس دی، چې سمه لوبه نه کوي، کنه سختې ښې پانې مې ترلاسه شوي دي.

دولو خوف څه ونه ويل، مگر په زړه کې يې تېره شوه:

- هرڅه پای ته ورسېدل، اوس ددې کار يوازنی چاره له تندي نه ديوه

گېز جگول دي.

خوپه دې شېبه کې يې په داسې غږ چې له هغه نه، دخوښۍ انگازې

خوړې وې، وويل:

- ښه به دا وي چې يوه بله پانه هم راکړئ...

دولو خوف وويل:

- گرانه! تاسو زما درې څلويښت زره روبله پوروي يا ستی.

دایې وويل، ځان يې لږ شاته کړ، پاڅېد او وې ويل:

- پوهېږئ چې سپی له دومره ځای پر ځای ناستې نه څومره ستړی

کېږي

رستوف هم وويل:

- هوکې زه هم خورا ستومانه شوي يم.

دولو خوف ددې لپاره چې خپل پور بيا ورياد کړي، په توکه يې وويل:

- څنگه گرانه، منکرېږې، که پور به دې پرې کړې؟

- رستوف، له قهره تک سور شو، وایښېد، دولو خوف يې بلې کوټې

نه بوت او هغه ته يې وويل:

- زه نه شم کولای، دا ټول پوريو ځای او په يو وار درکړم ښه به دا وي

جگړه او سوله

چې له ماسره يې قسط کړې، چې په وار وار يې در کړم څنگه منې يې کنه؟
دولو خوف چې مخامخ د نيکولای رستوف سترگو ته ځير و، وويل:
- گوره رستوفه! هغه متل دې اورېدلي او کنه چې وايي: څوک يې
چې مينه کې گټی، هغه يې جوارۍ کې بايلي. زه خو پوهېږم سونيا په تا
مينه ده، نو قمار خو به خود بايلي.
ددې خبرې په اورېدو، درستوف په سر کې گږز شو او له ځان سره يې
وويل:

- څومره وحشتناکه ده چې سړی، ځان د داسې يو دوکمار په منگولو
کې ويني.

نيکولای رستوف په دې ښه پوهېده چې ددغه خبر اورېدل به يې
مور او پلار ته په څه بيه تمام شی، هغوی ته به څه يولوی زورونکی
گوزار وي. هغه په دې ښه پوهېده، چې له دې بدمرغۍ نه ژغورل به څه
لويه نيکمرغي وي. هغه په دې ښه پوهېده چې، دولو خوف، ښه پوهېږي
چې څنگه دی له دغه غم او شرم نه وژغوري، خوييا هم هغه له ده سره د
مورک او پيشو لوبه روانه کړې وه.
دولو خوف، وويل:

- ستا د ترور لور... غوښتل يې ووايي چې سونيا... خو نيکولای دهغه
خبره پرې کړه او چغه يې کړل:

- دا خبره د سونيا پورې اړه لری، بيا دهغې نوم ياد نه کړې.

دولو خوف وپوښتل:

- نو پيسې څه وخت راکوئ؟

رستوف ځواب ورکړ:

- سبا ته... او له کوټې نه ووت.

۱۵

"سباته" سبا ته يې درکوم، همدا يې ويل. ځان ډاډه بنودل او خوږه ژبه ساتل، د نیکولای لپاره گرانه خبره نه وه، خو کور ته یوازې ستنېدل، خور، ورور، مور او پلار ته کتل، هغو ته دخپلې گناه ویل، له هغو نه تر هغې ژبې وروسته چې بیا به جواړي نه کوي، ددغه بې ساري پور پرې کولو لپاره د پیسو غوښتل، خورا وحشتناکه برېښېده.

دی چې کور ته ورسېد، د کورنۍ غړي لا وېده نه وو. پېغلې او زلمیان له تیاتر نه د راستنېدو او د ماښامنۍ ترخوړلو وروسته، له پیانو نه تاوو شوي وو. نیکولای کور ته د ننوتو سره سم، په زړه کې هغه مینه او خواخوږي احساس کړل چې سړکال ژمی ددوی د کورنۍ پر ژوند لاسېږي وو؟ دغه حالت اوس د سونیانه د دولو خوف د غوښتنې، د "یوگل" د نڅا د بندېدو نه وروسته او سونیا او ناتاشې ته د پاملرنې له امله دیوه توفان نه مخکې کرارۍ ته ورته و. ناتاشا او سونیا چې تیاتر ته خپلې اغوستلې شنې بخونې جامې یې لا تر اوسه بدلې کړې نه وې، خپلو ښکلاوو او زړه راښکون ته په پام سره موسکا پر شونډو د پیانو تر څنگ ولاړې وې. ویرې له شیشین سره د هرکلو په تالار کې، په سطرنج بوخت وو. مشرې گرافینې چې د زوی او مېړه راتگ ته شېبې

جگره او سوله

شمېرلې، دنوې سيالې کورنۍ له يوې بوډۍ سره چې ددوی په کور کې
اوسېده، د قطعو په پاڼو کې فالونه ليدل. دينيسوف، چې سترگې يې
ځلېدې او څنې يې جرې وې د پيانو شاته ناست، يوه پښه يې شاته
غځولې او لنډې گوتې يې د پيانو د غږونکې نغمې درنگينولو لپاره
خوځولې. بانه يې نيم تړلې، په خورا ټيټ ناصافه، خوډ غږ يې، هغه
شعر چې خپله ليکلي او "کوډگر" نومېده، زمزمه کاوه. هغه هڅه کوله
دغه شعر ته سندره جوړه کړي:

"کوډگره وايه!

دا کومه تلوسه ده چې،

چې ماد خپل سړ شوي چنگ بلو ته هڅوي

داڅه اور دی چې زما په گوگل کې دې لگولی

اوڅه شور او مستي ده چې،

زما له منگولو وړل شوې ده "

د زړه له کومې يې سندره بلله او په تورو ځلېدونکو سترگو

يې، نيکمرغې او هممهاله ويرې اخېستې ناتاشې ته کتل.

ناتاشا پرله پسې چغې وهلې:

- آفرين! خورا ښه وه! او پرته له هغه نه چې دنیکولای راتگ ته

سترگه په لارې شي، دوام ورکړ:

--يو بند بل، يوازې يو بند.

نيکولای په تالار کې ناستو، ويرې، مور او بوډۍ ته وکتل او په زړه

کې يې وويل:

- دوی ټول په هماغو خپلو خيالو کې ډوب وو او ډوب دي.

ناتاشا ورور ته ورمنډه کړل او وې ويل:

- دا هم نیکولای جان.

جگړه او سوله

نيكولای وپوښتل:

- پلار مې راغلی دی؟

ناتاشا پرته له هغه چې د ورور پوښتنې ته ځواب ورکړي، وويل:

- څومره خوشاله يم چې ته راغلي، پوهېږئ او کنه؟ زه څومره خوشاله

يم. پوهېږئ! ديميتري واسيلوويچ (دينيسوف) يوه بله ورځ هم زما په

خاطر پاتې شي.

سونيا غږ وکړ:

- نه، پلار جان لاهه دی راغلی.

له هغې بلې کتې نه د مشرې گرافينې غږ واورېدل شو چې وې ويل:

- کوکو! هو راغلي، راغلي د زړه سره، دې خواته راشه.

نيكولای مورته ورنږدې شو، دهغې لاس يې ټيټ کړل او پټه خوله

دلوبو دمیز شا ته کېناست او دمور لاس ته يې چې فال يې کوت ځير

شو. له تالار نه د خوښيو نه د ډکو هغو زاريو او ننوتو غږ راته، چې

دناتاشا دراضي کولو لپاره کېدې.

دينيسوف په لوړ غږ وويل:

- اوس نو، نه کېږي، بايد هرو مرو "باروکالا" نومې سندرې

وبولې، هيله کوم.

مشرې گرافينې له خپل زوی نه چې پټه خوله ناست و، وپوښتل:

- څه درشوي دي؟

نيكولای په داسې حال چې نور نوله دې پوښتنو نه ستړی شوي

و، وويل:

- هېڅ، هېڅ! پلار جان به کله راشي؟

- همدا دمگړۍ به راشي.

نيكولای خورا نا آرامه و، هغه په دې هم نه پوهېده، چې څنگه او

جگړه او سوله

چېرې ځان پناه کړې. ځمکې ځای نه ورکاوه او بېرته هغه سالون ته لاړ چې هلته پيانو غږېده، خو په زړه کې يې وويل:

- دوی په خپلو خيالو کې ډوب دي او په هېڅ څه خبر نه دي چې په ما څه تېرېږي.

سونيا د پيانو شاته ناسته وه او دمانو "باروکالا" نومې نغمه يې، چې دينيسوف يې د اورېدو لېونی و، غږوله دينيسوف په خورا لېوالتيا، په ځلېدونکو سترگو، هغې ته کتل.

نيکولای په سالون کې بنکته پورته گرځېده او له ځان سره يې ويل:

- ددوی سندرې هم هېڅ خوند نه لري. سونيا چې د سندرې لومړې نغمه غږوله، نیکولای هماغه شان له له ځان سره غږېده:

- پاکه پروردگار تېاه شوم، بې ابرو شوم، يوازينی. دوا مې په تندۍ ديوې گولۍ ویشتل دي. دا سندرې به کوم درد دوا کړي، ښه به دا وي چې لا شرم او سترگې پناه گرم، خو چېرته؟ چاته؟ خیر پرېږده، پرېږده، چې خپلې سندرې سره وغږوي...

سونيا چې نیکولای څاره، هغه ته ورنېږدې شوه او وې وپوښتل:

- نیکولای جانہ! څه درشوي دي؟ سونيا دهماغې لومړې شېبې او دهغه د لومړني غلچک نه په دې پوه شوي وه، چې هغه ته څه نوغی ورپېښ شوی دی.

نيکولای له هغې مخ واپاوه. ناتاشا هم دخپلې هميشنۍ ځيرکتا له مخې، د ورور حال احساس او دهغه له درد نه ناخبره نه وه، خو هغه اوس د داسې نيکمرغۍ په تال کې زنگېده، چې... (لکه زياتره ځوانان چې زنگېږي) له هغه سره يې د خواخوږۍ وخت نه لاره. دهغې احساس ورته ويل:

- نه، نه، اوس زه دلذت په داسې خيالونو کې ډوبه يم، چې نه ارزي

جگړه او سوله

دهغه خوند د چاپه غم ولړم... نه نه، کېدای شي زه به تېرو تلي يم، هغه به هم ما غوندې او د ما په اندازه په خوښيو او خوندونو کې ډوب وي.
هغه وويل:

- ښه سونیا !

او د تالار هغې برخې ته چې دهغه په تصور تر ټولو نورو برخو، هلته د آواز او موزیک غږ ډېر نه راته، لاړ... نیکولای خپلې خور ته کتل او په زړه کې یې وويل:

- څومره خوشاله ده؟ ولې نه ستومانه کېږي او ولې شرم نه لرئ؟

ناتاشا د سندري لومړۍ بند و وایه. ستوني یې ښه صاف کړ، ګوګل یې پرانست، وړاندې راغله او سترګې یې برنډې برنډې کړې. په دې شپه کې یې دهېڅ شي او هېڅ چا په اړه فکر نه کاوه. له موسکا نه په ډکو شونډو یې داسې یو غږ په راوتو شو، چې هر چا او هریو کولای شو، په دې ښه او په دې توګه، په زرګونو وارې، هغه و وایي، خو په هېڅ زړه کوم اغېز ونه کړي او بیا په یو زرو لومړۍ وار کې پر انسان داسې اغېز وکړي چې د هریوه او ښکې راشېوه کړي.

ناتاشا، په سږنۍ ژمي کې دا لومړۍ وار و چې د سندرو په ویلو پیل کړي و او هغه هم په ځانګړي توګه له دې کبله چې دهغه آواز د دینیسوف پر زړه اور بلا وه.

دهغې آواز نور نو خپل د ماشومتوب ځانګړتیا بایللې وه، خو دهغو کسانو په وینا چې په موسیقۍ او آواز پوهېدل، هغه لا تر اوسه سندرو ویلو ته جوړه نه وه.

دهغه غږ زړه رابښکونکی دی، خو پیاوړی نه دی. ددې لپاره چې چمتو شي، ډېر کار ته اړتیا لري.

نیکولای دهغې د آواز په اورېدو سترګې برنډولې او په چرت سره

جگړه او سوله

بې په زړه کې دا تکراروله.

- دا نو څه شي دي؟ دې زما خور ته څه ورپېښ شوي دي؟ دا نن شپه، هغه څه غواړي؟ خو ناڅاپه دهغه لپاره ټول ژوند ددغې سندرې ددغو وروستيو کرښو د اورېدو تلوسې ته په گوندو شوي و. دهغه لپاره ټول ژوند ددغې سندرې په دې درې فشارونو کې، راغبرگ شوی و:

- اې زما زورزنکې مينې!... يو... دوه... درې

نيکولای په زړه کې وويل:

- وای چې ژوند څومره باييزه شی دی!

هغه دږام ورکړ:

- دا ټول، دا بدمرغۍ، دا پیسې، دا دولو خوف، دا کرکه او عزت... دا ټول اپلټې دي. هغه ټول رښتیا دي... خونا تاشا، آه گرانې! زما ادکې! وگورو چې هغه څنگه دا سر ادا کوي... او، ادایې کې، د خدای شکر دی!

۱۲

ډېره موده کېده چې نیکولای رستوف، داسې له موسیقي او سندرو نه خوند نه واخیستی، لکه نن. خو همدا چې ناتاشې د بارکارلوو نومې سندره پای ته ورسوله، هغه ته بیا واقعیت وریاد شول. پرته له هغه چې نیکولای څه ووايي، له تالاره ووت او په لومړي پور کې خپلې کوتې ته لاړ. له دې شېبې نه پنځلس دقیقې او بنسټې نه وې، چې مشرگراف په خوښیو کې ډوب او ډاډمن له کلوب نه راستون شو. نیکولای چې د هغه غږ واورېد، هغه ته ورغی.

ایلیا اندرېوویچ له موسکا نه په ډکه شونډو، په خورا ښه طبیعت او خوشالۍ، زوی ته وویل:

— نو څنگه؟ ښه ساعت مو تېر شو؟

نیکولای هڅه وکړه چې ووايي: هوکې، خو ونه یې شو کولای. نېرېدې و چې وژاړي، او ساندې پیل کړې. مشرگراف، چې خپل پیپ لگاوه، د زوی حالت ته یې هېڅ پام نه شو. نیکولای د لومړي او وروستي ځل لپاره له ځان سره وویل: بله لاره نه شته، څه وکړم؟ ناڅاپه، له هر ډول درناوی سلامتي نه پرته، په داسې ژبه، چې هغه خپله هم ځان لچک وگانه، داسې چې گواکې راغلی وي او ښار ته د تگ اجازه غواړي، وویل:

جگړه او سوله

- پلار جانه! زه د يوه کار لپاره تاسو ته راغلی يم، نېرېدې و، چې هغه هېر کړم، زما پيسې په کار دي.

پلار چې طبيعت يې خورا ښه او خوشاله و، وويل: ښه داسې! آفرين! مگر ما خو درته ويلې و چې پيسې کمې دي، لږ احتياط کوه، خو په هر حال اوس دې خومره په کار دي؟

رستوف چې تک سوراوښتی و، له ملنډو په ډکه موسکايي، په داسې ښه، چې وروسته يې تر ډېرې مودې له دې امله ځان نه شو ښلی، وويل:

- ډېرې زياتې، ما په جوارۍ کې لږ څه بايللی... غواړم ووايم چې ډېرې مې بايللی، هوکې، خورا ډېرې، غواړم ووايم چې خورا ډېرې... درې څلوښت زره روبله...

گراف چغه کړه او خټ يې تر اورمېږه پورې داسې سور شو، لکه زاړه چې په کومه پېښه کې سره کېږي، نېرېدې و، چې سر سام شي او ولوېږي، هغه لاپسې چغه کړل او وې ويل:

- دا څه وايي؟ چېرته او چاته دې بايلو دي؟ ټوکې به کوي؟

نيکولای وويل: ژبه مې کړې ده، چې تر سبا پورې، پور پرې کړم. مشر گراف، د بېچارگۍ او تسليمۍ په ښه دواړه لاسونه غبرگ پورته سره خلاص، اوږدې څوکۍ کې يې ځان وارتېږه او وې ويل: ښه، ښه!

زوی په خوار بدسترگۍ او بې پروايۍ وويل:

- وياله چې هر خومره پاکه وي، کله ناکله په کې مردارې اوبه راځي، څوک دی، چې په ژوند کې يې داسې يوه نيمه تېروتنه نه وي کړې؟

خو په زړه کې يې ځان سپک، گنډکار، داسې يو ناوړه څوک گانه،

جگړه او سوله

چې د ژوند تر پایه به ونه شي کولای، خپله دغه گناه جبران کړي. زړه يې غوښتل د پلار په وړاندې گونډه شي، د هغه لاسونه ښکل کړي او ښښه ترې وغواړي. خو بيا يې هم په سپين سترگۍ او بې پروايي او آن په ترخه ژبه وويل:

- څوک دی، چې په ژوند کې يې داسې يوه تېروتنه نه وي کړې؟
گراف ايليا اندرېوويچ له زوی نه ددې خبرې په اورېدو، سرداسې ښکته واچاوه، چې گواکې، څه شی لتوي، خو وې ويل:
- هوکې! هوکې، گرانه ده، ډېره گرانه ده. زه وېرېم، چې د دومره پيسو پيدا کول به خورا گرانه وي... هوکې، څوک دی چې په ژوند کې يې داسې تېروتنه نه وي کړې. هوکې، څوک دی چې په ژوند کې يې...
بيا يې زوی ته يو ځغلند نظر وکړ او په ښکندځلو، ښکندځلو له کوټې نه ووت..... نیکولای که څه هم ځان هر ډول غندنو او سپکاوي ته چمتو کړی و، خو د پلار له خوا ددغو شان کړو هيله يې نه لرله. په داسې حال کې چې گېڼۍ پسې اخېستې و، په ساندو ساندو يې پلار پسې غږ کړ:
- پلار جانه! پلار جانه... ما وښه. د پلار لاسونه يې راو نيول او د هغه لاسونه ښکل کړل او په ژړا شو.

د پلار او زوی د ناندربو سره هم مهاله، د مور او لور ترمنځ هم تر هغولا په ترخه ژبې ناندري روانې وې. ناتاشا په خورا تلوار او گېڼۍ مور ته راغله او وې ويل:

- موري! مور جاني! هغه ماته....

ناتاشا په چغو چغو وويل:

- تاته څه؟

- اداکې قربان دې شم، هغه ماته د واده کولو وړانديز وکړ.

جگړه او سوله

د مشرې گرافینې غوړونو، دا نه منله، دایې نه منله چې دینیسوف، د واده کولو وړاندیز کړی دی، چاته؟ دغې وړې نجلې ناتاشې ته چې تر پرونه پورې یې نانچکو سره لوبې کولې او اوس هم لا په زده کړو لگیا ده. گرافینه لا هیلمنده وه چې گواکې ناتاشې ټوکه کړې ده، هغې وویل:

- ناتاشې، دا څه حماقت دی؟ دا خبرې پرېږده، بیا داسې ونه وایې.

ناتاشا په خواشیني ښه ځواب ورکړ:

- حماقت؟ د څه شي حماقت؟ زه تا ته د زړه خبره کوم. زه راغلم له تا

نه وپوښتم، چې څه ځواب ورکړم او ته وایې حماقت؟

گرافینې اوږې پورته واچولې او وې ویل:

- باور مې نه راځي، چې ښاغلی دینیسوف دې تا ته د واده وړاندیز

کړی وي، خو بیا هم که هغه دا کار کړی وي، ورته ووايه، چې هغه

احمق دی او بس.

ناتاشا په خورا زغرده ځواب ورکړ: نه، نه، هغه هېڅ احمق نه دی.

گرافینې په خواشیني او له ملنډو نه په ډکه ژبه وویل:

- ښه، چې داسې ده، نو له ما نه څه غواړئ؟ اوس تاسو ټول مین

شوي یاستی، چې مینه شوې یې، ورشه ښځه یې شه، واده ورسره

وکره.

- نه، نه مورجانې، مینه شوې نه یم، گمان نه کوم چې مینه شوې به

یم.

- ډېره ښه ده، چې مینه شوې نه یې، همداسې، هغه ته ووايه.

- مورجانې! ته خواشینې شوې؟ خواشینې کېږه مه. د زړه سره ته ماته

ووايه، په دې کې زه څه ملامته یم.

گرافینې وموسېده او وې ویل: ښه ده، نو چې داسې ده، څه وکړو

جگړه او سوله

ګراني! که غواړې، زه به ورشم او ځواب به ورکړم.
 ناتاشا د مور موسکا سره خپله موسکا مل کړه، او وې ويل:
 -نه، نه، زه خپله ځواب ورکوم. يوازې ته رازده کړه، چې څه شی او
 څنگه ورته ووايم، تاسو ته خو خورا آسانه ده چې ځواب ورکړې. خو که
 تا هغه ليدلای وای، چې هغه ماته دا څنگه وويل، پوهېږم، هغه نه
 غوښتل ووايي، هسې د زړه زور پرې زور شو.
 -په هر حال، ته بايد، هغه ته د نه ځواب ووايي.
 -نه، نه، کهېږي! ډېر مې زړه پرې خوږېږي، ډېر ښه هلک دی.
 ګرافينه په دې خوا بډې وه، چې چا څنگه زړه کړی، ددې ماشومې
 لور ته د پېغلې په سترګه وگوري، هغې وويل:
 -تاته نه ښايي، چې څه ووايي، زه خپله يې ځواب ووايم.
 -نه، نه، هېڅکله! زه خپله يې ځواب ورکوم. تاسو راشی او د
 دروازي له شانه غوږ ونيسی چې څه ورته ووايم.
 ناتاشا ددې خبرې نه وروسته منډه کړله او په تلوار د کمکي تالار نه
 تېره او ځان يې لوی تالار ته ورساوه. دينيسوف، هماغه شان پر څوکی
 د پيانو مخې ته ناست او خپل لاسونه يې پر مخ اېښي وو. هغه د هغې د
 آرامو قدمونو په اورېدو سره له ځايه پاڅېد، په چټکو ګامونو د هغې
 خوا ته ورغی او وې ويل:
 -ناتالی، زما برخليک تاسو پورې اړه لري، ژوند مو ستاسو په
 لاس کې دی، ووايي، ووايي، يو څه ووايي.
 -واسيلي ديمتروويچ! تاسو نه پوهېږئ، چې څومره خواشینی یم...
 نه، نه، خو تاسو دومره مهربانه ياستی، چې انداز نه لري... بايد
 ووايم، چې تاسو به د تل لپاره، ماته همداسې ګران واوسی.
 دينيسوف د هغې پر لاسونو ورځم شو او ناتاشې يو څه هغه

جگړه او سوله

ناپوهېدونکي عجيب غږونه اورېدل، هغه ويل.

هغې، د هغه تور او کړۍ کړۍ وېنسته مچ کړل. په دې وخت کې و چې د گرافينې د کميس غږه راي واورېدل شو، هغه په چټکۍ د دوی خواته را روانه وه. هغې له گڼۍ نه په ډک آواز چې د دينيسوف په غوږو سخت دروند لگېده، وويل:

-واسيلي ديمتروويچ! له تاسو نه مننه، چې موږ ته مو وياړ راوبانښه، خو غواړم ووايم، چې زموږ لور لا خورا کوچنۍ ده، بله دا چې تاسو زما د زوی نېرېدې ملگرۍ ياست، ښه به دا وه، چې لومړۍ په دې اړه له ما سره غږېدلې وای، کېدای شي بيا به مو دغه راز ځواب نه وای اورېدلای.

دينيسوف چې سرنښکته اچولی و، په خورا ملامته ژبه يې وويل: گرافينې... غوښتل چې نور څه ووايي، خو په شک کې شو چې وې وايي او کنه؟

ناتاشا چې په داسې زورېدونکې او ملامتې بڼه هغه ته په آرامۍ او کرارۍ کتلای نه شو، په چغو چغو او په لوړه په ژړا شوه. دينيسوف چې پرې پرې غږېده، له گڼۍ نه په ډک اورېدونکي آوازي يې وويل:

-گرافينې! زه ستاسو په وړاندې گنهار او ملامت يم، خو تاسو په دې پوهېږئ، چې زه ستا لور او ستاسو ټولې کورنۍ ته داسې درناوی لرم چې که دوه ژوند مې هم لرلای، ما به له... په دې وخت کې يې سترگې د مشرې گرافينې سترگې سره برابرې شوې او پام يې شو چې د هغې مخ له گڼۍ او قهر نه رېږدي، د هغې لاس يې راوښو، هغه يې ښکل کړ او وې ويل:

-د خدای په امان گرافينې!.. او پرته له هغه چې ناتاشې ته وگوري

جگړه او سوله

په چټکو گامونو او تلوار له کوتې ووت.

رستوف، بله ورځ خپل ملگری، چې نوری یوه ورځ هم په مسکو کې د پاتې کېدو هیله نه لرله، بدرگه کړ. د هغه د مسکو ټولو ملگرو، له هغه سره د خدای په امانۍ په ویاړ له جتوسندرغاړو جتانو سره راټول شوي وو.

د دینیسوف هېڅ په یاد نه و، چې څنگه یې هغه په گاډۍ کې کېنولی و او څنگه یې درې تم ځایه بدرگه کړی و.

رستوف د دینیسوف تر تگ نه وروسته، دوه اونۍ نور هم په مسکو کې دې ته ناست و، چې مشر گراف، هغه د پور پیسې، چې پیدا کول یې څه آسانه خبره نه وه، برابرې کړي. په دې ټوله موده هېڅ کله له کور نه د باندې نه ووت او زیاتره وخت به یې له نجونو سره تېراوه.

سونیا تر پخوا هم له هغه سره مهربانه او خواخوږې وه. داسې برېښېده چې غواړي هغه ته څرگنده کړي، چې د جوارۍ بایلل خپله یوه قرباني ده او له دې کبله، دې ته لا گران شوی دی. خونیکولای، نور نو ځان د هغې د یارۍ وړ نه گانې. پرته له هغه چې له خپل کوم ملگري او دوست سره وگوري یوازې د نجونو د خاطرو په کتابچې او کتابگوټي کې به یې شعرونه او سندري لیکلي. بالاخره، وروسته له هغه چې د دولو خوف درې څلوېښت زره روبله پور یې پرې کړ، بې له هغه چې د خپل مسکو له کوم ملگري سره خدای په امانی وکړي، د نوامبر د میاشتې په وروستېو ورځو کې، خپل غونډې پسې چې پوښت ته رسېدلی و، لاړ.

دويم کتاب

دويمه برخه

۱

پېیر له خپلې مېرمنې سره تر ناندريو او شروشور نه وروسته د پېترزبورگ په لور وخوځېد. د تورژيکي په رباط کې د هغه لپاره آس پیدا نه شو او یا څوکیدار نه غوښتل چې هغه ته آس ورکړي. پېیر اړ ووت چې د آسونو تر رارسېدو پورې انتظار پاتې شي. هغه پرته له هغه جامې وباسي، پر هغه چرمي اوږدې څوکی، چې مخې ته یې گردی میز اېښی و، ډډه ولگوله او خپلې لویې پښې یې چې غټې غټې تودې موزې یې پښو کړې وې، پر میز کېښودې او په خیالو کې ډوب شو.

چوپړ وپوښتل: امر کوئ چې بکسونه موراوړم؟ کټ چمتو کړم؟ چای راوړم؟

پېیر ځکه ځواب نه وایه، چې نه یې څه اورېدل او نه یې څه لیدل. هغه لا په تېر تم ځای کې چرتي شوی و او لاتر اوسه پورې په هماغه چرت کې و. په هماغه مهم فکر کې، نو ځکه یې هغه څه ته چې د ده په شاوخوا کې تېرېدل پام نه اړاوه. هغه نه یوازې ددې لېوالتیا نه لرله چې پوه شي کله، وخته یا ناوخته به پترزبورگ ته رسېږي. له دې سره یې هم مینه نه ښودله، چې په دې رباط کې به ده ته د استراحت او وېدو کېدو ځای پیدا شي او کنه؟....

جگړه او سوله

څو کبډار، د هغه ښځه، د رباط مشر او یوه بوډۍ چې گنډل شوي شیان یې خرڅول، هر یو په وار راتلل او د خپل خدمت وړاندیز یې کاوه. پېر چې هماغه شان پر څو کی ډډه لگولې او پښې پر میز پرتې وې، د خپلو عینکو له شان نه هغو ته کتل او په دې نه پوهېده، چې هغوی له ده نه څه غواړي او څنگه کولای شي، د هغو ستونزو د آواری نه پرته چې د ده خیالونه پرې اخته، ژوند کوي. هغه د هغې ورځې نه وروسته چې د سکولنکي په څنگه کې له دوئیل نه راستون شوی و، او هغه شپه یې په شوگیرو او سخت عذاب کې تېره کړې وه، پر له پسې، هماغه یو خیال زور اوه او هېڅکله یې ځان د هغه خیال له منگلو ژغورلی نه شو. همدا له عذاب نه ډک خیال اوس د دغه سفر په یوازیتوب کې، په لاپیاوړتیا د ده پر خیالونو یرغل کړی و. د هر بل څه په اړه به یې چې فکر کاوه، تل به یې خیال هماغه پوښتنو ته بېرته راگرځېده، چې ده نه شو کولای، هغه ته ځواب پیدا کړي. داسې برېښېده چې د هغه په مغزو کې، هغه پیچ سرچپه شوی دی، چې د ده ټول د ژوند بهیر ترې چورلېږي...

څو کبډار راغی او په خورا کمینۍ یې له هغه هیله وکړه، چې عالیجناب دې یوازې دوه ساعته صبر وکړي، که آسونه راونه رسېدل، هغه وخت به بیا تاسو عالیجناب ته، د رباط ځانگړي آسونه، ستاسو خدمت ته وگمارل شي. (پخوا به په هر رباط کې، درې درې، آسونه د زېرمې په توگه د بیړني او فوق العاده چارو لپاره ولاړ وو.)

هر څه چې وشول، وشول (دا هسې خبرې وې، ټوله موخه یې دا وه، چې له دغه مسافر نه زیاتې پیسې وشکوي) پېر له له ځان سره بنګېده او ویل یې:

-دا ښه وه که بد، چې ما وکړل؟ زما لپاره ښه دی، خو د بل مسافر

جگړه او سوله

لپاره به سپکاوی وي، د هغه لپاره به دا حتمي وي، ځکه پرته له دې به وږی پاتې شي... ما دولو خوف په گولی. وويشت، ځکه مې وويشت چې تصور مې کاوه، زه هغه سپک کړی يم. او فرانسويانو شپاړلسم لويي اعدام کړ، ځکه هغه يې جنايتکاره گانه او يو کال وروسته يې هغه کسان اعدام کړل، چې هغه يې اعدام کړی و، هريو د يو څه په پلمه، دلته گناه څه ده؟ ښه والی څه و؟ له کومو شيانو سره بايد مينه وشي؟ کوم شيانو نه بايد کرکه وشي؟ د څه لپاره ژوند وشي؟ زه څوک يم؟ ژوند څه شی دی؟ مرگ څه دی؟ او کوم قوت دی چې ددې ټولو لارښوونه کوي؟ همداسې يې له ځانه دا پوښتنې کولې. له دغو ټولو پوښتنو نه، د يوې لپاره هم ځواب پيدا کېدای نه شو، خو يوازې يو ځواب و، هغه هم منطقي نه و او هغه ځواب هم ددې د پوښتنو ځواب نه و، ځواب دا و: په پای کې مړې، هر څه به پای ته ورسېږي. مړې او هلته به هر څه دربرال شي، يا به چور پوښتنې نه کوي. خو مرگ هم وحشتناکه دی.

تارژکې کلېواله بوډی، په خپل زورونکي آواز، خپلو کالو په تېره بيا د وزې له چرمه جوړو شويو خپلکو، اخېستو ته پلورونکي، وربلل. پېر په زړه کې وويل:

- زه په سلگونو روبله لرم او نه پوهېږم، څه پرې وکړم، خو دا بوډی په خبرې خبرې پوښتنې کې زما تر مخې ولاړه ده او په سپين سترگی. ماته گوري، دا پيسې د څه لپاره، د هغه په کار دی؟ ايا دا پيسې د يوه وينښته په اندازه کولای شي د هغه د نيکمرغۍ يا روحي آرامۍ سبب شي؟ ايا په دې فاني دنيا کې داسې څه شته چې ما او هغه د مرگ او ظلمت له ناوړې کړۍ نه وژغوري؟ مرگ، چې هر څه پای ته رسوي، غواړې که نه غواړې، نن يا سبا رارسېدونکی دی، په ځنډ او که ژر خو

جگره او سوله

زموږ ژوند، د ابدیت په وړاندې له یو شېبې زیات، بل څه نه دی...
د هغه چوپړ، هغه ته داسې یو کتاب ورکړ، چې پانې تر نیمايي
پورې شکېدلې او سمې نه وې، هغه دمېرمن سوزا، له خوا د لیکونو په
بڼه یو لیکل شوی رومان و. دا د هغه "املي دو مانسفلد" له خوا د
لیکل شویو، لیکونو یو جونگ و. پېیر، د (املي دو مانسفلد) په نامه
د یوې ښځې د رنځونو او له تقوا نه ډکو مبارزو د داستان لوستل پیل
کړل. بیا یې په زړه کې وویل:

- اوس گوره! دې ښځې چې د خپل مین په وړاندې درېدلې، څه
مبارزه یې کړې ده؟... دا خو ناشونې ده چې خدای دې، له خپلې ارادې
نه پرته، بل څه غوښتنه د هغه روح ته ورکړې وي. زما پخوانۍ ښځه خو
اصلاً د دغو مبارزو سره څه اړیکې نه لرل، هغه برحقه هم وه. له یو شېبې
څنډ نه وروسته یې بیا له ځان سره وویل:

- هېڅ بشر، نه څه موندلې او نه یې څه جوړ کړي دي، موږ یوازې په
دې پوهېدای شو پوه شو، چې په هېڅ نه پوهېږو. او دا د انساني پوهې
تر ټولو لوړه پوله ده.

هغه ته په خپل روح، ځان او له ځانه چاپېر هرڅه، بې معنی او پوچ
برېښېدل، خو پېیر له خپل چاپېریال سره په همدې کرکې کې، یو
زورونکی لذت موند.

څوکېدار بیا کوټې ته راننوت. هغه یو بل تن مسافر هم چې د آس د
نشت والی له امله، څنډېدو ته اړ شوی و، له ځان سره راوست، هغه
ووېل:

- جالتمابه! ښښه غواړم چې ځان ته د غږېدو اجازه ورکوم، هیله
لرم لږ ځان سره راټول کړئ، چې دغه ښاغلی هم کېږي. دا یو بوډا،
لنډوڼی، ځیر او کی مسافر و چې ژېړېڅنه او گونځنه څېره یې درلوده.

جگړه او سوله

گڼې، سپېنې، پر ځلېدونکو خړو سترگو رالوېدلي وروځې يې لرلې. پېير پښې له ميزه راټولې کړې، پاڅېد او پر هغه کټ، چې ده ته يې سره چمتو کړی و، وغځېد. کله ناکله به يې راغلي بوډا مسافر ته وروکتل. مسافر پرته له هغه چې هغه ته پاملرنه وکړي، په تريو تندي، په داسې خوځېدا چې د ستړيا نښې ترې وړېدې، د خپل چوپړ په مرسته، کالي بدلول.... بالاخره په کټ کېناست. د لمخې موزې يې پښو وې. خپل خړيلي او پراخ شقيقه لرونکي سر يې د کټ شاته، تکيه کړ. پېير بېزاو خوف يې وڅاره. کتل يې، تند، ځير او داسې اغېزمن و، چې پېير يې لږ څه حيران کړ. پېير غوښتل له هغه نه د پوښتنې په پلمه، څه ووايي، خو همدا چې غوښتل يې شونډې پرانزي او د هغه د حال پوښتنه وکړي، مسافر سترگې وتړلې او خپل گونځ زاړه لاسونه يې (چې پر يوې گوته يې د ککړۍ نگين لرونکي گوته پر گوتو و) په ټټر صليب ډوله کېښودل او په کرار کرار کېناست. پېير داسې وانگېرله، چې هغه خوب وړی دی او يا هم د کوم ژور ژور خيال په خيالونو کې ډوب شوی دی. د هغه چوپړ هم يو ژېړ مخی بوډا و. مخ يې گونځې گونځې او بې وېښتو او بې برېته و. هغه ډيره خړيلې نه وه، هغه کوسه و. دغه چوپړ بوډا، په خورا چټکۍ ميز برابر او دچاينکو او پيالو تر کېښودو وروسته يې، اېشېدونکي سماوار راوړ. همدا چې هرڅه چمتو شول، مسافر بوډا سترگې پرانستې، ميز ته وړاندې شو، ځان ته يې يوه پياله چای واچوه او تر هغه وروسته يې خپل کوسه چوپړ ته هم يوه پياله ورکړه. پېير کرار کرار ناآرامه کېده او له دغه مسافر سره يې د مرکې د پيل کېدو هيله لرله، نه يوازې هيله، بلکې هغه يې حتمي گڼل. زاړه چوپړ په قاب کې خپله سرچپه اېښودل شوې پياله، چې د نه شوي قند يوه ټوټه يې هم ترڅنگه ايښی و لږ شاته راکش او هم مهاله يې

جگړه او سوله

وويل:

-نور څه خو به په کار نه وي؟

مسافر ځواب ورکړ:

-نه، نور څه نه غواړم، کتاب مې را کړه.

چوپړ، هغه ته هغه کتاب، چې پېیر ته مذهبي وېرېښېد ورکړ او مسافر په خورا تلوسه، د هغه په لوستو بوخت شو. پېیر همدا سې، هغه ته کتل. بډا مسافر، ناڅاپه، د کتاب د لوستو په پاڼه کې، نښه کېښوده، هغه یې وټاړه، سترگې یې سره وروستې، لاسونه یې سر ته تکیه کړل او د پخوا په شان د کټ پر تکیه ورتکیه شو. پېیر لا همدا سې هغه ته کتل او سترگې یې بله خوا ته نه وې اړولې، چې بډا سترگې پرانستې او په برندو او تندو کتو یې، مخامخ د پېیر سترگو ته وکتل.

پېیر گڼی واخېست او غوښتل یې چې له دغو کتونه، د ځان د ژغورنې په پلمه مخ واړوي، خود بډا د ځلېدونکو سترگو، ځیر، هغه داسې تراغېزې لاندې راوستی و، چې دا کار یې نه شو کولای.

۲

بودا مسافر په تند او چټک غږ وويل:

-په خورا خوند به واخلم.

که تېر وتلی نه يم، کولای شم ووايم چې تاسو ښاغلی بېزاو خوف

ياست؟

پېير يې له هغه چې ځواب ورکړي، په پوښتنيز غلچک يې د خپلو

عينکو له شانه هغه ته کتل.

بودا مسافر خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

-د تاسو په اړه مې اورېدلي دي، له حاله مو خبر يم، له هغې بد

مرغۍ نه چې تاسو ته درېښه شوې ده، هم خبر يم. داسې وېرېښېده

چې، د بد مرغۍ کلمې ته يې څه زور هم ورکړ. داسې وېرېښېده چې

غوښتل يې ووايي، هوکې بد مرغې، تاسو چې هر څه ورته وايي، وې

وايي، خوزه پوهېږم، هر هغه څه چې په مسکو کې تاسو ته درېښ

شوي دي، يوه بد مرغې ده. هوکې ښاغلیه! زه ډېر افسوس کوم، د تاسو

له امله خورا ځوابدۍ يم او اندېښنه څرگندوم.

پېير لږ څه سورغوندې شو، پښې يې له کټه کوزې کړې، ځان يې

راجوړ کړ او په داسې حال کې چې هڅه يې کوله و موسېږي، د بودا پلو

جگړه او سوله

ته ورځم شو.

- له دې پېښې نه زما د یادولو موخه، دا نه وه چې زما لپاره هغه په زړه پورې ده، بلکې زه ددې خبرې یادولو ته خورا ډېرو نورو دلایلو هڅولی یم.

پرتله له هغه چې له هغه نه سترگې وشلوی، تر شپې څنډه وروسته یې په کټ کې ځان را جوړ کړ او په دې توګه یې پېیر ته بلنه ورکړه چې دده خوا ته ورنږدې شي. پېیر له دغه ټوټه سره، د دغه شان یوې مرکې د پېلېدو لېواله نه و، خو له خپلې خوښې نه پرته پاڅېد، هغه ته ورنږدې شو او تر څنګ یې کېناست.

ټوټه دوام ورکړ:

- زما ګرانه! ښاغلیه! تاسو یو بد مرغه یاست! تاسو ځوان او زه غم خوړلی یم او هیله لرم چې د خپل توان په اندازه مرسته در سره وکړم. پېیر، چې پر شونډو یې د لاسي موسکا د خوړېدو هڅه کوله وویل: - آه، هوکې! له تاسو نه ډېره ډېره مننه. جلالتمابه، له کوم ځایه راغلي یاست؟

د ټوټه په خبره کې د خواخوږۍ کومه نښه نه برېښېده بلکې سره او قهرېدلې وه، خو ددې سره سره یې پر پېیر خورا اغېزمنه اغېزه لرله. ټوټه ناڅاپه و موسېد او موسکا یې مینه ناک او پلارنۍ وه، هغه وویل:

- زما ښاغلیه! خو که په کوم دلیل نه غواړئ، له ماسره وغږېږئ، کولای شې په ډاګه او برالایې ووايې. پېیر وویل:

- نه، دا څه وایې، هېڅکله داسې نه ده، برعکس ستا ستولنه پېژندګلوی نه خورا خوشاله یم.

جگړه او سوله

او بيا يې د نوي آشنا لاس ته وکتل او له نېرېدې نه د هغه د گوټې غمې ته ځير شو. او د انساني ککړې هغه غمي ته چې د (فراماسونانو) نښه وه، په ځير ځير وکتل.

، د دغه کلمې معنا، رښتني يا رښتيا ويونکی سنگ شکن دی، ،
-که اجازه راکړئ، له تاسو نه يوه پوښتنه وکړم؟ تاسو د فراماسون د
ډلې ياست؟

بوډا مسافر، چې په هماغه اغېزمن غلچک او برند نظر د پېير
سترگو ته کتل ځواب ورکړ:

-هو کي، زه د خپلواکو سنگ شکنانو د ډلې غړی يم او دا دئ د ځان
او خپلو ورونو له خوا تاسو ته د مينې او دوستۍ لاس درغځوم.
پېير د هغه ډاډ او باور تر منځ چې دغه ماسون پر ده کړی و او د هغو
ملنډو تر منځ چې د دود له مخې ده پر ماسونيان واهه، حيران پاتې و،
چې څه وکړي، و موسېد او وې ويل:

ډارېرم چې ووايم، زه ستا له نظرياتو له پوهېدو نه خورالري، هو
ډارېرم، غواړم ووايم، ډارېرم زما خيالات ستاسو له اعتقاداتو سره،
دومره توپير لري چې آن د هغه په اړه خبرې کول هم راته گران برېښي.
ماسون يعني همدا بوډا مسافر ځواب ورکړ:

-زه ستاسو د خيالاتو سره آشنایم. دغه خيالات چې ته د هغه په اړه
غږېږې او تصور کوي چې هغه ستاسو د ذهني هڅو پايله ده، د زياترو
وگړو، تفکر ته ورته دی. دغه ډول خيالات او تفکرات د يو ډول
ځانستايښې، کبر، ناپوهۍ او نادانۍ پايله ده. وېښۍ ښاغليه! که زه
ستا له خيالاتو سره آشنا نه وای، ما به د هغه په اړه له تاسو سره مرکه نه
وای پيل کړی. ستاسو دغه خيالات د خواشينۍ او د افسوس وړ او بې
لارې خيالات دي.

جگړه او سوله

پېیر چې نرمه موسکا یې پر شونډو خوره شوه، وویل:
-همداسې زه کولای شم ستاسو خیالات بې لارې او د خواشینۍ وړ
وگڼم.

مسافر چې په خپلو پخو او مدلولو خبرو، شېبه په شېبه پر پېیر خپل
اغېز زیاتوه، وویل:

-زه هېڅکله نه شم کولای دا دعوا وکړم، چې حقیقت ته رسېدلی
یم، هېڅوک په یوازې ځان نه شي کولای حقیقت ته ورسېږي. هغه معبد
چې د خدای د ستاینې او لمانځنې وړتیا پیدا کوي خېسته په خېسته
لوړېږي او ودانېږي، دغه لمانځتون، له آدامه تر دې دمه، د ډېرو
انسانانو په هڅو پورې پورې شوی او لا اوس هم لوړېږي.

ماسون مسافر د دې خبرو له ویلو سره سمدلاسه سترگې وتړلې.
پېیر چې هڅه یې کوله تل رښتیا ووايي، په خورا سختۍ یې وویل:
-غواړم..... ووايم چې زه په خدای ایمان نه لرم.

ماسون مسافر، چې په خورا ځیر پېیر ته کتل، وموسېد. موسکا
یې د داسې یوه بډای موسکا ته ورته وه، چې گواکې په میلېونو
شتمنۍ لري، خو کتل یې، ملال ملال کتل، هغه گدا ته ورته و، چې
پنځه روبله هم نه لري او که هغه ولري، د نړۍ تر ټوله نېکمرغه به وي.

هغه زیاته کړه: هوکې ښاغلیه! بدمرغی همدلته ده. تاسو ایمان نه
لرئ او له همدې امله نه شي کولای هغه وپېژنئ، خدای نه پېژنئ. او د
ټولو بدمرغیو علت هم همدا دی.

پېیر دا ومنله او وې ویل: هوکې! هوکې، زه بدمرغه یم، خو څه
کولای شم؟

ماسون مسافر، په رېږدېدونکي، لوړ او ځیر آواز سره وویل:
-زما ښاغلیه! ستاسو بدمرغي په همدې کې نغښتې ده، چې په

جگړه او سوله

خدای ایمان نه لرئ. تاسو په خدای ایمان نه لرئ، حال دا چې هغه همدلته دی، په ما کې دی، زما په خبرو کې دی، هغه په تا کې، آن ستا په هغو خبرو کې، چې کفر دي، هغه شته دی.

شبهه ځنډ شو او یو سوړ اسویلي یې ووېست. له ورايه برېښېده چې غواړي خپل ځان آرامتیا کړي، مگر بیا یې په کراره وویل:

- که هغه نه وای، موږ به د هغه په اړه خبرې نه کولای زما ښاغلیه!
خو کومه شبهه یې ناڅاپه غږ لوړ شو او په خورا جذبه یې په لوړ او پیاوړتیا سره وویل:

- موږ د چا او څه شي په اړه غږېږو؟ تاسو له چا انکار کوئ؟ که هغه نه وای چا کولای شو، هغه رامنځ ته کړي؟ چا کولای شو، هغه ناڅرګند او په تصور کې نه ځایېدونکي موجود، څنګه د بشر په ذهن کې ځای پیدا کړی دی؟ څنګه انسان دا فرض کړې ده، ټول بشر دا فرض کړې ده، چې دغه شان نه لیدونکی او په خپلو ټولو ځانګړتیاوو کې مطلق ابدی او پای ته نه رسېدونکی قادر موجود، شته دی؟

له دې خبرې سره له خبرو پاتې او داوږدې شبې لپاره چپ شو.
پېر نه غوښتل او نه یې کولای شو، دغه چوپیتیا ماته کړي.
بوډا ماسون بیا ژبه پرانسته، خو دا وایې نه پېیر، بلکې مخامخ، کوم ټکي ته کتل. په خپلو زړو او ناګراړو منګلو کې یې د کتاب پانې اړولې:

- هغه شته دی خو درک کول یې خورا ګران دی. که کوم انسان وای او تایی په شته والي کې شک لرلای، کولای مې شول له لاسه یې راو نیسم، هغه تا ته راوړم او دروېښم، مګر زه چې د خدای یو فاني عاجز بنده یم، څنګه مطلق قادر، ابدی پرتم، د رحم او مهرباني سرچینه، داسې یو ړانده ته ورڅرګند کړم؟ داسې یو چاته چې ړوند

جگړه او سوله

دی، یا په لوی لاس خپلې سترگې تړي، چې څه ونه ویني، درک یې نه کړي، آن خپل سپکوالی او رذالت ونه ویني او احساس یې نه کړي.

شبهه ځنډ وروسته یې په سپکاوی او ملنډو وویل:

-ته څوک یې؟ ته څه شی؟ تصور کوی، چې که کفر وایې، هونسیار به ښکاره شې؟ خو تر یو هغه ماشوم نه هم بې عقله او ناپوهه یې چې په مهارت جوړ شوي ساعت سره لوبې کوي، او بیا په خورا بې اعتقادی وایې: د ساعت پر جوړونکي اعتقاد نه لري، هغه ماشوم ځکه دا خبرې کوي، چې ددې ساعت په قدر او په دې نه پوهېږي، چې هغه څه په کار دی. د هغه پېژندنه خورا گرانه ده، د آدم له پیداېښته تر نن پورې پېړۍ د هغه د پېژندنې په هڅه او لټه کې یو. د هدف او آرمان لاره خورا گرانه او اوږده ده. خو په دې لاره کې تیند کونه او نیمگړتیاوې، د هغه د پرتم او زموږ د ناتوانۍ نښه ده.

پېیر د زړه له کومې، او په ځلانده سترگو د دغه مسافر بوډا خبرې ته ځیرو او پرته له هغه چې د هغه وینا پرې، یا څه ترې وپوښتي، ستر پښو ورته غوږ و او هر هغه څه چې دغه پردي سړي ده ته ویل، په ورین تندي او د زړه له تله یې اورېدل او منل. ایا هغه، هغه منطقي دلایل، چې د دغه مسافر ماسون په خبرو کې نغښتي و، منل او یا د هغه باور، د ماشومانو باور ته ورته و چې د ماسون د ډاډمن غږ او غوره وینا نه یې سرچېنه اخېسته، او د هغه په غږ کې، کله نا کله رېږدېدای یې سکوت ته اړاوه، یا د هغه ځلېدونکو زړو سترگو، چې په دې اعتقاد کې پخې شوي وې پرده اغېز کاوه، یا د هغه آرامۍ او ژورایمان و چې د بوډا زړه یې روښانه کړی و او بیا به یې خپلې ناهیلۍ او پریشانی ته کتل او د حیرت په څنډو کې به ډوب شو. په هر حال، هر څه چې و، و، هغه په رښتیا هم د زړه له تله، هیله لرله د هغه بوډا په خبرو باور وکړي

جگړه او سوله

او باور يې کاوه او داسې يې انگېرله چې له ژوند سره د مينې، د خوښۍ او آرامۍ احساس يې زړه ته راستنېږي.

بوډا ماسون وويل: هغه د عقل په مرسته موندی نه شو، هغه بايد په روح او ژوند کې احساس کړو.

پېير چې په شک سره يې، په زړه کې د شک راوړينېدل احساسول، وويل:

-نه پوهېږم... له دې يې وېره لرله نه چې، د هغه د مرکچي دلايل ضعيغه او سر نه خلاصېدونکي وي، هغه ډارېده پر هغه باور وکړي، نو ځکه يې وويل:

-نه پوهېږم، نه پوهېږم، څنگه انساني عقل نه شي کولای، پر هسې پوهې پوه شي، چې موږ پرې غږېږو.

د ماسون پر شونډو، مهربانه پلرنۍ موسکا خوره شوه او وې ويل:
-آسماني حکمت او حقيقت لکه رنې اوبه داسې دی، چې موږ غواړو خپله تنده پرې ماته کړو، ايا موږ کولای شو، په ناولي کېرې کې دغه شان رنې اوبه راواخلو او دهغې پر سپېڅلتوب قضاوت وکړو؟ يوازې د خپل ځان او روح د سپېڅلتوب له لارې کولای شو د دغو رڼو او بو سپېڅلتيا و منو.

پېير په خوښۍ سره وويل: هوکې، هوکې، همداسې ده.
-آسماني حکمت او پوهه پر هېڅ کوم عقلي بنسټ چې عقلي تحليل لري لکه فزيک، تاريخ او يا کيميا ولاړ نه دی. لوړه پوهه، مطلق عقل دی او هغه يوه پوهه ده، هغه پوه علم کل دی. هغه علم چې په هغه کې د ټولې نړۍ او انسان ځای ټاکل او سپړل کېږي ددې پوهې او علم زده کړې او منلو لپاره، انسان بايد خپل زړه هر ډول ناولتيا نه سپېڅلی کړي، هغه نوی کړي او ددې کار لپاره تر پوهې نه مخکې بايد ايمان

جگړه او سوله

ولرو او د هغه د کمال هڅه وکړو. دغه ارمان ته د رسېدو لپاره، باید د خدای ځلا چې موږ یې وجدان نوموو په ځان کې ځای او ونغاړو. پېر د مننې په نښه سر وښور او وې ویل: - هوکې، هوکې.

- د زړه په سترگو، په خپل ځان کې ناست انسان ته وگوره او ترې نه وپوښته: ایا ته له خپل وجدانه راضي یې؟ هر څه عقل ته سپارنې چېرته رسولی یې؟ ته څوک یې؟ تاسو زما ښاغلیه! تاسو ځوان، تاسو بډای، تاسو هوښیار عاقل، تحصیل کړی... تاسو ته دا ټولې ښېگنې درکړل شوي دي، تاسو له هغو نه څه گټه اخیستې؟ ایا له خپل ژوند نه راضي یاستی؟

پېر تندې تريو کړ او وې ویل: نه، زه له خپله ژونده کرکه لرم. - چې کرکه ترې لرې، بدل یې کړه، سم یې کړه، ځان سپېڅلی کړه، څومره چې ځان سپېڅلی کړی، په هماغه کچه به پر حکمت لاسبری شی. زما ښاغلیه! خپل ژوند ته لږ ځیر شه، هغه دې څنگه تېر کړی دی؟ په عیش و نوش کې، له ټولنې مو هر څه واخیستل، خو هېڅ څه مو په بدل کې ورکړي نه دي. شتمنی لاس ته درغله، له هغه مو څه گټه واخیسته؟ خپلو، خپلو خپلوانو ته مو څه وکړل؟ د خپلو لسگونو زرو مرثیانو په اړه مو څه فکر کړی دی؟ ایا له هغو سره مو څه مالي معنوي مرسته کړې ده؟ نه! نه! د هغو له ټول توان او زیار نه مو یوازې د خپل عیش و نوش لپاره گټه اخیسته ده. هوکې، دا هغه څه دي، چې تاسې کړي دي او بس. ایا تاسو ځان لپاره کوم کار موندلی چې خپلو خپلوانو ته خدمت وکړئ؟ نه، نه، تاسو خپل ژوند هسې په چټیتاو او اپلتو تېر کړی دی او بیا مو واده کړی دی، زما ښاغلیه! واده مو وکړ، دیوې ځوانې ښځې لارښوونه مو په غاړه واخیسته؟ له هغې سره مو څه

جگره او سوله

وکړئ؟ هغې سره مو د رښتیا د موندلو په برخه کې هېڅ ډول مرسته ونه کړه، ښاغلیه زما! برعکس هغه مو د دروغواو بدمرغیو په سپلاډ کې لاهو کړه. کوم سړي تاسو ته سپکاوی وکړ، تاسو هم د هغه د مرک تکل وکړ، له پښو مو واچاوه او اوس تاسو وایي چې خدای نه شته او له خپل ژوند نه کرکه لری، هوکې دلته هېڅ د حیرانتیا خبره نه شته، زما ښاغلیه!

بوډا ماسون، گواکې چې له اوږدو خبرو نه ستومانه شوی وي، پر خوکی یې تکیه وکړه او سترگې یې وتړلې. پېیر د هغه برندي، زړې گونځې، مړي ته ورته خبرې ته ځیر و او پرته له هغه چې سون یې له خولې ووزي، له ځان سره یې څه ویل. داسې برېښېده چې وایي:
- هوکې! زما ژوند کرکجن، بدمرغه، بې حاصله او له گناهونو ډک دی، خوزړه یې ونه شو کولای، د بوډا چوپیتیا ماته کړي.
بوډا ماسون په یوه خرپېدلي او ډډ توخي سینه صافه کړه او خپل چوپړ ته یې ورغږ کړ.

پرته له هغه چې پېیر ته وگوري، وپوښتل:
- ښه! آس څه شو؟

- یو کرایي آس پیدا شوی دی، مگر تاسو وېده کېږئ نه؟
- نه، نه وېده کېږم، درځی، بارونه وتړئ.

پېیر پاڅېد، په داسې حال کې چې سړي یې ټیټه اچولې و، په کوتې کې یې گرځېدل پیل کړل، کله ناکله به یې هغه ته ورکتل او له ځان سره به یې وویل:

- دا څه کوئ؟ رښتیا ځي که څنگه؟ پرته له هغه چې خپلې خبرې پای ته ورسوي او له ماسره د مرستې کومه ژبه وکړي، غواړئ لاړ شی، ما یوازې پرېږدئ؟

جگړه او سوله

هو کي، ما رښتيا د دې شيانو په اړه فکر نه کاوه، ټول ژوند مې ټول گناه گناه او سپکاوی و، خو ما له دې ژوند سره نه مينه لرله او نه د هغه لېواله وم. مگر دا سړی چې رښتيا او حقيقت ته رسېدلی دی، که غوښتل يې وای، کولای شو، ماته هم لارښوونه وکړي.

پېیر غوښتل چې دا خبرې بوډا ماسون ته هم ووايي، خو زړه يې نه شو کولای.

بوډا مسافرله خپلو زړو او ژوند خپلو منگلو سره، خپل کالي ټول کړل، د خپل پوستین ته يې وتړلې، د خپلو ټولو چارو تر سرته رسېدونه يې وروسته يې پېیر بيزا و خوف ته مخ ورواړاوه او په خورا آرامۍ او ډاډمن آواز وويل:

-ښه زما ښاغلیه! اجازه را کړئ، وپوښتم اوس کوم پلو؟

پېیر په نه ډاډمن، ماشوم وزمه ژبه ځواب ورکړ:

-زه، زه د پترزبورگ پلو. زه له تاسو مننه کوم او په ټولو خبرو کې له تاسو سره موافق یم، خو تاسو فکر ونه کړی، چې زه دومره گناهگار او نادانه یم، زه د زړه له کومې نه غواړم، هغه شان واوسم، چې تاسې يې هيله لرئ. مگر ما هېڅکله له هېڅ چا نه په دې برخه کې مرسته او لارښوونه، ليدلې نه وه... که څه هم پوهېږم، چې له هر چا نه د مخه، زه خپله په دې کې ملامت یم، له تاسو هيله کوم، مرسته راسره وکړئ، لارښوونه راته وکړئ، رازده يې کړئ..... نور يې ونه شو کړای خبرو ته دوام ورکړي، ستونی يې راډک شو او مخ يې واړاوه.

بوډا ماسون ډېر ځنډ چپ و او تصور کېده، چې څه فکر کوي، خو بالاخره يې وويل:

-يو ازې خدای دی چې مرستندوی دی، خو هغه څه چې زموږ د ورونو په توان کې وي، له تانه به ونه سپمول شي زما ښاغلیه! تاسو

جگړه او سوله

پترزبورگ ته روان یاست، دغه یاد دښت به گراف ویلا رسکي ته ورکړی (یو کاغذ یې راواخېست، قات یې کړ او د هغه په څلورمه برخه کې یې څه کلمې ولیکلې) که اجازه راکړئ، تاسو ته یوه سپارښتنه او مشوره درکوم. پلازمېنې ته چې ورسېدئ، تر هر څه لومړی، د ځان پېژندنه پیل او د ځان په اړه فکر پیل کړئ. د ژوند پخواني کړه او لارې پرېږدئ.

خو همدا چې چوپړ یې کوټې ته راننوت، زیاته یې کړه:
 -ښه، ښه زما ښاغلیه! سفر مو په خیر. تاسو ته د بری هیله کوم!
 پېیر وروسته په رباط کې د مسافر د نوم لیکنې له دفتر نه پوه شو، چې دغه سړی، اوسپ الکسي یوویچ بازدايف (د نولسمې پېړۍ په پیل کې، د روسي فراماسیونانو د ډلې یو ستر غړی) نومېده. بازدايف د دغه غورځنگ دنوویکف (د روسیې د سترې ټولواکې دویمې ایکاترینې په زمانه کې ستر مبلغ) له زمانې نه د فراماسیون د ډلې غړی و. پېیر د هغه تر تگه وروسته تر ډېر یې پورې ونه شو کولای ویده شي، د آس د چمتو کېدو خیال یې هم له فکره ووت. له غمه په کوټه کې گرځېده راگرځېده او دخپل گناهونو نه تېر ډک ژوند په اړه یې چرتونه وهل. هغه د خپل نوي، راتلونکي او گناهونو پاک، سپېڅلی، با تقوا او ښکمرغه ژوند تصور هم کاوه، او داسې یې گڼله چې په خورا آسانی به یې پیل کړي. هغه داسې انگېرله چې، یوازې له دې کبله د گناه غېږ ته لوېدلې، چې بې پروا و او په دې نه پوهېده، چې د پرهېزگاری او تقوا ژوند څومره ښکلی او سپېڅلی دی. لویه گناه لا دا چې دی له دې غفلت او بې پروايۍ نه خبر نه و او نه پوهېده. د هغه په روح او په زړه کې د پخواني شک او تردېد، هېڅ یوه ښه هم پاتې نه وه. هغه په ټینګه ډاډ لاره چې د ورور گلوی او خواخوږی لاره چې د یو بل نه د ملاتړ او

جگړه او سوله

سپېڅلوالې له لارې رامنځ ته کېږي، جوړېدې شي، او هغه د
فراماسيون لاره او جوړښت همدا سې يوه لاره او جوړښت گانېه.

۳

پېیر چې پترزبورگ ته ورسېد، هېڅوک یې له خپل راتگ نه خبر نه کړل، هېڅ چېرې نه ته او خپل ټول وخت یې د فوماکمینسکي د کتاب په لوستلو چې کوم ناپېژندل شوی ورته راوړی و، تېراوه. پېیر د دغه کتاب د لوستلو په وخت کې په یو شی ښه پوهېده او هغه، هغه نا څرگند خوند او لذت و، چې تر اوسه پورې یې د دغه کتاب له لوستلو اخیست. دغه خوند، هغه ډاډ او پوهېدنه وه، چې کمال ته درسېدو او د وگړو ترمنځ د خواخوږۍ او ورورگلۍ د مینې له پیدا کېدو نه رامنځ ته کېږي. او اوسپ الکسیوویچ دی له دغه رازه خبر کړی و. پترزبورگ ته د راستنېدو نه یوه اونۍ وروسته، گراف ویلارسکي، چې یو پولندي ځوان و، او پېیر له هغه سره د پترزبورگ په بندارونو کې له لرې آشنایي لرله، دده دیدن ته راغی. د هغه کره وړه هماغه شان د درناوي نه ډک و چې د دولو خوف د شاهدي په وخت کې یې لیدلی و. هغه وخت چې د دوئیل د شرایطو د ټاکنې لپاره ده ته راغلی و. وروسته له هغه چې د کوټې دروازه یې ځان پسې وتړله او ډاډمن شو چې له پېیره پرته، بل هېڅوک په کوټه کې نه شته، پېیر ته یې وویل:

-جلالتمابه گرافه! زه د یو خورا مهم ماموریت لپاره راغلی یم او

جگړه او سوله

تاسوته وړاندیز لرم زموږ د ورونو د ټولنې يو خورا لوړ غړي هيله او وړاندیز کړی دی، چې تاسوته له ځانگړو شرايطو نه پرته، زموږ د ټولنې غړيتوب ورکړ شي. هغه له ما نه هيله کړې، چې ستاسو د پېژندگلۍ تضمین وکړم. زه دغه دندې ته په درناوي گورم او هغه يوه سپېڅلې چاره گڼم، ايا تاسو هيله لرئ، چې زموږ د خپلواکو معمارانو د ټولنې غړيتوب ومني؟

پېیر د دغه سړي له وچې او سړې ژبې نه، چې پخوا به د نڅا او سندرو په بندارونو کې د خورا ښکلو ښځو په منځ کې د خوږ ژبي او خوبۍ د هڅولو په نامه پېژندل شوی و، تعجب وکړ، خو بيا يې هم ځواب ورکړ:

- هوکې! خوبه مې ده.

ويلارسکي، د درناوي په نښه سر تپت کړ او وې ويل:

- ښاغلیه گرافه، که اجازه وي يو بله پوښتنه هم لرم. دا پوښتنه له تاسونه، نه د يوراتلونکي ماسون، بلکې د يو صادق او رښتينې انسان په توگه کوم او هيله لرم، چې د زړه کومې او په رښتينې توگه د هغه ځواب راکړئ: ايا له خپلو پخوانيو عقايدو نه اوبستي يې او کنه؟ ايا په خدای ايمان لری؟

پېیر له لږ ځنډ او فکر نه وروسته وويل: هوکې، هوکې، په خدای ايمان لرم.

ويلارسکي وويل: چې داسې ده نور...

پېیر يې خبرې ورپرې کړې او وې ويل:

- هوکې! په خدای ايمان لرم.

ويلارسکي وويل: چې داسې ده درځه، زما گادۍ زما او ستا تگ ته چمتو ولاړه وه.

جگړه او سوله

په ټوله لاره کې ویلا رسکي چوپه خوله و. د پېیر ددې پوښتنو په ځواب کې چې هغه به هلته څه وکړي، څنگه ځوابونه ووايي، ویلا رسکي یوازې دومره وویل چې:

- ترده نه لاپوه او ښه وروڼه به هغه آزمایي او هغوی له تانه د رښتیا ویلو نه پرته د بل څه هیله نه لري.

د یوې لویې ودانۍ د دروازې له تېرېدو نه وروسته، یوې تیاري برنډې ته وروختل، یو کوچنی رانه دهلېز ته ورننوتل او د کوم چوپړ له مرستې نه پرته یې خپل پوستینونه وویستل. یوې کوتې ته ننوتل او له هغې نه بلې کوتې ته لاړل. یو سړی چې عجیب او غریبې جامې یې اغوستې وې، د وره په خوله راڅرگند شو. ویلا رسکي هغه ته ورنېږدې شو او په فرانسوي ژبه یې په کراره هغه ته څه وویل او بیا په یو کوچنۍ کې لږ څه لویې الماری ته نېږدې شو. د پېیر پام شو چې هلته څه جامې ځوړندې دي. ویلا رسکي د الماری نه یو دستمال راواخېست، هغه یې د پېیر په سترگو ورکېښود او د دستمال دواړه سرونه یې، د هغه تر څټه غوټه کړل. داسې چې په غوټه کې یې وېښته هم غوټه او درد احساس یې وکړ. بیا یې پېیر د ځان خوا ته ورځم کړ، د هغه مخ یې ښکل کړ، لاس ونيو او یوې خواته یې د هغه لارښوونه پیل کړه. په غوټه کې، د هغه د غوټه شویو وېښتو درد، هغه زور اوه، له دردې تندي تریو شوی و، مگر بیا هم هوسېده او نه پوهېده، چې له کوم شي نه شرمېږي... هغه ویلا رسکي پسې روان و.

ویلا رسکي چې لس دولس گامه لاړ، ودرېد او وې ویل:

- که رښتیا دې د معمارانو په ټولنه کې د غږیتوب پرېکړه کړې وي، هر کړ او چې په تا راځي، باید په مېړانه یې وزغمي. (پېیر د منلو په ښه سر وځوځاوه) کله چې مو د دروازې د ټکهارې غږ واورېد، سترگونه

جگړه او سوله

مو ترې شوی د سمال لرې کړی.

ویلارسکي د پېیر لاس راوښو، هغه یې کېښکود او وې ویل:

- تاسو ته مېړانه او بری غواړم او تردې وروسته لاړ، ووت.

پېیر چې کله یوازې پاتې شو، بیا هم موسېده. یو دوه ځله یې اوږې پورته واچولې، لاس یې د شمال ته وروړ، گواکې غوښتل یې هغه له سترگو لرې کړي، خو بیا به یې لاسونه ښکته واچول. پټې سترگې چې پنځه دقیقې انتظار پاتې شو، هغه ته داسې وېرېښېد، لکه یو ساعت. د هغه لاسونه ستومانه او پښې یې درنې درنې شوې، داسې انگرېرله چې خورا ستومانه شوی دی. د هغه په زړه کې ډول ډول خیالونه په راوېښېدو وو. دی په ژوند کې له راتلونکو پېښو نه په وېره کې و، خو هغه تردې هم زیات له دې نه وېرېده، چې څوک یې له ډاره خبر شي، هغه په دې لټه کې و، چې څه وېرېښېږي او څه رازونه به ده ته وسپړل شي، خودی له هر څه نه په دې خوشاله و چې په پای کې هغه شېبه رارسېدلې ده، چې بالاخره دی د رښتیا لارته برابرېږي او دی د زهد او تقوا هغه ژوند پیل کوي، چې له اوسپنې الکسي یوویچ سره یې له کتنې وروسته هیله لرله. دروازه په سختۍ سره وټکول شوه. پېیر د شمال له سترگو لرې کړ او شاوخوا یې وکتل. کوټه تپه تیاره وه، یوازې په یو ځای کې یو خراغ چې د کوم سپین کپړي په منځ کې لگېدلی و. پېیر خراغ ته ورنږدې شو او وې لیدل، چې خراغ پر یوه تور میز اېښی دی. پر میز یو کتاب پروت و، دا سپېڅلی کتاب و. هغه سپین شی چې شمع په کې بلیده د انسان ککره وه. انساني ککره، له خپلو سوریو، اډکو او له غاښو سره. د کتاب لومړنۍ کلمې یې ولوستې:

- په پیل کې کلمه وه او کلمه له خدای سره وه. پېیر چې له میزه ورتاو

جگړه او سوله

شو، یو پرانستی لوی صندوق یې ولید، چې یو شی په کې اېښی و، هغه یو تابوت و، چې اډو کې په کې پراته وو. ده له دغو لیدل شویو شیانو نه هېڅ حیرت ونه کړ. هغه هیله لرله چې نوی ژوند، داسې نوی ژوند، چې د هغه له پخوانی هغه نه چور بل ډول و پیل کړي. هغه د غیر عادي شیانو د لیدو په تمه و، داسې غیر عادي، چې تر اوسه یې نه و لیدلي. د ککړې، تابوت او سپېڅلي کتاب لیدل هغه نه حیراناوه. ځان ته یې تردې نه د عجیبو شیانو وعده ورکړې وه. هغه هڅه کوله په زړه کې د مینې او سپېڅلتیا روح راوپاروي. شاوخوا یې وکتل په زړه کې یې ویل:

-خداي، مرگ، مینه د انسانانو ورور وگلو. هغه هڅه کوله چې، ناڅرگند خو په زړه پورې خیالونه او تصویرونه انځور کړي. په دې وخت کې دروازه را خلاصه شوه او څوک راننوتل. تتوالی او تیاري، هغه تیاري چې د پېر سترگې نور نو ورسره رږدې شوې وې، او هر څه یې لیدل، ښکاره شو چې د یوې منځنۍ ونې سړی راننوت. هغه سړی له رڼا نه تیاري ته راننوتی و، نو ځکه ځای پر ځای ودرېد. بیا په خورا احتیاط سره د میز خوا ته ورنږدې شو او خپل ښکلي په چرمي دستکشو کې مروړلي لاسونه یې پر هغه کېښودل.

د منځنۍ ونې دغه سړي چې، سپینه چرمي چپنه یې اغوستې وه، چپني د هغه یوه برخه ټټر او د پښو یوه برخه پوښلې وه. نوی راننوتی سړی، د پېر د جامو د شغاري خوا ته مخ وروړ او په اووې پوښتل:

-تاسو د څه لپاره دلته راغلي یاست؟ تاسو چې د حقیقت په رڼا ایمان نه لرئ او اصلاً هغه نه ویني، ولې دلته راغلي یاست؟ له موره ته څه غواړئ؟ حکمت، خواخوږي که رڼايي؟

جگړه او سوله

کله چې دروازه پرانستل شوه او ناپېژندل شوی سړی کوټې ته راننوت، په پېیر کې یې هماغه وحشت او درناوی راپېښ کړ، چې د ماشومتوب په وخت کې یې د گناهونو د اعتراف په وخت کې احساس کړی و... زړه او سایې رېږدېدل. هغه ویناوال (ماسونانو هغه څوک په دې نامه یادول چې د حقیقت لټوونکي یې د فراماسون د ټولنې غړیتوب ته چمتو کول) هغه ته ورنېږدې شو او هغه یې وپېژاند. هغه دده پخوانی پېژندگلوی و، هغه سمولیانینوف، نومېده. خو دې خبرې، چې نوی لټوونکی دی پېژني، لږ شاته زور اوږه. نوی لټوونکی یوازې یو لټوونکی او زده کونکی و. پېیر تر ډېرې پورې ونه شو کولای، آن یوه خبره هم وکړي، نو ځکه ویاندې ته اړوت، چې خپله پوښتنه تکرار کړي:

بالاخره، پېیر تر زیات زیار نه وروسته، وویل:

- هوکې، زه... غواړم بدل شم.

سمولیانینوف وویل: ډېر ښه! او زیاته یې کړه: ایا د هغه طریقې او لارې نه چې زموږ د وروگلوی په سپېڅلي نظام کې نغښتې ده او له تاسو سره به دارمان په رسولو کې مرسته کوي، کوم تصور لرئ؟ پېیر په لږ زیدلي آواز چې په خورا سختۍ یې لازمي کلمې موندلې، ځکه گڼۍ اخېستې و او په دې هم ږږدی نه و چې وچې جملې په روسي ووايي، وویل:

- هیله لرم چې لارښوونه مې وکړي، مرسته راسره وکړئ، چې بل

انسان شم.

- تاسو د فراماسوني جوړښت نه څه تصور لرئ؟

پېیر چې څومره خبرې اوږدولې، د خپلو خبرو له گډوډۍ او بې اړیکتوب نه لاسه مېړه، هغه وویل:

جگړه او سوله

-زه فراماسوني جوړښت، د انسانانو د ورورگلوي د ټينګښت
ضمن ګڼم، دغه لاره له هغوی سره ښکلو ارمانو ته د رسېدو په برخه
کې مرسته کوي، داسې تصور کوم...
وياند چې ددې وينا له اورېدو نه په ډاګه خوښ برېښېده، په تلوار
وويل:

-ډېر ښه! کله مو دا هڅه کړې ده، چې خپل ارمان ته د رسېدو
لپاره، له مذهب نه مرسته وغواړئ؟
-نه، ما مذهب بې لارې ګڼله او د هغه له پوهې نه مې ګټه نه اخېسته.
دا خبرې يې هومره په کرارۍ کولې، چې وينا هغه وانه اورېدې او
وې پوښتل چې څه وايي.
پيپر ځواب ورکړ:
-ما په خدای ايمان نه لاره.
وياند له لږ ځنډ نه وروسته وويل:

-تاسو د رښتيا په لټه ياستئ، د هغې رښتيا په لټه کې ياستئ چې
په ژوند کې د هغو له قوانينو نه ګټه واخلي. تاسو د تقوا او رڼا په لټه
کې ياستئ؟ همداسې نه دی؟
پيپر دا خبره ومنله، او وې ويل: هو، هو.

وياند په ټوڅېدو سره ستونی صاف کړ او په سپين چرمو کې
نښتېل شوی لاسونه يې په ټټر صليب کړل او وې ويل:
-اوس زه دا دنده لرم چې تاسو ته د خپل ورورگلوي د نظام د اصلي
هدف رازونه راوسپرم، که دغه موخه، ستاسو هدف سره نېرې وي،
تاسو به د ورورۍ له ټولنې سره د يو ځای کېدو لپاره، له هغه نه ګټه
واخلي. د هغه لومړی هدف د ورورۍ د نظام بنسټ جوړوي او هېڅ
انساني توان د هغه د ناتوانه کولو توان نه لري، دا د يو داسې ستر راز

جگړه او سوله

ساتنه ده چې له لرغونې زمانې او آن د لومړني انسان نه راپاتې دی او کېدای شي ووايو چې د بشر برخليک هغه پورې تړلی دی. موږ د دغه راز د ساتنې دنده لرو او هغه بايد راتلونکو نسلونو ته وسپارو، خو ددې راز د ساتنې يو راز په دې کې دی، چې د زړه صفایي او ایمان له رڼا نه پرته کېدای نه شي، هر پلټونکی باید د پرله پسې ریاضت له لارې، دغه کار ته چمتو شي. هر څوک نه شي کولای په آسانۍ د دغه مقام د لاس ته راوړنې هیله وکړي. موږ دویم هدف هم لرو او هغه دا دی چې خپلو پیروانو او لټوونکو ته د هغو لارو چارو او دودونو له لارې چې موږ ته زموږ د مشرولارښوونکو او سپېڅلو سالکانو نه راپاتې دي، د توان تراندازې، دوی ته مرسته ورسوو، چې زړونه یې پاک او ذهنونه یې د ایمان په رڼا روښانه شي او په پای کې زموږ درېیم هدف دا دی چې د وروڼو د زړونو د سپېڅلتیا او سمې لارې ته د هغو د راوستلو له لارې د ټولې بشري ټولنې نیکمرغۍ لپاره هڅه وکړو. دا په دې معنی چې د خپلو وروڼو د زړونو صفایي تقوا او ذهني رڼا، د بېلګې په توګه د هغو مخې ته ږدو او په ټول توان سره د هغه شیطاني تور تم په وړاندې چې په نړۍ واکمن دی، درېږو. اوس به لږ د دغو ټکو په اړه فکر وکړئ، زه به بیا ستاسو دیدن ته راشم. دا یې وویل او له کوټې نه ووت.

پېیر له ځان سره تکراره کړه: د هغه شیطاني تور تم په وړاندې چې پر نړۍ واکمن دی... په دې لاره کې یې، خپلې راتلونکي هلې ځلې تصور کړې.

هغه د هغو کسانو تصور کاوه، لکه دی خپله چې دوی اونی. وړاندې و. ده تصور کاوه چې دی د هغو مخې ته ولاړ دی او دښوونکي یا ددغې لارې د ویاند په شان د هغو د زړه د سپېڅلتیا او ذهني رڼایي

جگړه او سوله

لپاره خبرې کوي. هغه د گناهونو په سين کې لاهو او په تياروکې د ورک لارو تصور کوي چې دی له هغوی سره د پوهولو مرسته کوي.... هغه د دغه لارې د درې اهدافو، د هغه د وروستۍ، يعنې د بشر د نيکمرغۍ او سمې لارې ته راوستلو په اړه، چې د ده خيالاتو ته خورا نږدې دی، زيات فکر کاوه. د هغه ستر راز په اړه چې وياند ده ته ويلي و، ده زيات فکر نه کاوه، که څه هم د ده د لټونې احساس يې لمساوه، خو هومره جوړونکي ورته نه برېښېده. دويم هدف، رياضت او د زړه سپېڅلوالی هم د هغه پام وړا نه راوه، ځکه چې په هغه شېبه کې يې داسې انگېرله، چې دی، نو لارې ته سم شوی دی او هغه ټوله پخوانۍ ناولتيا يې ترې ورکه شوي دي. داسې چې پرته د بنو کارونو، د بل هېڅ کار سر ته رسولو ته چمتو نه دی.

نيم ساعت وروسته، بيا لارښود وياند راستون شو او هغه ته يې هغه اوه اصله، چې د سليمان د معبد د درجو بڼه لرله او هر ماسون بايد هغه د زړه له کومې وپالۍ، وشمېرل:

لومړۍ کمينې، فروتنۍ او د نظام د رازونو ساتنه، دويم د مشرانو اطاعت، درېيم بڼه اخلاق، څلورم انسان دوستي، پنځم مېړانه او زړورتيا، شپږم سخا، او اوم له مرگ سره لېوالتيا.

وياند وويل: هڅه وکړئ چې د اوم فضليت په اړه لږ په ځير فکر وکړئ. د مرگ په اړه په فکر کولو کې، بايد داسې پايله واخلي چې، مرگ ستاسو لپاره نه يو وحشت، بلکه د يوه مهربانه دوست په بڼه وېرېښي چې رنځېدلی او زورېدلی روح له ناولي رنځ او عذاب نه ژغوري او هغه ابدې آرامۍ او ثواب ته لوړوي.

کله چې لارښود وياند له دغې وينا وروسته، بيا له کوټې نه ووت او پېر يې د پرېکړې او فکر لپاره له ځان سره يوازې پرېښود، هغه په زړه

جگړه او سوله

کې وويل:

- هوکې، بايد همداسې وي، خو زه لاتر اوسه پورې دومره ناتوانه يم، چې له دغه ژوند سره مې، چې اوس يې کرار کرار اصل راته برالا کېږي، زړه تړلی دی. ددې سره سره، ده له هغو اوو فضيلتونو چې ده ته ويل شوي، پنځه هغه په گوتو شمېرل او بيا بيا يې يادول. هغه داسې انگېرله سخاوت، مېړانه، ښه اخلاق او انسان دوستي، ټول، ټول په تېره بيا د اطاعت هغه، نه فضيلت بلکې نیکمرغه وه. (هغه په دې خورا ډېر خوشاله وه چې له خپلې خپلواکۍ نه، خپلواک شوی و او ځان يې د هغه چا خونې ته سپاره چې په رښتيا سره يې واقعي حقيقت موندلی و) هغه اوم فضيلت هېر کړی و او هر څه يې چې کول، هغه وريادېدې نه شو.

لارښود وياند، درېيم وار او دا وار هر بل وار نه ژر بېرته راستون شو او له پېر نه يې وپوښتل:

- ايا لا تراوسه هم پر خپله ژبه او تکل ولاړ او له تاسو چې هر ډول تسليمي غواړي، هغه به سر ته رسوي؟

پېر وويل:

- دې ټولو کړو ته چمتو دی.

لارښود وياند وويل: يو بل ټکی چې بايد تاسو ته وويل شي او هغه دا دی چې زموږ په روزنيز جوړښت کې، ښودنه نه د وينا بلکې له نورو لارو هم کېږي. دا په دې معنا چې کله کله پر پلټونکي او د حقيقت په غوښتونکي په خپله حقيقت او تقوا تروينا او خبرو زيات اغېز کوي. دا زما لاره د لرغونو روزنو په ډلې کې تر ټولو هغو زياتو اغېزمنه ده، چې د هېرو گليف له تورو نه گټه اخلي. هېرو گليف د هغو څيزونو د څرگندونې داسې يوه ننداريزه بڼه ده، چې د حواسو له لارې نه

جگړه او سوله

احساسېږي، په انځوريزه بڼه د خيز د كيفيت ښودنه كوي.
 پېير په خورا ښه توگه په دې پوهېده چې هېروگليف څه ته وايي،
 خو زړه يې ونه كړ چې څه ووايي. د سكوت سره سره وياند ته غوږ او
 له ټولو شواهدو نه يې دا احساسوله، چې اوس آزمايښت پيل كېږي.
 لارښود وياند پېير ته ورنېږدې شو او هغه ته يې وويل:
 -كه مو د زړه له كومې پرېكړه كړې وي، كولاى شم تا حرم ته بدرگه
 كړم. له تاسو هيله كوم چې د سخاوت په نښه، خپل ټول قيمتي شيان
 ماته راكړئ.

پېير چې تصور وكړ، د هغه د ټولې شتمنۍ غوښتونكى دى، وويل:
 -ما خو له ځان سره څه نه دى راوړى.
 -څه چې لرئ، ساعت، پيسې، گوتې...
 پېير په چټكۍ له جيبې كڅوړې نه پيسې او بيا ساعت وروسپارل
 خو نه يې شو كولاى په آسانۍ د واده كړۍ له خپلې خوربې گوتې نه
 راوباسي. خو كله چې يې دا چارې ترسره كړې، وياند ورته وويل:
 -هيله لرم د اطاعت په نښه خپلې جامې هم وباسې.
 پېير خپل نړۍ كوټ، واسكت او چپه موزه راوايستل. وياند د هغه
 د كميس گرېوان د هغه د ټټر چېې خواته ور خلاص كړ او د هغه د پطلون
 چپه پاڅه يې تر ځنگانه پورې وربډه وهله. پېير د خپل پطلون د ښې
 پاڅې د بډو هلو لپاره لږ خم شو خو سړى د هغه ددې كار مخنوى وكړ
 او وې ويل چې دې ته اړتيا نه شته. هغه د چېې پښې يو خپلكه وركړه،
 چې پښويې كړي. د هغه پر شونډو يو خپل سره ماشومانه موسكا، چې
 د شك او پر ځان د ملنډو نښه و، راخوړه شوه. په ځوړندو لاسونو او
 سره خلاصو پښو د وياند نويو سپارښتنو ته سترگه په لاره و.
 وياند وويل:

جگړه او سوله

-زما وروستنی هیله داده چې د خپل رښتینتوب د اثباتولو په نښه د خپلو نفساني هیلو نه، تاته تر ټولو غوره یې ماته ووايي.
پېر وویل: زما نفساني هیلې؟ زما نفساني هیلې یو دوه نه دي...
هغه نفساني هیلې چې تر ټولو نه زیات، د رښتینتوب او حقیقت لارې ته، ځنډ وي.

پېر په خاموشۍ کې، د خپلو دغو نفساني هیلو شمېر نه کوله:
-شراب؟ ډېر خوړل؟ کبر؟ راحت پالنه؟ قهر؟ بد نیتي؟ ښځې؟ هغه په خیال کې دا ټول شمېرل، تلل او پرېکړه یې کوله، چې کوم یو تر ټولو مخکې دی؟ تر څه ځنډ نه وروسته یې په خورا کرار آواز، چې په سختۍ او رېډل کېده وویل:
-ښځې

ویاند لارښود، د دغه ځواب تر اورېدلو، لږ وځنډېد خو هېڅ یې ونه ویل. هغه پېر ته ورنږدې شو او هغه د ستمال یې، چې پر میز پروت و، راواخیست او بیا یې د پېر سترگې وروتلې، او وې ویل:
-د وروستي ځل لپاره تاسو نه هیله کوم، خپل ټوله پاملرنه ځانته ورواړوئ. خپل احساسات ایل کړئ او خپله نیکمرغۍ نه د شهوت په ارضا کولو، بلکې د زړه په صفالۍ او تقوا کې ولټوئ. د نیکمرغۍ سرچېنې نه د باندې، بلکې په خپل ځان کې دي...
پېر په هغه شېبه کې د نیکمرغۍ هغه ژوند ښوونکې سرچېنې په خپل ځان کې احساسولې، چې د هغه روح یې رڼاوه او زړه د هغو له لېوالتیا نه ډکاوه.

۴

يو څو شپې وروسته، په پېير پسې هغه تياره حرم ته يو بل څوک راغی. دا هغه پخوانی وياند نه و، بلکې د ماسون له ډلې سره دده له پېژندگلوۍ سرې، ويلارسکي و. که څه هم تياره و، خو پېير هغه له غږه پېژندلی و. پېير د خپل د ټينگ تکل په اړه د هغه نويو پوښتنو ته ځوابونه ورکړل:

- هوکې! هوکې، تکل مې ټينگ دی. پېير په ورين تندي چې ماشوم وزمه موسکا يې پر شونډو خوره وه، پراخ بربنډ ټټر، يو موزه په پنبو او بله پنبه بربنډه، گوډ گوډ په داسې حال کې چې ويلارسکي د هغه پر بربنډ ټټر، بربنډه توره اېښې وه، په گډه، هغه سره لاړ.

ويلارسکي هغه له کوټې نه وويست، هغه يې له څو دهليزونو نه تېر کړ، بيا بېرته شا خواته راوگرځېدل، بيا مخامخ لاړل او په پای کې يوې بربنډې ته ورسېدل. ويلارسکي وټوځېد، د تېرو ماتولو د يو ځانگړي سوټک، څو گوزارونه، دهغه ټوخي ته ځواب ورکړ او دهغه په وړاندې ورپرانستل شو. يو شډل ځيې غږ (د پېير سترگې هماغه شان تړلې وې)

جگړه او سوله

هغه نه د نوم، ځای، د زوکړې د ځای او داسې نورې پوښتنې وکړې او وروسته یې بیا هماغه شان ترلې سترگې بل چېرته بوتې.

بل ځای ته د تگ په اوږدو کې، هغوی د کنایې په په ژبه دوی ته د ترمخې سفر کې، سپېڅلی دوستی، د نړۍ د ابدې معمار او دهغې مېړانې په اړه خبرې اترې وشوې چې د دغه ستونزمن او گواښمن مزل د سرته رسولو په وخت کې ورسره مخامخ شي، وهل به یې له هغه گران وي. د دغه سفر په لړ کې د پېیر دې ته پام شو چې هغه، کله د پلټونکي، کله د زورېدونکي او کله هم د غوښتونکي په نامه نوموي. هر وار د سوتیکانو او تورو د گذارونو ډول او سندريزو والی بدلېده. کله چې یې هغه کوم ځای یا کوم چاته وروست، او دی نه پوهېده، چېرته یا چاته، دې ته یې پام شو، چې د لارښوونکي سړي گامونه سست شول او د ده د لارښوونکو ترمخ کوم کرکېچ او شخړه رامنځ ته شوه. هغه واورېدل، چې څنگه د هغه لارښوونکي یوله بل سره په بنگهاري پټ پټ غږېږي. د هغو یوه تن ټینګار کاوه، چې هغه باید له یوې قالینې تېر شي، د هغه ښۍ لاس یې راوښو او پر کوم څه شي یې کېښود. هغه ته یې سره وویل چې کین لاس، د خپل ټټر په کینه خوا کېږدئ او دهغه نظام د وفادارۍ اصول تکرار کړي، چې دی یې د غږیتوب غوښتونکی دی. بیا یې شمعې مړې او پېیر یې له بوی نه پوه شو چې الکول یې سره وسوځول. هغه ته یې سره وویل، چې کمکی رڼا وويني. په دې شېبه کې یې د هغه سترگې ورپرانستې، هغه تصور کاوه چې وېده دی، او پېیر د الکولو د سوځېدو په تته رڼا کې، خوتنه ولیدل. هغوی ټولو د هغه ویاند په څېر چپنې اغوستې وې. هغوی ټول د ده په وړاندې ولاړ او خپلې برېښې ځلېدونکې تورې یې د ده د ټټر پلو په نښه کړې وې. د هغوی په منځ کې یو سړی چې په وینو لړلی سپین کمیښ یې اغوستی

جگړه او سوله

و. پېیر د دغه حال په لیدلو، خپل ټټر د تورو خواته وروړاندې کړ او هڅه یې وکړه چې د تورو څوکې د ده په ټټر کې ننوزي، خو تورې دمگړۍ له هغه نه یو پلو ته شوې او هغه سره سم یې د هغه سترگې بېرته وروترلې.

هغه ته یو غږ وویل: تا اوس کمکۍ رڼا ولیدله بیا یې شمعې سره ولگولې او وې ویل: اوس باید بشپړه رڼا وگورئ. د هغه له سترگو بیا د ستمال لرې کړ او له لسو غږونو نه زیاتو هم مهاله غږ وکړ:

- د نړۍ پر تم داسې تېرېدونکې دی.

پېیر کرار کرار گواکې په سد کېږي، کوتې، د هغې دیوالونو او هغه کسانو ته چې هلته وو، کتل.

په کوټه کې د ولاړ میز تر شاو خوا، چې تور ټوکر پرې غوړېدلی و، دولس تنه ناست وو او ټولو د هغو کسانو په څېر جامې اغوستې وې چې ده څو شېبې مخکې لیدلي وو. ده، د دغو کسانو له ډلې نه ځینې د پترزبورگ په بندارونو کې لیدلي وو. دلته د مشر پر ځای ده ته یو نا پېژندلی ځوان ناست او یو ځانگړی صلیب یې په غاړه کې ځوړند و. د هغه کېنې خوا ته، یو ایټالوی کشیش ناست و. دا هماغه آبات و چې څوکاله مخکې پېیر هغه د انا پاولوفنې په کور کې لیدلی و. دغه شان یو لوړپوړی او پېژندل شوی چارواکی او هغه سویسي سړی چې یو وخت یې د کوراکین په کور کې، د هغه د ماشومانو د ښوونکي دنده لرله. ټولو په داسې حال کې چې په سکوت کې ډوب و، په خورا درناوی یې خپل مشر ته غوږ نیولی وو. په دېوال کې یو ځلېدونکی ستوری ټومبل شوی و. د میز یوې خوا ته، په بېلا بېلا انځورونو انځور شوې یوه قالینگوټې غوړېدلې وه او بلې خوا ته یو قربانځای، یو سپېڅلی کتاب او پر هغه یوه انساني ککره اېښې وه. له میزنه گرد چاپېیره، د

جگړه او سوله

کلب شمعونو ته ورته اوو شمعونه کتار شوي و. دوو تنو پيپر ته لارښودنه وکړه چې د قربانځای خواته لاړ شي.

يو بل تن وويل:

- ښاغلو! دا څه خبرې دي، پرېږدئ، هيله کوم دا خبرې پرېږدئ.

پيپر پرته له هغه چې په ځمکه پرېوزي، له خپلو نېږدې ليدونکو سترگو سره، حيران حيران شا و خوا کتل، خو ناڅاپه يې په زړه کې شک پيدا شو او له ځان سره يې وويل:

- چېرې يم؟ څه کوم؟ دا پر ما ملنډې وهي که څنگه؟ وروسته به ددې چارو ياد بدل، ما ته شرم نه وي؟

خو دغه شک د سترگو په رپ کې بېرته ورک شو. له ځانه د چاپير شويو وگړو بړندو څېرو ته ځير ځير و. ټول هغه څه يې ورياد کړل، چې په دې مراسمو کې تېر شوي وو او وويل، چې په نيمه لاره کې به نه درېږي. له شک نه خورا وېرېده، نو ځکه يې د صفا او صداقت د بيا لاس ته راوړلو په هيله د لمانځتون په وړاندې په گوندو شو او پر ځمکه يې ځان واچاوه. په رښتيا يې هم تر پخوا لاسيات د آرامۍ او خواخوږۍ احساس وکړ. وروسته له هغه چې څو شېبې همدا سې په درناوۍ غځېدلې پاتې شو، سپارښته وشوه، چې پاڅېږي او هغه شان سپېنه چرمي چپن واغوندي، لکه چې نورو اغوستې وې. هغه ته يې يو پارو او درې جوړه دستکښه ورکړل. په دې وخت کې مشر استاد، هغه ته مخ ورواړاوه او وې ويل، چې د سپينې چپنې، سپين والۍ او پاکي ته چې د پرهېزگاري او صداقت نښه ده، پوره پاملرنه ولري. بيا يې د پارو په هکله چې لاتر اوسه د هغه د دندې په اړه څه ورته ويل شوي نه و، وويل چې، دا ددې لپاره دی، چې د هغه په وسيله لومړی خپل زړه له گناهونو او ناولتيانه پاک کړي او بيا په کمينۍ دخپلو خپلوانو او

جگړه او سوله

نورو وگړو زړونه او روان پاک او روڼ کړي. بیا د لومړي نارینه د دستکشو په اړه ورته وویل، چې دا راز به ده ته هم داسې ناسپړلی پاتې شي، خو باید د هغه په ساتنه کې ډېره پاملرنه ولري. د دویم جوړه دستکشو په اړه چې هغه هم د نارینو و، ورته وویل شول، چې هغه د برنډې په غونډو کې په لاس کوي او د درېیمې جوړې په اړه، چې بنځینه دستکش و، ورته وویل شول، چې:

- گرانه وروړه! دا دستکش هم ستا دي. دا به هغې بنځې ته ورکړې، چې تر نور ټولو هغونه تاسو ته د درناوی وړ وي. په دې ډالۍ سره باید هغې ته د خپل زړه سپېڅلوالی څرگند کړي او هغه د معمار واده ته وهڅوي.

لږ ځنډه وروسته یې وویل:

- گرانه وروړه! خو پام کو، چې دا دستکشونه، ناولو لاسونه په لاس نه کړي...

کله چې مشر استاد خپلې دا وروستی خبرې هغه ته اورولې، پېیر د هغه په تندي او خبره کې د خورا ژورې خواشینۍ نښې ولیدې او د هغه په لیدو دی هم لاپسې خواشینی او نېرېدې و، چې سترگونه یې اوبنکې را وبهېږي. خبره یې د ماشومانو په شان تکه سره شوه. په گڼۍ او نا آرامۍ یې شاوخوا وکتل او یوه زورونکی چوپیتیا خوره شوه.

یوه وروړ، دغه چوپیتیا بیا داسې ماته کړه چې پېیر یې له لاسه ونيو او یوې قالینگوټې ته یې ورنېرېدې او د یوې کتابچې له مخې یې پر قالینې د انځورونو په اړه، ویناوې ورته ولوستلې. دا انځورونه د لمر، سپوږمۍ، سوټک، شاقول، پارو او دوه ټوټې تیري، انځورونه وو. یوه تیره شډله او بل هغه یې د مکعب په شان تراشل شوې وه. دغه راز یو پایه او درې کرکۍ او ځېنې نور شیان هم هلته انځور شوي وو.

جگړه او سوله

بيا يې پبیر ته يو ټاکلی ځای وټاکه، د برنډې نښې يې وروښودلې، د ننوتلو (دشپې نوم) يا کود يې ورته ووايه او بالاخره يې اجازه ورکړه چې کېږي. مشر استاد د دوی د نظام د بنسټيزو اصولو او کړنلارې لوستل پيل کړل. هغه يو خورا اوږد متن و. پبیر له خوښۍ، شرم او گڼۍ نه، په هغه څه چې لوستل کېدل، سر نه خلاصېده. هغه يوازې د کړنلارې وروستۍ خبرې سمې واورېدې او په ياد يې پاتې شوې: مشر استاد داسې ولوستل:

- زموږ په لمانځتونو او معابدو کې د تقوا او بې لارېتوب د کچو او درجو نه پرته، بله درجه نه شته. هر چېرته او هر کله چې امتياز رامنځ ته کېږي، هلته چې د انسانانو ترمنځ د برابرۍ زړې او بنسټ پنگېږي. د ورونو مرستې ته چې هر څوک وي، وردانگه. هر بې لارې ته، چې هر څوک دی، لارښوونه کوه، هر لوبډلي ته لاس ورکوه او هېڅکله دې په زړه کې د ورور په وړاندې کرکه مه اچواه. تل خواخوږۍ او مهربانه اوسه. په هر زړه کې د مينې او صفایې ډېوه بلوه. په خپلو نیکمرغيو کې دې، خپل خپلوان او وروڼه شریک گڼه او هېڅکله د دغه سپېڅلوالی خوند په رخه او کرکه مه لره. دښمنان دې بښه او له خواخوږۍ نه پرته، په بله وسیله له هغه نه غیچ مه اخله. هر کله چې په دې توگه لوړ آسماني قوانین مراعات کړې، د لرغوني پرتم ورکې شوې نښې به بيا پيدا کړې.

په همدې وروستيو ټکو يې خپله وينا پای ته ورسوله، پاڅېد، له پبیر نه يې غېږ تاو او هغه يې ښکل کړ.

پبیر چې سترگې يې د خوښې له اوبکو ډکې وې، شاوخوا ته کتل او په دې يې سر نه خلاصېده چې څنگه مبارکيو او د تکلونو بيا تازگی. ته ځواب ووايي، له ځان نه راچاپېر شويو کسانو کې يې، څوک

جگړه او سوله

پېژندگلوي نه ليدل، هره خوا ته به يې چې کتل، ټول نوي ورونه و او په دې کې يې، تلوسه کوله، چې له دوی سره به گډ نوي کارونه پيل کوي. مشر استاد د سوتک په گوزار، له ميز له گرز جگ کې، ټول پر خپلو ځايو کېناستل او يوه تن د کمينۍ او تواضع په اړه دعا ولوستله.

وروسته د مشر استاد په غوښتنه، د وروستۍ دندې د سرته رسولو سپارښتنه وشوه، يو لورپورې روحاني، چې د (صدقې د راټولولو) دنده يې لرله، پاڅېد او له يوه پلوه يې په ورونو گرځېدل پيل کړل. پېر غوښتل ټولې پيسې صدقه کړي، خو له دې نه وډار شو چې دا به کبر او ځانستايينه وگڼل شي، نو ځکه يې د صدقو په نامه په يوه ليک کې، هغه اندازه وليکله چې نورو ليکلي وې.

غونډه پای ته ورسېده، خو پېر کورته د رسېدو سره، داسې انگېرله چې له خورا اوږده سفر نه راستون شوی وي. هغه سفر چې لسگونه کاله يې دوام کړی و او د هغه په لړ کې دی داسې بدل شوی و، چې له پخواني جوړښت، نظام، ژوند او د هغو له عادتونو نه خورا لرې شوی و.

۵

پېیر، په لوژ کې تر منلو یوه ورځ وروسته په کور کې ناست و او کتاب یې لوست. هغه هڅه کوله د هغې مربعې په معنا ځان پوه کړي، چې یوه خوا یې خدای، دویمه خوا یې اخلاق، درېیمه خوا یې روحاني او جسماني عالمونه او څلورمه هغه یې د هغو اړیکې و.

کله ناکله به د دغې مربعې له خیاله وزگار شو، سربېره یې له کتاب هسک کړ او تصور کې به یې خپل نوی ژوند نه نکلوته انځورول.

د پرون ماښام په غونډو کې یې ده ته ویلي و، چې د ده د دوئیل آوازې تر ټولو اکه پورې ورسېدلی او ښه به دا وي چې یوه څه موده له پلازمینې پترزبورگ نه چېرته لاړ شي. پېیر دا ښه گڼلې وه، چې خپلو سهيلي جايدادونو ته لاړ شي او يو څو موده له خپلو بزگرانو سره ناسته ولاړه او حسابونه وکړي. هغه دخپل دغه نوی ژوند د خیالونو په خوښۍ کې ډوب و، چې ناڅاپه سردار واسيلي کوټې ته راننوت او سمدلاسه یې وویل:

- گرانه ملگریه! دا په مسکو کې دې، څه بلا پېښه کړې ده؟ د زړه سره، دا لېولیا سره دې، څه اخ و ډب جوړ کړی دی؟

جگړه او سوله

شهزاده واسيلي چې لاس ته نه و، زياته کړه:

- ته هسې لمسول او پارول شوی یې، ته ډېر تېر وتلی یې، زه په هر څه خبریم، زه کولی شم په ډاگه او د زړه له کومې تا ته ووايم چې ایلن ستا په وړاندې هومره بې گناه ده، لکه هغه شان چې حضرت مسیح، د یهودانو په وړاندې بې گناه و.

پېیر غوښتل چې خواب ووايي، مگر سردار واسيلي، هغه خبرو ته پرې نښود:

- ته ولې، مخامخ ما ته رانغلې او د یوه دوست او ملګري په څېر دې هر څه را ته ونه ویل؟
هغه زیاته کړه:

- زه په هر څه پوهېږم او له هر څه خبریم. پوهېږم ستا کړه، د هغه نارینه کړو ته ورته و، چې له خپل ناموس نه دفاع کوي، خو هغه خورا په تلوار و. ښه په دې اړه به قضاوت نه کوو.

هغه خپل آواز لږ ټیټ کړ او دوام یې ورکړ:

- تصوریې کولای شې، ته لږ فکر وکړه، د تا په دې کړو سره، خلک اوس د هغې او زما په اړه څه فکر کوي. خلکو خولا څه کوي، چې دربار... هغه هلته په مسکو کې پاتې شوه او ته دلته.

هغه د پېیر لاس راوینو، لږ یې ښکته کېښکود او وې ویل:

- ګرانه! دا په یاد لره، هرومرو کومه تېروتنه شوې ده، زه داسې انگېرم، چې ته هم همداسې فکر کوي او پوه شوی یې. وروره! سمدلاسه به، همدا اوس زما په مخ کې هغې ته یو لیک، لیکي.

لیک به لیکي، چې هغه دلته راشي، هر څه په روغه جوړېږي، دا بدمرغي باید پای ته ورسېږي، کنه ګوره! دا ساده او وړه پېښه به لوی جنجالونه جوړ کړي.

جگړه او سوله

سردار واسيلي هغه ته له معنا نه په ډک يو غلچک وکتل او زياته بې کړه:

- زه له خورا ښو خلکو نه خبر یم، چې ټولواکه امپراطوره، چې خپله يوه کونډه ده، له دې خبرې سره يې لېوالتيا پيدا کړې ده، ته خو پوهېږې، چې هغه له ايلن سره ځانگړې مينه لري.

پېير څو ځله هڅه وکړه چې څه ووايي، خو نه سردار واسيلي هغه ته د خبرو وخت نه ورکاوه او نه يې خپله له ډاره خوله پرانسي شوه، خو سره له دې يې هم تکل کړی و چې په خورا غوڅه ژبه له خسر سره خپل مخالفت څرگند او د هغه وړاندیزونه مني. په همدې شېبه کې هغه ته د خواخوږۍ، مهربانۍ او ورورگلوۍ په اړه، د ماسون د ډلې اصول ورياد شول. مخ يې سور او گونځې گونځې شو. گېڼۍ اخېستې و، همداسې پاڅېده او کېناسته، پاڅېده او کېناسته. هغه د ژوند تر ټولو په کړکېچن کړکېچ کې ځان راگير او لاس په گريوان ليد... دغه حالت دی يوروجي اخ و ډب سره مخامخ کړی و... هغه د دغه راز تندو خبرو د اورېدو سره رږدی شوی و. هغه د سردار واسيلي له برېښې او ترخې ژبې او په ځان باور سره هم عادت کړی و، نو ځکه يې داسې انگېرله، چې اوس هم دی ددې توان نه لري، چې د هغه په وړاندې څه ووايي، خوده دا هم احساسوله، چې د هغه ټول برخليک او راتلونکې هغه ځواب پورې اړه لري، چې اوس يې بايد ووايي:

ايا دی هماغه شان خپل پخوانۍ لارې ته، خپل عادت شوې لارې ته دوام ورکوي او يا دغې په زړه پورې لارې ته، چې ماسونانو ورته ويلې وه، هغې لارې ته چې ده سخت ايمان پرې پيدا کړی و، هغې لارې ته چې د نوې نړۍ ورېي ورته پرانست راگرځي. سردار واسيلي په ټوکيزه وينا هغه ته وويل:

جگړه او سوله

- ښه گرانه ! ته یوازې ماته (هو) ووايه، زه به هغې ته لیک ولیکم،
بیا به په دې ویاړه خوشی درته حلال کړم.
خو شهزاده واسيلي لا خپله ټوکیزه خبره پای ته نه وه رسولې، چې د
پېیر پر خبرې د غضب داسې لړې راخوړې شوې چې د هغه د پلار د
خبرې د غضب یاد کاوه، بې له هغه چې خپل مرکچي ته وگوري، تر
شوندو لاندې بېوویل:
- سردار، ما خو ته خپل کور ته نه یې رابللی، هیله کوم چې لاړ شي!
پېیر پاڅېد، هغه ته یې ورپرانت او بیا یې وویل:
- مهرباني وکړئ، څه ته گورئ؟
هغه هم پر ځان دا باور نه درلود، چې د غسې وکړي او له هغه
وحشت، تلوار او گبنۍ نه چې د سردار واسيلي په څېره کې راڅرگند
شوی و، خوشاله برېښېده.
سردار واسيلي وویل:
- څه در شوئ؟ ناروغه خو به نه یې؟
پېیر چې غږ یې رېږدېده، په گواښمن آواز یې بیا وویل:
- مهرباني وکړئ!
شهزاده واسيلي، پرته له هغه چې د خپلو پوښتنو ځوابونه واورې،
دې ته اړ کېل شوی و، چې باید لاړ شي.
پېیر یوه اونۍ وروسته، د ماسون د ډلې له خپلو نویو ملگرو سره
خدای په امانې وکړه، د خیریه چارو لپاره یې ښې غټې پیسې ورکړې او
خپله د خپلو جايدادونو د څارنې لپاره لاړ. د ماسون له ډلې نه د هغه نویو
ورونو د کیف او ادبې د ښارونو د ماسون له نامه هغه ته لیکونه ولیکل
او په هغه کې یې پېیر ته ډاډ ورکړ چې دی به لیکونه ولیکي او په نوي پیل
شوی ژوند او چارو کې به له هغه سره مرسته او لارښوونه وکړي.

۶

سره له هغه چې ټولواک، د دوئیل او دوئیل کوونکو په وړاندې سخت دریځ غوره کړی و، خو نه پېیر او دولو خوف او نه د هغو شاهدانو یوه هم کوم گواښ یا تاوان ونه لید. او پېښه په خیر تېره شوه. مگر د دوئیل له کبله و، چې پېیر او مېرمن یې سره جلا شول او د دغې بدنامۍ، ډنډوړد ټولو خلکو په تېره بیا د اعیانو په غونډو او بندارونو کې سختې انگازې گډې کړې وې. پېیر چې تردې نه پخوا یو ارمونی او نا مشروع سړی گڼل کېده، اوس یې د ټولو په تېره بیا خیر غوښتونکو او غورمالو له خوا ښه ملاتړ کېده. هغه لا ترڅو موده د مخې، د روسیې تر ټولو بډای ځوان او بې ښځې مجرد زوم گڼل کېده، د هرې کورنۍ له خوا یې هرکلی کېده، خو تر واده نه وروسته هغو میندو چې پېغلې لونیې درلودې او نور یې هیلې، په ناهیلو بدلې شوې، تر زیاتې اندازې یې د هغه په وړاندې خپله بایلو ده... د دوئیل په پېښه کې هم دی ملامت شمېرل کېده، هغه د یو لېوني او رخه لرونکي مېړه نوم گټلی و او پسې ویل کېدل چې هغه دخپل پلار په څېر باخاری او عصبي ستونزې لري. کله چې ایلن د پېیر ښځه، له پترزبورگ نه د

جگړه او سوله

هغه د تگ نه وروسته، دې بښارته راستنه شوه، ټولو خپلوانو او
آشنايانو نه يوازې په خورا خوښۍ بلکې د هغې بدمرغۍ له کبله چې پر
هغې راغلې وه، په ډېر درناوی د هغې هرکلی وکړ. هرکله به چې چا د
ايلن د مېړه په اړه خبرې کولې، هغې خورا مظلومه خبره غوره کوله. که
څه هم هغه د خپل دې دريځ په معنا نه پوهېده، خو بيا هم د هغه د
ځيرکتيا احساس خپل په خپله په هغه کې راالمسېده. ددې دغه دريځ دا
راڅرگندوله، چې هغې پرېکړه کړې ده، د دغې بدمرغۍ او پېغور ټول
پېټې يوازې، پرته له هغه چې چا ته گيلې او شکايت وکړي، په خپله
وزغمي. هغې داسې انگېرله، چې ددې مېړه هغه صليب (صليب د
شهادت نښه ده، هغه شهادت د گناهونو د بښلو په خاطر بايد وزغمل
شي) و، چې خدای دې ته رالېږلی و. سردار واسيلي بيا په دې اړه لږ په
ډاگه خبرې کولې. هر وار به چې د پيپر په اړه خبرې پيل شوې، ده به
اورې پورته واچولې، تندي ته به يې گوته ونيوه او ويل به يې:

- د هغه ماغزه خراب دي، ما خو له هماغه لومړۍ ورځې ويل، چې
لېونۍ دی.

انا پاولوفنا د هغه په اړه ويل:

- ما هم د همدې پېښې اټکل کاوه، زه همدا اوس هم وایم او له
هماغې لومړۍ شېبې نه، تر ټولو لومړۍ ما دا اټکل وکړ (دې په دې
زيات ټينگار کاوه، چې تر هر چا د مخه يې اټکل کړی و) ما ويل چې دا
ځوان لېونۍ او ماغزه يې د پيړۍ په بې لارې عقايدو لږل شوي دي. ما
ويل، ما لا هماغه وخت چې ټول پرې مين و. ويل؟ په ياد مو نه دي؟ هغه
وخت چې نوی له بهره راغلی و او يو ماښام يې زما په يوه بڼه کې،
ځان د کوم (مارات) په نامه خلکو ته وروپېژاند. (د روسي متن
۴۴۴ مخ) اوس نو ورته ټينگ شئ، گورئ! خبره چېرته ورسېده. زما لا

جگړه او سوله

هماغه وخت دې واده ته خوښه نه وه او د دغه شان يو پای اټکل مې کاوه.

انا پاولوفنا د پخوا په شان په خپلو وزگارو ورځو کې، په خپل کور کې مېلمستياوې جوړولې، هغه شان پرتمينې مېلمستياوې چې يوازې انا پاولوفنا د هغې د جوړولو توان درلود. په دغو شان بنډارونو کې چې لومړۍ په هغه کې، د اوسنۍ ټولنې غوره پيروي (کوچ) د پترزبورگ د روښان اندو ټولنو تر ټولو غوره گېډۍ، راتوليدل. د انا پاولوفنا په بنډارونو کې په ځيرد مېلمنو د ټاکنې ترڅنگ، يوه ځانگړتيا دا هم و چې هر وار به په هغې کې يو ناپېژندل شوی او په زړه پورې خبره مېلمنو ته ورپېژندل کېده او بله ځانگړتيا يې لا دا وه چې هېڅ چېرې، لکه په دې بنډارونو کې، د پترزبورگ د سياسي حالاتو په هکله اټکلونو او د هغو په اړه شننې نه کېدې.

د ۱۸۰۶ کال په پای کې هم چې په اينوي او اورشت کې د ناپليون له خوا د جرمن د پوځ د غمرلې ماتې له ټولو وړو او غټو پېښو او کيسو نه هر څوک خبر و، د جرمن د پوځ د سنگرونو د ړنگېدو کيسه هره خوا خپره وه. د روس پوځ، جرمن ته ننوتلی و او د ناپليون روس دويمه جگړه پيل شوې وه، انا پاولوفنا يوه لويه مېلمستيا او بنډار جوړه کړه. په دې مېلمستيا کې غوره اعيان او د روښان اندو له گېډونه، زړه رابښکونکې بدمرغه ايلن چې مېړه (پيپر) پرېښې وه، مورته مار، له ويانا نه نوی رارسېدلی، په زړه پورې شهزاده ايپوليت، دوه ديپلماته، ترور، هغه ځوان چې په دې بنډار کې يې د خورا غوره سړي نوم گټلی و او په همدې نوم نومول کېده او يوې پېغله چې تازه د ښځېتوب وياړ و په برخه شوی و، د هغې مور او خوتنه نورو چې هومره پېژندگلوې او نوم يې نه درلود.

جگړه او سوله

هغه نوې خبره چې انا پاولوفنا، د هغې شپې په مېلمستيا کې مېلمنو ته ورپېژندله، باریس دروېتخکوی و، چې نوی یې د کوم لور پور چارواکي، یا ورتوب رتبه اخیستې وه او په دې وروستیو وختو کې د جرمن د پوځ په ځانگړي استازیتوب راغلی و.

سیاسي اټکلونو او شننو دا ویل، که هرڅومره د اروپایي هېوادونو مشران او پوځیان، د ناپلیون د زورزیاتي په وړاندې، نرمي او کراري وښيي، زموږ خیال د بناپارت په وړاندې بدلیدونکی نه دی. د هغه په وړاندې زموږ په ډاگیز دریځ کې بدلون نه راځي، د جرمن پاچا او نورو ته یوازې وایو چې:

- خپل عمل د لارې مل دی، هر څه چې کوئ، ځواب به یې گورئ دا ستا غوښتنه و، هوکې ښاغلیه جورج دا اندېښنه! (دمولیر د یوې نندارې اتل اندېښنه ده)...

کله چې نېرېدې ټول مېلمانه راټول او باریس تالار ته راننوت، په همدې شېبې کې د انا پاولوفنا په ځانگړي لارښوونه، ټولې خبرې له اتریش سره زموږ په سیاسي اړیکو او له اروپا سره زموږ په اتحاد را چورلیدې.

باریس، چې د ناظر توب، ورېښمینه نوې ښکلې درېشي اغوستې وه، له پخوانه په مېړانې، تازه، تاند سور او سپېن او په ډاډ منو گامونو تالار ته راننوت او هغه شان چې لارښوونه ورته شوې وه، بودی، ترور ته ورغی او تر ځانگړي درناوی نه وروسته، له نورو سره یو ځای شو.

انا پاولوفنا خپل وچ لاس هغه ته وراوږد او هغه ښکل کې بیایې له هغه سره ځینې ناپېژندل شوي کسان، هغه ته وروپېژندل او د هریوې، نوې پېژندونکې خبرې په اړه به یې په کراره یوه ستاینه کوله، هغې

جگړه او سوله

وويل:

- شهزاده ايپوليت کوراگين خورا مهربان ځوان، دا هم ښاغلی کروک د دنمارک شارژدافير، چې د ژورو خيالونو خاوند دی او دا هم ښاغلی شيتوف چې خورا دروند سړی دی.

باريس چې اوس د اناپاولوفنا، د هلو ځلو او خپلو ځيرکتياو او هڅو له امله ځانته، غوره او د درناوي وړ دنده غوره کړې او د کوم لوړ پوړي چارواکي د ياورتوب دنده يې ترلاسه کړې وه. هغه د جرمن په پوځ کې ښه منصب گټلی او دا دي د يوې خورا درنې دندې د سرته رسولو لپاره د ځانگړي استازی په نامه پترزبورگ ته راغلی و. هغه په الميوڅ کې د نظم په اړه له ناليکل شوو قوانينو سره ښه آشنا شوی او له هغوی سره ښه لېوال شوی و. دغه نظم او انضباط، او دهغه ځانگړي کره وړه چې کولای شول يو ساده بربدگی، په خوار نامعقوله بڼه، له يوه جنرال نه، لوړ وښيي. د همدې ناليکل شويو قوانينو له مخې، په پوځ کې د لوړېدو او بری دلاس ته راوړلو لپاره نه هڅې په کار وې او نه زيات کار، نه يې مېړانې ته اړتيا ليدله کېده او نه يې زړورتيا ته، يوازې څه چې په کار و، هغه له هغو کسانو سره نېرېدېوالی او دوستي وه، چې دغه رتبې، مډالونه او نښانونه يې بېنل-باريس هم کله کله د خپلو چټکو رتبو له اخېستو نه تعجب کاوه او هم به له دې کبله په حيرت کې و چې څنگه نور د ده له دغه راز برياليتوبونه، نه خبرېږي. باريس د دغه نوي ژوند له کبله، له ډېرو پخوانيو دوستانو سره پخواني کره وړه، دودونه او حتي آشنایان او وعدې هېرې کړې وې. خپله هم چور بدل شوی و. که څه هم هغه بډای نه و، خو خپله وروستی تنگه يې هم په کالېو او جامو خرڅوله او هڅه کوله چې تر نور ښه او ښکلی وېرېښي. هغه له ډېرو لذتونو ځان ددې لپاره بې برخې کاوه، چې

جگړه او سوله

د پترزبورگ په لارو کوڅو کې، په خورا ښو گاډیو کې سپور او ښو نویو پوځي جامو کې وگرځي. یوازې له هغو کسانو سره د آشنایي په لټه کې و چې ترده نه لوړ دریځ ولري او په یو څه نه، یو څه کې دی گټه ترې واخېستی شي. پترزبورگ ده ته ډېر گران او مسکو ته یې په سپکه کتل. د رستوف له کورنۍ او له ناتاشې سره یې خپل د تنکي ځوانی لېونی. مینې ته په ملنډو کتل او په پوځ کې د گډون نه وروسته هېڅکله بیا د هغو کور ته نه وه ورغلی. دا دی اوس، د اناپاولوفنا د مېلمستیا تالار ته رابلل شوی و. دې تالار ته راننوتل یې د خپلې لوړتیا یوه غوره نښه ګڼله... خپله یې په ډېرې ځیرتیا ټول څارل. هر مېلمه ته یې جلا جلا په ځیر ځیر کتل او په دې اړه یې فکر کاوه چې له کوم یوه نه کومه گټه اخېستی شي او په څه ډول له هغه سره ځان نېرېدې کولی شي. د مېلمه پالې له لارښوونې سره سم د ښکلې ایلن تر څنګ کېناست او د بنډار عمومي خبرو ته غوږ شو.

د دنمارک شارژدافیر ویل:

- ویانا د وړاندیز شوي تړون په ټکو په ښه توګه پوهېږي. هغوی پوهېږي چې د ډېرو بریو سره سره، بیا هم دغه وړاندیز سرته رسېدای نه شي، نو ځکه هغوی د دغه تړون د اهدافو عملي کېدو ته په شک گوري. او همدا د ویانا د کابینې نظر هم دی. یو هوښیار او ځیرک سړي وویل:

- همدا شک او تردېد د ویار وړ خبره ده.

مورته مار وویل:

- د ویانا د کابینې او د اتریش د امپراطور او ټولواک خبره باید یوه ونه ګڼله شي، د اترېش ټولواک هېڅکله نه شي کولی داسې خبرې وکړي

جگړه او سوله

انا پاولونا په خبرو راغله او وې ويل:

-گړانه گرافه! اروپ (خدای خبر چې هغې ولې اروپ پاته اروپ ويل، تصور کېده چې هغې دا تلفظ د ژبې یو ښه والي ګاڼه، دا چې اوس له هغې سره یو فرانسوي غږېده، نو دا یې ښه وګڼله چې داسې ووايي).

-انا پاولوفنا هم خبره د اترېش د ټولواک د زړورتیا پلو ته ځکه ور اوږده کړه چې باریس په خبرو راوړي.

باریس په خورا ځیرتیا د هغو خبرو ته غوږ نیولی و او دې ته سترګه په لاره و چې خپله هم په خپل وار سره څه ووايي، خو له دې سره سره څو ځله بریالی شوی و، چې خپلې ښکلې او زړه راښکونکې ګاونډۍ ایلن ته وگوري، هغې ښکلا سره چې ښکلې موسکا یې پر شونډو خوره وه، څو ځله یې خپل غلچک له ده سره جنګولی و.

انا پاولوفنا د جرمني په اړه د خبرو په لړ کې څو ځله په نرمه او ناپېیلې ژبه له باریس نه وغوښتل چې (ګلوګاو) د خپل سفر د پاڼو په هکله وغږېږي او د جرمن د پوځ په اړه، لکه هغه شان چې ده لیدلي و، خبرې وکړي. باریس په آرامۍ او بې تلواره، په خورا خواخوږۍ او بې هر ډول تېروتنو په فرانسوي ژبې، د جرمن د پوځ او دربار په هکله هر اړخیزې خبرې پیل او د خبرو په لړ کې یې هڅه کوله چې پېښې له خپل ځانګړي نظره پرته لکه هغه شان چې دی، په رښتیني ډول بیان کړي. د ده دغه بیان او ژبې د څه کم ټولو وګړو پام ځان ته ورواړاوه. انا پاولوفنا داسې احساسوله چې ددې له خوا ټول رابلل شوي مېلمان، له دغه ځوان سره له آشنایۍ خوند اخیستی او قدر یې کوي. ایلن تر ټولو نه زیات د باریس خبرو ته پام کړی و. څو ځله یې د هغه د سفر په اړه داسې پوښتنې وکړې چې ګواکې د جرمن د پوځ د حالاتو سره لېوالتیا

جگړه او سوله

لري. همدا چې باریس خپلې خبرې پای ته ورسولې، ایلن له هغې موسکا سره، چې تل به یې پر شونډو خوره وه، هغه ته مخ وروړاوه او وې ویل:

- تاسو باید هرومرو زما دیدن ته راشئ!

د هغې له ژبې نه داسې څرگنده وه، چې گواکې دغه لیدنه چې باریس یې په اړتیا نه پوهېده، خورا اړینه ده. ایلن تر لرې شېبې ځنډ نه وروسته وویل:

- د سه شنبې په ورځ، د نهو لسو بجو په اوږدو کې، که دا کار وکړئ، تاسو به زما د خاطر، خاطر ویاړ شي.

باریس وعده وکړه، چې ددې هیله به سر ته رسوي او هڅه یې کوله له هغې سره مرکه توده کړي، خو اناپاولوفنا په دې پلمه، چې گواکې ترور غواړي د ځوان ناظر خبرې واورې، خپلې خوا ته وروغوښت او په دې توگه یې هغه له ایلن نه لرې کړ، هغې اناپاولوفنا د دغې بلنې په ترڅ کې، په یوې ملالې او ځانگړې ادا چې له ایلن سره د خواخوږۍ نښې ترې څرگندې وې وویل:

- گوره تاسې خو، د هغې مېړه پېژنئ؟

هغې چې ایلن ته اشاره کوله زیاته کړه:

- اخ! ایلن داسې یوه بدمرغې ښکلې ښځه ده! د هغې په مخ کې د هغې د مېړه په اړه مه غږېږئ، هیله لرم چې هغه مه وریادوئ، د هغې لپاره خورا خورا د خواشینۍ وړ ده.

۷

کله چې باریس او اناپاولوفنا مېلمنو ته راستانه شول، سردار ایپولیت په خبرو لگیا و. هغه ځان د څوکۍ څنډې ته نېږدې کړ او وې ویل:

- د پروس ټولواک! دا بې وویل او په خندېدو شو. ټولو هغه ته مخ ورواړاوه. هغه بیا په پوښتنیزه ډول وپوښتل:

- د پروس ټولواک؟ بیا بې وخنډل، بیا بې ځان د خپلې لاستې لرونکې څوکۍ منځ ته برابر او په خورا ډډه توگه آرام کېناست. انا پاولوفنا یوه شېبه د هغه خبرو ته سترگه په لاره شوه، خو ولیدل چې سردار ایپولیت د خبرو د دوام تکل نه لري، دا خبره یې راوښووه چې دا خدای ناپېژندونکی بناپارت، څنگه په یوتسدام کې د (ستر فردریک) توره غلا کړې ده، دا د ستر فردریک توره وه چې زه...

خو ایپولیت د هغې خبرې پرې کړې او وې ویل:

- نوڅه ووايم، د پروس ټولواک!

خو همدا چې د ټولو پام یې ځانته ورواړاوه، بېښه یې وغوښته او چپ شو. انا پاولوفنې لږ تندې تريو کړ، خو مورته مار چې د ایپولیت ملگری و، هغه ته په قهر مخ ورواړاوه او په غوڅه ژبه یې ورته وویل:

- پوه نه شوم، تاسو د پروس له دې ټولواک څه غواړئ؟

جگړه او سوله

ایپولیت بیا و خندل او خندا یې دې ته ورته وه، چې گواکې د خپلې خندا له کبله شرمېدلی وي، خو وې ویل:

- نه! هېڅ نه غواړم، یوازې دومره مې غوښتل چې ووايم (هغه د بندار له پیل نه دې ته سترگه په لاره و، هغه ټوکه چې په ویانا کې یې اورېدلې وه، دلته واوروي)

هغه دوام ورکړ:

- ما غوښتل یوازې دومره ووايم چې موږ هسې د پروس د ټولواک لپاره جنگېږو.

باریس... او نورو ټولو و خندل.

انا پاولوفنا...

هغه په گواښمنه خو له ملنډو په ډکه ژبه وویل:

- له کلمو سره ستاسو لوبه، ښه پای نه لري، البته چې خورا عاقلانه دی، خو ښتیا نه دی. موږ د ښه نیت لپاره جنگېږو نه د پروس د ټولواک لپاره. او دا سردار ایپولیت خو، هسې شیطانکې دی.

دا خبرې اترې چې دم په دم تودېدې، ټولې د سیاسي پېښو د خبرونو په شاوخوا راچورلیدې، خو کله چې خبرې د ټولواک له خوا دی او هغه ته د رتبو، ښانونو او مډالونو ورکولو پورې ورسېدې، لا تودې او تودې شوې.

هغه هوښیار او ځیرک سړی وویل:

- پروسې کال خو، نن یوه تنباکمروره، هغه هم په عکس انځور شوې، هغه نو سې کال ولې هغه س.س. ونه گتې؟

دیپلمات وویل:

- ښه غواړم، د ټولواک په تصویر انځور شوی تنباکمروره، یو سوغات دی، نه رسمي امتیاز، هغه یوازې یوه ډالۍ ده، ډالۍ...

جگړه او سوله

کله چې ټول کورونو ته د تک لپاره چمتو شول، ایلن چې د بندپار په اوږدو کې تر ټولو کمه غږېدلې وه، بیایې مخ باریس ته وروړاوه او په هیله یزه خوږه ژبه یې هغه ته وریاده کړه چې د سه شنبې ورځ یې هېره نه شي. هغه چې انا پاولوفنا ته موسېده، باریس ته وویل:

- دا خورا ضروري ده چې سره وگورو! او انا پاولوفنا له هماغې خواشینې موسکا سره، چې هر وار د ټولواک، د هغه د پلویانو او د کورنۍ د غړو د نامه په یادېدو سره یې پر شونډو خوږېده، دهغې د هیلې تائبېد وکړ.

داسې برېښېده چې د پروس د پوځ په اړه د باریس په شویو خبرو کې، ایلن ناڅاپه د ځان لپاره کوم نوی ټکی موندلی دی، نو ځکه یې داسې د دیدن لېواله ده. هغې داسې څرگندوله، چې د سه شنبې په ورځ هغه ته راشي، هغه به دغه ټکی ټول ده ته څرگند کړي.

باریس چې د سه شنبې په ورځ، د ایلن پرتمین مېلمستون ته ورغی، دلته د ده د راتگ د هر ورو والي، هېڅ دلیل ورته ونه ویل شو. که څه هم نور مېلمانه هلته و، خو ایلن له هغو سره خورا لږه غږېده. هغه یوازې د خدای په امانۍ په وخت کې، هغه هم هغه وخت چې باریس د هغې لاس نښکلاوه، له موسکا پرته په خورا برنده بڼه په بنگهاري، هغه ته وویل:

- سبا ما بنام ته به راشی، هر ورو به راځی، هر ورو!

او باریس پترزبورگ ته د دغه سفر په اوږدو کې، د ایلن بیزاؤخوف له نږدې انډیو الانو نه شو.

۸

د جگړې او دم په دم زیاتېده او لمن یې د روسیې پلو ته رانېرېدې کېده. هر ځای او هر چېرې د بشري ټولنې د بنمن، بناپارت ته د ښېراو غېر او رېدل کېده. له کلېو او باندو نه د جگړې لپاره زلمیان راټولېدل، احتیاط زیاتېده، او ډول ډول آوازې او خبرونه له بېلا بېلو جېهو نه رارسېدې، هغه خبرونه چې زیاتره وخت به ناسم او خپل تعبیرونه لرل. د بودا یا مشربالکونسکي د سردار اندرې او شهزادګۍ ماریا ژوند له ۱۸۰۵ کال راهیسې له هره پلوه چور بدل شوی و.

په ۱۸۰۶ کال کې، د روسیې د احتیاط پوځ لپاره، اته مشر قوماندانان ټاکل شوي وو، چې یو یې مشربالکونسکي و. سره له هغه چې هغه د زړښت ناتوانیو او د خپل گواکې وژل شوی زوی د نشت والی په موده کې، لا ژوبل شوی و، دا یې ښه ونه گڼله چې د ټولواک له خوا وړاندې شوی، وړاندیز ونه مني. نو له دې کبله دغې نوې دندې، هغه ته د نویو هلو ځلو او د ځان د ټینګښت نوې لارې پرانستې. خپل زیاتره وخت یې په هغو درېو ولایتو کې چې زیاتره احتیاط پوځونه په کې مېشت شوي وو، تېراوه. هلته په تګ راتګ او څارنې لګیا و. د دندو په سر ته رسولو کې یې ځیرتیا، د هغو تر خورا وړو برخو پورې

جگړه او سوله

پلټنه او څارنه به کله خبره پرېښائی. او خوا بدی ته ورسوله، نو ځکه یې کله کله خورا کمکي کارو تر خپلې څارنې لاندې سر ته رسول. شهزادګۍ ماریا، نور له پلاره سره د ریاضي زده کړې نه کولې.... هغې خپل زیاتره وخت، د خپل وراره په روزنه تېراوه. پېغلې بوري یې هم داسې ښودله چې سخته د ماشوم لېواله ده....

د لیسه ګورۍ د کلیسا په قربانځای کې د اېښودل شوي میز تر څنګ د کمکۍ شهزادګۍ (د اندرې ښځه) د قبر تر څنګ د لمانځنې یو ځای جوړ شوی و. پر قبر د یاد یوه ایټالوي مجسمه چې یوه ښاپېرۍ یې په پرانستو وزرو انځوروله او د آسمان پلوی یې الوتو ته ښودله، جوړه شوې وه. د دغې ښاپېرۍ پاسنۍ شونډه لږ پورته تللې وه، او داسې ګڼله کېدای شوه، چې اوس به یې شونډې په یوې موسکا خورې شي. سردار اندرې او خور یې چې یوه ورځ دلته په ګډه له لمانځتون نه راوتل، دا ومنله چې د دغه ښاپېرۍ خپره خورا د خدای ښېلې کمکۍ شهزادګۍ خپرې ته ورته ده. او له ټولونو نه د تعجب وړ خولا دا و چې هغه ناپېژندل شوی مجسمه جوړونکۍ، هغه حالت چې په دغه ښاپېرۍ کې انځور کړی و، سردار اندرې ته د خدای ښېلې کمکۍ شهزادګۍ هغه ګله مندې خبرې وریادولې چې ویلې و:

- ګوره! له ما سره موڅه وکړل؟

خو سردار اندرې، خپل دغه احساس خور ته ونه وایه. د سردار اندرې د راستنېدو له موده نه وروسته، پلار د هغه میراث ورېښل کړ او د باګو چارو وواجايد او نه (ځمکې او باغونه) چې د لیسه ګورۍ په ۴۰ (وروسته) کې پراته و، ده ته ورکړل. سردار اندرې له دې کبله چې د لیسه ګورې له چاپیریال نه یې ښه خاطرات نه لرل، د پلار سخت طبیعت یې هم هر وخت زغملی نه شو، لږ آرام او بې غم ځای ته

جگړه او سوله

يې اړتيا لرله، له دغه وخت نه يې گټه واخېسته او په جايدادونو کې يې ځانته يو کور جوړ او خپل زياتره وخت يې هم هلته تېراوه.

سردار اندرې، د اوسترليخ تر جگړې وروسته پرېکړه کړې وه، چې هېڅکله به پوځ ته نه ورستنېږي، خو کله چې جگړه پيل شوه، په پوځ کې د مخامخ خدمت نه د مخنيوي لپاره، له پلار سره يې د احتياطو د راټولولو په چارو کې دنده واخېسته. داسې برېښېده چې پلار او زوی ۱۸۰۵ کال تر جگړې وروسته، په جگړه کې خپلې ونډې بدلې کړې وې.

په دې پوځي بهر کې مشر بالکونسکي، د چټکۍ او فعالې ونډې په اخېستو، بيا په ځان کې خپل پوځي احساسات راوبښ کړي او هيله يې لرله چې جگړه په خورا ښه ډول تر سره شي او پای يې نه هېرېدونکې او بريالۍ وي. برعکس سردار اندرې چې په جگړې کې يې گډون نه درلود، که څه هم د زړه په تل کې له دې کبله پښېماني ښودله خو د جگړې پای يې بدمرغي گڼله.

د ۱۸۰۷ کال د فبروري په شپږويشتمه چې کله مشر سردار په خپله مشرۍ د سرتېرو د راټولولو لپاره يوې سيمې ته د څارنې لپاره تللی و، کشر سردار د تل په شان په ليسه گورې کې پاتې شوی و.

څلور ورځې کېده، چې کمکۍ نیکولای ناروغ و. هغه گاډۍ چې مشر سردار يې ښار ته بېولې وو کشر سردار ته له يو شمېر اسنادو او ليکونو سره، بېرته راستنه شوه. هغه چوپړ چې ليکونه يې سردار ته راوړي و، همدا چې سردار اندرې يې خپله کوټه کې پيدانه کړ، د شهزادګۍ ماريا کوټې ته ورغی، هلته هم نه و. هغه ته يې سره وويل چې هغه د ماشوم په کوټه کې دی. سردار پر يوه وړه څوکۍ ناست و، په رېږدېدونکو لاسونو او برنډو وروځويې، درمل، څاڅکې څاڅکې له يوه بوتل نه په يوه پيالې کې چې تر نيمايي له اوبو ډکه وه، تويول. په

جگړه او سوله

دې وخت کې يو نجلۍ چې د ماشوم د دايي مرستندويه وه، د ننه راغله او وې ويل:

- جالتمابه! وېښئ! پتروشا ليکونه راوړي دي.
سردار اندرې په تريو تندي او ترخه ژبه وويل:
- څه خبره ده؟

له بې احتياطي نه يې لاس وڅنډېده او له اندازې نه زيات درمل په گيلاس کې تويې شول. هغه گيلاس پر ځمکه واړاوه او بيا يې اوبه راوغوښتې او نجلۍ نورې راوړې...

دوې شپې کېدې، چې سردار اندرې او خوري يې د ماشوم د ناروغتيا له امله وېده شوي نه وو. هغوی د ماشوم د کټ ترڅنگ چې سره تبه يې لرله، په وينه ناست وو. له دې کبله چې هغوی پر خپل کورنۍ ډاکټر ډاډمن نه وو، له ښار نه يې بل ډاکټر راغوښتې و او دا دوه شپې او ورځې يې، د هغه د ډاکټر د رارسېدو په هيله، هر ډول دارو درمل په ماشوم آزمايل. بې خوبۍ لېوني کړي وو، طبيعته يې وران او يو بل ته يې بدرد هم ويل...

چوپړه نجلۍ بيا راغله او وې ويل:

- پتروشا دی، د پلار له خوا دې څه ليکونه راوړي دي.

سردار اندرې... له يوه لنډه شروسور نه وروسته د پلار نه راغلي ليکونه واخېستل او بېرته د ناروغ ماشوم کوټې ته راستون شو او وې پوښتل:

- ښه، نو څنگه دی؟

شهزادگۍ ماريو سوړ اسويلی وکړ او وې ويل:

- هماغسې چې و، هماغسې دی، مگر ته او خدای چې لږ صبر وکړه، کارل ايوانوويچ تل وايي، خوب تر بل هر درمل ښه درمل دی.

جگړه او سوله

سردار اندرې ماشوم ته ورنېږدې شو، لاس يې پر تندي وركېښود،
ماشوم له تبې اور اخېستی و، هغه وويل:

- ورځه ورکه شه له خپل كارل ايوانوويچ سره دې رنگ ورك كه
هغه بيا گيلاس او په هغه كې اچول شوي خاڅكي او اوبه
راواخېستل او ماشوم ته نېږدې شو.
شهزادگۍ مارييا وويل:

- اندرې مه كوه!

خو اندرې چې تندي تريو او سترگې برنډې كړې، له قهره په ډكې
خوځېدا يې خورته وكتل او گيلاس په لاس پر ماشوم وركم شو، او وې
ويل:

- زه غواړم چې دغه درمل هغه ته وركړل شي، خو هيله كوم، چې دا
كار ته وكړې.

شهزادگۍ مارييا اوږې پورته واچولې، خو وروسته يې د هغه خبره
ومنله، گيلاس يې واخېست، دا يه يې ته ورغږ كړ او ماشوم ته يې د
درملو په وركولو پيل وكړ. ماشوم راوښو شو، چغه يې كړې او په
گډوډ آواز يې ژړل پيل كړل. سردار اندرې، سترگې برنډې او وروځې
ووېستې، سربې په لاسونو كې ټينگ كړ، له كوتې ووت او په گاونډه
كوټه كې يې ځان پر اوږده څوكۍ واچاوه. ليكونه يې په لاس كې و،
هغه يې په گڼۍ او وران طبيعت پرانستل او په لوستلو يې لگيا شو.
مشر او بوډا سردار پر شنه كاغذ په څيرو او لويو كړښو او په ځينو
برخو كې په انځوريزه بڼه ليكلي و:

"همدا يوه شېبه مخكې مې له ډاگۍ نه يو ښه خبر ترلاسه كړ، هيله
لرم چې هسې تشه آوازه نه وي. كه دروغ نه وي، دايلو ښار ته نېږدې،
بينېگسن په پوره توگه د بناپارت يو خونه لاندې كړې او بری يې تر

جگړه او سوله

لاسه کړی دی. په پترزبورگ کې ټول بنادي او خوښي کوي او پوځ ته بې شمېره نښانونه او مددونه لېږل شوي دي، که څه هم دا بری لږ څه پردی او د جرمنيانو دی، خو بیا هم د مبارکۍ وړ دی.

په دې مې سر نه خلاصېږي، چې دا خاندریوکف، چې د کورچووا، د پوځ مشري کوي، ولې داسې تېروتنې کوي. هغه احتیاط پوځونه خواړه او کالي چې باید ده رالېږلي وای، تر اوسه پورې رارسېدلي نه دي. سمدلاسه به هلته ورشي، او ورته ووايه که تر یوې بلې اونۍ پورې هغه په بشپړه توګه راونه رسېږي، د هغه سر به پرې کړم. په جرمني کې د ایلو د جګړې په اړه مې د پتنکا (شهزاده بګراتیون) نه لیک ترلاسه کړ، هغه په خپله په دې جګړه کې ګډون لاره. ټولې خبرې رښتیا دي. که غیر مسوول کسان په چارو کې لاسوهنه ونه کړي، آن یو پردی هم کولای شي، بڼاپارت مات او ایل کړي. ویل کېږي چې لښکري مات او په تېښته تېښتېدلی دی. ګوره په یاد دې وي، چې سمدلاسه به (کورچووا) ته ورځي، او هغه څه به سر ته رسوي چې درته ومې ویل "

سردار اندرې سوړاسویلی ووېست او بل لیک یې پرانست. دا لیک دوه مخیزه لیک د (بېلیبین) و. په تور مېده خط لیکل شوی و. هغه یې ونه لوست او بېرته یې وتاړه. بېرته یې د پلار لیک راواخېست، هغه یې ولوست. د پلار لیک په دې کرښو پای ته رسېدلی و:

"سمدلاسه به کورچووا ته ورځي او هغه څه به سر ته رسوي، چې درته ویلې مې و."

هغه په خیالو کې ډوب شو او وې ویل:

- نه! ما به وېښې پلاره! اوس نه ورځم، تر هغه نه ورځم چې ماشوم روغ شوی نه وي. په همدې خیالو کې ډوب و چې د هغې کوتې دروازي

جگړه او سوله

ته چې ماشوم په کې پروت و، ورغی، کوټې ته یې وروکتل، شهزادګۍ ماریا هماغه شان د کټ ترڅنګ ولاړه وه او ماشوم یې په کراړه کراه ځنګاوه.

سردار اندرې د پلار د لیک د کړنې د رایا د لود هڅو په لړ کې له ځان سره ویل:

"یو بل زورونکی خبر دې هم لیکلی و، هغه څه و؟ هوکې، پر بناپارت د بری خبر و. هوکې دا خبر هغه وخت راځي، چې زه په پوځ کې نه یم، هوکې سرنوشت تل پر ما ملنډې وهي، ښه ده، ښه ده، ودې وهي!" تردې خبرې وروسته یې د بېلیین لیک چې په فرانسوي ژبې لیکل شوی و راواخېست او د هغه په لوستلو یې پیل وکړ. لیک یې لوسته، خو د هغه په نیمايي یې سر نه خلاصېده او نه پوهېده، چې څه لیکل شوي دي، خو هغه یې ددې لپاره لوسته، چې له هغو خیالونو نه ځان وژغوري چې دده خیالونه یې ولکه کړي و او دی یې زوراوه.

۹

بېلېبين اوس په سترې قوماندانۍ کې د سياسي استازی دنده لرله، که څه هم لیک يې د ټوکو، متلونو او ځينو اصطلاحاتو په کارونې په فرانسوي ژبې لیکلی و، په هغه کې يې د جگړې بهېرانځور کړی و، خود هغه ټوله لیکنه پر خپلو کړو مېړنۍ گوت نیوکې او ملنډې وې. داسې گوت نیوکې او ملنډې چې د روسانو ځانگړتیا ده. هغه لیکلی و چې د دیپلوماسۍ له راز ساتنې نه خورا په تنگ دی. او اوس ځکه ډېر خوشاله دی چې کولای شي، د خپل زړه خبرې، د سردار په خبریو رېښتیني او رېدونکي ته اوروي، ځکه په دې ډول سره، د زړه هغه غوټې آوارېږي، چې د جگړې له سختو شېبو نه دده په زړه کې پاتې شوي او په چرو غوټو بدلې شوې دي.

دالیک زور او د پروس د ایلود جگړې د پېښېدو نه پخوا لیکل شوی و.

هغه لیکلي و:

"گرانۀ سرداره! پوهېږئ، چې د اوسترلیخ په جگړه کې د نه هېرېدونکو بریو نه وروسته، نور هېڅکله دا سترې قوماندانۍ نه، نه

جگړه او سوله

لرې کېږم، نور نو له جگړې سره ږډدی شوی یم او په دې حال ډېر خوشاله یم. هغه څه مې چې په دې وروستیو درې میاشتو کې لیدلي، د نه منلو وړ دي. زه یې له اوفو(؟) نه راپیل کوم. هغه شان چې تاسو ته څرگنده ده دبشر ستر دښمن، په پروسیانو یرغل کوي، پروسان زموږ وفادار ملگري دي، چې په تېرو درې کالونو کې یې یوازې درې واره موږ دوکه کړي یو. موږ د هغو ملاتړ کوو، خو داسې ښکاري چې د بشري دښمن ښاغلی اصلاً زموږ دغو کړو ته کومه وړه پاملرنه هم نه کوي او په خورا وحشتناکه بڼه پر هغو تالان جوړوي. داسې تالان چې حتی هغوی ته د پیل شوي پریت د پای ته رسېدلو وخت نه ورکوي. داسې پرې ورتوېږي چې هغو تالا والا کېږي او دوی مخامخ د پوتسدام په مانی کې دربار جوړوي.

د پروس ټولواک ښاپارت ته داسې لیکي:

"د زړه له کومې هیله لرم چې زما په مانی کې تاسو ټولواک ته تر ټولو نه په ښه ډول تود هرکلی وویل وشي. په دې اړه مې د توان په اندازه په بې پایه لېوالتیا لازمي سپارښتنې، سپارلي دي، هیله لرم چې په دې برخه کې بریالی واوسم."

پروسی جنرالان، د فرانسویانو په وړاندې درناوی او غوږه مالي، خپل ویاړ گڼي او د لومړي گواښ په اورېدو د هغو په غږ وسله اچوي. د پروس د "گلوگا" د قطعي قوماندان، چې لس زره پوځ یې تر قوماندې لاندې دی، د پروس له ټولواک نه پوښتي، که د تسلیمې غږ واورې، څه وکړي؟.... دا خبرې ټولې رښتیا دي.

لنډه دا چې موږ هیله لرله، دښمن به زموږ د مېړانې په لیدو، لاره ورکه کړي، شا ته به لاړ شي، خو اوس له موږ هغه سره په جگړه اخته شوي یو. هغه هم داسې جگړه چې زموږ له پولو وتلې جگړه ده. داسې

جگړه او سوله

جگړه چې د پروس د ټولواک په ملتيا او د هغه لپاره جگړه ده. ټولې چارې سمې شوي دي، يوازې يوه هغه پاتې ده، هغه هم د ستر قوماندان ټاکنه ده. داسې ويل کېږي، که د اوسترو لېڅه په جگړه کې زموږ ستر قوماندان ځوان نه وای، داسې ماتې به موندلې. دا دی اوس مشري له اتيا نه د پورته عمر جنرالانو ته ورکول کېږي. د پروزوروفسکي او کامنسکي ترمنځ، دويم هغه غوره گڼل کېږي....

د مياشتې په څلورمه د پترزبورگ نه لومړنۍ پوسته رارسېږي. داگی ټول صندوقونه د مارشال کوټې ته راوړي. د پوځونو ستر قوماندان هيله لرله چې ټولې چارې د ده تر څارنې لاندې ترسره شي. ما هم وربولي چې زموږ په نامه د ليکونو په پيدا کولو کې مرسته ورسره وکړم. مارشال هر څه خپله څاري، سترگې يې هغه ليکونو پسې گرځي چې د ده په نامه ليکل شوي وي، خو هر څومره لټونه او پلټنه کوو، د ده په نامه کوم ليک پيدا کولای نه شو. مارشال ته تشويش پيدا کېږي، خپله د ليکونو په پلټنې پيل کوي، خو کله چې د (ت) نومی گراف په نامه د ټولواک ليکونه ويني، له قهره لېونی کېږي. ټولو ته په ښکېنځلو پيل کوي. د هغو ليکونو سرونه پرانيزي چې د نورو په نامه ليکل شوي دي، هغه لولې... ښه داسې... دوی له ما سره دوکې کوي... په ما باور نه لري... پر ما پسې جاسوسان اچوي... ډېر ښه... بلا ورپسې او د جنرال ښيگښت په نامه خپل نه هېرېدونکی فرمان ليکي:

"زه ټيپي شوی يم، ښورېدلی نه شم، دا په دې معنا چې د قوماندانۍ چارې هم سرته رسولی نه شم. تاسو تر خپل واک لاندې پوځ له ماتې سره مخامخ کړئ، هغه مو پوځي ټولټوک ته ورستون کړی دی، چې نه دفاعي چتر لري، نه اعاشه او نه هم وسلې. بايد د ژغورنې لارې ولټول شي، تاسو خپله هم پرون گراف بوکسگيدن ته ويل چې بايد د خپلو

جگړه او سوله

پولو، پلو ته د شاتگ په خيال کې واوسو، ښه به دا وي چې د دغه تکل عملي کول همدا نن پيل کړئ"

او ټولواک ته ليکي:

"د اوږدې جگړې په موده کې پر آس د زياتې سورلي له امله مې کوناتي خوږين شوي دي او نورو خورو غتيايي ستونزو، چور هرڅه راشنډ کړي دي او پر آس زما سپرېدل خورا گران دی او د دغه شان يو پرتمين پوځ د قوماندانۍ خنډ گرځي، نو له دې کبله قوماندانۍ يې يو پخوانی او مشر جنرال بوکسگيفدين ته ورپرېښی، خپل ټول ناظران او ځانگړي گارد يې د هغه چوپړ ته ورکړی دی او هغه ته يې سپارښتنه کړې ده که د خوړولو له لږوالي سره مخامخ شي، د پروس خاورې ته مخکې لاړ شي، دا خبره مې ځکه درته ياده کړه چې، د هغو خواړه د يوې ورځې لپاره پاتې دي. د ځينو غوندو قوماندانانو لکه جنرال (اوسترمان) او (سېدرمويشکي) خبر ورکړی دی چې د هغو آن د يوې ورځې لپاره هم خواړه نه بس کېږي. د بزگرو په سپما ځايو کې هم هېڅ پاتې نه دي. دغه راز غواړم د ټولواک دريځ ته وړاندیز وکړم او ووايم که په همدې ډول پنځلس ورځې نور هم زموږ پوځونه په لارو کې پاتې شي، تر پسرلي پورې به يو سرتېری هم موږ ته راپاتې نه شي.

هغه عمر خوړلی بوډا چې تاسو هغه ته د نورو د برخليک د ټاکلو سترو او وياړمن کار سپارلی و، ددې چارو د سر ته رسولو توان نه لري، ښه به دا وي چې هغه لري او خپل کلي ته ورستون شي. زه خپله به په دې روغتون کې د معظم ټولواک بښنې ته سترگې په لاره شم، چې د پوځي قوماندانۍ پر ځای يو نوم ورکي منشي توب راته وسپاري. له پوځ او قوماندانۍ نه به زما لرې کېدل هېڅ کوم غبرگون ونه لري... زما په شان په روسيه کې په زرگونو نور قوماندانان ژوند کوي."

جگړه او سوله

ښاغلی فیلد مارشال له ټولواک نه خوا بدی کېږي، خو جزا موږ ته راکويو دا پر منطقي کار دی....

سردار اندرې، لومړی دې لیک سره چندان لېوالتیا نه لرله، خو وروسته یې بې له هغه چې خپله غوښتی وي، هغه سره مینه پیدا شوه. (که څه هم په دې پوهېده چې د بېلیین له خوا پر ټولو لیکل شویو خبرو باور نه دی په کار.) کله چې د لیک دې برخې ته راوړسېد. هغه یې په منگلو کې کېښکود، لرې یې واچوه. د هغه قهر او خواږدۍ له هغه څه نه چې لوستلې یې و نه و، بلکې له هغو ستاینو نه و (چې اوس په دې لیک کې راغلي دي او ده پورې یې هېڅ اړه نه لرله) سترگې یې وتړلې، لاس یې داسې پر تندي تېر کړ، چې گواکې غواړي، هغه څه له ذهن نه وباسي چې لوستلې یې و. هغو غږونو ته یې غوږونه تېره کړل، چې د زوی له کوټې یې راتلل. ناڅاپه یې داسې وانگېرله چې یو نه پوهېدونکی غږ د دروازې له شانه اوري، گڼی او ویرې پسې واخېست، داسې یې وانگېرله چې د لیک د لوستو په موده کې یې په زوی څه بده بلانه وي راغلی. په کرار کرار د ماشوم د کوټې شاته ورغی او هغه یې پرانسته.

کله چې کوټې ته ورننوت، مینځ ته یې پام شو، چې په تلوار سره یې کوم څه تر شا پټ کړل او هم یې ولیدل چې نور نو شهزادګۍ ماریا د ماشوم سر پورې ولاړه نه ده.

د شهزادګۍ له ناهیلو نه ډک غږ یې، د دروازې له شا او ورېد چې ویل یې:

- گرانه! ...

ددې غږ په اورېدو سره، لکه هغه شان چې له یوې زورونکې او درنې شوگیرې نه وروسته پېښېږي، یو نامعلوم وحشت او ناآرامۍ.

جگړه او سوله

پسې اخیستی و.

د هغه په خیال کې راوگرځېدل، چې ماشوم یې مړ شوی دی. هر هغه څه چې ده لیدل او اورېدل، دا ډار یې واقعیت ته نږدې کاوه.

په زړه کې یې وویل:

- هر څه پای ته رسېدلي دي.

په تندي یې سرې خولې راماتې شوې. په خورا پرېشانی د ماشوم کټ ته نږدې شو او په دې ډاډه و چې اوس به کټ خالي وگوري او هر هغه څه چې مینځي تر شا پټ کړي، هغه به دده د زوی مړی وي. کټ ته پرته پرده یې لرې کړه، یو شېبه یې په سترگو تیاره راوغوړېده او دهېڅ شي توپیر او پېژندنه یې نه شو کولای خو په پای کې یې ماشوم ولید. ماشوم سره اننگۍ او خلاصې پښې د کټ په پای کې وېده او سړیې له سروېرېدې نه لوېدلې و، شونډې یې د کوم شي د زبېښېدو په لړ کې بنورېدې او په ښه توگه یې سا وېستله.

سردار اندرې د خپل ماشوم په لیدو داسې خوشاله شوی و، چې گواکې په رښتیا یې خپله کومه ورکه بیا موندلې ده. پر هغه ورځم شو او هغه شان چې خور یې وربښودلې و، په خپلو شونډو یې د هغه تبه وکتله. د ماشوم نازک تندي لوند و. لاس یې پر تندي ورکېښود. داسې خولې یې کړې وې چې آن څنې یې لمدې شوې وې. نه یوازې مړ شوی نه و، بلکې په ډاگه څرگند و چې د هغه تبه هم ماته او درغېدو نښې په کې ښکاره وې. سردار غوښتل دغه کمکی او ناتوانه مرغه، راپورته کړي، په لاسونو کې یې واخلي او پر تټر یې کېښکاري، مگر زړه نا زړه شو او دغه کار یې ونه کړ. سردار اندرې هماغه شان سر پرې ځم کړی و او د هغه د سا اېستلو آواز ته غوړ نیولی و... چې شهزادگۍ ماریا په خورا آرامو او کرارو گامونو رانږدې شوه، پرده یې پورته او سړیې

جگړه او سوله

ښکته اچولی و. سردار اندرې بې له هغه چې وگوري، د سيوري نه يې هغه وپېژانده او لاس يې هغې ته وروغځاوه، خوري يې د هغه لاس کېښود.

سردار اندرې وويل:

- خولې يې کړي دي!

- راغلې وم، چې تاته همدا خبر در ورسوم.

ما شوم په خوب کې ورېږدېد، وموسېد او تندي يې پر بالښت

ومنښه.

سردار اندرې تر سترگو لاندې خپلې خور ته وکتل، ځلېدونکې سترگې يې د پردې د تتې رڼا لاندې د ښادۍ له اوبښکو ډکې او له پخوا نه لا ځلېدونکې برېښېدې. شهزادگۍ ماريانا خان دخپل ورور خوا وروښاوه او هغه يې ښکل کړ. د کټ په پردې کې لږ بنده غوندې شوه. يو بل ته يې سره وويل، دا دې څه وکړل؟ گوتې يې وښورولې او د يو څو شېبو لپاره د پردې د تتې رڼايي لاندې پاتې شول. داسې برېښېده چې نشي کولای، د خپلې دغې درې کسيزه دنياگۍ نه چې دغه پردې له نورې دنيا نه جلا کول، زړه وشکوي. سردار اندرې چې ځنې يې د پردې په سخونو کې بندې شوې وې، تر خور نه د مخه يې له هغه ځانه لرې کړ. يو سوړ اسويلی ووېست او وې ويل:

- اوس دا يوازينی څوک دی، چې راپاتې دی.

۱۰

پېير د ماسونانو د ورورگلوۍ په ټولنه کې تر غړيتوبه وروسته، له هغې نوې کړنلارې سره چې د خپلو جايدادونو د چارو په اداره کې د اصلاحاتو لپاره جوړه کړې وه، د کيف بنارته چې د ده زياترې ځمکې او باغونه هلته و، لاړ. همدا چې کيف ته ورسېد، د خپلو چارو ټول مشران يې خپل دفتر ته راوغوښتل او هغوی ته يې وويل چې ډېر ژر به داسې پرېکړه وشي، چې له مرئيتوب نه د بزگرو د بشپړې ژغورنې لاره پرانزي او تر هغه پورې چې دغه پرېکړې وشي، بايد هغوی درنو او له کړاونه ډکو کارونو ته اړ نه کړل شي، ماشومان او ښځې بېگار ته ونه لېږل شي. له بزگرو مرثيو سره بايد مرسته وشي، که هغوی نه کومه تېروتنه کېږي، بايد د نصيحت له لارې راسم شي، هغوی بايد ترو هلو ټکولو لاندې رانه شي، هر لوی جايداد بايد خپل روغتون، ښوونځی او يتيم تون ولري. او د بزگرو مرثيانو ځيني مشران (چې ځيني په هغو کې چورنالوستي و) ددې خبرو په اوږدو په حيرت کې شول او داسې يې وانگېرله چې د هغوی بادار د دوی په غلا او دوکې خبر او له دوی نه خواږدی شوی دی، له ځينو مرثيو او بزگرو نه، چې لومړی حيرت لرې شو، د خپل بادار په دغو غير معمولي خبرو کې، څه په زړه پورې ټکي

جگړه او سوله

پیدا کړل، خو دغه خبرې يې چې د لومړي ځل لپاره اورېدلې وې، توکي وگنلې. بلې ډلې، په خورا سادگۍ د بادار له خبرو خوند اخېست او په پای کې يوه ډله چې په هغو کې د چارو مشران هم وو، د هغو له خبرو نه دا پایله تر لاسه کړه چې څنگه له خپل بادار سره جوړ شي او هماغه شان خپل مشري ته دوام ورکړي.

د دغو مشرانو له ډلې نه، تر ټولو مشر هغه، د پېير ټولې خبرې بڼې خوښې شوې، ځان يې د هغه ملگری، هم اندي او هم لارې وباله، خو دا يې وويل چې د دغو بنسټيزه بدلونونو تر څنگ بايد د جايدادونو بد حالت ته هم پاملرنه وشي.

د گراف بېز او خوف جايدادونه، خورا بې پايه و. له هغه وخته چې پېير هغه تر لاسه کړي و او لکه څنگه چې ويل کېدل، د هغو کلني عايد پنځه سوه زره روبله ته رسېده، خو ده تر هغو کلو نه چې له خپل نامشروع پلار نه په کال کې لس زره روبله تر لاسه کول، اوس ځان خوار گانه ده خپل کلني حاصل او بودجه داسې حسابوله: اتيا زره روبله په شاوخوا کې يې بڼار ته ماليه ورکوله، د مسکو، د مسکو په څنډو او په هغو کې د مېشتو شهزادگانو خرڅ د دېرش زره روبله په شاوخوا کې، څه کم پنځلس زره روبله يې د تقاعد صندوق ته او په همدې اندازه يې له خيريه موسسو سره مرسته کوله، د گرافيني (ايلن-دهغه بڼځه) خرڅ هم تر يو سلو پنځوس زره روبله کېده، په تېرودو و کلونو کې يې تر لسو زرو روبلونو پورې يې کليسا ته ورېښلي و... نېرې ډې سل زره روبله نور معلوم نه و چې په څه خرڅېږي او دا پته نه لگېده، چې هر کال څه پورونه هم اخلي. دغه راز هر کال به د بزگرو يا مرثيو کوم مشر د اورونو د لگېدو، د درو مندو نو د سوځېدو، د وچکالېو له امله د فصلونو د خرابۍ، د ودانيو د جوړونې او بيا جوړونې او نور خرڅونو حسابونه

جگړه او سوله

رالېږل. نو له دې کبله تر هر څه دمخه باید د هغه چارې راسمې کړې وای، چې له هر څه نه یې لږ له هغه سره لېوالتیا بنسټوله او هغه د خپلو جايدادونو د چارو اداره وه.

پېیر هره ورځ د ده د جايدادونو د ادارې د چارو د مشرانو له مشر سره، دغه چارې څېړلې، خوده داسې انګېرله، چې هېڅ پایله نه لري... له یوه خوا به دغه مشر له خورا وړو ستونزو نه لوی غر جوړ کړ او له بله پلوه به یې په دې قانع کړ چې باید پورونه پرې شي. هغه به نوې لارې جوړولې چې څنگه مرئیان په کار بوخت شي، خو پېیر به دا نه منله او غوښتل یې چې ژر تر ژره مرئیان آزاد کړي. خود چارو مشر له شورا سره د تړون له مخې، د پورونو د پرې کولو لاملونه وړاندې کول او د مرئيو د سملاسي آزادۍ خنډ کېده. که څه هم دغه چارواکي په ډاګه دا خبره نه کوله، چې د مرئيو آزادای ناشونې ده...

پېیر د کیف په لوی ښار کې یې شمېره آشنایان پیدا کړل او نا آشنایانو هم له هغه چا سره چې د دغه ولایت تر ټولو بډای اود سترو جايدادونو خاوند و، او اوس دلته راغلي و، د آشنا کېدو لارې چارې لټولې. د ګناه ویرې، د ده د ژوند تر ټولو نه کمزوری ټکی، هغه ټکی چې ده، د ماسونیانو په ټولنه کې، ژبه کړې وه چې نور به هسې نه کوي، هم خورا زور اوه. هغه به شپې، ورځې، اونۍ او میاشتې په همدې چرتونو او د ګناه ویرې په خیالونو کې تېرول. هغه دنوي ژوند، د پیل کېدو پر ځای چې ده خپلو نویو ملګرو ته د هغه د پیل وعده ورکړې وه، په هماغه پخواني عیش و نوش، خو یوازې په بله بڼه ژوند تېراوه. هغه د دغو عیشونو او ښه ارونو د زیاتوالي له امله، د دې وخت نه شو پیدا کولی چې دنوي ژوند په اړه فکر وکړي.

پېیر د هر ماسون لپاره، د درې اصلي دندونه چې پر ده واجب شوي

جگړه او سوله

وي، يوه هم سر ته نه رسول په هغو کې لومړنۍ هغه يې، په ورځنۍ ژوند کې د غوره اخلاقو لرل و. او له ټولو اوو اصولو نه چې هر ماسون يې بايد ولري، دوه خو چور نه لرل، يو ښه معاشرت او بل له مرگ سره مينه...

د ۱۸۰۷ کال په پسرلي کې، هغه بېرته پترزبورگ ته د ستنېدو وټکل وکړ. هغه په پام کې لرل چې د ستنېدو په لاره کې، خپل ټول جايدادونه په خپله وگوري او په خپله د هغو سپارښتنو جاج واخلې، چې ده د بزگرو او مرثيانو د ژوند د ښه والي په اړه سپارلې وې.

(مرئيو) بزگرو اود اداري چارو د مشرانو مشر، د ځوان گراف دغه سپارښتنې د لېونتوب ښې گڼلې او داسې يې گڼله چې دغه خبرې نه ده، نه د رعييت او نه د بادار لپاره، يوه لپاره هم گټه نه لري. د مرئيو د آزارولو چاره يې هم باخاريتوب باله خو په ټولو جايدادونو کې يې، د روغتونونو، ښوونځيو او د بې وزلو او بې کورو لپاره سترې سترې ودانۍ جوړې او د لوی بادار د راتگ په وياړ جشنونه ترتيب شول. د ده د سپارښتنې له مخې بايد دا جشنونه، پرتمين او لوی نه وي، ځکه هغه پوهېده، چې د پېير دغه راز پرتم نه خوښېږي. بلکه هڅه وشي، چې هغه مذهبي پټه ولري، شمایل په کې ډېروي او د هغه تر مخه وښورول شي او د هغه د هرکلی مراسم د ډوډۍ او مالگې په وړاندیز ترسره شي، ځکه همدا شیان د پېير ډېر خوښېدل او اغېز يې پرې کاوه.

د سهيل آرام پسرلی، په هغه کې چټکه گرځېدا په ويانا يې گاډۍ کې هلته دا خوا هغه خوا چکر، پر پېير سختې اغېزې کړې وې. هغه سيمې او جادېداونه چې ده لانه وې کتلې، يو له بل نه لاسپسې ښکلي کېدل. خلک هم ظاهراً خورا هوسا او د هغو کړو او خيرنه چې له دوی سره شوي وې، خورا منت باره وو. کله کله به دی له هغه درانه درناوي

جگړه او سوله

او هرکلي نه چې ده ته کېده، خپله شرمېده، خو بيا يې هم د زړه په تل کې، د هغه د خوښۍ او غرور احساس راوښاوه. د ده د جايدادونو په يوه کلي کې، کلېوالو د روسي د ټولواکانو، پتراو پاول سپېڅلي شمایل د ده هرکلي ته راوړل، او اجازه يې غوښته چې د ده (سن پېر) د نامه په وياړ او له خلکو سره د ده د مينې او دوستۍ د نښې په توگه، د کليسا په يو کڼج کې، په خپل خرڅ د لمانځنې يو ځای جوړ کړي. په يو بل کلي کې، هغه ښځې چې هغوی يې له درانه کار نه معاف کړي وې واپه شوه روي (د غېږې ماشوم) ماشومان يې لرل، او ده هغوی له درانه کار نه معاف کړي وې په دې وياړ او د ده د لمانځنې لپاره د ده مخې ته په هرکلي وتلې وې، يو بل ځای يو صليب په لاس کشيش ولاړ او غوښتل يې د هغو ماشومانو په استازيتوب ده ته هرکلی ووايي، چې د پېر له برکته يې ليک لوست پيل کړی و. پېر په خپلو سترگو ليدل، چې هر چېرې د يوې نقشې له مخې، د روغتونونو، ښوونځيو او کورونو لپاره يادوانۍ جوړې شوي او يا د جوړېدو په حال کې دي، چې ډېر ژر د پرانستلو لپاره چمتو کېږي. هر چېرې د مرثيانو او بزگرانو د ډلو د مشرانو د حسابونو نه داسې څرگندېدل کېده چې د بادارانو له خوا د بېگاری کچه لږ شوې ده او په شنو جامو کې يې د خلکو هغه استازي منل، چې د بېگاری د کمېدو له امله ده ته د مننې د څرگندولو لپاره راروان وو.

خو پېر په دې نه پوهېده، په هغه کلي کې چې د ده مخې ته يې د ډوډۍ او مالگې په راوړلو او د پتراو پاول، د شماليو په راوړلو هرکلی وائي، آن لا د پتر په وخت کې جوړ او د سوداگرۍ ښه بازار و او دېدایو کليوالو او بزگرو له خوا جوړ شوی کلی و. د هغه په دې سر نه خلاصېده، چې د لمانځنې هغه ځای لا کلونه کلونه پخوا د همدې

جگړه او سوله

بزگرو په خرڅ جوړ شوي و او هغه څوک چې د ده هرکلی ته راوستل شوي و، هماغه بډای بزگرو و، حال دا چې په سلو کې نوي کلبوالو یوه هم، د یوې ټنگې توان نه لاره. دی په دې نه پوهېده چې هغه میندې چې تی پورې ماشومان لري، او د ده په سپارښتنه ډاگونو ته بېگاری ته نه لېږل کېږي، په خپلو جونگړو کې سختو شاقه کارو ته گمارل شوي دي، هغه په دې نه پوهېده چې له ماشومانو سره صلیب په لاس کشیش له کلبوالو نه څه سړسايې او اسقاتونه غواړي او دا ماشومان چې د بنوونځیو د زده کوونکو په نامه ورسره هلته راغلي په زور هغو له مور او پلار نه راوستل شوي دي، د مور او پلار ماشومانو پسې سترگې له اوبسکو ډکې ډکې پاتې شوي دي. دی په دې نه پوهېده چې د دغو ماشومانو مور وپلار بیا خپلو کورونو ته د ماشومانو د ستنېدو لپاره څه غټې غټې پیسې ورکړې دي. هغه له دې نه خبر نه و چې د ده شاوخوا کې له نقشو سره سم دا لوړې د تیږو ماڼۍ او ودانۍ د هغو مرئیانو په مټو جوړې شوې دي، چې په زور بېگاري کارونو ته گمارل شوي او له پخوانو نه اوس پر هغوی زور زیاتۍ زیات شوی دی. په دې توگه د بېگاری..... پېیر، خپلو جایدا دونو ته د سفر او د هغو تر څارنې نه وروسته خورا خوشاله او پترزبورگ نه د سفر په پیل کې یې، په گوگل کې یې هغه انسان دوستانه لېوالتیا چې راالمسېدلې وه، لاپسې دی خوشاله او انساني ورور گلوی ته یې لمسولی و، هغه خپل ماسوني لارښود ورور (هغه مشر استاد په دې نامه یادوه) ته، په دې اړه لیکنه کړې وه.

پېیر له ځان سره ویل:

— د خیر ددې کارونو سرته رسول، څه آسانه کار دی، څومره کمې هلې ځلې غواړي، موږ څومره لږ د خپلو ورونو سره د مرستې تکل کوو.

جگړه او سوله

هغه که څه هم شرمېده، خو له هغو خواخوږۍ او درناوی نه چې ده ته کېده، خورا خوشالیده. همدې شکرونو او منتونو هغه ته وریادول چې تر دې نه زیات هم ده کولی شول، دغو ساده او پاک زړو وگړو ته مرسته وکړي.....

که څه هم پېیر په پرله پسې د مرئیانو د آزادۍ ټینګار کاوه او د مرئیانو او بزگرانو مشر هغه ته وعده ورکوله، چې څه توان لري د هغه د ښه نیت په سرته رسولو کې به یې په کار اچوي، خو په دې هم ښه پوه شوی و چې بادار هېڅکله په دې پوه نه شي چې آیا ده په رښتیا د ځنګلونو د خرڅولو، د جایدادونو د څارنې او د سیمه ایزې شورا د پوړونو د پرې کولو لپاره دده سپارښتنې سرته رسولې دي او کنه؟ آن هغه مشر په هم پوهېده چې بادار به یې هېڅکله په دې پوه او خبر نه شي چې نوې یې جوړې شوې ودانۍ همداسې تشې ولاړې دي او مرییان به د پخوا په شان، بادارانو ته جزیه ورکوي او هرڅه چې ورکولای شي ورکوي به یې.

۱۱

پېیر چې دروسیې جنوب ته ترسفره وروسته په خوراخوښۍ
راستنېده، خپله پخوانۍ هیله یې ترسره او دیوه زاړه انډیوال، اندرې
بالکونسکي پوښتنې او دیدن ته چې دوه کاله یې نه ولیدلی، ورغی.
باکو چارووا، چېرې چې اندرې اوسېده، داسې یوه ډاگیزه سیمه وه
، چې هومره سترگې نه پرې خوږېدې، دا یوه آواره کرنیزه ځمکه وه او
ځای ځای نوې د نښتر او څېرې ونې په کې اېښودل شوې وې.
په وروستي تمځای کې په دې خبر شو چې سردار اندرې نه د لیسه
گورې په سیمه بلکې په خپل نوي ځای باکو چارووا کې استوگن شوی
دی.

د سردار کلا د دغه کلي په وروستي برخه کې پرته وه. کلا خپلو
دواړو خواوو ته لارې درلودې، هلته یو نوی نهر چې اوس له اوبو ډک
و، کېنډل شوی و. د دغه نهر په شا و خوا کې شنیلي لالوی شوي نه وو...
کلا یو داسې انگرې ته ورته وه چې لا تر اوسه پورې یې دروازه نه
لرله، هغه پورې اړونده ودانۍ، تېبلې، حمامونه او خپله د سردار لپاره
له تېرو جوړه شوې ودانۍ، لا بشپړ شوي نه وو،... خو هرڅه دیوه نظم
خرگندونه کوله... د سردار زاړه چوپړ انتون، له گراف بېزاف سره له

جگړه او سوله

گاډۍ نه په رانښکته کېدو کې مرسته وکړه، او هغه ته یې وویل چې سردار په کور کې دی. هغه یې د وړې او پاکې دروازې پلو بدرگه کړ... د دروازې له شا یو شپل او قهرجن آواز واورېدل شو:

- څه خبره ده؟

انتون ځواب ورکړ:

- صاحبه مېلمه دی.

- هیله کوم، یوه شېبه، زه اوس در وروزم.

دروازه خلاصه شوه او سردار د پېیر مخې ته ودرېدل. له هغه نه یې غېږ تاو کړه او وې ویل:

- په لیدو دې ډېر خوشاله شوم، هېڅ د منلو وړ نه دی.

پېیر هېڅ نه ویل او په حیرت هغه ته ځیرو، له هغو بدلونونو په تعجب کې و چې په اندرې کې یې لیدل. خبرې یې ډېرې خوږې، مینه ناکې او پر شونډو یې موسکا لوبه کوله. خو دې خبرو سره سره یې سترگې لوېدلې او مړو ته ورته وې. د ټولو څرگندو هڅو سره یې، نه شو کولای سترگو ته ځلا رااستنه کړي. که څه هم سردار اندرې لږ ډنگر شوی، رنګ یې الوتې او څېره یې پخو نارینو ته ورته شوې وه، خو د هغه د سترگو د منډو، پرتندي گونځې او په خبرو کې ډېر فکر، د پېیر د حیرت سبب شوی وو. د هغه له همدې ځانګړتیا سره د بلدتیا او له هغو سره تر رږدې کېدو پورې، پېیر له هغه نه ځان پردي پردي احساساوه. زیاتره وخت د دوو دوستانو تر منځ تر ډېر ځنډ نه وروسته په کتنه کې، مرکه په آسانی. سره نه خوږه کېږي. له همدې کبله، هغه موضوعات چې د ډېرو خبرو اترو غوښتنه یې کوله، یوازې په پوښتنو او ځوابونو کې پای ته رسېدل. خو کرار کرار او په پای کې، خبرې او مرکې، هغو موضوعاتو ته راوگرځېدې چې تر اوسه پورې دوی پوره نه

جگړه او سوله

پرې غږېدل: تېريادونه او راتلونکي وړاندیزونه، د پيپر سفرونه، د هغه کارونه، جگړه او نور نور... پيپر کرار کرار داسې احساسوله، چې اندرې ته د هيلو او نيکمرغيو ښودنه، پر عقايدو ايمان او سپېڅلتيا، هغه ته هېڅ زړه رانښکون نه لري. هغه له دې نه ډېر شرمېده، چې خپلې ماسوني عقايد، چې ده نوي پيدا کړي و او د خپل وروستۍ سفر په وخت کې يې د هغه لپاره نوې ښه پيدا کړې وې، خپل دوست ته بيان کړي. هغه له دې ډاره چې خپل دوست ته ساده ونه برېښي، د دغو عقايدو له ويلو او سپړلو نه يې ډډه وکړه، خو له دې سره سره يې تلوسې دې دې ته لمسوه، چې ژر تر ژره خپل دوست ته دا څرگنده او ثابته کړي چې په ده کې يو ژور او دپام وړ بدلون راغلی او له هغه څه نه چې په پترزبورگ کې و، ډېر ښه شوی دی. هغه وويل:

— نه شم کولای او نه پوهېږم، ټول هغه څه تاسو ته څرگند کړم، چې پر ما او په ما کې راغلي دي. دومره بدل شوی يم، چې زه خپله ځان نه پېژنم.

سردار اندرې وويل:

— هوکې، ډېر، ډېر بدل شوي يو، له پخوا نه ډېر بدل شوي يو.

پيپر وپوښتل:

— ښه، نو تاسو، تاسو څه وړاندیزونه لرئ؟

سردار چې پېغور ډوله يې د هغه پوښتنه تکراروله، وويل:

— وړاندیزونه؟...

داسې يې وښودله چې گوا چې ددې خبرې له اورېدو نه حيران شوی دی، بيا يې وويل:

— هوکې، دا ده گورئ، هر څه وينی، نوې ودانۍ مې پيل کړې او غواړم کال ته بالکل همدلته راکډه شم.

جگړه او سوله

پېیر چې پر خبره یې د اندرې سره تر وروستی کتنې وروسته د کلونو د گذارونو نښې له ورايه څرگندې وې، په ځیر ځیر هغه ته کتل، خو وروسته یې وویل:

— نه، ما پوښتل... سردار اندرې...

خو سردار اندرې د هغه خبره پرې کړه، ولې زما په اړه خبرې، ښه به دا وي چې د ځان په اړه وغږېږي، د خپل سفر په اړه او د خپلو جايدادونو په اړه.

پېیر د هغو چارو په اړه چې ده په خپلو جايدادونو کې ترسره کړي، خبرې وکړې. خو هڅه یې کوله، هغه ونډه پټه کړي چې د اصلاحاتو په سرته رسولو کې ده ترسره کړې ده. سردار اندرې څو ځله، هغه څه مخکې له مخکې پېیر ته وویل، چې هغه یې د ویلو هڅه کوله. داسې برېښېده چې سردار اندرې ته دا خبرې نويوالی نه لري، نوله دې کبله هغه نه یوازې هغه په ځیر او پام نه اورېدو، بلکې داسې یې ښودله چې په دې کارونو دی شرمېږي هم.

پېیر نه یوازې نا آرامه شو، بلکې له خپل انډیواله سره خبرې اترې ورته گراني و برېښېدې. هغه چور چوپ شو. سردار اندرې هم چې له ورايه، نا آرامه برېښېده دغه شان دزړه خوالې خوند نه ورکاوه، اړ وې ویل:

— هوکې د زړه سره، ته پوهېږئ چې دلته زما ژوند، لکه په ډاگونو کې پاتې شوی پوځي ته پاتېږي، هسې راغلی وم، چې دا ځای وگورم، نن ما بنام بېرته روان یم، هوکې بېرته خپلې خور ته ور روان یم، غواړم، چې له هغې سره ستا پېژندگلوی وکړم.

هغه چې هڅه کوله خپل دوست چې، اوس د دوی ترمنځ د گډ خیال کومه نښه پاتې نه ده، خوشاله او په خبرو بوخت وساتي، وویل:

جگړه او سوله

— له غرمې نه وروسته به د هغې دیدن ته ورشو، اوس غواړې چې
زما د ځمکو نندارې ته ووزو؟

هغوی د باندې ووتل او تر غرمې پورې دا خوا، ها خوا وگرځېدل،
که څه هم هغو د پخوانیو گډ آشنایانو یادونه او نویو سیاسي خبرونو
په اړه خبرې اترې کولې، خو د دوو نا آشنا کسانو په شان برېښېدل.
سردار اندرې یوازې هغه وخت لږ راژوندی کېده او خبرې یې له زړه
برېښېدې چې کله به یې د خپلو نویو جوړېدونکو ودانیو او یا باغونو
او ځمکې په اړه غږېده، خو هلته هم چې کله د یوې ودانۍ د سرتاق
لاندې ورسېد، ناڅاپه خپلې خبرې پرې او وې ویل:

— که رښتیا ووايم، کومه په زړه پورې خبره نه شته، راځه چې څو،
غرمې تیاره ده او ډوډۍ وخورو.

د ډوډۍ په ترڅ کې، د پېیر د واده خبره هم رایاده شوه. سردار اندرې
وویل:

— ما چې کله ددې په هکله واورېده، سخت تعجب مې وکړ.
پېیر تک سور شو. هر وار چې د ده د واده خبرې کېږي، د هغه رنگ
تک سور گرځي، هغه په چټکۍ وویل:

— کېدای شي کومه ورځ درته ووايم، چې دا پېښه څنګه وه، خو
اوس دومره درته ووايم چې هرڅه پای ته رسېدلي، د تل لپاره پای ته
رسېدلي دي.

سردار اندرې وویل:

— د تل لپاره، د تل لپاره هېڅکله څه پای ته نه رسېږي.

پېیر وویل:

— مګر تاسو واورېدل چې دا خبره څنګه پای ته ورسېدله، تاسو زما

د دوئیل خبره اورېدلې؟

جگړه او سوله

— هوکې، اورېدلې مې ده، ستا خبره دوئیل ته هم ورسېده.
پېیر ځواب ورکړ:
— هغه یو څه چې له خدایه شکر پرې کوم، دا دی چې ما دا سپری ونه
واژه.

سردار اندرې وویل:
— ولې؟ دا نو څه خبره ده؟ دیوه خراپې سپي وژنه، ډېر ښه کار دی.
— نه، نه د انسان وژل نه ښه کار دی او نه د حق خبره...
سردار اندرې تکرار کړه:
— ولې د حق خبره نه ده. انسانان دا حق نه لري چې د حق او ناحق په
اړه وغږېږي، هغوی تل ددې په اړه چې څه حق او څه ناحق دي، تر هر څه
زیات تېروتلې او لا به تېروزي.
پېیر چې نور په خورا لېوالتیا خبرې کولې، له سردار اندرې سره په
دې کتنه کې، د لومړي ځل لپاره خبرې خوند ورکاوه، په مینې او
خواخوږۍ یې مرکې ته دوام ورکاوه او غوښتل یې هغه څه ووايي چې
دی یې دې حال ته راوستی دی، هغه وویل:
— چا تا ته ویلی، چې څه شی نورو ته د شر سبب کېږي؟
پېیر وویل:

— شر؟ شر؟ موږ ټول پر دې پوهېږو چې زما لپاره شر څه دی؟ او څه
شی شرارت گڼو؟

— هوکې، پوهېږو، خو زه هغه څه چې د ځان لپاره ښه نه گڼم، بل ته
یې هم نه غواړم.

سردار اندرې ته خبرو لا خوند ورکاوه او له ورايه څرگندېده، چې
غواړي دې خبرو ته له نوي نظره وروگوري، هغه چې په فرانسوي ژبه
غږېده، دوام ورکړ:

جگړه او سوله

— زه په ژوند کې، یوازې بد مرغۍ پېژنم، یو د وجدان ناآرامۍ او بله ناروغۍ... او نېکمرغۍ هغه وخت راځي، چې له دغه دوو دردونو نه لرې و اوسو. انساني مخلوق باید له دغو دوو بلاو نه ځان وژغوري او د ځان لپاره ژوند وکړي. هوکې، زما لپاره د ژوند ټول حکمت او معنا اوس همدا دی.

پېیر زیاته کړه:

— له نورو سره مینه او سرښندنه بیا چېرې دی؟ نه، زه نه شم کولای له تاسې سره هم انده و اوسم. ځان له شر ددې لپاره ژغورل چې وجدان مونږ ناآرامه نه شي! نه، نه، دا څه وايي د ژوند لپاره دا پوره نه دی. ما هم همدا سې ژوند کاوه، ما هم پرته له ځانه د بل چا په اړه فکر نه کاوه، همدا کار ژوند را بریاد کړ. او یوازې اوس، چې زه د نورو لپاره ژوند کوم یا لږ تر لږه هڅه کوم (پېیر خپله کمینې وښودله) چې د نورو لپاره ژوند وکړم، ایل په ایل چې زه د ژوند پر نېکمرغيو پوه شوم. نه له زه تا سره دا نه منم، او خپله هم هغه څه چې وايي، داسې فکر نه کوي. سردار اندرې پرته له هغه چې څه ووايي، هغه ته کتل او له ملنډو ډکه موسکايې پر شونډو خوره وه، خو لږ وروسته یې وویل:

— ښه ده، اوس به دې زما له خور سره پېژندگلوی وشي او وبه گوري چې هغه هم همدا ستا خبرې کوي، تاسې ښه سره جوړېږئ.

بیا لږ ځنډنی شو او تر لږ ځنډ او چوپیتیا نه وروسته یې وویل:

— ښايي د ځان په هکله ته برحقه و اوسې، مگر هر څوک د ځان لپاره په خپل ډول ژوند کوي. تا د ځان لپاره ژوند کاوه او وايي چې نېرېږي و، د تباڼې پان ته ورو لورېږم، تاسو وايي چې نېکمرغۍ مو هغه وخت وموندله، چې د نورو لپاره مو ژوند پیل کړ، مگر زما کار چور برعکس و. زما د ژوند موخه د ویاړ گټل و، ولې نه پوهېږم، ویاړ څه شی دی؟

جگړه او سوله

هماغه له نورو سره مينه كول، د هغو لپاره خدمت، د هغو لپاره ددې لپاره چوپړ كول چې د هغو مينه، خواخوږی او ستاينه ترلاسه شي. هوکې، ما د نورو لپاره ژوند کاوه او خپل ژوند مې لکه هغه شان چې ته وايي نېږدې نه، چې په پوره او غوڅه توگه تباه کړ، خو له هغې شېبې نه مې چې د ځان لپاره ژوند پيل کړ، لږ آرامه شوی يم.

پېږ په خورا تنده او ترخه ژبه، وپوښتل:

— څنگه يوازې د ځان لپاره ژوند وشي؟ زوی، خور او پلار؟

سردار اندرې وويل:

— هغه ټول زه يم، هغوی له ځانه لرې نه گڼم، خو نور، هغه کسان چې ته او شهزادگۍ ماريایې همتهوکی (همنوعان) گڼئ، د ټولو بدمرغيو او شر اصلي سرچېنې دي، نور هماغه ستا د کيف بزگران او مرثيان دي، چې ته هغو ته د چوپړ او خير غوښتونکی يې. هغه له ملنډو نه په ډک او زورونکي غلچک پېږ ته کتل او هغه يې ناندریو ته رابله.

پېږ چې دم په دم يې ژبه تودېده، وويل:

— ټوکې خوبه نه کوئ؟ څنگه کولې شي، خير ته زما تکل... که څه هم په نیمگړۍ بڼه شوی، خو بیا هم یو څه شوی دی... نو څنگه کولای شي دغه کار، تاسو شر او بې لار توب وگڼي؟ کله چې دغو بدمرغيو، زموږ دغو بزگرو مرثیو، دغه ما او ستا غوندې وگړو ته چې پیدا کېږي، لوېږي او مري، له ځینو مناسکو ناپوهېدونکو دعاواو نېېراو نه پرته له خدایه بله هېڅ ډول پېژندنه نه لري، کله چې ایمان یوازې هغوی ته د ابدې ژوند او د خیر و شرد مکافاتو او جزا نښه ده، نو څنگه، نو څنگه موږ له هغوی سره د شر او خیر په اړه خبرې کولای شو؟ خلک له ناروغیو مري او هېڅوک د هغو په خیال کې هم نه دي، حال دا چې له

جگړه او سوله

هغو مرسته کول خومره آسانه خبره ده. گوره زه اوس هغو ته ډاکتران گمارم، روغتونونه جوړوم او بوډاگانو ته يې کورونه ودانوم. تاسو څنگه کولی شې دې ته بې لارې او بد کار ووايست؟...

پېیر دوام ورکړ:

— ایا دا په ډاگه برالا مرسته نه ده چې خپلو مرئيو بزگرو، دهغو نبځو، ماشومانو، پلارومیندو ته چې شپه او ورځ په چوپړونو او خواريو کې ډوب دي، لږه څه هوسايي او آرامي برابروم؟ هغه برنډ برنډ کتل او پرېکړې پرېکړې خبرې يې کولې...

که څه هم هغه شان چې ښايي نه به وي، خو دغه کارونه مې کړې دي... دا لاره مې غوره کړې ده، تاسو نه يوازې نه شۍ کولای ماقانع کړئ چې زما کره ښه نه دي، بلکې ما په دې هم قانع کولای نه شۍ چې تاسو هم داسې فکر نه کوئ.

او تر لږ ځنډ نه وروسته يې وويل:

— تر ټولو نه لا غوره داده، چې دا دی زه پوهېږم او په دې ډاډه يم، هغه خوند چې خلکو ته له خپل دغه چوپړ نه اخلم، د ژوند يوازنی نیکمرغي ده.

سردار اندرې وويل:

— که خبره بل ډول ووایو، هر څه به بل ډول څرگند شي. زه کور جوړوم، باغونه ږدم او ته روغتونونه پرانيږې، دا دواړه کولای شو ښه وخت تېروونه وگهو، خود خیر او شر خپرل زموږ کار نه دی، دا به بل چاته، هغه چا ته پرېږدو چې پرې پوهېږي.

او بیا يې زیاته کړه:

— خو ته غواړې نور يې هم وشارېې، مهرباني! دا گز او دا مېدان!
له میزه پاڅېدل او د کوتې وتلي ځای ته چې د برنډې ښه يې لرله،

جگړه او سوله

ووتل او هلته کېناستل.

سردار اندرې وويل:

— ښه تا غوښتل چې دا نور هم وشاربو. او په خپلو گوتو يې شمېرنه

پيل کړه او وې ويل:

— وايې ښوونځی او روزنه او داسې نور، يعنې غواړې دغه سړی....

او هغه، هغه بزگر مړي ته چې د دوی له څنگه تېرېده او د درناوي په

ښه يې خوله پورته کړه، اشاره وکړ، ته غواړې، هغه، د هغه له څاروي

وزمه ژوند نه وژغورې. د هغه په ژوند کې روحاني او اخلاقي احساس

راوټخنوې، خو ما ته داسې بريښي چې د هغه يوازنی نېکمرغي او

خوښي، د هغه په همدې حيواني ژوند کې ده او ته غواړې هغه له دې

نېکمرغي او خوښۍ نه بې برخې کړې. زه د هغه پر دې نېکمرغۍ رخه

کوم او تا تکل کړی دی، پرته له هغه چې هغه ته، زما غوندې نه پوهه،

نه زما احساس او نه زما امکانات ورکړې، هغه نه ما غوندې سړی جوړ

کړې. بله دا چې ته وايې غواړې هغه د زيار له درانه پېټې وژغورې، خو

زما په اند، هغه جسمي کار ته داسې اړتيا لري، د هغه د ژوند لپاره

داسې اړتيا دی لکه ما او تا چې فکري او روحاني هڅو ته اړتيا لرو. ته

نه شې کولای خپل ذهن له فکري هڅو وژغورې. زه د شپې په درې بجو

وېده کېږم، خو بيا مې هم چرتونه او خيالونه خوب ته نه پرېږدي. اړخ په

اړخ اوړم او تر سپېدو پورې وينې پاتېږم، ځکه فکرونه کوم او نه شم

کولای فکرونه کړم. هغه شان چې هغه نه شي کولای کلبه (يوپه) ونه

کړي، کرنه ريښه ونه کړي او خولې تويې نه کړي. که هغه کار ونه کړي،

ځي ساقی خانې ته شراب څکي، يا هم له وزگاري نه ناروغه کېږي (آدم

بېکار يا غر شود يا بيمار) هغه شان چې زه نه شم کولی، درانه جسمي

کارونه وکړم او که بې وکړم، اونۍ وروسته به مړ شم. دغه شان هغه هم

جگړه او سوله

هو سايي نه شي زغملی، ځکه هغه له اوزگاری نه خورېږي او مري او درېيم دا چې... درېيم تا څه وويل...؟

سردار خپله درېيمه گوته تاو کړه او وې ويل:

— اخ روغتون، دارو درمل. هغه سپی سکتته کړئ، هغه مري او ته هغه ته وينه ورکوي او له مرگه يې ژغورې. هوکې ته يې ژغورې او هغه لس کاله نور ژوندی پاتې کېږي. هغه به ژوندی وي، خو معيوب، بېچاره او د ټولو په اوږو پېټی، خو د هغه لپاره تر ټولو ساده او ښه لاره دا ده چې ومري، پرېږده چې ومري، که هغه ومري، نور پيدا کېږي، هغه هم خورا بې شمېره. که ته له دې کبله چې يو مرثي بزگر دې مري او ته يې له کاره بې برخې کېږي، ستا په موخه به پوه شوی وای، ځکه زه بزگر د کار يوه سرچينه گڼم، خو ته، نه ته، ته د يوه همزاتي په بڼه، له هغه سره مينه کوي او غواړي چې د هغه غم و خوړل شي او پالنه يې وشي. گوره هغه ستا دغه شان مينې او پالنې ته اړتيا نه لري. هوکې، بله خبره دا ده، چې لا تر اوسه پورې تا ليدلي چې طب کوم وخت يا کوم چېرې د چا علاج کړی وي؟ څه تش او بابيزه خيالونه! هو! که ووايي چې روغتون جوړوي، هلته داکتران گماري چې ناروغان ژر ووژني، دا به درسره ومنم. هغه چې دا خبرې په خورا کرکجنې ژبه وکړې، وروځې يې برنډې کړې او له هغه نه يې مخ واړاوه...

پېيرو ويل:

— اخ څومره وحشتناکه، څومره وحشتناکه دی، زه په دې نه پوهېږم څنگه انسان کولای شي، له دغه شان خيالو سره ژوند وکړي. ما هم دغه حال درلود، همدا څو مودې د مخه په دې حال وم، لرې نه، دا څو موده د مخه په مسکو کې، سفر ته روان وم. زه په دغه شان حالتو کې داسې خوارېږم، داسې له ځانه ورکېږم، چې نور ژوند را ته ژوند نه بريښي، له

جگړه او سوله

هر څه په تېره بيا له خپل ځانه مې خوا شنه کېږي. هغه وخت دی، چې نه ډوډۍ خورم، نه ځان مينځم او نه... او ته څنگه؟

سردار اندرې وويل:

— ولې انسان ځان پرې نه مينځي؟ دا سمه نه ده. برعکس بايد هڅه وشي چې خپل ژوند لاپسې خوږ کړو. زه ژوند کوم په دې کې زه هېڅ گنهگار نه یم. بايد هر څنگه چې کېږي، کوم ډول نه کوم ډول پرته له هغه چې د نورو د زورېدا او خواشینی سبب شو، تر مرگه پورې خپل ژوند لاپسې ښه کړو.

— زه نه پوهېږم ته له دې خيالو سره، څنگه ژوند سره لېوالتيا لري؟ چې داسې ده، ولې نه غواړې يو ځای کرار نه کېږي؟ کرار بې له خوځېدا او کار نه... دا هلې ځلې د څه لپاره؟

— زه خو له خدايه غواړم، چې په کرار کېږم، خو ژوند مې په کراره نه پرېږدي، مهرباني وکړئ وگورئ له يوې خوا د اعيانو جرگې ما ته وياړ رابښلی او زه يې خپل مشر ټاکلی یم، چې ما هغه وياړ منلی نه دی، هغو په هېڅ ډول په دې نه پوهېدل، هغه څه او ځانگړتياوې چې ددې مشرۍ لپاره په کار دي، هغه په ما کې نه شته، دغه ځانگړتياوې، يو ډول له دوکو او پلمو نه ډکې هلې ځلې او کره وړه دي. له بلې خوا دغه ودانۍ دي، چې بايد جوړې شي، ځکه زه هم خپلې يوې څنډې ته اړتيا لرم چې په کې آرام ژوند وکړم او بيا دغه د احتياطي سرتېرو د راټولولو خبره.

— ولې دې په پوځ کې خدمت پرېښود؟

سردار اندرې په خورا غمجنه ژبه وويل:

— د اوسترليخ تر جگړې وروسته نه، نه تاسو خوار مهربانه ياستۍ!

تر هغې جگړې نه وروسته مې له ځان سره ژبه کړې ده چې نور به د روس

جگړه او سوله

په پوځ کې فعال خدمت نه کوم، آن که بناپارت سملینسک ته راوړسېږي او لیسه گوری (د ده پلارنۍ کلی) هم تر گواښ لاندې راولي، یوه شېبه به بیا هم پوځ ته لاړه نه شم. سردار اندرې چې د ځان د آرامۍ هڅه کوله، خپلو خبرو ته یې دوام ورکړ:

— هوکې، او د داوطلبانو او احتیاطو په اړه، پلار مې د درېیمې سیمې ستر قوماندان ټاکل شوی دی، له هغه سره مرسته یوازنی لاره ده، چې پوځ ته یې زما د تگ مخنیوی هم کړی دی، هوکې زه باید له هغه سره واوسم.

— ښه، دا خبره دا معنا لري، چې په پوځ کې خدمت کوئ؟
— هوکې خدمت کوم. او تردې نه وروسته لږ چوپ پاتې شو.
— ښه ده، ښه ده، نو ولې خدمت کوئ؟

— ولې خدمت کوم؟ زما پلار د خپلې پېړۍ یو له غورو نه غوره شخصیت دی، که څه هم هغه اوس زړېږي، نه غواړم ووايم چې ظالم دی، مگر د خورا ټینګ طبیعت خاوند دی، په هر څه ډېر ولاړ سړی دی. هغه د خپل پخواني عادت له مخې، له بې واکه واک سره ږډی شوی دی او اوس د نوکیانو او احتیاطو د راټولولو لپاره، ټولواک دغه شان واک هغه ته ورسپارلی دی. همدا دوی اونی پخوا که یو دوه ساعته ځنډلی وای او نه وای ورسېدلای، د (یو خونوف) په سیمه کې به یې یو منشي څړولی وای.

سردار اندرې تردې خبرې وروسته و موسېد او دوام یې ورکړ:
— همدا علت دی چې په پوځ کې خدمت کوم، ځکه له ما نه پرته، بل هېڅوک پر هغه اغېز نه لري. هوکې زه یوازنی څوک یم چې د هغه د هغو چارو مخنیوی کوم، چې سر ته رسول یې ورته بیا د عذاب سبب نه شي.

جگړه او سوله

— ښه، ښه، خپله په هر څه پوهېږې!

سردار اندرې دوام ورکړ:

— خو، نه هغه شان چې ته پرې پوهېږې. زه هېڅکله هغه بدمرغی منشي ته کوم خیر او زړه سوی نه غواړم. هغه منشي ته چې د سرتېرو موزې يې پټې کړې وې، آن زه به خورا خوشاله وای، که هغه مې ځړول شوی لیدلای وای، خو زما په خپل پلار زړه سوځي، يعنې پر خپل ځان مې زړه سوځي.

د سردار اندرې خبرې لاپسې تودېدې، لکه چې هغه غوښتل، پېیر ته دا په ډاگه کړي، چې د هغه په کړو کې، د انسان دوستۍ هېڅ ښه نه گوري، سترگې يې د تب نیولو ناروغانو په شان ځلېدلې. هغه خپلې خبرې لاپسې اوږدې کړې:

— ته غواړې چې مرثیان او بزگران آزاد کړې، دا خورا ښه خبره ده، خو نه ستا لپاره. زه داسې تصور کوم چې تا به هېڅکله خپل بزگران وهلي نه وي او نه به دې سایبریا ته فرار کړي وي، خو هغو ته هم هېڅ پروا نه لري، چې یا و زورېږي، وهل ټکول و خوري او یا سایبري ته و شړل شي. هغوی به په سایبریا کې هم خپل دغه بدمرغه څاروي وزمه ژوند ته دوام ورکړي، له وهلو ټکولو نه پیدا شوي ټپونه به يې روغ شي او بیا به د پخوا په شان نېکمرغه شي. د مرثیو آزادي د هغو کسانو لپاره ښه ده، چې روح يې تباه کېږي، هغه کسان چې له خپلو ظلمونو نه پښېمانه کېږي او پښېماني يې یو پر بل کوټ او پردوی بېرته دروند پېټی جوړوي او زړه نه يې تېره جوړېږي. بیا پر خپل رعیت، چې گناه يې کړي وي یا يې نه وي کړي، ظلمونه کوي، هغه لا زوروي. زما په دغو زړه خوږېږي، زه له دې کبله غواړم چې مرثیان آزاد شي، تا گواکې نه وي لیدلی، خو ما ډېر لیدلی دي چې څنگه د سپېڅلي زړه خلک د دغه

جگړه او سوله

شان بې پايه واک د دودونو په لمن کې روزل شوي او د وخت په اوږدو کې په ژر خواشینی کېدونکو، سخت زړو او لویو ستمگرو بدلېږي. که څه هم هغوی پر خپلو دغو نیمگړتیاوو پوهېږي، خو نه شي کولای، د هغه مخنوی وکړي او ورځ تر ورځې بد مرغه او بد مرغه کېږي.

سردار اندرې په داسې مبالغې او شوق خبرې کولې چې پېیر نابیره او بې له فکره تصور کاوه چې د اندرې د دغو خبرو او خیالاتو سرچېنه د هغه پلار دی، هغه سردار اندرې ته هېڅ ځواب ور نه کړ.

— هوکې، په څه شي، او په چا باید زړه خوږ او وسوځي، په انساني کرامت، د وجدان په آرامۍ، په صداقت او ایمان، نه د هغو وگړو پر ملاو او تندي چې څومره یې ووهې، څومره یې سرونه وڅړي (په روسیه کې سایبریا ته د شپږدونکو سر پرې خریل کېده) بیا هم هغه شان چې دي، هغه شان پاتېږي.

پېیر وویل: نه، زروارې نه! زه یې هېڅکله نه درسره منم.

۱۲

ماښام و چې سردار اندرې او پېیر په گاډۍ کې کېناستل او د سردار کلي لیسې گوري ته لاړل. سردار چې کله نا کله پېیر ته کتل او په څه ویلو به یې چوپیتیا ماتوله، هڅه کوله څرگنده کړي چې طبیعت یې خورا ښه دی.

هغه خپلې ځمکې، کرکيله هغه ته ښودل او د هغو اصلاحاتو په اړه یې هغه ته معلومات ورکول، چې ده تر سره کړي وو.

پېیر خواشینی بریښېده، چوپه خوله و، د هغه پوښتنو ته یې هم لنډې لنډې ځوابونه ورکول او داسې ښکارېده، چې په خپلو خیالونو کې ډوب دی. پېیر په دې فکر کې و چې سردار اندرې بدمرغی دی، هغه به یې لارې شوی دی، هغه نه د رښتیا نور ورک شوی دی، نو ځکه یې خپله دنده گڼله، چې له هغه سره مرسته وکړي، چې زړه ته یې صفایي لاره وکړي، لاس یې ونېسي او د ظلمت له کنډې نه یې راپورته کړي، خو همدا چې له ځان سره به یې خبره راجوړه کړه چې څه ووايي او څنگه یې پیل کړي، مخکې له مخکې یې دا احساسوله چې سردار اندرې به د هغه ټوله پوهه او حکمت په یوه خبره بابیزه وگڼي. هغه ډارېده، هغه له دې

جگړه او سوله

ډارېده، چې ده ته تر ټولو د درناوي وړ سپېڅلي اندونه او خيالونه د ملنډو وړ نه شي. هغه ناڅاپه سربسکته واچاوه او لکه مست سخوندر غوندې يې ځان يرغل ته چمتو کړ:

— نه، نه! آخراته ووايه ته ولې فکر کوي چې.... ولې داسې فکر کوي؟ ته بايد داسې فکر و نه کړې.

سردار اندرې په حيرانتيا وويل:

— څه فکر؟ د څه په اړه فکر؟

— د ژوند په اړه د انسان د دريځ په اړه، دا شونې نه ده. ما هم تاسو غوندې فکر کاوه، ولې پوه شوې څه شي وژغورلم؟ فراماسوني روزنې، نه، نه، خاندې به نه. فراماسوني جوړښت، د هغه څه برخلاف چې ما هم فکر کاوه يوه مذهبي ډله او هسې تش په نامه کړه وره او مناسک نه دي، بلکې د انساني ارمان تر ټولو غوره، ابدي، خورا ښه او يوازنی سپېڅلی ارمان دی.

هغه اندرې ته هغه شان چې خپله پوهېده، د فراماسوني جوړښت په شننه پيل وکړ. هغه ويل، فراماسوني جوړښت هماغه د حضرت عيسی بنوونې دي، چې د دولت او مذهب له منگلو ژغورل شوی دی، هغه د برابرۍ، ورورگلۍ او مينې جوړښت. يوازې زموږ د ورورگلۍ سپېڅلی جوړښت دی، چې د ژوند په رښتني جاج پوه شوی دی، له دې نه پرته چې هر څه دي، خوب او خيال دی. پير دوام ورکړ: زما گرانه دوسته، ستا سر بايد خلاص شي، چې د فراماسوني له ټولنې پرته، هر څه دوکه او دروغ دی او زه هم ستا اند ته درناوی کوم او منم چې زموږ په ټولنه کې د يونېک زړې او سپېڅلې انسان، يوازينی لاره داده، چې يوازې ژوند وکړي او د نورو د لارې خنډ نه شي. خو همدا چې زموږ لاره ومنې، د ورونو کړې ته راننوتې، ځان نه تېر او لارښودنه دې منلو

جگړه او سوله

شویو استازو ته وسپارله، ځان به بیا زما په شان د داسې یو نالیدونکي ځنځیر یوه کړۍ وگڼې چې یو سړی د لته او بل یې آسمانه نه راپیل کېږي.

سردار اندرې څه نه ویل، مخامخ یې کتل او د پېیر خبرو ته غوږ وه که یو نیم وخت به د گاډۍ د اړبو د شرو شور له کبله د هغه خبرې سمې وانه وربډې، بیا به یې پوښتنه ترې وکړه. پېیر د اندرې په سترگو کې د ځانگړي ځلا، له ځلېدو، په پټه خوله د هغه له غوږ نیولو او پام کولو نه ښه پوهېده چې اندرې به د ده خبرې نه پرې کوي او پر ده به ملنډې نه وهي.

داسې یو سیند ته ورسېدل، چې مست شوی او خپې خپې اوښته. دوی دې ته اړ و چې، له گاډۍ کوز او په بېدۍ کې سپاره شي. دوی گاډۍ او آسونه هم په بېدۍ کې سپاره او خپله هم هلته وروختل. سردار اندرې د بېدۍ پر کتاره ځنگل ولگوله، پټه خوله یې د اوبو هغو ځلېدونکو څپو، چې د سپېده داغ تر سرو شعلو لاندې ځلېدلې کتل.

پېیر وپوښتل: ښه تاسو په دې اړه څه فکر کوئ؟ ولې چوپ شوي؟
سردار اندرې وویل:

— څه فکر کوم؟ د تا خبرې ټولې سمې دي، خو ته وايي: راځه زموږ د وروگلوۍ د ټولنې غړیتوب ومنه، موږ به تا ته، د ژوند موخه، د بشر رسالت او پر نړۍ لاسبري قوانین وسپرو، هوکې! موږ څوک یو؟ ای خلکو څنگه تاسو پر هر څه پوهېږئ؟ څنگه یوازې زه نه شم کولی هغه څه وینم، چې تاسو یې وینی؟ تاسو پر نړۍ د رښتیا او حقیقت واکمنۍ وینی، زه هغه لیدی نه شم.

پېیر د لته، د هغه خبرو کې ورننوت او وې پوښتل:

جگړه او سوله

— ایا ته په بلې دنیا ایمان لری؟

خو پېیرد ځواب ورکولو وخت ورنه کړ او د پوښتنې دغه ډول تکرار یې ځکه د انکار نښه وگڼله، چې د اندرې د ملحد والی عقاید ورته څرگند و.

— تاسو وایي چې پر نړۍ د رښتیا او حقیقت واکمني نه ویني، ما هم هغه نه لیده او تر هغه پورې چې د خپل ژوند پای ته د هر څه د پای په سترگه وگورو، نه، نه شو کولای هغه ووینو. نه شو کولای حقیقت په دې نړۍ، پر دغې ځمکې (شاوخوا کروندو ته یې وکتل) پیدا کړو. په دې نړۍ کې له دروغو او له شره پرته بل څه نه شته، خو په کیهان او ټوله هستۍ کې حقیقت او رښتیا واکمن دی. او موږ اوس ددې نړۍ بچي او که د هستي ابدیت ته ځیر شو، ددې وجود ابدی بچیان یو. ایا زه په خپل روح کې دا نه احساسوم چې د دغې سترې، بې پایه جذبه لرونکی هماهنگي هستۍ یوه برخه یم؟ ایا دا نه احساسوم چې د خدای یا مطلق قوت یا بل هر نوم چې ورکوي، ورپې کړه، ددې بې پایه خلقت د بې شمېره مخلوقاتو، په منځ کې یو کوچنی ذره یم، یو داسې کړۍ یم، چې له ټیټو مخلوقاتو نه د لوړتیا په لور درومي. که دغه پلې، که دغه د پیدایښت د لوړتیا او ټیټیا کچې، چې له نبات نه انسان ته رسېږي، په ښه توگه او په خیر وگورم، څنگه کولای شم، داسې وانگېرم چې کله دغه لوړتیا ما ته راوړسېږي، پای ته ورسېږي او له ما نه پورته لوړ، ډېر لوړ ته ادامه پیدا نه کړي؟ زه داسې انگېرم، چې نه یوازې زه له مینځه نه ځم، ځکه په دې دنیا کې هېڅ شی له مینځه نه ځي، بلکې تله به ومه، هماغه شان چې په پیل کې هم وم. زه داسې انگېرم چې له ما نه پرته پر ما ارواحي ژوند کوي او حقیقت دا دی، چې په دنیا کې حقیقت شته.

جگړه او سوله

سردار اندرې ځواب ورکې:

— هوکې دا (د جرمن د اتلسمې پېړۍ د متفکر) جان هرډر خبرې دي. خو زما د زړه سره، دا خبرې ما نه قانع کوي، ژوند او مرگ قانع کوي. ددې په پایله کې وینم چې ستا زړه ته گران، پریوې ابدې او همیشنی اړیکوله تاسره پیوند او یو ځای شوي دي، زه د هغه په وړاندې گنهگاریم او هیله لرم چې یوه ورځ نه یوه ورځ وکولای شم پر هغه د خپلو ستمونو پور پرې کړم (په دې شېبه کې د سردار اندرې آواز ورږدېد او مخ یې واړاوه) ناڅاپه ستا زړه دغه گران زړه په عذاب اخته کېږي او په خورا کړاو، خواریو او دردونو کې ستا له څنگه ځي... ولې، ولې؟ هېڅ امکان نه لري، د دغه ولې؟ لپاره ځواب نه وي... زه ایمان لرم، چې ځواب شته او همدا خبره ده، چې ما قانع کوي، او همدا دی چې زه یې قانع کړی یم.

پېرووویل:

— نو ښه ده، ښه ده، ایا دا هماغه څه نه دی چې زه یې وایم؟
— نه، زه وایم هغه څه چې ما د ابدې ژوند پر شته والي قانع کوي، دلیل نه دی، هغه بل څه دی، گوره کله چې ته په ژوند کې له یو چا سره اوږه په اوږه، لاس په لاس روان یې، ناڅاپه هغه درنه ورکېږي، ستا زړه ته گران په یو ناڅرگند ځای کې درنه ورکېږي او ته د دغه پان پر غاړه پاتې کېږې، هغه ته گورې او ما د دغه زورونکي پان تل ته ورکټلي...
— ښه پایله څه ده؟ ته پوهېږئ چې دغه شان ځای شته، هلته څوک شته، ابدې ژوند همالته دی، خدای همالته دی.

سردار اندرې ځواب نه ورکاوه، گاډۍ او آسونه لا د مخه، د رود آغاړه لېږدول شوي وو، آسونو بیا گاډیو پورې تړل شوي وو، لمر تر نیمایي پورې د افق په څنډو کې ډوب شوی و او د ما ښامنیو سړو

جگړه او سوله

شیرام د رود پر خنډو د کنگل ځالي جوړې کړې وې، خو پيیر او اندرې لا هماغه شان د چوپړانو، جوالیانو او گاډیوانانو د تعجب نه ډکو سترگو په وړاندې ولاړ وو او غږېدل: پيیر وویل:

— که خدای شته، ابدي ژوند هم شته، نو حقیقت او خیر هم شته او د انسان تر ټولو ستره نېکمرغۍ هم هغو ته د رسېدو په هڅو کې ده. باید ژوند وشي، باید مینه وشي او باید ایمان ولرل شي. موږ باید په دې ایمان ولرو چې موږ یوازې نن په دې یوه لوېسته کې خاورې ژوند نه کوو، بلکې له پیل نه تر ابدې پورې به هلته (آسمان ته یې اشاره وکړه) ژوندي یو.

سردار اندرې هماغه شان چې څنگل یې د بېدۍ پر کتارې اېښی او ولاړ و، د پيیر خبرو ته یې غوږ نیولی و او د لمر لوېدو سرو شعلو نه، په شنه مست سیند کې د لگېدلي اورد سرو شعلو ننداره یې کوله. پيیر چپ شو، هر څه هر چپرې آرامه وو. بیدۍ لا د وخته ساحل ته رسېدلې وه، یوازې د خپو سندريز نرم غږو نه چې اورېدل کېدل. سردار اندرې داسې انګېرله، چې د خپو دغه آوازونه، پيیر ته په خوږه ژبه وايي چې: همدا رښتیا دي، باور پرې وکړه. سردار اندرې زگیروي وکړ او په ځلېدونکي، مهربان او ماشوم وزمه غلچک یې د پيیر خبرې ته چې د خپل انډیوال له ښه والي نه له شرمه تک سور شوی و، کتل او وې ویل: — هوکې! ای کاشکې رښتیا همدا سې وای. اوس درځه چې څو، ښه به دا وي چې لاړ شو او کېنو. د بیدۍ نه د وتلو په وخت کې پيیر آسمان ته چې اشاره یې ورته کوله، وکتل او د اوستریخ تر جگړې نه وروسته دا لومړی ځل و چې هغه لوړ هسک ابدي ولاړ آسمان ولید، هغه آسمان چې کله ده د جگړې په ډگر کې د لوېدو په حال کې په خپل سر لیدلی و. په هغه کې ناڅاپه یو تن شوی هېر شوی څه د خوښۍ او ځوانۍ څه چې

جگړه او سوله

تر هر څه نه ده ته گران و، راوتخښدل. البته په سردار اندرې کې دغه احساس ورځنی ژوند ته تر راسپنډ وروسته، له مینځه ولاړ، خو دا ورته په ډاگه شوه چې هغه پټ احساس، چې د سپڅلي په شان د ده په ځان کې نغښتی و د ده زړه یې د څرگندولو توان نه لري. له پېر سره تر کتنې وروسته، د سردار اندرې د ژوند نوی پړاو چې ظاهراً یې له پخواني هغه نه توپیر نه درلود، خو په زړه کې یې د بدلون سبب شوی و، پیل شو.

۱۳

کله چې د سردار اندرې او پېیر گاډۍ په لیسه گوري کې، د سترې مانيۍ مخې ته ورسېده، هوا تیاره شوې وه. هغوی هلته درسېدو سره، سردار اندرې چېموسکا یې پر شونډو خوره و، د پېیر پام د هغو چوپړانو لېوالتیا او هلوځلو ته ورواړاوه، چې هلته یې جوړ کړي وو. په ملا کړو پې بوډۍ، چې کوم پېټی یې په شا کړی و، او یولنډ ونی تورڅنی سړی چې تورې جامې اغوستې وې، د گاډۍ په لیدلو ځانونه پناه کړل او له دروازې نه ووتل. دوو نورو بنځو هم هغوی پسې منډه کړل. دغو څلور تنو په وحشتناکو غلچکو گاډۍ ته کتل او په گڼۍ او ډار د ودانۍ د شاله خوا وټنېتېدل.

سردار اندرې وویل:

— دا خدایي خدمتگاران (هغه څوار مسیحیان، چې د مسیح د لیدو په هیله به هره خوا گرځېدل او روزگاري یې په گدایي تېراوه) دي چې ماریا مرسته ورسره کوي هغوی پر موږ زما د پلار گمان وکړ. دا یوازنی کار دی، چې ماریا د هغو په برخه کې د پلار خبره نه مني او اطاعت یې نه کوي. پلار وایي چې دغه خدایي خدمتگاران کورته مه پرېږدئ، خو

جگړه او سوله

ماریا د هغو هرکلی کوي.

پېیر وپوښتل:

— دا د خدای بندگان لا څوک دي؟ او څه کوي؟

سردار اندرې وخت پیدا نه کړ، چې پېیر ته ځواب ورکړي، چوپړان د هغو هرکلي ته رامنډې کړې او ده له هغو نه وپوښتل، چې مشر سردار چېرې دی او څه وخت رارسېږي؟
چوپړانو هغه ته وویل چې مشر سردار لا له ښاره راغلی نه دی او ډېر ژر به راورسېږي.

سردار اندرې، پېیر خپلې کوتې ته چې د پلار په کور کې یې جوړه کړې بدرگه کړ او خپله د خپل ماشوم کوتې ته ورغی.
له لږ څنډ نه وروسته راستون شو او وې ویل:
— راځه چې خور ته مې ورشو، ما لا هغه نه ده لیدلې، هغه چېرې پټه شوې او له خپلو خدایي خدمتگارانو سره اخته ده. زموږ په لیدو به وشرمېږي، خیر پروا نه لري، حق لري، ته به هم له دې خدایي خدمتگارانو سره آشنا شې، خورا د لیدو وړ دي، دا ومنه، خورا.
پېیر وپوښتل:

— دا خدایي خدمتگاران، دا څه معني لري؟

— اوس به یې خپله ووينې.

شهزادګۍ ماریا د هغو په لیدو رښتیا ګڼې. واخېسته، ورخطا شوه او مخ یې ټک سور شو، هغه تنې شمعې چې په کوټه کې، تر شمایلو لاندې لګېدې انسان ته یو ډول روحي آرامي وربښله. شهزادګۍ د چای دمیز تر شا پر څوکی کې ناسته وه او یو اوږد پزی، اوږد څنې زلمی، چې د راهبانو جامې یې اغوستې وې، د هغې تر څنګ ناست و.

جگړه او سوله

خواره او زړه بوډی چې ماشوم وزمه خپره یې، هغې ته خوږه او مهربانه بڼه ورکړې وه، په لاس لرونکي څوکی کې د هغوی تر څنگه ناسته وه.

شهزادګۍ ماریا لکه د هغې چرګې په شان چې د خپلو چورګو د ساتنې لپاره ولاړه وي، د خپلو خدایي خدمتګارانو نه ملاتړ کاوه او د ملامتۍ په نرمه ژبه یې وویل:

— اندرې ولې مو مخکې خبر نه کړو، چې راځي؟

او پېیر ته یې چې د هغې لاس یې بنګلول، وویل:

— مهرباني مو وکړه چې راغلی. ستاسو له لیدو ډېره خوشاله شوم!

شهزادګۍ ماریا له ماشومتوب نه، پېیر پېژانده او اوس، له اندرې سره د هغه ملګرتوب، له ښځې سره د هغه د جلا والی جنجال او له ټولو نه غوره د هغه ساده او مهربانې خبرې، د هغې خواخوږۍ لارولې وه. په بنګلو او زړه راښکونکو سترګو یې هغه ته کتل او داسې بریښېده چې هغه ته وایي:

— تاسو ماته ډېر ګران یاستي، خو ګوره، زه هیله کوم چې زما په

دوستانو به ملنډې نه وهي. تر لومړنۍ پېژندنې وروسته ټول سره کېناستل. سردار اندرې، خدا پر شونډو، ځوان خدایي خدمتګار ته اشاره وکړه او وې ویل:

— آه، ایوانوشکا هم راغلی دی! سترې مشې!

شهزادګۍ ماریا له نواتو نه په ډکه خوله وویل:

— اندرې!

سردار اندرې، پېیر ته مخ ورواړاوه او وې ویل:

— دا ایوانوشکا ښځه ده.

شهزادګۍ بیا په هماغه غږ وویل:

جگړه او سوله

— اندره، ستا دې په خدای قسم وي!
داسې بریښېده چې په خدایي خدمتگارانو د سردار اندرې ملنډې
او له هغونه د شهزادګۍ ماریا ملاتړ د هغوی ترمنځ ورځنی خبره، خو
پخواني ریښې لري.
سردار اندرې وویل:
— گراني خورې، ولې دې خوا بد پرې، برعکس ته باید ما نه مننه
وکړې چې پېیر ته ستا او ددې ځوان خپل منځي اړیکې داسې برالا
کوم...
زړه بوډۍ چې په څوکی کې ناسته وه... سردار اندرې له هغې نه
وپوښتل:
— ښه له کومې راغلې، وایې چې کیف ته تللې وې؟
بوډۍ چې ډېره غږېدله، وویل:
— هوکې پلارچانه! هوکې هلته تللې وم، سپېڅلو غوښتې وم،
د عیسی د زوکړې شپه مې نصیب شوه، د آسماني راز د لیده په شپه
هلته وم. او اوس کولبازین ته تللې وم او داشپه له هغه ځایه راغلم...
— اوس ایوانوشکا هم درسره ځي؟
... په کالبازين کې مې خپله، یوه ستره معجزه ولیدله، یوه لویه
معجزه.
سردار اندرې وپوښتل:
— ښه څه دې ولیدل؟ یو بل سپېڅلی مومیايي شوی مو پیدا کړې که
څنگه؟
شهزادګۍ ماریا وویل:
— اندرې! بس کړه! هغې بوډۍ ته مخ ورواړاوه او وې ویل:
— پلاګي یوشکا، پرېږده، مه ورسره غږېږه.

جگړه او سوله

— نه ولې ادکې، ولې يې ونه وایم؟ ډېر ښه ځوان دی، زما خوښېږي،
مهربانه دی، هغه د خدای په نامه مرسته کوي، هغه دا وار هم لس روبله
راکړل، زما ښه په یاد دي! په کیف کې وم، هلته کیربوشا، پوهېږئ د
خدای له ښو خدایي خدمتگارانو نه دی، شپه او ورځ لوڅې پښې
گرځي، لنډه به يې درته وایم چې کیربوشا، راته وویل:

— دلته څه لالهنده يې؟ دا ستا ځای نه دی، لاړشه کولېازین ته،
هلته شمایل معجزې کوي. خدای ته سپېڅلی، د حضرت مریم سپېڅلی
شمایل. دا خبره مې چې واورېده، د هغه ځای له خدایي خدمتگارانو
سره مې مخه وکړه او لاړم...

ټول پټه خوله ناست وو او یوازې دغه بوډۍ خورا موزونه غږېده او
کله کله به يې سا هم بندېدل...

— هوکې راغلم پلارکه، ټولو خلکو همدا ویل، چې معجزه شوې،
یوه لویه معجزه، د حضرت مریم له سپېڅلي شمایل نه د تبرک څاڅکي
راخڅېږي.

شهزادګۍ ماریا چې سره شوې وه، وویل:

— ښه ده، ښه ده، نورې به يې بیا وروسته ووايې.

پېرو ویل:

— اجازه راکړئ له هغې نه یوه پوښتنه وکړم، تاپه خپله ولیده؟

— څه وایې پلاره! خپله مې دا ویاړ په برخه شو، د حضرت مریم له
سپېڅلي شمایل له څېرې نه د خدای نور ورپېده او له شونډو يې
څاڅکي خڅېدل...

پېر چې د بوډۍ خبرو ته په ځیر غوږ نیولی و، په خورا سادګۍ

ووویل:

— هوکې، وګورئ، دا لویه دوکه ده.

جگړه او سوله

پلاگي يوشکا چې سترگو يې د ننواو غوښتنه کوله، شهزادگی-
ماريا ته مخ ورواړاوه او په وحشت يې وويل:
_ توبه، توبه، دا ته څه وايي پلار جانه! داسې مه وایه!
پېر بيا تکرار کړه:
_ دا دخلکو دوکه کول دي.

بوډۍ خدايي خدمتگارې چې په ټټير او تندي صليب کېښ وې ويل:
_ لوی پروردگاره، حضرت مسيح، توبه وباسه داسې مه وایه پلاره!
يو جنرال هم چې د زړه سترگې يې ړندې وې، ايمان يې نه لاره، همداسې
ويلي و "د کليسا پاپان دوکې کوي او خلک غولوي" خودا خبره يې لا
پای ته رسولې نه وه، چې په دواړو سترگو ږوند شو، بيا يې ايمان راوړ، زه
به دې د سترگو رڼايي بېرته دروېښم، جنرال په زاريو زاريو ويل، ما
ورولۍ، د شماليو پښو ته ورولۍ، ما ورولۍ! دا يوه رښتني کيسه ده،
زما په مخکې تېره شوې او په خپلو سترگو مې ليدلې ده، ما په خپلو
سترگو وليدل چې ږوند جنرال يې شمایل ته وروست، هغه وروړاندې شو
او د شمایل پښو ته وروړولېد او وې ويل: سترگې مې رڼا کړه، ټول هغه څه
چې څار (پاچا) رابښلي ستا له نامه به يې څار کړم، ما په خپلو سترگو
وليدل، ومې ليدل پلاره، چې د هغه جنرال ستوری يې په شمایل کې
کېناوه، څه به دې سردرڅوږوم، لنډه به يې درته وایم، د هغه جنرال سترگې
رڼې شوې او بيا يې پېر ته مخ ورواړاوه، په نصيحت وزمه ژبه يې هغه ته
وويل: گناه ده، پلار جانه گناه، داسې مه وایه، د خدای له قهره وډار شه!
پېر وپوښتل:

_ دا دې ونه ويل: چې دا ستوری څنگه په شمایل کې کېناست؟
سردار اندرې چې له خندا نه شين و، وويل:
_ سپېڅلې حضرت مريم ته يې جنرالي ورکړه.

جگړه او سوله

ناخپه د پلاگۍ یوشکا رنگ والوت، لاسونه یې آسمان ته لوړ کړل، بیا یې رنگ تک سور شو او وې ویل:

— پلاره! زما پلاره! توبه وباسه، گناه ده، داسې مه وایه، ته خو ماشوم لرې. او بیا یې چې په تتر او تندي صلیب وېست، وویل:

— پلاره! دا څه کفر و چې و دې ویل؟ خدای دې تا وېښي. یا خدایه! د هغه گناهونه وېښه! بیا یې شهزادگۍ ماریا ته مخ وروړاوه او وې ویل:

— ادکې دا خبرې لاپسې څه معنی لري؟ هغه پاڅېده، نېرېدې وه، چې له سترگو یې اوښکې راتویې شي، د خپلې کڅوړې په ټولولو پیل وکړ، له ورايه ښکارېده چې هم په حیرت کې ده او هم یې افسوس کاوه، چې چا، څه وویل او له دې نه ډېره شرمېده، چې څنگه په هغه کور چې دا صدقه راتولوي، هلته داسې کفر ویل کېږي.

شهزادگۍ ماریا وویل:

— تاسو هم له څه نه خوند اخلی، تاسو ته چا ویلي و چې ما ته راشی؟ پېرو ویل:

— نه ادکې! پلاگۍ یوشکا! ته مه خوابدې کېږه، ما ټوکه کړه، هغه شهزادگۍ ماریا ته مخ وروړاوه او وې ویل:

— هیله کوم دا ومنئ، چې ما رښتیا د هغې د خوابدې کېدو تکل نه لاره، هغه چې هڅه کوله، پر خپلو گناهونو لمن وغوړوي، موسپده او زیاته یې کړه:

— هسې یو خبره وه، په دې کې مو هېڅ کوم ځانگړی هدف نه درلود. پلاگۍ یوشکا په شک او تردید کې ودرېده، خود پېیر خېرې د رښتني پښېماني څرگندونې کولې او سردار اندرې خو په مهربانه ځیرتیا هغې ته داسې کتل، چې کرار کراره بېرته آرامه شوله.

۱۴

بودی خدایي خدمتگاره آرامه شوه او بیا په خبرو راغله. ترڅو پرو
 پورې یې د (امفي لڅخي) نومي کشیش ستاینې کولې. هغې ویل چې
 هغه کشیش دومره سپېڅلی او پاک زړی دی چې د رغوي نه یې د
 خوشبویۍ بوی راته. هغه په دې غږېده چې د کیف ښار ته د وروستي
 سفر په اوږدو کې یې له یوې کشیشې سره پېژندگلوی وشوه او هغې
 دې ته د هغو څمخو د دروازي کلۍ ورکړه چې هلته دموميایي شوو
 راهبانو مړي اېښي دي. هغې یادونه وکړه چې هغې په څمخه کې له نورو
 خدایي خدمتگارانو سره دوه شپې ورځې تېرې کړي دي او دې هلته له
 ځان سره وچه ډوډۍ هم وړې وه. دې ویل چې کله به دیو شهید قبر ته
 کېناسته، کله به یې بل ته دعا کوله، کله به یې له یوه نه دعا غوښته او
 کله به بل ته ورغله... مورجانې نه پوهېږې څه خاموشي، څه
 سپېڅلتیا، په زړه کې دې داسې روښانايي راخوږېږي، چې د بهر د
 روښانۍ لیدل نه غواړي.

پېیر، په خورا ځیر او غوڅ ټینګار هغې ته غوږ نیولی و. سردار
 اندرې له کوټې نه ووت او شهزادګۍ ماریایي خپلو خدایه
 خدمتگارانو ته پرېښوده چې خپل چای وڅکي، خو هغې پېیر د هرکلیو

جگړه او سوله

کوټې ته بدرگه کړ او هغه يې وويل:

-تاسو ډېر مهربانه ياستي!

-اخ! ما رښتيا نه غوښتل دهغې سپکاوې وکړو، زه دغه احساسات احساسوم او دهغو درناوي کوم.

شهزادگۍ هېڅ ونه ويل، هغه ته يې وکتل، يوه ملاله موسکا يې پرشونډو خوره شوه او وې ويل:

-زه تاسو له ډېر پخوانه پېژنم او د ورور په شان راته گران ياستئ.

ددې خبرې سره سم يې، ناڅاپه، پرته له هغه نه چې پيښر دې ته د مينې او ځواب څرگندولو حق ورکړي، وې ويل:

-څنگه؟ اندرې څنگه و؟ دهغه روغتيا ما ډېر زوروي، ژمۍ يې

روغتيا ښه وه، خو پسرلی يې زخمو نه تازه شول، روغتيا يې ژوبله شوه او ډاکټر سپارښتنه وکړه چې بايد لاړ شۍ او دخپلې روغتيا غم وخوري. روحي حالت يې هم ما زوروي. موږ ښځې خپل ټول غمونه په ژړا او ننواتو سره وو، خو هغه هرڅه په زړه کې ساتي او غم زياتوي. نن يې طبيعت ښه دی، ځکه ته راغلي يې. ډېر کم داسې پېښې چې داسې خوښ وي. کاشکې ته وکولای شي هغه قانع کړې، چې بهر ته لاړ شي. هغه ډېرې خوځېدا ته اړتيا لري. دلته دا آرام ژوند دی له ژونده باسي. دنورو خو دې ته پام نه شته، ولې زه خو يې وينم. دښې لس بجې وې چې چوپړان د مشر سردار د گاډۍ د آسونو د زنگونو په شرنگهاري سره چې له لري رانېږدي کېدل، د دروازې د زينو خواته ورمندې کړې. سردار اندرې او پيښر هم په گډه دهغه هرکلي ته ورو دانگل. د بوډا سردار د گاډۍ نه درانښکته کېدو په حال کې، په پيښر سترگې ولگېدې او وې ويل:

--دا څوک دی؟ خو همدا چې نا آشنا ځوان يې ځای ته راوست او وې

جگړه او سوله

پېژاند، وې ويل:

-او هو! څومره ښه چې پر خوشاله يم چې وينم دې، راشه مچ مې کړه.

دېوډا سردار طبيعت خورا جوړ او پر پېرې پر مهربانه و.

تر مابښامنی مخکې چې کله سردار اندرې د پلار دفتر ته راستون شي، پلار يې له پېر سره په توده مرکه کې بوخت وليد. پېر غوښتل زوړې ډوډا په دې قانع کړي چې داسې وخت را رسېدونکې دی چې جگړه د انسانانو له منځه ورکړه شي، خو ډوډا سردار په ملنډو ملنډو دې خبرې پورې خنډل، هغه ويل:

-د انسانانو له مراندونه، وينې راوباسئ او هلته نوې وينې په کې وبهوي، هغه وخت کېدای شي جگړه پای ته ورسوي. دا ټول ښځينه خيالونه دي، خو سره له دې هم هغه پېر پر کينې اوږې وواهه او خپل ميز ته ورنېږدې شو، سردار اندرې چې هيله يې نه لرله، د پلار او انډيوال مرکې ته ورگډ شي، ځان يې په هغو کاغذو بوخت وساته چې پلار يې له ځان سره له ښاره راوړی و، ډوډا سردار هغه ته ورنېږدې شو او له هغه سره يې، د هغه د ورځنيو کارونو په اړه خبرې پيل کړې:

-سردار رستوف د اعيانو د ټولنې مشر لا د هغو وگړو نيمایي هم نه دی، برابر کړی، چې بايد راټول کړی يې وای. هغه ښار ته راغلی او زه او زه يې مېلمستيا ته رابللی يم..... بيا پېر په اوږه واهه او زوی ته يې وويل:

-ښه وروره! ستا دا انډيوال ښه سړی دی، زما خوښېږي!

..... ډوډا د کوتې نه د وتلو په وخت کې غږ کړ:

-زما له هغې ساده لېونۍ لور سره مينه کوه او له هغې سره مهربانه

اوسه!

پېر لیسې گوري، ته په دې سفر کې له سردار اندرې سره د خپلې

جگړه او سوله

مينې په ټينگښت او پرتم پوه شو. له سردار اندرې سره د پيږ د دوستۍ پرتم، نه په خپله د اندرې په دوستۍ، بلکې د هغه له خپلوانو سره په دوستۍ کې څرگندېده. که څه هم پيږ نه ظالم او زړه سختی مشر سردار پېژانده او نه يې آرامې او مهربانې شهزادگۍ مارييا سره آشنایي لرله، خو داسې يې انگېرله چې له دواړو سره له کلونو کلونو پېژندگلوي او دوستي لري. هغه د ټولو په زړه کې ځان موندلی و. شهزادگۍ مارييا نه يوازې له دې کبله چې د هغې له خدايي خدمتگارانو سره پيږ لېوالتيا ښودلې وه، هغه په مينه ناکو سترگو کتل، بلکې د مشر سردار په وينا ان د هغه ماشوم لمسی سردار نیکولای هم هغه ته موسېده او غېږې ته يې ورته.

میخاییل ایوانوویچ او پېغله بوري یې هم هغه وخت چې پيږ او شهزادگۍ مارييا به سره غږېدل، دوی ته کتل او له مينې نه به يې موسکا پرشونډو خوړېدله.

مشر سردار مابنایمۍ ته راغی، پر میز کېناست او ټولو ته څرگنده شوه چې دغه کار يې د پيږ لپاره کړی دی. بوډا په لیسه گوري کې د پيږ د دوه ورځنۍ مېلمستیا په وخت کې خورا ښه او مهربانه و. له هغه سره به يې مينه کوله او ورته ویل به يې چې ديدن ته يې راشئ.

کله چې پيږ لاړ او د کورنۍ غړي بېرته راټول شول، لکه هغه شان چې په هره کورنۍ کې د نوي مېلمان په توگه نه وروسته دود دی، ټول د هغه په اړه خبرې کوي، دوی ټولو هم دا کار کاوه، خو له ستاینو نه پرته، بل هېڅ نه اوږدېدل کېدل او دا هغه څه دی چې د پر کم پېښېږي.

۱۵

رستوف چې دا وار له رخصتۍو راستون شو، دلومړي ځل لپاره يې داسې يې احساس کړه، چې د هغه اړيکي له دينيسوف او په ځانگړي توگه له غونډ سره څومره ټينگې او ژورې دي.

کله چې غونډ ته نږدې کېده، د هغه په زړه کې داسې احساس خپې وهلې، لکه هغه احساس چې د مسکو د پاورسکایا په کوڅې کې يې، خپل کور ته د نږدې کېدو په وخت کې احساسوله. هغه چې کله د خپل غونډ سپاره پوځ سور څنډې ديمينتوف وليد، هغه يې سمدلاسه وپېژاند او سره بخونو آسونو د څرخای ديوال يې ترسترگو شو، کله چې يې لاورشکا په چغو چغو هرکلي ته راودانگل: گراف راورسېد! دينيسوف له خوبه راپاڅېد، په داسې حال کې چې څنډې يې جرې وې، له خپلې ځالې يې رامنډې کړې، له رستوف نه يې غېږ راتاو کړ او د غونډ افسران ترې راتا و شول. د رستوف په گوگل کې هماغه احساس خپې وهلې لکه چې کور ته د ستنېدو په وخت کې يې مور او پلار او خويندو له ده غېږې تاوولې، دی يې کېنښکوده، له خوشالۍ نه گېڼۍ واخېست، ژړا ورغله او ژبه يې گونگه گونگه شوه. غونډ هغه ته د خپل کور په شان و، هماغه شان په زړه پورې او گران و، لکه د مور او پلار

جگړه او سوله

کور.

رستوف د غونډ له قوماندان سره تر کتنې وروسته، په خپل هماغه د سورو پوځونو په ډله کې وگمارل شو..... تر څو پیرو او دندو تر سرته رسولو وروسته یې، بیا له کار سره مینه پیدا شوه، د آزاد کورنۍ ژوند آزادي یې هېرې او بېرته یې ځان د پوځي ژوند د نظم او ټینګو کړو په کړېو کې برابر کړ. خو دلته یې هم هماغه د کورنۍ تود ژوند مینه، محبت، خواخوږۍ چې د مور و پلار او خویندو نه لیدل، احساسول. دلته نور د ټولنې د گډو او غیر پوځي ژوند آزادي نه وه، چې په کې هرې خوا ته لاس واچوي او تېروتنې ترې وشي، نور نو سونیا نه وه چې له هغه سره د رازونو یا نه رازونو یا د زړه د غوټې خلاصولو ته اړ شي. نور نو دا امکانات نه و چې دې خواته، هغې خواته لاړ شي، نور نو په یوه شپه و ورځ کې ۲۴ ساعت نه و، چې هر ساعت یې په ډول ډول لوبو تېر کړي، نور نو د خلکو هغه بې شمېرې ډلې نه وې، چې دی په پېژندنه کې حیران وي، نه وو، نور یې له پلار سره د مالي ستونزو خبرې نه وې او نور نو دولو خوف ته په قمار کې د پیسو بایلېدل نه وریادېدل، دلته په غونډ کې هر څه څرګند او ساده و. ټوله دنیا او د هغه هر څه په دوو نابرابرو برخو وېشل کېدل: یو د پاولوګراد غونډ، چې هغه خپل ګاڼه او نوره ټوله دنیا. او هغه له دې دویمه برخې سره هېڅ اړیکې او کار، نه لاره. په غونډ کې هر څه څرګند و، هر څوک پوهېدل، څوک بریدګی او څوک جګړن دی، څوک پاک زړی او څوک بد زړی او له ټولو نه مهمه دا ده چې څوک ستا ملګری دی. دوکاندارانو به باور کاوه، هر څه یې په پور ورکول او په هرو درېو میاشتو کې یې یو وار پورونه ټولول، هېڅ اړتیا نه وه، چې پلمې وکړي او دروغ ووایي، یوازې دا باید په پام کې نیول شوي وای چې د پاولوګراد په غونډو کې داسې څه نه وای تر سره

جگړه او سوله

شوي چې بد گڼل کېدل او هر کله چې تا کوم کار ته گماري بايد هغه په غوره توگه تر سره کړي او د هغه امر له مخې چې تا ته درکې شوی دی، هغه بشپړ کړي.

رستوف چې کله بيا د غونډ په ځانگړو حالاتو کې ژوند پيل کړ، هغه مسافرت ته ورته و، چې له اوږده مزله وروسته يې کولای شول، وغځېږي او ښه استراحت وکړي د پوځ دا ژوند د رستوف لپاره ځکه په زړه پورې و چې دولو خوف ته د پيسو د بایلودلو (د مورويلا د خواخوږۍ سره سره يې نه شو کولای د دغه گناه له کبله ځان وښيي) نه وروسته يې پرېکړه کړې وه چې تر پخوا نه به داسې زيات خدمت کوي، داسې هڅه او زيار به باسي، چې د گناهونو پور پرې کړي، لنډه دا چې پياوړی وتلی افسر، خوږ ملگری او په يوه خبره کې، يو ځانگړی سړی و اوسي. هغه څوک چې په ولسي ژوند کې گران او په پوځي کې خورا آسانه خبره ده.

رستوف د قمار، تر بایلودو وروسته پرېکړه کړې وه، چې د پنځو کلونو په اوږدو کې د پلار پور ورپرې کړي. پلار يې په کال کې لس زره روبله ورته رالېږل او تکل يې کړی و چې تر دوه زرو نه زيات روبله خرڅ نه کړي او په پاتې يې هغوی د پلار پورا دا کړي.

زمونږ پوځ تر شاتگ او په پوالتوسک او ايلاپروس کې تر يرغلونو او بېلابېلو جگړو نه وروسته، بارتن شتاين ته نېږدې راټول شوي و. ټول د څار (ټولوک) راتگ او د نوي جگړې پيل ته سترگه په لاره وو.

د پاوولوگراد غونډ چې د ۱۸۰۵ کال په جگړه کې گډون درلود، ځانته د خوړو او کالو په راټولولو لگيا و، نو ځکه يې ونه شو کولای د پوالتوسک او ايلاپروس په لومړنيو نښتو کې گډون وکړي، خود دويمې جگړې په نيمايي کې يې ځان جگړه ځپلي پوځ ته ورساوه او د

جگړه او سوله

پلا تڼي له پوځ سره يو ځای شول. د پلا توف ډله له پوځ نه جلا جنگېدل. د پاولو گراد پوځ څو ځله، له دېنمن سره په نښتو کې گډون کړی و، اسیران يې نيولي وو او آن يو واري يې د مارشال او دينو گاډۍ هم غنيمت کړې وه. دغه غونډ د اپرېل په مياشت کې څو اونۍ يولرې او کنډواله شوي کلي ته نېږدې، ديره شوي، همالته ځای په ځای ولاړ او هېڅ ونه خوځېد.

که څه هم د واورو د ويليدو او د اوبو د بهېدو فصل و، هره خوا خټې وې او کله به د سړو څپو راخوړه شوه، سيندونه په څپو راغلي وو، لارې بندې وې. په ورځو ورځو به آسونه له خوځېدا پاتې شول، نه آسونو ته واښه او نه وگړو ته خواږه رسېدل. دا چې گاډۍ او کراچۍ خوځېدای نه شوې، خلک پلي، کلو او بانډو ته تلل او هلته به له خلکو نه په تشو کلبو کې، کچالو يا نورو خوړو پسې گرځېدل، خود خوړو څه شی يې پيدا کولای نه شو.

هر څه چې و، کلبوالو خوړلي او تښتېدلي وو، هغه شمېر چې پاتې وو، سخت خوار، مظلوم او څه خواږه او کالي يې نه درلودل، چې له هغو نه يې څوک واخلي يا يې غلا کړي. آن سخت زړو سرتېرو هم ددې پر ځای چې له هغو نه څه واخلي، خپله يې که څه درلودل، هغو ته يې ورکول.....

دوې اونۍ کېدې چې آسونو هم د کورونو د کوټو د چټولو سوارونه پرته، نور کوم واښه خوړلي نه و. خورا ډنگر او ژوبل شوي وو..... خو سره له دې هم افسرانو او سرتېرو پوځي ژوند ته دوام ورکاوه، د سورو غونډ پوځيانو، که څه هم رنګ الوتې، پرسېدلې او جامي يې ټوټه ټوټه وې، مگر بيا هم هر سهار په کتار کې درېدل او هم به بېگاري ته تلل، آسونه يې خره کول، وسلې يې پاکولې، آسونو ته يې

جگړه او سوله

له چتونو نه سوارې راويستې، د خوړو په تمه د نغريو شاو خوا گرځېدل، وږې پاڅېدل او دلورې او خوړو په اړه به يې ټوکې کولې او پلټې به يې غږولې.....

رستوف د پخوا په شان له دينيسوف سره په يوه کوټه کې او سپېده او تر رخصتۍ نه يې وروسته، ملگرتوب لا ټينگ او خوږ شوی و. دينيسوف هېڅکله د خپل انډيوال رستوف د کورنۍ د غړو په هکله نه غږېده، خو رستوف داسې احساسوله، چې د ناتاشا ناکامه مينه، د دوی په دوستۍ کې بې اغېزه نه ده. دينيسوف چې تر رستوف لوړه رتبه درلوده، هڅه يې کوله، چې هغه سختو چارو او گواښمنو سپارښتونو ته ونه گماري. د هغه پالنه او ساتنه يې کوله او تر هرو عملياتو وروسته به يې د هغه پوښتنه کوله، چې تاوان ور سپېدلی نه وي. رستوف په يو کلي کې د خپلو دندو د سر ته رسولو په وخت کې، يو پولنډي بوډا، چې يوه کمکۍ لور يې ورسره وه، وليده، چې برېښ او وږي دي، او نه پوهېږي چې چېرې وټېښتي، رستوف هغه له ځان سره قطعې ته راوستل، هغو ته يې په خپله کوټه کې ځای ورکړ، هغوی يې تر هغه وخته پورې وساتل چې بوډاروغ شو.

د رستوف يوه ملگري د ښځو په اړه د خبرو اترو په لړ کې، هغه ته ويل چې هغه ناځوانه ملگری دی، ځکه دی، خپل دوستان له هغې يوې لنډې ښځې سره چې دده کورته راغلې ده، نه اشنا کوي. رستوف ته دغې ټوکې خوند ورنه کړ او سخت خفه شو. هغه افسر ښه وښکناځه چې دغه ټوکه يې ورسره کړې وه، خو دينيسوف کرار کرار هغه آرامه او دلاسا کړ او د هغوی تر منځ يې د دوئيل مخه ونيوله...

۱۶

د اپرېل په میاشته کې، د ټولواک د راتگ خبر، پوځ بیا راژوندی او زېږور کې. رستوف ونه کولای شو په هغه برید کې د گډون حق پیدا کړي، چې په بارتن شتاین کې کېدونکې و، ځکه د پاولوگراد غونډ د پوځ په لومړیو کړنو او له بارتن شتاین نه لرې پروت و.

غونډ په یو لري ډاگ کې ځای پر ځای شوی و. دینیسوف او رستوف په هغه مورچل کې، چې سرتېرو د څمخې په ډول وېستلی او په پاڼو، بڼاخونو او شنو یې پټ پوښلی و، پناه اخیستې وه. دغه مورچل چې د هغه وخت د دود سره جوړ شوی و، یو متر سور، یونیم متر ژوروالی او درې نیم متره اوږد والی درلوده. د دغه مورچل یوه خوا، د وتلو لپاره لکه زینې داسې جوړې شوې وې، همدا څمخه د پوځیانو کوټه هم وه. د څمخې په بل سر کې سوړو پوځیانو، څولرګي په دېوال کې وهلي، پر سري یوه تخته وراېښې او له هغه نه یې د میز کار اخیست. د څنګ په دوو دیوالونو کې یې، د یو متر په اندازه بیا نور ځایونه وهلي وو او له هغونو یې د کټ کار اخیست. د مورچل د لوړوالي کچه له هغه اندازې سره برابرېده چې دی هلته ولاړ و. سري یې

جگړه او سوله

پاس نه لگېده. د دينيسوف کوټې (هغه سرتېرو ته گران هم و) يوه بله ښکلا هم درلوده او هغه دا چې له چته يو داسې ډړه چې په هغې کې د ښيښې ټوټې ټومبل شوې وې، راځوړنده وه. کله به چې هوا ډېره سپرې شوه، سرتېرو به لږ سگړوټې د او سپنو په تختو کېښودې... د دينيسوف او رستوف مورچل به ښه تود، او د سرتېرو او پوځيانو گڼه گوڼه به هلته جوړه وه....

د اپريل د مياشتې يوه ورځ چې رستوف د سهار په اتو بجو له پيرې او سختې بې خوبۍ نه وروسته، خپل مورچل ته راغی، سپارښتنه يې وکړه چې اور راوړل شي. له اورښته لوند شوی خپل کميس يې ووبست، دعا يې وکړه، چای يې وڅکه او ځان يې تود کړ... خپل کالي او کپري يې ټول او په يوه کميس کې په خپل کټ کې وغځېد. لاسونه يې تر سر لاندې کېښودل، په خيالو کې ډوب شو او د هغې رتبې د اخېستو په چرت کې لاړ، چې د خپلې وروستۍ دندې د بريالي سر ته رسېدو له امله يې په هماغه ورځ د حکم د اخېستو وړانديز شوی و. هغه دينيسوف ته چې معلومه نه وه، چېرته تللی و، سترگې په لاره و. ده غوښتل چې په گډه سره کيښي او د زړه خواله سره وکړي. په دې وخت کې د دينيسوف چغې چې له قهره ډکه معلومېدې، واورېدل شوې. رستوف پاڅېد، د مورچل د هېندارې نه يې د باندې وکتل، گوري چې ډلگۍ مشر توپچنکو دی.

دينيسوف پرله پسې چغې وهلې، ما خو تا ته خپله امر کړی و، چې څوک دغه د ماشکين ريښې ونه خوري. ما خپله وليدل چې لازارچوک ريښې له ډاگه راوړې. ډلگۍ مشر ځواب ورکړ:

__ ښاغلیه! ما ټولو ته ستا امر ووايه، سپارښتنه مې ورته وکړه، خو د هغو غوږونه کله خبره اوري.

جگړه او سوله

رستوف بېرته خپل کټ ته راستون شو او په خورا ډاډ يې له ځان سره وويل:

— پرېږده چې خپلې چغې سورې وکړي، ما خپل کارونه په ښه توگه تر سره کړي دي، زه غواړم وېده شم، ترخوبه بل ښه شی په دنيا کې نه شته.

خو د ډلگۍ مشر له غږه پرته، د دینیسوف د نوکر، هماغه چالاک او اوروزمی لاروشکا غږ هم واورېدل شو. هغه پرېږدۍ بارو کراچيو او غوايانو په اړه خبرې کولې او ويل يې چې خوړو پسې گرځېدو، ده هغه ليدلي دي بيا د دینیسوف د چغو غږ واورېدل شو چې ويل يې:

— دويمې ډلې ته ووايئ چې چمتو شي.

رستوف په زړه کې وويل:

— دا چېرې ځي.

دینیسوف پنځه دقيقې وروسته څمخې ته راننوت او په خټو ککړو بوټو سره کټ ته وروخت، په خورا قهر يې خپل پيپ څښاوه او خپل شيان يې په کڅوړه کې اچول. هغه خپله توره او متروکه تر ملا کړل او د وتلو د وره خوا ته د خوځېدو په لړ کې يې، د رستوف د دې پوښتنې په ځواب کې چې چېرې ځي، په خواشينۍ ځواب ورکړ، کار لرم. دینیسوف د څمخې د دروازې نه د وتلو په شېبه کې وويل:

— لوی خدای او ستر ټولواک به مې ساتنه کوي.

رستوف له څمخې نه باندې په خټو کې د څو آسونو د خوځېدا گامونه واورېدل، خو ځان يې آن دومره هم په عذاب نه کړ چې وگوري، چېرې ځي؟ په هماغه گوښه کې چې غځېدلی و، کرار کرار لږتود او خوب يووړ. لمر په غږ غږ و چې راوینښ شو او له څمخې نه راووت. دینیسوف لا راستون شوی نه و. آسمان شين و. د گاونډي څمخې څنگ

جگړه او سوله

ته، دوو افسرانو او يو بریدګي په پستې نمجنې ځمکې کې، چې خټجنه وه، په خورا خوښۍ د سافیکا د لوبې د پیل په هیله، میږوي ټکول. رستوف هم له هغو سره یو ځای شو. د دوی پیل شوې لوبه لا نیمایي ته رسېدلې نه وه، چې خپل پلو ته را روانو کراچيو ته یې پام شو. یو پنځلس شپاړلس سواره، چې آسونه یې خورا ډنگر ډنگروو، کراچيو پسې را روان وو. کراچی د سپرو په لارښوونه، د آسونو د توپلي خوا ته ورنږدې شول، سواره ترې راتاو او لویه ګڼه ګڼه یې جوړه کړه.

رستوف وویل:

- ښه وګوره، دینیسوف هسې ځان له ډاګه ویشته، دا دي هم خواړه!

افسرانو وویل:

- همداسې چې وایي، اوس به سرتېري مزې کوي.

د سرتېرو نه لږ واټن وروسته، د پلېو پوځونه دوه افسره چې پر آسونو سواره وو، او له رستوف سره یې چغ جگ و، راوان و. رستوف د هغو مخې ته ورغی.

ډنگر، لنډوني افسر، چې له ورايه یې له ژبې نه قهر ورېده، ویل:

- زه تاسو ته خبر درکوم.

دینیسوف وویل:

- لاس مو خلاص، ما خو وویل، چې بېرته یې نه ورکوم.

- ګوره تورن صاحب! مسوولیت به یې ستا په غاړه وي، تاسو په

خپلو تالان ګډه کړي دي، دا خو غلا ده، دوه ورځې کېږي، زموږ سرتېرو یوه مړۍ ډوډۍ هم نه ده خوړلې.

دینیسوف ځواب ورکړ:

- زما سرتېري دوه اونۍ کېږي چې وږي ګرځي.

جگړه او سوله

پلي افسر په لوړ آواز بيا وويل:

- دا سوچه غلا ده، تالان دي. تاسو يې مسوول ياستئ.

دینیسوف ناخاپه لکه اور چې اخیستی و، چغه کړل:

- څنگه، پرېږدئ مې ښه؟ ځواب یې زه وایم نه تاسې گورئ،

مخکې له هغه چې خبره یې آبی. ته ورسېږي، ما نه لاس واخلي او کنه...

شاگرز، تاسو ته وایم مخ واړوئ.

لنډ وني افسر، پرته له هغه چې یا شاگرز او یا خوځېږي، په لوړ

آواز یې وويل:

- ډېر ښه، ډېر ښه، هم غلا کوئ او هم...

دینیسوف د خپل آس مخه، د دغه افسر خوا ته ورواړوله او چغه یې

کړل:

- څه ورکېږه! کنه اوس به هغه څه درباندي وکړم چې مې کوه

پوښتنه.

افسر هم په گواښمنه ژبه وويل:

- ډېره ښه ده، اوس به گورو.

هغه د خپل آس مخ راواړوه، په خپل رېږدېدونکي زین ناست، په

یرغه ځغاسته لرې شو.

دینیسوف ورپسې چغې کړل:

- د سپي په شان غاږي، لکه خراپي سپي.

دا د پلي پوځ یو افسر ته د سواره پوځ تر ټولو بدې ښکندلې او پر

هغه ملنډې وې.

دینیسوف تر دې سپکونه وروسته، په ښکېدو ښکېدو، د رستوف

خوا ته راغی او وې ويل:

- په زور مو ترې واخیستل، غلامو کړل، دهغود خوږو کاروان مو

جگړه او سوله

لاندې کړ. څه وکړم، وگړي مې له لورې مري، بل ډول خو ونه شوه. هغه څه چې د سواره پوځ، پوځیانو ته تر لاسه شوي و، د پاو لگرا د قطعې یو غونډ ته ور روان و، خو دینیسوف چې د لاوړو شکا نه د هغه له راتگ او ساتونکو د نه درلودلو نه خبر شوي و، له خپلو ساتونکو سره پر هغه یرغل او تالان کړي و. هغه خپلو سرتېرو ته پوره وچه ډوډۍ ورکړه او آن نورو سورو ته یې هم ست وکړ.

بله ورځ، د غونډ قوماندان دینیسوف ځان ته وروغوښت، خپلې منگولې یې پرانیستې او سترگو ته یې ونيولې:

- زه دا پېښه داسې گڼم، گواکې پر هغه سترگې پټوم، گواکې هېڅ مې نه ده لیدلې او نه مې اورېدلي او تا په غلا نه تورنوم او دوسیه نه درته جوړوم، خو تا ته مشوره درکوم چې په خپله سترې قوماندانۍ ته لاړشې، او دغه شخړه په کراره آواره کړې او که شونې وه، کوم سند لاسلیک کړې، چې څومره خواږه دې تر لاسه کړي دي او کنه د پلي غونډ له عرض سره به مخامخ او خبره به خدا زده چېرته ورسېږي.

دینیسوف د غونډ له قوماندان سره ترکتنې وروسته، مخامخ سترې قوماندانۍ ته لاړ او د زړه له کومې یې تکل وکړ چې د غونډ قوماندان خبره ترسره کړي. هغه چې کله د شپې خپلې څمخې ته راستون شو، داسې و چې رستوف هېڅکله خپل ملگري دغه شان لیدلي نه و. هغه نه غوښتل و غږېږي او له خواشینۍ نه سرسام و. کله چې به رستوف هغه نه و پوښتل چې څه شوي دي. هغه به شونډ و لاندې بنکنځلې او گواښمن څه به یې ویل، چې په پوره توگه نه د پوهېدو وړ و او نه دا څرگنده وه، چې چاته یې وايي.

رستوف چې د دینیسوف ددې حال په لیدو ویرې اخېستي و، هغه ته یې د کالېو د بدلولو او یو گیللاس اوبو د ځکلوست وکړ او یو تن یې

جگړه او سوله

هم ډاکټر پسې ولېږه.

- غواړي ما د غلا په تور محکمه کړي. ورکه وه یې، یو بل گیلان او به را کړه، پرېږده چې محکمه مې کړي. زه به تل د دغو دوه مخو په وړاندې جنگېږم، دا خبره خپله ټولواک ته هم کوم، هوکې، را کړه، را کړه یو بل گیلان یخې او به هم را کړه.

پوځي ډاکټر چې راغي وې ویل:

- هرومرو یې باید وینه واخېستل شي. او یو شیشه توره وینه یې د دینیسوف له وینستن لاس نه واخیسته او په همدې وخت کې مټې هغه وکولې شو، د هغه څه په هکله خبرې وکړي، چې په ده تېر شوي و:
- کله چې سترې قوماندانۍ ته ورسېدم، ومې پوښتل، ښه رئیس مو چیرې دي؟

وې ویل:

- ایا کولای شي لږ صبر وکړي؟ ما وویل:

- باید لاړ شم، خپلې دندې ته باید ستون شم، تردې ځایه پورې مې دیرش (ورست) لاره وهلې، که ورته ووايې چې د صبر کولو وخت نه لرم، ښه به دا وي چې ما ومنئ. تردې خبرې وروسته و چې د داپمارو غلو مشران ښکاره او ما ته یې په نصیحت پیل وکړ:

- دا کار چې تا کړي دي، غلا ده! زه چې ورننوتم، ومې ویل:

- غلا، دا غلا نه ده چې یو افسر خواړه ددې لپاره اخلي چې خپل وږي سرتېري ماره کړي، غلا هغه ده چې د سرتېرو خواړه د خپل جیب د ډکولو لپاره اخلي، هغه وویل:

- ښه! چې داسې ده، لاړ شه او د جرگه گۍ مشر ته ورشه او هلته به هغه یو پاڼه درکړي، ته هغه واخله او لاسلیک یې کړه، چې ستادغه دوسیه پای ته ورسېږي. بیا زه د جرگه گۍ مشر ته ورغلم. څه فکر کوئ،

جگړه او سوله

دميز شا ته څوك ناست و؟ نه، نه پوهېږئ؟ تصور وكړه، فكر كوي، څوك موږ له لوږې ژغوري؟ دينيسوف چې دا خبره وكړه، له قهره يې په هماغه ټپي لاس ميز ته داسې گوزار وركړ، چې د هغه پر سر ولاړه پيالې ورغړېدې او خپله ميز نږدې و، چې واوړي. پوهېږي څوك و، تلياتين و، تلياتين. هغه ته مې وويل:

- دا ته يې چې موږ دې، له لوږې د مرگ پولو ته رسولې يو؟ يو څپېړه، بله څپېړه، خداى دې بده ورځ نه درنښي، وريوز مې ورسم كړ، كه رښتيا درته ووايم زړه مې پرې يخ شو. ښه وهل مې وركړل. دينيسوف همدا سې رمارې وهلې او سپين غاښونه يې تر تورو بېرو بريتو لاندې، له كر كې ځلېدل:

- كه رانه ژغورلای يې نه وای، وژلي به مې و.

رستوف ورته وويل:

- دا رمارې د څه لپاره؟ آرامه شه! بيا دې وينه را وايشېده، راځه چې د لاس د ټپ پلستر دې بدل كړو.

د هغه د لاس پلستر موبدل كړ، كټ ته يې سره بدرگه كړ او وېده شو. يوه ورځ وروسته، هغه په ښه طبيعت او خوښۍ له خوبه راپاڅېد. د هماغه ورځې په ماسپښين د غونډياور په خورا قهر او غوڅه ښه د رستوف او دينيسوف څمخې ته راغي او په خورا خواشيني يې د غونډ د قوماندان له خوا، جگړن دينيسوف ته يوه پاڼه چې د پرونى پېښې په اړه پوښتنې په كې راغلې وې، وركړه. يا ورويل چې، خبره پرې كړ كېچنه بريښي. هغه وويل چې يو پوځي محكمه جوړه شوې ده، ځكه په پوځ كې او سنى بې پروايي او د خلكو او كليوالو د شتمنيو تالان زيات شو او د دينيسوف جزا به هم لږ تر لږه خلع رتبه وي.

خبره د خبرلوڅو او شيطانانو له خوا داسې ښودل شوې ده چې

جگړه او سوله

گواکې جگړن دینیسوف له پوځي کاروان نه د خوړو تر تالان او غلانه وروسته، بې له هغه چې چا غوښتی وي، په بدمستی او نشه کې، تللی د اعاشې چارواکي یې غل نومولی، بد رد یې ورته ویلي او ښه یې وهلی دی. له هغه ځایه یې چې سره ویستلي... بیا نورو سره...

دینیسوف د دغو ټولو خبرو او ملنډو په اوږدو خنډل او ملنډې یې پرې وهلې، خورستوف چې دینیسوف ښه پېژانده، په دې ښه پوهېده. سره له هغه چې دینیسوف گواکې نه ډارېږي، مگر له محکمې نه ډر ډارېږي. د محکمې له پریکړو او ددې پېښې له راتلونکو بدنامیو ویرېده.

هر ورځ به جلبونه پسې را روان و او محکمې ته به یې غوښت، خوپه پای کې دې ته اړ شو چې د مې د میاشتي په لومړۍ نېټې د پوځي سوږو د ډلې مشري، خپل مرستیال ته وسپاري او خپله د ستر قوماندانۍ د مستنطق د مشر دفتر ته ورشي او د خپلو ناوړو کړو په هکله پوښتنو ته ځوابونه ووايي. یوه ورځ دمخه پلاتونوف له ددو قزاقانو او له دوو سپرو سره د ځینو کشفیاتو لپاره وتلی وو.

دینیسوف د تل په شان تر ټولو نه مخکې روان و او هلته یې بیا ښه زپورتیا او مېړانه ښودلې وه، خو د یوه فرانسوي وشتونکي د ټوپک یوه مرمۍ د هغه ورون لږ شان ټپي کړ. کېدای شي که بل وخت وای، دینیسوف به هېڅکله په داسې نرم ټپ له غوندې نه روغتون ته د تگ تکل نه وای کړي، مگر اوس یې دغه ټپ پلمه کړ او د قوماندانۍ مستنطق ته یې د ورنگ پر ځای، روغتون ته مخه کړه.

۱۷

د جون په مياشت کې چې د فريډلنډ جگړه پيل شوه، د پاوولگراد غونډ په هغې کې گډون نه درلود او تردې جگړې نه وروسته د اوربند تړون لاسليک شو. رستوف، چې د دينيسوف بېلتون زور او دهغه د تگ نه تر اوسه پورې يې له هغه نه هېڅ پته نه لرله دهغه د دوسيې او روغتيا له کبله هم خورا پريښانه و. له دغه اوربند نه په گټې اخيستويې، اجازه واخيسته چې روغتون ته لاړ شي او د دينيسوف ديدن وکړي.

روغتون د پروس په يوه داسې واړه کلي کې پروت و، چې يو وار روسانو او يو وار هم فرانسويانو هغه تالان او کنډواله کړې و. اوږي و، ډاگونه تک شنه او زړه رانېکونکي وو، خود کلي د کورونو ډنگ بامونه، وران ديوالونه، ناولې کوڅې، بربنډ او وږي اوسېدونکي، ټپي، ناروغه يا نشه سرتېري چې هر پلواله لاندې گرځېدل، هغه څه وو، چې د ليدو خورا ښه منظر يې جوړ کړي و.

د روغتون ودانۍ له تېرو نه جوړه شوې وه. دهغه د انگرې ديوالونه لا يو څه پاتې وو، که په ځينو کې کيو کې لا ښيښې پاتې وې، خود ځينو

جگړه او سوله

چوکاټونه هم دړې وړې او الوتې وو. ناروغ، ټپي، رنگ الوتې، د چا لاس، د چا پښه يا بل ځای تړلي، څوک لمر ته ناست او څوک په باغچه کې گرځېده.

رستوف همدا چې د روغتون انگرې ته ورننوت، په روغتون کې د کوم شي د وروستوالي بوي، هغه سرسامه کړ. په زينو کې يوروسي ډاکټر چې سيگار يې په خوله کې و، په مخه ورغې. ډاکټر پسې يو روسي روغتيا پال هم روان و.

ډاکټر وويل:

- ځان خو خبرولې نه شم، چې ټولوته ورسېږم، ما بنسټام قضا دما کار الکسويچ کوټې ته راشئ، زه به همالته واوسم.

روغتيا پال چې کوم بل څه له هغه پوښتلي و، ځواب ورکړ:

- هرڅنگه چې ستا خوښه وي، پروا نه لري!

د ډاکټر په دې شېبه کې، په زينو راخټېدونکي رستوف ته پام شو او هغه نه يې وپوښتل:

- بڼا غليه! دلته څه کوي؟ دلته ولې راغلي ياست؟ د دې نېمن له مرمۍ.

نه مو ځان ژغورلي، راغلي ياست چې په تيفوس اخته شي؟ دا د جذام روغتون دی.

رستوف وپوښتل:

- ولې د جذام روغتون؟

ډاکټر په داسې يوه ژبه، چې گواکې له خپلو خبرو خوند اخلي،

وويل:

- تيفوس، گرانه، تيفوس! هېڅوک له دې ځايه ژوندي نه وزي.

يو ازې دوه تنه يو، چې دلته ورته ټينگ يوزه او يو دغه ماکايف (خپل روغتيا پال ته يې اشاره کوله).

جگړه او سوله

زموږ پنځه تنه نور داکتران مړه شول... له پروسي داکترانو نه مو مرسته وغوښته، خو هغوی د زموږ غوندې د ټپلو الو (متحدانو) د لیدو زغمل نه لري.

رستوف وویل:

- د سواره پوځ د جگړن دینیسوف دیدن ته چې ستاسو په روغتون کې پروت دي، راغلي يم.

- نه بې پېژنم، هېڅ خبر نه يم پلاره! ته خپله فکر وکړه، زه یو تن يم، درې روغتونونه او څلور سوه ناروغان. د خدای شکر دي چې پروسي مهربانې مېرمنې موږ ته د ټپونو د تړلو توکر، قهوه او کوم کیلو کبان رالېږلي، کله نفس به مو لاوخته ختلي وای. وې خندل او بیا: څلور سوه ناروغان او نور هم راروان دي.

روغتیا پال ته یې مخ واړاوه؛ تا ته وایم څلور سوه کنه؟
د روغتیا پال له څېره نه له ورايه دهغه نه زغم څرگند و او هیله یې لرله، چې دغه ډېر غوږېدونکي داکتر ژر تر ژره لاړ شي، چې دي خپلو کارو پسې لاړ شي.

رستوف وویل:

- جگړن دینیسوف د مولنېن په څنډو کې ټپي شوي و.

داکتر په خورا بې پروايي له روغتیا پال نه وپوښتل:

- ښکاری مړ شوي به وي. څنگه داسې نه ده ماکایفه؟

خو روغتیا پال د داکتر خبره ونه منله.

داکتر وویل:

- جگه ونه او سرې څنې بې نه وې؟

رستوف د دینیسوف د څېرې ځانگړتیاوې انځور کړې.

داکتر وویل:

جگړه او سوله

- هوکې، هوکې! يو تن له همدې نښو سره و، هوکې، خو بايد مې شوی وي. په هر حال، بيادې هم څېړنه وشي. موږ سره، نوم ليک شته دي، ماکايف، هغه نوم ليک خوله تا سره دی؟

روغتيا پال وويل:

- هغه له ماکارالکسويچ سره دی. بيا يې مخ رستوف ته ورواړاوه او

وې ويل:

- مهرباني وکړئ، د افسرانو کوټې ته لاړ شي، هلته به يې خپله وگورئ.

داکتر وويل:

- اخ، پلاره! که زما منې، مه ورځه، ډارېږم، چې خپله دلته پاتې نه شي.

خو رستوف، له داکتر سره مخه ښه وکړه او له روغتيا پال نه يې د لارښوونې غوښتنه وکړه.

داکتر د لاندنيو زينو نه راچغه کړل:

- گوره، چې بيا ونه وايي، چې چاراته ونه ويل.

رستوف او روغتيا پال، دهليز ته ننوتل. په دې دهليز کې د روغتون بوي دومره قوي او بد و، چې رستوف اړ ووت پزه کلکه او ددې لپاره چې ځان وړاندې تگ ته لاس ته چمتو کړي، ودرېد. د ښي پلو دروازه خلاصه شوه او له هغې نه يو ډنگر، ژېړنگي، تخرگ لاندې لکړې، لوڅې پښې په يوه نري کميس کې څوک راووت. دروازې ته يې ډډه ولگوله. په ځلېدونکو سترگو سره يې په حيرت حيرت تېرېدونکو ته کتل. رستوف د ننه کوټې ته وروکتل او وې ليدل چې ناروغان او ټپيان په کوټه کې، څوک پر سواره او څوک پر خپلو کوټونو پراته دي. هغه وپوښتل:

جگړه او سوله

- دا څوک دي؟

روغتيا پال ځواب ورکړ:

- دا سرتېري دي. هغه زياته کړه: څه کولای شو، هغه دا خبره داسې

وکړه، چې تابه ويل بښنه غواړي.

رستوف وپوښتل:

- کولای شم، کوټې ته ورننوزم او وې گورم؟

روغتيا پال وويل:

- څوک گوري؟ دا خبره روغتيا پال ځکه وکړه، چې هيله يې نه لرله،

چې رستوف د ناروغانو کوټې ته ورننوزي. هغه ناولې بوي چې رستوف

د دهلېز په اوږدو کې ورسره روږدي شوي و، دم په دم زياتېده او دلته

بالکل لکه د ډېزو په شان و. انسان داسې احساسوله چې ددې بوي

سرچينې همدلته دي. کوټه خورا اوږده او رڼا وه او دلمر رڼا د کړکيو نه

راخوړې وې. ناروغان او ټپيان د دواړو ديوالونو بېخ ته داسې

پرځمکې وېده وو، چې د دواړو کتارونو په منځ کې يوه نرۍ لاره پاتې

وه.

د ناروغانو زياتره هغه بېسده وو يا داسې په عذاب وو چې نوي

راغلي يا تېرېدونکو کسانو ته يې پام نه شو کولای. خو په سد هغه يې

پاڅېدل، له خپلو ژيرو، وچو ککرو سره چې له پوتکي پرته بل څه يې پر

اوکو پاتې نه و، سرونه راپورته کړل. ټولو په يو احساس، داسې يو

احساس چې د مرستې د غوښتنې هيله او پړوغو رخه يې څرگندوله،

رستوف ته ځير شول. رستوف د کوټې منځ ته ورننوت او نورو هغو دوو

کوټو ته چې دروازې يې دې لويې کوټې ته راوتلې وې، وروکتل. هغو

کوټو هم له دې کوټې نه څه توپير نه درلود. رستوف ودرېد او په پټه

خوله يې خپل شاوخوا وڅارل. هغه په هېڅ ډول د دغه منظر د ليدو تمه

جگړه او سوله

نه لرله. دهغه تر پېښو وړاندې، همداسې پر برېښه ځمکه، د کوټې د منځ په نړۍ لاره کې یو ناروغ پروت و او لاره یې بنده کړې وه. څېره یې قزاقانو ته پاتې کېده، ځنې یې هم د قزاقانو په شان جوړې شوې وې. دهغه لاس او پښې داسې خلاص لوېدلې و چې لاره یې بنده کړې وه، مخ یې سور بخون رنگ درلود او سترگې یې داسې لوېدلې وې، چې له سپینوالي نه پرته بل څه نه په کې ښکارېدل. د برېښو پښو او لاسونو مراندې یې پر سپېدلې او لکه رشمه له هغو تاوېدلې ښکارېدې. سربې پر ځمکې ډباوه او په چر او نه پوهېدونکي آواز یې څه ویل، او خپلې خبرې یې بیا بیا تکرارولې. رستوف هغه ته غوږ ونيو او دهغه په خبرې یې ځان پوه کړ:

-اوبه، اوبه، اوبه غواړم.

رستوف ددې لپاره شاوخوا وکتل، که کوم څوک پیدا کړي، چې دغه ناروغ خپل ځای ته ورسوي او هغه ته اوبه ورکړي. له روغتیا پال نه یې وپوښتل:

-ددې خلکو پالنه او څارنه څوک کوي؟ روغتیا پال یې چېرې دي؟
په دې وخت کې له گاونډۍ کوټې نه یو سرتېري چې په لوژستیک کې یې خدمت کاوه، راووت. تیارسي شو، یو گام رستوف ته وروړاندې شو، په لوړ آواز یې وویل:

-ښاغلیه! روغتیا مو غواړم.

داسې برېښېده چې هغه پر رستوف د روغتون د مشر گمان کړي و.

رستوف، هغه ته قزاق سرتېري وروښود او وې ویل:

-هغه راجگ کړه او اوبه ورکړه.

سرتېري په لاخوند، لېوالتیا او شوق سترگې وغړولې، لاپسي شخ شو او وې ویل:

جگړه او سوله

- اطاعت کېږي بڼا غليه! مگر له خپله ځايه ونه ښورېد.

رستوف له ځان سره وويل:

- خبر دی، پروانه لري، هېڅ کولې نه شم، هغه غوښتل ووزي، خو له
ښې خوا نه يې د غلچک دروند بار پر زړه احساس کړ، چې پرده لا
زياتېده، مخ يې ورواړاوه. هلته يو بوډا سرتېري پر خپل کوټ ناست او
په ځير ځير يې ده ته کتل. خبره يې پراډه وکونښتي ژېړ رنګه پوټکي ته
ورته وه. سپينه بېره لويه بېره يې وه. د بوډا گاوند ناست سرتېري، د
هغه په غوږ کې څه وويل او رستوف ته يې اشاره وکړه. رستوف پوه شو
چې بوډا څه هيله لري. رستوف ورنېږدې شو. وې ليدل چې يوه پښه يې
کږه او بله هغه يې له ځنگانه نه پاس پرې شوې ده...

بوډا سرتېري چې لاندې ژامه يې رېږدېده، وويل:

- نه پوهېږم چې څومره درته ووايو، بڼا غليه! گورئ، آن نن سهار
يې نفس ختلی، آخر موږ هم انسانان يو، سپيان خو نه يو...
روغتيا پال په تلوار وويل:

- سمدلاسه يې رالېږم، سمدلاسه، چې يو يې سي... مهرباني وکړئ،

درځه چې ځو.

رستوف هم په تلوار وويل:

- درځه، درځه چې ځو...

سري يې ښکته واچوه، ځان يې راټول کړ، غوښتل يې ورک شي،
وړو کي شي او د چا پام وروانه وږي. هغه د دغې کوټې په دواړو
خواو کې د پرتو کتارو ناروغانو ملامتو او رځې نه ډکو غلچکونو په
بدرګه کې له کوټې نه ووت.

۱۸

روغتيا پال، رستوف، ترد هلېزه له تېرېدو وروسته، هغو درې ورخلاص کوټو ته بدرگه کړې، چې د افسرانو برخه گڼل کېده. په دې کوټو کې کټونه هم پراته وو. په دغو کټونو کې، ناروغ او ټپي افسران ناست يا پراته وو. د هغو ځينو چې د روغتون کالي يې اغوستي و، په کوټو کې گرځېده راگرځېده. هغه لومړني څوک چې رستوف، د افسرانو په کوټه کې وليد، يو ډنگر او لنډ ونې سړي و، چې يو لاس يې نه درلود، خولۍ يې پر سر وه، د ناروغانو کالي اغوستي، د شونډو په کونج کې يو کوچني پيپ نيولې و او د کوټې تر مخې يې قدم واهه. رستوف هغه ته ښه ځير شو او هڅه يې کوله ورپه ياد کړي چې هغه يې چېرې ليدلي دي.

لنډ ونې سړي وويل:

- گوره چې خدای مو چېرې ديدن نصيب کړ. توشين، توشين!!
يادېږي دې کنه؟ تاسو مو پر آس سپاره کړئ او شون گرابن ته ورسولئ،
گوره! ماته گوره، ما نه يې يو څه پرې کړل.
په موسکا يې د خپل کميس تش لستوني ته اشاره وکړه. همدا چې

جگړه او سوله

پوه شو رستوف خوک لتوي، وې ويل:

- تاسو واسيلي ديميتروويچ دينيسوف پسې گرځئ، کنه؟ هغه له ما سره په کوټه کې دی، دلته دی، مهرباني وکړئ، دې خواته راشئ!
او هغه يې، بلې هغې کوټې ته چې د خوافسرانو د خدا غږ ترې راته، بدرگه کړ.

رستوف چې د مړو د سيمې د ډډزويي يې لا په پزه کې پاتې و، د سرتېرو د کوټې په دواړو خواو کې د پرتو کتارو ناروغانو ملامت او له رخې نه ډک غلچکونه او ده ته د ځوانو سرتېرو وراوښتي حيرانې سترگې يې له سترگونه، نه لرې کېدې، په زړه کې يې وويل:
- خدا څه کوي، زه حيران يم چې دلته څنگه کولای شي، ژوندي پاتې شي.

که څه هم د ورځې دولس بجې وې، خو دينيسوف خادر پر مخ غوړولې و او پروت و. په غونډه کې د خپلې قوماندانۍ د وخت په شان يې په هماغه پخواني غږ، چې رستوف ورسره روږدي و، چغه کړل:
- آه رستوفه! راغلې! سلام! سلام!

خو رستوف په خورا خواشيني پام شو چې د ده د دغې لېوالتيا او خوښۍ شاته يو غمړلي نوي درد چې په خبره او آواز کې يې هم څرگند و نغښتي دي.

که څه هم ټپ يې خورا لږ و، خو د شپږو اونیو په تېرېدو، بيا هم ښه شوي نه و. خبره يې د نورو ټولو ناروغانو په خبر پر سېدلې او رنگ يې الوتي و. خو رستوف د هغه له دې حال نه حيران نه شو، د هغه حيرت له دې نه و چې گوري دينيسوف د ده په ليدو خوشاله نه دي او موسکا يې هم د زړه له کومې نه وه. نه يې د غونډه په اړه څه پوښتل او نه يې د پوځي عملياتو يادونه کوله، او کله به چې رستوف په دې اړه څه وويل، هغه

جگړه او سوله

به ورته غوږ نه نیو... داسې برېښېده چې دینیسوف هڅه کوله، خپل پخواني ژوند هېر کړي او له پوځي مستنطقینو سره دده د شخړې نه پرته یې، له بل هېڅ شي سره مینه نه ښودله. کله چې رستوف له هغه نه، دده د دوسیې په اړه وپوښتل، سمدلاسه یې هغه پانې چې د څیرنیزې جرگه گۍ نه ده ته رارسېدلې وې، ... د بالېست لاندې راوویستې، په خورا لېوالتیا یې د هغه په لوستلو پیل وکړ او پر هغو ټکو یې ډېر ټینګار کاوه چې ده خپلو دښمنانو ته خپل غوره ځوابونه گڼل، د دینیسوف ملګري چې له رستوفه شاوخوا چاپیر شوي وو، همدا چې د لیک لوستل پیل شول، کرار کرار ووتل. رستوف د هغو له کتو او خوځېدا نه پوه شو چې هغو ټولو دا داستان په وار وار اورېدلي او نور د هغه د اورېدو حوصله او زغم نه لري. یوازې دوه تنه، یو ځوان افسر چې په غمړلې خبرې د دینیسوف د کټ تر څنګ پر خپل ناټول شوي کټ کې ناست و او پېپ یې څښاوه او بل لنډ وني لاس پرې شوي، توشین چې هغه ته یې غوږ نیولې او د نه په ښه یې سر ورته ښور او... لومړي افسر د لوستلو په منځ کې وروډانگل او رستوف ته یې وویل:

- زما په اند ښه به دا وي، چې له ټولو اک نه ښښنه وغواړئ. ما اورېدلي چې په دې ورځو کې خورا لویې جایزې او سوغاتونه ښیي. د هغه غوښتنه به هم ومنل شي.

دینیسوف په داسې یو غږ چې غوښتل یې هغه پخوانۍ لېوالتیا او تودوالي وروښيي، خودده د هڅو سره پرته له قهره بل څه نه په کې اورېدل کېدل، وویل:

- زه له ټولو اک نه ښښنه وغواړم؟ څه گناه مې کړې ده؟ که زه غل وای، هغه بله خبره ده، بیا به مې د ښښنې غوښتنه کړې وای، خو اوس ما ددې لپاره محکمې ته کشکاږي چې د غلو مخه مې نیولې ده. ښه ده،

جگړه او سوله

پرېږده چې محاکمه مې کړي، زه له هېڅ چا نه، نه ویرېږم، په ویاړ سره مې د ټولواک چوپړ کړي دي، د وطن په لاره کې مې سربسندلي او غلا مې نه ده کړې. غواړي ما خلع رتبه کړي... واورئ! زه سپینه او په ډاگه هغه ته لیکم، گوره ما ورته لیکلي دي: که ما د دولت شتمني تالان کړي یې...

توشین وویل:

- خورا ښه لیکل شوي دي... خو واسيلي دیمتروویچ! اوس خبره په دې کې نه ده، هغه هم رستوف ته مخ اړولې و: دلته غرور گټه نه لري، سرتېري باید تابع وي او واسيلي دیمتروویچ داسې نه غواړي. گوره وکیل یې هم ورته وویل چې د دوسیې مزه یې نه شته. دینیسوف وویل:

- پرېږده چې نه وي، خرابه دې وي.

توشین دوام ورکړ:

- هغه غوښتنلیک چې وکیل درته لیکلي، هغه لاسلیک کړه او وې لېږه...

دینیسوف ځواب ورکړ:

- گوره یو وار مې درته وویل، چې زه د ننواټو او عذر سړي نه یم... کله چې تر یو ساعته وروسته د دینیسوف غمجنوزهرلېو پانیو لوستل پای ته ورسېدل، رستوف هېڅ ونه ویل او نوره ټوله ورځ یې په خورا خواشینۍ او خواشیني طبیعت د دینیسوف د روغتون د انډیوالانو په منځ کې د هغو د نقلونو او خبرو په اورېدو چې بېرته پرې راټول شوي وو، تېره او خپله په خورا خواشینۍ تر مابښامه پورې چپه خوله پاتې و. مابښام ناوخته پاڅېد چې خوځېږي، هغه له دینیسوف نه وپوښتل، چې کوم پیغام یا سپارښتنې لري او کنه؟

جگړه او سوله

دینیسوف افسرانو ته وکتل او وې ویل:

- صبر وکړه! خپل بالنبت لاندې کاغذونه یې راوویستل او د هغې کړکۍ خوا ته چې هلته مشوانی-اینبې وه، ورنېږدې شو، چې څه شي ولیکي. وروسته له کړکۍ نه رالږې شو، مخ یې رستوف ته ورواړاوه، یو لوی لیک یې هغه ته ورکړ او وې ویل:

- داسې بریښي چې هغه برحقه دی، دخپل خت عیب لیدل گرانه خبره

د.د

لیک هماغه د بښنې غوښتنه وه، چې د مدافع وکیل له خوا لیکل شوی و. د دینیسوف په دې لیک کې پرته له هغه چې د پوځیانو د غلاوو کومه یادونه شوي وي، یوازې او یوازې په لنډه توګه له ټولواک نه د بښنې غوښتنه شوې وه.

- دا به ورکړې او...

پرته له هغه چې خپله خبره پای ته ورسوي، یوه تصنعی او زورونکي موسکا یې وکړه.

۱۹

رستوف غونډ ته د راستنېدو سره سم، د دينيسوف د دعوا په اړه د غونډ قوماندان ته گزارش ورکړ او ټولواک ته د خپل انډيوال له خوا له ليکل شوي ليک سره د تيلزيت پلو و خوځېد.

د فرانسې او روس ټولواکان د جون په ديارلسمه تيلزيت ته ورسېدل. بارييس دروېتخکوي له هغه مخورنه چې ده يې په چوپړ کې و، هيله وکړه چې د ټولواک د ساتونکو په ډله کې دي هم تيلزيت ته ولېږل شي، هغه وويل:

- هيله لرم دغه ستر انسان ووينم. له ستر انسان نه د هغه موخه، ناپليون و، چې تر هغه پورې ټولو ناپليون «بوناپارټ» باله.

جنرال وموسېد او وې ويل:

- ستا موخه بوناپارټ دي؟

باريس په پوښتنيزه بڼه خپل جنرال ته وکتل او سمدلاسه په دې پوه شو چې دا يو ډول گواښمنه ټوکه وه، ده ځواب ورکړ:

- ښاغلي سردار، زما موخه ټولواک ناپليون دي. جنرال چې

موسکايي پر شونډو خوره وه، بارييس په اوږده وټپاوه او وې ويل:

- ته به خورا لوړو رتبو ته ورسې او هغه يې له ځان سره بوت.

جگړه او سوله

باريس د هغو لږ شمېر کسانو په ډله کې و، چې د نيمان پر رود د ټولو اکانو د کتنې په ورځ هلته وو. هغه، هغه ستره بېدۍ چې د دواړو هېوادونو په ځانگړو نښانونو گڼل شوې وه، وليده. هغه ناپليون وليد چې د رود له هغې غاړې نه راگوري او ټولواک الکساندر چې په انديېنمنه خبره د ساحل ددې غاړې په مېلمستون کې، د هغه راتگ ته سترگې په لاره دي. وې ليدل چې دواړه ټولواکان جالۍ ته وختل، هغه وليدل چې بېدۍ ته الکساندر نه مخکې ختلي ناپليون، څنگه ددوی د ټولواک هرکلي ته ورروان شو، د هغه لاس يې کېښکود، دواړه پر هغه خادر چې ددوی د کتنې لپاره ټاکل شوي و، گامونه کېښودل او له سترگو پناه شول. له هغه وخته چې بارييس د واک دغو لوړو کړيو ته تگ راتگ پيل کړي و، ځان دې سره روږدي کړي و، چې خپل د سترگو ليدلي حال ته په ځير وگوري او هغه ټول له ځان سره وليکي. د تيلزيت د کتنې په اوږدو کې يې د ناپليون د چوپړانو نومونه پوښتل، د هغو د جامو په اړه يې خبرنې کولې او هغه خبرې چې هغو کولې، ټولې ده خپل ذهن ته سپارلې. کله چې ټولواکان په بېدۍ کې ټاکلي سايوان لاندې کېناستل، ده خپل ساعت کې وخت په نښه کړ او کله چې روس ټولواک الکساندر له هغه نه راووت، بيا يې خپل ساعت ته وکتل. دغه کتنه يو ساعت او درې پنځوس دقيقې اوږده شوې وه. دغه پېښه يې هم هغه شپه د نورو هغو پېښو په ډله کې چې تاريخي پېښې شمېرل کېږي، وليکله دا چې له ټولواک سره د مل کسانو شمېرزيات نه و، د تيلزيت په کتنه کې له ټولواکانو سره ملگرتيا د هغو کسانو لپاره چې د واک د لوړو پوړو لېوال و، خورا اهميت لاره او بارييس هم داسې انگېرله چې له کتنې وروسته د ده دريځ هم نښه ټينگ شوي دي. نه يوازې ټولو هغه پېژانده، بلکې په ځير يې هغه ته کتل، د هغه کړو وړو

جگړه او سوله

ته يې پام کاوه او په هرځای او هره پېښه کې خلک د هغه شته والي سره عادت شوي وو. دوه ځله يې ټولواک ته د پېغامونو د وړاندې کولو وياړ په برخه شوي و، دا په دې معنا چې پاچا يې له نېرېدې پېژانده او د ټولواک نېرېدې کسانو د پخوا په شان بارييس نه يوازې پردي نه گانه، له هغه چا ځان نه لرې کاوه، بلکې د هغه نشته والي به د تعجب وړ و.

باريس يو بل لاسمل سره چې په خټه پولندي و او ژيلنسکي نومېده په يوه کوټه کې او سپېده. هغه په پارييس کې روزل شوي او لوی شوي، خورا بډای، فرانسويان ورته گران او د تيلزيت د کتنې په ټوله موده کې څه کم هره ورځ د فرانسې د گارد د سترې قوماندانۍ ځيني مشران او د گارد افسران د سهارني او غرمي لپاره د ده په کوټې کې راټوليدل.

د جون څلورويشتمه وه چې د بارييس د کوټې انډيوال سردار ژيلنسکي خپلو فرانسوي آشنایانو ته د مابنمۍ مېلمستيا جوړه کړې وه. په دې مېلمستيا کې وياړمنو مېلمنو د بناپارت يو لاسمل، د گارد څو تنه افسرانو او د فرانسې د پخوانيو اعيانو نه، يو زلمي چې د ناپليون په دربار کې غلام بچه و، گډون درلوده.

د همدې ورځ په مابنم، رستوف د مابنم په تياره کې، ددې لپاره چې څوک يې ونه پېژني، ملکي جامې واغوستې، تيلزيت ته راغي او د ژيلنسکي او بارييس کورته ورغی.

د رستوف او دغه راز د هغه د ټول پوځ په ذهن کې چې دي ترې راغلي و... لا هغه بدلون راغلي نه و چې د پوځ د مشرۍ او بارييس په ذهن کې راغلي او ناپليون او فرانسويان يې د دښمن له کچې په دوستانو بدل کړي وو. د پوځيانو په گوگل کې د ناپليون او فرانسويانو په وړاندې هماغې پخوانۍ کرکې، وحشت، بې اعتمادۍ او سپکاوي خپې وهلې. ډېره لږ موده پخوا رستوف د پلاتوف د ډلې له

جگړه او سوله

يو قزاق افسر سره په خبرو اترو کې ويلي و، که ناپليون اسير شي، له هغه سره بايد نه د يوه ټولواک، بلکې د يوه جاني په توگه کړه وشي. همدا څو موده د مخه يې چې کله په لاره کې يو تن ټپي فرانسوي ډگروال سره کتنه شوې وه، هغه ته يې ويلي و، چې دا ناشونې ده، چې د روسيې د قانوني ټولواک او ډارمار جاني ناپليون ترمنځ د سولې تړون لاسليک شي، له همدې کبله و چې کله يې د باريس په کور کې فرانسوي افسران، په هماغه جامو کې چې د عادت له مخې يې د جبهې په هغه بل اړخ کې ليدلي وو، وليدل، حيران او سرسامه شو. همدا چې د کور د وره تر مخې يې يو فرانسوي افسر ترسترگو شو د کرکې او غچ اخيستو، هغه احساس چې تل به د دښمن په ليدو د ده په گوگل کې په څپو کېدو، بيا د ده په زړه کې راو لمسېده. هغه د وره په خوله کې ودرېد او په روسي ژبه يې وپوښتل:

- دروېتڅکوي همدلته ژوند کوي؟

باريس له دهليز نه د پردي غږ په اورېدو، ورووت، په رستوف يې سترگې ولږېدې، هک پک شو، رنگ يې والوت، ژريې ځان راټينگ کړ، وموسېد، هغه ته ورنږدې شو او وې ويل:

- آه، دا ته يې، له ليدو دې خورا خوشاله شوم، خورا...

خورستوف چې د باريس لومړني حالت ته ښه پام شوي و، وويل:

- زه وينم، چې په ښه شېبه کې نه يم راغلي، که خپل واک مې وای نه راتلم، خوزه يو کار لرم.

باريس ځواب ورکړ:

- نه، زما تعجب يوازې ددې لپاره دی، چې د غونډ چارې دې څنگه او چاته پريښي.

د بلې کوټې نه ورته راغږ شو، ده مخ ورواړاوه او وې ويل:

جگړه او سوله

- يوه شېبه، زه مو په چوپړ کې يم.

رستوف بيا وويل:

- زه وينم، چې ډېر بې وخته راغلي يم.

د باريس له خبرې نه د خوابدې او خواشيني نښې کډه شوې، داسې برېښېده چې هغه په زړه کې پريکړه کړې ده، چې څه وکړي، په خورا مينې يې د هغه دواړه لاسونه راوښول او گاونډ کوټې ته بدرگه کړ. په آرامۍ خو خورا ځير سره يې رستوف ته کتل...

باريس وويل: دا دې تل خپل کور دي.

هغه يې، هغې کوټې ته بدرگه کړ، چې هلته د ډوډۍ ميز ټول شوی و. هغه يې نورو مېلمنو ته وروپېژاند او وې ويل چې د هغه کالېو ته به پام نه کوئ، هغه د سوارپوځونو افسر او دوه پخواني ملگري دي، بيا يې نور ده ته وروپېژندل. گراف ټيليسنکي، گراف ن.ن.، جگړن س.س.، رستوف په تريو تندي فرانسويانو ته ځير و او پرته له هغه چې څه ووايي، په ناخوښۍ يې هغو ته سربسوراوه. دا له ورايه څرگنده وه چې ټيليسنکي خپل بنډار ته د دغه نومي روس له راتگ نه هېڅ خوشاله نه و او له هغه سره يې خبرې نه کولې. داسې برېښېده چې باريس د خپل انډيوال د راتگ نه د نورو خوابدې ته پام نه وي او په هماغه ورين تندي او ملالو کتويې چې درستوف هرکلي کړي و، هماغسې يې هڅه کوله بنډار تود وساتي. يو تن فرانسوي مېلمانه، په فرانسوي معمول نزاکت سره رستوف ته چې پرله پسې چوپه خوله ناست، مخ ورواړاوه او ورته وې ويل، داسې ښکاري چې د ټولواک ديدن ته به راغلي وي.

رستوف په لنډه ځواب ورکړ:

- نه، يو کار لم.

رستوف، د باريس په تندي او خبرې کې د ناخوښۍ نښو ته په پام

جگړه او سوله

کې کېدو سره، د ټولو نورو هغو وگړو په خبرو، چې د ناخوښۍ او نارضايتۍ په وخت کې انگرېري چې هرو مرو به ټول ده ته گوري او دي به د خپل بندار د خوښۍ خنډ بولي. په رښتيا هم د هغه شته والی ټولو ته ځکه مزاحمت کاوه، چې ده په ټينگار سره تکل کړي و، په هغو خبرو او مرکو کې گډون ونه کړي، چې د ده تر راتگ نه وروسته بيا پيل شوې. د ټولو سترگو او غلچکونو دا پوښتنې کولې، دغه سړي دلته زموږ په منځ کې څه کوي؟ په پای کې دی خپله پاڅېد او باريس ته ورنږدې شو او وې ويل:

- زه شرمېږم، دلته ټولو ته مزاحم یم. درځه چې د يو کار په اړه در سره غږېږم.

باريس ځواب ورکړ: دا څه وايي، له څه شي شرم، ته ستړي شوي يې، درځه چې زما کوټې ته لاړ شو، هلته کرار و غځېږه او دمه وکړه. - رښتيا چې دا ښه خبره ده.

دوی هغې وړې کوټې ته چې باريس په کې وېده کېده لاړل. رستوف لاس ته و، چې په گڼۍ او تلواړيې داسې چې گواکې، باريس څه لويه گناه کړې وي، هغه ته د دينيسوف په اړه خبرې پيل کړې، هغه وپوښتل:

- ايا کولای شئ يا غواړئ د خپل جنرال له لارې، د دينيسوف د بښنې غوښتنليک ټولواک ته ورسوي. رستوف همدا چې له باريس سره يوازې پاتې شو، دې خبرې ته يې پام شو چې سترگې يې د خپل انډيوال سترگو ته له کتنو نه تښتي. باريس چې پښه په پښه اړولې وه او په داسې حال کې چې په کين لاس يې د ښي لاس گوتې مښلې، کله شا او خوا و کله به يې په پردي کتو رستوف ته کتل او د هغه خبرو ته يې هغه شان غوږ نيولې و لکه يو جنرال چې د خپلې قطعې د کوم گمارل

جگړه او سوله

شوي افسر خبرتيا ته غوړ وي. رستوف به چې هر وار د باریس دغه پردي پردي کتو ته پام شو، ځان به یې خورانا آرامه انگاره او سر به یې بنکته اچاوه.

بالاخره باریس وویل:

- ما داسې اورېدلي چې ټولواک په دغه شان پېښو کې خورا غوڅ او پرېکړې یې خورا سختې دي، هوزه داسې انگېرم ښه به دا وي چې خبره تر ټولواکه ونه رسي او له خپل قوماندان نه هیله وکړئ چې... خو په کلي توگه زه فکر...

رستوف پرته له هغه چې د باریس سترگوته وگوري په لوړ چغن آواز یې وویل:

- دانگ پېيلي راته ووايه چې ته نه غواړې مرسته وکړې. باریس وموسېد: نه برعکس، زما چې هره مرسته له لاسه کېږي هغه کوم خو فکر کوم... په دې شېبه کې د ژیلیسنکي آواز چې باریس ته یې غږ کاوه واورېدل شو.

رستوف وویل: درځه، درځه چې غواړي دې. ما ښامنی. ته یې د هغه بلنه ونه منله او په هماغه وړه کوټه کې یوازې پاتې شو. تردې مودې پورې په کوټه کې بنکته پورته گرځېده او له گاونډي کوټې نه یې په فرانسوي ژبې د راتلونکو غږېدا او خندا آواز ته یې غوړ نیولی و.

۲۰

رستوف په هغه ورځ تيليزيت ته راغلی و چې له بلې هرې ورځې نه د دينيسوف د ننواټو لپاره لږه گټوره وه. هغه چې رسمي دريشي نه درلوده او د خپل قوماندانۍ د اجازې نه پرته تيليزيت ته راغلي و، خپله يې نه شو کولای د ټولواک د امنيت او ساتنې جنرال ته ورشي او بارييس آن که غوښتي هم وای څه يې نه شو کولای، ځکه د جون په اوويشتمه نېټه نه يوازې د روغې د تړون لومړنۍ پريکړې لاسليک کېدې، بلکې ټولواکانو نښانونه هم بدلول. الکساندر وياړمن لږيون دونور، نومی او ناپليون دلومړي اندرې، نومی نښانونه ترلاسه کړل. په همدې ورځ پري ابراژنسکي، نوي قوماندان ته چې د يو کنډک قوماندان و، د فرانسوي گارد له خوا ډوډۍ شوې وه. دواړو ټولواکانو بايد په دې مېلمستيا کې هم گډون کړی وای.

رستوف ته دومره گرانه وه او داسې له بارييس نه خوابدی شوی و، چې له ماښامنۍ نه وروسته بارييس د هغهديدن ته ورغی. داسې يې وښوده چې گواکې وېده دي او سهار هم ددې لپاره چې بارييس ونه وينی، د وخته له کوره ووت. چمپريې په ځان او يوه گرده خولۍ يې پر

جگړه او سوله

سر، همداسې لالهانده په ښار کې سرگردانه گرځېده، د فرانسويانو او کالبوته يې کتل او د هغو واټونو او ودانيو ننداره يې کوله چې د روسيې او فرانسې ټولواکان په کې مېشت شوي وو. د ښار په ډگر کې د غرمۍ لپاره ميزونه کتار شوي وو. د واټونو په ديوالونو لوی لوی ټوکرونه او د دواړه هېوادونو بيرغونه څړول شوي او په ځينو ځايو کې پر هغود (۱) او (ن) توري چې د الکساندر او ناپليون نښه وه انځور شوي وو. د کور په کيکيو څوړند بيرغونه هم په همدې تورو گانل شوي وو.

نيکولای رستوف له ځان سره ويل: دا خبره څرگنده ده چې نه باریس له ما سره مرسته کوي او نه زه غورې ورسره کولې شم. اوس هر څه په ډاگه شوي دي، زموږ ترمنځ هر څه پای ته رسېدلي دي. خويوه خبره څرگنده ده، زه به تر هر هغه وخته له دې ځايه لاړ نه شم چې دينيسوف ته مې يو څه نه وي کړي، په تېره بيا تر هغه چې د هغه ليک ټولواک ته ونه رسوم. له دې ځايه چېرته نه ځم. ټولواک؟ خو ټولواک خو همدلته دي! او بېواکه د هغې ودانۍ پلو ته ورو خوځېد، چې ټولواک هلته استوگن و.

د ودانۍ مخې ته د سوار پوځ پوځيان ولاړ وو. او چوپړانو د ټولواک د خوځېدا لپاره چمتووالي کاوه، داسې برېښېده چې ټولواک به اوس راووزي. رستوف له ځان سره وويل: هره شېبه دا خبره شونې ده چې زه هغه ووينم، کاشکې مې کولای شوای، دا ليک مخامخ هغه ته وسپارم او هر څه په خپله ژبه ورته ووايم... دا هم کېدای شي چې ما له دې کبله چې غير پوځي جامې لرم، بندي کړي. نه، داسې به نه کوي. هغه خپله پوهېږي چې څوک برحقه دي هغه په هر څه ښه پوهېږي. ايا تر هغه بل څوک مهربانه او ستروي؟ او بيا هم په دې گناه چې زه ولې دلته راغلي يم، نو څه پروا کوي؟ په همدې خيالونو کې ډوب و، يو افسر ته پام شو

جگړه او سوله

چې یوازې پورته پر زینو خېژي. له ځان سره یې وویل:
 - گوره! ټول ورروان دي! نو زه ولې ډارېږم! زه ورځم او خپله دا
 لیک ټولواک ته ورکوم. که کومه پېښه وشوه، دا گناه د دروېتڅکوي
 ده چې زه یې دې کار ته هڅولې یم، بیا یې هغه جیب ته چې لیک په کې
 پروت ولاس ورننيسست او ناڅاپه په داسې یوې منډې چې خپله یې هم
 تصور نه کاوه، مخامخ هغې ودانۍ ته ورننوت چې ټولواک په کې
 میشت و.

په دې هیله چې هره شېبه گوندې ټولواک وويني، په زړه کې ویل:
 - نه، نه دا وار نو وخت له لاسه نه ورکوم. همدې خیالونو یې وینې په
 زړه کې لاسې تودولې او بیا به یې له ځان سره وویل: د هغه په وړاندې
 گونډه کېږم، زارۍ ورته کوم، هغه به ما له ځمکې راپورته کړي زما
 خبرو ته به ترپایه غوږ ونيسي او مننه به رانه وکړي. هغه، هغې خبرې
 چې گواکې ټولواک به هغه اوري په وار وار سره په خیال کې تکرارولې:
 - زما نیکمرغي په دې کې ده چې یو د خیر کار تر سره کړای شم. زما
 ټوله لېوالتیا او هیله د ظلم او ناروا پای ته رسول دي. هغه د هغو خلکو
 له څنګه چې د ټولواک د ودانۍ پر زینو ولاړ و او په حیرت سره یې ده
 ته کتل، تېر شو.

زینې د ودانۍ د مخنۍ دروازې نه مخامخ لوړو پوړو ته ختلې وې...
 چا له هغه نه وپوښتل:

نیکولای په رېږد بدلي آواز ځواب ورکړ:

- لیک باید ټولواک ته ورسوم، یوه عرضپاڼه ده.

- عرضپاڼه، لارښی، نوکریوال ته یې وسپارئ، مهرباني وکړئ، دې

خواته!

هغه ته یې، لاندنۍ دروازه وروښوده! خو به یې نه منئ.

جگړه او سوله

رستوف د دغه بې پروا ځواب له اورېدو نه په حيرت کې و... خو يو چوپړ، د نوکريوال دروازه ورته پرانسته او دې کوټې ته ورننوت. يو لنډ وني دېرش، دوه دېرش کلن سړي چې د سورو پوځيانو سپين پتلون يې په ځان، ساق دارې پراخې موزې يې په پښو او سپين کميس يې اغوستي و، داسې برېښېده چې نوي يې په ځان کړي وي، د کوټې په منځ کې ولاړ و... هغه په گاوندۍ کوټې کې له يو چا سره خبرې کولې. هغه ويل: هم ښکلی اندام لري او هم خورا مالگينی دی. د رستوف په ليدو يې خبرې پرې، وروځې برنډې او وې ويل:

- څه مو ويل؟ عرضپاڼه!

د گاوند کوټې سړي هم وويل: تاسو ته وايي څه خبره ده؟ هغه سړی چې په دې کې کوټه کې ولاړ و او خپل ملاوستی يې تار په وويل: يو بله عرضپاڼه!

- ورته ووايئ چې وروسته راشه، اوس راوړي، بايد لاړ شم.
- وروسته، سباته دې راشي اوس ناوخته شوې ده.
رستوف وگرځېد غوښتل يې چې لاړ شي. هماغه سړي چې پرتوگانس تار په هغه ودراره او ترې وې پوښتل: عرضپاڼه د چا ده؟ تاسو خپله څوک ياستي؟

رستوف ځواب ورکړ: د جگړن دينيسوف.
- تاسو خپله څوک ياستئ؟ افسر ياستئ؟
- گراف رستوف، افسر يم بريدمن.

نوکريوال سړي، هغه دريشي چې چوپړ ورته چمتو کړې وه، په ځان کېه او وې ويل:
- څه زورتيا! ليک بايد د خپلې قطعې له لارې راولېږي، خپله هم له دې ځايه ژر لاړ شي.

جگړه او سوله

رستوف بيا د ودانۍ د مخې دهليز ته ورغلي او وې ليدل چې خوراگن شمېر افسران او جنرالان چې د پريټ جامې يې اغوستې وې، پرزینو ولاړ وو. دی بايد د هماغو له مخې تېر شوي وای.

هغه په دې خيالونو کې چې هره شېبه به دی سره وپېژني، و به يې نيسي او د ټولواک په وړاندې به چې هره شېبه کېدای شي راووزي، ډېر و شرمېږي. په خپلې زړورتيا يې لعنت ووايه د خپلو کړو په بې احتياطي او بې تدبيري پوه او پښيमानه شو، سريې ښکته و اچاوه له کوټې نه راووت او په پرتم کې د ولاړو او ښکلو جامو اغوستو درباريانو او چوپړانو په منځ کې يې لاره پرانسته چې يوه آشنا غږ، هغه په نامه ونوموه او يو لاس يې پر اوږه ولگېد:

هغه آشنا غږ وويل: تاسو پلاره! دلته په دې جامو کې څه کوي؟

د غږ څښتن د سورو پوځونو يو جنرال و، چې يو وخت د رستوف قوماندان و. هغه په دې جگړه کې ښه زړورتيا او سربښندنه ښودلې نو ځکه هغه ټولواک ښه پاللي او نازولي و.

رستوف چې له ويرې رېږدېده، د خپل برحق والي هڅه يې پيل کړه، خو همدا چې د جنرال خوږه له ټوکو ډکه ژبه او مينه ناکه خبره يې وليده، د هغه څنگ ته لا ورنېږدې شو او په هماغه رېږدېدلي غږ يې دينسوف ته د ورپېښې نقل، ټول نقل ورته وکړ او له هغه نه يې هيله وکړه د دينسوف لپاره چې جنرال ته هم گران و، مينځگړتوب وکړي. جنرال په خورا ځير او مينې د رستوف خبرې واورېدې، سريې وښور او وې ويل:

- افسوس، افسوس، په تادې آفرين وي، راکړه ليک راکړه.

همدا چې رستوف ليک هغه ته وسپاره او خپل انډيوال ته د ورپېښې شوې پېښې کيسه يې ورته وويله، پرزینو د رښکته

جگړه او سوله

کېدونکو د تندو گامونو او د بوټونو د شرنګه‌هارو انگازه واورېدل شوه، جنرال و خوځېد او هغې خواته لاړ، د ټولواک د بدرګې او ساتنې په لټه زینې راشېوه شوه او آسونو ته یې ځان ورساوه...

نیکولای د ساتونکو له خوا د ده د پېژندنې گواښ چور هېر کړ او له نورو څو تنو سیمه ایزو وګړو سره زینو ته لا ورنېږدې شو. تردووکالو وروسته یې بیا هغه څېره چې د لمانځنې پورې ورته ګرانه، هماغه څېره هماغه کتل، له خواخوږۍ او پرتم نه ډک هماغه کړه، بیا وپېژندله او د ټولواک په وړاندې یې هماغه پخواني مینه، په هماغه قوت بیا راوپارېده او د ده په گوگل کې یې لمبې بلې کړې...

د ټولواک بدرګه او ساتونکي چې لږ مخې ته شول، رستوف ولیدل، چې جنرال په خورا خوښۍ خورا ډېرې شېبې له ټولواک سره وغږېد. ټولواک د خبرو تر اوږدو هغه ته لنډ ځواب ورکړ. څو ګامه یې واخیستل، چې خپل آس ته ورنېږدې شي. بیا د ټولواک د بدرګې او ساتنې ډلې او هغه وګړي چې د هغه هرکلي او کتنې ته راټول شوي و، د ټولواک پلو ته ورنېږدې شول. ټولواک د خپل آس تر څنګ ودرېد، لاس یې پر زین کېښود، په لوړ او څرګند غږ یې چې ټول یې واورې، د سواره پوځ جنرال ته، هماغه ته چې د رستوف عرضپاڼه یې ټولواک ته وروړاندې کړې وه، وویل:

- جنرال، نه شم کولای! ځکه یې نه شم کولای چې قانون تر مانه لوړ او قوي دی!

دایې وویل او پښه یې رکاب ته وړلوړه کړه. جنرال د درناوي په نښه سربښکته و خوځاوه او ټولواک پر آس کېناست، و خوځېد، آس په چټکۍ په کوڅه کې هه کړل او له دوی نه لرې شو. رستوف چې له حیرت ځان هېر کړی و، ببواکه یې له نورو پر ګڼو سره ټولواک پسې منډه کړل.

۲۱

ټولواک هغه ډگر ته ورغی چې یو بل ته مخامخدوه کنډکه ولاړ وو،
 نښې خوانه یې د پري ابراژنسکي کنډک او کینې خوا ته د فرانسوي
 گارد کنډک چې د خرس د پوست خولۍ یې پر سروې، ولاړ وو. کله چې
 ټولواک د کنډک هغې خوا ته چې د قراول او احترام ډله ولاړه وه،
 نږدې شو، مخامخ خوا ته هم د فرانسوي پوځ یو ډله چې مشري یې
 ناپلیون و او رستوف وپېژاند، راوړسېده. له ورايه برېښېده چې د هغه
 ډلې مشر په رښتیا هم ناپلیون نه، پرته بل څوک نه دي. ناپلیون چې پر
 عربي آس سپورو، وړه خولۍ پر سر، د اندرې د نښان نرۍ پتپاره یې له
 اوږو تاو شوې... یرغه روان و. همدا چې ټولواک الکساندر ته نږدې
 شو، خولۍ یې له سره پورته کړه، د رستوف سوړو (سپرو) پېژندونکو
 سترگو نه شو کولای دې ته پام نه شي، چې هغه پر آس ټینګ ناست نه
 دي. له دواړو کنډکونو نه د «هورا» او «ژوندي دي وې ټولواک!» نارې
 لوړې شوې. ناپلیون الکساندر ته څه وویل، دواړه له آسونه راښکته
 شول او یو بل یې له لاسه سره ونيول. د ناپلیون څېره چې د هغه پر
 شونډو له ریا نه خورې شوې موسکا بې خونده کړې وه، خوره شوه.
 الکساندر په خورا مهربانه او خوږه ژبه له هغه سره خبرې کولې.

رستوف هغو ته سترگې ګندلې وې او د فرانسوي ژاندارمو د
 آسونو د ترېښو کولو لاندې، سره سره، چې پر ګنې یې پورې وهلې، له
 یوه ټولواک نه هم سترگې بل پلو نه اړولې. هغه څه چې د رستوف لپاره

جگړه او سوله

هېڅ د انتظار وړ نه و، دا و چې گواکې ټولواک الکساندر، له بناپارت سره خپل ځان سیال گڼي او د بناپارت کره وړه هم خورا آزاده و، داسې چې له ټولواک سره یې دغه شان آزادي، یوه ورځنۍ خبره گڼله او د روس ټولواک یې له ځان سره برابر او سیال گانله. الکساندر او ناپليون چې د ساتونکو او پالونکو لویې ډلې بدرگه کول، د پري ابراژنسکي کنډک خوا ته، چې بني پلو کې ولاړ و او هلته خلکو هم گڼه گڼه جوړه کړې وه، مخامخ ورغلل. د خلکو د گڼې گونې خپه، ناخپه داسې دواړو ټولو اکاڼو ته رانږدې شوه چې په لومړي کرښې کې ولاړ رستوف گڼۍ واخیست او وډار شو، چې څوک یې ونه پېژني. یو تند خو تینګ غږ چې هر توري یې په خورا متانت وایه وویل:

- اعلیحضرتا! ویار او بښی اجازه را کړئ چې ستاسو تر ټولو زړورو سرتېرو ته د «لژیون دونور» نښان وروښم.

دا د ټیټ وني بناپارت غږ و، چې له ښکته یې سر را پورته کړي، د الکساندر سترگو ته یې مخامخ کتل او غږېده. الکساندر هغه ته څه ویل، په خورا ځیر یې غوږ نیولې و، سړیې وښوراوه او خوږه موسکا یې پر شونډو خوره وه.

ناپليون زیاته کړه:

- هغه چاته چې تر ټولو نه یې په دې جگړه کې ځان نه زړورتیا ښودلې ده.

ناپليون چې هر توري او سیلاب جلا جلا ادا کول په ډاډ یې روسي نه خوځېدونکو پوځیانو ته، چې په چوپه خوله او په وتلو ټټرونو خپل ټولواک ته ځیر و، کتل. رستوف خورا نارامه و.

الکساندر په چټکۍ د کنډک د قوماندان شهزاده کزلوفسکي پلو څو گامونه واخېستل او وې ویل:

جگړه او سوله

- اعلیٰحضرتا! اجازه راکوئ په دې اړه د کنډک له قوماندان نه وپوښتم؟

ناپليون په دې شېبه کې، له خپلو وړو منگلو نه د دستکش د ویستلو هڅه وکړه، هغه یې خبرې کړل، لري یې وارتېږل، یو تن ساتونکي په تلوار او چټکۍ راوړاندې او دستکش یې راپورته کړ. ټولواک الکساندر، مخ کزلوفسکي ته ورواړاوه او په روسي ژبه یې (هغه له ناپليون سره په فرانسوي ژبه غږېده) وپوښتل:

- چاته ورکړ شي؟

- هر هغه چا ته چې تاسو اعلیٰحضرت امر وکړئ.

د ټولواک تندي تریو شو او وې ویل:

- دا څه وایئ، هغه ته یو څوک باید وروپېژنو.

د کزلوفسکي غلچک د سرتېرو کړنښت ته ورشېوه او ځیر شو. په دې

لړ کې یې سترگې په رستوف هم ولگېدې.

رستوف په زړه کې وویل:

- څه وایئ؟ پر ما ګوته ږدي که څنګه؟

ډګروال وروځې برنډې کړې او غږ یې وکړ:

- لازاروف!

او لازاروف په چټکۍ د سرتېرو د ولاړو کړنښت نه یو ګام وړاندې

راووت. لازاروف حیران پاتې و او نه پوهېده چېرته او چاته ورشي. هغه

ته نېږدې سرتېرو په کراره ورته وویل:

- چېرې ته په منډه راووتې؟ ځای پر ځای ودرېږه!

لازاروف ودرېد او په حیران یې ترسترګو لاندې، ډګروال ته کتل. د

هغه خبره او حالت هغو سرتېرو ته ورته و چې تل د پوځ مخې ته د

راوتلو غږ پرې کېږي، هغه له ویرې رېږدېده.

جگړه او سوله

ناپليون خپل اورمېړلې شاته تاو کړ او کوچني خورب ښکلي لاس يې داسې چې گواکې څه شي راواخلي، لږ شاته وغځاوه. د هغه ياورانو چې سمدلاسه د هغه د تکل او غوښتنې تصور کړی و، سمدلاسه غوږ په غوږ شول، څه شي يې لاس په لاس کړل او پاڅ، هماغه ځوان چې پرون شپه رستوف د باريس په کور کې ليدلی و، رامنډه کړې او د درناوي له مخې د ناپليون پر غځول شوي لاس ورټيټه شو او بې له هغه چې کومه شېبه هغه تم کړي، د هغه په منگل کې يې پر سرې پتاره گانډل شوی نښان ورکېښود. ناپليون بې له هغه چې چاته وگوري، دوه گوتې يې وروړلې او نښان يې د گوتو په منځ کې کېوت. ناپليون د لازاروف خواته، چې په پرله پسې يې د خپل ټولواک خواته کتل او نېرېدې و چې د سترگو گاتې يې د باندې راووزي، وړاندې لاړ، مخ يې وړاوه او ټولواک الکساندر ته يې وکتل. هغه په دې توگه غوښتل ووايي چې دا کار د ده د متحد لپاره کوي. سپين ښکلي نازک لاس چې نښان په کې و د لازاروف ټټر ته وروړاندې شو. داسې برېښېده چې ناپليون تصور کوي، نښان خو څه کوي چې د سرتېري پر ټټر آن د هغه بې نښانه لاسونه لگېدل، هم يو ستر وياړ دی، داسې وياړ چې د عمر تر پايه هغه د نړۍ له ټولو نورو خلکو نه وياړمنه، نیکمرغه او د پام وړ کوي. ناپليون د صليب نښان د لازاروف په ټټر کېښود، هغه گواکې پوهېده چې صليب پر ټټر ټومبل کېږي نه، بلکې اېښودل کېږي، گواکې نښان په خپل سر ټومبل کېږي او رښتيا هم صليب د هغه له ټټر نه، نه وښورېد او نه ولوبېد، ځکه چې روسي او فرانسوي دنده پېژندونکي لاسونه په يوه شېبه کې صليب ته راوړاندې شول، هغه يې ونيو او د درېشۍ پر ټټر يې وروټمبه. لازاروف، لنډ وني سړي ته چې سپين لاسونه يې لرل او د ده ټټر ته يې نېرېدې کړي وو، په برنډ غلچک وکتل او همداسې غوږ غوږ

جگړه او سوله

ودرېد. بيا يې نيغ د الکساندر سترگوته داسې وکتل، چې گواکې وپوښتي، نورڅه وکړي؟ همدلته پاتې شي او يا کوم بل څه وکړي؟ خو هغه ته نور هېچا هېڅ سپارښتنه ونه کړه او تر ډېره وخته همدا سې ځای پر ځای ناخوځېدونکې پاتې شو.

ټولواکان په خپلو آسونو سواره او لاړل. د پري ابراژنسکي دکنډک پوځيانو کتارونو مات، د فرانسوي گارد له هغو سره گډوډ شول او هغو ميزونو ته کېناستل چې هغو ته چمتو شوي وو.

لازاروف د ميز سرته کېناست، هر چا له هغه نه غېږې تاوولې، مچاويې او مبارکي يې ورته ويلې. روسي او فرانسوي پوځيانو او سرتېرو يې لاسونه کېښکودل. د خلکو او پوځيانو ډلې په دې هيله ورنېږدې کېدې، چې گوندي د هغه ديدن يې نصيب شي.

د روسي او فرانسوي خبرو او خنداوو انگازې د ميز شاوخوا او وړاندې په ډگر کې خورې وې.

دوه روسي افسران چې مخونه يې تک سره اوښتي و، په خورا خوښۍ او نیکمرغۍ د رستوف له څنگه تېر شول، يوه وويل:

- ورورکه! څه خواړه، څه د سپينو زرو قابونه او څه خواړه... هو!

لازاروف دې وليد؟

- ومې ليد.

- ويل کېږي، چې سبا ته به د پري ابراژنسکي کنډک ډوډۍ ورکوي.

- نه، لازاروف څه نیکمرغه سړي دي!

- تر مرگه پورې د مياشتې يو زرو دوسوه فرانکه تقاعدي.

د پري ابراژنسکي د کنډک يوه سرتېري چې د پوست فرانسوي

خولۍ يې په سر کېړې وه، چغه کړل:

- هلکانو، دغې ته خولۍ وايي!

جگړه او سوله

- بې سارې، بې سارې، ښکلي ده!
د گارد يو افسر خپل ملگري ته وويل:
- د شپې نوم دې واورېد؟ پرون نه، هغه بله ورځ: ناپليون، فرانسه،
زېورتيا! پرون: الکساندر، روسيه، پرتم! ...
باريس هم خپل ملگري ژيلنسکي د غې مېلمستا ته راوستي و. د
راستښدو په وخت کې هغوی رستوف وليد چې د يوه کور د ودانۍ اړخ
ته ولاړ دي، باريس پر هغه غږ وکړ:
- رستوف! سلام، وښئ چې ليدنه مو ونه شوه.
د رستوف خپره خوابدې او ناآرامه برېښېده، نو ځکه يې له هغه نه
وېوښتل:

- څه خبرې دي؟
- رستوف ځواب ورکړ:
- هېڅ، هېڅ خبرې هم نه شته.
- ما ته به راشئ؟
- هر ورو.

رستوف تر دې پورې پورې همالته ولاړ او د دغې مېلمستيا
نداره يې کوله. گډوډ خيالونو آزاراوه او د هېڅ شي په اړه يې تر پايه
پورې فکر نه شو کولای. کله به روغتون ورياد شو، کله به په هغه
روغتون کې بې لاسو او پښو ناروغان، د هغو ټپونه، د هغو له ټپونو نه
تلونک زه وي، د هغوی ډډوزې، د هغو بوي يې په پزه کې احساساوه،
داسې احساساوه چې آن مخ يې دې خواته، هغې خواته اړاوه چې
وگوري، بوي له کومه راځي. کله به يې د دې ځانغښتونکي ناپليون او
دهغه دواړو سپينو ښکليو لاسونو په اړه فکر کاوه، هغه ناپليون چې
اوس د ده لپاره ټولواک شوی، الکساندر ته گران او د درناوي وړ شوی

جگړه او سوله

و. نو اوس چې ناپليون الکساندر ته گران شوی و، خو دا مرگ ژوبله، دا پرې شوي لاس او پښې، ټپيان او مړي د څه لپاره؟... د پري ابراژنسکي د کنډک د خوړو بوی، د هغه اشتها وپاروله او خپله لوږه ورياده شوله. له تگ نه مخکې يې بايد څه خوړلي وای. هغه رستوران (هوتل) ته چې سهار يې په نښه کړي و، ورغی. په هوتل کې ډېره گټه گوڼه وه. د هغو افسرانو شمېر چې د ده په شان په ولسي جامو کې راغلي وو، خورا زیات و، داسې زیات چې آن ډوډۍ هم نه ورسېده. له ده سره د یو میز خواته د ده د غوندو دوه نور افسران، چې د سولې له تړون نه ناراضه وو، هم ناست و. دا څرگنده خبره وه چې ټولې خبرې اترې، د همدې تړون په اړه وې. دغه افسران چې د رستوف انډیوالان و، د پوځ د زیاترو افسرانو په څېر د سولې د دغه تړون نه، چې د فریدلند تر نښتې وروسته لاسلیک شوي و، ناراضه وو. ټولو ویل که جگړې ته دوام ورکړل شوي وای، ناپليون ځکه ماته خوړله، چې نور یې نه خپل پوځ ته خواړه رسولې شول او نه یې خپلو ټوپونو ته مهمات. نیکولای هېڅ نه ویل، ډوډۍ یې خوړله او یو دوه بوتله شراب یې وڅکل. د گوگل بې پایلې غوغا او شور آزاراوه، له دې نه زورېده چې دغه خیالات په ده لاسبري نه شي، ځان یې له دغه چرتونو نه هېڅ ژغورلي نه شو. ناڅاپه یې د یو افسر په ځواب کې چې ویل یې و، د فرانسویانو د لیدو زغم نه لري، په لوړ او له شوره په ډک آواز چې د ټولو لپاره عجیبه او بې ځایه برېښېده، په قهر جن بڼه چغه کړل:

- تاسو څنگه کولای شي دا قضاوت وکړئ چې کوم کار به غوره وای؟ تاسو څنگه کولای شي د ټولو اک د کړو قضاوت وکړئ؟ چا موږ او تاسو ته دا حق را کړي دي چې په دې اړه وغږېږو؟ موږ نه د هغه په تکل او نه د هغه په کړو پوهېدای شو.

جگړه او سوله

يو تن افسر چې د رستوف دا خبرې يې د هغه د نشې له مستۍ نه پرته بل څه نه گڼله، ځان نه داسې دفاع وکړه:

- څه وايئ، ما د ټولواک په اړه يوه خبره هم نه ده کړې.

خو رستوف پرته له هغه چې د هغه خبرو ته غوږ شي، دوام ورکړ:

- موږ خو څه ديپلماتان نه يو، ساده سرتېري يو او بس. که موږ ته

سپارښتنه وشي، چې ومړئ، مرو او که جزا راكړي، دا معنا به لري چې

گنهاره يو. دا زموږ كار نه دي، چې د ټولواک پر كړو قضاوت وكړو

كه اعلیٰ حضرت دا بڼه وگني چې بنا پارت د ټولواک په نامه وپېژني او

له هغه سره د اتحاد تړون لاسليکوي، دا به غوره گڼي، چې دا كار

وكړي او كه موږ وغواړو د هر څه په اړه قضاوت او خبرې وكړو هېڅ

غوره او سپېڅلي شي به پاتې نه شي. كه همداسې دوام وركړو سبا به د

خدای او د هغه له قدرتونو نه هم منكر يو او هېڅ به پاتې نه وي.

رستوف چې دا خبره وكړه، له ميزه يې گرز جگ كړ. هغه ته يې خبرې

خورا غوره او په ځای برېښېدې، حال دا چې نورو ټولو هغه ډېر بې

ځايه گڼلې، هغه خپلې خبرې داسې راټول كړې او وې ويل:

- موږ يوازې او يوازې بايد خپلې دندې تر سره كړو، و جنگېږو او

نور هېڅ فكر ونه كړو. هو كې همدا او بس.

د افسرانو له ډلې نه يو تن چې نه غوښتل خبرې ناندريو ته

ورسېږي، وويل:

- او ويې څكو؟

او نيكولای، خبرو ته ورگډ شو:

- او وې څكو.

هغه چغه كړل: آه، ته !

- يو بل بوتل !

دويم کتاب

درېيمه برخه

۱

په ۱۸۰۸ کال کې، ټولواک الکساندر له ناپليون سره د نويو خبرو لپاره (ايرفورټ) ته لاړ. د پترزبورگ په لور وټولنيزو کړيو کې، د دغه کتنې د پرتم په اړه ډېرې خبرې اترې روانې وې.

په ۱۸۰۹ کال کې د نړۍ د دغو دوو واکمنو (دا هغه نوم و چې الکساندر او ناپليون ته ورکړ شوي و.) دوستي دومره خوږه شوه چې کله بېناپارټ د اتریش په وړاندې جگړه پيل کړه، روس له خپل پخواني دښمن (بېناپارټ) سره د خواخوږۍ په نښه، د خپل پخواني ملگري اتریش په وړاندې ودرېد، خپل پوځونه يې د اتریش خاورې ته ولېږل او خبره لا هلته ورسېده، چې د پترزبورگ په غوره کړيو کې د الکساندر له کومې خور سره، د ناپليون د واده آوازي هم خپرې شوې. خو بهرني سياست ته د پوره پام تر څنگ د روسي د ټولنې پام زياتره هغو بدلونونو نه او بيا جوړونو ته وراوښتي و، چې په هغه پېښ کې د دولت په ټولو اداري چارو کې پيل شوي وو. ژوند، د خلکو د ژوند رښتيني بهير، له خپلو ټولو ځانگړتياوو: روغتيا، ناروغيو، کار، منډو تړو، استراحت، له خپلو په زړه پورې خيالونو، علم، پوهې، شاعري، سندرو او موسيقۍ، مينې، کرکې، دوستۍ، دښمنۍ، لېوالتيا او له

جگړه او سوله

ستړيا سره، له بڼاپارت سره د سياسي نږدوالي او يا په ټولنه کې د اصلاحاتو او بدلونونو نه، لرې لرې، او په خپل بهير کې روان و.

سردار اندرې د دغو دوو کلو په اوږدو کې، خپل لرې کليوالي ژوند ته په يوازې ځان دوام ورکړ. او په دغه موده کې چې پير په خپلو جايدادونو کې پيل شوي تکلونه يو هم تر سره نه شو کړای (ځکه هغه پرله پسې له يوه کار بل ته لاس اچاوه) هغه بې له شرو شور او ډنډور نه هرڅه په خورا لږه خواړۍ ترسره کړل.

هغه په چارو کې د خورا پام او ځيرکتيا توان لاره، هغه توان چې پير له هغه بې برخې و. اندرې د همدغه نعمت له برکته په خورا کمو هلوځلو هرڅه ترسره کول.

د هغه په يوه کرونده کې درې سوه مرييان، په خپلواکو بزرگرانو بدل شوي وو. او دا په روسيه کې د مرييانو د آزادۍ د غورځنگ لومړنۍ بېلگه گڼل کېده. په بله کرونده کې د اجباري کار او باج ځای، د ځمکې خاوند ته د کلنۍ حاصل د ورکولو په بهير بدل شوی و. دده په (باگو چاروا) نومي جايدادونو کې د مزد په بدله کې يوه روغتيا پاله (نرس) گمارل شوې وه او د کلي کشيش د حق په بدل کې د پرگنو او اعيانو د ماشومانو روزنه پيل کړې وه.

سردار اندرې د خپل ورځني ژوند تر نيمايي وخت په خپله کلبواله مينه (ليسه گوره کې) له خپل پلار او کمکي زوی سره چې مينځو يې ساتنه کوله تېراوه او نيمايي وخت يې په باگو چاروا کې، په هغه ځای کې چې مشر سردار، هغه د ده د کلي په نامه يادوه، تېراوه. که څه هم هغه پير ته داسې ښودلې وه، چې نور د بهرنيو پېښو خيال نه ساتي، خو بيا يې هم نه يوازې ټولې پېښې له نږدې نه څارلې، بلکې ډېر کتابونه يې تر لاسه کول او هر وار به چې څوک له پترزبورگ نه دده يا د

جگړه او سوله

هغه د پلار دیدن ته راتلل، دا به یې احساسوله چې د بهرنۍ نړۍ او روسیې په اړه د هغو معلومات ترده نه چې په کلي کې گوښه خان دیره شوي دي، خورا زیات دي.

سردار اندرې د کرنې، مالداري، عمومي خپرنو او خپلو نورو ډول ډول هلوځلو ترڅنگ په دوو وروستیو جگړو کې زموږ د پوځ د ناکامیو په کره کتنه او د پوځي اصلاحاتو لپاره زموږ د پوځ په کړنلارې کې د اصلاحاتو د راوستو لپاره د یوې نوې کړنلارې په جوړولو هم لگیا و.

سردار اندرې د ۱۸۰۹ کال په پسرلي کې، د ریزان په ښار کې د هغو جايدادونو دیدن ته ورغی، چې د زوی په نامه یې و. د پسرلي تر لومړني تاوده لمر لاندې، په خپله گاډۍ کې ناست و، پر ډاگونو کې د لومړنیو شنلېو، د چنارونو د لومړنیو پاڼو د غوټو او په شنه آسمان کې د پسرلنیو لومړنیو کنډک کنډک وریځو په ننداره بوخت روان و. د هېڅ شي په اړه یې فکر نه کاوه. په خورا بې غمۍ او خوښۍ یې شاوخوا کتل... د چنارونو ځنگل چې د واک دواړو خواو ته پروت و، ورسېد. په دې ځنگل کې هوا ځکه لږه شان توده وه، چې هلته باد نه لگېده. له ځایه ناخوځېدونکو چنارونو د شنو غوټیو او نریو پاڼو جامې اغوستې وې. تر پروسېښو پرتو پاڼو لاندې د ډول ډول شنلېو او گلانو غوټو سر راپورته کړی و. د صبر ابدې شنو خورو څانگو په خپله غمجنه ښه یو نیم ځای د ژمي یادونه راتازه کول، د آسونو شنهارې په ځنگله کې انگازې کولې، له ورايه ښکارېدل، چې هغوی سخت خولې شوي دي.

د سردار بوډا چوپړ، گاډیوان ته څه وویل او هغه هم د منلو په نښه سرونوړاوه، خو داسې بریښېدل چې د گاډیوان یوازې سرنوړل، بوډا نه قانع کوي، نو ځکه یې مخ واړاوه او په خورا درناوي او موسکایي

جگړه او سوله

خپل ارباب ته وويل:

- جالتمابه، څه بنکلي هوا ده!

- څه دې وويل؟

- هوا يادوم، بناغليه!

د سردار اندرې په زړه کې تېره شوه، دا څه وايي؟ خو وروسته پوه او له ځان سره يې وويل: هوکې، پسرلي دي، رښتيا هم پسرلي دي. شاوخوا يې وکتل، رښتيا هم څومره ژر هر څه شنه شوي دي. هم چنارونه، هم وحشي گيلاس، ... خود خپري لا درک نه شته، هوکې يوازې خپري! او خپري د واټ پر غاړه، غاړې هسکې کړې وې. کېدای شي، د هغو د هريوې عمر، لس ځله تر چنارونو نه زيات و، تر هغو چنارونو نه چې ځنگل ترې ډک وو. د هغو سور هم لس واړې او لوړوالي يې دوه واره تر چنارونو نه زيات وو. دواړو خواته پروت، له پخوانه ماتې شوې خانگې، چاو دې چاو دې پوستکي، زاړه زخمونه له خپلو هرې خواته غځېدلو څانگو سره، يو قهرجن او بدرنگه چاته پاتې کېده، چې د بنکلو چنارونو په منځ کې ولاړ و، هغې پورې يې خندل او ملنډې يې پورې وهلې. يوازې هغه و چې د پسرلي د بنکلا له دوکو دوکه کېده، نه يې د پسرلي د ليدو هيله لرله او نه يې د لمر داسې برېښېده چې وايي:

- پسرلي، مينه او نيکمرغي! هېڅ ددې بې معنا احمقانه تکراري دوکې نه، نه ستومانه کېږي، هماغه کيسه، هماغه دوکه او هر کال همدا غولونکې خبرې، کوم پسرلي؟ کوم لمر؟ وگورئ، وچه شوې، مړه شوې خپري، چې د تل په شان هماغه چې ده، ده، هېڅ بدلون نه لري. هغه له ځان سره وايي: ماته گورئ، چې زما خپلې ماتې گوډې خانگې چې زما له هر ځايه، سر، څنگ او بل هر ځاه سر راوېي، غوړېږي او هر

جگړه او سوله

خومره چې وغورږزي، پر ما اغېز نه کوي. نه ستاسو په ايمان او نه ستاسو په دوکو، په هېڅ شي باور نه لرم.

سردار اندرې له ځنگله نه د تېريدو په وخت په وار وار بېرته وکتل، هغې خبرې ته، هغې خبرې ته يې وروکتل. داسې يې وروکتل چې گواکې له هغه نه څه شي غواړي. تر خبرې لاندې گلان او شنيلي غورېدلي وو او دغه غمجنه ونه په نه خوځېدونکي او بدرنگه بڼه د هغو په منځ کې ولاړه وه.

سردار اندرې له حانسره وويل:

- هوکې! هغه حق لري دغه خبرې. په زرگونو واري حق لري. پرېږدئ. نور ځوانان، بيا بيا په دغه دوکې مين شي. خبرموږ ژوند پېژنو. که څه هم زموږ ژوند پای ته نېږدې دی، خو بيا هم پوهېږم د دغې ونې په ليدو کوم نوی او تازه، خو غمجن خيال ذهن ته ورغی. دغه خيال د غم سره سره دده زړه ته تسل ورکاوه، د دغه سفر په اوږدو کې ټول ژوند بيا بيا ورياد کړ، خو بيا بيا هماغه يوه خبره وه، ناهيلي او مايوسي، داسې پايله چې بايد هېڅ نوی شی پيل نه کړي. هغه بايد خپل عمر له کړکيچ او بديو لرې تېر او هېڅ هيله په په زړه کې ونه پالي.

دلته هم کم دي ۵۱۲ روسي

۲

سردار اندرې د ريزان په ښار کې د خپل زوی د جايدادونو د چارو د سرته رسولو لپاره، دې ته اړ و چې د دغې سيمې د مشرانو له جرگه گۍ سره وگوري. د دغې جرگه گۍ مشر، سردار اليا اندرېو ويچ رستوف و. د مې مياشتې نيمايي و چې سردار اندرې د هغه ديدن ته ورغې. د پسرلي تودخه راغلې وه. ځنگلونو ټولو شنبې جامې اغوستې وې، دوې الوتې او تودخه خوره وه، نو ځکه د اوبو له څنگه په تېرېدو سره، هر څوک لمېدو ته لمسېدل.

سردار اندرې په خواشيني او د خيالونو په څپو کې ډوب، په دې اړه چې د خپلو چارو د سرته رسولو په اړه، د سيمه ايز جرگه گۍ له مشره څه غواړي، د گراف رستوف د کليوالي باغ له لارې په خپله گاډۍ کې، د هغه کورته چې اترادنيا نومېده، نېرېدې کېده. هغه له ښۍ خوا، د ونو له شاته، د ښځو له خوښۍ نه ډک آوازونه واورېدل او يو ډله نجونې په منډه منډه د هغه د گاډۍ له مخې تېرې شوې. د دغو نجونو په ډله کې تر ټولو نه د مخه، گاډۍ ته نېرېدې، يو غنم رنگه نرۍ تورسترگې نجلۍ وه چې ژرېر بخن ځالۍ کميس يې اغوستي و، سپين د ستمال يې داسې په سرتړلي واو جرې کوڅۍ يې د هغه لاندې راوتلې.

جگړه او سوله

وي. نجلی په لوړ آواز څه ويل، خو د پردې سړي په لیدو يې هغه ته ونه کتل، وي خندل او په منډه بېرته راستنه شوه.

د سردار اندرې زړه ناڅاپه خوږ او ناآرامه شو. هوا ښه وه، لمر ځلېده او هر څه يې په شاوخوا کې خوښ بریښېدل او دغه په ملا نرۍ او لوړه ښکلې نجلی چې هغه نه پېژانده او آن په دې خیال کې هم نه وه چې هغه وپېژني. هغه له خپل بخت نه راضي، له خپل پوچ او خوښ ژونده خوشاله او نیکمرغه وه. سردار اندرې په زړه کې وویل:

- دا ولې او له څه نه داسې خوشاله ده؟ د څه شي په اړه هغه فکر کوي؟ هرومرو هغه نه په پوځي کړنلارې او نه هم د ریزان د جايدادونو په اړه خپل خیالونه بوخته وي. د هغه په زړه کې به څه گرځي؟ کومو شيانو هغه داسې خوشاله کړې ده؟

گراف ايليا اندرېويچ په ۱۸۰۹ کال کې هم لا د پخوا په شان، په اترادنيا کې خپل روزگار تېراوه. د سیمه ټولو مخورو ته يې ډوډۍ کوله، کورته يې وربلل، هغوی ته به يې بنډارونه جوړول، کله به ښکار ته سره تلل، ننداري او یا کنسرتونو به يې جوړول. هغه د سردار اندرې په لیدلو د بل هر بل نوي مېلمه د لیدو په شان د زړه له کومې خوشاله او هغه يې په زوره د شپې هم وساته. اندرې ټوله ورځ په خورا خواشینی له خپل بوډا کوربه او ځنډنیو پاتې شویو مېلمنو سره چې د چا د کلزې لمانځنې ته سترگه په لاره وو، د ايليا اندرېويچ په کور کې تېره کړه. کله ناکله به يې زړه رانېکونکې ناتاشې ته چې تل يې خدا پرشونډو خوره وه او معلومه نه وه، چې په څه تل خاندې او ولې له خوښۍ نه ايشي، وروکتل او پرله پسې يې په زړه کې ويل:

- دا له څه نه داسې خوشاله ده؟ د څه شي په اړه فکر کوي؟

د شپې چې هغه په نوي ځای کې یوازې پاتې شو، تر ډېره پورې يې

جگړه او سوله

ونه شو کولای چې وېده شي. هغه کتاب لوست، شمعې يې مړه کړه، پریوت، خو خوب ورنغي او بیا يې شمعې ولگوله.

د کوټې کړکۍ چې له د ننه نه تړلې وې او هوا يې ډېره توده وه. طبیعت يې په دې ډېر خراب و چې دغه احمق بوډا (هغه گراف رستوف په دې نامه یاد او) هغه په دې قانع کړي و چې د ده د چارو د سرته رسولو لپاره، باید څه لیکونه له ښاره راوړي، ځان يې په دې ملامتوه، چې ولې يې د هغه خبره منلې وه او د ده په کور کې پاتې شوي و.

پاڅېد، د کړکۍ خواته ورنغي، چې هغه پرانزي... د سردار کوټه په منځني پور کې وه. دهغه د کوټې د پاسه، په کوټه کې هم څوک و چې د ده په شان خوب نه ورته ښځینه غږونه له پاسینۍ کوټې اورېدل کېدل. هغه ښځینه غږ، چې سمدلاسه سردار اندرې وپېژاند، وې ويل:

- یوازې یو وار بیا!

بل غږ ځواب ورکړ: خو، آخر ته څه وخت غواړې وېده شي؟

- هېڅکله نه غواړم وېده شم، نه شم کولای، ولې وېده شم؟ راځه

یوازې یو وار بیا، یوازې یو وار!

او دواړه د یوې سندرې په ویلو پیل وکړ.

- وای چې څومره ښکلې ده! ښکلې ده! درځه نو وېده شه! هر څه

بس دي...

هغه لومړنی غږ چې کړکۍ ته نېږدې کېده، ویل يې: ته وېده شه، ماته خوب نه راځي. داسې ښکارېده چې هغې له کړکۍ نه ښکته ځان څړولې وي، ځکه آن د هغې د کمیس شغھاري او دهغې د سا غږ له ورايه اورېدل کېدل. چوپه چوپیتیا هره خوا خوره او هر څه لکه سپوږمۍ او پر ځمکې د هغې د شغلو درنا په شان ځای پر ځای چوپ ولاړ وو. سردار اندرې هم له خپل ځایه ځکه له ډاره نه ښورېده چې د ده

جگړه او سوله

له شتوالي نه ټول ناخبره، خبر نه شي.
لومړي غږ په داسې يو آواز چې ته به وايې له سترگو يې اوښکې
خاڅي وويل:

- سونيا، سونيا! ته څنگه کولای شې وېده شې! راحه وگوره!
وگوره ته به وايې طبيعت کوډو ولکه کړي دي! څومره ښکلي دي! وه
نجلۍ راوښنه شه! گوره داسې ښکلې شپه، هېڅکله، هېچا، هېچرته
نه ده ليدلې!

سونيا په خورا ناهيلۍ ځواب ورکړ:

- نه!

- ته راشه وگوره، څه سپوږمۍ ده، د هرچا زړه پرې مينېږي. هيله
کوم راشه! زما د زړه سره!! پاڅېږه! دلته راشه! زړه راته وايي... چې
والوزم...

- څه کوي... اوس به ولوېږي!

ددوی ترمنځ د پورې وهلو او د سونيا قهرجن غږ اورېدل کېده، چې
ويل يې:

- ته نه گوري، شپه له نيمايي نه هم اوښتې، يوه بجه کېدونکې ده.
- وای وای چې ته تل دا خوندونه بې مزه کوي! ښه ده، درځه، درځه.
غږونه بيا چوپ شول، خو سردار اندرې پوهېده چې هغه همالته
ناسته ده، ځکه کله کله به د هغې کالېو شغهار او کله هم د هغې د ژورې
سا اېستلو غږ راته.

هغې ناڅاپه چغې کړې:

- وای خدايه! دا څه حال دي؟ خو چاره څه ده؟ هېڅ کولای نه شم،
خوب، خوب، چې نه کېږي وېده به شم او د کړکۍ د تړلو غږ يې تر غوږه
شو.

جگره او سوله

سردار اندرې چې کله د هغې غږ اورېده له ځان سره يې ويل:
- هغه خو اصلا په دې خيال کې هم نه ده چې زه دلته يم. دا څرگنده نه
وه چې ولې سردار دا هيله لرله او ويرېده هم چې د ځان په اړه څه
واوري، بيا يې له ځان سره وويل:

- بيا هغه ده! فکر کوم چې په لوی لاس دا کار کوي!
او ناڅاپه يې په گوگل کې د ځوانۍ د شېبو داسې له خونده ډک،
خو نه پوهېدونکي خيالونه او هيلې راوپارېدې چې له هغه نه يې د
ژوند لاره ورکوله. داسې خيالونه او هيلې چې هغه هم وانگېرله چې
خپله هم نه شو کولای پر هغه پوه شي او همداسې خوب يووړ.

۳

بله ورځ چې سرداراندرې راوینس شو، پرته له هغه چې د بنځو راوتو ته سترگه په لاره شي، یوازې له گراف سره یې مخه ښه وکړه او دخپل کور پلو و خوځېد.

د جون د میاشتې پیل و. سرداراندرې کورته د ستنېدو په لار بیا د چنارونو له هغه ځنگله نه تېر شو چې پرې راغلي و. په ځنگله کې بیا د خپړۍ هغې زړې، سره تاوراتاوشوې، خانگ ماتې ونې د هغه پام ځانته ورواړاوه، داسې برېښېده چې یادونه د ده په زړه لوبې کوي. د آسونو د غاړو د زنگونو شرنگهاري، تريو نیم میاشتې پخوا لا آرامه انگازه کوله. په ځنگل کې پانې لا لویې، گني او سیوري یې لا زیات شوي وو. په ځنگله کې دا خواهاخوا د ځوانو خپړیو خورو خانگو ددې ځای ښکلا ته نه یوازې څه تاوان نه رساوه، بلکې د شاوخوا لا ښکلول او ښایسته کولو یې پوره کول...

که څه هم، په یو نیم ځای کې تالندې او بریښنا ځان غړو مېږدو او ځلېدو ته چمتو کاوه، خو له یو کنډک وریځو نه پرته نورو ځان ځنگله پورې ونه شورار سولې، نو ځکه یوازې د یو نري باران شو څاڅکو پر دوږو او پانو نري لمډل جوړ کړ. د ځنگله پر کینې خوا سیوري او تیاره خواره وو او ښۍ خوا یې لمد، د لمر شغلو لاندې ځلېدونکي او نری،

جگړه او سوله

وږمه پرې چلیدله. پر طبیعت د گلو باران جوړ شوي او د بلبلو د سندرو انګازې کله لري او کله هم نېرې قیامت جوړاوه.

سردار اندرې په زړه کې وویل: هغه د خېرې ونې، هغه عمر وهلي ونې چې له ما سره یې د زړه خواله کوله، په همدې ځنګله کې ولاړه وه او بیا یې له ځانه وپوښتل:

- نو چېرې ده؟ او د هغه د موندلو په هیله یې د ځنګله چېرې خوا ته سترګې ورتاو کړې او پرته له هغه چې پوه شي، په هماغې خېرې چې په لټه کې یې و او پیدا کولای یې نه شوه، پرته له هغه چې خپله پوه شي، پر هغه مین شوی و. عمر خوړلي خېرې، چور بدل شوي وه. هغې بوډۍ د تګو شنو زرغونو پاڼو تازه او تاندې جامې اغوستې وې، ونه یې لوړه شوې وه، د لمر لوېد په سرو شغلو کې له مستۍ نه کږه وږه خو نرمه نرمه خوځېده. په هغه کې نه د ماتو تاوراتاو وچو څانګو نښې لیدل کېدې، نه د هغه په ځان کې زاړه ټپونه، نه د هغه ګډې وډې اندیښنې او نه د هغې ابدې غمجنه خبره، یو هم نه ښکارېدل. دې ټولو نه شنو زرغونو تاندو پاڼو داسې غېږ تاو کړي وه چې آن نښه یې هم نه لیدل کېده... دا هېڅ د منلو نه وه چې دغه بوډۍ دي، د داسې ځوانېدو توان ولري. سردار اندرې په زړه کې وویل:

- دا زما پخوانۍ ملګری، هماغه عمر خوړلي خېرې ده. او ناڅاپه یې بې له کومې پېښې پسرلنۍ خوښې او تاندوالی، په گوگل کې راوخوټېد. ناڅاپه یې د ژوند ترټولو سترو یادو په گوگل کې سر راهسک کړ. هماغه اوسترلیخ (د جګړې ډګر)، د هغه هسک او بې پایه آسمان یې بیا ولید او د خپلې مېرمنې بې روحه او ننواتو په حال کې خبره یې ورپه یاد شوه. له سیند نه په پورې کېدونکې جالې ولاړ پیر، په تورې شپې او تپه تیاره کې پر نالیدلې ښکلې نجلۍ مینه، هغه شپه

جگړه او سوله

او د هغې سپوږمۍ او دا ټولې او ټول بیا په یادونو کې ورژوندې شول
او ناآرامه یې کړ.

سردار اندرې چې تابه ویل ناخپه بیا ډاډمن شوي وي، له ځان سره
یې وویل:

- ژوند په یو دیرش کلنۍ کې پای ته نه دي رسېدلي. یوازې دا
کفایت نه کوي چې زه پوه شم چې ډېر توان مې په مټو او روح کې
نغښتي دي، ټول باید په دې پوه شي، هم پېیر باید په دې پوه شي او هم
، هغه پېغلو ته چې غوښتل یې آسمان ته والوزي زما ژوند باید یوازې
زما لپاره نه وي، باید د هغو ژوند زما له ژوند سره تړلي وي. موږ باید
گډ ژوند وکړو. سردار اندرې چې له دغه سفره راستون شو، دا پریکړه
یې وکړه چې سرب کال مني باید پترزبورگ ته لاړ شي او ددې پریکړې
لپاره یې بېلابېل لاملونه غوټه کول. خورا ډېر عاقلانه او منطقي دلایل
یې د پترزبورگ د سفر او آن په دولت کې د یوې چارې د منلو لپاره پیدا
کولای شول نور نو آن په دې نه پوهېده چې څنگه یې تر اوسه پورې دا
توان لاره چې د ژوند له ورځنیو چارو ځان گوښه وساتي. هماغه شان
چې لا میاشت پخوا په دې نه پوهېده چې څنگه به دي وکولای شي،
کوم وخت له خپل کلیوالي ژوند نه لرې لاړ شي. نور نو دا ورته په ډاگه
شوې وه، که له ورځني ژوند نه گټه وانخلي، هغه به هسې د سیند پر
غاړه کرلی گل وي، د هغه آن په دې سر نه خلاصېده چې تردې نه
مخکې څنگه ده یو شمېر نامعقوله سست دلایل چې گواکې د ژوند
تجربو ورنښودلي وو، منلي وو. هغه دلایل چې ویل یې په ژوند کې د
بري خوند او د مینې نیکمرغي باییزه خبرې دي. اوس عقل هغه ته بل
څه ویل:

- په کلي کې ناسته ورته غم لرلې شوې وه، نور یې نو پخوانیو کړو

جگړه او سوله

وړو سره لېوالتيا او مينه نه ښوده او زياتره وخت به په خپله کوټه کې يوازې ناست و. هغه پاڅېد، هيندارې ته ودرېد او ترډېرې پورې يې خپل خبرې ته کتل. بيا يې مخ واپاوه او په هينداره کې يې د خداى ښېلې ليزا (ميرمن يې) تصوير ته چې په يوناني ډول يې خپلې کوڅې ترسرتاو کړې وې او موسکا پر شونډو وه او له زرین چوکاټ نه يې ده ته سترگې نيولې وې، وکتل. هغې نور نو خپل خاوند ته هغه پخوانۍ ترخې خبرې نه کولې، هغې په سادگۍ، خواخوږۍ او خورا مهربانۍ ده ته کتل. سردار اندرې لاسونه شاته کړي کړي وو او ترډېرې پورې په کوټه گرځېده راگرځېده. کله به يې تندي تريو او وروځې برنډې کړې، کله به موسکا پر شونډو خپل نامعقول او نه بيانېدونکي خيالونه، لکه د جنايت رازونه، ورياد شول، کله به هغه اندېښنې او تصورونه چې پېر او دده له وياړونو سره اړوند وو، يا کړکۍ ته ولاړه نجلۍ، هغه عمرخوړلې د خپړۍ ونه، يا ښځينه ښکلا او مينه چې د هغه ژوند يې چور بدل کړي و، ورياد بدل او ورياد بدل. که څوک به په دغو شېبو کې چې دي په دغو خيالونو کې ډوب و، کوټې ته ورننوتلي وای، هغه به په ځانگړي توگه وچ او غوڅ و او د هغه د ترخه منطق له اورېدو سره به مخامخ کېده.

کله به په دغه شان شېبو کې شهزادگۍ مارييا، د هغه کوټې ته ورننوتله او ويل به يې:

- گرانه! نن نه شو کولای، نیکولای جان (د اندرې زوی) د باندې وباسو، هوا خورا سړه ده.

سردار اندرې به په ترخه ژبه خپلې خور ته ځواب ورکاوه:

- که هوا توده وای، هغه به په يو کميس کې وتلي وای، خو اوس چې هوا سړه ده، تودې جامې ورواغونډئ، تودې جامې د همدې لپاره دي

جگړه او سوله

چې په سړو کې واغوستل شي، نه د اوړي لپاره. همدا تاوده کالي، همدا ساره، نه دا چې کله ماشوم تازه او تاندې هوا ته اړتيا لري په کور کې وساتل شي. په خورا منطقي دلايلو يې هر چا ته ځواب وايي. گواکې هڅه يې کوله يو چا ته د هغه پټو، نابنکاره او غير منطقي اندېښنو د گناه له امله چې د ده په خيالونو کې روانې وې، جزا ورکړي. شهزادگۍ مارييا به په دغه شان شېبو کې له ځان سره ويل:

- دا فکري هڅې نارينه څومره وچوي.

۴

سردار اندرې د ۱۸۰۹ کال د اگست په میاشت کې پترزبورگ ته ورسېد. دا د ځوان سپیرانسکي د ویارونو زمانه او د هغه له خوا د وړاندې شویو بدلونونو د چټکو سرته رسېدو وخت و. همدا د اگست په میاشت کې و چې ټولواک له گاډۍ نه ولوېد او پنبه یې خوړل شوه. دی درې اونۍ د پتروگراف په ښارگوټۍ (د پترزبورگ څنډې) کې پاتې شو او هره ورځ به یې بې ناغې له سپیرانسکي سره کتل. د زړه خواله به یې سره کوله او له هغه نه پرته بل هېڅوک یې نه منل. په همدې وخت کې نه یوازې هغه دوه پېژندل شوي فرمانونه (چې د خلکو له کرکې سره مخامخ شول) چې د درباري رتبو د له منځه تلل او د مامورینو د روزلو لپاره مسلکي ښوونځیو ته آزمویښي یې حتمي کولې، راووتل، بلکې یو زیات شمېر نور قوانین چې د روسیې د قضایې، اداري او مالي جوړښت د ټولو برخو، د وزیرانو له شورا نه نیولې، تر سیمه ایزو جرگو پورې د بدلونونو او اصلاحاتو غوښتنه یې کوله، راووتل.

ټولواک الکساندر هغه لیبرال خیالونه چې هغه واک ته رسېدو په

جگړه او سوله

وخت کې د هغو د سرته رسولو تکل کړي و، د خپلو مشاورينو (چارتوريژسکي، نووسیدلخووف، کوچوبامي او ستروگانوف، چې ده په ټوکه د ملي ژغورنې جرگه گۍ بلله) په مرسته، سرته رسول.

اوس د ټولو دندې دوو تنو ته سپارل شوې وې، سپرانسکي د ټولو ملکي او آرکچيیوف د پوځي چارو مشري کوله. سردار اندرې چې د ټولواک یا ورتاکل شوي و، پترزبورگ ته د رسېدو سره سم دربار ته لاړ. ټولواک دوه واړه هغه لیدلي و، خو نه یې هغه ته پاملرنه کړې وه او نه یې کومه خبره ورسره کړې. سردار اندرې له هغه نه پخوا هم داسې انگېرله چې ټولواک له هغه سره د خبرو اترو لېوال نه دي او د هغه خبره او شتوالي په ټولواک کې د بېزاري احساس راالمسوي. ده ته د ټولواک نننۍ سوړ او له ده نه تنبېدونکي غلچک د همدغې انگېرنې تایید و. درباریانو سردار اندرې ته داسې ښودله چې ټولواک له هغه نه په دې خوابدي و چې بالکونسکي له ۱۸۰۵ کال راهیسې پوځ پرېښي و. سردار اندرې له ځان سره ویل:

- زه خپله په دې پوهېدم، چې د یو چا خوښېدل او ناخوښېدل خومره زموږ له واک وتلې خبره ده، خو دا باید ددې لامل نه وي، چې زما له خوا د پوځ د سمون لپاره جوړه شوې کړنلاره، په خپله هغه ته وړاندې نه کړم. دغه کړنلاره به خپله، یوښه دفاعیه وي. د خپلې کړنلارې په اړه یې له یو بوډا فیلد مارشال سره چې د ده د پلار ملگری و، د مشورې غوښتنه وکړه. فیلد مارشال هغه ته وخت وټاکه او په خورا ورین تندي یې د سردار هرکلي وکړ او دا وعده یې هم ورکړه چې د هغه په اړه به ټولواک ته خبر ورکړي. خو ورځې وروسته سردار اندرې ته خبر ورکړ شو چې دي باید د دفاع وزیر گراف اراکچيیوف ته ورشي. سردار اندرې په ټاکل شوي ورځ د سهار په نهو بجو د دفاع د وزیر

جگړه او سوله

د فترته ورغې. هغه خپله له اراکچییوف سره پېژندگلوی نه درلوده او هېڅکله یې هغه نه ولیدلي، خو هغه څه چې دي د هغه په اړه پرې پوهېده، په ده کې د هغه په وړاندې ځانگړي درناوي نه راپاروه.

سردار اندرې د گراف اراکچییوف د انتظار په کوټه کې د نورو څو تنو مخورو غیرمخورو کسانو ترڅنگ چې دهغه د کتو هیله یې لرله، ناست او له ځان سره یې ویل:

-دا د دفاع وزیر او د ټولواک د ډاډ وړ دي، هغه یو ناپېیلي او له چا سره ځانگړي اړیکې نه لري، زما لیکنه او یادښتونه هغه ته سپارل شوي دي او هغه یوازینی څوک دی چې د هغه په اړه به پرېکړه وکړي.

سردار اندرې د خپل خدمت په وخت کې چې زیاتره هغه یې لا په یاد وو، د خورا ډېرو لویو لوړپوړو چارواکو د مننې او انتظار کوټې لیدلې وې او دهغو له ډولا ډول او بېلابېلو ځانگړتیاوو سره آشنا و، خود گراف اراکچییوف د انتظار کوټې یوه ځانگړې، ځانگړتیا لرله دهغو غیرمخورو وگړو په خبره کې چې د وزیر د لیدو په تمه ناست وو، یو ډول د شرم او تابعیت نښې خورې وې او د مخورو او پېژندل شویو کسانو په خبره کې چې له هغه سره یې د کتنې هیله لرله د ناهیلې او گڼې حالت چې تر یو ډول سپین سترگۍ او بې پروایي لاندې د پټولو هڅه یې کوله لیدل کېده. کولای شو ووايو چې دوی په خپل دغه حالت او پر هغه چا چې دوی یې د کتو هیله لرله، ملنډې وهي. ځینې په خیالو کې ډوب په کوټه کې ښکته پورته گرځېدل او ځینو نور خپل منځو کې ښکېدل او خنډېدل. سردار اندرې د هغو د خبرو اترو په لړ کې دسلاوا! اندرېوویچو(د دفاع وزیر بشپړ الکسي اندرېوویچ آرکچییوف و) او یاره غم به دې وخوره، اصطلاحات چې د اراکچییوف په اړه څو واره وویل شول، واورېدل. یو جنرال چې خورا مهم برېښېده گواکې ځان ته

جگړه او سوله

يې ډېر انتظار سپکاوي گاڼه، پنبه په پنبه اړولې وه او له ملنډو ډکه موسکا يې پر شونډو خوره وه، خوبيا هم هرواړ به چې د وزير د کوټې وراخلاص شو، د ټولو پر خبرو به يو احساس، چې ډار و، راخوږېده. سردار اندرې د دويم ځل لپاره د هغه ياوړ ته ورياده کړه چې د ده نوم گراف ته ورياد کړي، خو ياوړ هغه ته په سپکاوي وکتل او وې ويل، يادونې ته اړتيا نه شته، واړ به دې راشي. وروسته له هغه چې ياوړ خو تنه د وزير دفتر ته بدرگه او بېرته راوويستل، د سردار اندرې يوه افسر ته پام شو چې د سپکاوي او ډار نښه يې له خبرې څرگندې وې، هغه وحشتناکې دروازې ته ورپرېښودل شو. له وزير سره د دغه افسر کتنه خوراوږده شوه، خو ناڅاپه د دروازې له شانه د سپکاوي له قهره ډک لوړ غږ واورېدل شو. هغه افسر چې رنگ يې الوتي، شونډې او غومبورې يې رېږدېدل، له کوټې راووت، سړي په دواړو لاسو کلک نيولې و، په چټکۍ او بې له هغه چې چاته وگوري، د انتظار له کوټې نه تېر شو.

تر هغه نه وروسته، سردار اندرې دروازې ته بدرگه او ياوړ په بنگهاري هغه ته وويل:

-بڼۍ خوا، کړکۍ ته نږدې.

سردار اندرې د کار يوې ساده کوټې ته چې د پرتم نښې يې نه لرله، خو نښه منظمه وه، ورننوت. د ميز تر شا د څلويښتو کالو په منگ يو سړي چې وتلی ټټير، اوږده ککړۍ، لنډې څڼې او له گونځو ډک تندي لاره، وليد. سره ورته وروځو لاندې يې، خړې شنې رنگې سترگې ستوماني او ناپوهېدونکې برېښېدې. پزه يې سره، ډېره اوږده او پر شونډو راشپوه شوې وه. اړکچييوف سردار ته مخ راواړاوه او پرته له هغه چې ده ته وگوري وويل:

جگړه او سوله

- څه مو غوښتل؟

سردار اندرې په کراری ځواب ورکړ: هیله کوم جلالتمابه! زه څه غوښتنه نه لرم.

د اراکچییوف سترگې هغه ته ورواوښتې:
- مهرباني وکړئ کېنۍ، سردار بالکونسکي!
سردار زیاته کړه:

- زه څه هیله نه لرم، اعلیحضرت مهرباني کړې ده او زما وړاندیزونه یې تاسو عالیجناب ته رالېږلي دي.

اراکچییوف د هغه خبره پرې کړه او وې ویل:

- ما ته خورا گرانه ده، اجازه راکړئ، ما ستاسو وړاندیز ولوست...

یوازې او یوازې د هغه د لومړۍ خبرې نه د مینې انگازه واورېدل شوه، پرته له هغه چې سردار ته وگوري، مخ یې شاو خوا ته اړاوه، رااړاوه او شېبه په شېبه یې خبرو د چغو او سپکاوي ښه پیدا کوله:

- دنوي پوځي قانون وړاندیز کوئ؟ قوانین ډېر دي، نوي څه کوئ؟
چې د هغو زړو د سرته رسولو څوک نه شته. نن سبا ټول قوانین لیکي، گرانه! قانون لیکنه آسانه خبره ده، خو د هغه سرته رسول خورا گران کار دی.

سردار اندرې، په خورا درناوي وویل:

- جلالتمابه! زه د ټولو اک په سپارښتنه ستاسو لیدنې ته راغلی یم، تاسو زما د وړاندیز په اړه کومه لارښوونه او سپارښتنه لرئ؟

اراکچییوف، پاڅېد، د میز نه یې پانې راواخېستې، سردار اندرې ته یې ورکړې او وې ویل:

- مهرباني وکړئ، ما د هغه په اړه خپل نظر ولیکه او هغه مې ځانگړې جرگه گۍ ته سپارلی دی، زه ستاسو وړاندیز نه منم.

جگړه او سوله

د پانې په منځنۍ برخه کې، په پنسل، داسې کرښې چې له تېروتنو نه ډکې او آن د ټکو او نښو د پرځای اېښودو پاملرنه هم په کې شوې نه و، داسې لیکل شوي و:

- بې بنسټه، گډه وډه او د منلو وړ نه ده، ځکه چې د فرانسوي پوځ د قانون له مخې اخیستل شوې او زموږ د پوځ د کړنلارې هېڅ څه په کې لیدل کېږي نه.

سردار اندرې وپوښتل:

- کومې جرگه گۍ ته ورلېږل شوې ده؟

- د پوځي اصولو جرگه گۍ ته، او زما له خوا په هغه جرگه گۍ کې ستا د افتخاري غړیتوب سپارښتنه هم لیکل شوې ده.

سردار اندرې ځواب ورکړ: - زه کوم شکایت نه لرم.

اراکچییوف تکرار کړه:

- هوکې افتخاري غړي، هغه هم بې شکایت نه! ښه راغلاست.

هغه اندرې ته سروښور او ده او چغه یې کړه:

- آها، تاته وایم، بل تن ته ورغږ کړئ!

۵

سردار اندرې په جرگه گۍ کې د خپل غړيتوب د منلو خبرتيا ته د انتظار په موده کې له پخوانيو آشنایانو، په تېره بيا له هغو کسانو سره چې کېدای شو، له ده سره په راتلونکې کې خواخوږي وکړي، آشنایانۍ تازه کولې. هغه اوس په پترزبورگ کې، هماغه احساس، احساس او حساسه چې د جگړې د پيل په درشل کې يې احساس او حساسه، هغه احساس چې په ده کې يې، په راتلونکې کې، لوړ پلو ته ناآرامه لېوالتيا راپاروله او د ميلېونو انسانانو برخليک پورې يې اړه پيدا کوله.

هغه، د عمر خوړلو له قهره، د ناخبرولو له لېوالتيانه، د بې له ټينگار، د خبرو کسانو له احتياط او پاملرنې او د ټولو له گټې او ناآرامۍ نه، د بې شمېره جرگه گيو چې ورځ تر ورځ د هغو له شته والي او نويو جوړېدو نه خبرېده، داسې احساسوله، چې اوس يعنې ۱۸۰۹ کال کې، دلته په پترزبورگ کې د کومې لويې کورنۍ جگړې د پيل لپاره چې ستر قوماندان يې سپيرانسکي و، چمتووالی روان دی. سپيرانسکي يو مرموز سړي و چې ده نه پيژاند، خو ده ته يو نابغه برېښېده...

سردار اندرې اوس په داسې يو منل شوي لوړ، ښه او د پام وړ دريځ

جگړه او سوله

کې و، چې د پترزبورگ لوړو اعيانو او بلې هرې ډلې په ورین تندي او پرانستې غېږې د هغه هرکلي کاوه. د بیا جوړونې گوند ځکه د هغه منلو ته خوښي بنودله چې هغه یې نه یوازې د کتاب او مطالعې د یوه لېوال او ښه ذهن لرونکي په نامه پېژانده، بلکې د خپلو مریانو او بزگرو د آزادۍ له امله یې د یوه لیبرال څېرې نوم گټلي و. د عمر خوړلو او ناراضیانو ډلې ته، هغه د خپل پلار د غوره دریځ له امله د درناوي وړ و او دغې ډلې هیله لرله چې د نویو اصلاحاتو په وړاندې ددوی د سیالي لپاره، د هغه ملاتړ ترلاسه کړي. د ښځو ډلې هغه په بې سارې خوښۍ ځکه مانه، چې هغه ته یې د یو ښه بډای او داسې یوزوم په سترگه کتل، چې په جگړې کې د وژنې (یو وار آواز خپره شوه چې دی په جگړه کې وژل شوی دی) او د ځوانې ښځې زورونکي مرگ یې د هغه د څېرې نه یو شاعرانه کړۍ تاو کړې وه. ددې ترڅنګ هغه چا چې دی له نېرېدې او پخوانه پېژانده، ټول په یوه آواز په دې ډاډمن وو، چې هغه په دې پنځو وروستیو کلو کې د ښه والي پلو خورا بدل شوی دی. طبیعت یې نرم شوی او خبره یې لا مېړنۍ شوې ده. د ځان ښودنې، کبر او پر نورو ملنډې یې په کړو وړو او خبرو کې له منځه تللي... د ده له کار سره یې مینه او لېوالتیا زیاته او زیات شمېر خلک یې د لیدو هیلمند شوي دي.

د دفاع له وزیر گراف اراکچییوف سره د کتنې نه یوه ورځ وروسته مازدیګر هغه د گراف کوچوبیه کره ورغي او له «سلاوا اندرېوویچ» (کوچوبیه هم وزیر په دې نامه یادوه...) سره یې د خپلې کتنې نقل ورته وکړ.

گراف کوچوبیه هغه ته وویل:

- گرانه! آن په دې پېښه کې هم، تاسو د میخائیل میخائیلوویچ د

جگړه او سوله

گډون نه پرته، هېڅ څه کولای نه شي. د زړه سره! دا سړي هر کاره دي،
خیر، هغه ژبه کړې ده، چې نن ماښام دلته راشي.

سردار اندرې وپوښتل:

- نو دا د جگړې کړنلاره د سپيرانسکي پورې څه اړه لري؟

کوچوبیه و موسېد او سړيې وښور او ده. هغه چې د بالکونسکي
سادګۍ حیران کړي و، داسې زیاته کړه:

- څو ورځې دمخه موله هغه سره د تاپه اړه خبرې کولې او د تاله
خوادمریانو د آزادۍ خبره هم یاده شوه.

یو بوډا چې د ټولواکې ایکاترینې د زمانې له لوړپوړو چارواکونه
و، سردار ته مخ ورواړ او په سپکاوي یې له نه هغه وپوښتل:

- ښه سرداره! دا ته وې چې خپل مریان دې آزاد کړل؟

سردار په دې هیله چې بوډا لا پسې خوابدې او په قهر نه کړي او
خپل دغه دریغ چې مریان یې پرینې کمزوري وښيي، ځواب ورکړ:

- ځمکې خورا لږې او حاصل یې کم و.

بوډا کوچوبیه ته وکتل او وې پوښتل:

- ډارېزې چې د اوبستون له قافلې نه شاته پاتې نه شي! او ترلږ ځنډ

نه وروسته یې وویل:

- زما په یوه خبره هېڅ سر نه خلاصېږي، مریان خودې پرینودل

اوس به کړکېله څوک کوي؟ قانون جوړول خواسانه کار دی، خود

هېواد د چارو اداره خورا گرانه ده، په هر حال زه له تاسو نه پوښتنه

کومه گرافه! که ټول آزموینه ورکړي، څوک به د شورا مشروي، څوک

به د ادارو مشران وي؟

کوچوبیه، پښه په پښه واپوله، ټولو ناستو کسانو ته یې وکتل او

ځواب یې ورکړ:

جگړه او سوله

- زه فکر کوم، هغه کسان چې په آزمويڼې کې بريالي شي.
- ښه، د ساري په توگه له ماسره پرياجنيکوف کار کوي، ويارمن
سړی دی، په سرو زرو ارزې، هغه له شپيتو اوښتي، ايا هغه لار شي،
آزمويڼه تېره کړي؟

- هوکې، دا ستونزمنه خبره ده، ځکه د روزنې دودول زما په هېواد
کې گرانه چاره وه، خو،...

گراف کو چوبيه خپله خبره پای ته و نه رسول. له خپله ځايه پاڅېد، د
سردار اندرې لاس يې ونيو او د هغه لوړ وني، نيم طاس سري،
ژير څڼي، پراخ تندي او برنډ وروځي سري مخ ته چې ددوی خواته روان
و، ورغی... هغه د څلويښت کالو برېښېده، شين بخون چمپري يې
اغوستي، د صليب نښان يې په غاړه او يو ستوري يې د ټټر په چپه خوا
تمبولې و. دا سري هماغه سپيرانسکي و. سردار اندرې د سترگو په رپ
کې هغه وپېژاند او ژوند ته د گواښمنو شېبه په شان يې څه په زړه کې
رالمسېدل. خودی په دې نه پوهېده چې د ده په زړه کې دغه
رالمسېدونکي او وينېدونکي احساس، له رخې و، که له انتظاره او
يا د هغه درناوي له امله چې دغه سري په چا کې راوينېاوه. د
سپيرانسکي خبرې ځانگړې ښه لرله، چې د ليدو په لومړي شېبه کې
پېژندل کېده. سردار اندرې په هغو ټولو بندارونو او غونډو کې، چې
ده هلته تگ راتگ لاره، څوک په دې اندازه آرامه او ډاډمن نه و
ليدلي...

هغه هېڅ چېرې، د هېڅ چا داسې اغېزمن کتل او هم مهاله هغه
مهرباني چې د هغه له نيم پرانستو او لږ لمدو سترگو نه ورېده، هغه
دغه راز ژوره، خو صادق موسکا چې کومه ځانگړې معنا يې هم نه
لرله، هېڅ چيرې نه وه ليدلې. هغه دغه شان خوږ، صاف او آرام غږ په

جگړه او سوله

تېره بيا داسې ښکلی تانده خېره، په ځانگړي توگه لاسونه، لږ سورور، خورا پاسته، تاوده او سپين لاسونه، هېڅ کله نه وليدلې... سپيرانسکي څوک و؟ هغه د بهرنيو چارو وزير، د ټولواک وياند، د هغه د لارې مل، چې له ده سره ايرفورټ ته تللي و او څو ځله يې هلته له ناپليون سره ليدلي او له هغه سره يې خبرې کړې وې.

سپيرانسکي د هغه څه برخلاف چې په لويو غونډو او بنډارونو کې کېږي، نه يوازې هر چاته جلا جلا نه کتل، بلکې په خبرو کې يې هم تلوار نه کاوه. په خورا آرامۍ او ډاډ يې خبرې کولې، په دې ډاډمن و چې ده ته ټول غوږ غوږ دي او ده به هم يوازې هغه چاته کتل، چې ورسره غږېده.

سردار اندرې په ځانگړي توگه د سپيرانسکي هرې خبرې او هرې خوځېدا ته ځير ځير و...

سپيرانسکي، کوچوبيه، ته وويل:

-له دې امله خواشيني څرگندوي چې ناوخته راغلی دی. هغه وويل چې په دربار کې ځنډېدلی دی، خودا يې ونه ويل چې له ټولواک سره بوخت و، خو په ځان ښودنه کې د کمينۍ کچه د سردار اندرې نه پټه پاتې نه شوه. کله چې کوربانۀ سردار اندرې هغه ته ورپېژاند، سپيرانسکي په کراره خپلې سترگې د هغه خبرې ته ورځير کړې، يوه شېبه يې په خندا خندا هغه ته وکتل او بيا يې وويل:

-تاسو سره له پېژندگلۍ نه خورا خوشاله شوم، ما د ټولو نورو په شان ستا په اړه ډېر اورېدلي دي.

کوچوبيه، په لنډه توگه د آراکچييوف له خوا د بالکونسکي د منلو په اړه وغږېد. ددې خبرې په اورېدو د سپيرانسکي پر شونډو موسکا خپره شوه، هغه چې په کراره او آرامه غږېده، هر څپه او کلمه يې جلا

جگړه او سوله

جلا ادا کول:

- ښاغلي مگنيڅکي د پوځي قوانينو د څانگې مشر زما نېرېدې ملگري دي، که تاسو هيله لرئ زه کولې شم له هغه سره ستاسو پېژندگلوی وکړم او د هرې جملې په پای کې يې لږ ځنډ کاوه...

د پرژر د سپيرانسکي شاوخوا ته يوه ډله جوړه شوه او هغه بوډا چې د خپل مامور پريانيچنيکوف د برخليک په غم کې و، هم له هغه نه پوښتنه وکړه. سردار اندرې هېڅ نه غږېده او په خبرو اترو کې يې گډون ونه کړ. يوازې د سپيرانسکي او د هغه د غږېدا او خوځېدا څارنه يې کوله او هغه چا ته يې چې لا څو شېبې د مخه د ده لپاره د ديني علوم د طالب نه زيات څوک نه و، او اوس يې د ده په اند د روسيې ټول برخليک د هغه په سپينو او پستو لاسونه کې ليد، په ځير کتل. بوډا ته د ځوابونه په لږ کې د سپيرانسکي بې ساري او له آرامي نه ډک ځوابونه سردار اندرې حيران کړي و. داسې برېښېده چې هغه خپلې خبرې له خورا لوړو څوکو هغه ته رالېږي، خو همدا چې بوډا خپل غږ له اندازې زيات اوچت کړ، سپيرانسکي وموسېد او وې ويل:

- دی ځان ته حق نه ورکوي، چې د ټولواک د ښو يا بدو په اړه قضاوت وکړي.

سپيرانسکي وروسته له هغه چې يوه موده، له مېلمنو سره پاتې شو، پاڅېد، د سردار اندرې پلو ورغی، هغه نه يې هيله وکړه چې د تالار کوزې خوا ته لاړشي. دا څرگنده ده، چې هغه غوښتل له بالکونسکي سره د زړه خواله وکړي.

په يوې نرمې موسکا چې د ملنډو نښې په کې ليدل کېدې، وويل:
- دغې تودې مرکې او خبرې اترې چې دغه درانه بوډا له ما سره پيل کړې، له تاسو سره خبرو ته پرې نښودم...

جگړه او سوله

سپيرانسکي زياته کړه:

- زه ډېره موده کېږي چې تاسو پېژنم، لومړي خوستاسوله خوا د کلیوالو مریانو پریښودل او آزادول، یوه غوره او بېلگیزه چاره وه او کاشکې نورو ځمکوالو هم ستا په شان کار کړي وای. دویم دا چې تاسو د یاورانو له ډلې نه هغه څوک یاستئ، چې د درباري امتیازاتو او درجو د لغو د فرمان سپکاوي موندی کړئ، هغه موبد نه دی گڼلی او له هغه نه خوا بدي نه یاستئ.

سردار اندرې وویل:

- هوکې پلار مې نه غوښتل چې زه له خپل دې حق نه گټه واخلم او له ټیټو پورو او رتبو نه کار پیل کړم.

- ستاسو پلار د زرینې پیړۍ سړي دي. داسې ښکاري چې هغه داوسنۍ زمانې تروگړو د لوړو خیالاتو خاوند دي، نو ځکه دطبعي عدالت دغه جوړښت نه مني.

سردار اندرې چې هڅه یې کوله، د سپيرانسکي د خبرو د اغېز په وړاندې چې پرده هم اغېز کوي، ودرېږي، وویل:

- خوزما په اند، دغه نیوکې بې بنسټه هم نه دي.

سردار اندرې چې نه غوښتل په هر څه او د هر شي په اړه د هغه ټولې خبرې ومني، تکل لاره چې له هغه سره ناندري پیل کړي...

هغه غوښتل چې د دغه پېژندل شوي شخصیت خبرې په ځیر واورې، د هغه کړه وړه وڅاري، چې هغه ښه وپېژني. دغه کار د هغه ذهن او خیال سخت بوخت کړي و.

سپيرانسکي په آرامي وویل:

- بې بنسټه نه دي؟ کېدای شي، بنسټ یې د ښاغلو شهرت پالنه

وي.

جگړه او سوله

- او تريوه ځايه ملي گټې.

سپيرانسکي سترگې ښکته واچولې او وې ويل:

- ستا موخه څه ده؟

سردار اندرې وويل:

- زه ښايي د مونتي سکوي مينه وال يم، د هغه دا اند ته چې درناوي او سپېڅلتيا د پاچاهۍ بنسټ گڼي، بې له هرڅه منم، زما په اند د اعيانو او درباريانو ځينې امتيازونه او حقوق د همدې جوړښت ځينې بنسټونه جوړوي.

که څه هم د سپيرانسکي له سپينې خبرې نه موسکا کډه وکړه، خو هغه لا په زړه پورې شوه، داسې ښکارېده چې د سردار اندرې ځينې خبرو يې پام اړولی دی. هغه په فرانسوي ژبه د هغه پوښتنو ته ځواب ويل پيل کړل، که څه هم څرگنده وه چې هغه له روسي ژبې نه په دې ژبه کې په ستونزو خبرې کوي، ولې بيا هم هماغه شان آرامه غږېده، هغه وويل:

- که له دې اړخه خبرې ته ځير شو... هغه په دې اند و چې وياړ او درناوي يو چا ته د امتياز په ورکولو، نه شي ساتل کېدای. او د هغه دلايل ساده، روښانه او لنډ وو.

تينگ، وياړمن او پرمختللی جوړښتونه چې د سيالۍ او پېژندنې سرچينې دي، بايد د ستر ټولواک ناپليون د "لژيون دونور" په شان د پرمختگ د اصولونو نه يو اصل وي، نه د کومې طبقې يا دربار امتياز.

سردار اندرې وويل:

- په دې کې هېڅ شک نه شته، خو له دې نه هم سترگې پټولای نه شو چې درباري امتيازات هدف ته په رسېدو کې ښه اغېزمن وو. درباريان ټول هڅه کوي چې د خپل امتياز وړتيا ولري.

جگړه او سوله

سپيرانسکي وويل:

- خو تاسو په خپله له دې امتياز نه لاس په سر شوي ياستئ.

هغه په يوې موسکا دا خرگنده کړه، چې غواړي هغه خبرې چې سيال يې په کې د ناآرامي احساس کوي، په مينه ناکه ژبه پای ته ورسوي، وې ويل:

- هيله کوم ماته وياړ راوبښئ او د چهارشنبې په ورځ، زما کره مهرباني راوکړئ. په هغه ورځ به ما له گنيڅکي سره هم خبرې وکړو، زه هغه سره غږېدلي يم او هيله لرم چې د هغه خبرې به تاسو ته په زړه پورې وي. ددې ترڅنگ به مې دا وياړ هم په برخه شي چې له تاسو سره پوره او د زړه له کومې د زړه خواله وکړم. هغه سترگې وتړلې، د درناوي په نښه يې سر وښور او په فرانسوي بڼه يې بې له هغه چې مخه ښه وکړي او يا د چا پام ځانته ورواړوي، له تالاره ووت

۲

سردار اندرې په پترزبورگ کې د خپلې استوگنې په لومړيو وختونو کې داسې انگېرله چې د پلازمینې وړې او ناڅرگندې چارې، د هغه د خیالاتو هغې سپېڅلتیا ته تاوان رسوي چې ده د باندې په ساده ژوند کې ترلاسه کړې دي.

ما بنام به چې کورته راستون شو، په ټاکلو وختونو کې به یې خلور پنځه کتنې لیدنې د خپل یاد دښت په کتابچه کې په نښه کړې. هغه نه کار کاوه او نه یې د څه شي په اړه فکر کاوه، ځکه هغه آن د فکر کولو لپاره هم وخت نه لاره... خو به بیا یې هم خبرې ښې او پر ځای کولې.

کله به یې په خواشنيۍ دې ته پام شو، چې یوه ځانگړې موضوع یې په څو مجلسونو کې طرحه کړې او پرې غږېدلی دی...

سپيرانسکي د چهارشنبې په ورځ په خپل کور کې له هغه سره کښاست او د اوږدې مودې پورې یې، له هغه سره یوه په یو د زړه خواله وکړه. دغې کتنې هم لکه د لومړې کتنې په شان چې کوچوبیه د کور په څېر پر بالکونسکي ډېره اغېزه وکړه.

هغه کسان چې د سردار اندرې تر نظره سپک او بې اندېښنې ورتلل، خورا زیات او بې شمېره وو، نو ځکه یې هڅه کوله، هغه د

جگړه او سوله

کمال ارمان په هر چا کې پیدا کړی چې دی یې د سرته رسولو لېوال و، نو ځکه یې په ډېرې آسانی وکولی شو، چې سپيرانسکي د پوره او هوښيار انسان د بېلگې په نامه ومني.

که سپيرانسکي د هماغه ټولنیزې ډلې وای چې سردار اندرې و، که هغه د هماغه ډول روزنې او اخلاقي دودونو خاوند وای، لکه دی، نو کېدای شو چې بالکونسکي ژر تر ژره د هغه د انساني ناتوانیو او ټولنیز شخصیت کمزور وټکو ته پام شوی وای. خو اوس د سپيرانسکي حیرت پارونکی عجیب منطقي تفکر په ده کې هغه ته خورا ژور درناوی راپار او، په تېره بیا له دې کبله چې هغه د ده په دې ډول خیالاتو او تفکر پوره پوهېدای نه شو. کېدای شي، سپيرانسکي له دې امله چې د سردار اندرې د استعداد او توان درناوی یې کاوه او یا له دې کبله چې ویې کولای شو، د هغه د دوستۍ ویاړ وگټي، یوازې سره کیني او د زړه خواله وکړي. سپيرانسکي په پوهې او فضیلت، پیاوړي تفکر او خپل له تعصب نه آزادو خیالاتو سره هڅه کوله، هغه د ځان خواته راوکاږي... دا په دې معنی چې په پټه خوله یې ځان او هغه، یوازینی کسان گڼل چې کولای یې شول، د نورو ناتواني او حماقت وغندي او د یو بل د ژورو اندېښنو او هوښیاري درناوي وکړي. سپيرانسکي له سردار اندرې سره د چهارشنبې په ماښامنی اوږدې کتنې کې په وار وار سره د "زموږ" په کلمې ټینګار کاوه، د ساري په توګه هغه ویل:

— خلک زموږ ټولو هغو کړو وړو ته گوري چې له ورځنی دود دستور او حالاتو نه لوړ او یا ښکته وي...

یا به یې په موسکا ویل:

— ولې موږ غواړو، داسې لاره ولټوو چې لېوان ماړه وي او رمه

جگړه او سوله

بشپړه وي... يا دا چې: هغوی نه شي کولای په موږ پوه شي... دغه ټولې خبرې په داسې يوې ژبې کېدې چې، ښودنه يې کوله:
— موږ پوهېږو چې هغوی څوک او موږ څوک يو...

له سپيرانسکي سره دغو اوږدو خبرواترو يوه پايله لرله او هغه دا، دده هغه احساس يې لاسپسې پياوړی او ژور کړ، چې تر لومړي کتنې نه وروسته د سردار اندرې په زړه کې پيدا شوی و. سردار اندرې ته دا څرگنده شوه چې هغه يو منطقي، خورا هوښيار او په اندېښنو او تفکر کې ډېر سختگير دی، په پرله پسې زيار او هلو ځلو واک ته رسېدلی و او خپل دغه واک يې له روسيې نه د چوپړ نه څاروه.

سپيرانسکي، د سردار اندرې په اند، هماغه څوک و چې ده غوښتل دی خپله دهغه په شان واوسي. هغه څوک چې د ژوند ټول اړخونه يې په خورا هوښيارۍ سپړلي او پرته له عقله، بل څه نه مني. هغه هر څه د عقل په تله تلل. خورا پېچلې خبرې يې په داسې آسانۍ او سادگۍ سپړلې چې سردار اندرې نابېره د هغه هره خبره، منله او ملگرتيا يې کوله. هغه که په کومه خبره نيوکې کولې، دا يوازې ددې لپاره و چې د خپلې ذهني خپلواکۍ درناوی وکړي او په ټولو برخو کې د سپيرانسکي تر اغېز لاندې رانه شي. د هغه هر څه سم، ښکلي او د پام وړ و، خو هغه څه چې سردار اندرې يې خواشيناوه، نه يوازې د سپيرانسکي ساړه هينداريز کتل و، چې د هغه زړه نه يې د خبرېدو لار بدلوله، بلکې د هغه سپين او ښکلي لاسونه و چې سردار اندرې يې ارادې هغو ته پرله پسې کتل، هغه شان چې ساده خلک د واک لرونکو خلکو لاسونه ته گوري. همدا هينداريز کتل او سپين ښکلي لاسونه هغه څه و چې سردار اندرې يې عصبي کاوه. هغه څه چې په سپيرانسکي کې د سردار اندرې د تعجب او حيرانتيا وړ و، هغه نه

جگړه او سوله

يو ازې خلکو ته په بې ساری توگه د هغه په سپکاوي کتل، بلکې هغه لارې چارې او بېلابېل دلايل وو، چې د خپل نظر د عملي کولو لپاره يې له هغه نه کار اخيسته...

سردار اندرې له سپيرانسکي سره د خپلې پېژندگلۍ په لومړنيو وختونو کې هماغه شان د هغه لېوال و، لکه هغه لېوالتيا چې ده يو وخت له بناپارت سره بنودله... هماغه لومړۍ شپه چې بالکونسکي د سپيرانسکي کورته ورغی او خبرې د پوځي مقرراتو جرگه گۍ ته ورسېدې، سپيرانسکي په ملنډو سردار اندرې ته وويل چې يو سلو پنځوس کاله د دغه جرگه گۍ له عمره تېرېږي، په ميلېونو روبله خرڅ پرې شوی دی، خود روزنکاف له پرتله ايز قوانينو پرته، بل هېڅ کار په دې برخه کې شوی نه دی. هغه زياته کړه:

- دولت، په ميلېونو روبله خرڅ کړي دي، خو پرته له همدې نه بل هېڅ څه ترسره شوي نه دي. موږ غواړو، مشرانو جرگې ته نوي واکونه وسپارو، خود ددې لپاره قانون نه لرو، نو له همدې امله دا به ستاسو په شان خلکو لپاره لويه گناه وي، چې د دولت له خدمت نه لرې دي.

سردار اندرې وويل:

- ددې کار لپاره، حقوقي زده کړې په کار دي او زه له هغو نه بې برخې يم.

- نو څه غواړئ؟ هېڅ څوک يې نه لري. دا يو کوچنۍ وهلي کړۍ ده، چې بايد ځان ترې وژغورو.

يوه اونۍ وروسته و چې سردار اندرې د پوځي قوانينو د جرگه گۍ غړی شو او هغه څه چې ده يې په تمه نه و، هغه دا و چې، هغه ته د دغې جرگه گۍ د يو ډلې مشري هم وسپارل شوه. هغه د سپيرانسکي په هيله

جگړه او سوله

او غوښتنه د مدني قوانينو د لومړۍ برخې د جوړولو مسووليت چې
کار پې روان، په غاړه واخيست. هغه د ناپليون او جوسي نين پر
بنسټ، د فردي قوانينو په جوړولو پيل وکړ

۷

پېیر، په ۱۸۰۸ کال کې، چې څه کم دوه کاله پخوا له خپلو
جایدادونو نه تر سفر وروسته راستون شو، بې له هغه چې دی یې هیله
ولري، د ده د ارادې نه پرته د پترزبورگ د فراماسونانو د ټولنې مشر
شو، هغه خوړنتونونه پرانستل، نوي نوي غړي خپلې ټولنې ته رابلل او
د دغې ټولنې، د بېلابېلو ډلو د یووالي لپاره یې هلې ځلې کولې. د
پخوانیو اسنادو اصلي نسخې یې راټولولې، په خپلې پانګې
لمانځتونو نه جوړول او د امکان تر اندازې پورې یې د خپلې ډلې د هغو
کسانو پر ځای، چې نه یې شو کولای د خپل غړیتوب پیسې ورکړي، له
خپله جبهه پیسې ورکولې. هغه په پترزبورگ کې د بې وزلو لپاره د
جوړې شوې خونې ټول خرڅ یوازې له خپلې پانګې ورکاوه.

دې سره هممهاله، د هغه ژوند لکه د پخوا په شان په خپل ډول روان
و. عیاشي، عیش و نوش. د هغه ښه خواړه، پریمانه ځکل خوښېدل او
سره له هغه چې له نامحرمه ښځو سره یې معاشرت گناه او غیر اخلاقي
چاره گڼله، مګر تل به یې د خپلو مجردو دوستانو د عیاشي په

جگړه او سوله

بندپارونو کې گډون کاوه.

هغه د خپلو ټولو چارو او په ورځني ژوند کې د مشرۍ د درلودلو سره سره، کرار کرار دا احساسوله چې د فراماسونۍ هغه بنسټ چې دی پرې ولاړ دی، دده د هلو ځلو سره سره نه یوازې ټینګېده نه، بلکې ورځ ترورځې یې د ړنگېدو احساس کېده.

خو سره له هغه چې ده دا احساسوله چې د هغه تر پېښو لاندې دغه ولاړه ځمکه چې دی پرې ولاړ دی ښویري، مگر هغه خپل اړیکي په خورا درناوي لا هغه سره پیاوړي کول.

له هغه وخته چې دی د فراماسون د ټولنې غړی شوی و، د هغه چا حالت یې درلود، چې په خورا باور پر یوې ناولې جبي (خټو) روان وي او کله چې یې یوه پښه په کې ډوبه شي، د خپل توان د آزمایشو لپاره بل گام هم اخلي، وړاندې درومي، او لا پسې په کې ډوبېږي او سره له هغه چې اوس د هغه دواړه پښې تر څنگنو پورې په دغه ناولو خټو کې نښتې وې، خو بیا هم ده په ډېرې ناهیلۍ خپل تگ ته دوام ورکاوه.

یوسف الکسوویچ په پترزبورگ کې نه و. هغه په دې وروستیو وختونو کې د پترزبورگ د فراماسون د یوې ډلې مشري پرېښې وه او زیاتره وخت یې په مسکو کې تېراوه. د دغې ډلې مشران هغه کسان وو چې پېر په ورځني ژوند کې هغه پېژندل او نه یې شو کولای هغو ته د شهزاده بیا د ایوان واسیلوویچ پر ځای معمار وروڼه، وایي. که څه هم هغوی ټول ده د تنبلو او بې وزگارو خلکو په توګه پېژندل، خو هغوی به د فراماسون د ټولنې ځانګړي جامې اغوستې، د دغې ډلې نښانونه او نورې نښې چې په زیاتې خواړۍ یې ګټلې و سره څړول او په غاړه کې یې صلیبونه اچول. زیاتره وخت به چې اعانه راټولیده، د پېر به دې ته پام شو، چې د دوی د یولس کسيزه ډلې (لټر) څو تنه غړي چې په

جگړه او سوله

شتمنۍ کې ترده خوار نه وو، په گډه مټې شل دېرش روبله ورکولې او کله کله خو به يې يوازې د هغو د ورکولو وعده ورکوله او بس. د دغو کړووکو په ليدو به هغه ته هغه ماسوني قسم ورياد شو چې هر ماسون يې دې ته گماره چې خپله ټوله شتمنۍ تر خپلو نېږدې کسانو څار کړي. د همدې خبرو لمسون به کله ناکله په ده کې د شک او تردېد زړي رازرغونول، خو هغه هڅه کوله په هغو سترگې پټې کړي.

د دغې ډلې ټول ورونه چې ده پېژندل، هغه يې په څلور ډلو ويشل: لومړني يې هغه ډله وه چې نه يې د لومړنيو ډلو (لوژ) چارې تر سره کولې، نه يې د خواخوږۍ په چارو کې گډون کاوه، بلکې يوازې په روحاني رازونو کې ډوب و او د خدای د درې گونو نومونو او د نړۍ د جوړښت د لومړنيو درې گونو شيانو، چقمق، جيوه او مالگې په مسايلو او... لگيا وو.

پېر د ورونو د دغو ډلو ډېر درناوی کاوه او د عمر خوړو زياتره ورونه يې چې يوسف الکسوويچ هم د هغو يو تن و، د همدې ډلې شمېرل. هغه د هغو په دغو عقايدو کې ځان ځکه شريک نه گانه، د ماسوني د جوړښت له عرفاني اصولو سره يې لېوالتيا نه درلوده.

ځان او ځان ته ورته ورونه يې ځکه د دويمې ډلې غړي گڼل چې دوی لا په ماسوني جوړښت کې، هغه لار چې د عقل له تلې سره برابره وي، نه وه پيدا کړې او هيله يې لرله چې دغه ارمان به يې ترسره شي.

دريمه ډله هغه ورونه و چې د ماسوني جوړښت په مراسمو او د هغو پر بنسکلو او پر تمينو تشريفاتو يې زړه تړلې و، خو د هغه د روان او روح پروايې نه ساتله. دغه ډله چې د شمېرله پلوه تر نورو زياته وه، پېر، ويلارسکي او آن د لوژ (يا لومړنۍ ټولنې) مشر استاد هم د دغې ډلې غړي گڼل. او په پای کې څلورمه ډله هغه ورونه وو، چې زياتره يې

جگړه او سوله

هغه کسان و چې نوي يې دغه لاره غوره کړې وه. د پېر په اند دغه وروڼه د خپلې ټولنې په يوه اصل هم ايمان نه لاره، جذبه يې نه لرله او يوازې په دې هيله د دغې ټولنې غړي شوي وو، چې په دې ټولنې کې له ځوانو بله ايو غړيو سره چې شمېر يې لږ هم نه و، آشنا او د هغو نه مرستې ترلاسه کړي. پېر کرار کرار په دې لاره او عقېدو کې، له خپلو هلو ځلو نه پښیماني او ناخوښي څرگندوله. کله به يې آن دغه لاره چې په روسيه کې ورسره آشنا شوي و، چور بې معنی او دوکې نه ډک گڼله. که څه هم پېر دا تصور نه شو کولای، چې د دغه جوړښت په اړه شکمن شي خو دا فکري کاوه چې، د روس ماسوني غورځنگ بې لارې او له خپلو لومړنيو سرچينو نه، نه لرې شوی دی، نو له دې کبله د کال په وروستيو ورځو کې بهرته لاړ، چې خپل روحي هڅې د لوړ عالم د راز سپړلو ته وگماري.

د ۱۸۰۹ کال په اوړي کې پېر بېرته پترزبورگ ته راستون شو. زموږ ماسونان، له خپلو بهرنيو هملاړو د ليکونو له لارې نه داسې خبر شوي وو، چې پېر بيزاؤ خوف په بهر کې د دغه جوړښت د خورا لوړ پوړو غړو او مشرانو باور او خواخوږي ترلاسه کړې، له لوړو رازونو نه خبر شوی او کېدای شي، په دې نظام کې غوره پورته ورسېږي، نو له دې کبله هغه به له خورا سترو لاس ته راوړلو سره د دغه جوړښت د لاپرمختگ او غوړتيا لپاره روسيې ته راستون شي.

د راستنېدو سره سم، د پترزبورگ ماسونان هغه ته ورغلل، ټولو هغه ته د مرستې او لارښوونې هيله څرگندوله، خو داسې يې انگېرله چې هغه کوم راز له دوی نه پتوي او د کوم نوي کار په تکل کې دی. پرېکړه وشوه چې د دويمې کچې د يوه (لومړنۍ کړۍ) لوژ پرمينه

جگړه او سوله

غونډه جوړه شي. پيپر وعده كړې وه چې په دې پرتمينې غونډه كې به د دغې وروړگلوي د ټولنې د لوړو مشرانو يو پيام د پترزبورگ ورونو ته اوروي. د وروگلوي د ټولنې ټول غړي راغلي وو. پيپر تر ځانگړو تشريفاتو وروسته پاڅېد او خپلې خبرې يې پيل كړې.

هغه چې خپله ليكل شوې وينا په لاس كې وه، رنگ يې ټك سور او بنټی و او ژبه يې لږ او بنسته، وويل:

— گرانو ورونو!

آرامه او له راز په ډك لوژ كې، د سپېڅلو مناسكو سرته رسول، پوره كار نه دی، بايد كار وكړو... كار. موږ ټول وېده شوي يو، بايد راوېښ او كار وكړو. هغه خپله كتابعه راواخېسته او په لوستلو يې پيل وكړ:

— د رښتيني حقيقت د خورېدو او د پوهې د رڼا د بري لپاره، بايد انسانان له ناولتيا پاك او دهغو د روح د بهېر قوانين د زمانې د روح له غوښتنو سره برابر او هر پلو خواره كړو، د ځوانانو د روزنې او پالنې لارښوونه وكړو، د پوهې او د ژور حكمت له خاوندانو سره اړيكي لاپسې ټينگ، په مېړانې او غوره اندېښنې سره د جهالت الحاد او خرافاتو په وړاندې ودرېږو او خپل هغه دوستان، چې د واک په خلكو كې د خواخوږۍ وړ او وفادار دي، سره يو كړو.

دغه هدف ته د رسېدو لپاره بايد خواخوږي او مهربانه وواسو، په سستۍ او بدبينۍ لاس بري شو. بايد هڅه وكړو چې ښه خلك او پرهيزگاران خپل حق په همدې دنيا كې تر لاسه كړي. خو سياسي ډلې، موږ له دغې روښانه او ځلېدونكې لارې نه بې لارې كوي. نو په دغه حالاتو كې بايد څه وكړو؟ ايا د انقلاب لپاره كار وشي او د زور كلي په زور وران شي؟... نه، موږ به په دې لاره لاړ نه شو، دا زموږ لاره نه ده. هر

جگړه او سوله

هغه اصلاحات چې د زور له لارې ترسره شي، هغه د درناوي وړ نه دي، ځکه تر هغه پورې چې انسانان خپله اصلاح شوي نه وي، هېڅکله نه شي کولای د اهریمن د ناولتیاو او بدیدو مخې خنډ شي، نو ځکه عقل زور زیاتۍ ته اړتیا نه لري.

د غوره نظام بنسټ باید پر هغه څه ودرېږي چې په هغه کې انسانان ارادتمند، سپېڅل اندي او عقاید یې د یووالي له مینې ډک وي. دوی باید په دې گروهمن وي چې هرځای یې باید په خپل قوت سره د دوکو او جهالت جرړې ویستل شي او پرځای د هنر او پوهې رڼا وځلېږي. رښتیني خلک د سپکو او بد زړو له منگلو وژغورل شي او د ورونو ټولنې ته راوستل شي. یوازې دغه وخت کېدای شي، زموږ ټولنه او جوړښت خپل هغه لازم توان ترلاسه کړي، چې د فساد او ناولتیا لاسونه په خورا کرارۍ لنډ کړي... لنډه دا چې داسې یو پیاوړي او له هر پلو واکمن نظام رامنځ ته شي، چې د واک لمن یې پر ټوله نړۍ خوره شي، پرته له هغه چې د مدني اړیکو مزې وشلېږي، حکومتونه باید خپلې ورځینې چارې ترسره او له هر ډول اغېزونه خپلواک وي. دغه حکومتونه باید عالي هدف ته یعنې پر تیارو او ناولتیاو بري، کې زموږ د هلو ځلو خنډ نه شي. مسیحیت هم له دغه ارمان پرته بل هدف نه لاره، خپله مسیح هم د پوهې او نیکۍ زده کړې کولې. هغه موږ خلکو ته دا لار ښودله چې عاقل او مهربانه واوسۍ او د خپلې نیکمرغۍ لپاره د پرهیزگارانو او هغو کړو او ویناوې خپل ورځنۍ کړنلاره کړو.

هغه وخت چې دنیا د ناپوهي په سمندر کې لاهو وه، د ژغورنې لپاره یې دا تشې ویناوې بس وې، د رښتیا لاره نوې وه او همدا نوي والي، هغې ته قوت ورکاوه. خونن موږ قوي او پیاوړو وسایلو ته اړتیا لرو. نن د احساساتو په سیند کې لاهو او برمه شوي انسان باید د پوهې په

جگړه او سوله

رڼا وگاڼل شي. اوس د شوقونو او هیلو مخه نیوي نه شو، هغو ته باید سپیڅلو ارمانو ته د رسېدو پلو لارښودنه وشي. دغه راز هر انسان باید وکولای شي د یاغي شهوت مخه ونیسي او د اخلاقو په اډانه کې هغه مهار کړای شي... که موږ په هر هېواد کې خو دغه شان سپیڅلي هېوادوال ولرو، او بیا د هغو هر یو په خپله دوتنه نور وروزي، دا چاره همدا سې مخکې لاره شي او دغه وگړي بیا خپل منځ کې ښه اړیکي او یووالي ولري، هغه وخت به زموږ د ورور گلوی د ټولنې د بري لپاره هر څه برابرېږي او اوس هم د بشر د نیکمرغۍ لپاره په پټه ډېر کارونه شوي دي.

دغې ویناوې په دې غونډه کې نه یوازې ښه اغېز لاره، بلکې سخت غبرگونونه او شورشور یې هم جوړ کړي. زیاتره ورونو د پېیر په دې وینا کې د نویو اشراقیانو (پرزېه معرفت د نور ځلېدل، د زړه تزکیه او سپیڅلولي) د گواښمنو خیالونو ښې نښانې پیدا کړې او د هغې هرکلي یې ونه کړي. پېیر دې کار هک حیران کړي و، تر ټولو نه مشر استاد د هغه په وړاندې ودرېد او پېیر د خپلو خیالو په شننه کې دم په دم تودېده. ډېر وخت کېده چې غونډې داسې له ناندريو او شوره ډکې نه وې. غونډه په ډلو وویشل شوه، یوې ډلې پېیر اشراقي گانې او بلې د هغې پلوی کوله. په دې غونډه کې و چې پېیر د لومړي ځل لپاره د انسان د ذهن هر اړخیز توب نه په حیرت کې شو او په دې پوه شو چې هېڅ ډول حقیقت د دوو تنو په ذهن یو ډول اغېز نه کوي. آن د هغې ډلې ځینو غړو چې د ده پلوی یې کوله، هر یو په خپل ډول او د خپلو هیلو سره برابر د خبرو شننه کوله، داسې شننه چې په خپله د پېیر لپاره هم د منلو وړ نه وه...

د غونډې په پای کې، مشر استاد له ملنډو نه په ډکه ژبه په

جگړه او سوله

بيز او خوف نيوکې وکړې او وې ويل چې د هغه په وينا کې نه پوهې سره
د مينې او لېوالتيا، بلکې مشرۍ ته د رسېدو مينه زياته څرگنده وه.
پېر هغه ته ځواب ونه وايه، خو په لنډه توگه يې وپوښتل، چې ايا د ده
ورانديزه ومنل شي کنه؟ هغه ته يې سره وويل: نه، نه منل کېږي. همدا
چې د نه ځواب يې واوريد، بې له هغه چې د دود سره سم تشرېفاتو ته
سترگې په لاره شي، له لوژنه ووت او کورته لاړ.

۸

پېیر بیا په هغو غمونو کې ډوب شو چې دي ډېر ترې ډارېده. هغه په لوژ کې تر وینا لا درې ورځې وروسته هم په کټ کې پروت و، له کوره د باندې نه وت او هلته یې هېڅوک نه منل او نه یې له چا سره کتل. په همدې وخت کې و چې له خپلې ښځې نه یې یو لیک ورته راوړسېد او هغې په لیک کې زارۍ کړې وې، چې یو وار ورسره وگوري، هغې په لیک کې لیکلي و، چې ده ډېره پسې خفه شوې ده او هیله لري، چې خپل ټول ژوند ترده نه ځار کړي. هغې د لیک په پای کې لیکلي و چې اوس په بهر کې ده او ډېر ژر به پترزبورگ ته راستنه شي.

د لیک تر رارسېدو وروسته، د پېیر لپاره خورا د حیرانتیا وړ خبره دا وه چې د ورور گلوی د ټولنې نه یو تن، چې پېیر یې چندان درناوي نه کاوه، د ده کورته راغي او په خپلو خبرواترو کې یې خبره کورني ژوند او د مېړه ښځې اړیکو ته ورسوله او وې ویل چې د ښځې په وړاندې د پېیر غوره شوي دریځ له عدالته لرې او د ورور گلوی د ټولنې د یو اصل سره چې پښېمانه گڼه کار باید وېښل شي، مخالفت لري.

په همدې وخت کې د هغه خوانسې، د سردار واسیلی مېرمنې یو څوک پېیر ته راولېږه او له ده نه یې هیله کړې وه، آن که یو څو دقیقې هم وي، د هغې دیدن ته ورشي، ځکه هغه غواړي د یوې خورا مهمې خبرې

جگړه او سوله

په اړه ده له سره وغږېږي.

پېږ په دې پوه شو چې د ده په وړاندې کومه دوکه روانه او غواړي چې دی له ښځې سره پخلا کړي، خو په هغه حالت کې چې دی اوس و، هغه د دغه شان دوکې هېڅ پروا نه لرله، او آن بده هم پرې ونه لگېده. د هغه لپاره په ژوند کې هېڅ شي زیات اهمیت نه لاره، هغه خواشینی چې پرده لاس برې وه او دی یې زور اوه، نه د خپلې آزادي او نه خپلې ښځې ته د سپکاوي او جزا ورکولو لېواله و. له ځان سره یې ویل:

نه څوک حق داره دي او نه څوک گنهکاره! نو ځکه زما ښځه هم باید گنهکاره ونه شمېرل شي!

خو د پخلاينې لپاره یې د خپلې ښځې وړاندیز هم ځکه ونه مانه، چې پرده د غم پروت درانه پټي، له ده نه د هرې پرېکړې، توان اخېستي و. که ښځه یې ده ته راغلې وای، ده نو اوس هغه بیرته نه شپله. ایا په هغه حالت کې چې اوس پېږ ژوند کاوه، له ښځې سره ژوند او یا له هغې سره نه ژوند، د ده لپاره کوم اهمیت لاره؟ هغه پرته له هغې چې خپلې ښځې یا خواښې ته د هو یا نه ځواب ووايي، خو ورځې وروسته یوه شپه ناوخته د سفر پټي وتړل او د مسکو پلو ته ځکه لاړ چې هلته یې له یوسف الکسیوویچ سره د لیدو هیله لرله. هغه د یاد دښتونو په خپله کتابچه کې لیکلي و:

مسکو - د نوامبر ۱۷ مه

همدا اوس د خیر خواه او نیک اندین له کوره راغلم او هغه څه مې چې د هغه له کتنې احساس کړي، لیکم:

یوسف الکسیوویچ په خورا بې وزلۍ کې ژوند کوي او دا درې کاله کېږي چې په ناروغۍ اخته دي، خو په دې ټوله موده کې د هغه گيله یا شکایت چا اورېدلي نه دي. له سهار تر نیمو شپو پورې، پرته له

جگړه او سوله

هغه چې خو شپې ډوډۍ وځوري، نور ټول وخت پرله پسې علمي کارونه کوي. زما يې ډېر تود هرکلي وکړ او د خپل خوب په کټ يې کښولم، ما د ختيځ او د بيت المقدس د مېړنو او باتورانو په نښه وياووه او ده هم په داسې حال کې چې ماته همدا سې اشاره کوله، له مينې نه په ډکه خنداله مانه وپوښتل:

-په پروس او اسکاټلند کې دې د ورورگلوۍ د ټولنو نه څه زده او څه حقايق دې ترلاسه کړل؟

ټولې خبرې مې هغه شان چې کولای شوې، ورته وکړې او هغه څه مې چې د سنت پترزبورگ غونډې ته اورولې و، ورته وويل. د پترزبورگ په غونډه کې د بې ساري تاوده هرکلی او دهغه سيالۍ نه چې بيا په دې غونډه کې د گډونکوونکو او بيا د هغو او زما ترمنځ پيدا شوه، خبر کړ. يوسف الکسيوويچ ددې خبرې تر اورېدو وروسته، ښه په خيالونو او فکر کې ډوب او چوپ شو، بيا يې ددې ټولو په هکله د خپل اند په شننه پيل وکړ او راته وې ويل: ما ته په يوه شېبه کې زما لارې تېروختونه او راتلونکې تگ لاره څرگنده شوه. هغه زه په خپلې دې پوښتنې چې ايا زه د دغې ټولنې په درې گونو اهدافو پوهېږم؟ حيران کړم. هغه دا درې گونه ټکي راته وويل: - لومړي، په رازونو خبرتيا او د هغو ساتنه - دويم، د رازونو د درک لپاره د ضمير، نفس او تهذيب سپېڅلتيا. او درېيم، په دغه لاره کې د رښتينو هلوځلو له لارې د انسانانو د زړونو او روان پاکول. بيا يې وپوښتل چې په دغو درې ټکو کې کوم يو تر نورو غوره دي؟ او خپله يې ځواب ورکړ: البته چې د ضمير سپېڅلتيا او له ناولتياو نه د هغه لرې ساتل. يوازې په همدې لاره کې موږ کولای شو چې له هر شرط او بند نه د تل لپاره آزاده وواسو. خو ددې ترڅنگ دغه هدف ته رسېدل، ډېر هلوځلو ته اړتيا

جگړه او سوله

لري، كله هم د كبر او غرور له امله دي، چې شيطان موږ بې لارې كوي او هدف ته د رسېدو نه مو مخنيوي كوي. يا كله چې لومړي پړاو د راز پيژندنې ته رسېږو د ضمير او روان د ناولتيا له امله هغه ته د رسېدو توان نه لرو، يا كله چې د بشر پالنې اولارښوونې هڅه كوو، خپله د ناولتيا او فساد بېلگه گرځوو. هغه اشراقيون چې ته د هغو په اړه غږېږې، هغه لاد اړيكونه آزاد نه دي او د كبر بوټي دي.

له همدې كبله يې زما پروينا نيوكې وكړې او زما ټول كړه وړه يې وغندل. ما د هغه ټولې خبرې د زړه له كومې ومنلې، خو كله چې خبره زما كورني ژوند ته راوړسېده، وې ويل:

-د يوماسون، تر ټولو نه غوره دنده لكه هغه شان ما درته وويل، په ځان كار كول او كمال ته رسېدل دي. خو موږ تل داسې تصور كوو، چې له ستونزو تېښته، موږ دې هدف ته رسوي، حال دا چې گرانه! يوازې د ژوند په كړكېچن اخ و ډب كې دي چې موږ كولاى شو دغو درې اصلي موخو ته ورسېږو:

۱- ځان پېژندنه، انسان يوازې له نورو سره د پرتلې له لارې ځان وپېژني.

۲- كمال ته رسېدل، چې يوازې د رياضت له لارې ترلاسه كېږي.

۳- فضيلت ته رسېدل چې له مرگ سره د مينې له لارې ورورسېږو. يوازې د ژونده لوړه ژوره او د هغې بې ثباتي كولې شي د هغې بې گټي والي موږ ته څرگند كړي. له مرگ سره لېوالتيا او مينه د بل ژوند هيله زموږ په زړه كې راټوخنوي. د يوسف الكسيويچ دغه خبرې ځكه په زړه پورې وې چې هغه د خپلې ناروغې او سختو دردونو سره سره، هېڅكله له ژوند نه بېزاره شوي نه و، كه څه هم زړه او روح يې سپېڅلي دي خو نه يوازې ځان لاد مرگ وړ نه گني، بلكې هغه ورته گران دي...

جگړه او سوله

پترزبورگ د نوامبر ۲۳ مه

بيا له خپلې ښځې سره او سم. خوانېنې مې په ژړا راغله او وې ويل، چې ايلن دلته راغلې او په دې يې ټينگار کاوه چې هغه له بېگناه ده، هغه ده سره تر جدایۍ نه وروسته بدمرغه ده او داسې نورې نورې خبرې. زه په دې ښه پوهېدم که يوازې له هغې سره کتنه ومنم، په ځان کې نو بيا د هغې د نورو هيلو د نه منلو توان نه وينم. د همدې شکونو په څپو کې لاهو وم او نه پوهېدم له چا سره مشوره وکړم، له چا نه مرسته وغواړم، که خير خواه مشر مې دلته وای، هرومرو به يې راته ويلې وای چې څه وکړم. ځان باچا، زړه مې وزير کړ، سره وغږېدو او د يوسف الکسيوويچ ليک مې راواخيست، هغه مې بيا ولوست، له هغه سره مې خپله د زړه خواله راياده کړه، له دې ټولو نه مې وروسته پرېکړه وکړه، چې د يوه اړتيا وړ چا سره، هغه هم له هغه چا سره چې له ما سره داسې ژور اړيکې لري، مرسته وکړم، زه بايد د خپلو گناهونو پېټي خپله يوسم. خو که زه هغه ښم دا زما فضيلت ته زما درناوي دي او له هغې سره زما يو ځای کېدل يوازې روحاني موخه ولري. دا پرېکړه مې وکړه او د هغه په اړه مې يوسف الکسيوويچ ته وليکل. ښځې ته مې وويل چې هيله لرم، ټولې زړې او پخوانۍ خبرې هېرې کړي. هر هغه تېروتنه مې چې د هغې په وړاندې کړې، هغه وېښي، هغه د ځان په وړاندې گنهکار نه گڼم چې د ښښې خبره رامنځ ته شي. کله چې مې دا خبرې وکړې، داسې مې انگېرله، يو دروند پېټی مې له اوږو کوز شوی دی. پرېږدئ هېڅکله په دې پوه نه شي، چې د هغې بيا ليدنه پرما څومره سخته تمامه شوې ده.

د لوی کور په دويم پوړ کې مېشت شوي يم او د ژوند د بيا نويوالي نه ځان بې پايه نیکمرغه گڼم.

۹

د تل په شان، په هغه وخت کې هم لوړې او د اعيانو ټولنې په لويو مېلمستاوو او بنډارونو کې سره راټوليدل. دغو مېلمستياوو او بنډارونو هريو خپله ځانگړتيا لرله. د دغو ډلو نه تر ټولو غوره، د ناپليون فرانسوي ټولنه وه چې د گراف روميانخوف او کولين کيورت له خوا جوړه شوې وه. ايلن چې خپل مېړه پيپر سره پخلا او په پترزبورگ کې مېشته شوې وه، په همدې کړۍ کې يو غوره ځای غوره کړي و. د فرانسې د سفارت ځينو غړو او ډېر نورې پېژندل شوي څېرې چې په پوهي او نيکي کې يې نوم لاره او ددې لارې لارويان گڼل کېدل، د هغه په کور کې راټوليدل.

ايلن د دارفورت په ښار کې، د دواړو ټولواکو د کتنې په وخت کې، په هماغه ښار کې وه، هغې د ناپليون له پلويانو او د اروپا له پېژندل شويو او اغېزمنو ټولنيزو شخصيتونو سره پېژندگلوې او ځانگړې دوستي پيدا کړې او ښه نوم يې گټلي و. په خپله ناپليون هم هغه په تياتر کې ليدلي و، د هغې پوښتنه يې کړې وه او د هغې ښکلا يې ستايلې وه. ايلن د ښکلې او د ښو جامو اغوستونکې ښځې د نوم په گټنې، پيپر حيران نه کړ، ځکه ايلن د کلونو گوزارونه له پخوا لا ښکلې کړې وه، خو هغه دې ته حيران و چې هغې په دې دوو کلونو کې د «زړه راښکونکې» نوم گټلي و. زړه راښکونکې ښځه څېرکتيا يې له ښکلا نه

جگړه او سوله

کمه نه وه، پېژندل شوي شهزاده ديليگن، هغې ته په اتو مخونو کې يو مينه ناک ليک ليکلی و. بېلېبين هڅه کوله، ښکلې جملې او خبرې ددې لپاره راټولې او وساتي، چې بيا د لومړي ځل لپاره له مېرمن بيزا او خوف سره د کتنې په وخت کې ورو اوړوي. د گرافينې بيزا او خوفې مېلمستيا ته لاره موندل، د وياړ او پېژندنې غوره نښه گڼل کېده. ځوانانو به د ايلن مېلمستيا ته د ورتگ نه مخکې ددې لپاره کتابونه لوستل، چې بيا د هغه په مېلمستون کې د خبرو توان ولري. د سفارتونو ديپلماتانو او آن ځينو سفيرانو به هغې ته ديپلوماتي رازونه ويل. ايلن په ځينو برخو او چارو کې په خپله په يوه واک بدله شوې وه. پېر چې د خپلې ښځې پر پوهنيزې نيمگړتيا ښه پوهېده، کله به يې په حيرت او آن وحشت او ويرې په هغو غرمنيو يا مانبا منيو کې گډون کاوه چې په هغو کې به د سياست، شعريا فلسفې په اړه خبرې اترې کېدې. په دې مېلمستياوو کې د پېير احساس، د هغه شعبده باز احساس ته پاتې کېده چې هره شېبه يې ويره لرله چې راز يې څرگند نه شي... خو د هغې ځير کې زړه راښکونکې شهرت دومره په خلکو اغېز کړي و، که هغې خورا بې معنا خبرې هم کړي وای، ټولو په خورا لېوالتيا هغې ته غوږ نيو او په خبرو يې مين وو...

پېير پوره هغه شان مېړه و چې دغه شان مېلمستياوو او بنډارونو بڼايسته کوونکې ښځې هغه ته اړتيا لري. پريښانه، گڼې اخېستلي، عصبي او سخي مېړه چې له هيچا سره يې کار نه لاره، نه يوازې دا چې په مېلمستيا کې يې څه شروشور او خنډ نه جوړاوه، بلکې د خپلې ښځې برخلاف عادتو له مخې يې د هغې لور تيا ته لاگته رسول... که څه هم د تواضع او کمينۍ له کبله د ټولو د درناوي وړ و، خو د خپلې ښځې محفلونو ته داسې ورننوت، لکه تياتر ته چې ننوزي. له ټولو سره آشنا

جگړه او سوله

و، ټولو ته په يو ډول او په يوه اندازه موسېده او د ټولو په وړاندې يې په يوه اندازه بې پروا و. کله به چې کومې خبرې ورته په زړه پورې وې، پرته له هغه چې د محفل غړو، آن د سفارتونو ديپلماتانو ته پام وکړي، خپل عقايد يې په داسې يوې ژبې او ناپوهېدونکې بڼه، چې گواکې په خوله کې يې يو غاښ هم نه شته، او د هغه محفل له روان بهېر سره يې هېڅ اړخ نه لگاوه او آن بې ځايه بريښېدل، بيانول. خود د پترزبورگ دمېرمنې عقايد او ويناوې د وگړو په ذهن او خيال کې ځانگړي ځای وموند، داسې ځای چې هر چا يې هر ناز وړ.

د نورو ډېرو ځوانانو په منځ کې چې د ايلن تر راستنېدو وروسته، هره ورځ د هغه کورته راتلل، يو هم بارييس دروېڅکوي و. بارييس ددوی په کور کې تر ټولو نه نېرېدې سړي گڼل کېده...

هغې له بارييس سره لکه ماشوم سره خواخوږي کوله، که څه هم بارييس ته د هغې موسکا، ټولو نورو ته د هغې د موسېدو په شان وه، خود دغې موسکا ليدنې په پېر کې، رخه راپاروله.

باريس پېر ته خورا ځانگړی درناوي کاوه خود هغه د دغه درناوي لاندې يو ناڅرگند غم پروت و. همدې ځانگړې درناوي پېرزوراوه. د هغه سپکاوي له امله چې درې کاله مخکې د هغې د ښځې له خوا ده ته شوي و، ده هڅه کوله چې بيا هغه ترې کار تکرار نه شي، نو ځکه يې په بېلابېل ډول هڅه کوله چې ځان له دغه شان سپکاوي نه لرې وساتي، لومړي دا چې نور يې ځان د هغې مېړه نه گانې، دويم دا چې ځان ته يې اجازه نه ورکوله، پر هغې بد گمانه شي. ده به له ځان سره ويل: نه هغې اوس د پوهې، ادب پالنې لاره غوره کړې او د تل لپاره يې د شوقونو او عاشقۍ لاره پرېښې ده. ده به تل دا ويل شوي خبرې چې څرگنده نه وه، له کومې راپيدا شوي، له ځان سره تکرارولې. خو ددې سره سره عجب دا

جگړه او سوله

وه چې د خپلې ښځې د هرکلیو په کوټه کې د باریس تگ راتگ چې دایمي بڼه یې پیدا کړې وه، دې ډېر زور او له هغه نه یې د ډېرو کړو توان اخیستی و.

په زړه کې به یې ویل: پوهېږم ولې مې له دغه ځوانه بد راځي، حال دا چې پخوا مې هغه له اندازې زیات خوښېده.

مېلمنو پېیرته، د ښه مېلمه پال، پوه د یوې پېژندل شوي ښکلې ښځې درلودونکې خورا ساده او خندا وړ مېړه په سترگه کتل... هغه هېڅوک نه خواږدي کول، مهربانه او سر به یې گربوان کې ښکته و، خو په دې ټوله موده کې د هغه په گوگل او روح کې یو پېچلي او گران کړکیچ ددې لپاره روان و، چې د ده لپاره یې ډېر رازونه سپړل، ډېر بې رځي او شکونه یې په کې راتخنول او ډېرې خوښۍ یې ورته غوړولې.

۱۰

پېیرد ورځني ژوند د یاد د نېستونو لیکلو ته دوام ورکاوه او دا هم هغه څه دي، چې هغه په خپلې کتابچې کې لیکلي و:

د نوامبر څلورويشتمه:

د سهار په اتو بجو له خوبه راپاڅېدم، یو څه وخت مې سپېڅلي کتاب ولوست، بیا د فترته لارم (پېیرد یوسف الکسیوویچ په سپارښتنه د ورورگلوۍ په جرگه کې، د یوې ځانگې مشري منلې وه) غرمه کورته راستون شوم او یوازې مې غرمۍ وکړه (مېرمنې مې ډېر مېلمانې لرل، خو یو یې هم زما په زړه نه و) خواړه او څکل مې په اندازه وکړل او بیا مې له یوه کتاب نه دیو ورور لپاره ځینې مېالې راواخېستل. ما بنام د گرافینې (خپلې مېرمنې) کوټې ته ورغلم او د بناغلي ب په اړه مې له خدا ډکه یوه کیسه ورته وکړه، خو هغه وخت مې په دې سر خلاص شو، چې دغه کیسه مې باید دلته نه وای کړي، چې ټولو له خندانې بدو ډي کلک کړي وو. په خورا آرام او نیکمرغه روح وېده کېږم، لویه خدایه مرسته راسره وکړه، چې ستا له سمې لارې نه بې لارې نه شم:

جگړه او سوله

- ۱-خدايه دا توان راكړې، چې پر خپل غضب او ناآرامۍ لاسبري شم.
 - ۲-په پرهېزگاري له شهوت او هوس نه ځان وساتم.
 - ۳-له دنيايې شر او شور او كړكېچونو نه آزاد شم، خو:
 - الف- نه د دولتي خدمت نه د پټېدو له لارې،
 - ب- نه د كورنۍ له ستونزو نه د غاړه غړونې له لارې،
 - ج- نه له دوستانو سره د اړيكو د شلولو له لارې،
 - د- نه د اقتصادي چارو نه د ځان خلاصول له لارې.
- د نوامبر ۲۷ مه نېټه:

له خوبه ناوخته راوېښ شوم، ترډېره وخته پورې په كټ كې اوښتم را اوښتم او ځان مې تنبلۍ ته سپارلي و. لويه خدايه مرسته راسره وكړه، توان راكړه چې ستا په غوره لاره لاړ شم. يو وخت مې د زړه له حضور او د خيال له آرامۍ نه پرته، چې بايد همداسې واى، سپېڅلي كتاب ولوست. ورور، اوسوف راغي او د نړۍ د جنجالونو په اړه مو خبرې وكړې. د ټولو ك د نويو طرحو په اړه راته وغږېد، غوښتل مې چې د هغو غندنه پيل كړم چې د خپل مشر استاد هغه خبرې رايادې شوې چې ويل يې: يو رښتني ماسون چې كله چوپړ ته گمارل كېږي، بايد په كړو وړو كې زيارمن او په هغو چارو كې چې ده ته بلنه نه ده وركي شوې، بې له غږېدا يوازې په ننداريزه بڼه گډون وكړي. خپله خوله هم كلا ده هم بلا. بيا ورونو هريوگ. و. او و. زما ليدو ته راغلل او د يوه نوي ورور په جذبولو خبرې وشوې. هغوى ماته د دغه ورور د منلو په غونډه كې د وياند دنده راوسپارله. په دې چاره كې د ناتوانۍ احساس كوم او په ځان كې د دغه كار وړتيا نه وينم. بيا د اوه ۷ ستونو او د سليمان د لمانځتون د اوو ۷ پوړونو خبره راياده او د هغو په اړه خبرې وشوې: ۷ گونډه پوهې، ۷ فضائل، ۷ گناهونه او د سپېڅلي روح د ۷

جگړه او سوله

(بښنو) خبرې وشوې. ورور خورا خوږه او توده وينا وكړه. د نوي ورور غريټوب هماغه ماښام پاى ته ورسېد. د لوژنوي پرتمين سينگار د دغو مراسمو په بريالي رسېدو كې خورا اغېزمن و. نوى ورور بارييس دروېڅكوي و. لوژته د هغه راتگ زما په وړانديز او دهغه وياند هم زه په خپله وم. په ټوله هغه موده كې چې له هغه سره په تيارې كوتې كې وم، يو عجيب و غريب احساس مې پر زړه راخوړ او له هغه سره سخت لاس و گرېوان وم. د هغه په وړاندې مې زړه كې د كركې يو توفان رالوتې و او ما هڅه كوله هغه مهار كړم، نو له دې كبله ما د زړه له كومې هڅه كوله چې هغه د تيارو او بدلارې له منگلو وژغورم او د رښتيا او حقيقت لارې ته يې لارښوونه وكړم. خوبيا هم د هغه په اړه نورو فكريونو له ما نه ځان نه لرې كاوه. ما تصور كاوه چې زموږ د ورور گلوى ټولنې ته د هغه راتگ موخه، دا وه چې هغه ځان د لوژله غوره وگړو سره آشنا او له هغو سره نږدې پېژندگلوى پيدا كړي. كه څه هم هغه څو ځله له ما پوښتنه كړې وه چې ايا ښاغلي ن. و. س زموږ د ټولنې غړى دى او كنه (البته ما اجازه نه لرله هغه ته دغه معلومات ورکړم) دغه راز تر هغه اندازې چې ما د هغه كړه وړه ليدلي و، دا خورا لرې برېښېده چې هغه دې زموږ د ورور گلوى ټولنې ته د زړه له كومې درناوي ولري، ځكه هغه په بې ساري توگه د دنيايي ښېگڼو پورې زړه تړلي و او دې ته يې وخت او اراده نه وه پاتې چې په خپل معنوي ښېگڼو كار وكړي. كه څه هم ما د هغه د صدق د نشتوالي لپاره د پام وړ كوم دليل نه درلود، مگر بيا هم ما ته رښتيني نه برېښېد او په ټوله هغه موده كې چې په تياره معبد كې له هغه سره يوازې وم، داسې مې انگېرله چې له ملنډو نه په ډكې موسكا زما خبرې اوري، نو ځكه مې زړه غوښتل، هغه نرى څوكى. توره چې په لاس كې مې وه او دده پر ټټير

جگړه او سوله

مې اېنېې وه، په رښتيا د هغه په گوگل کې ورننېاسم. وينا مې دا توان نه لاره چې خپل شک او گمان په رښتيا د لوژورونو او مشر استاد ته څرگند کړم. د نړۍ ستر معمار مرسته راسره وکړه چې د دروغو په کړو وړو کې، د حقيقت او ايمان سپېڅلي لاره پيدا کړم.

تر دې وروسته يې په کتابچه کې درې مخونه سپين او ناليکلي پرېښي و او بيا يې دوام ورکړي و:

و، نومي، نوي ورورد اوږدو خبرو اترو په لړ کې لارښودنه راته وکړه چې د آنوي ورور سره خپلې اړيکي وساتم. ډېرې داسې خبرې راته څرگندې شوې، چې ميا يې وړتيا نه لرله - آدونای - د نړۍ د هستوونکي نوم دي او الويم د ټولو چارو چلوونکې. هغه درېيم نوم چې په خوله نه ويل کېږي، هغه د کل معنا لري. له (و) نوي ورور سره خبرې او د زړه خواله مې نه يوازې زړه ته قوت او روح ته خلا، بلکې د فضيلت په لاره کې لا پياوړي کوي. د هغه ترڅنگ مې، زړه او روان کې شک نه پاتېږي، ماته د رسمي سپکو ټولنيزې پوهې او زموږ د ښوونځي د سپېڅلې او هر اړخيزې پوهې تر منځ توپير ښه څرگند دي. بشري او ددې دنيا علوم هر څه د درک کولو لپاره څېړي او تجزيه کوي. هر څه تبا ه کوي، چې زده يې کړې خو زموږ د نظام سپېڅلي پوهه يووالي او وحدت ورزده کوي، هر څه په ټولنيزه توگه پېژندونکي دي...

درې گڼې بنسټ: يعنې د هر څه بنسټ: گڼگړي، جيوه او مالگه. د گوگړي طبيعت غوړين او اورين دي. له مالگې سره د هغه گوډېدل خپل اورين کيفت له امله په هغه کې لوړه او تنده هڅوي او د هغه برکته جيوه ځانته راگاري او له ځان سره يې ساتي. او ددغه درې واړه يووالي ټول اجسام رامنځ ته کوي. جيوه او بلنه ده

د دسمبر درېيمه:

ناوخته له خوبه راپاڅېدم، سپېڅلی کتاب مې ولوست، خو بې احساسه وم. بیا له کوټې نه تالار ته لاړم، هلته مې قدم وواهه. مې غوښتل فکر وکړم، خو خیالو مې یوه پېښه چې څلور کاله پخوا تېره شوې وه، په پرله پسې توګه زما د سترګو په وړاندې رابښودله. ښاغلي دولو خوف، تر هغه دوئيله وروسته یوه ورځ په مسکو کې زه ولیدم او وې ویل، هیله لري چې د ښځې تر سفره وروسته دې اوس زړه پوره، په کرار شوی وي. ما هغه وخت هغه ته هېڅ ځواب ور نه کړ، خو اوس مې د هغې لیدنې ټولې خبرې او حالت را یاد کړل او په زړه کې مې په خورا ناولېو کلمو او زورونکو وینا وو، هغه ته خپله کرکه څرګنده کړه، یوازې هغه وخت مې د دغو خیالونو لمن پریښوده چې ځان مې د غضب په شعلو کې ولید، خو په خپلو دې کړو هومره پشېمانه نه وم. بیا باریس دروېڅکوي راغی او ډولادول کیسې یې پیل کړې، زه چې د هغه د راتګ له لومړي شېبې نه د زړه له کومې خوښ نه وم، د هغه د هرې خبرې په وړاندې ودرېدم، هغه ټینګار وکړ او زه په قهر شوم او آن چې سپکې سپورې مې هم ورته وویلې. هغه چوپه خوله او زه هغه وخت آرام شوم، چې نور نو ناوخته شوې وه. لویه خدایه! زه هېڅ نه شم کولې، په آرامه له هغه سره وغږېږم. آن د هغه د لیدو توان هم نه لرم، دا ټول زما د ځانستاینې پایله ده. زه ځان تر هغه نه لوړ او غوره ګڼم او همدا کار ما خورا سپکوي، ځکه هغه زما سپکې سپورې زغمي او هغو ته ځواب نه وايي. خدایه! ما ته دا توان راکړه چې د هغه په وړاندې خپل سپکاوې ته مې پام شي او داسې مې کړه وړه جوړ کړم، چې د هغه په ګټه وي. تر غرمې وروسته وېده شوم او هغه شېبه چې وېده کېدم، یو څرګند غږ مې واورېد، چې په کین غوږ کې مې وایي:

جگړه او سوله

- نن ستا ورځ ده.

خوب مې لیده، چې په تیارو کې روان یم او ناڅاپه یو ډله سپي رانه تاوېږي، خوزه بې له ویرې وړاندې تلم ناڅاپه یو کوچني سپي د کینې پښې له ښکاري ونيولم او نه یې پرېښودم، ماهغه په سوکونو واهه او همدا چې د هغه له داپو مې خپله پښه وژغورله یو بل سپي چې تر لومړني نه هغه لوی و، پرېتیراودانگل. له دې نه مې هم ځان وژغوره، خو درېیم هغه چې تر دویم هغه نه، هم غټ و، داپې یې راته جینګې کړې. هغه مې په لاسونو کې راپورته کړ، هرڅومره مې چې هغه رالورواوه، په هماغه اندازه هغه لوېده او درنېده. په همدې وخت آنوي ورور راوړسېد. له لاسه یې ونيولم او له ځان سره یې بوتلم. هغه یوې ودانۍ ته وروستم، چې د ننوتلو لپاره باید له یوه نري درې نه تېر شوي وای، ما پر هغې پښه کېښوده او هغه لاړ، دره ماته او ولوېده. ما چې مټې دیوال ته لاسونه ورسېدل، پر هغه مې د ختلو هڅه وکړه. تر ډېرو هلو ځلو نه وروسته دومره پردېوال وروختم، چې پښې مې د دېوال یوې خواته او نور ځان مې د هغې بلې خواته ځوړند و. بیا مې مخ واپراوه او آ، نوي ورور مې ولید چې د دېوال پر سر ولاړ او ماته ښکلې لاره، ښایسته باغ او یوه پرمینه ودانۍ رابښيي. له خوبه راوښم شوم. ای لویه پروردگار! د طبیعت ستر معماره! مرسته راسره وکړه چې د شهوت او نفس دغه سپي چې له ما نه راتاو دي، په تېره بیا د هغه وروستیني چې د ټولو پخوانیو قوت یې هم په ځان کې راټول کړي دي، له ځانه لرې کړم او مرسته راسره وکړه، چې د خواخوږۍ هغه معبد ته چې انځور یې په خوب کې راڅرګند شو، لاره پیدا کړم.

د دسامبر ۷ مه نېټه:

خوب مې لیده، چې یوسف الکسیوویچ زما کورته راغلي، زه ډېر

جگړه او سوله

خوشاله او غواړم تود هرکلي يې وکړم. داسې راته ښکاره شوه، چې زه له پردو خلکو سره په خبرو اترو لگيايم او فکر مې شو چې دا کار پر هغه چندان ښه ونه لگېږي. هيله مې لرله، چې هغه ته ورنږدې او غېږ ترې تاو کړم، خو همدا چې ورنږدې شوم، ومې ليدل چې خبره يې بدله او ځوانه شوه، هغه ما ته په کرار کرار زموږ د ټولنې د پوهنې څه وويل، خو هغه دومره په کرار دا خبرې کولې، چې ما نه شو کولای هغه په ښه توگه واورم. بيا گواکې ټول له کوتې ووتل او له وتو سره سم يوه عجيبه پېښه وشوه، موږ په غولي ناست وو که پراته وو. هغه څه ويل او ما غوښتل هغه ته خپل احساسات څرگند کړم. بې له هغه چې د هغه خبرو ته غوږ ونيسم خپل زړه ته مې سرور شپوه او په خيال کې د خپل روان او هغه الهي رحمت په کتنه بوخت شوم چې خدای ما ته را په برخه کړی و. او ښکې مې په سترگو کې راماتې شوې او زه ځکه خوشاله شوم چې د هغه زما دې حالت ته پام شو. خو هغه خپلې خبرې پرې کړې او په قهر قهر يې ما ته وکتل، پاڅيد، زه وشرمېدم او ومې پوښتل، ايا دا ستا خبرې زما لپاره دي؟ بې له هغه چې هغه زما ځواب راکړي، خبره يې مهربانه شوه، بيا ناڅاپه زما د خوب کوتې ته چې يو لوی دوه کسيزه کټ په کې و، ورسېدو. هغه د کټ پر يوه څنډه وغځېد، زه له شوقه لېونی وم، هيله مې لرله چې له هغه سره مهربانه اوسم، د هغه ترڅنگ وېده شم، داسې برېښېده چې له ما نه پوښتي: رښتيا راته ووايه ستا لويه نيمگړتيا څه ده؟ ايا خپله تر ټولو لويه نيمگړتيا پېژنې؟ فکر کوم پرې پوهېږئ! زه دې پوښتنې خورا ناآرامه کړم او ځواب مې ورکړ چې زما تر ټولو لوی عيب تنبلي ده. هغه زما خبره ونه منله، سريې وښور او، زه لاسې ناآرامه شوم او ځواب مې ورکړ: زه ستا په لارښوونه له خپلې ښځې سره ژوند کوم، خوارېکي مود ښځې او مېړه

جگړه او سوله

نه دي. هغه را ته وويل چې بايد خپله ښځه له خپلې مينې او خواخوږۍ نه بې برخې نه کړې. هغه د خبرو په لړ کې داسې راته وويل چې زه بايد په دې خبره پوه شوم چې دا د ده هغه دنده ده، چې بايد تر سره شي. ما ځواب ورکړ: چې زه په خپلو کړو شرمېږم او له دې خبرې سره هر څه تري تم شول، زه راوېښ شوم او د سپېڅلي کتاب دا څو ټکي رايا د شول:

- هغه په ژوند کې واورېدا د انسان ژوند و، رڼا په تيارو کې ځلېدلې، خو تيارو هغه ونه موندله (انجيل، لومړي کتاب، څلورمه او پنځمه برخه) د يوسف الکسيوويچ ځوانه شوې څېره ځلېدلې وه. په هماغه ورځ د هغه يو ليک راوړسېد. په ليک کې د کورني ژوند او په هغه کې د مېړه او ښځې د اړيکو ښه شننه او مات د هغود سرته رسولو سپارښتنه شوې وه.

د دسامبر نهم:

يو زورونکي خوب مې لیده او په رپېدونکي زړه راوېښ شوم. خوب مې لیده چې گواکې په مسکو کې يم. زه په واړه تالار کې ناست يم او يوسف الکسيوويچ د هرکليو له تالاره را روان دي، داسې مې انگېرل چې هغه بيا راژوندي شوي او زه يې هرکلي ته ور روان يم. د هغه مخ او لاسونه مې ښکل کړل. هغه را ته ويل: پام دې شو چې اوس زما څېره بدله شوې ده؟ ما هغه همدا سې په غېږ کې نيولې و او د هغه څېرې ته مې کتل، داسې مې انگېرل، چې څېره يې تانده او ځوانه شوې ده، خو ويښته يې تللي او د ځان نور غړي يې هم بل ډول شوي دي، گواکې هغه ته مې وويل: که ناڅاپه مې هم چېرې ليدلای وای، تاسو به مې پېژندلې وای. او په همدې شېبه کې په زړه کې وايي: ايا ما رښتيا ويلي؟ خو مې ليدل چې ناڅاپه هغه لکه مړي داسې ولوېد. بيا کرار کرار په سد شو او له ماسره زما د کار لويې کوټې ته راغې. هغه يو

جگړه او سوله

لوی کتاب چې پاته یې د الکساندری نوي کاغذ دي گواکې ما هغه ته وویل:

-دا کتاب مالیکلي!

هغه د سر په بنورولو زما دا خبره مني او زه کتاب پرانیزم. پر ټولو پانویي بنکلي انځورونه، انځور شوي وو او داسې برېښېده چې دغه انځورونه د مینې او مین د وصال د حال انځورونه دي. داسې برېښېده چې د کتاب پر پاڼو د داسې یوې بنکلي پېغلې تصویرونه انځور شوي دي، چې خلېدونکي رڼې جامې یې اغوستې، ځان یې هم روڼو، هغه د وریځو پلو په الوتو وه. داسې مې انگېرله چې دغه پېغله د غزلو غزله ده، داسې مې انگېرله چې زه دغه انځورونو ته په کتو سره، په گناهونو کې ډوبېږم، خونه شم کولای له هغو نه سترگې بل پلو وغړوم. لویه خدایه له ما سره مرسته وکړه، که زه دي په خپل حال پرېښي یم، دا به ستا خوښه وي، زه هغه ته غاړه ږدم او ورته تسلیم یم، خو که دا زما د بې لاري پایله وي، ما ته لارښوونه وکړه او دا رازده کړه چې څه او څنگه وکړم. که ما یوازې پرېږدې، زه به د فساد په څپو کې ډوب او تبا به شم.

۱۱

دهغو کلونو په اوږدو کې چې رستوف کورنۍ په کلي کې اوسېده، دهغو مالي حالت ښه نه شو. سره له هغه چې نیکولای رستوف په خپله ژبه ودرېد او د یوې نوم ورکې سیمې په یو لري کنډک کې خپل پوځي خدمت ته دوام ورکړ. کورنۍ پیسې نه لرلې. د ژوند بهیر په کلي کې (اتراندیا) په تېره بیا دمیتکا له خوا د چارو اداره داسې وه، چې کال پر کال د کورنۍ پورونه زیاتېدل او د دغو پورو د زیاتېدو مخنيوي هم ناشوني و. زاړه گراف ته د ژغورنې لاره دا وه چې په دولت کې کار وکړي، نو ځکه پترزبورگ ته راستون شو، چې ځان ته کار پیدا کړي، هغه ویل ددې لپاره چې لونی یې د وروستي ځل لپاره خوشاله شي.

پترزبورگ ته د رستوف د کورنۍ د راستنېدو نه لږه موده وروسته بیرگ له وېرې نه د واده غوښتنه وکړه او هغه سمدلاسه ومنل شوه. سره له هغه چې د رستوف کورنۍ په مسکو کې پرته له هغه چې پوه شي یا په دې اړه فکر وکړي چې کومې ډلې پورې اړه لري، خو په پترزبورگ کې د هغوی ټولنیز دریځ ناڅرگند و. په پترزبورگ کې، هغوی آن د هغو کسانو لپاره چې دوی په مسکو کې بې له هر ډول پوښتنې په ورین تندي خپلو مېلمستیا ته منل، دوی کلیوال او د خپلې تگ راتگ سیال

جگړه او سوله

نه بلل. د رستوف کورنۍ په پترزبورگ کې هم لکه د مسکو په شان مېلمه پاله ژوند لاره، هر ماښام به يې ډولاډول خلک په کور کې مېلمانه وو: د مسکو د اترادنيا د کلي گاونډيان، پخواني خان او اوسني خوار له خپلو لوهو سره، مېرمن پېيروسکايا، پېير بيزاؤ خوف او د پست د ادارې زوی چې په پترزبورگ کې مامور و. باریس او پېير چې زاړه گراف، هغه په لاره کې ليدلي وو، او په زور يې کورته راوستي وو، ډېر ژر د رستوف د کورنۍ دايمي او ځانگړي مېلمانه شول. خو بيرگ له سهاره تر بېگا پورې، لکه هغه شان چې د نويو زومانو ځانگړتيا وي، په دې کور کې و. هغه به له گرافينې او وېرې نه تاوېده راتاوېده، او له هغو نه به يوه شېبه هم نه لرې کېده...

څلور کاله مخکې په خټه آلماني بيرگ، د مسکو په يو تياتر کې خپل يو آلماني ملگري سره مخامخ شوي و، خو بيرگ په هماغه کتنه کې هغه ته وېره رستوف وربښودلې وه او په آلماني يې هغه ته ويلې و: هغه وينې، هغه به زما ښځه وي.

او له هماغه وخت يې پر بکړه وکوله، چې هغې پسې ريباران ولېږي او هغې سره واده وکړي. دوی په پترزبورگ کې د رستوف د کورنۍ او خپل دريځ په پام کې نيولو، ځانته وويل: ددې وخت رارسېدلي دي چې هغه وغواړي.

د بيرگ ريباران د رستوف کورنۍ ځکه حيران کړي و چې هغوی ويل چې څنگه يو نوم ورکي ليفلاندي (په ليتويا کې يوه سيمه ده) ځانته دا حق ورکوي، د گرافينې رستوفې نه د واده غوښتنه وکړي. خو د بيرگ سادگۍ او پاک زړه توب د رستوف کورنۍ په دې قانع کړه چې ووايي، که دي خپله له وېرې سره خپل واده غوره گڼي او پر خپلې غوښتنې ډاډمن دي، دي حق لري چې دا واده وکړي او دا واده به يو

جگړه او سوله

غوره واده وي...

له کوژدې نه يوه مياشت تېره وه او يوه اونۍ واده ته پاتې وه، خو د رستوف کورنۍ د ولور له ستونزې سره مخامخ و. (په روسيه کې، په تېره بيا پخوا هره کورنۍ په واده کې خپلې لور ته زېږت زيات شيان او پيسې ورکولې) ... خو ورځې واده ته پاتې وې چې يوه ورځ بيرگ سهار وختي د خپل خسر زارې گراف کوټې ته راغي، په داسې حال کې چې خوربه موسکا يې پر شونډو خوره وه، له هغه نه يې وپوښتل:

-د وېرې جهېز به څومره وي؟

گراف ددې پوښتنې نه سرسام شوي و، خو بيا يې هم ځان ورک نه کړ او وې ويل:

-سودا مه وهه، تا به خوشاله کړو...

مگر بيرگ هماغې موسکا پر شونډو دوام ورکړ: که په ډاگه پوه نه شي، څومره روپي تر لاسه کوي او يو څه يې مخکې له مخکې وانخلي، کېدای شي له واده کولو تېر شي...

گراف چې نه غوښتل ډېر وغږېږي، وويل: اتيا زره روبله به وي...
بيرگ هماغه موسکا پر شونډو، د گراف اوږې بنسکل کړې او وې ويل:

-تاسو نه ډېره مننه کوم،

خو د دېرش زره روبله پرته نه شي کولای نوي ژوند پيل کړي. بيا يې زياته کړه:

-بناغليه گرافه! لږ تر لږه شل زره روبله اوس او شپېته زره بيا وروسته.

گراف په چټکه او جورجرو ويل: ښه ده، ښه ده شل زره اوس درکوم، او اتيا زره بيا وروسته درته برابر وم. راشه راشه مچ مې کړه.

۱۲

۱۸۰۹ کال او ناتاشا د شپاړلسو کلونو وه. دا هماغه کال و چې خلور کاله مخکې ناتاشې له باریس سره د لومړني مچې نه وروسته، د گوتوپه څوکو هغه د رارسېدو شېبې شمېرلې وې. له هغه مچې نه وروسته دې هېڅکله باریس نه ولیدلې. هر وار به چې د موريا سونيا په مخکې د باریس په اړه خبره ياده شوه، هغې به په ډاگه داسې، چې گواکې هر څه پای ته رسېدلې دي، ويل چې هر څه چې پخوا شوي، شوي دي، هغه ټولې د ماشومتوب خبرې وې، هغه په يادولو نه ارزي او ټولې هېرې شوي دي. خو د زړه په تل کې دغې وعده او ژبې چې دې له باریس سره کړې، دا مهمه نه وه چې ټوکه وه که رښتيا، دا ډېره زوروله.

باريس چې ۱۸۰۵ کال کې له مسکو نه پوځ ته لاړ، د هغه اړيکي د رستوف له کورنۍ سره شلیدلې و، هغه څو وار مسکو ته راغلي وو او آن د اترادينا سېمې نه نېرېدې، چې د ناتاشا کورنۍ په کې اوسېدله، تېر شوي و، خويو وار هم د هغو کورته نه و ورننوتلي.

ناتاشا به کله تصور کاوه چې کېدای شي باریس نه غواړي، هغه وويني او ددې دغه خيال به لا هغو غمجنو خبرو پسې قوي کړ، چې

جگړه او سوله

ددوی د کور مشرانو به باریس پسې کولې.
ناتاشې به د دغو خبرو تر اورېدو وروسته ویل:
- زموږ په زمانه کې څوک نه پخواني ملگري یادوي او نه یې غم
خوري.

انامیخیلوفنا هم په دې وروستیو وختو کې د رستوف دوی کره،
ډېر کمه راتله، ځان یې ډېره غوره گانه او هر وار به یې د خدای شکر
کاوه او په ډېره غوره ژبه به یې، د خپل زوی د نېښگنو او په پوځ کې د
غوره ځای د موندلو په اړه خبرې کولې. خو ددې ټولو خبرو سره سره،
کله چې د رستوف کورنۍ په سن پترزبورگ کې مېشت شوه، باریس د
هغو دیدن ته ورغی.

د هغو کورته ده ورته گې له گڼۍ او پرېښیانۍ نه و. د ناتاشې
یادونه د باریس لپاره تر ټولو غوره شاعرانه یادونه وه. خو سره له هغه
هم هغه ټینګه پرېکړه کړې وه، چې هغې او د هغې خپلو خپلوانو ته په
ډاگه دا وایي، چې د ماشومتوب د وختونو وعدې نه ده او نه د
ناتاشې لپاره کومه د پور خبره نه ده. هغه په ټولنه کې ځانته غوره دریځ
موندلي و او له گراف بېز او خوف سره یط د پېژندګلۍ له برکته، د
اعیانو په منځ کې هم نوم گتلي او د لویو چارواکو سره یې اړیکې پیدا
کړي و... نو له دې کبله یې ښه راتلونکي یې ترمخې، په ښو خیالونو کې
ډوب او داسې یې په زړه کې ریل او کرل چې د پترزبورگ له یوې
بدایې پېغلې سره واده وکړي. او دا خیالونه په آسانی کېدای شول
عملي شي. کله چې باریس د رستوف د کور د هر کلیو کوټې ته
ورننوت، ناتاشه خپلې کوټې کې وه. ناتاشه د هغه د راتګ د خبر په
اورېدو تکه سره شوه، یوه ساده خوږه موسکا یې پر شونډو خوره او څه
کم په منډه د هر کلو کوټې ته ورغله.

جگړه او سوله

باريس هغه څلور کاله مخکې ليدلې ناتاشه چې لنډ کميس يې اغوست، تور يې سترگې يې د کړۍ کړۍ جړو کوڅو لاندې ځلېدې، ده ته آشنا ماشوم، د له ناهيلۍ ساده موسکا به يې پرشونډو خوره و، په خيالو کې تصوروله، خو کله چې اوس هغه د هرکلو کوټې ته راننوته، د هغو ځانگړتياوو نه هېڅ پاتې نه و، باريس د هغې ددغې بلې ناتاشې په ليدو له حيرته گېڼۍ واخېست او خبره يې بل ډول شوه... د باريس دغې گېڼۍ او د څپرې بدلون ناتاشا لا پسې خوشاله کړه. ناتاشې وپوښتل:

- څنگه؟ د خپل ماشومتوب د اور ټوټه نه پېژنې.

باريس د هغې لاس ښکل کړ او وې ويل: په هغې کې راغلي بدلون، دي حيران کړي، څه ښکلا! څومره ښکلې شوې يې. د ناتاشې ځلېدونکو سترگو ځواب ورکړ: تا څه غوښتل؟ هغه وپوښتل:

- پلار مې، پلار مې زوړ شوي که څنگه؟

ناتاشا پرته له هغه چې د باريس او خپلې مور په خبرو کې ورگډه شي، په پټه خوله د خپل ماشومتوب نامزد (چنغول) ته داسې ځيره و، چې تا به ويل غواړي، هغه غواړي د هغه ټولې ځانگړتياوې جلا جلا وپېژني. باريس د هغې ددغې پرله پسې يرغليز خو مينه ناک غلچک ټول اغېز احساساوه او کله ناکله به ده هم، هغې ته وروکتل.

د باريس دريشي، د بوټو و سپينيزې پوندې، نکتايي او څنې ټول او ټول د ورځې له وروستي دود سره برابر او د پام وړ و. ناتاشا په يوه غلچک دا ټول وليدل. باريس په يو څنگ پر لاس لرونکي څوکۍ د مشرې گرافينې خواته ناست، په ښي لاس يې د کين لاس د خورا پاک دستکش کونځې آوارولې او په ښکلو او خورا پام په يو بل اېښودل

جگړه او سوله

شويو شونډو يې د پترزبورگ د پېژندل شويو بډايانو د ورځني ژوند ، چارو او بندارونو په اړه خبرې کولې.

ناتاشا داسې احساس کړه چې ځينې دا خبرې کېدای شي رښتيا نه وي.

هغه د دغې کتنې ترپايه پورې پټه خوله ناسته وه او ترسترگو لاندې يې هغه ته کتل. بارييس د هغې دغه کتل احساسول او شېبه په شېبه ناآرامه کېده. ده هم پرله پسې هغې ته ورکتل او په وينا کې يې دمه کېدل يې لاپسې زياتېده. له لسو دقيقو نه زيات کېناست، پاڅېد او مخه ښه يې وکړه... بارييس په همدې لومړني کتنه کې په دې پوه شو چې ناتاشا د پخوا په شان زړه راښکونکې ده، خودي بايد د دغې کوډگړې ښکلا دوکه نه شي، ځکه له هغې سره واده، چې اوس يوه بې وزله نجلی وه، د ځان د راتلونکې بربادول و. هغه د پخوانيو اړيکو پر بنسټ واده کول يو ناسپېڅلي کار وگانه، نو پرېکړه يې وکړه چې له ناتاشې سره ونه گوري. خوددې ټولو خبرو سره سره څو ورځې وروسته، دی بيا د هغو کور ته ورغی او دغه راتگ څو واره تکرار شو. هغه به د شپې تر ناوخته د هغو کره پاتې کېده. له ځان سره به يې ويل چې بايد له ناتاشې سره جلا وگوري، خپل اړيکي يې هغې سره څرگند کړي، ځکه دی خپله هم بې وزلی و او ناتاشا به دغه شان خوار ته څوک ور نه کړي. هغه په دې نه بريالي کېده، چې دغه کتنه وکړي، ځکه په دې شرمېده چې په دې اړه له هغې سره وغږېږي. ورځ تر ورځې دغو خيالونو ده ته کړکېچنه ښه پيدا کوله. مشرې گرافينې او سونيا بيا تصور کاوه چې ناتاشا د پخوا په شان پر بارييس مينه او هغه شعرونه چې د بارييس خوښېږي، هغه ورته وايي، خپله کتابچه وربښي او له هغه نه غواړي يو څه د ښې په ښه په کې وليکي. هغې هغه ته وخت نه ورکاوه چې

جگړه او سوله

پخوانيو وختونو رايا د کړي او داسې يې ښودله چې او سني وختونه تر هر بل وخته خوندور، ښه او ښکلي دي. باريس هره ورځ تکل کاوه چې هغه ته څه ووايي، خو د هغې په ليدو به دومره په خيالونو او کې ډوب شو او گڼی به واخېست، چې هر څه به يې له ياده وتل او پرته له هغه چې څه ووايي، بېرته به لاړ. خپله به هم نه پوهېده چې څه غواړي، څه کوي او په پای کې به چېرې درومي. سره له هغه چې هره ورځ د مېرمن بېزاو خوف (ايلن) له پلوه ده ته گيله ډوله ياد د ښتونه رارسېدل، خو دې د هغې کور ته نور نه ورته او خپله ټوله ورځ به يې د رستوف په کور کې تېروله.

۱۳

يوه ورځ ما بنام، كله چې مشرې گرافينه په زگيروزگيرو، اسويلو اسويلو، خولۍ پر سر، دخوب په كالېو كې، يو منگل سپين وينسته د هغې له خولۍ نه راوتلي، په سجده پرته په دعا او خداى ته په زاريو لگيا وه، د كوټې د دروازې غږ شو، ناتاشا دې په ورته دخوب جامې په ځان، بې جورابو، پستې خپلکې په پنبو، په كاغذ كې كړۍ كړۍ خنې مروړلې، راننوته. گرافينې مخ وروړاوه، تندي يې تريو، او خپله وروستۍ دعايې پاى ته ورسوله: ايا دا كټ به زما تابوت وي؟ خود هغه د دعا خلوص او ښه نيت گډوډ شو. ناتاشا چې په تلوار او گڼۍ خپله مور په دعا اخته وليدله، ناڅاپه له منډو پاتې شوه، كېناسته، گونډې يې ووهلې، گواكي د خپلې ملامتۍ په اړه يې خبرې پيل كړې. همدا چې پوه شوه چې موريې لا په دعا اخته ده، د پنبو په څوكو څوكو كټ ته نږدې شوه، خپلې ښكلې پنبې يې يو پر بل وسولولې او خپلې آرامې خپلکې يې له پنبو راويستې او هماغه كټ ته يې چې موريې ډارېده، تابوت يې نه وي، ورو دانگل. دغه د بيرگ تلتك يو لوړ كټ و چې د زانو د نالېو (بنو) نه يوه جوړه شوې پريړه پرستن او پنځه دانې،

جگړه او سوله

په بېلابېلو اندازو سروېږدې پرې پراته و. ناتاشې وروډانگل، برستن
لاندې ننوته، د دېوال خوا ته وروغږېده، ځان يې ښه پر ځای کړ، پښې
يې راټولې، ځنگونه يې ټټر پلو راټول کړل او لغتې يې وهلې، له خندا
تکه شنه وه، سري يې کله له برستنې لاندې ننوېسته، کله راويسته او
مور ته به يې ورکتل. گرافينې د دعا تر پای ته رسېدو وروسته، په تريو
تندي او ځير ځير کتو د کټ خواته ورغله، خو همدا چې وې ليدل چې
ناتاشې سر تر برستن لاندې پټه کړي دي، د هغې پر شونډو د خواخوږۍ
نرمه موسکا خوره شوه او وې ويل:

- نو دلته د څه لپاره راغلې يې؟

ناتاشا وويل:

- موري، اجازه ده، چې وغږېږم، آ؟

لاسونه يې د مور له غاړې تاو کړل، په غاړه يې هغه مچ کړه او وې

ويل:

- يوه هم په غاړه، دا يو هم بله او بيا نوري يې...

مور د سروېږدو ترمنځ کېناسته او وې ويل:

- ښه نن به څه راته ووايي؟

شېبه په تمه شوه چې ناتاشه واورې راواوري، ځان تر برستنې لاندې
برابر، لاسونه له هغې نه را د باندې او ځان خبرو ته جوړ کړي. له مور سره
د ناتاشا دغه ماخوستنۍ کتنې چې له کلوب نه د پلار تر راسنېدو
پورې يې دوام کاوه، د مور او لور تر ټولو نه غوره او زړه خوښوونکي
کتنې وې.

- نن شپه بيا څه راته وائي، زه غواړم تاته ووايم...

ناتاشې خولې ته لاس ونيو او په ترڅه ژبې يې وويل:

- د بارييس په هکله... پوهېږم... زه هم د همدې لپاره راغلې يم. مه

جگړه او سوله

وايه، زه پوهېږم. نه، نه ووايه، ووايه.

هغې د مور له خولې نه لاس راښکته کړ:

- مورجانې ووايه، هغه خورا مهربانه دی، کنه؟

- ناتاشا! ته شپاړلس کلنه یې، زه چې ستا په منگ وم، واده مې

کړي و. ته وايې باریس مهربان دی؟ هو، هغه ډېر مهربانه دی، ما ته هم

لکه زوی داسې گران دي، مگر ته څه غواړئ؟ ته څه فکر کوي؟ تا هغه

چور سرسام کړی دی، زه خويې وینم...

گرافینې چې دا وویل، خپلې لور ته یې وکتل. ناتاشا لکه نري، بې

خوځېدا، اوږده غځېدلې وه او سترگې یې مخامخ، له سره رنگه لرگي

نه جوړه هغه ابوالهول () ته گنډلې وې، چې د کټ پریوې څنډې تراشل

شوی و. هغې داسې کتل، چې گرافینه د هغې د مخ یوازې یو پلو لیدای

شو. د هغې خبره داسې په خیالو کې ډوبه او داسې په چرت کې وه، چې

گرافینې یې حیرانه کړې وه. ناتاشا د مور خبرو ته غوږ غوږ او فکري یې

کاوه:

- ښه، نور نو بیا څه؟

- تا هغه سرسام کړی دی، ولې؟ ته له هغه څه غواړئ؟ ته خو خپله

پوهېږئ، چې ښځه کېدای یې نه شي.

ناتاشا پرته له هغه چې و خوځېږي، وې ویل:

- ولې نه شم کېدای؟

- له دې کبله چې هغه ډېر ځوان دی، له دې کبله چې هغه بې وزلی

دی، له دې کبله چې هغه زموږ خپلوان دی او له دې کبله چې هغه تا ته

گران نه دی.

- ته څه پوهېږئ، چې راته گران نه دی؟

- زه پوهېږم، دا ښه کار نه دي، د زړه سرې.

جگړه او سوله

ناتاشا وويل:

- که زه وغواړم...

گرافینې وويل:

- پرېږده، پرېږده اپلټې مه غږوه.

- که زه وغواړم...

- ناتاشا زه رښتیا وایم او ته...

ناتاشا پرېښوده چې موریې خبره پای ته ورسوي، د گرافینې لوی لاس یې ځان خواته رانېږدې او مچ یې کړ. بیا یې د هغې د لاس رغوي او بیا شا وړاوه، راوړاوه او د هغې د گوتو بندونه یې مچول. بیا یې د هغې د گوتو منځ، بیا له سره د گوتو بندونه او په کرار کرار یې له هرې مچې سره میاشتي شمېرلې:

- جنوري، فبروري، مارچ، اپریل، مې...

د مچو، مچو په منځ کې مورته ځیر شوه، هغې ته یې وکتل او وې وويل:

- مورجانې، وغږېږئ، ولې چوپه شوې؟ تاسو ویل چې...

هغې مورته چې په خورا مینه ناک او مهربانی لورته ځیر او له ډېرې خواخوږۍ نه یې هرڅه هېر کړي و، په حیرانۍ کتل.

- گوره، گرانې! ستا دغه نازونه، ښه پای نه لري، ټول خو ستاسو د ماشومتوب نه خبر نه دي، کله چې خلک ستاسو دغه شان نېږدېوالي ویني، ښایي هغو نورو ځوانانو ته زښته بد وبریښي چې زموږ کورته ځي راځي، خو له ټولونه لاه خبره دا ده چې ته هغه هسې بې ځایه زور وې کېدای شي، هغه ځانته کومه بډایه نجلۍ پیدا کړې وي او اوس هغه ستا نازونو سرسام او لېونی کړی دی.

- لېونی کړی؟

جگړه او سوله

- ما د تروريو زوی درلود، زه دې له هغه سره پرتله کوم...
- زه هغه پېژنم- کيريل ايوانوويچ يادوي! نو هغه خو زور دی...
- هغه تل زور نه و! زه غواړم، له بارييس سره وغږېږم او له هغه هيله وکړم چې هغه نور داسې زيات زموږ کورته را نه شي...
- ولې؟ که زړه يې کېږي، ولې رانه شي؟
- ځکه زه پوهېږم، چې دغه چارې ښه پای نه لري.
- ته څه وايي؟ ته څه پوهېږي، چې ښه پای نه لري، تاسو به څه نه وايئ، دا څه خبرې دي!
د ناتاشا خبرې او د غږېدا ژبه، دهغه چا ژبې ته پاتې کېده، چې گواکې له هغې هغه څه اخېستل کېږي، چې ددې خپل دي، هغې وويل:
- ښه، واده نه ورسره کوم، خو پرېږده که خوښېږي يې، راځي دي، څومره چې راځي، راځي دي. دا يې وويل، وموسېده، مورته يې وکتل، او بيا يې وويل: واده نه ورسره کوم، هسې که راځي.
- پوه نه شوم، هسې يې څنگه وي؟ گراني!
- همداسې، نو څه پروا لري که واده ورسره ونه کړم.
- همداسې، همداسې، دا همداسې يې لا څه معنا لري.
مشرې گرافينيې دا خبرې څو وار تکرار کړې، ناڅاپه په خدا شوه، خو خدا يې که څه هم ټوله له خواخوږۍ نه ډکه وه، مگر بيا هم رپېدل. ناتاشې چغه کړل: بس کړه، کوم ځای يې د خدا وړ دي؟ گوره وگوره، ټول کټ رېږدي! څومره ته ماته ورته يې، ما غوندې د خپلې خدا مخه نيولې نه شئ... صبر وکړه... د موردواړه لاسونه يې راونيول، د يوه لاس يوه وړه گوته يې ښکل کړه او وې ويل:
- جون...

او بيا يې د مورد نورو گوټو په شمېرلو د مياشتو د نومونو يادولو

جگړه او سوله

ته دوام ورکړې: جولای، اگست او د بل لاس، گوتې. هغې خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

- گوره موري هغه ډېر مين دی؟ هغه ډېر مهربان، ډېر مهربان دی، خو هغه زما هېڅ نه خوښېږي، هغه د خورنټون د ساعت په څېر نری دی... تا ته وایم، دې ته دې پام شوی دی؟ نری، خپرنگی، خورونښانه دی...

گرافینې وویل:

- دا څه اړتیا غږوي؟

ناتاشې دوام ورکړ:

- رښتیا ته نه پوهېږې، که نیکولای جان وای هرومرو پوهېده... لکه د بېزاو خوف په څېر خواشینی او غمجن دی، هغه خوار زار بریښي...

گرافینې په موسېدو موسېدو وویل:

- او ته هغه ته نازونه کوي.

- نه، هغه فراماسوني دی. هغه خورا ښه سپری دی...

د گراف غږ د دروازي له شانه واورېدل شو، چې وې ویل:

- گراني گرافینې! ته لا وېده شوې نه یې؟ ناتاشې له کټه ودانگل، خپلې خپلکې بې واخیستې، لوڅي پښې منډې کړې او خپلې کوټې ته لاړه. هغه تر ډېرو پورې وینښه پاتې شوه. هغه په دې حیرت کې وه، چې ولې څوک په هغه څه نه پوهېږي، چې دا پرې پوهېږي.

سونیا او د هغې له سره تاو شویو کوڅیو ته یې وکتل، چې لکه د پیشو په شان په خپلو څنگلو کې ډوبه وېده وه او وې ویل: سونیا! نه، هغه چېرې په دې خبرو پوهېږي! هغه په نیکولای جان مینه شوې او له دې مینې پرته د بل څه په خیال کې نه ده. مور خو بالکل نه پوهېږي، زه هم عجیبه هوښیاره او ځیرکه نجلۍ یم! هغه ځان ته غږېدا پیل کړه او

جگړه او سوله

په خيالونو کې يې خپلې خبرې د يوه هوښيار او آن خورا هوښيار سړي له خولې کولې او ويل يې:

- چې څه به سارې او زړه رابښکونکې ده (ځان يې ښوده) څومره ځيرکه او مالگينه ده. ډېره مهربانه، په بې سارې ډول هوښياره، ښه لامبي، په آس ښه سورلۍ کوي او څه غږ لري! کولای شو ووايو، کوډگراو حيرت ښونکي غږ لري! د کرويينې (ايتالوي موزيکانت) د اوپرا څو کرښې يې چې ډېرې خوښېدې رايا دې او تکرار کړې، بيا يې کټ ته ورو دانگل او له دې کبله يې پر ځان وخنډل، چې فکر کاوه سمدلاسه به ويده شي. وې خنډل او دونيا شا ته يې ورغږ کړ چې شمعۀ مړه کړي. دونيا شا له کوتې وتلې نه وه، چې ناتاشا بيا بلې دنيا، د خوب دنيا ته، لانيکمرغې دنيا ته، چې هر څه په کې داسې آسانه او لاس ته راوړونکي و، لکه دا رښتيني دنيا، ته لاړه، نه يوازې تر دې نه غوره، بلکې چور بل ډول وه.

بله ورځ مشرې گرافيني باريس راوغوښت، له هغه سره يې خبرې وکړې او له هغه ورځې نه وروسته بيا هغه د رستوفيانو کور ته رانغې.

۱۴

د دسامبر ۳۱ او د ۱۸۱۰ کال د نوي کال شپه وه او په همدې وياړ د دويمې کاترينې د يوه غوره مخور په کور کې د نځايو بندېار جوړ و. ټاکل شوې وه، چې ټولواک او بهرني ديپلوماتان هم په دې بندېار کې گډون وکړي.

ددې سړي کور، د نوا د ساحل پر غاړه په انگرېزي واټ کې بې شمېره خراغونو پرتمين کړي و. د دغه کور د دهليزونو مخه په سرو خراغونه رڼا شوې او هلته پوليس ولاړ و. نه يوازې پوليس، بلکې د هغو مشران او په لسگونه افسران هم خارانې ته گمارل شوي وو. سينگار شوې او نوې جامې اغوستې ښځې او نارينه، له گاډيو او کراچيو رانښکته کېدل او په چټکۍ وړاندې تلل.

هر وار به چې کومه نوې گاډۍ راوړسېده، خلکو به پر هغه يرغل وروړ او خولۍ به يې وويستلې (روسان د درناوي په نښه خولۍ له سره جگړه وي). يو چا وپوښتل:

-ټولواک دي؟

ځواب به يې واورېدل شو: نه وزير... شهزاده... نه سفير دی. ولې د

جگړه او سوله

خولی- ښکې بې نه وینئ؟

د خلکو له منځه یو تن داسې و چې تر ټولو نورو یې ښکلي کالي اغوستي و، او ظاهراً داسې برېښېده چې دی ټول پېژني او ددې زمانې ټول مخور یې په نامه یادول.

د نخا دغه ښار ته رابلل شویو مېلمنو له څلورو نه درې برخې هغه رارسېدلې و، خو د رستوف کورنۍ چې دې مېلمستیا ته رابلل شوې وه، لا په ډېر تلوار د کالو په اغوستو لگیا وو...

ماریا ایگناتي یونا پرونسکایا، د گراف رستوف د کورنۍ پخواني دوسته، چې ژېړ بخونې څېره او ډنگره ونه یې درلوده، په پخواني دربار کې د مینځیتوب دنده لرله، تکل لاره له دوی سره دغې مېلمستیا ته لاره شي، د پترزبورگ د مخورو په دغې ښار کې د هغوی لارښود واوسي، ځکه دوی د پترزبورگ په ښار کې کلیوال بلل کېدل.

د ماخستن په لسو بجو، د رستوف کورنۍ باید تافریچسکي باغ ته نېرېدې، د هغې مخورې مینځې کورته ورشي، خو پنځه دقیقې لسو ته پاتې وې، مگر د رستوف لونیو لا خپله جامې نه وې اغوستې.

د الموري ځل و چې ناتاشا په خپل ژوند کې د نخا یوې داسې مېلمستیا ته تلله هغه په هغې ورځ د سهار په اتو بجو له خوبه راپاڅېدلې وه، او ټوله ورځ یې دغې مېلمستیا ته د چمتووالي په گڼۍ او تلوار په تېره کړې وه. دغه ټولې هلې ځلې ددې لپاره وې، چې هغوی ټول، مور، سونیا او دا خورا ښکلي کالي واغوندي. سونیا او مور، هر څه د ناتاشا خوبې ته پرېښې وې. گرافینې باید د مخمل کمیس اغوستی وای او ناتاشا او سونیا به گلابي رنگه ورېښمین کمیسونه چې پر ملا یې د گلو غوټې او پر سريې اطلس پروت و، واغوندي. ټاکل

جگړه او سوله

شوې وه، چې دوی خپلې څنې په یوناني دود سینگار کړي.
ټولې غوره چارې تر سره شوې وې، پښې، لاسونه، غاړې او
غوږونه ټول او ټول په خورا ځیر، هغه شان چې نڅا ته د تگ لپاره وي،
مینځل شوې او عطر و پودر وهلي شوي و. ورینمینی جورا بې او په
اطلسو کې مروړل شوي بوټونه په پښو شوي وو. د څڼو پوره سینگار
نېرېدې شوي وو، سونیا او گرافینې، جامې هم اغوستې وې، خو
ناتاشا چې د ټولو غم یې خوږ خپلې چارې لا پوره کړې نه وې، هغه لا د
هیندارې مخې ته ناسته وه... سونیا چې جامې اغوستې وې د کوټې په
منځ کې ولاړه وه...

د گرافینې غږ پورته شو:

- څه وخت به چمتو شئ، لس بجې کېدونکي دي.

- سمدلاسه سمدلاسه موري، تاسو چمتو یاستئ؟

- یوازې په خولۍ کې څو ستنې وهم.

ناتاشې چغه کړه: صبر وکړئ، تاسو نه پرې پوهېږئ، صبر وکړئ زه

به درشم.

- لس بجې شوې.

او د ناتاشا د څڼو تر سینگارولو وروسته، د جامو اغوستل پیل

کړل، سړيې لا د کمیښ نه وتلي نه و، چې پلار یې ور راپرانست، خوله

هغې چغه شوه:

- پلاره یوه شېبه، یوه شېبه! او سونیا دروازه بېرته پورې کړه...

ناتاشا څو گامه شا ته لاړه، له لویې دیوالي هیندارې نه لږ لرې شوه،

ځان ته یې وکتل...

په دې وخت کې پلار په کرارو گامونو راننوت. خولۍ په سر او

بخملي ډوله کمیښ یې اغوستي و. هغه چغه کړل:

جگړه او سوله

-گورئ! زما ښکلا وگورئ! تر تاسو ټولو نه ښکلې ښکاري! هغه غوښتل چې له هغې نه غېږه تاو کړي، خو هغې له هغه ځان وژغوره چې جامې يې گونځې نه شي...

بالاخره لس بجې او پنځلس دقيقې وې، چې په گاډۍ کې سپاره شول او د تاوريچسکي د کلي پلو و خوځېدل. هغه زړه بودۍ، پخواني درباري مينځه پيرونسکيا چمتو دوی ته سترگه په لار وه. هغې د خپل زړښت له نښکليتب سره سره بيا هم، دې ښار ته هماغه شان چمتووالي کاوه، لکه د رستوف د پېغلو په شان. خو توپير يې په دې کې و چې نه په گڼۍ (د رستوف لوني په تلوار عادت وې) هغې هم خپلې ډنگر غړي مينځلي، عطر او پودريې وهلي... او نور.

د رستوف د کورنۍ ټولو غړو د هغې د هغې د ذوق او عطرو پوډرو ستاينه وکړه او له دې ډاره چې څنې، اوربلونه او کالي يې خراب نه شي، د شپې په يوولسو بجو گاډۍ ته وختل او د مېلمستيا پلو و خوځېدل.

۱۵

ناتاشا د هغې ورځې له سهاره آن یو شېبه هم نه وه اوزگار شوي چې د هغه څه په اړه فکر وکړي چې دې ته سترگې په لاره و.

په هغې سړې او لمډې هوا، په هغې ټکان خوړونکي گاډۍ کې، په یوې تیاري گونډه کې هغې، هغه څه په خیال کې تصورول، چې په دغه ځلېدونکي تالار کې، د لومړي ځل لپاره د نڅا په دغه بندار کې، دې ته سترگه په لاره و. هغې په خیال کې موسیقي اورېده، نڅاوې او د خلکو له خوا پرتولواک د گلوباران لیده. د پترزبورگ ښکلي اوزره رانښکونکي ځوانان، هوکې هر هغه چې خیال ته ورتلل په کوډگره بڼه ښکلي او ددې لپاره نه منونکي وو. کله چې د مېلمستیا تالار ته پر سروقالینو فرش شوي لاره، ووهله دهلیز ته ورسېده، دروازي ته ورننوته، خپل نری کوټ یې وویست او له سونیا سره په گډه د مور په وړاندې د گلو په منع کې پر پرتو رڼا شویو زینو پورته لاړه، لږ څه یې زړه ته ورولوېده، چې څه به گوري او څه به کېږي. په همدې شېبه کې پوه شوه چې د نڅا په محفل کې باید څنگه واوسي، نوله همدې کبله یې خپل کړه وړه ځکه شاهانه وزمه کړل چې تصور یې کاوه یوه اصیله پېغله په دغو شان محافلو کې باید همداسې وي. هغې داسې احساس

جگړه او سوله

کړه چې په سترگو يې يوه نړۍ توره پرده راخوړه ده، هرڅه يې تر مخې
تت شوي و، زړه يې په بې ساري توگه ريږده... له ډېرې گټې نېرې وه،
چې سرسامه او بېسده شي. د زړه له کومې او په ټول توان يې هڅه
کوله، چې خپل دغه حالت له نورو پټ وساتي او دا خورا ښه حالت او
کړه وړه چې دې ته ښه برېښېده. د دوی تر مخې او تر شا نورو مېلمنو هم
د مېلمستيا نوې جامې اغوستې وې او د دوی په شان په کراره سره
بنگېدل او مخې ته روان وو. هغه هينداري چې د زينو څنگ ته کتارو
کې لگېدلې وې، د سپينو، شنو او گلابي کالپو مېرمنې او پېغلې او د
هغو په برېښه غاړو او مړوندونو کې پراته غمي، مرغړې او نورې
گانې لا پسې څرگندې ښودلې.

ناتاشا هيندارو ته کتل او د هغو هندارو په زړه کې يې د
راخوړېدونکو تصويرونو په منځ کې نه شو کولای، د نورو ښځو په
منځ کې خپل تصوير پيدا کړي. ټول د رڼا او ځلا په يوه ځلېدونکي
کاروان کې سره گډوډ شوي وو. همدا چې تالار ته ننوتل د مېلمنو د
غږېدا، گامونو، سلامونو او ستري مشي يو ډول گڼه گوښې او
بنگهاري، د هغې سرور وگرځاوه او د تالار د څراغونو خورا زورورې
ځلېدا د هغې سترگې ورتې کړې. کوربه او د هغه مېرمن، چې له نيم
ساعت راهيسې د تالار په وره کې هرکلي ته ولاړ و، ټولو رارسېدونکو
مېلمنو ته يې دغه څو ټکي په يو ډول هر مېلمنه ته جلا جلا ويل چې
«هرکله، ستاسو په ليدو خوشاله يو» دوی او ميرمن پيرونسکيا ته يې
هم دغه شان هرکلی ووايه. دوو پېغلو چې سپينې جامې يې اغوستې
وې او خپلې تورې څنې يې په سرو گلانو سينگار کړې وې، د خپلو
ځنگنو په لږ ځمېدو سره درناوي وکړ. خو د کورنې سترگې د هغې له
ارادې پرته د ناتاشا ښکلا ته ورواوښتې. هغې ته يې کتل او پريوي

جگړه او سوله

رسمي موسکا يې چې هر مېلمه ته يې وربښله، لږ ځانگړتيا ورزياته کړه او ناتاشا ته يې وربښله، کېدای شي ناتاشا ته ددې موسکا په ليدو د خپل پېغلټوب لومړنۍ نه هېرېدونکې ورځې او د هغه وختونو د ځاگانو لومړنۍ بڼه اوريدل شوی وي. د کوربني سترگې هم هغه خاړله او له خپل خاوند نه يې وپوښتل: کومه يوه يې لور ده. او د خپلو گوتو سره يې ښکل کړل او وې ويل: څومره زړه راښکونکې ده.

د تالار دروازې ته نېږدې په لويه گڼه گوڼه کې خلک سره ولاړ او د ټولواک راتگ ته يې سترگې څارلې. گرافينه په لومړۍ کتار کې ودرېده. ناتاشا د څو تنو غرونه چې ددې په لټه کې و، اورېدل او د هغو غلچکونه يې ځان پلو احساسول. هغه په دې پوه شوه چې ددې پسې لټونکي او دې ته پام، د هغو کسانو دي، چې دا يې خوښه شوې او دغه حالت دا لږه آرامه کړه، له ځان سره يې وويل: زياتره موږ ته ورته دي، له موږ نه بدتره هم شته.

پيرونسکيا په محفل کې يو مخور، گرافيني ته وروپېژاند. هغې، هغه سړي ته چې کړۍ کړۍ گڼ سپين وينسته يې لرل، اشاره وکړه او وې ويل: هغه د هالنډ سفير دي. بيا يې ايلن ته چې تالار ته راننوته، هغې ته وروښوده او وې ويل:

- دا هم د پترزبورگ ټولواکه ده، مېرمن بيزاؤف !

- څومره ښکلې ده، په مالگينټوب کې تر ماريا انتونوفنا (د لومړي الکساندر معشوقه) کمه نه ده. گوره، ښه ورته گوره، چې زاړه او ځوانان څنگه ترې چورلېږي. هم ښکلې ده او هم هوښيار... خلک وايي چې شهزاده... پرې مين دي. دې نورو ته وگوره! سره له هغه چې ښکلې نه دي، خو بيا هم خلک پرې ورتول دي. يوه ښځه چې له خپلې نانښکلې لور سره راروانه وه، وروښودله او وې ويل: يو خورا بډای يې غواړي،

جگه او سوله

ريياران يې ورلېږلي دي. هغه وينې، هغه دوی يې غواړي... پيرونسکيا د گارد يو ښکلي افسر ته چې د دوی له څنگه تېرېده او په جگه غاړه يې د ښځو د سر له پاسه کوم ځای ته کتل، اشاره وکړه او وې ويل:

- دا اناتولي کور اگين دي، د گرافيني بيزا وخوا ورور. د پرنسکلي دي، همدا سې نه دي؟ داسې گونگوسې دي چې غواړي، همدا بډايه پېغله ورته وغواړي، خو ستاسو دا خپلوان دروېتڅکوي هم، د هغې نجلۍ شا وخوا چورلېږي. داسې ويل کېږي، چې د هغه نجلۍ شتمني له خو ميلېونو اوږي.

بيا يې د گرافيني، هغې پوښتنې ته چې هغه څوک دي، وويل:
- دا د فرانسې سفير دي. وگوري! هغه ځان د ټولواک ښي لاس گڼي، خو بايد اعتراف وکړو دا فرانسويان هم خورا خواږه خلک دي، خورا مهربانه، په دې بندارونو کې تر دوی نه خوږ ژبې پيدا کولای نه شي. آها! زموږ ماريانټونوفنا ته گوره! تر ټولو ښکلي! د جامو سادگۍ ته دې پام کړي، خورا ساده او ښکلي.

پيرونسکيا بيزا وخوا ته اشاره وکړه او وې ويل: دې بل ته بيا گوره! عينکي، - دا څه کوي، د خپلې ښځې تر څنگ يې تصور کړې، د ملنډو يو ټوټه، يوه ناندرۍ او يوه ټوکه.

پېير غټ، شېل، درانه کارېه واړه گامونه، هر پلو ته کتل، خلک يې دې خوا هغې خوا پورې وهل، په داسې سادگۍ او بې پروايي مخې ته روان و، ته به وايې چې د بازار په گڼه گڼه کې گرځي راگرځي. د خلکو په منځ کې يې څوک لټول. ناتاشا په خوښۍ د پېير د پيرونسکيا په وينا، د بندارونو د ملنډو موضوع، خبرې ته کتل. هغه په دې پوهېده چې پېير دوی په تېره بيا دا لټوي. پېير هغې ته وعده ورکړې وه، چې دغې نڅا ته به راشي او دی به هغې ته ښه نڅاگرو وروپېژني خو

جگړه او سوله

بیزا او خوف تر دوی پورې لانه ورسېدلي، چې د یو نه لوړ، خورا ښکلي، تورخني، په پوځي دریشي کې د ولاړ ځوان تر څنګ ودرېد، دغه ځوان د کړکۍ تر خوا د یوه لوړ تورخني او خورا بل ښکلي ځوان تر څنګ چې سپینه دریشي او تیريې له نښانو نو او مډالونو نه ډک و، ولاړ او خبرې سره یې کولې. ناتاشا د سترګو په رپ کې دغه د منځنې ونې سپین جامې ځوان وپېژانده. هغه سردار بالکونسکي و. هغه دې ته ډېر ښکلي، ځوان او تاند وبریښېد.

پیرونسکایا وویل: ښه داسې ده، تاسو هغه پېژنئ؟ زه یې لیدل هم زغملی نه شم. اوس خو ټول پسې لېوني شوي دي. هغه داسې کبرجن او ځانستایونکي دي، چې مه کوه پوښتنه. خپل پلار ته شوي. ځان یې سپرانسکي ته نېرېدې کړي اوس غواړي کومې طرحې جوړې کړي. له ښځو سره یې کړو وړو ته لاپسې گوره! هغه ښځه غواړي ده سره وغږېږي او دې مخ ترې اړوي. ته گوره، هغه ته یې اشاره وکړه، که له ماسره یې داسې کړي وای ما به وربښودلي و، چې یو من خو پتېرې کېږي.

۱۲

ناڅاپه ټول و خوځېدل او شرو شور گډ شو، گڼه گوڼه جوړه شوه، ټول مخې ته و خوځېدل او په دوو ډلو وویشل شول، لاره جوړه شوه او سازيانو، سازونو ته گوتې وروپې، موسیقي وغږېده، ټولواک مخکې، کوربه او کوربه د مېلمنو د دوو کتارونو د هر کلو په منځ کې تالار ته راننوتل. ټولواک چټک چټک گامونه اخېستل، ښي او کین خوا ته یې لاسونه نږدول، داسې بریښېدل چې هڅه کوي له گڼو خلکو سره د دغې کتنې له پیل نه ځان وژغوري. ارکستر هغه پولندي طرز وغږاوه چې په هغو ورځو کې د خپلې ښکلې سندرې له پلوه دود شوي و. ددې سندرې شعر داسې و:

- (الکساندر، الیزابت مود ستاسو مینان یو) ټولواک د هر کلیو کوټې ته لاړ او خلک دروازې کې پاتې شول. څو تنه په تلوار او گڼۍ چې رنگونه یې الوتې وو، تالار ته راننوتل، خو بېرته ستانه شول. کله چې ټولواک او د هغه کوربنې په غږېدا غږېدا کې بیرته په دروازې کې رانښکاره شول، د خلکو گڼه گوڼه کوټې ته شاته لاړه، خو یو تن ځوان چې وار خطا ښکارېده، د ښځو خواته داسې ورنږدې شو، هغه یې پورې وهلې او له هغو نه یې هیله وکړه چې شاته لاړې شي...

جگړه او سوله

خلک بيا دې خواته، هغې خواته شول، لاره يې جوړه کړه، د ټولواک موسکا پر شونډو وه، کوربه يې له لاسه راونيولې او د هرکلو کوټې نه تالار ته راووتل. هغو پسې کوربه او مناراشکينا روان وو، بيا سفيران، وزيران، هغه بېلابېل جنرالان چې پيروسکايا يې په وار سره نومونه يادول روان وو. له نيمايي نه زياتو ښځو چې د نڅا لپاره جوړې لرلې، يا د نڅا په کتارونو کې ودرېدې او يا دهغو کتار ته وخوځېدې. ناتاشا داسې انگېرله چې دا د مور او سونيا په څېر د هغو څو تنو ښځو په ډله کې ده، چې نڅا ته نه دي بلل شوي، د بوال ته نېرېدې يوازې ولاړه وو... هغې نه ټولواک ته کتل او نه هغو مخورو ته چې پيروسکايا هغوی ته نومول او ښودل. هغې يوازې يو خيال لاره او هغه دا وه چې ايا دا به څوک نڅا ته وروبولي او کنه؟ ايا په رښتيا ددې نارينو له ډلې به د هېڅچا ما ته پام نه يي؟ ايا په رښتيا به زه د لومړيو جوړو په منځ کې ونه نڅېرم؟ ايا هېڅوک به ما ته رانېرېدې نه شي؟ داسې برېښي چې ما دوی نه وينی، که دوی ما ته وگوري، په زړه کې به وايي: نه، دا هغه نه ده. نه، دا ناشونې خبره ده، مگر دا څنگه کېدونکي دي. خو هغوی په دې نه پوهېږي چې زه څومره هيله لرم ونڅېرم؟ هغوی بايد پوه وي، چې زه څومره ښکلې گڼېږم او له ما سره گډېدل، څه خوند لري او څه پارونکي دي.

د پولنډۍ نغمې اوږدې او دوامدار غږېدا، د ناتاشې په غوږونو کې څه غمجنې انگازې کولې. هغې غوښتل وژاري، پيروسکايا هغوی نه لرې شوې وه، گراف هم د تالار بلې اړخ ته تللي و، گرافينه، سونيا او ناتاشا د پرديو خلکو په دې گڼه گوڼه کې داسې يوازې پاتې وو، لکه څوک چې په ځنگله کې پاتېږي، نه د چا ورته پام و نه يې څوک لېواله و، سردار له يوې ښکلې سره په نڅا نڅا ددوی له څنگه تېر شو او

جگړه او سوله

داسې برېښېده چې هغه دوی پېژندلي نه و. اناتول په موسکا موسکا د خپلې نڅا جوړې په غونډ کې څه ویل او د ناتاشې څېرې ته یې داسې وروکتل، لکه څوک چې وچ دېوال ته گوري. باریس دوه واره ددوی له څنګه تېر شو او هر وار یې مخ ترې واړاوه، بیرګ او میرمن یې چې نه نڅېدل، ددوی څنګ ته راغلل...

په پای کې ټولواک په نڅا کې د خپلې درېیمې جوړې تر څنګ ودرېد (هغه درې تنو سره نڅېدلي و) د موسیقي انگازې ودرېدې. یاور په خورا تلوار او گڼۍ د رستوف د کورنۍ د غړو خواته نېرېدې شو، که څه هم هغوی دیوال ته ولاړ وو، خو له هغو هیله وشوه چې لاره پرېږدي. هغوی چې دیوال ته ولاړ وو د شاتګ امکان یې نه و... سردار اندرې د ډګروالۍ په خپلې سپینې دریشۍ کې، په خورا لېوالتیا او خوښۍ په لومړي کرښې کې، هغوی ته نېرېدې ولاړ و. بارون فیګروف، له هغه سره د دولت د عالي شورا د لومړي غونډې په اړه چې یوه ورځ وروسته جوړېدونکې وه، غږېده... سردار اندرې هغو جوړو ته چې د ټولواک په مخکې له ګډېدونو نه شرمېدلې او هغو مېرمنو ته چې په دې بندار کې یې د زړه له کومې د نڅېدو هیله لرله، کتل.

پېیر سردار اندرې ته ورنېرېدې شو، د هغه څنګل یې راوښووه او وې ویل:

- تاسو خوتل نڅېرې، راشه زما د رستووه، ښکلې نازولې رستووه نڅا ته راوبوله!

بالکونسکي وویل:

- چېرې ده؟

هغه خپل ملګري بارون ته چې د دولتي عالي شورا په اړه وسره غږېد، وویل:

جگړه او سوله

- بښنه غواړم، دا خبرې به کوم بل ځای او وخت وکړو. د نڅا په محفل کې باید یوازې وناڅو.

هغه مخکې شو او هغې خواته چې پيیر وروښودله وخوځېد. لږ وړاندې لاړ او د ناتاشا ناهیلې او ستومانه ملاله سترگې د سردار اندرې له سترگو سره ولگېدې. سردار اندرې هغه وپېژانده او د هغه له احساساتو نه داسې پوه شو، چې هغه په نڅا کې نوې ده او د کرکۍ شاته د هغې خبرې وریادې شوې. په خورا خوښۍ گرافینې ته ورنږدې شو.

گرافینه تکه سره شوه او وې ویل:

- اجازه راکړي خپلې لور سره تاسو آشنا کړم.

سردار اندرې په ادبي درناوي سره، چې د هغه په اړه د پیرونسکایا له خبرو نه چور توپیر درلود، وویل:

- که گرافینې (ناتاشا) هېره کړې نه وي، زه لا پخوا د هغې د آشنا ویاړ لرم. هغه ناتاشې ته ورنږدې شو، لاس یې راوښو، پرته له هغه چې هغې ته د نڅا د بلنو خبره وریاده کړي، د هغې له ملانه یې لاس تاو کړ. هغه ته یې دا وار د نڅا وړاندیز وکړ. د ناتاشا ستومانه سترگې او خبره چې د ناهیلۍ او مینه ناکۍ لېوالتیا لپاره یې په یوه اندازه، چمتووالي لاره، ناڅاپه په یوې ماشوم وزمه موسکا او خوښۍ وغوړېدې او د مننې او درناوي ځلا پرې خوره شوه. داسې برېښېده چې گواکې دا ویرېدل شوې او نیکمرغې نجلۍ په یوې موسکا سره، چې تر شا یې، د اوبسکو باران ورېدو ته چمتو و، غواړي ووايي: زه لا پخوا دې بلنې ته سترگې په لاره وم.

ناتاشا او اندرې د نڅا دویمه جوړه وه، چې د نڅا کرۍ ته راننوتل. سردار اندرې د خپلې زمانې یو له ښکلو نڅاگرو نه و. ناتاشا هم خورا

جگړه او سوله

ښکلي نڅېده. ورې پښې يې د نڅا په ښکلو اطلسي بوتونو کې پټې، خو په چټکۍ او ددې له ارادې نه خپلواکه خوځېدلې او خبره يې له مستۍ او د بري له خونده ځلېدله. د هغې لوڅه غاړه او ډنگر لاسونه زړه راښکونکي و، د هغې اوږې د ايلن د اوږو په پرتله خورا ډنگرې، ټټر يې لنډ او مړوندونه يې هم وچ و، خو په زرگونه ښوييدونکي غلچکونه، د ايلن پر ښکلو اندامونو لکه ناولې داغونه لگېدل، حال دا چې ناتاشا لکه د يوې معصومې او ساده نجلۍ په شان وه چې د لومړي ځل لپاره برېښه شوې وه. که پر هغې دا منل شوي نه وای، هغه به هرومرو له شرمه اوبه شوې وای.

سردار اندرې له نڅا نه ښه خوند اخېست، هغه نه يوازې هيله لرله، ژر تر ژره له هغو سياسي وچو خبرونه چې خلکو به له هغه نه د هغو په اړه پوښتنې کولې ځان وژغوري، بلکې دا يې هم غوښتل چې د ټولواک په شاوخوا د غه راټوله شوې غم لرلې کړي. ماته اوله هغه نه ووزي. نو د همدې کبله يې تکل وکړ وناڅي، او ناتاشه يې ددې گډېدا لپاره خپله جوړه وټاکله. هغه يې ځکه وټاکله چې پېير ورته وويل او هم له دې کبله چې تر ټولو ښکلي ښځه وه، چې هلته ليدل کېده. همدا چې د نڅا لپاره يې د هغې له نرۍ او چټکۍ خوځېدونکې ملا نه لاسونه کړي کړل، د هغې خوځېدا او چور ليدل يې ځان ته خورا نېرېدې احساس کړل. د هغې له صداقت نه ډکه موسکايي د خپلو سترگو په وړاندې خورا نېرېدې ولیدله او د دغې نجلۍ د ښکلا مستي يې په ځان کې احساس کړه. کله چې يې تر نڅا وروسته، هغه خپل ځای ته بدرگه کړه، سا يې وويسته، ځای پر ځای ودرېد، د نڅاگرو په ننداره شو، او د زړه په تل کې يې د داسې يوه تاند، شور او مستي روح راو توخېد، چې ځان يې ځوان او تاند احساس کړ.

۱۷

تر سردار اندرې نه وروسته باریس ناتاشې ته ورغې او هغه یې
 گډېدا ته وبلله، بیا هماغه یاور چې د نڅا بندار یې پیل کړې و او بیا
 نورو نورو زلمیانو له ناتاشې نه د نڅېدو غوښتنه وکړه. ناتاشا که څه
 هم هغه شپه، په خورا شور، لېوالتیا او تکیې سرې شوې څېرې، یوه
 شېبه هم له نڅېدو ونه درېده، خو بیا یې هم خپل ځیني هغه لېوال چې
 له دې سره یې د نڅېدو هیله لرله، سونیا ته د گډېدو لپاره ورلېږل. د
 هغې هېڅ شي ته پام نه و او نه یې لیدل چې څه څیزونه د نورو پام ځانته
 وراړوي. نه یوازې یې دې ته پام نه شو چې ټولواک ډېر وخت دفرانسې
 له سفیر سره وغږېد او یا یې په څه مینې له پلاني مېرمنې سره د زړه
 خواله وکړه، یا دا چې کوم شهزاده له چا سره څه کړې او څه یې ویلي
 دي، یا دا چې ایلن څنگه د ټولو په منځ له ورايه ځلېدله او یا یې له چا
 سره ځانگړې خواخوږي لرله، بلکې هغې آن خپله ټولواک هم نه لیده او
 یوازې په مېلمستیا کې د شور، خدا او غږېدو له زیاتوالي نه په دې
 پوه شوه چې ټولواک تللی دی. سردار اندرې له ناتاشې سره کوتیلوف
 نومې مسته نڅا چې تر ډوډۍ نه مخکې شوې وه، بیا وکړه. هغه د
 آترانیا (په مسکو کې هغه کلی چې ناتشا په کې اوسېده) د باغ په لاره
 کې، له ناتاشې سره خپل لومړي دیدن هغې ته وریاده کړه او دا یې هم

جگړه او سوله

ورياد کړ چې څنگه ناتاشا ته هغه شپه چې سپوږمۍ خپله رڼا خوره کړې وه، خوب نه ورته او سردار اندرې بې له هغه چې تکل ولري، په بې خبرۍ کې د هغې خبرې اورېدلې وې. ناتاشا چې له هغه نه دا خبرې واورېدې تکه سره شوه، هڅه يې وکړه له هغه بښنه وغواړي. هغې وويل، د هغو احساساتو په اړه چې هغې، هغه شپه خبرې کړي او سردار اندرې ورېدلې دي، ځينې د شرم خبرې هم وې.

سردار اندرې د ټولو هغو کسانو په شان چې د اعيانو په کورنيو کې لوی شوي وي، دا ښه گڼله په محافلو کې له هغو کسانو سره خبرې اترې ونه کړي، چې په ټولنه کې د کومې بدنامي په تور تورن شوي وي او ناتاشا په تعجب سره د خپلو خوښيو، تېروتنو او په فرانسوي ژبه کې د خپلو نيمگړتيا له امله همداسې وه. سردار اندرې په خپلو خبرو او کړو وړو کې له هغې سره خورا خواخوږي او مهربانه و. د هغې ترڅنگ ناست و او له هغې سره يې د خورا ساده ساده او بې ارزښته خيزونو او کسانو په اړه خبرې کولې. سردار اندرې د هغې د سترگو له ځلېدونکو شغلو، د موسکا له انگازونه چې له ويلو شويو خبرو سره يې هېڅ اړه نه لرله، او د هغې د زړه له تل نه د راپارېدونکو خوښيو نه خوند اخېست. هر واري يې به چې چا ناتاشا نڅا ته بلله او هغه به په موسکا موسکا پاڅېدله، د تالار په منځ کې به چورليده، سردار اندرې به د هغې نورو پټيو اداگانو ته پام کېده او هغه به يې د زړه له تله ستايل.

يو وار چې ناتاشا يوه نڅا پای ته ورسوله او په سا ايستلو سا ايستلو بېرته خپل ځای ته راستنه شوه، يو بل ځوان هغه ته د نڅا بلنه ورکړه. هغه سخته ستومانه شوې وه او له ژورو سا ايستلو نه يې داسې څرگندېده، چې نه غواړي دغه بلنه ومنې. خو ناڅاپه يې پرشونډو بيا موسکا خوره شوه او په خندا خندا يې بيا لاسونه د هغه ځوان پراوړو.

جگړه او سوله

ورکېښودل او سردار اندرې ته د یوې خوږې موسکا تر لېږلو وروسته،
په چورلیدو چورلیدو لړې شوه. اندرې ته د هغې موسکا ویل:

- زه به په دې خورا خوشاله وای، چې کرار، ستا تر څنګ ناسته
وای، زه ډېره ستومانه شوې یم، نو تاسو خپله گوري چې څوک مې نه
پرېږدي، که څه هم زه په دې خوشاله یم، ځکه ټول راته گران دي، تاسو
او زه دواړه په دې خبره ښه پوهېږو. کله چې له دغه ځوان سره دغه نڅا
پای ته ورسېده. او ځوان هغه پریښوده، ناتاشا په منډه د تالار له دې
خوا نه هغه بلې خوا ته ورمندې کړلې، چې یو دوه ښځې د نڅا لپاره
خوښې کړي.

سردار اندرې همدا سې هغې ته کتل او په یوه ډول چې ده خپله یې
تمه نه لرله، په زړه کې وویل:

- که هغه لومړي خپلې دغې خپلوانې پېغلې او بیا هغه مېرمنې ته
ورشي، ناتاشا به زما ښځه شي.

خو ناتاشا تر هر چا لومړي، د سونیا پلو ورغله.

سردار اندرې په زړه کې وویل:

- کله کله څه تش خیالونه هم د انسان ذهن ته راځي.

خو کله چې ناتاشا ده تر څنګه تېرېده او د خپل ټټر پر سر اېښي

گلان یې جوړول، اندرې له ځان سره وویل:

- خویوه خبره څرګنده ده او هغه دا چې دا نجلی-دومره خوږه،

نازولې او دومره له نورو نجونو نه توپیر لري، چې د یوې میاشتې په
اوږدو کې به هر ورواده وکړي، داسې پېغلې دلته نه پیدا کېږي.

د نڅاوو په پای کې، بوډا گراف په خپل شنه باراني کوټ کې، د

نڅاگرو خوا ته راغی. سردار اندرې ته یې بلنه ورکړه چې له ده سره

کورته لاړ شي او له لور نه یې وپوښتل، چې ایا ددې وخت څنګه تېر

جگړه او سوله

شوي دي. ناتاشا لومړي ځواب ور نه کړ، يوازې يوه موسکا يې وکړه او موسکا داسې وه چې گواکې په ملنډو وايي: څنگه کولای شي داسې يوه پوښتنه وکړي؟ خو بيا يې هم وويل:

- داسې ښه او په خوښۍ تېره شوه، چې په ژوند کې مې نه وه ليدلې. د سردار اندرې دې ته پام شو چې څنگه د ناتاشا ډنگر لاسونه ددې لپاره پورته شول چې پلار نه يې کړی کړي، خو ناڅاپه او ژر هغه بېرته ښکته ولوېد. ناتاشا په ژوند کې ځان داسې نیکمرغه احساس کړی نه و. هغه د نیکمرغۍ او بري هغو څوکو ته رسېدلې وه چې انسان په پوره توگه مهربانه او ښه کېږي او آن دا چې د بدۍ، بدمرغۍ او غم شته والي هېروي.

پېر په دغه مېلمستيا کې د لومړي ځل لپاره د ټولنې په لور و او اعيانو کړيو کې د خپلې ښځې خورا ښه او لوړ دريځ، ځان ته سپکاوي وگاڼه، نو ځکه خورا غمجن او پريښانه ښکارېده. د هغه د تندي گونځې لا ژورې برېښېدې، د کړکۍ تر څنگ ولاړ و او د خپلو عينکو له شا نه مخامخ چيرته ځير و، خو هېڅوک يې نه ليدل.

ناتاشا چې د خورنتون پلور وانه وه، د هغه له څنگه تېره شوه. د پېر پريښانۍ او خواشینۍ، هغه حيرانه کړه، د هغه تر مخې ودرېده، غوښتل له هغه سره د خپلې نیکمرغي او خوښۍ په شريکولو له هغه سره مرسته وکړي، هغې وويل: څومره ښه وگرافه! تاسو ته وایم همدا سې نه وه؟

پېر بې له ارادې نه و موسېد او داسې برېښېده چې هغه نه پوهېږي، هغه ته څوک څه وايي، خو بيا يې هم وويل:

- هوکې، ډېر خوشاله یم.

ناتاشا په زړه کې وويل: څنگه امکان لري، هغوی ناراضه واوسي؟

جگړه او سوله

په تېره بيا د بيزاو خوف په څېر يو ښه سړي! ټول هغه کسان چې دغه
بندار ته راغلي وو، ناتاشا ته ټول په يو شان ښه، مهربانه، يو بل ته
گران خلک برينسېدل او د هغو نه يو هم نه شي کولای يو بل خپه کړي،
نوله دې کبله دوی ټول بايد نيمکرغه واوسي.

۱۸

بله ورځ سردار اندرې د پرونی شپې د نڅا مېلمستیا وریاده کړه،
خو د غویادونو زیات وخت دوام پیدا نه کړ، هغه وویل: هوکې، د نڅا
خورا پرتمین بزم و... هوکې، او نور... رستوفه هم خورا مهربانه او
خوږه وه. هغه کومه ځانگړې ځانگړتیا لري. کوم غیر پترزبورگ
ځانگړتیا، هغه ځانگړتیا چې دې ته له نورو نه توپیر ورکوي. دا هغه څه
و، چې ده د پرونی شپې د محفل په اړه له ځان سره وویل. هغه خپله
سهارنۍ و خوړله او په کار یې پیل وکړ.

هغه د پرون شپې د شوگیرو او بې خوبو له امله کار ته زړه نه کېده،
ورځ یې ښه نه وه، سردار هېڅ څه نه شو کولای، هغه خپل ځان او خپل
کړه خپله غنډل، په همدې وخت کې واورېد، چې څوک راغلل، خوشاله
شو.

ده ته راغلي څوک، بیخکي نومېده، هغه په بېلابېلو جرگه گڼو کې
غږیتوب درلود او د پترزبورگ په ټولو محافلو کې یې تگ راتگ
کاوه. هغه د نویو نظریاتو غوښتونکي و او د سپرانسکي له لېونیو

جگړه او سوله

پلویانو نه و، په نه ستومانه کېدونکي ډول یې د پلازمینې خبرونه هر پلو خپرول او یو له هغو کسانو نه و چې د خبرو په خپرې خپل عقاید هم بدلول...

هغه په تلوار سره سردار اندرې ته راغی او سمدلاسه یې په خبرو پیل وکړ. هغه ویل چې، د ټولواک په مشرۍ د عالي شورا د جرگې له اجندا نه چې همدا نن سهار جوړه شوې ده، خو شبېه مخکې خبر شو او د هغه په اړه یې په خورا گټنۍ سردار اندرې ته خبرې پیل کړې. د ټولواک وینا په بې سارې توگه ښه وه. دغه وینا یوه له هغو دریو ویناو نه وه، چې یوازې او یوازې مشروطه غوښتونکي ټولواک یې کوي. ټولواک په ډاگه وویل:

- ولسي او مشرانو جرگې د دولتي اصل دوه ستنې دي. هغه وویل: دولت باید پر ټینگو اصولو ولاړ وي نه د چا په ځانگړې خوښې او پرېکړې. ټولواک وویل: د دولت مالي چارو کې باید ژور بدلون راشي او ټول حسابونه باید برالا او په ډاگه وي. بیخکي دا ټولې خبرې وکړې، په ځینو یې ټینگار کاوه، خپلې سترگې به یې په ځانگړي معنا لرونکي ښه کېښودلې، بیخکي خپلې خبرې راټولې کړې او د پایلې په توگه یې وویل:

- نننۍ پېښه د یوه نوي پړاو پیل دي. زموږ په تاریخ کې د یو زرين پړاو.

سردار اندرې د ټولواک د عالي جرگې خبر، چې خورا په بې صبرۍ ورته سترگه په لاره و، او هغه یې خورا با اهمیت په پېښه گڼله، په خورا سره مینه واورېد او له دې نه یې حیرت کاوه چې اوس دغه پېښه سرته رسېدلې ده، دغې پېښې نه یوازې په ده یې کوم اغېزونه کړې بلکې هغه ته ډېره بې اغېزه او یوه کوچنۍ پېښه و برېښېده. هغه چې په آرامۍ او

جگړه او سوله

له ملنډو په ډک خیال، د بیخکي له احساساتو نه ډکې خبرونه اورېدل، یو تر ټولو ساده فکر یې ذهن کې وگرځېد: په ما او په بیخکي پورې څه اړه لري، په موږ پورې څه اړه لري، چې ټولواک په عالي شورا کې څه ویلي دي؟ ایا دا ټولې خبرې ماته کومه نیکمرغي را په برخه کوي؟

همدې ساده قضاوت په یوه شبېه کې له اصلاحاتو د سردار اندرې هغه پخوانۍ لېوالتیا له مینځه یوړه. دي او خونور په گوته شمار کسان، هغه ورځ د غرمۍ لپاره د سپرانسکي په کور کې مېلمانه وو. کوربانه، هغه ته د بلنې په وخت کې ویلي و:

- ځانگړي مېلمستیا ته بلل شوي دي.

د سردار اندرې لپاره دغې مېلمستیا تر اوسه پورې ځکه خورا اهمیت لاره، چې هغې ته هغه کسان راتلل چې ده له هغو سره ځانگړې لېوالتیا لرله... مگر اوس یې زړه نه غوښت چې هلته ورشي.

سردار اندرې د غرمۍ لپاره په ټاکل شوي ساعت، د تاوړیچسکي باغ ته نږدې د سپرانسکي کورته ورننوت. نور مېلمانه چې د سپرانسکي نږدې او خواخوږي ملگري وو، ترده مخکې او پوره په پنځو بجو رارسېدلي وو. د دغه هومره نه لوی کور، خوړنتون او د پخلنتون پاکۍ او سپېڅلتوب پام ځانته وراړاوه او د کوربانه د راهبانه ژوند نښې یې څرگندولې.

د سپرانسکي له اوږد مخې (پلارته ورته) لور او د هغه له یوې چوپړې نه پرته نورې بڼې په دې مېلمستیا کې نه وې. مېلمانه څوک وو؟ ژوروه، ماگینتخکي اوستولپین. سردار اندرې لا په گاونډه کوټه کې و چې لوبغاړو ته د ورته انگازې خدا غږ یې تر غوږه شو. دغه خدا د هغو لوبغاړو خدا ته ورته و، چې په نندارو کې خاندې. د یو چا غږ چې د سپرانسکي غږ ته ورته و، خنډل او د خدا انگازیو یې په کوټو

جگړه او سوله

کې خورې وې، تردې نه مخکې سردار اندرې کله د سپرانسکي د خندا غږ نه و اورېدلي. د دغه ستر چارواکي د خندا شور پرده سخت اغېز وکړ.

سردار اندرې خوږنتون ته ورننوت. ټول حاضر کسان د دوو کړکيو ترمنځ د يوه ميز پر شاوخوا چې څکه (ترډوډۍ نه مخکې خواړه) پر اېښي و ولاړ وو... ماگنيڅکي ميخايل ميخايلوويچ کومه ټوکه ويلې... سپرانسکي چې همداسې خندل، د سردار اندرې په ليدو، خپل نرم او سپين لاس وراوږد کړ، د هغه لاس يې کېښکود او وې ويل:

- ستاسو له ليدو نه خورا خوشاله يم!

سپرانسکي مخ ماگنيڅکي ته ورواړاوه، د هغه خبرې يې پرې کړې او وې ويل:

- وبښئ، يوه شېبه هيله کوم...

هغه سردار اندرې ته وويل:

- نن مو پرېکړه کړې، چې يوازې خوند به اخلو او د کار په اړه به هېڅ نه غږېږو. او بيا يې نکل کوونکي ته مخ ورواړاوه او خپلې خندا ته يې دوام ورکړ.

سردار اندرې په تعجب او خواشيني د سپرانسکي خندا اورېده او د هغه خندېدونکي خبرې ته ځير و. هغه ته داسې برېښېده چې دا سړي نه سپرانسکي، بلکې بل څوک دي. هغه په زړه پورې له رازې ډک پخواني خيال چې سردار اندرې په خپل ذهن کې د سپرانسکي نه انځور کړي و، يو ناڅاپه د هغه لپاره برېښي، ساده او نه د پاملرنې شو.

د ميز شاوخوا يو شېبه هم څوک نه آرامېدل. داسې برېښېده چې هغوی ټوکې ټکالې راټولې کړې وې. لا ماگنيڅکي خپله ټوکه پای رسولې نه وه، چې بل چا غوښتل تر هغې نه لا خندنې څه ووايي، دغه

جگړه او سوله

ټوکه که د دولت په اړه نه وه، خو په دولتي چارو اکو يې ملنډې وهلې... داسې برېښېده چې سپرانسکي د يو سختې کړاو نه ډکې ورځې نه وروسته غوښتل له انډيوالانو سره استراحت وکړي. د هغه انډيوالان د هغه په دې هيله پوهېدل او خپله يې هم غوښتل چې يوه شېبه وځاندي، خو د دوی ټوکې اندرې ته هسې د خدا وړ نه ښکارېدې، هېڅ خوند يې نه و ورکاوه. د سپرانسکي نري غږ هم د هغه په غوږو ښه نه لگېده او په دې هېڅ نه پوهېده چې د هغه د پرله پسې بې خونده، انگازو ولې پر ده، بې خونده اغېز کاوه. اندرې ته خدا نه ورتله او له دې نه و پرېده چې د ده دغه حالت پر نورو دروند تمام شي، خو ښه وه، د هېڅ چا د ده دغه حال ته پام نه و او ټولو ته داسې برېښېده چې ټول خوشاله دي. سردار اندرې څو ځله هڅه وکړه، خبرو ته ورگډ شي خو هر وار يې هڅه بې گټه پاتې کېده...

تر ډوډۍ وروسته د سپرانسکي لور او د هغه مينځه پاڅېدل، سپرانسکي خپل سپين لاس د لور پر سرتېر کړ، هغه يې ښکل کړه، آن دغه کړه هم سردار اندرې ته غير طبيعي و برېښېدل... سپرانسکي د شراب بوتل وټاړه... ماگنيڅکي سمدلاسه له ځايه پاڅېد او د شعر لوستلو ته يې چمتووالي ونيو. هغه د پترزبورگ د ځينو مخورو په اړه په فرانسوي ژبه له ملنډو ډک شعرونه ولوستل، څو ځله شعرونو ته لاسونه وپړکول شول. د اشعار تر لوستلو وروسته اندرې، سپرانسکي ته راغې، چې له هغه سره مخه ښه وکړي.

سپرانسکي وپوښتل:

- چېرې دومره وخته؟

- چا ته مې په مېلمستيا کې د گډون وعده ورکړې ده...

دواړه چوپ شول. سردار اندرې دغو هيڼدارو ته ورته سترگو ته چې

جگړه او سوله

ننوتل هغو کې ناشونې و، ځيرو. هسې ملنډې ورتې و برينې بدل، چې هغه چارې دې ښه پايله ولري، چې ده د هغه په مرسته پيل کړي دي. هغه دې ته حيران و چې څنگه ده هغو چارو ته په درنه سترگې کتل چې سپرانسکي سرته رسولې. د هغه له حيا نه د ډکې او خوښۍ نه د لري خندا غږ، تر هغې نه وروسته چې دي د هغه له کوره راووت دده په غوږو کې انگازې کولې.

سردار اندرې کورته د راستنېدو سره تکل وکړ، په پترزبورگ کې خپل څلور مياشتې ژوند ته په نوي ډول وگوري. هغه خپلې ټولې هلې ځلې وريادې کړې، د ده له خوا د پوځي کړنلارې وړاندیز ورياد شو، دا ورياد شول، چې د ده کړنلاره له دې کبله منل شوې وه او ټولواک ته وړاندې شوې وه چې بله هغه خورا بده وه. د جرگه گۍ غونډې، په هغو کې د بيرگ گډون او په هغه کې پر پوځي کړنلارې خبرې اترې وريادې شوې. هغه ته هغه درانه کارونه ورياد شول، چې ده د نورو لوايحو په جوړولو کې زغملي و. ده په دې لاره کې د لرغوني روم او فرانسې له قوانينو نه زيات مواد روسي ته ژباړلي و. ده چې ددې ټولو چارو په اړه فکر وکړ، وشرمېد. بيا يې د خپلو جايدادونو سيمه بوگا چاروا په ژوندي ښه سترگو ته ودرېده، په کلي او ريزان کې يې خپلې هلې ځلې وريادې شوې. خپل رعيت، بزگران او د هغو مشر درون او دې ته هک حيران و چې څنگه يې داسې ډېره موده کولای شول، په داسې بې گټې او بې پايلې کارونو بوخت واوسي.

۱۹

سردار اندرې بله ورځ، د څو نورو هغو کسانو او له هغه ډلې نه د رستوف کورنۍ دیدن ته ورغې، چې د نڅاد وروستي بنډار په وخت کې یې له ډېرې مودې وروسته ورسره لیدلې او وعدې ورسره کړې وه. ددې ترڅنګ ده د ادب له مخې غوښتل د گراف رستوف دیدن ته ورشي او دا هیله یې هم لرله، د هغې له شوره کې او له نورو نه توپیر لرونکې نجلۍ کور هم وگوري، چې ده ته له لیدو نه ښې خاطري پاتې وې.

ناتاشا یو له هغو کسانو نه وه، چې له هر چا نه د مخه ده ته هرکلي ته راووته. هغې شین بخون کورني کمیس اغوستي و، هغه په دې کمیس کې سردار اندرې ته د نڅا تر هغه محفل نه هم لاسنایسته او ښکلې وېرېښېده. د کورني ټولو غړو سردار ته د یوه پخواني، خواخوږي او نېرېدې دوست په توګه په خورا ورین تندي هرکلي ووايه... په پترزبورګ کې د مشر گراف مېلمنه پالنې پر بالکونسکي داسې اغېز کړي و، چې هغه نه شو کولې غرمۍ ته د هغه بلنه ونه مني. بالکونسکي په زړه کې ویل: هوکې، څه مهربانه او ویارمن خلک دي، خو دا ښکاره خبره ده چې دوی د یوه ویښته په اندازه هم له هغې خزانې نه خبر نه دي، چې ناتاشا ددوی لور او د ناتاشا ښکلا یې لري، خو دغه ساده خلک د دغې نازولې ښکلې ژوند ښونکې او شاعرانه نجلۍ د مخ ته راتګ لپاره

جگړه او سوله

ښه بڼه و.

سردار اندرې په ناتاشا کې، یو بې ساري، نا آشنا، له خوبنیو او مستیو ډکه دنیا موندلې وه، هغه پر دې دنیا چې د اترادینا په باغ کې دهغې تر لیدو او په هغه شپه کې د کړکۍ تر شاله اورېدو نه یې، د ده زړه تخنولی و...

تر غرمۍ نه وروسته ناتاشا د اندرې د هیلې له مخې، د پیانو شاته کېناسته او سندري یې ویلې. سردار اندرې د کړکۍ تر څنگ له نورو ښځو سره ولاړ و، خو غوږ یې ټول د هغې آواز ته و. د خبرو په منځ کې یې ناڅاپه چوپ شو، ناڅاپه یې غاړه غړۍ او غم ونيو، خو ژړا یې وچه شوه. ناتاشا سندري ویلې او دې ورته ځیر و او کوم تت ارمان او هیله یې په زړه کې راتوخنېدله. هغه خوشاله، خو د غم په منگلو کې اسیر و. د دې لپاره یې هېڅ پلمه نه لرله چې وژاري، خو هغه ژړېدو ته چمتو و. ولې وژارئ؟ د څه لپاره؟ د پخوانۍ مینې لپاره؟ د کمکۍ شهزادګۍ لپاره؟ د خپلو ځپلو شویو غمونو لپاره؟ د راتلونکو ارمانو لپاره؟ هوکې او نه! د دغه غم، د دغه اوښکنیز غم عمده علت، همدا ویرونکي او ناڅاپي او ده ته لا څرګند تضاد و. د یوه ستر او لا ده په زړه کې د پټ سترشي او د یوه خوار او جسماني شی چې دی او دغه نجلۍ وه، ده تصور کاوه چې دغه تضاد د ناتاشا د آواز په اورېدو سره د ده زړه هم ناکراره و او هم یې آرامه و.

همدا چې ناتاشا سندره پای ته ورسوله، هغه سردار اندرې ته ورغله او هغه نه یې وپوښتل:

- څنګه زما آواز مو خوبښېږئ؟

دې چې دا پوښتنه وکړه، و شرمېده، ځکه له پوښتنې وروسته پوه شوې وه، چې دا پوښتنه یې باید نه وای کړي.

جگړه او سوله

هغه وموسېد، هغې ته يې وکتل او وې ويل: د هغې آواز د بل هر څه په شان چې دا يې کوي، د هغه خونېږي.

سردار اندرې ماخوستن ناوخته د رستوف له کوره لاړ. هغه د عادت له مخې لاړ پريوت، نو ډېر ژر پوه شو چې خوب يې له سترگو تېستېدلي او وېده کېدای نه شي. هغه شمعې ولگوله، په کټ کې کېناست، کله به کېناست او کله به بيا پريوت، خوبې خوبې زوراوه. د هغه روح داسې ښاد او د خوبۍ او نیکمرغۍ داسې احساس يې په گوگل کې غوړېده چې، گواکې د تړلو شويو کرکيو کوټې نه د خدای بې پايه آسمان ته الوتلی وي. هغه دا تصور هم نه کاوه، چې په رستوفې مين شوي دي. هغه د هغې په اړه فکر نه کاوه، خو يوازې يې په خيالونو کې تصوروله او داسې انگېرله چې ټول ژوند يې د رڼا پلو درومي. هغه په زړه کې وويل: زه له څه ډارېږم؟ دا زما په زړه کې دا غوغا څه ده؟ ولې په دې تنگو تړو ديوالو کې لاس وپنې و هم؟ حال دا چې ژوند له خپلو ټولو خونيو سره زما په وړاندې پرانستې دي. او له ډېرو وختونو وروسته هغه د لومړي ځل لپاره د راتلونکي نیکمرغه ژوند تکلونه تازه کول. دا يې خيال ته ورغلل چې د زوی په اړه غوڅ فکر وکړي، هغه ته روزونکي پيدا کړي، له دولتي چارو گوښه شي، بهر ته لاړ شي او د انگلستان، سويس او ايتاليا هېوادونه وگوري، له ځان سره يې ويل:

بايد ترهغه له خپلې آزادۍ نه گټه واخلم، چې په ما کې د ځوانۍ او پياوړتيا احساس راخوټېږي. اندرې رښتيا ويل:

د نیکمرغي والي لپاره بايد د نیکمرغي په امکاناتو ايمان راوړو او ما اوس دا ايمان پيدا کړي دي. پرېږدئ، مړي، خپل مړي خښ کړي او ترهغه چې موږ ژوندي يو بايد په نیکمرغۍ کې ژوند وکړو.

۲۰

يو ورځ سهار د گروال آدولف بيرگ، چې پېير د مسكو او پترزبورگ د نورو مخورو په شان ښه پېژاند په پاكي او نوې دريشۍ كې په داسې حال كې چې ځنې يې ښې غوړې كړې او د ټولواك الكساندر پاولوويچ په شان يې رېمنځ كړې وې، د هغه ديدن ته راغې، هغه په خندا وويل:

- همدا سې گرافيني ته، ستاسو مېرمنې ته ورغلي وم، خو دا چې زما هيله د هغې له خوا ونه منل شوه، خورا خواشيني يم. اوس هيله لرم چې تاسو گراف مې نيكمرغه كړي.

- څه امر كوي د گروال صاحب! زه ستاسو په چوپړ كې يم. بيرگ وويل:

- تاسو پوهېږئ، زه اوس په پوره توگه په خپل نوي كور كې مېشت شوي يم، ...

هغه داسې انگېرله چې دغه خبر هرومرو اورېدونكي خوشالوي...
- ما هيله لرله چې خپلو او د خپلې مېرمنې نېردي دوستانو ته داسې يوه وړه مېلمستيا جوړه كړم (ددې خبرې سره هممهاله يې خوږه موسكا پرشونډو خپره شوه). ما غوښتل چې گرافيني او تاسو نه هيله وكړم، چې موږ ته وياړ راوبښئ او د يوې پيالې چاي او... ما ښامنی.

جگړه او سوله

لپاره زموږ کره راشئ!

یوازې ایلینا و اسیلوفنا وه چې له نوم ورکي بیرگ سره یې اړیکي درلودل ځانته سپکاوي گانه او دایې کولې شو، د هغه بلنې ته نه ووايي. بیرگ ډېره سپینه دا په ډاگه کړه چې ولې غواړي د مخورو په رابللو سره یوه وړه مېلسمتیا جوړه کړي، او ولې به دا مېلسمتیا د ده لپاره د خوښۍ وړ وي. ده دا هم وویل چې ولې نه غواړي پر جواریو او نورو ناوړو لوبو پیسې خرڅې کړي، خو د ښو او مخورو مېلمنو لپاره د خرڅ لپاره چمتو دي. ده په دې خبره دومره ټینګار وکړ چې پېر دې ته اړ و چې د هغه دا هیله ومنې. بیرگ وویل:

- ښاغلیه گرافه! هیله کوم چې ناوخته نه کړئ، که اجازه وي، غواړم ووايم چې مهرباني وکړئ لس کم اته بجې تشریف راوړئ... زما قوماندان جنرال هم راځي، هغه له ما سره ډېر مهربانه دي. ښاغلیه گرافه! ما ښامنی به کوو او تاسو به ما منت داره کړئ.

پېر د خپل عادت برخلاف چې تل به مېلسمتیاو ته ناوخته راته، هغه ورځ د لس کم اتو پرځای پاو کم اته بجې د بیرگ کورته راغي. بیرگ او میرمن یې چې څه توان لاره او شونې و... ټول د مېلمنو نه د هرکلي لپاره چمتو کړي وو.

بیرگ او ښځه یې په خپله پاکې او روښانه کوټه کې چې په ښه ډول مجسمې، الماري، څوکی او میزونه په کې اېښودل شوي وې ناست وو. بیرگ نوي پوځي دریشي چې په تنیو سینګار شوې وه، اغوستې، د ښځې تر څنګ ناست او هغې ته ویل: کولې شي او باید هم د مخورو او ترځانه لوړو خلکو سره تل باید پېژندګلوی پیدا کړې، ځکه یوازې دغه وخت دي، چې آشنایي گټه او خوند لري، هغه خپلې ښځې وېرې ته ویل:

جگړه او سوله

- ته کولای شئ، دا یا هغه شي واخلي، یا له دې او هغه نه هيله وکړې، چې څه وکړې، خو گوره! گوره چې ما خپلې لومړي رتبې څنگه گټلي دي. تر اوسه مې څنگه ژوند کړي دي، (بیرگ خپل عمر نه په کلونه بلکې د رتبو، نښانونه او مدالونه په شمېر، شمېره) زما همزولې او ملگري لا هېڅ ځای نه دي رسېدلي او زه که ځای خالي شي، د غونډ قوماندان به شم، او په ځان ویاړم چې ستا مېړه يم (پاڅېد او د وېرې لاس يې ښکل کړ، خو هغې ته تر رسېدو نه مخکې يې د قالینې څنډه چې گونځه شوې وه، سمه او آواره کړه) زه څنگه دې ځای ته ورسېدم؟ تر هغه نه مخکې له دې کبله چې ما کولای شول، ځانته ښه آشنایان او ملگري خوښ کړم، او ددې تر څنگ باید انسان مهربانه او ځیرک واوسي.

بیرگ وموسېد او پر خپلې خواړې ښځې يې د لوړتیا د انگېرنې د احساس په درک، چوپ شو. هر څه چې دي دا زما مهربانه ښځه په رښتیا هم خورا کمزورې او ناتوانه ده، داسې ناتوانه چې هغه څه نه شي کولای، د نارینه هغه لوړتیا احساس کړي، چې د هغه د نارینتوب نښې دي. ښځې يې (وېرې) هم تصور کاوه چې دا ته مېړه په هر څه کې غوره او پوه دي او ددې مېړه يې د ټولو نورو نارینو په شان د ژوند له رازونو بې خبره دي...

بیرگ ناڅاپه پاڅېد، په احتیاط يې ځکه له خپلې مېرمنې نه غېږ تاو کړه چې د هغې هغه ټکري چې په خورا جگه بیه يې هغې ته اخیستې و، گونځې نه کړي او د شونډو په منځ کې مچ کړه.

بیرگ چې خدازده پام يې چېرته و، ښځې ته وویل:

- یوې خبرې ته باید پام وکړو چې ژر مو ماشوم پیدا نه شي. وېرې ځواب ورکړ:

جگړه او سوله

- هوکې، زه هم سمدلاسه د ماشوم لېواله نه يم. بايد خلکو ته خدمت وکړو.

بیرګ چې خوږه موسکا يې پر شونډو خوره وه، د هغې جالۍ ډوله ټکري ته يې اشاره وکړه او وې ويل:

- شهزادګۍ یوسپووا، هم همدغه شان فکر کوي.

په دې شېبه کې يې خبر ورکړ چې ګراف بېزاو خوف راوړسېد. دواړو مېړه او ښځې هر يو داسې تصور کاوه چې د ده يا ددې په هيله بېزاو خوف ددوی کور ته بلنه منلې، د هر يوه پر شونډو پر ځان د باور او ډاډ موسکا خوره شوه.

د بیرګ په زړه کې تېره شوه: وګوره! د ښو ملګرو پيدا کول، څه لوی نعمت دي.

وېرې وويل:

- ګوره له تانه هيله کوم، کله چې له مېلمنو سره غږېږم، چې خبرو ته به مې نه رالوېږي، ځکه زه خپله پوهېږم چې له چا سره، چېرته، څنگه وغږېږم.

بیرګ وموسېد او وې ويل:

- دا ته څه وايي؟ کله کله نارینه په خپل منع کې خپلې خبرې لري.

پېر يې په کور کې نوي جوړ شوي مېلمستون ته بدرګه کړ. د کوټې نظم او سينګار داسې جوړ شوي و، چې په هغه کې د ناستې د ځای پيدا کول ګرانه خبره وه. دا د حيرانتيا خبره نه وه چې خپله بیرګ هلته د اېښودل شويو ميزونو او څو کيو د ښوړولو او د جوړ شوي نظم د وړاندو وړانديز وکړ، خو له دې چې خپله يې د دغه نظم د وړاندو لوزړه نه شو کولې، مېلمه ته يې واک ورکړ. پېر د ځان لپاره د يوې څوکۍ په رانېږدې کولو، د کوټې نظم مات کړ. کور ښو دواړو هڅه کوله، چې د

جگړه او سوله

هغه تود هرکلي وکړي، نو ځکه به له هغه چې پوه شي دواړه يو ځای غږېدل. وېرې له زيات فکر نه وروسته پرېکړه کړې وه، چې له پېير سره بايد د فرانسې د سفارت په اړه خبرې وشي، نو ځکه يې سمدلاسه له هغه سره په دې اړه خبرې پيل کړې، خو بيرگ د هغې برخلاف بيا فکر کاوه چې خبرې بيا د نارينوو د چارو په اړه وي، نو ځکه د خپلې ښځې خبرو ته ورولوېد، د هغې خبرې يې پرې کړې او د اتریش د جگړې کيسه يې پيل او به له هغه چې دې خبرې ته يې پام شي، له ټولنيزو خبرو نه ځانگړو ته راغي او د هغو وړانديزونو په اړه، چې په دې جگړه کې د ده د گډون لپاره، ده ته شوي و، غږېدا پيل کړه. بيا يې خپلې خبرې اوږدې کړې او وې ويل، چې ده ولې دغه وړانديزونه ونه منل. سره له هغه چې له مېلمه سره مرکه ډېره به خونده او وېرې ددې په خبرو کې د خپل مېړه د ورولوېدو نه خواږدې برېښېده. د مېلمنو له ډلې نه پرته له پېير نه بل څوک راغلي نه و، مگر بيا هم دواړو ډاډه و چې مېلمستيا ښه پيل شوې ده...

ډېر ژر د بيرگ پخواني ملگري باريس هم راوړسېد خو له وېرې او بيرگ سره يې کړه وړه لږ ساړه برېښېدل. تر باريس نه وروسته يو مېرمن او يو ډگروال راغلل، بيا يو جنرال، بيا د رستوف د کورنۍ غړي راوړسېدل او نور نو بيشکه مېلمستيا، نورو ښو مېلمستياو ته ورته شوه.

بيرگ او وېرې د مېلمنو د خوښۍ او لېوالتيا، د هغو د گډوډو خبرو اترو، ستړې مشې خواړه مشې، په مېلمستون کې د ښکلو جامو د شغھاري له ليدو او اورېدو نه وروسته نه شو کولای، خپله خوښۍ پټه کړي هر څه، د نورو مېلمستياو په شان و. په تېره بيا جنرال چې کوربانه يې د کور د ښه جوړولو له امله ستايل او بيرگ به يې پرله پسې

جگړه او سوله

په اوږه کېښکود. او بیا یې خپله د باسټون د لوبې لپاره هرڅه برابر او هغه یې پیل کړه. جنرال د گراف ایلیا اندرېوویچ ترڅنګ کېناست، ځکه هغه یې تر ځان نه وروسته، تر نورو غوره مېلمه او د درناوي وړ ګاڼه. زاړه د زړو او ځوانان د ځوانانو ترڅنګ کېناستل. کوربه د چای د میز ترڅنګ چې یو د سپینو زرو په یوه توکړۍ کې هماغه شان پتري په کې اېښې وې، لکه د پانین په مېلمستیا کې چې وې، ناسته وه. لنډه دا چې هر څه، له هره پلوه نورو مېلمستیاو ته ورته وو...

۲۱

پېیر د مېلمنو په منځ کې د یوه درانه او ویاړمن مېلمه په شان باید د گراف ایلیا اندرېوویچ، جنرال او ډگروال تر څنگ کېناستلي وای. پېیر د باسټون د میز تر شا، داسې کېناست چې مخامخ ناتاشې ته برابر شو. دې د هغه عجب بدلون نه، چې د نڅا د بندار نه وروسته په هغې کې لیدل کېده په حیرت کې و. هغه چوپه خوله او نه یوازې هغه شان ښکلی نه وه، لکه د نڅا د شپې په شان، بلکې څه بدرنگه هم ښه بڼه. پېیر تر سترگو لاندې هغې ته ور وکتل او له ځان سره یې وویل: په هغې څه شوي دي؟ ناتاشا د چای د میز شا ته د خپلې خور تر څنگ، په ډېرې بې پروايۍ، بې له هغه چې ورته وگوري، ناست وه، باریس پوښتنو ته ځوابونه وویل. پېیر د قطعو څو پانې بدلې او پنځه نورې یې راواخیستې، د ده د کار د هغه د سیال خوښۍ لایزته کړه، په دې شېبه کې د نویو رارسېدونکو گامونو او ستړي مشي غږ واورېدل شو، سړي پورته کړ، بیا یې ناتاشا ته وکتل او په لایزۍ یې ځان نه وپوښتل: په دې نجلۍ څه شوي دي؟

سردار اندرېو یې ولیده، چې د ناتاشا مخې ته ولاړ دي. په ځانگړې

جگړه او سوله

پاملرنې او مهربانۍ هغې ته څه وايي. هغې چې خپره يې گلابي رنگ
 اخېستې و، سريې وروپورته او هڅه يې کوله خپله سترې سا آرامه
 کړي، هغه ته وروکتل، د هغه په گوگل کې لگېدلې لمبې خوشېبې
 مخکې آرامې شوې وې، بيا يې شغلې او اوږ په خپره کې لگيدلې وو.
 ټوله بدله شوې وه او بيا يې د څو مخکې شپېو نابېکلي خبرې، هماغه
 د نڅا د شپې بېکلا خپله کړې وه. سردار اندرې پېر ته ورغې او پېر د
 خپل ملگري په خپره کې د ځوانۍ هغه تاندې او هيله مندې نښې
 وليدې. پېر د لوبې په اوږدو کې څو واړه ځای بدل کړ، کله به يې
 ناتاشې ته مخ شو، کله به يې څنگ او کله به يې هغې ته شا شوه، او د
 شپو لوبو په اوږدو کې يې هېڅکله له هغې نه سترگې ونه شلولې.
 يوې ناڅرگندې خوبۍ چې د رځې او گېڼۍ له تړخ احساس سره
 مل و، د زور او تصور يې کاوه چې د هغوی (ناتاشا - اندرې) تر
 منځ څه تېرېدونکي دي. همدې احساس دي اړ کړي و چې لوبه چور
 هېره کړي.

تر شپې واړه لوبې نه وروسته جنرال پاڅېد او وې ويل:

- په دې ډول لوبه ناشونې ده او د هغه د پاڅېدو سره پېر هم وزگار
 شو. يو پلو ته ناتاشا له سونيا او بارييس سره غږېده، وېره چې نرۍ
 موسکا يې پر شونډو خوره وه، له سردار اندرې سره د څه په اړه غږېدل،
 پېر خپل ملگري ته ورنېږدې شو، له يوې پوښتنې نه وروسته پوه شو
 چې خبرې پتې نه دي، د هغه تر څنگ کېناست.

وېرې چې خپلې خور ته د سردار اندرې ځانگړې پاملرنې ته پام
 شوي و، له لږ فکر نه وروسته دا ښه گڼلې وه چې په مېلمستيا کې، په
 رښتيني مېلمستيا کې، هرومرو بايد، په شاعرانه او عاطفي ژبه د
 مېلمنو پټو احساساتو ته لاره ولټول شي، نو ځکه يې په ټوليز او په

جگړه او سوله

تېره بيا د خپلې خور پر عواطفو او خيالاتو خبرې وکړې. دا يې هم ښه گڼلې وه چې بايد د اندرې په څېر له ځيرکو او پوه مېلمنو سره په خورا ځيرتيا او د ديپلوماتي هنر په ژبه خبرې وشي.

پېر چې کله هغو ته ورنږدې شو، پام يې شو چې وېره د خپلو خبرو له خونده په خوندونو کې ډوبه او سردار اندرې لږ شانته ناآرامه بريښي (دې خورا کم له دغه شان حالت سره مخامخېده) وېرې، چې نرۍ موسکا يې پر شونډو خوره وه، وويل:

- ښاغليه سردار تاسو چې داسې ځېرک او له ورا د خلکو په خصلت پوهېږئ، د ناتاليا (ناتاشا) په اړه څه فکر کوئ؟ ايا هغه کولای شي، د نورو ښځو په شان خپل اړيکي دايمي وساتل شي؟ (د نورو ښځو نه يې موخه ځان و) ايا کولای شي هغه يو وار مينه شي او د تل لپاره، خپل مين ته وفا وکړي؟ زه همدغه وفا رښتيني مينه گڼم، تاسو څه فکر کوي، ښاغليه سرداره؟

سردار اندرې له ملنډو نه په ډکې موسکا، چې غوښتل يې خپه ناآرامي تر هغې لاندې پټه کړي، وويل:

- ستا له خور سره، زما پېژندگلوی دومره نه ده، چې د دغه شان نازکو رازونو د سپړنې توان ولرم... ددې تر څنگ زه په دې اند يم چې څومره مو ښځې کمې خوښېږي په هماغه کچه دوی زياته وفا کوي او پېر ته يې چې دده خواته را روان و، وروکتل وېرې دوام ورکړي:

- هوکې سرداره! تاسو رښتيا وايئ، زموږ په زمانه کې نجونې دومره آزادي او د ځوانانو له خوا هغوی ته پام دوی هومره رساموي، چې رښتيا او حقيقت ترې نه هېرېږي (وېرې هم د نورو لنډ اندو په شان، په ټوليز ډول خوښېدل «زموږ په زمانه کې» له نامه نه وغږېږي. دغه ډول

جگړه او سوله

وگړي تصور کوي چې د خپلې زمانې په ټولو ځانگړتياو بڼه پوه او دا ورته څرگنده شوې ده، چې د خلکو کره وړه له پخوا نه بدل شوي دي) بايد ووايم چې نتاليا د خپل شاو خوا ځوانانو د هڅو په وړاندې ډېره مات غاړې او آرامه ده.

سردار اندرې دا چې دويم وار خبر د نتاليا ياده شوه، ناآرامه شو او غوښتل يې پاڅېږي، خو وېرې چې خوږه موسکا يې پر شونډو را تازه کړه، دوام ورکړ:

- تصور کوم بلې هېڅ پېغلې ته ځوانان دومره پاملرنه نه کوي، لکه هغې ته يې چې کوي، خو تردې وروستيو وختونو پورې دهغې څوک د زړه له کومې خوښ شوي نه و.

وېرې مخ پيبر ته ورواړاوه او زياته يې کړه:

- آن زما گران خپلوان بارييس، ښاغليه گرافه! (پيبر) تاسو خو بارييس بڼه پېژنئ، بارييس يادوم، خبره دې زموږ تر منځ وي، دوی (د ميني په دنيا کې) خورا وړاندې لاپل دغه د ميني په دنيا کې دوړاندې تگ خبره وه، د ميني کنايه وه، چې په هغه زمانه کې خورا دود وه. سردار اندرې تندې تريو او چوپ شو.

وېرې هغه ته وويل:

- تاسو خوله بارييس سره دوست ياست که څنگه؟

- هوکې، زه هغه پېژنم.

- هغه به هرومرو له ناتاشې سره د خپل د ماشومتوب د ميني خبرې

درته کړې وي.

سردار اندرې ناڅاپه تک سور واوښت او وې پوښتل:

- عجب ده، د ماشومتوب مينه؟

- هوکې، کله نا کله د خپلوانو تر منځ کې کار، ملگرتيا او خواخوږي

جگړه او سوله

په گوانېمنه مینه بدلېږي.

سردار اندرې وويل:

- هوکې هوکې، بېشکه چې همداسې وي!

هغه ناڅاپه په خبرو راغي او له پېیر سره یې ټوکې پیل او وې ويل چې هغه باید په مسکو کې د خپل ماما، کاکا له پنځوس کلنو میشتو لویو سره له احتیاط کار واخلې. د همدې ټوکنیزو خبرو په منځ کې پاڅېد، پېیر یې له لاسه ونيو او یوې خوا ته یې له ځان سره بوت.

پېیر چې د خپل ملګري تازتوب لا په خبرو راتګ او د پاڅېدو په وخت کې یې ناتاشا ته د هغه خوږو کتو ته پام شوي و، په تعجب هغه ته وکتل او وې پوښتل:

- نوڅه پېښ شوي دي؟

سردار اندرې وويل:

- زه باید... زه باید له تاسره وغږېږم. زموږ د ښځینو دستکشو په اړه (موڅه یې هغه دستکش و، چې ماسونانو، نویو ورغلو کسانو ته ورکول او یو له هغو نه باید خپلې د خوښې ښځې ته ورکړل شوي وای.) زه باید... نه، نه، بیا به وروسته درسره وغږېږم. سردار اندرې چې سترګې یې له حیرانوونکې ځلا نه ډکې، خوډي ډېر آرام و، د ناتاشا خواته ورنږدې شو او د هغې ترڅنګ کېناست. پېیر لیدل چې څنګه سردار اندرې له ناتاشې نه څه وپوښتل او هغې په قهر سره ځواب ورکړ، خو په دې وخت کې بیرګ پېیر ته ورغی او له هغه نه یې هیله وکړه چې د هسپانیا د شخړې په اړه د جنرال او ډګروال ترمنځ په روانو خبرو کې ګډون وکړي. بیرګ نیکمرغه او راضي برېښېده، د خوښۍ موسکا د هغه پر شونډو خوره وه. مېلمستیا خورا ښه، چورهماغه شان و، لکه د نورو مېلمستیو په شان. د ښځو خوږې خبرې، د باسټون د

جگړه او سوله

لوبي ميز، قطعي او په قطعو كې د جنرال د آواز جگېدل، آن سماوار،
ډوډي، پتاسې او شريني ټول، ښه او ښه وو. يوازې يو څه په دې
مېلمستيا كې كم و، هغه څه چې په ټولو مېلمستياو كې ده ليدلي و او
دلته نه و، هغه دا و چې د كومې مهمې شخړې يا موضوع په اړه د
نارينو ترمنځ په جگ آواز خبرې اترې او شخړې وې، هغه هم جنرال پيل
او ده هم پېير هغو ته ورگډ كړ.

۲۲

سردار اندرې بله ورځ د رستوف کور ته ورغی. هغه گراف ایلیا اندرېوویچ بللی و. هغه ټوله ورځ هلته تېره کړه.

د کورنۍ ټول غړي په دې پوهېدل، چې سردار اندرې د چا لپاره ددوی کره راغلي، هغه هم دا نه پټوله او د ورځو په اوږدو کې یې هڅه کوله چې له ناتاشې سره واوسي. ناتاشا نه یوازې په زړه کې ویرېده، بلکې له نیکمرغۍ نه هم خوشاله وه او د کورنۍ ټول غړي یوه بختور زیري ته سترگه په لاره وو.

کله به چې سردار اندرې له ناتاشې سره خبرې کولې، مشرې گرافینې به هغه ته په خورا ځیر غمجن او له خیالونو نه په ډک تصور کتل، خو کله به چې سردار اندرې هغې ته وروکتل، هغې به له چا سره هسې تشې خبرې پیل کړې. سونیا نه غوښتل هغه دواړه یوازې پرېږدي، نو ځکه به تل له هغو سره وه او له بله پلوه له دې کبله پرېښانه وه چې د هغوی د خبرو خنډ او د خلکو د خندا نه شي. کله به چې ناتاشه له هغه سره یوازې او سترگو په سترگو شوه، له انتظاره به تکه سپینه او ورخطا شوله. هغه د سردار اندرې کمینې او حیا حیرانه کړې وه.

جگړه او سوله

هغې داسې انگېرله چې سردار اندرې غواړي څه ورته ووايي، خو څه،
دا نه پوهېده او هغه نه شو کولای هغه ووايي.

کله چې ماښام سردار اندرې لاړ، گرافینه ناتاشې ته ورغله او په
پټه بې له هغې نه وپوښتل:

- نو څه وشول؟

ناتاشې وويل:

- مورجانې! تا ته قسم درکوم چې اوس مې هېڅ مه پوښته.

سره له هغه هم هغه شپه تر ډېره پورې کله ناآرامه او کله هم په وېره
کې وه، سترگې يې په يو ځای کې گنډلې وې او د مورکت ته به يې کتل
او د سردار اندرې په اړه مورته وغږېده. هغې وويل چې اندرې دا ډېره
وستاييله، هغه به کله ويل چې بهر ته سفر کوي او له دې نه يې پوښتل
چې سړکال اوړي به دا چېرې ځي او کله خويې د باریس په هکله دې نه
پوښتنې کړي دي. هغې ويل:

- خو پوهېږئ، دغه شان... دغه شان يو حالت سره هېڅکله مخامخ
شوې نه ده، کله چې له هغه سره يم ويرېږم، دا څه ولې، دا څه معني
لري؟ دا ددې نښه ده چې دا هرڅه رښتيا دي؟ ها؟ مورجانې! وېده
شوی؟

مورېي ځواب ورکړ:

- نه، وينه يم، زه هم ويرېږم، څه وېده شه.

- چېرې لاړ شم؟ هرڅنگه چې وي، خوب نه راځي؟ خوب يعنې څه؟
خوب لا څه لېونتوب دي؟

په زړه کې راوېښ شوي احساس حيرانه کړه او د دغه احساس له
ډاره يې زياته کړه:

- مورجانې! زما ادکي! تراوسه پورې هېڅکله داسې شوې نه وم.

جگړه او سوله

آن تصویر يې هم نه شم کولای، چې ولې داسې شوم، همداسې ده، مورې!

ناتاشې ته داسې برېښېده چې هماغه لومړۍ وار يې چې په اترادينا کې، سردار اندرې ليدلې دي، زړه يې پرې بايللی دی. هغه گواکې دغې ناخاپې او عجيبې نيکمرغۍ ویروله، هغه نيکمرغي چې ددې د هغه په لومړي وار ليدلو په برخه شوې، خپله يې خوښه کړې وه، د هغه په وړاندې يې احساسه نه ده، داسې برېښي چې دا به تقدير وي، چې هغه دې هم هغه وخت پترزبورگ ته راشي، چې موږ هم دلته يو او بيا د نڅا په هغې مېلمستيا کې سره مخامخ شو. دا ټول د تقدير کار دي. دا په ډاگه د تقدير کار دی چې ټول داسې سره برابر شول، چې په دې نڅا کې له دې سره برابر شو. د هغه د لومړي وار په ليدو مې داسې احساس کړه، چې دا کتنه کومه ځانگړې کتنه ده.

مورد خيالو په څپو کې ډوبه او لورنه يې وپوښتل چې سردار اندرې نور څه ورته وويل؟ څه يې ورته ولوستل او کوم شعرونه يې د خاطر و په کتابچه کې ورته وليکل؟
ناتاشې ناخاپه وپوښتل:

- دا خوبه د شرم ځای نه وي، چې هغه کونډ دی؟
- دا څه د لېونتوب خبرې کوئ؟ د خدای شکر وکړه، د نکاح بختونه په آسمانو کې تړل کېږي.

ناتاشې چې د خوښۍ او ښکې يې پر ليمو راشپوه وې، گېڼۍ اخيستې وه، له مور نه يې غېږ تاو او چيغه کړل:
- زما گراني مورې! څنگه راته گرانه يې، هانه پوهېږئ چې څومره نيکمرغه يم.

په همدې وخت کې سردار اندرې له پېير سره ناست و او له هغه سره

جگړه او سوله

بې پر ناتاشې د خپلې لېونې مينې او د واده کولو کيسې کولې.
په همدې ورځ گرافينې ايلينا واسيلوفنا (د پيپر بنځه) يوه لويه
مېلمستيا جوړه کړې وه، دې مېلمستيا ته د فرانسې سفير، يو بهرني
شهزاده چې هرکله به ددوی کور ته راتلل او يو شمېر نور د پرمخور او
پېژندل شوي مېلمان، نارينه او ښځې راغلي وو. پيپر هم دلته و، په
سالون کې ښکته پورته گرځېد او ځانته خورا پام، پريښانې او سرسام
والي بې ټول حيران کړي وو.

پيپر د نڅا د هغې وروستۍ مېلمستيا نه وروسته داسې احساس
کړي و چې بيا يې د ملالتوب او پريښانې شپې او ورځې را روانې او
بې گټې او په ناهيلۍ د هغه په وړاندې ټينگار کوي. پيپر بې له هغه
چې پوه شي په دې ورځو کې په يو ځانگړي يا وړ بدل شوي و او د دغې
ځانگړتيا د پيدا کولو له پيل نه يې د سپکاوي يو دروند پټۍ پراوړو
ورلو بدلې او د ځينو وگړو د غرور ناولې خيالونه يې، خيال ورگډ و
کړي. له دې سره هممهاله د خپل ملگري سردار اندرې او ناتاشې،
چې د خپل کوچنۍ خور په شان يې نازوله، ترمنځ د نويو پيدا شوو
عاطفي اړيکو او په دې برخه کې د ده او د ده د ملگري د حالت توپير
دی د بزور او د پريښانې سبب يې کېده. هغه په هماغه اندازه چې د
خپلې ښځې په اړه فکر کولو نه کرکه لرله، په هماغه کچه يې نه غوښتل
د سردار اندرې او ناتاشې ترمنځ د پيدا شوې عاطفې او خواخوږۍ په
اړه فکر وکړي. هغه ته بيا ددې دنيا هرڅه تر نظر بابيزه ورغلل. د هغه په
خيال کې بيا دا پوښتنه راژوندۍ شوه: ولې؟ ولې ده شپه او ورځ په
ماسوني کتابونو او کړو تېرول، چې اوس بيا شیطاني روح پرده
زورور کېږي. شپه دولس بجو ته رسېدلې وه، چې له مېلمستيا نه
ووت، پاڅېد او خپلې کوټې ته چې د کور په دويم پوړ کې وورغي.

جگړه او سوله

کوټه تیاره او د سگریو له لوگو نه ډکه وه. دې د خپل میز تر شا کېناست، په لیکلویي پیل وکړ، د سکا تلندي ماسونانو د قلمي نسخو نه یې څه رالیکل چې یو څوک کوټې ته راننوتل. هغه سردار اندرې و. پېیر د یوه سرسام او خواشینۍ چا په څېر وویل:

- هو، دا تاسو یاست!

هغه د یو نا اُمېد او ستومانه په شان چې د ژوند له بدمرغیو یې د ژغورنې لپاره کارته لاس وراچولې و، خپلې کتابچې ته د اشارې په ترڅ کې وویل:

- دا دی کار کوم.

سردار اندرې د خوښۍ او شور نه په ډکې خوځېدا، د هغو کسانو په څېر چې ژوند ته په نوې بڼه گوري د پېیر په وړاندې ودرېد او پرته له هغه چې د هغه پرېښانۍ او خټه طبیعت ته یې پام شي، په خورا غرور او نیکمرغۍ وموسېد او وویل:

- ښه د زړه سره! ما پرون شپه غوښتل تا ته ووايم، خو مې نه ویل، نن شپه هم د همدې لپاره راغلي يم، زه ژوند کې داسې نه وم شوي، مین شوي يم، مین، گرانه!

پېیر ناڅاپه ژور اسویلی وویست او خپل خورب ځان یې پر اوږده څوکی واچوه او وویل:

- پر ناتاشې رستوفې، مین شوی یې، ها؟

- هو کې، هو کې، نور پر چا؟ هېڅ کله به مې باور نه وای کړي، خو دغه احساس پر ما خورا لاس بري دي. پرون شپه زورېدل، په عذاب وم، خو دغه عذاب زه په دنیا کې پر هېڅ شي نه بدلوم. ما مخکې له دې ژوند درلود. اوس پوه شوم چې ژوند څه شي دي، خو بې له هغې نه هم ژوند نه شم کولای. خوا یا دا شونې ده، چې زه هم هغې ته گران واوسم؟

جگړه او سوله

زه د هغې لپاره زوړ یم... ولې سر سام یې؟ ولې نه غږېږې؟

- زه، زه، زه به څه درته ووايم.

پېر ناڅاپه پاڅېد او په کوټه کې یې په گرځېد شو:

- ما تل فکر کاوه... ما تل فکر کاوه چې دا نجلۍ یوه خزانه ده، دا

یوه بې سارې نجلۍ ده... مهربانه ملگریه! زه له تاسو هیله کوم، ډېر

ځان هوښیار هوښیار مه کوه، شک ته لاره مه ورکوه، واده وکړه، واده

وکړه واده وکړه، زه درته وایم، تر تا نه به بل نیکمرغه سړي په دنیا کې

نه وي.

- او هغه؟

- هغې ته هم گران یې.

سردار اندرې و موسېد، د پېر سترگوته یې وکتل او وې ویل:

- اپلټې مه وایه.

پېر په خواشینۍ چیغه کړل:

- زه پوهېږم، ورته گران یې.

سردار اندرې پېر له لاسه راوښو، هغه یې ودر او وې ویل:

- غوږ شه، زما له زړه نه خبر یې کنه؟ زه باید یو چا ته زړه تش کړم او

هر څه ورته ووايم.

پېر وویل:

- ښه، غږېږه، زه ډېر خوشاله کېږم، چې خبرې دې واورم.

په رښتیا هم د هغه څېره بدله شوه، د تندي گونځې یې وغوړېدې او

په خورا پام یې د خپل ملگري خبرو ته غوږ شو. داسې برېښېده چې

سردار اندرې هم چور بدل شوي وي... پېر یوازینی څوک و، چې ده

کولای شول، هغه ته د خپل زړه راز وغوړوي... هغه ویل:

- که یو چا راته ویلي وای چې داسې به په یوه نجلۍ مین کېږم،

جگړه او سوله

ژوند کې به مې نه وای منلي، زما دغه اوسني احساس، له هغه څه سره چې پخوا مې په زړه کې درلود هېڅ وره نه دي. ټوله دنیا ما ته په دوو برخو ویشل شوې ده: یوه د نیکمرغۍ، هیلو او رڼا او بله هغه چې دا هلته نه شته، ویر او تیاره ده.

پېیرد هغه خبرې پسې تکرار کړي:

- هوکې، هوکې ویر او تیاره. په دې ډېر ښه پوهېږم.
- په دې کې زه هېڅ ملامت نه یم، چې رڼا راته گرانه ده، زه ډېر نیکمرغه یم، ته په دې پوهېږي؟ زه په دې پوهېږم چې زما په دې حالت ته خوشاله یې.

پېیرد خپل ملگري خبرې ومنلې او وې ويل:

- هوکې، هوکې همدا سې ده. په ملالو او غمجنو سترگو یې هغه ته وکتل، په هغه کچه چې د سرداراندرې برخلیک ورته نیکمرغه په هماغه کچه یې خپل هغه ورته ویرجن او بدمرغه برېښېده.

۲۳

د واده لپاره د پلار خوښه هرومرو وه، نو له دې کبله سردار اندرې بله ورځ پلار ته لاړ. پلار په ظاهره، په کراره خو په گوگل کې یې په یو اخ وډب د زوی دغه خبر واورېد.

هغه نه شو کولای دا درک کړي، چې څنگه په هغه وخت کې چې د ده لپاره ژوند پای ته رسېدلی، یو څوک وغواړي هغه بدل او څه نوي په کې ورزیات کړي. بوډا له ځان سره ویل: ښه به دا و چې پرینسي یې وای چې ژوند مې هسې پای ته رسولې وای، چې زه یې غواړم، تر هغه وروسته یې بیا هر څه چې سره کول، کول دي. خپل زوی سره یې له هغې دیپلوماسۍ نه کار واخیست چې په خورا مهمو چارو کې یې کار ترې اخیست. هغه په خورا کراره ژبه له هغه سره په دې اړه خبرې پیل کړې:

- لومړی خو واوره، د قامي اعتبار، کورني شتمنۍ او پوهې له پلوه غوره نه بریښي، دویم دا چې نور تا ته نه ځواني او روغتیا پاتې ده (بوډا په دې خبره ډېر ټینګار کاوه) حال دا چې پېغله خورا تنګۍ ده،

جگړه او سوله

درېيم په خپل زوی دې زړه نه خوږېږي، چې څنگه يې داسې يوې پېغلوتې ته وسپاري، او څلورم دا چې (بوډا له ملنډونه په يو ډک غلچک زوی ته وکتل) په پای کې درته وایم، که دا کار يو کال وځنډوي ښه به وي، بهرته لاړ شه، دروغتیا غم دې وخوره، هماغه شان چې هیله لري، سردار نیکولای ته یو آلماني روزونکي پیدا کړه او بیا هغه څه چې ته یې مینه، شوق، سیالي یا پریښانۍ گنې، هر څه یې چې نوموې، هغه تر سره او ښځه وکړه. دا زموږ وروستی خبره ده، پوه شوي کنه؟ وروستی.

سردار خپلې خبرې په داسې یوې ژبې پای ته ورسولې، چې څرگندېده هېڅ څه نه شي کولای، دده دریځ بدل کړي.

سردار اندرې په څرگنده پوه و چې بوډا هیله لرله، چې نه د اندرې او نه په راتلونکي یوه کال کې دهغه احساساتو، زغم نه لري او یا به د یو کال په لړ کې خپله بوډا له دنیا نه سترگې پټې کړي، نو ځکه یې د پلار خبرو ته غاړه کېښوده، دا په دې معنا چې ریباري به وکړي، خو واده به یو کال وروسته کوي.

سردار اندرې درستوف کړه د خپل وروستي تگ نه درې اونۍ وروسته، پترزبورگ ته راستون شو.

ناتاشه له مور سره تر زړه خوالۍ نه یوه ورځ وروسته، له سهاره تر ماښامه پورې بالکونسکي ته سترگې په لارې وه، خو هغه رانغي. دویمه او درېیمه ورځ یې په کاته کاته سترگې په خاته شوې. پېیر هم ددوی دیدن ته رانغي او ناتاشا نه شو کولای په دې پوه شي، چې ولې هغه ددې دیدن ته نه راځي.

درې اونۍ په همدې ډول تېرې شوې، هغې هېڅ چېرې د تگ تکل نه لاره او لکه د سیوري په شان سرگردانه او خواشینه کوټه په کوټه

جگړه او سوله

گرځېده. ماښامي به يې له ټولو په پټه ژړل او آن له مور سره به يې هم نه کتل. هغه به قهرېده او خوابدۍ ته به يې هسې پلمې لټولې، هغې ته داسې برېښېده چې ټول د هغې په ناهيلۍ خبر دي، پر هغې ملنډې وهي او يا يې هم زړه پرې سوځي. گواکې د هغه د زړه ویر کم دی چې د بدمرغۍ پېټی هم پرې وربار شو.

يوه ورځ مور ته راغله، غوښتل يې مور ته څه ووايي، خو ناڅاپه په ژړا شوه، د هغې اوبښکې د هغه ماشوم اوبښکو ته ورته وې، چې خپله هم نه پوهېږي په څه رټل شوي دي. گرافينې ناتاشا تسلا او آرامه کړه، ناتاشا لومړي خپلې مور ته غوږ غوږ وه، خو ناڅاپه يې د هغې خبرې پرې کړې او وې ويل:

- موري، تاته وایم موري بس کړه! بس کړه! زه دهغه په اړه فکر نه کوم او نه غواړم فکر وکړم. يو څو وخته دلته راته، راته اوس نه راځي، نه دې راځي... نو څه؟

غږ يې ورپرېد او نېرېدې و، چې بيا يې اوبښکې راتويې شي، خو ځان يې ټينگ کړ او په کراره يې دوام ورکړ:

- زه اصلاً نه غواړم مېړه وکړم، له هغه نه ډارېږم، اوس، اوس دا دي هر څه هېر او خپله چور آرامه شوم.

هغې له مور سره تر دغو خبرو نه يو ورځ وروسته، خپل هماغه زوړ کميس واغوست، چې هر سهار به يې په اغوستو د خونۍ په څپو کې ډوبېده. هغې بيا خپل هماغه پخواني ژوند پيل کړ. د چای تر څکلو وروسته هغه تالار ته چې غږ به ښې انگازې په کې کولې، لاړه او هلته يې د سولفز (د موسيقۍ يوه آله) تمرين پيل کړ. کله چې د موسيقۍ لومړنی درس پای ته ورسېد، د تالار په مينځ کې ودرېده او د يوې سندري يو بيت يې چې تر ټولو نه زيات يې خوښېده، تکرار کړ... بيا يې

جگره او سوله

په زړه کې هغه پخوانۍ هیلې او تلوسې راو خوتېدې او له ځان سره یې وویل:

- ولې دومره زیات په دې اړه فکر وکړم، هسې هم هر څه ښه دي. تر دې خبرې نه وروسته یې په تالار کې قدم وهل پیل کړل... کله چې دهیندارې تر مخې تېره شوه، ځان ته یې وکتل، خپله خبره یې ولیدله او وې ویل:

- هو، آها دا زه يم! څومره ښکلې، ډېره ښکلې، زه هېڅ چا ته اړتیا نه لرم.

کومې مینځې غوښتل تالار ته راننوزي، چې څه شي جوړ کړي، خو هغې لاره ورنه کړه، بېرته یې دروازه ورپسې پورې کړ او دې خپله قدم وهلو ته دوام ورکړ. هغه ورځ په خورا ښه او ددې په پخوانۍ خوشال حالت پیل شوې وه، هر څه خپل ځان نیو، بیا یې ځینې نارینه په خیال گرځېدل چې پردې مین دي، ددې په ښکلا کې ډوب او په ستاینو یې لگیا دي:

- دا څه ښکلا ده، دا ناتاشا ده؟ ښکلې، ښه آواز، ځوانه، هغه د هیچا خنډ نه دي، چا ته آزار نه رسوي، خویو هیله لري، هغه په کراره پرېږدئ. که هر څومره هغه خلکو په کراره پرېښي وای، خو دا شونې نه وه، چې هغه په کراره پاتې شي او په دې خبره اوس هغه خپله هم پوهېده.

په دې خیالونو کې وه، چې د تالاریو دروازه را خلاصه شوه او چا غېوکې:

- په کور کې یې؟

او له دې غږ سره د چا د پښو غږ واورېدل شو. ناتاشا په هینداره کې خپلې خبرې ته وکتل، هلته یې څوک ونه لیدل. د گاوندې کوتې نه د چا

جگړه او سوله

غېړاته، خو بالاخره يې په هينداره کې خپله خېره چې رنگ يې تک سپين الوتې و، وليد. دا د هغه غېړو. ناتاشا ډاډمنه وه، چې دا هغه دی. که څه هم د هغه غېړې د تړلو دروازو له شا اوږده، خو بيا هم پوهېده چې دا دی دی. په تلوار او الوتې رنگ د هرکلو کوتې ته ورغله او وې ويل:

- مورجانې! بالکونسکي راغي! ډارېږم. زه د دغه حال زغم نه لرم، نور نه غواړم وکړېږم خو څه وکړم؟

گرافينې لا ځواب نه و ورکړي، چې سردار اندرې په گڼۍ او برندو سترگو رانوت، خو همدا چې ناتاشا يې وليده، سترگې يې وځلېدې او آرامه شو. د گرافينې او ناتاشې لاسونه يې ټکېل کړل او کټ ته نېږدې کېناست.

گرافينې وويل:

- ډېره موده کېده چې موږ مو له خپلې کتنې...

خو سردار اندرې هغې ته د چټک ځواب او هغه څه له امله چې هغې ته يې غوښتل ووايي، د هغې خبرې پرې کړې او وې ويل:

- يوه موده ځکه ستاسو له چوپړ نه يې برخې شوم، چې د پلار ديدن ته ورغلي وم. بايد له پلار سره د يوې خورا ځانگړې خبرې په اړه غږېدلای وای.

هغه په منډه ناتاشا ته وروکتل او وې ويل:

- پرون شپه بېرته راستون شوم. د يوې لنډې شپې نه وروسته يې وويل:

- آغلې گرافينې، زه بايد له تاسو سره وغږېږم.

گرافينې سترگې په ځمکه خښې کړې، سوړ اسويلي يې وويست او وې ويل:

جگړه او سوله

- مهرباني وکړئ، تاسو ته مې غوږ دی.
ناتاشا په دې ښه پوهېده، چې هغوی باید یوازې پرېږدئ، خو نه یې
شو کولای له خپل ځایه وښوري، کوم درد یې ستوني کېښکود، رډو
رډو او سپین سترګې یې سردار اندرې ته کتل.
په زړه کې یې ویل:
- همدا اوس، همدا شېبه، دا ناشوني خبره ده!
سردار اندرې بیا هغې ته وروکتل او ناتاشا د هغه له همدې ځیر
کتونه پوه شوه، چې تېروتلې نه ده، هوکې، همدا اوس، په همدې
شېبه کې، ددې برخلیک ټاکل کېږي.
گرافینې تابه وای چې زگېروي کوي، وویل:
- ناتاشا، څه ته لاره شه! بیا وروسته به درغږ کړو.
ناتاشا په ویرېدلو او زاریونه ډکو سترگو سردار اندرې او مور ته
وکتل او ووتله سردار اندرې وویل:
- آغلې گرافینې، زه راغلي یم، چې ستا لور وغواړم.
گرافینې له قهره تکه سره شوه، هېڅ یې ونه ویل او وروسته په خورا
نرم او آرام آواز وویل:
- ستاسو وړاندیز...
سردار اندرې پټه خوله بې له هغه چې څه ووايي د هغې سترگو ته
کتل. گرافینې وویل:
- ستاسو وړاندیز... (لږه ورخطا شوه)... زموږ لپاره د خوښۍ ځای
دی... زه ستاسو ریاږي او وړاندیز منم... ډېره خوشاله یم. مېړه مې هم...
هیله لرم... خو بیا هم هر څه خپله ناتاشې پورې اړه لري.
سردار اندرې وویل:
- کله چې مې ستا خوښه واورېده، بیا به له هغې سره وغږېږم، ایا

جگړه او سوله

تاسو له ما سره دا منئ؟

گرافینې وویل:

- هو،

او خپل لاس یې هغه ته وروړاندې کړ. اندرې د هغې پر لاس وړخم شو، گرافینې له پردیتوب سره په مینه ناک احساس په مینې د هغه تندي مچ کړ. هغه هم هیله لرله چې سردار اندرې د زوی په شان ورته گران وي او هم هغه یو پردي سړي گانې، له هغه نه یې ویره په زړه کې پیدا کېده. گرافینې زیاته کړه:

- زه ډاډه یم چې خاوند به مې هم ستاسو ریبیاري ومني، خو ستاسو پلار...

- ما له هغه سره په دې اړه خبرې وکړې، هغه هم ومنله، خو یوه خبره یې وکړه چې واده به یو کال وروسته کېږي او دا هغه خبره وه چې غوښتل مې تاسو ته هغه ووايم.
- دا رښتیا خبره ده چې ناتاشا خورا ځوانه ده، خو دومره ځنډ، یو کال خو خورا ډېر وخت دی...

سردار اندرې یو سوړ اسویلی وکړ او وې ویل:

- بله هېڅ چاره نه شته.

گرافینې وویل:

- اوس به هغه تاسو ته راولېږم او خپله له کوټې نه ووته.

کله چې لور پسې وروړوانه وه، له ځان سره یې ویل:

- لویه خدایه پر موږ رحم وکړه!

سونیا وویل چې ناتاشا د خوب په کوټه کې ده. هغه رنگ الوتي په خپل کټ کې ناسته، په ساړه غلچک یې شمایلو ته کتل، پر ټټر او تندي یې صلیب ویست او په چټک بنگهاري یې څه ویل. د مور په

جگړه او سوله

ليدو يې له کټه راودانگل او هغې ته يې ورمنده کړل:

- مورجانې، څه وشول، وايه څه وشول؟

مور په داسې يوه ژبه چې ناتاشا ته خورا بې خونده و برېښېده وويل:

- ورشه، هغه ته ورشه، هغه دې ريارې کوي.

او په داسې يو آواز چې په هغه کې د غم او ملامتي نښې څرگندې

وې، په داسې حال چې لور يې په تلوار دې نه لرې کېده ورپسې غږ وکړ:

- ورځه، ورځه،

او يو سوړ اسويلي يې وويست.

ناتاشا بې له هغه چې پوه شي، د هرکليو کوټې ته رسېدلې وه، هغه

يې چې وليد ودرېده، له ځان سره يې وويل:

- ايا دا پردی سړی اوس زما د پاره څوک دی؟ او سمدلاسه يې

ځواب ورکړ، هوکې، اوس دغه تن په دې نړۍ کې ما ته تر هر چا گران

دی؟

شهزاده اندرې هغې ته ورنېږدې شو، سترگې يې ښکته واچولې او

وې ويل:

- هماغه شېبه چې مې وليدلې په تا مين شوم، ايا کولې شم هيلمند

واوسم؟

ناتاشې ته يې وکتل او د هغې د څېرې غوڅې حيرانۍ دې حيران کړ.

د هغه څېرې ده ته ويل: دا پوښتنې بيا نو د څه لپاره؟ ولې پر هغه څه

شک لرې، چې پرې ډاډمن وي؟ ولې هغه خبرې وکړو چې کلمات نه

شي کولای هغه څه بيان کړي چې احساسو ويې؟

ناتاشا هغه ته ورنېږدې شوه، ورته ودرېده، سردار اندرې د هغې

لاس ونيو او مچ يې کړ.

- ايا زه تاسو ته گران يم؟

جگړه او سوله

- هوکې، هوکې

د هغې په آواز کې د خوابدي نښې څرگندې وې. ژور سوړ اسويلي
يې وويست، بيا يې اسويلي وويست، بيا بيا او اسويلي په سلگيو بدل
شول.

- ولې ژاړې، څه در شوي دي؟

هغې د اوښکو او ژړا په منځ کې په موسېدو موسېدو ځواب ورکړ:

- اخ! چې څومره نیکمرغه يم!

هغه ته ورکړه او يوه شېبه په خيال کې داسې ډوبه شوه چې گواکې
له ځانه پوښتي: ايا دا امکان لري؟ او هغه يې ښکل کړ.

سردار اندرې د هغې لاس نيولی و. د هغې سترگو ته يې کتل، خو په
خپل گوگل کې يې له هغې سره د څو شېبو مخکې مينه احساس نه کړه.
د هغه په زړه ناخاپه څه شي راپرزېدلي و، نور نو هغه پخوانۍ اوله راز
ډکه شاعرانه پرمينه لېوالتيا نه وه، د هغې ځای د هغې له ښځينه
ماشوم وزمه ناتواني سره رحم نيولی و، د هغې د وفا او باور په وړاندې
ډار، گران خو خوښۍ سره هغه پور، چې دې يې د ابد لپاره هغې سره يو
ځای کاوه، که څه هم اوسني احساس د پخواني هغه په شان روڼ او
شاعرانه نه و، خو پياوړی او تر پخوا زغرد و.

سردار چې لا هماغه شان د هغې سترگو ته کتل، هغې ته وويل:

- ايا مورجانې درته وويل چې تر يو کال پورې دا کار ناشونی دی؟

ناتاشا په زړه کې وويل:

- ايا دا په رښتيا زه يم؟ ايا په رښتيا هماغه ماشومه نجلۍ (ټولو

ماته دغه شان ويلې) ايا په رښتيا زه له همدې شېبې نه د دغه پردې خو
د گرانښت وړ، مهربان، هوښيار او آن زما پلار ته د درناوي وړ سړي
ښځه يم؟ ايا دا رښتيا ده؟ ايا دا رښتيا ده، چې هر څه ته بايد په

جگړه او سوله

سادگۍ ونه کتل شي، زه نور غټه او د خپلو هرو کړو وړ او خبرو درناوي او مسؤليت لرم؟ هو، رښتيا همدا اوس يې له ما نه څه وپوښتل؟

خپله يې ځواب ورکړ: نه! خو هغه په دې نه پوهېده، چې هغه څه پوښتلي و.

سردار اندرې وويل:

- ما وښه، تاسو خورا ځوانه يئ، ما خو په ژوند کې ډېر څه ليدلي او آزمایلي، زه پر تا ویرېږم. تاسو لا ځان هم نه پېژنئ.

ناتاشا په ځير او خورا پام هغه ته غوږ و او هڅه يې کوله د هغه په خبرو يې سر خلاص شي، خو نه کېدل. سردار اندرې اوږده کړه:

- که څه هم دغه يو کال، چې ما له نيکمرغۍ نه لرې کوي، پر ما خورا گران تمامېږي، په دغه موده کې به تاسو د ځان د آزمایلو وخت ولري. زما هيله له تاسو نه دا ده چې يو کال وروسته ما د نيکمرغۍ په خپو کې ډوب کړي، خو تاسو په خپلو کړو کې آزاده ياستئ. زموږ کوژده به له ټولو پټه وي، که دا احساس مو وکړ، چې زه درته گران نه يم يا مو کوم بل نارينه...

د سردار اندرې دا خبرې چې په يو ډول غير طبيعي بڼه کېدلې، ناتاشا ورپرې کړې:

- تاسو ولې دا خبرې کوئ؟ تاسو پوهېږئ له هماغې ورځې نه، چې تاسو د لومړي ځل لپاره اترادينا ته راغلئ، زه پر تاسو مينه شوم. هغې دا خبره داسې غوڅه او ډاډمنه کوله، چې په رښتياوالي يې پوره ډاډمنه وه.

- او د يو کال په اوږدو کې به تاسو لا خپل ځان وپېژني...

جگړه او سوله

هغه په پای کې په دې پوه شوه چې واده یو کال ځنډېږي، نو ځکه یې ناڅاپه وویل:

- یو کال! پوره یو کال!

سردار اندرې هغې ته د واده د یو کال ځنډولو د علتونو په ویلو پیل وکړ، خو ناتاشې هغه نه اورېدل.

هغې وپوښتل:

- بله چاره نه شته؟

سردار اندرې ځواب ور نه کړ، خو د دغې پرېکړې د نه بدلون نښې یې له ورايه په خبره کې څرگندې وې.

ناتاشا ناڅاپه په سلگيو شوه او وې ویل:

- دا وحشتناکه ده! نه، نه وحشتناکه، وحشتناکه ده! یو کال انتظار

ما وژني، دا ناشونې او وحشتناکه ده.

هغې د خپل کوژدنې خبرې ته وکتل او په هغه کې یې د رنځ او شک

نښې ولیدلې.

ناڅاپه یې اوبښکې ودرېدې او وې ویل:

- نه، نه زه هرومرو دا ټول زغمم، زه په بې سارې ډول نیکمرغه یم.

د ناتاشې مور او پلار کوټې ته راننوتل، ناوې او زوم ته یې مبارکي

ووایله.

له همدې ورځې نه، سردار اندرې د زوم په نامه د رستوف کورنۍ

ته تگ راتگ پیل کړ.

۲۴

د سردار اندرې په ټينگار، د ده او ناتاشې د بولې (نامزدي) خبر نه چاته وويل شو او نه يې کوژده وشوه، هغه ويل:

- دا چې د واده ځنډول د ده په خوښه و، نو د هغه ټول دروند پېټي هم بايد د ده پر اوږو وي. هغه ويل چې دی به ټول عمر پر خپله خبره ولاړ وي، خو نه غواړي ناتاشا په کوم بند کې ايساره کړي، ښه به دا وي چې هغه خپل واک ولري. که ناتاشا آن د شپږو مياشتو په اوږدو کې هم داسې احساس وکړي، چې کوژدني يې ورته گران نه دی، کولای شي، له هر څه لاس په سر شي. خو دا ښکاره خبره ده چې نه د ناتاشې مور او پلار او نه خپله هغې د دغو خبرو لېواله وو، خو سردار اندرې خپله خبره ټينگه کړې وه. هغه به هره ورځ د رستوف دوی کره راته، خوله ناتاشې سره د هغه کړه وړه، د زوم په شان نه و. هغه به، هغې ته (تاسو) ويل او يوازې به يې د هغې لاسونه ښکلول. ترريبارۍ او بولې (نامزدۍ) نه وروسته د هغو اړيکي، خورا ساده او مينه ناک شول. داسې برېښېده چې تر دې وخته پورې دوی يو بل نه پېژندل او ددوی

جگړه او سوله

دواړو خوبښېدل چې تر ټولو نه خپل مخکې اړيکي ورياد کړي، هغه وخت ورياد کړي چې هېڅوک نه و دوی څنگه د يو بل سترگو ته کتل. او اوس دا دي چور بدل شوي دي. پخوا ددوی کړه وړه خورالاسي او غیر طبيعي و او اوس رښتيني او زړه له کومې دي. له سردار اندرې سره خبرې اترې او ناسته ولاړه په لومړيو وختو کې له ستونزو سره ځکه مل و چې هغه ټولو د بلې کچې او دنيا سرې گانه او ناتاشا تر ډېرو پورې هڅه کوله هغه د خپلې کورنيو له غړو سره رېږدي کړي... شپې او ورځې همدا سې تېرېدې. سردار اندرې ټولو سره له نېرېدې آشنا شو. هغه کولای شول د ناتاشې له پلار سره د جايدادونو او کرنې په اړه او د هغې له مور او خپله له دې سره د جامو او سينگار په اړه خبرې اترې وکړي. له سونيا سره يې د گنډولو او بدلو او د خاطراتو د کتابچې په اړه خبرې کولې. کله به بيا د رستوف د کورنۍ غړو بيا په خپل منځ کې په دې اړه خبرې کولې، چې دا تقدير څنگه دا ټول رامنځ ته کړل، په دې اړه چې څنگه سردار اندرې لومړي ددوی کلي اترادنيا ته راغي او بيا دوی پترزبورگ ته لاړل او د هغه گډ احساس په اړه چې تر لومړۍ کتنې نه د ناتاشا او سردار اندرې ترمنځ پيدا او ددوی د مينځې ورته پام شوی و... دا ټول، دوی د تقدير خبره گڼله...

د کوژدنيو ترمنځ شاعرانه چوپيتيا چې تل پر دوو کوژدنيو ولاړه وي، پر دوی هم لاسبره وه. زياتره وخت به دوی څنگ تر څنگ ناست وو، خو چوپه خوله به وو. کله به ټول پاڅېدل، لاړل به او دوی به يې يوازې پرېښودل خو دوی به همدا سې چوپ وو. ډېره کمه داسې پېښېدې چې د خپلې راتلونکې په اړه وغږېږي. سردار اندرې ته راتلونکې وحشتناکه برېښېدې او وجدان ورته ناآرامه و. ناتاشا د هغه په دغه او دهغه په نورو احساساتو چې دې درک کول، پوهېده خويو

جگړه او سوله

وار ناتاشې له سردار اندرې نه د هغه د زوی نیکولای په اړه وپوښتل. سردار اندرې تک سور شو، داسې تک سور چې اوس زیاتره وخت کېږي، هو دا هغه څه دي چې د ناتاشې په ځانگړي توگه خوښېږي، هغه وویل چې د ده زوی به له دوی نه جلا ژوند کوي. ناتاشا په ویرې وپوښتل:

- ولې؟

- زه نه شم کولای هغه له نیکه نه جلا کړم، ځکه چې...

هرکله به چې سردار اندرې غږېده (او څومره ښکلي غږېده) ناتاشا به په ډېر ویاړ هغه ته غوږ نیو او هرکله به چې ناتاشا شونې پرانستې، په خوښۍ او ویرې به یې لیدل چې هغه په ځیر ځیر دې ته گوري، حیرانه به پاتې شوه او ویل به یې: هغه په ما کې څه لټوي؟ هغه په خپلو غلچکو کې ما نه څه غواړي؟ او که هغه څه چې دی لټوي او غواړي، په ما کې یې پیدا نه کړي، بیا به څه وکړم؟ کله به له خوښۍ نه ډک لېونتوب، چې ددې د طبیعت خپله ځانگړتیا وه، پر دې لاسبری او هغه وخت به سر تر پایه غوږ او سترگې شوه، چې د هغه خندا واورې او وگوري. هغه کله ناکله خندل، خو کله چې یې خندل، د هغه خندا د زړه له کومې او خورا لوړه وه او هر وار به ددې خندا نه وروسته، ناتاشې هغه ته ځان خورا نېرېدې گانېه. که د راسېدونکي بېلتون خیال دا نه ډارولای، ناتاشا به چور نیکمرغه او له دې نیکمرغۍ نه مسته لېونۍ وای. سردار اندرې له پترزبورگه ترخوځېدو نه یوه شپه مخکې، پېیر هم له ځان سره درستوف دوی کورته، چې د هغه د نڅا له بندار نه وروسته دلته نه و راغلي، راوست. پېیر سرسامه او پرېښانه برېښېده او له مشرې گرافینې سره یې د زړه خواله کوله. ناتاشا چې سونیا سره د شطرنج میز ته ناست وو، اندرې یې هم خپلې خواته وروبوله. اندرې د

جگړه او سوله

هغو خواته ورغي او وې پوښتل:

- تاسو له ډېرې مودې راهيسې بيزا و خوف، پېژنئ، هغه مو خوښېږئ؟

- هو، زموږ خوښېږي، ډېر ښه ځوان دی، ډېر ښه طبيعت لري...

سردار اندرې وويل:

- پوهېږئ، ما خپل راز هغه ته ويلي دی. زه هغه له ماشومتوب نه

پېژنم. هغه ډېر پاک زړی ځوان دی او ناڅاپه يې لږ په زغرده وويل:

- ناتالي (ناتاشا) تاسو نه هيله کوم... گوره! زه روان یم، ځم بيا به

خدا زده څه پېښېږي، تاسو کېدای شي... ښه! پوهېږم چې په دې اړه څه

ونه وایم... خو يوازې يوه... هيله کوم، هر هغه چې پېښېږي او زه دلته نه

وم...

- څه کېدای شي پېښ شي؟

سردار اندرې دوام ورکړ:

- هر غم چې و، گوره پېغلې سونيا، له تاسو نه هم هيله کوم، هره

پېښه چې وه، يوازې پر هغه اعتماد وکړئ او مرسته ترې وغواړئ. هغه

سرسام او د خدا سپری دی، خو تر هغه نه رښتیني او پاک زړی بل څوک

نه شته.

نه مور، نه پلار کولای شي دا تصور وکړي، نه سونيا او نه خپله

سردار اندرې چې له کوژدنې نه د ناتاشا بېلتون به، د هغې پر ژوند څه

اغېزې ولري... ناتاشا په تکه سرې څېرې، له شور او هیلو په ډک زړه،

خو په حیرانو سترگو په کور کې سرگردانه گرځېده او په خورا وړو او د

نه پام وړ کارونو لگیا شوه. داسې برېښېده چې نه پوهېږي چې قسمت

څه ورسره کوي او آن هغه وخت چې سردار اندرې د خدا په امانۍ په

ښه د هغې لاس ښکل کړل، او ښکې يې تويې نه شوې او يوازې دومره

جگړه او سوله

بې وويل:

- مه خئ! هغې دا مه خئ په داسې يوه ژبه ادا کړل چې سردار اندرې بې دې فکر ته ولمساوه، چې ښه به دا نه وي، چې په رښتيا له دغه سفره سر په لاس شي، او له دې سره پاتې شي. د اندرې په غوږو کې تردې بري مودې دغه آواز انگازې کولې، کله چې سردار اندرې مخه ښه وکړه او لاړ، که څه هم بيا بې هم ونه ژړل، خو د څو ورځو لپاره به په کوټه کې يوازې وه او هېڅ څه يې له لاسه نه کېدل. هغې څه خواشینی هم نه کوله، يوازې کله کله به يې له ځان سره وويل:

- ولې او د څه لپاره لاړ؟

خو د سردار اندرې تر تگه دوې اونۍ وروسته، د ټولو د انتظار برخلاف، يو وار له خپلو خيالونو او دردونو نه آزاده شوه، کړه وړه يې د پخوا په شان شول، خو د هغې په گوگل او زړه کې، د هغو ماشومانو په څېر چې له يوې ځنډنۍ ناروغۍ نه روغ شوي وي، هر څه بدل شوي وو.

۲۵

مشر سردار نیکولای اندرېوویچ، د زوی د تگ نه وروسته، لا ناروغ، عصبي او تند مزاجه شوی و. د هغه د ناڅرگنده قهر و نه ټول دروند پېټی د شهزادګۍ ماریا پر اوږو و ربار و. داسې برېښېده چې پلار هڅه کوله د لور په ژوند کې هغه ټکي او ځایونه پیدا کړي، چې دي وکولای شي د هغو په کېښکودنه، هغه لاسي په عذاب کړي. ماریا په ژوند کې له هر څه زیات له دوو څېزونو سره چې ددې د خوښۍ سرچینې وې، زیاته مینه لرله: یو یې وړوکی نیکولای او بل مذهب و. او دا دواړه هغه پلمې وې چې پلار به په آسانۍ د هغو له کبله ښکته کوله او ملنډې به یې پرې وهلې. هره خبره به چې وه، پلار به یې د زړو پېغلو له خوا د ناولو دودونو، شگونو، ټوټکو او د ماشومانو د بې ځایه او بې پایه نازولو پلو ورواړوله او ویل به یې:

- ته غواړئ په دې نازونو سره هغه (نیکولای جان) د ځان غوندې د یوې زړې بودۍ په توګه وروزي. پوهېږئ. نه نه سردار اندرې زوی غواړي، نه یوه زړه او له واده نه پاتې لور. یا به یې د شهزادګۍ ماریا تر مخې له پېغلې بوري ین نه وپوښتل:

جگړه او سوله

- د روسانو دغه کشيشانو ته بې پايه او بې ځايه درناوی، دغه د شماليو او شمعو لگولو يې خوښېږي کنه؟ او په دې توگه به يې په خپلې لور ملنډې وهلې.

تل به يې خپله لور په ترڅو ترڅو خبرو زوروله د هغه زړه به يې ورماتوه، خو لور به دغه ټول په خورا آساني بڼل او د پلار درناوي به يې کاوه. هغې هېڅکله پلار گنهکار نه گانه. خو ايا دا شونې وه، چې له ټولو دغو آزارونو او قهرونو سره سره چې پلار به يې پر دې کول، هغه ورته گران نه وي، ايا پلار يې پر دې عذاب او ظلم روا گڼل او عدالت يې نه درلود.

خو اصلا د عدالت معنا څه ده؟

شهزادگۍ ماري هېڅکله د هغه عدالت په هکله چې د کبر نښې ولري، فکر نه و کړی. د انساني ټولنې ټول پېچلي او جرې قوانين، د هغې لپاره په يوه څرگنده او روښانه قانون کې مروړل شوي وو، او هغه د عشق او له ځانه د انکار قانون و او دا قانون يو چا موږ ته رانښودلی و. هغه چا چې د انسانانو په لاره کې زوربدلی او له همدې مينې نه يې ژوند ځار کړی و. (حضرت مسيح). چې داسې وه نو شهزادگۍ ماري، څوک وه چې د نورو د عدل او ضلم په اړه فکر وکړي؟ د هغې يوازنی دنده دا وه چې وزورېږي او نور ورته گران واوسي او دا هغه څه و چې دې کول.

سردار اندرې په ژمي کې خپل کلي، ليسه گوري ته راغي. هغه مهربانه، خوشاله او ښه طبعه لرله. شهزادگۍ ماري ډېره موده کېده چې خپل ورور يې داسې نه و ليدلی. هغې داسې انگېرله چې ورور ته يې څه ورپېښ شوي دي. خو سردار اندرې د خپلې مينې په اړه خورته هېڅ ونه ويل. له خپل تگ نه مخکې يې له پلار سره څه ناندري درلودې او د

جگړه او سوله

شهزادګۍ ماریا دې ته پام شو، چې په خواشینۍ سره بېل شول. شهزادګۍ ماریا د ورور تر تګ نه وروسته خپلې یوې خورلنډې ژولیه کاراګینا ته چې د ټولو نورو نجونو په شان یې له د سردار اندرې سره د واده هیله لرله، یو لیک ولیکه ژولیه کاراګینا چې ورور یې له ترکانو سره په جنگ کې وژل شوی و، ماتم درلود.

ګرانې او مهربانې خورلنډې ژولیه!

دا یوه څرګنده خبره ده، چې زموږ ټولو برخلیک له زغمه پرته بل څه نه دی، ستا ویر هو مره دروند دي، چې زه خو یې د زغم تصور هم نه شم کولای، خو یوازینی زغم به دا وي چې هغه د لوی خدای اراده وېولو، چې د هغې له مخې ستاسو او ستاسو د ګرانې مور د آزماينې تکل لري. ګرانې خورلنډې! مذهب او یوازې مذهب دی چې کولای شي موږ ته، نه به وایم چې تسل، بلکې له ناهیلو نه ژغوري. یوازې مذهب دی. هوکې یوازې مذهب کولای شي هغه شخړې چې له ایمانه پرته، دانساني پوهې له ماحول بهر دي، موږ ته راڅرګندې کړي... هغه لومړنی مرګ چې مالیدلی، زه خپله د هغه شاهده وم او هېڅکله به هغه هېر نه کړم. زما د ورورد نازولې ښځې مرګ و. هغه مرګ پر مایې سخته اغېزه پرېښې ده. هغه شان چې تاسو هغه برخلیک حیران کړي یاستئ، چې ولې یې ستا ورور ستاسو له څنګه یووړ، زه هم دې ته حیران وم چې ولې یې لیزا، هغه ښکلې ښاپېرۍ، چې نه یوازې یې چاته تاوان نه رسېده، بلکې له ښېګڼو پرته بله اندېښنه یې په خیالو کې نه ګرځېده، باید مړه شي. خو په هر حال زما ګرانې! دا دي له هغې ورځې نه چې زما وریندار مړه شوې پنځه کاله تېر شول او زه په خپل خوار عقل په خورا ښه توګه دا درک کوم چې هغه باید مړه شوې وای. او دغه مرګ څنګه د خدای د بې پایه مهربانۍ او ټولو ارادو شاهد و، که څه هم موږ د هغه

جگړه او سوله

حکمت په پوره موخه نه پوهېږو، خو داسې تصور کوم چې دا ټول له بندگانو سره د هغه د بې پایه مینې پرته بل څه نه دي. زه زیاتره داسې فکر کوم چې هغه یوه داسې ښاپېری او نازولې معصومه وه چې د مورولۍ د درانه پېټې او د هغو د درنو دندو د سرته رسولو زغم یې نه درلود. هغې که د مېرمنتوب او ښځیتوب سپېڅلې دندې په ښه توګه ترسره کولې، کېدای شي د مورولۍ د درانه زغم، زغم به یې نه درلودای... گراني خورلنډې! دغه خبرې ځکه تا ته لیکم چې، په انجیل کې هغه نغښتل شوی راز چې زما د پاره د ژوند د بهر بنسټ جوړوي، تا ته درولېږم. د هغه له ارادې پرته، د هېڅ خوځېدونکي یو وینسته هم نه ښوري او له موږ سره د هغه بې پایه مینه ده چې د هغه غوښتنې ټاکي، نو ځکه هر هغه چې پر موږ راځي زموږ په ګټه او زموږ د نیکمرغۍ لپاره دي. (په هر حال یې شکر) تاسو له ما نه پوښتلي و چې په راتلونکي ژمي کې به مسکو ته راشم او کنه؟ که څه هم ستا د دیدن سخته لېواله یم، ولې تصور نه کوم او هیله هم نه لرم چې مسکو ته دې راشم. زما دا خبره به تاسو حیرانه کړي، که ووايم چې زما د نه راتګ علت بناپارت دی. تاسو هرومرو خبریاست چې زما د پلار روغتیا ورځ ترورځې مخ په ژوبلېدو ده. هغه نه شي کولای د سیالېو دښمني او بري وزغمي. هغه ژر ژر په قهرېږي د هغه زیاتره نازغمي او قهر له سیاسته دي. هغه دا نه شي کولای وزغمي چې بناپارت دې، د اروپا له ټولو اکانو په تېره بیا زموږ له ټولو اک د سترې کاترینې له کړوسې سره لکه د ښځې په شان کړه وړه وکړي... زما د پلار لپاره د دغه شان کړو وړو زغمل خورا گران دي... تصور کوم هغه زیاتره د خپلو سیاسي عقایدو او له دې کبله چې د هېڅ سیاسي سیالۍ زغم نه لري او خپل نظر د نورو نظرياتو ته د کومې پاملرنې نه پرته وړاندې کوي، اټکل

جگړه او سوله

کوم چې د سختو او زورونکو ناندريو لمسون به شي. نو له دې کبله مسکو ته له تگ سره هومره لېوالتيا نه ښيي. ټولې هغه لاس ته راوړنې چې د تداوی له لارې گټې، پر بناپارت د سياسي ناندريو له لارې به يې بايلي. په هر حال هر څه به د پرژر خرگند شي. زموږ کورنی ژوند که د خپل ورور په لرې والي سترگې پټې کړم، پخوانی رنگ لري. هغه شان چې مې پخوا درته لیکلي و، هغه په دې وروستيو وختو کې د بدل شوی دی. د خپلې مېرمنې تر مرگه وروسته يې سړکال يو ټکان خوړلی دی، په گوگل کې يې يوه خپه را الوتلې ده او بيا هماغه شان شوی دی، چې ما په ماشومتوب کې پېژانده. رښتينوالي، خوږ ژبه والي، پاک زړتوب او نورې هغه ښېگنې چې ما په بل چا کې نه دي ليدلي. داسې تصور کوم چې په دې پوه شوی دی چې ژوند د هغه لپاره پای ته نه دی رسېدلی. خو له دې رواني بدلونو سره سره له جسمي پلوه ډنگر، ژوبل او عصبي شوی دی. د هغه له پلوه پريښانه يم، خو خوشاله يم، چې د ډاکترانو د پخواني ټينگار له امله يې بالاخره بهر ته د هغه سفر پخوانی سپارښتنه ومنله. هيله لرم چې د هغه روغتيا په بشپړه توگه روغه شي. تاسو لیکلي و چې هغه په پترزبورگ کې يو له غوره، ځيرکو او پوهو ځوانانو نه گڼل کېږي، هيله لرم چې زما کورني غرور، به وښيي، ما هېڅکله په دې خبره کې کوم شک نه لاره. هغه مرستې او نيکي چې دلته له خلکو، له مريیونه نيولي تر لويو ځمکوالو پورې کړي دي، شمېرل يې گران کار دی. اوس پترزبورگ ته راغلي او هغه منصب يې تر لاسه کړی دی، چې وړتيا يې درلوده. زه حيرانه يم او تعجب کوم چې څنگه دغه شان آوازي هغه هم ناسمې چې گواکې هغه له کومې وړې رستوفې سره مرموز واده کړی، له مسکو نه پترزبورگ ته رارسېږي. زه فکر کوم چې سردار اندرې به له کوم چا، په تېره بيا له

جگړه او سوله

د غې نجلۍ سره په دغو دلایلو واده وکړي:
لومړي خو دا چې زه پوهېږم چې ورور مې خورا لږ خو بیا هم د خپلې
خدای بښلې بڼې په اړه غږېږي، د هغه ویر او خواخوږي دومره د هغه
پر زړه واکمن دي چې تصور نه کوم، دغه زړه دې بل چاته ورکړای شي
او بیا زموږ دغه نازولې ملک (نیکولای) د میرې منگلوته وسپاري.
دویم دا چې دغه نجلۍ د هغو بڼو له ډلې نه ده چې د سرداراندرې
دې خوښه شي او ده دې واده ورسره وکړي. که رښتیا راباندې وایئ زه
هم نه غواړم چې هغه دې دغه شان بڼه ولري. وښه قلم مې آزاد
پریښود، کیسه اوږده شوه او دا دی دا دویم مخ دی چې توروم یې. د
خدای په امان گرانې خورلنډې، خدای دې تاسو په خپل سپېڅلي رحم
او پناه کې وساتي. زما گرانه ملگرې پېغله بوري ین هم تاسو ښکلوی.
ماریا

۲۲

د اوړي نيمايي وه، چې شهزداگۍ مارييا له خپل ورور سردار اندرې نه چې په سويس کې و، ليک ترلاسه کړ. هغې دغه ليک ته هېڅ انتظار نه لاره، سردار اندرې په دې ليک کې خپلې خور ته يو عجيب او ددې له انتظاره لرې خبر ليکلي و. هغه له پېغلې رستوفې سره دده د بولې خبر و. ټول ليک خپلې کوژدنۍ ته دده په بسکلو ستاينو، د مينې په خبرو او خپلې خور ته د وروگلوۍ او پر هغې د باور له تورو ډک و. هغه ليکلي و چې لا تر اوسه هېڅکله په کومې بنځې مين شوي نه و. دا دی دی اوس نوی د ژوند په معنا پوه شوم، له خور نه يې له دې کبله بنسټه غوښتلي و، چې هغې ته يې د خپلې کوژدنۍ په هکله څه نه ويلي او يوازې يې له پلار سره په دې اړه خبره کړې وه. هغه دا دليل راوړی و چې خور به يې بيا پر پلار ټينگار کړی وای چې د ورور واده ومني، پلار به د هغې هيله نه وای منلي او پلار به يې لاپسي عصبي شوی وای او بله دا چې، خبره لا هغه وخت څرگنده نه وه، لکه اوس چې څرگنده شوې ده. هغه ورځ پلار ده ته يو کال وروسته د واده وعده ورکړه. له هغه وخته دا ده شپږ مياشتې او بښتي دي، يعنې نيمايي موده تېره شوې وه او زه له

جگړه او سوله

هغه وخته اوس زیات دې واده ته لېواله یم. که دغه ډاکټرانو دلته زه د نورو درې میاشتو لپاره په دغو معدني اوبو کې د لامبو لپاره نه وای ساتلای، زه به لا د وخته روسیې ته ستون شوی وای... ته ما پېژنې او له پلار سره مې په اړیکو ښه پوهېږئ. زه هغه ته هېڅ ډول اړتیا نه لرم او هېڅ څه ترې نه غواړم. زه تل خپلواک وم او یم خو د هغه په وړاندې مخالفت هم د هغه د کرکې او قهر سبب کېږي. هغه په داسې حالت کې دی چې له موږ سره د هغه شپې ورځې، خورا کمې پاتې دي، نو ځکه نه غواړم چې هغه دې زما د نیکمرغۍ خنډ شي. دا دي اوس لگیا یم په دې اړه هغه ته یو لیک لیکم او له تا نه هیله کوم چې یوه ښه شېبه غوره او هغه ته یې ورکړې. ته به گوري چې هغه په دې اړه څه وایي، ایا کومه هیله شته چې هغه به دا ومني او کنه؟ ایا هغه به دغه یو کال موده لږ رالنده کړي که څنګه؟

شهزادګۍ ماریا له ډېرو شکونو، دعاگانو او هیلو نه وروسته لیک پلار ته وسپاره، یوه ورځ وروسته بوډا سردار په کراره هغې ته وویل:

- ورور ته دې ولیکه چې تر څو مې نه یم، صبر دې وکړئ، ډېر وخت پاتې نه دی، په همدې لنډو ورځو کې به زما له غمه خلاص شي.

شهزادګۍ غوښتل چې د مخالفت کوم ځواب ورکړي، خو پلار هغې ته د خبرو اجازه ور نه کړه، آواز یې لالوړ کړ او وې ویل:

- واده یې کړه، واده یې کړه گرانه، تردې نه غوره موندې نه شي. هوښیار خلک دي؟ بډای دي؟ د نیکولای جان به ښه میره وي؟ گوره ورته ولیکه، واده یې کړه، همدا سبا یې واده کړه، د نیکولای جان به میره شي. هغه او زه به له بورینکې سره واده وکړم! هه، هه، هه چې دی هم بې میرې پاتې نه شي. خو په یوه خبره باید پوه شي چې نور زما په

جگړه او سوله

کور کې بله ښځه په کار نه ده، پرېږدئ چې واده وکړي، هر چېرې چې ژوند کوي، کوي دې.

هغه ماریا ته وکتل او وې ویل: ته هم هغه ته ورکېده شه؟ خدای دې مل شه! دا گز دا مېدان، خلور پلو دې قبله...
لور ته یې ویل:

-ولې یې ونه کړو، د شهزادګۍ نوم خورا ښه ورسره اېسي، شهزادګۍ ماریا په حیرت سره لیدل چې پلار یې په دې وروستیو وختونو کې خپله فرانسوي مینځه ډېره ځانته نېږدې کړې ده. ورور ته یې ولیکل، چې د ده د لیک په وړاندې د پلار غبرګون شه. دې له ورور سره خپله خواخوږې څرګنده او هغه ته یې ډاډ ورکړ چې د یوډا خوښه به ژر تر ژره ترلاسه کړي.

د شهزادګۍ ژوند ټول د نیکولای له روزنې، د اندرې په اړه خیالونو او له مذهب سره له مینې جوړ و او له هغو نه دې د مرستې هیله لرله، خو ددې تر څنګ لکه هغه شان چې هر څوک خپل ځانګړي ارمانونه لري، شهزادګۍ ماریا هم د زړه په تل کې هغه پټ ارمانونه چې ددې د ژوند پانګه جوړوله، ساتلې وو. ددې د دغو هیلو سرچېنې هماغه خدایي خدمتګارانو ډله وه چې ددې دیدن ته به راتلل...

له دغو خدایي خدمتګارانو نه یوه هم، یوه بوډۍ مېرمن فېدیوسیوشکا نومېده. هغه پنځوس کلنه ښځه، چې کمکۍ ځان یې درلود، ساده، آرامه او چوپ و. دیرش کاله کېدل، چې یو زنځیر یې تر ملا تر لۍ وه، هغې پښېلې سفرونه کول. شهزادګۍ ماریا د هغې زیاته لېواله وه. یو ورځ چې دغې ښځې په یوه تیاره کوټه کې، د یو تن څراغ مخې ته، د خپل ژوند کیسې شهزادګۍ ته کولې، ناڅاپه د شهزادګۍ ذهن ته راغلل، چې فېدیوسیوشکا یوازینی ښځه ده، چې سمه لاره یې

جگړه او سوله

موندلې ده. هغې پرېکړه وکړه، چې همدا لاره غوره کړي... یو کشیش سره یې په دې اړه مشوره وکړه، هغه هم خوښه ورکړه. شهزادګۍ ماریا یو جوړ جامې او تور ټکری په دې پلمه ځانته جوړ کړل، چې ګواکې هغه کومې خدای خدمتګارې ته وربښي... خو په زړه کې، هغه وخت ته سترګې په لاره وه چې دغه جامې واغوندې او له هغو سره لارې شي... خو کله چې یې پلار په تېره بیا کمکي نیکولای ولید، د هغه تکل لږ سست غوندې شو، لږ آرامه شوه او ځان یې ګنهګاره وباله او په کرار کرار یې وژړل. ځکه هغې ته پلار او کمکي وراره تر خدایه هم ګران وو.

دويم کتاب

څلورمه برخه

۱

د انجيل په سپېڅلي كتاب كې راغلي دي، چې له جنته د آدم له شړلو مخكې هغه يوازې استراحت كاوه او له كار او زيار نه بې غمه و. په خاورين انسان كې د هوسايي لېوالتيا په هماغه لومړنۍ بڼه پاتې ده. خو د خداى د لعنت پېټي له دې كبله پرې وريبار دي چې هغه تورن او نه يوازې دې ته اړ دي چې د خپل لاس له تنهاكو ځان موږ كړي بلكې د موږ خټه داسې نغښتل شوې چې نه شو كولاى په اخلاقي آرامتيا هوسا او آرامه واوسو. يو مرموز غږ په پرله پسې زموږ د زړه په غوږو كې انگازې كوي او وايي چې موږ بايد د دغې هوسايۍ له كبله گنهگار وگڼل شو... كه انسان كولاى شواى هغه حالت رامنځ ته كړي، چې په هغه كې هم هوسا، هم گټور او هم خپلې دندې تر سره كړي، د هغه به هممهاله ازلي نيكمرغي په برخه شوي واى. د ټولنې يو ډله چې پوځيان دي، د همدې ازلي نيكمرغۍ او د هرومرو دندې سرته رسولو پړاو ته رسېدلي دي، د پوځي خدمت غوره زړه رابنسكون په همدې اجباري خدمت او هم مهاله د وجدان په آزادۍ كې نغښتى دى او وي به نيكولاى رستوف چې لا همالته د پاولوگراد په غونډ كې خدمت

جگړه او سوله

کاوۀ او د ۱۸۰۷ کال راهيسې د دينيسوف پر خای د سواره پوځ قوماندان شوی و، دغه نيکمرغي په غوره توگه تر لاسه کړې وه.

رستوف يو پاک زړي انسان و چې په پوځ کې لږ قهرجن شوی و او که د ماسکو آشنایانو هغه ليدلي وای، هغه به تر پامه هسې بې لارې او باخاری ورغلی وای، خو په پوځ کې هغه ته، ملگرو، لاس لاندو او مشرانو د يوه گران او درانه ځوان په سترگه کتل. خپله هم له خپل ژوند نه خوشاله و. په دې وروستيو وختونو (پر کال ۱۸۰۹ کې) هغه د مور له خوا په رارسېدلو لیکونو کې، د کورنۍ د مالي وضعې د ورځ تر ورځې خرابېدو په اړه خبرونه لوستل او د مور دا هيله يې ليده چې نور ددې وخت رارسېدلی چې دی بايد د عمر خوړلو مور او پلار د خيال د آرامۍ او د هغو د پريشانۍ د مخنيوي لپاره کور ته راستون شي.

نيکولای چې دغه لیکونه لوستل، له دې يې ويره لرله چې خدای مه کړه، دی له دغه چاپيرياله چې دی ورسره عادت شوی او له غير پوځي پريشانيو نه يې دراتېنېدو نه وروسته هلته پناه اخيستې او دی هلته په خورا آرامۍ اوسي، ونه باسي. هغه داسې انگېرله چې ژر به وي يا لږ په ځنډ هغه به دې ته اړ وي چې بيا د ژوند د بهير هغه ناآرام ورځ ته ورو دانگي. له کړکېچونو او شخړو سره پنجه نرمه کړي، جرې غوټې پرانزي، د ژوند دوکو او نارواووته غاړه کېږدي او له سونيا سره د مينې د وعدې خبرې بيا راتازه کړي. دغه ټولې خبرې او د هغو وريادېدل، ټول وحشتناکه، کړکېچن او ورک لاري وو او هغه به د مور لیکونو ته په سړو او دوديزو خبرو، ځوابونو ليکل او لیکونه به يې په دې تورو: گراني مورې! ستاسو مطيع زوی. په تورو پيل او په همدې تورو به پای ته رسېدل. همدا سې ځوابونه به يې ورلېږل. خو په دې اړه چې څه وخت به کور ته ورستنېږي، هېڅ نه ليکل. ۱۸۱۰ کال و چې هغه ته

جگړه او سوله

له مور او پلار نه يو ځانگړی ليک ورسېد او په هغه کې يې ليکلي و چې ناتاشا يې سردار اندرې ته ورکړه. په ليک کې دا هم راغلي و چې د مشر سردار د مخالفت له امله واده يو کال وروسته کېږي. دې ليک نيکولای هم غمجن او هم خوابدی کړ. لومړي له دې کبله چې، ده احساس کاوه چې ده ته تر ټولو نه د کورنۍ گرانه غړې، ددوی له کوره ځي، دويم دا چې د يوه سواره پوځي په څېر يې هيله لرله چې د دغې بولې په وخت کې کاشکې هلته وای، چې دغه بالکونسکي ته يې بنودلي وای چې له دوی سره څېنې هومره د وياړ وړ نه ده او په رښتيا که ناتاشا په ده گرانه وي، کولای يې شول هر څه د خپل هغه سرسام پلار له څوښې پرته ترسره کړي. يوه شېبه زړه نازړه و چې رخصت واخلي او ناتاشا د ناوې په جامو کې وگوري، خو بيا هغه ته بېلابېل خيالونه، خيالونو ته ورغلل، هغه ته سونيا او له هغې سره د ده اړيکي او هغه ستونزې چې دغه اړيکي به يې ده ته پيدا کړي ورياد شول. نيکولای له رخصتۍ نه لاس په سر شو، خود هماغه کال په پسرلي کې يې د مور نه يو بل ليک ترلاسه کړ. مور دغه ليک د نيکولای له پلاره پټ ليکلي و. دغه ليک دي په دې قانع کړ چې کورته لاړ شي. موريې ليکلي و، که دي کورته راستون نه شي، ددوی د ځمکو او جايدادونو غم ونه خوري، ددوی هر څه به تالا والا او کورنۍ به گدايي ته کېږي. مور ليکلي و چې پلار يې اوس داسې ژوبل شوی، دومره يې هر څه ميتينکا ته پريښي او دومره له هر چا سره خواخوږی دی چې هر څوک يې دوکه کوي او هر څه ورځ تر ورځې خرابېږي او خرابېږي. هغې ليکلي و:

تا ته په خدای قسم درکوم، که همدا اوس را نه شې، کورنۍ او د هغې شتمني له بدمرغۍ ونه ژغورئ، خدای خبر څه به پېښ شي؟ که

جگړه او سوله

ولاړېې راخوځېږه او که ناست يې راپاڅه. دغه ليک په نيکولای اغېز وکړ، د هغه سالم عقل ده ته لارښوونه وکړه چې څه بايد وکړي. اوس هغه بايد کورته ستون شوي وای، که له پوځه يې چوراستعفا نه وای کړي، لږترلږه خويې بايد رخصتي اخيستي وای.

دی بايد همدا اوس تللی وای خو په دې نه پوهېده چې ولې تر غرمۍ وروسته وېده شو. له خوبه چې راپاڅېد سپارښتنه يې وکړه د هغه څې مارس نومي مست آس، چې ډېره موده يې نه و زغلولې، زين کړي. هغه چې له خپل مست آس سره راستون شو، لا وروشکا (د دينيسوف چوپړ چې ده ته يې پريښي و) او خپلو ملگرو ته چې ماښام د ده ديدن ته راغلي وو، وويل چې دی څه موده رخصتي اخلي او کورته ځي. هغه ته دا تصور گران و او ورته عجيبه برېښېده چې څنگه به دی له قوماندانۍ نه د خپل نوي ترفيع خبر او په وروستيو تطبيقاتو کې د بري له امله د (انا) نومي نښان د اخيستو پرته کورته لاړ شي. ده ته دا هم گرانه وه... چې څنگه به يې د مېرمن پشازديڅکا په وياړ د سواره پوځ له خوا په جوړه شوې مېلمستيا او د هغو په نڅا کې چې د مېرمن بارژاوسکا په وياړ جوړېږي، گډون نه کوي... خو هغه اوس په دې ډاډمن او پوه شوی و، چې هغه بايد له دې په زړه پورې او ښکلي ماحوله، هلته لاړ شي، چې هرڅه تشې خبرې او پېغورونه دي د يوې اونۍ په اوږدو کې يې رخصتي واخيسته، د خدای په امانۍ تر مېلمستيا نه وروسته د کور پلو وڅوځېد... کورته د نيمايي لارې تر وهلو وروسته يې له ځانه پوښتنې پيل کړې چې په اترادنيا (په مسکو کې د دوی کلي) کې به څه کېږي. څومره چې کورته نېږدې کېده، د ده په وړاندې د پرتو ستونزو خيالونو، پرده يرغل زياتو... اترادنيا ته لايو تم ځای پاتې و چې گاديوان ته يې درې روبله ورکړل، چې آسونه لاپسې

جگړه او سوله

یرغه کړي. همدا چې له کور سره کوزشو، لکه ماشوم داسې په منډه منډه د کور په زینو داسې وروخوت چې سایې بنده بنده کېده.

تر تودې سترې مشي خوار مشي او د خپلو خپلوانو تر تاوده هرکلي نه وروسته یې هغه خیالونه چې ستونزې یې تر مخې دي، هېر کړل (هر څه هماغه شان دي، چې و، نو ما ولې تلوار کاوه). نیکولای کرار کرار بېرته له کورني چاپېریال او ژوند سره روږدی شو. د مور وپلار په کړو وړو کې یې هېڅ بدلون نه و راغلي، یوازې لږ څه نور هم زاړه شوي وو. هغه نوې خبره چې د مور او پلار په کړو وړو کې ده ورته پام شو دا و چې ددوی ترمنځ د خواشیني او مخالفت روحیه چې پخوا ده نه ولیدلې، پیدا شوې وه. نیکولای د پرژپه دې پوه شو چې دغه روحیه د ناوړې مالي وضعې له امله ده. سونیا شل کلنه شوې وه. بنکلي کېدل یې پای ته رسېدلي او تر هغه څه چې و، د لا بنکلي کېدو هیله یې نه کېده. خو هغه څه چې و، هماغه ددې د بنکلا لپاره پوره و. د نیکولای تر راتګ نه وروسته هغه د مینې او نیکمرغۍ په څپو کې ډوبه وه. د هغې دغې رښتینې مینې او خواخوږۍ پر نیکولای ښه اغېز لاره. پیتیا او ناتاشا هغه حیران کړي و. پیتیا نور نو زلمي شوي و. دیارلس کلن، بنکلي، مست، ځیرک او خورا شوخ. آواز یې هم ډېر شوی و. نیکولای خپلې خور ته هم تر ځیر ځیر کتلو نه وروسته هک حیران و، هغه هغې ته وویل:

- نور نو هغه پخوانۍ ناتاشا نه یې؟

- ولې، بدرنگه او باخارې شوې یم.

- نه، برعکس.

هغه په پټه د هغې غوږ کې وویل: برعکس اوس شهزادګۍ ته ورته

شوې یې.

جگړه او سوله

ناتاشا په خوښۍ ځواب ورکړ: هو، هو، ... او هغې له اندرې سره د خپلې مینې او اترادنيا ته د هغه د راتگ کيسې ورته وکړې. هغه ته يې د اندرې وروستي ليک ولوست او ورور نه يې وپوښتل:

- څنگه خوشاله شوې؟ گوره زه اوس داسې آرامه او نیکمرغه يم...

نيکولای ځواب ورکړ:

- هغه خورا ښه سړي دي، څنگه سخته پرې مينه شوې يې؟

ناتاشې ځواب ورکړ:

- څه درته ووايم، زه په باریس مينه وم، د نڅا په معلم مينه وم، پر دينيسوف مينه وم، خودا وار چوربل ډول مينه ده. دا وار مې زړه آرامه او ډاډمن دي. پوهېږم چې ترده نه بل ښه سړی نه شته، نو ځکه آرامه او ډاډمنه يم. دا وار، د نورو وارو په شان نه دی...

خو نیکولای د بالکونسکي په ريارۍ او دده له خور سره د هغه واده ته په شک کتل. هغه په دې ډاډمن نه و چې د خور برخليک يې ټاکل شوی دی. په تېره بيا چې هغه د خور تر څنگ بالکونسکي نه و ليدلي. هغه په دې کېدونکې واده کې، په کوم ټکي نه پوهېده او د زړه غوټه يې نه آوارېده. هغه په زړه کې دا خبره ډېره کوله:

- نو ولې واده ځنډوي؟ ولې يې کوژده ونه کړه؟ له مور سره په دې اړه تر خبرو او زړه خوالې نه وروسته په تعجب سره پوه شو چې مور هم هغه شان فکر کوي لکه دي. دي پوه شو چې مور هم په زړه کې دغې بولې ته په شک او بې باورۍ گوري. دغې خبرې دي خوشاله کړي.

مور د هغې رځې له کبله چې هره مور يې د خپلې لور د راتلونکي مېړه په وړاندې لري، د سردار اندرې يو ليک خپل زوی ته وربښکاره کړ او وې ويل:

- هغه ليکلي و چې د سامبر د مياشتې نه مخکې راتلای نه شي،

جگړه او سوله

ولې راتلای نه شي؟ پوهېږم ناروغ دي، تداوي ته تللي دي. خو په هر حال، ته په دې اړه ناتاشې ته څه مه وایه، د هغې خوښۍ ته پام مه کوه، دا د پېغلټوب وروستۍ لوبې دي. یوازې زه پوهېږم، چې هر وار د هغه لیک رارسېږي، په دې څه تېرېږي. هغې هر وار خپلې خبرې په دې خبرو پای ته رسولې:

- توکل په خدای، هر څه به ښه شي، هغه خورا ښه ځوان دی.

۲

نيكولاى كورته تر راستنېدو وروسته په لومړيو وختونو كې ډېر په غوره كې ښكارېده، خو له دې حالت سره سره هغه پريشانه و. هغه د جايدادونو په اړه هغو كړكېچونو او چارو زوراوه چې مورييې د هغه د سرته رسولو لپاره دى له پوځه راغونښتى و. ددې لپاره چې هرڅه ژر دغه پېټي له اوږه پريباسي، تر راتگ نه درې ورځې وروسته پرته له هغې چې د ناتاشې دې پوښتنې ته چې چيرې ځي؟ ځواب ورکړي، په برندو سترگو او تريو تندي د کورد ودانۍ هغه برخې ته چې ميتينکا هلته مېشت و، ورغې اوله هغه نه يې د چارو جاج او دکارونو حساب وغوښت. د چارو حساب او د هغو پوښتنه، هغه څه وو چې دى، تر ميتينکا چې ډار پسې اخيستى و، لا خراب پوهېده، خود ده دې پوښتنې ميتينکا هم سرسام کړى و. له ميتينکا سره خبرو او د هغه ځوابونو ډېر وخت ونه غوښت. د بزگرو ټاکل شوي مشر او نورو استازو چې د کورد لان ته دده د راننوتوپه وخت کې د دروازې په خوله کې سترگه په لاره وو. د ځوان گراف غږ اورېده چې له بنگهاري راپيل او

جگړه او سوله

کرار کرار په غېمېدو بدل شو او وروسته بیا بدوښکنځلو ته ورسېد.

- غله، دوکه ماره، ناشکره، لکه د سپي په شان به دې خبرې کړم...

زه مې پلار غوندې نه يم، ستا دې دوکو خو موږ گدایي ته ورسولو.

تر دې وروسته ټولو په خورا خوشالۍ چې ډار هم ورسره مل و، ولیدل چې ځوان گراف، مېټینکا له خټه رانیولی، کشکاري يې، له کوټې يې راوويست، په لغتو لغتو يې واهه او ورته وې ويل:

- ووزه، لعنتي ارواح دې ورکه کړه، چې بیا دې دلته ونه وينم.

میتینکا، لکه بریښنا داسې له شپږمې زینې نه راوالت او مخامخ يې ځان په باغچه کې پټ کړ (د اترادنيا په کلي کې د گنھکارانو د پټېدو ځای و، میتینکا هم چې هروار له ښاره نشه راگرځېده دلته به يې ځان پټاوه او په اترادنيا کې د هغه لاس لاندې وگړو هم د میتینکا له ویرې په همدغې باغچې کې ځان ته د پناه ځای لټاوه. دوی ټول ددې باغچې د ژغورنو، کوډو په کوډو پوهېدل.)

د میتینکا مېرمن او د هغه ښینې (د ښځې خويندې) په خورا وحشت سره د هغې کوټې له وره چې پاک سماوار هلته اېښېده او لوړ په ښکلو بړستونو پټ کت په کې اېښي و، راودانگل.

ځوان گراف، چې سا يې بنده بنده کېده، پرته له هغه چې هغو ته وگوري، په خورا ټینگو ټینگو قدمونو د هغو له څنګه تېر او اصلي ودانۍ ته ورغی.

مشرې گرافینې سمدلاسه له دې پېښې نه خبره شوه، که له یوه پلوه آرامه وه چې ددوی د جايدادونو او مالي چارو غمخور پیدا شو، خوله بله پلوه هغه په دې خواشینې شوه چې ددوی زوی به څنګه دغه دروند پېټي او د هغه ناندري وزغملې شي. څو واره کرار کرار او د پنځو پر سر د نیکولای د کوټې شاته ورغله، هلته يې غوړ ونيو او په دې پوه شوه

جگړه او سوله

چې نیکولای پرله پسې پیپ څښوي.
بله ورځ بوډا گراف، خپل زوی ځانته وروغوښت، په داسې یوې
موسکا چې ویره ترې لاندې پټه وه، هغه ته وویل:
- زما د زړه سره! ته هسې داسې په قهر شوی یې، میتینکا ټولې
خبرې راته وکړې.

نیکولای له ځان سره وویل:
- زه پوهېدم، چې په دې ناوړه دنیا کې کې والله که په هېڅ شي هم
پوه شم.

- ته په دې به خپه شوي وې، چې هغه او سوه روبله په کتابچې که نه
ولیکلي، خو هغه دغه او سوه روبله په پټه په بل مخ کې لیکلي او تا
هغه بل مخ نه وکتلي.

- پلار جان هغه یو دوکه مار دي، زه پوهېدم چې هغه څه کړي او څه
کوي، خو که ته نه غواړې زه به نور هغه ته هېڅ هم ونه وایم.
- نه گرانه! (گراف هم ناآرامه او له دې امله یې ځان گنهکار ګانه
چې ښځه یې څنگه د شتمنیو اداره کوي. د اولادونو په وړاندې ملامته
او په دې نه پوهېده چې کارونه څنگه جوړ کړي) نه، نه زما هیله تا نه دا
ده چې د ټولو چارو واک ترلاسه کړې، ځکه زه زور شوي یم.

- نه پلار جان! زه تاسو نه له دې کبله ښښه غواړم چې په خپلو کړو
مې تاسو خواږدي کړي، زما په رښتیا په دې کارونو سر نه خلاصېږي.
نیکولای په زړه کې وویل:

- بلا ورپسې، بلا په دې بزګرو، په دې پیسو، په دې حسابو، په دې
حوالو، په دې ټولو او پر هغو پانویسې. زه په دې هېڅ شي نه پوهېدم...
له هغه وروستې یې بیا د چا کارو کې ونډه وانه اخیسته، خو یوازې یو
وار ګرافینې خپل زوی وروغوښت او ورته وې ویل چې هغه د

جگړه او سوله

انامیخیلو فنانه د دوو زرو روبلو یو حواله لري او له هغه نه یې وپوښتل له هغه سره څه وکړی؟

نیکولای ځواب ورکړ:

- تاسو غواړئ چې زه ځواب ورکړم؟ نه، نور نو نه انامیخیلو فنانا ما ته گرانه ده او نه د هغه زوی باریس. هغوی، هغه وخت له مور سره نېږدې و چې او خوار وو. او اوس... حواله یې خبرې او په خپل دې کار سره یې زوړ گراف له خوشالۍ نه په ژړا کړ. تردغې پېښې وروسته نیکولای بیا د جايدادونو او حسابونو په چارو کې هېڅ ونډه وانه خېسته او یوه نوې لاره چې دده لپاره یې چورنویوالی درلود، غوره کړ. دا کار ښکار و. ښکار له ډلې ډلې سپیانو سره. زاپه گراف هم ددې ډول ښکار لېواله و. په دې لاره کې یې ډېرې پیسې خرڅولې او لوی لوی ښکارونه جوړول.

۳

يخني پيل شوې وه. د سپېده داغ سرود مني له بارانو نه لمده شوې
 ځمکه، لکه وسپنه داسې کنگل کړې وه او نور نو شني لېو رنگ
 بایلودلی و او هغه شین والی، دنویو کرل شویو ژمنیو غنمو د شنه رنگ
 په وړاندې کم رنگه او د تېرو رېبل شویو غنمو د سوارې د ژېړ رنگ سره
 چې د مالونو تر پېښو لاندې مېده شوي و، په تضاد کې و... د سویانو
 رنگ بدل شوی و، د گېډرې خپلې خورې پرېښې او ډاگونو کې سردانه
 گرځېدلې او ځوان لېوان سپیانو ته ورته شوي وو. د ښکار خورا ښه
 وخت و. د ځوان رستوف سپیان چې خورا ښکاري وو، نه یوازې دا چې
 ډنگر شوي وو، بلکې پښې یې له چاودو ناسور شوي وې. ښکاریانو د
 سپیانو د دغه حالت تر کتنې وروسته پریکړه وکړه چې هغوی د درې
 ورځو لپاره په آرامه پرېږدي او د سپتمبر په شپاړلسمه بیا صحرا ته
 ورستانه شي. ښکار د دوپړاوو له سیمې نه ځکه پیل کړل، چې هلته د
 لېوانو یو ډله لیدل شوې وه. دا د سپتمبر د څوارلسمې نېټې خبرې وې.
 هغه ورځ ښکاریان په کورونو کې پاتې شول. هوا سره او ساړه

جگړه او سوله

سوځوونکي وو، خو ما بنام هوا لږ را توده شوې و. د سپتمبر د پنځلسم په سهار چې کله ځوان رستوف د خوب کالي په ځان د کړکۍ د باندې وکتل، هوا داسې وه چې د بنکار لپاره تر دغه شان هوا نه، بله بڼه هوا پیدا کېدای نه شوه. داسې برېښېده چې آسمان راوړلېږي او دا چې باد نه لگېږي، ځمکې ته راخڅېږي. یوازینی څه چې له هوا نه ځمکې ته یې رابښکته کېدل د پام وړ و، هغه رابښکته کېدونکې لړې وې. د نوږ پندو څانگو د شبنم رانه څاڅکي ځلېدل او پر نویو رالوېدل شویو پاڼو خڅېدل... نیکولای د باندې راووت. په دې وخت د بنکاریانو شړو شړ واورېدل شو او د بنکاریانو مشر دانیل د کور د دیواله له شان راتېر شو. هغه خورا بڼه بنکاري و. خپل ماش و برنج وینښته یې اکرائینیانو ته ورته لکه سرچیه کاسه داسې جوړ کړي وو او یو تاو شوې متروکه یې په لاس کې وه. د هغه بې باکه کړه وړه او گونځې گونځې مخ د هغه د بې باک ژوند څرگندونه کوله. داسې یې پروا او بې باکه چې گواکې په دنیا کې یې د هېڅ چا او هېڅ شي پروا نه لرله. دا هغه د بنکاریانو ځانگړې ځانگړتیا وه. خپله چیرکیسی. (یو قام دی) خولۍ یې د خپل بادار تر مخې لوړه او په خورا سپکاوي یې هغه ته وکتل. دغه شان کتو د هغه بادار نه زور اوه، ځکه هغه په دې پوهېده چې دغه سړی چې تر نورو ځان لوړ او کبرجن گڼي د هغه نوکر او بنکاري دی.

نیکولای غږ کړل:

-دانیلو! هغه په ویرې دا احساس کړه چې دغه راز هوا چې هر څوک بنکار ته بولي، له دغو بنکاری سپیانو او له دغه بنکاري سره د بنکار شوق زیاتوي، انسان بنکار ته هڅوي، لکه هغه شان چې د مین په زړه کې لوېدلې مینه، د معشوقې په لیدلو له هغه ټول تېر خیالونه هېروي.

جگړه او سوله

د انیلو په خپل انگازین، درانه او له چغو ډک غږ سره ځواب ورکړ:
- څه وایئ عالیجنابه؟ د هغه دوی تورې ځلېدوونکې سترگې له
ښکته نه د خپل خاموشه بادار خوا ته ځیر شوې او داسې بریښېدې چې
وايي:

- څنگه؟ صبر نه شې کولای؟

نیکولای چې له دانیلو نه خپلې پوښتنې پای ته ورسولې او په دې
پوه شو چې سپیان ټول ښکار ته چمتو دي (بايد وویل شي، چې خپله
د انیلو هم د ښکار له شوقه لېوني و) سپارښتنه یې وکړه چې آسونه زین
کړي، خو د انیلو لا له کوټې وتلي نه و چې ناتاشا په چټکو گامونو
کوټې ته راننوته. هغې لا نه کالي اغوستي و او نه یې سینگار کړي و.
یوازې یې د خپلې مینځې شال په اوږو اچولې و. پیتا هم له هغې سره په
تلوار راروان و. ناتاشا وویل:

- زه پوهېدم چې ته ځې، خو سونیا وویل چې نه ځې. ځکه زه
پوهېدم چې نننۍ هوا چاته په کور کې د ناستې اجازه نه ورکوي.
نیکولای چې په هغه ورځ له ځان سره ټینگه وعده کړې وه چې
د لېوانو ښکار به کوي، نه یې غوښتل له ځان سره ناتاشا او پیتیا بوزي،
په سره سینه یې وویل:

- څو، خو تاسو نه بیایو، ځکه چې نن د لېوانو ښکار دي، تاسې ته
به مزه درنه کړي او حوصله یې هم نه لري.
ناتاشا وویل:

- ته خو پوهېږې چې ښکار زما لپاره تر ټولو غوره او د خوښې لوبه
ده، دا خو د ورورۍ خبره نه ده چې آسونه زین کړې، ښکار ته لار شې او
موږ څوک هېڅ خبر نه کړي.
پیتیا له قهره و خوتېد او وې ویل: زموږ روسانو مخه هېڅوک

جگره او سوله

نيولی نه شي.

نيکولای ناتاشې ته مخ ورواړاوه او وې ويل: ته تلای نه شي،
مورجانې وويل چې ته بنکار ته تلای نه شئ.

خو ناتاشې په غوڅه ژبه وويل: نه، نه، دا څه وايي، زه هرومرو مخ
مخ يې د نيکولای د سپو او آسونو ساتونکي چوپړ دانيلو ته ورواړاوه
او وې ويل: دانيلو! ورته ووايه چې زموږ آسونه زين کړي، ميخايلو ته
هم ووايه چې زموږ سپيان راوباسي.

دانيل ته چې په کور کې پاتې کېدل هم ورته گران وه او بادار له لور
سره هم خوند نه ورکاوه او داسې کارو تصويريې هم نه خيال ته نه ورته.
هغه سترگې بنکته واچولې او په چټکۍ له کوتې ووت. داسې يې
وانگېرله چې هېڅ يې نه دې اورېدلي، خو هڅه يې کوله چې د وتو په
وخت کې تصادفا له هغې سره ونه لگېږي.

۴

بوډا گراف چې تل يې د ښکار لويې ډلې (سپيان او سړي) ساتلې وې، که څه هم د هغو واک يې اوس خپل زوی ته سپارلی و، په دغه ورځ د سپتمبر په ۱۵ سخت د ښکار شوق اخېستی و او غوښتل يې د ښکاريانو له ډلې سره يو ځای شي.

يو ساعت وروسته ټول د ودانۍ مخې ته راټول وو. نيکولای په خورا تندو او چټکو گامونو د ناتاشا او پيتيا له مخې چې غوښتل يې ده ته څه ووايي، تېر شو او هغو ته يې داسې څرگنده کړه چې اوس د هغو د اپلتود اورېدو وخت نه لري. هغه د سپو او ښکاريانو هر ډله جلا جلا په ځير وڅارله. يو ډله سپيان او ښکاريان يې مخې ته ولېږل او خپله پر خپل سوربخون آس سپور او د خپلو سپو پر ډلې يې غږ وکړ، وې خوځول، د درمندو له مينځه تېر شول او د دښتې له لارې د اترادنيا د ځنگله پلو و خوځېدل.

د بوډا گراف آسوان، د هغه سور سپين ياله ويفلينسکي نومي آس چمتو او خپله گراف له گاډۍ سره هغه څارځای ته چې ورته ټاکل شوي

جگړه او سوله

و، لار.

ټول سپيان چې بنكارته چمتو شوي وو، شمېر يې څلور پينځو سو ته رسېده. دغه سپيان په شپږو ډلو كې، شپږو كسانو زغلول. دغه راز څلويښت تازيان هم و، چې اتو كسانو يې لارښوونه كوله كه په ټوليزه توگه د بادارانو ځانگړي سبي هم وشمېرو، شمېر يې يو سلو دير شو ته رسېده، چې اتو تنو بنكاريانو ځان سره مل كړي وو.

هر سبي هم خپل خاوند او هم خپل نوم پېژانده. هر بنكاري خپله دنده، ځای او هغه ته سپارل شوې سيمه پېژانده. همدا چې له كروندو او پاليزونو نه واوښتل، ټول پرته له هغه چې سره وغږېږي، ټولو په چوپيتيا له نيغو او بې لارو او د ډاگونو له لارې ځان د اترادنيا ځنگلونو ته برابر كړل.

آسونه، د ډاگونو پر گوگل لکه پر پاسته فرش داسې زغلبدل، خو کله به يې چې يو نيم ډنډ يا غوچورې مخې ته ورغې، هر پلو ته به يې اوبه وشيندلې. ورپسې آسمان، کرار کرار او په اوډلي توگه د ځمکې پلو ته راشېوه وه. هوا توده، آرامه او کراره کراري وه. کله ناکله به د کوم بنكاري چغې، يا د کوم پرنجھاري يا د متروکو شپږقھاري يا د سپيانو غيا تر غوږه شوه.

د يو ورست په واټن له كوره لرې شوي وو چې پنځه سواره له خپلو سپيانو سره مخامخ له خورو لږو نه ددوی پلو ته را روان وو. د هغو تر ټولو نه مخکې پر آس سور، يو بنكلي زړه رابنکوونکي بوډا، چې گن، اوږده سپين بریت يې لرل، را روان و.

نيكولای چې له بوډا سره مخامخ شو، وې ويل:

- سلام كاكا جانه!

بوډا چې درستوف د كورنۍ، له لرې خپلوانو او يو بې وزلي سړي

جگړه او سوله

و، وويل:

- حساب پاک دی وړاندې، زه پوهېدم. زه پوهېدم، چې دې هواته
ټينگېدای نه شي. هو، حساب پاک دی وړاندې، هرومرو ښکار ته ځئ،
حساب پاک دی وړاندې. (حساب پاک دی وړاندې، دا دهغه تکیه کلام
و، چې هره شېبه يې کاراوه).

هغه وويل:

- ژر کوئ او کنه ایلاگیني ښکاريان او انډيوالان يې د
کورنيکيو په سیمه کې ولاړ دي، حساب پاک دی وړاندې، تر تاسې نه
به مخې شي او په رڼو سترگو کې به هر څه درنه یوسي.
نيکولای وويل:

- چې داسې ده، راځئ چې خپلې ډلې سره یو ځای کړو.
د سپيانو ډلې يې سره یو ځای کړې، نیکولای او کاکا جان څنگ
تر څنگ روان وو. ناتاشا چې سر په شال کې مروړلې، ځلېدونکې
سترگې يې د خوشالې او مستې خبرې په منځ کې، ځلېدې تر شايې
پیتیا چې پسې رسېدای نه شو او میخایلو فني چې له ناتاشې سره
مینځتوب کاوه، هغو ته نېږدې کېدل. پیتیا په خندېدو خندېدو کې د
خپل آس جلو کشاوه. ناتاشا په خورا ډاډ او ټينگه پر خپل عربي آس
ناست وه... او په خپل لاس يې د آس افسار راکش او په ننداريزه بڼه يې
هغه ودراره.

بوډا کاکا جان په خوښۍ ناتاشا او پیتیا ته وکتل. د هغه دانه
خوښېدل چې ټوکې او لوبې او جدي کارونه له ښکار سره ګډ شي.
پیتیا چغه کړه: کاکا جان! سلام! موږ هم درځو.
کاکا جان په ځېړه ژبه وويل: سلام! سلام! پام کوئ، چې سپي
پرېنېږدئ...

جگړه او سوله

د اترادنيا ځنگلونو ته دوسوه مترلاره پاتې وه. بنکاريان ورنږېدې
کېدل. رستوف او کاکا جان، خپله وروستۍ پريکړه وکړه چې سپيان له
کوم ځايه بنکارتو ورنښکاري. رستوف ناتاشا ته هغه ځای چې بايد هلته
ودرېږي... وروښود او خپله ځنگله ته ورشېوه شو.

کاکا جان نیکولای ته وویل: ښه کاکا جان! ته لېوه سره مخامخ یې
پام کوه چې له لاسه دې ونه وزي.
نیکولای وویل: گورو به چې څه کېږي...

۵

په دې وخت کې نیکولای رستوف، په خپل څارځای کې ولاړ او د لېوه راتګ یې څاره. د څارونکو ښکاریانو د رانېرېدې کېدونکي شرو شور، د هغه ده ته د آشنا سپیانو غږ او د بېلابېلو غږونو له اورېدو نه یې کولای شو دا اټکل وکړي، چې هلته څه تېرېږي. هغه په دې پوهېده چې هلته زاړه او ځوان لېوان دیره شوي دي. هغه په دې پوهېده چې ددوی څارونکي ښکاری سپیان په دوو ډلو ویشل شوي، او کوم لېوه یې پسې اخیستی، څه ناوړه پېښه پېښه شوې ده او هره شېبه کېدای شي چې دده تر څنګ کوم لېوه راپیدا شي. په دې خیالونو کې ډوب و چې لېوه به څنګه له کومې خوا راځي او څنګه به دی پسې اخلي. خودم په دم یې هیله په ناهیلۍ بدلېده. خو ځله یې خدای ته دعا او هغه ته یې زاري وکړې، چې دده تر څنګ له شنیلېو بوټونه، دده مخې ته لېوه راپیدا شي. هغه هماغه شان د زړه له کومې دعا کوله چې ځینې کسان یې هغه ته د ناوړه، پېښې د ورپېښېدو په وخت کې کوي. هغه خدای ته زاری کولې:

- دا څو نوتا ته څه گرانه ده، چې همداسې شي، او لېوه زما مخې ته راپیدا کړي؟ پوهېږم چې ستا دربار لوی دی، پوهېږم چې ستا نه زما

جگړه او سوله

دا غوښتنه لویه گناه ده، مگر ستا له درباره څه کمېږي چې لېوه همدلته زما مخې ته راپیدا کړي...

له زرواره زیات د دغه نیم ساعت په اوږدو کې د هغه ناآرامه او له هیلو ډکې سترگې د ځنگله د چنارونو پیر سرد دوو ولاړو بلوتو ونو شاوخوا خاړله...

هغه له ځان سره ویل:

- نه، زه او دومره نیکمرغي، دا نو هغه ته څه سخته خبره خو نه ده!
نه، نه کېږئ! زه او دومره بخت، تل نه په لوبو او نه په جگړه، په هېڅ شي کې زما بخت نه شته.

د هغه په خیال کې په چټکۍ د اوسترلیخ او دولو خوف یادونه راتاژه خو بیرته تن شول. هغه به غوږونه څک کړل، هرې خوا ته به ځیر شو، کله به یې کینې او بیاباه یې ښی. خوا ته مخ واړاوه او یو متې غږ ته به غوږ او زړه کې به یې وویل:

یوازې یو ارمان لرم چې په ژوند کې، که یو ځل هم وي، یو لوی لېوه پسې واخلم، نورله خدایه هېڅ نه غواړم. یو واریا یې خپلې ښۍ خوا ته وکتل او وې لیدل چې له خالي ډاگه دده خوا ته څه شي رادرومي. یو ژوره سایې ووېسته، د داسې د یو چا ژوره سایې ډېر وخت د کوم شي رارسېدو ته سترگې په لاره پاتې شوی وي او هغه یې ترلاسه کړی وي. هغه په زړه کې ویل: نه، دانا شونې خبره ده! ستره نیکمرغي یې په برخه شوې ده، هغه هم پر دې سادگۍ، بې شروسوره، بې ډهل او نغاري! رستوف په خپلو سترگو او لیدلي حال باور نه لاره او دغه شک یوازې یوه شبېه و، لېوه مخې ته راو دانگل او په خپله لاره کې یې له پراته غوچوړي نه گام کړ. هغه زوړ عمر خوړلي لېوه وه، د شاوړۍ یې خړې، خود گیلې هغه یې سرې رنګه، مگر ځای ځای داغ شوي وې. په

جگړه او سوله

چټکۍ وړاندې روان و. په دې ډاډه وه، چې هېڅوک یې نه ویني. رستوف سا بنده، مخ یې واړاوه او سپيانو ته یې وکتل. هغه ولاړ، پراته، لېوه یې نه لیده او له دنیا نه ناخبره وو...

رستوف شونډې وښورولې او له ځان سره یې وویل:

- اولیولیو... هې هې! سپیان له ځایه پاڅېدل، زنځیرونه یې ورپرېږدل او غوږونه یې څک کړل. زاړه کارای، نوي شډل سپی، خېل په ډاږو وگړاوه پاڅېد، غوږونه یې څک او خپله له وړیو ډکه لکۍ یې وښوروله.

په هغه وخت کې چې لېوه رانېږدې او له ځنگله لرې کېده، رستوف له ځان سره وویل:

- سپي پرې وروشکارو او که ونه شکارو؟ ناڅاپه د لېوه حال بدل شو، ورپرېږد، هغه، هغه انساني سترگې چې ده ته څېرې او ولیدې، ترهغه وخته یې نه وې لیدلې، په کراره یې ښکاري ته سر ورواړاوه او ودرېد، داسې برېښېده چې له ځان سره به یې ویلې وي:

- مخ وړاندې؟ که بېرته شاته؟ په هر حال مخ وړاندې!

په نرمه، کراره خو آزاده ځغاسته یې وړاندې تگ ته دوام ورکړ، نیکولای لکه لېونی چې رмбаړې وهي، چغه کړل:

- راو نیسئ!

خپل ښکلی آس یې یرغه او په چټکۍ یې ځان شیلې ترورجوړ کړ. له چولونو او چینو ورو اوښت او داسې روان و چې غواړي د لېوه لاره بنده کړي. سپو یې ترده نه، چټک ځغاستل. نیکولای نه، خپلې چغې اورېدې او نه یې داسې احساسوله چې ځغلي. هغه نه خپل سپیان لیدل، نه هغه ځای چې ده پرې ځغاستل. یوازې ده هغه شیله او په هغه کې ځغاستونکي لېوه، چې لکه باد په یوه مخه الوته، او شېبه په شېبه

جگړه او سوله

بې چټکي زیاتېده، لیده.

تر هر څه لومړی تور خال خالي غټ کوني میلکای نومی سپی، لېوه پسې ځان ورور ساوه. نېرېدې و، چې وې داړې، خو لېوه مخ راواړاوه، هغه ته یې وکتل او میلکای ددې پر ځای چې د تل په شان پرې ورگام کړي، لکۍ بنکته کړه او منډې یې سستې شوې.

نیکولای چغې کړې:

-رانیسه یی!

په دې وخت سور لېویم نومی سپی له میلکای نه ځان مخکې کړ، پر لېوه یې وروډانگل، د کوناټو په منځ کې یې داړې پرې خښې کړې، مگر ناڅاپه او په وحشت له هغه نه راجلا شو. لېوه یوه شېبه کېناست، داړې یې د گواښ په نښه سپی ته جینګې کړې، خو بېرته پاڅېد، وړاندې یې منډې کړې، او د ده پسې غغلیدونکي سپیان چې نور ده ته نېرېدې شوي وو، دیوه ارشین په واټن ده پسې روان وو.

نیکولای فکر وکړ: نه، نه دا ناشونې خبره ده! هغه همدا سپی په ناآشنا غېرمبارې وهلې:

-رانیسه یی! تاته وایم رانیسه یی!...

هغه خپل زوړ سپی پسې، چې د ده یوازینی هیله وه، دې خواها خوا کتل. زاړه کارای نومی سپی په خپل ټول دروندوالي او قوت سره هغه پسې د رسېدو او د هغه د لارې د خنډېدو هڅه کوله، مگر لېوه لاپسې چټکېده او سپی کرار کرار، کرارېده. دا ښکاره وه چې د کارای کړه ناسم او لېوه پسې به وروڼه رسېږي. نیکولای هم لیدل چې تر ځنګله پورې هومره لاره پاتې نه وه او که لېوه ځنګله ته ننوزي، نور به رښتیا د هغه ښکارول له لاسه وتلې خبره وي. هغه یو ښکاري او د هغه سپیان ولیدل چې د مخامخ لوري نه، د هغه خواته راغغلي. لا هیله

جگړه او سوله

پاتې وه، يو ځوان اوږده غړي سپي چې نيكولاى نه پېژانده، مخامخ پر لېوه ورو دانگل، هغه يې وداړه او نېرېدې وه چې هغه له پښو يې وغورځاوي. لېوه په داسې يوې چټكۍ چې چاله هغه نه انتظار نه درلود، پر سپي ورو دانگل، د هغه د داړو غږ واورېدل شو او ځوان سپي په وينو لړلې، خبرې شوى، په زگړو زگړو په ځمكه ولگېد.

نيكولاى په ژرغوني آواز وويل:

- پلاره! زما كارايه! د زړه سره!

... خو نيكولاى هېڅ پوه نه شو چې په كاراي څه شوي، خو دومره يې وليدل چې سپي يې لېوه لاندې كړى دى... كاراي د لېوه په غاړه داړې خښې كړې وې... نيكولاى دغه شېبې د خپل ژوند تر ټولو خوږه شېبه گڼله.

سپيانو، دوه نور لېوان ښكار كړي وو او درې نور هم تازيانو.

ټول ښكاريان له خپلو ښكار شويو ځناورو او كيسو سره د هغه لوى لېوه ليدو ته راټول شوي وو... لېوه، هغه سپيانو او ښكاريانو ته چې پر ده راټول ښوي وو، كتل... ايليا اندريو ويچ هم لېوه ته وروړاندې او لاس يې پرې تېر كړ، هغه وويل:

- څومره غټ دى، هغه دنيلو نه چې دده تر څنگ ولاړو، مخ

وروړاوه او وې ويل:

- غټه بلا ده، بلا!...

- دانيل په چټكۍ خولۍ له سره پورته كړه او وې ويل:

- هو عاليجنابه! پر غټ دى!...

۶

بوډا گراف کورته راستون شو، ناتاشا او پېتيا که څه هم ژبه کړې
 وه چې ډېر ژر به راستانه شي، خو بيا هم په ښکار کې پاتې شول. وخت
 ډېرو او ښکار دوام درلود. غرمې ته نېرېدې يې دوه ډله سپي، هغې
 تنگې درې ته چې له تنکو نيا لگيو ډکه وه، وروښل نیکولای د ريبل
 شويو کروندو په منځ کې ولاړ او خپل ټول ښکاريان يې ليدل.
 نیکولای، هغه غنمو ته کتل چې لا شنه و او د هغه يو ښکاري يوازې په
 يوه وياله کې ځان پټ کړی و، دوی همدا چې د سپو ډلې ښکار پسې
 وښلې، نیکولای د يو سپي غږ چې ده ته آشنا و، اورېد. دغه سپي
 (والتون) نومېده. نور سپي هم هغه سره همغږي شول، غږونه به يې کله
 په کرار او کله لور شول. يوه شېبه وروسته د ځنگله نه يور اتلونکی
 ځانگړی آواز، گېډرې پسې د څارنې غږ وکړ او ټول سپيان د کروندو
 پلو ډاگونو نه غنمو ته ورشېوه او له نیکولایه لرې شول.

ښکاريان په څارځايو کې ځای پر ځای او خپل سپي يې وشکارل.
 نیکولای يوې سرې، لنډوڼې او عجيبې گېډرې ته پام شو چې سترې
 ستومانه د غنمو منځ کې خغلي. سپو هغه پسې اخېستې او ژر سپي

جگړه او سوله

ورورسېدل. گېډرې د هغو په منځ کې چورليدې... او لکۍ يې ښوروله...
خو ناڅاپه يو سپين سپي چې نیکولای نه پېژاند پر هغې وروډانگل او
بيا يو تور سپي پر هغې یرغل وکړ... سپيان له گېډرې تاو شول، دوه
ښکاريان په چټکۍ سپيانو ته راوړسېدل. د يوه سور هغه، سره خولۍ
پر سروه او يو بل يې شنه کالي اغوستي و. هغه کوم پردی سړی و.
نیکولای له ځان سره وويل: دا نو لاپسي څوک دي؟ له کومې راپيدا
شول؟ دا خود کا کا جان سړي نه دي.

ښکاريانو گېډر په سپيانو وژغورله... خو ناڅاپه هلته يو اخ و ډب
پيل شو. د نیکولای مرستندوی رامخې ته شو او وې ويل:

- هغه يود ايلگين ښکاري دی، چې له ايوان سره يې جوړه نه ده.

نیکولای خپل چوپړ ناتاشا او پېتيا پسې ولېږل... چې هغوی
راولي... هغه يې سره واستل...

له هغو ښکاريانو نه، چې يوه يې شرو شور گډه کړی و، پر آس سپور
و، يوه گېډر تر زين لاندې ځړولې وه، له ځنگله راووت او خپل ځوان
ارباب ته ورنېږدې شو... رنگ يې الوتې، سايې بنده بنده کېده، ديوي
سترگې لاندنۍ برخه پېشنه شوې وه، خودی له دغه شنه والي نه خبر نه
و.

نیکولای وپوښتل:

- څه خبره ده؟

- غوښتل يې چې زموږ د سپيانو ښکار رانه يوسي. زما څپر رنگې

سپۍ دا گېډر داړې وه... ما هم دا گېډر په اوربوز وو هله...

نیکولای د خپل ښکاري خبرو ته هومره پام ونه کړ، ناتاشا او پېتيا
ته يې وويل چې همدلته ده ته ودرېږي او خپله د ايلگين ښکاريانو ته
ورغي، هماغه د سيالانو د اخ و ډب ځای ته.

جگړه او سوله

بريالي ښکاري د گڼه گونې او انډيوالانو خوا ته ورغلي او هلته يې د خپلو کړو غوري يې پيل کړې، هغه وويل چې د ايلاکين او رستوف کورنۍ له پخوانه په دې سيمه دعوا لري او هغوی تل هڅه کوي، چې په دې سيمه کې ښکار وکړي، چې له پخوا د رستوف د کورنۍ گڼل کېږي او گواکې په هغه ورځ دوی لاسي هلته گمارل شوي و، چېرې چې رستوف ښکار کاوه، نه يوازې ښکار او ورته ويل شوي و چې، د رستوف ښکار ترې برمه کړي.

نيکولای هېڅکله ايلاکين ليدلای نه و او تل د هغه په وړاندې له کرکې او سيالي نه ډک و... هغه يې خپل خورا لوی دښمن گانه... هغه له ډېره قهره غورېده... او هرو کړو ته چمتو و...

نيکولای همدا چې د ځنگله څنډو ته ورورسېد، هغه د دښمن پر ځای پر آس سپور يو ځوان... با اده او مهربانه سړی وليد، چې ده ته يې هرکلي وايي او ده له ليدو نه سخت خوشاله بريښي. ايلاکين د هغه مخې ته راروان او د هرکلي په نښه يې خپله خولۍ لږ پورته او وې ويل: دې ددې پېښې له کبله خورا خواشینی دی، ده سپارښتنه کړې هغه ښکاريانو ته جزا ورکړل شي، چې د پردیو سپو له منگلو يې د ښکار د را اېستلو هڅه کړې ده. هغه له ځوان گرافه هيله وکړه چې ده ته ور اوږد شوی لاس کېښکاري او ده په سيمه کې ښکار وکړي.

ناتاشا په دې ډېره ويرېده چې پر ورور يې کومه بده پېښه را نه شي، په خورا تلورا او گېڼۍ ورپسې ورغله، خو هلته يې د دوو سيالانو او دښمنانو پر ځای د دوو دوستانو په شان کسان وليدل، هغو ته ورنږدې شوه، ايلاکين د ناتاشا په ليدو د درناوي په نښه خوله د لومړي ځل نه، لا پورته کړه او په خوږه موسکايي وويل:

- شهزادگی گرافينه، هم د ښکار په زده کړې کې او هم په خپلې

جگړه او سوله

ښکلا سره چې د هغه په اړه مې ډېر اورېدلي دي، د طبیعت او ځنگلو د ساتونکي ديان (په یواني اساتيرو کې د طبیعت او ځنگلو ملکه) ته ورته ده.

ایلاگین د خپلو ښکاریانو د تېروتنې د پور په بدل کې، ډېر ټینګار او له نیکولای نه هیله وکړه چې د ده ځانګړي ښکار ځای ته د ده بلنه ومني... نیکولای دا بلنه ومنله او له خپلو ښکاریانو سره چې اوس دوه برابرې شوي وو، آ پلو و خوځېدل...

۷

کله چې ما بنام ایلاکین او نیکولای مخه ښه وکړه، نیکولای دومره له کوره لرې و چې هغه د کاکا جان دا خبره چې ښکار پرېږدي او شپه د ده په کلي، میخایلو فکي تېره کړي، ومنله.

کاکا جان وویل:

- څنگه که زموږ کره لار شوو. حساب پاک دی، وړاندې!

هغه تر یوې ژورې سا اېستلو وروسته دوام ورکړ:

- هوا باراني او لمدبل زیات دی، لږ دمه به وکړې او کمکۍ گرافینه

به گاډۍ کې راولې.

د کاکا جانې خبره ومنل شوه او یو ښکاري یې اتراد نیا ته گاډۍ

پسې ولېږه. نیکولای، ناتاشا او پېتیا د کاکا جان کور ته لاړل.

پنځه شپږ تنه لوی او واړه د ارباب د هرکلي لپاره د ودانۍ زینو ته

راووتل. په لسگونه ښځینه چوپړانې، زړې، ځوانې او واړه د کور د شا

زینو ته وتلي وو چې رارسېدونکو ښکاریان وگوري.

د سورو ښکاریانو په منځ کې، د ناتاشې، دیوې ښځې او دیوې

مېرمنې شته والي د کاکا جان چوپړان دومره حیران کړي وو چې زیاترو

یې شرم هېر کړي و، هغې ته ورنږدې کېدل. په ځیر ځیر یې هغې ته

جگړه او سوله

کتل، د هغې په مخکې یې د هغې په اړه خپلې خبرې او یادونې یادولې، گواکې چې کومه معجزه شوې ده، یا کوم عجیبه څاروي چا نندارې ته یې راوستی، نه ښځه چې د ځان په اړه غږېدا واورې او پرې پوه شي.

-ارینکا! گوره، ښه گوره! پر آس هم په څنگ ناسته ده، ناسته ده او لمن یې هم ځوړنده ده.

-ای خدایه! توره یې گوره، توره یې هم اچولې ده.

-ورته گوره، لکه تاتاره داسې ده.

یو تن چې تر ټولو زړور و، مخامخ یې ناتاشې ته وویل:

-څنگه چې آس پورته نه رالوېږي؟

کا کاجان د باغ د څنگله د ونو په منځ کې د خپل لرگین پناه شوي کورد مخې زینو ته له آس نه راکوز، خپلو چوپړانو ته ځیر او په لوړ او دریځوالي غږ یې نارې کړې او وې ویل چې لاړ شئ او د مېلمنو د هرکلي لپاره هرڅه جوړ کړئ.

چوپړانو سره منډې کړې. هر څوک خپل کار پسې لاړل. کا کاجان ناتاشې راکوزه کړه، له لاسه یې ونيوله او د کور پر لرگینو شور کوونکو زینو یې وروخېژوله.

د هغه د کور دیوالونه، کاگل نه درلود، لرگي نه یوازې پوښل شوي نه وو، بلکې هومره پاک هم نه وو. که څه هم دلته تنبلۍ او بې اعتنايي نه احساسېده خو دا احساسېده چې په دې کور کې څوک د داغونو او گردونو د پاکولو تکل نه لري. دهلیز ته د تازه مېوې راته او پر دیوالونو د لېوانو او گېډرو پوستونو ځوړنده وو.

کا کاجان خپل مېلمانه له دهلیز نه وړه سالون ته چې میزونه او سرې څوکۍ په کې اېښي وو بدرگه او له هغه ځایه یې بیا هغه

جگړه او سوله

مېلمستون ته بوتلل چې سپين د چناره د لرگي جوړ گرد ميز په کې اېښي و او څو کيو بڼايسته کړي و او بيا يې هغوی خپله د کار کوټه چې يوه زړه لاستې لرونکې څوکۍ په کې اېښې وه او نخي فرش په کې پروت و، بوتلل. د کوټې په ديوالونو د سوروف (روسي جنرال) دده د مور او پلار، دده خپل تصويرونه او يوه پوځي دريشي څړوند وو. په کوټه کې د تندو تنباکو او سپي بوی هم لگېده.

کا کا جان، له مېلمنو نه هيله وکړه چې په کوټه کې کينې او وې ويل چې د خپل کور په شان آرامه و او سي او خپله ووت. او گای نومي سپي هماغه شان په خټو ککړ کوټې ته راننوت، په کټ يې ځان و اچاوه او په خپلو غاښو او ژبې د ځان په پاک کولو لگيا شو. له کوټې نه يو دهلېز پيل شوی و چې په يوې پردې په دوو برخو ويشل شوی و. د ديوال ډوله پردې له شان نه د ښځو شورشور او د موسکا غبراته.

نيکولای، ناتاشې او پېتيا چې جامې وويستې پر څو کيو کېناستل. پېتيا سر به څنگل کېښود او سمدلاسه وېده شو. ناتاشا او نیکولای چپه خوله ناست وو، څېرې يې تکې سرې برينښېدې. دواړه ډېر وږي، خوبيا هم خوشاله وو. (تر ښکار نه وروسته، په کوټه کې نیکولای، د خور په وړاندې د نارينتوب غورې نه کولې) ناتاشا خپل ورور ته سترگه کېښکوده او دواړو تر ډېره وخته پورې خندل، خو مخکې له هغه چې دوی د خپلې خدا لپاره پلمه پيدا کړي، خدا يې لا پسې زياته او په کړس کړس بدله شوه.

تر لږ څنډه نه وروسته کا کا جان قزاقي کميس په غاړه، شين پرتوگ اغوستی او لنډې موزې په پښو کوټې ته راننوت. ناتاشا احساس کړه، همدغه جامې چې کا کا جان په اترادنيا کې اغوستې وې، غير معمولي او آن د خدا وړ برينښېدې، خو دلته هغه ددوی تر کوټونو او کميسونو

جگړه او سوله

نه ښې ښکارېدې. کاکا جان خوشاله و، نه یوازې دا چې د خور او ورور له خدا نه خواږدی نه شو. (دا یې آن په زړه کې هم تېره نه شوه، چې گواکې هغوی دې وکولای شي د ده پر ژوند وځاندي) بلکې خپله هم له هغو سره په خدا پیل سر شو...

د کاکا جان له راتگ سمدلاسه وروسته د کوټې دروازه یوې ښځې راخلاصه کړه، د پښو له غږ یې ښکارېده چې پښې بلې ده، خو څلویښت کلنه ځوانه، ښکلې، سپینه سره ځلېدونکې څېره، غوښینې شونډې او ژامې لاندې هم غوښینه وه. په خورا مهربانۍ او درناوي یې هر مېلمه ته جلا وکتل او له هر څه یې د مېلمه پالنې نښې وربدلې. په یوه مالگینه ادبې، هغوی ته ستړي مشي وویل (دا د کاکا جان ښځه وه) که څه هم د زیاتې خوربزالي نه یې، ټټر او گیده وړاندې او سربې شاته وتلی و، په خورا بې سارې چټکۍ او حیرت سره یې بوتلونه د بېلابېلو خوړو او د ډوډۍ رنګارنګ قابونه پر میزونو اېښودل. همدا چې کار یې پای ته ورساوه، له میزه لرې او موسکایې پر شونډو خوره شوه. د دروازې خولې کې ودرېده او داسې برېښېده چې دغه ښځه رستوف ته وایي دا هم هغه او دا هم زه، اوس د کاکا جان د کار په رازونو پوه شوی؟ او څنګه به څوک نه پوهېږي؟ نه یوازې نیکولای، بلکې ناتاشا هم د کاکا جان...

انيسافيو درو فونا (د هغه ښځه) د راننوتلو په وخت کې د هغه د وروځو په برندوالي، چې د هغه د نیکمرغۍ او د ډاډمنتوب څرګندونه یې کوله، پوه شول، چې راز چېرې او په څه کې دی. په پطنوس کې یوه بوتل خوندور شراب، د میوو او شرابو ګډې اوبه، مرخېرې، په غوړو کې د تورو وړو (ګډولې) پتېرې، انګبین، پاخه انګبین، منې، خستکې، پنیر، مربا او په عسلو کې نغښتل شوي چارمغز، اېښي وو.

جگړه او سوله

وروسته بيا انيسا فيودروفنا، ډول ډول مړيا چې په انگينو او بورې کې پاڅه شوي وو، د لاندي غوښه او سور شوی چرگ چې هماغه شېبه برابر شوي وو، راوړل.

دا ټول د انيسا فيودروفنا د لاس کوډې وې... دا ټول دې په خپله پاڅه کړي، او په هر څه کې د هغه د ښه ذوق ښې څرگندې وې. ټول د هغې په شان سپيڅلي، پاک او سپين او د هغې د موسکا په څېر خوندور وو. هغې به کله له دې خوړو نه او کله به يې ناتاشې ته ست وکړ چې له هغو ميوو نه کومه مړۍ واخلي او ويل به يې:

- نوش جان يې کړه ناتاشا جانې، گرافينې، نازولې!

ناتاشا ټول او هر څه په خوند خوند خوړل. هغه داسې انگېرله چې دغه شان په غوړو کې د تورو وړو پتېرې، انگين او په عسلو کې نغښتل شوي مند کې هېڅکله هېڅ ځای نه دي خوړلي.

انيسا له کوټې ووت. رستوف او کاکا جان ماښامنۍ خوړله، له شرابو او د گيلاسو د اوبو د يو نيم غوړپ سره سره د پخوانيو او راتلونکو وختونو او پېښو په اړه خبرې کولې او روگای نومي او د ايلاکين سپي يې هم نه هېرول. ناتاشا چې سترگې يې ځلېدلې، مخامخ دوی ته پر څوکۍ ناسته وه او هغو ته يې غوږ نيولی و. څو ځله ناتاشې هڅه وکړه چې پېتيا د ډوډۍ لپاره راوينس کړي خو هغه څه نه پوهېدونکې خبرې کولې او داسې برېښېده چې نه راوينسېده. ناتاشا دې ته په دې نوي ځای کې دومره خوشاله، دومره آرامه او بې غمه وه، چې دعايې کوله، گاډۍ ژر راونه رسېږي. په يوه شېبه کې چې ناڅاپه ددوی منځ کې چوپيتيا راغله، کاکا جان د هغو کوربنو په شان چې د لومړي ځل لپاره خورا نېرېدې کسان مېلماننه کوي، د هغې پوښتنې په وړاندې چې د مېلمنو په خيال کې گرځي، وويل:

جگړه او سوله

- غواړم ټول عمر مې همدا سې تېر کړم، سبا به مې حساب پاک دی، وړاندې... هرڅه پای ته رسېږي، ولې ځان هسې بې ځايه گنځکار کړم؟

کله چې کاکا جان دا ويل، څېرې يې زر خبرې کولې او آن بڼايسته هم وه. په دې وخت کې رستوف په غير ارادي ډول، ټولې هغه بڼې خبرې او ستاينې چې د کاکا جان په اړه يې له پلار او گاونډيو ځمکوالو نه اورېدلې وې، وريادولې. کاکا جان د خپل ولايت په ټولو سيمو او شاوخوا کې د يوه خواخوږي او بې غرضه انسان نوم گټلی و. هغه به هر چا په هره شخړه کې روغې ته ورباله، له هغه سره به يې د زړه خواله کوله، خپل رازونه به يې ورسره شريکول، د هغه پريکړه به يې منله او خبره به يې د کاني کړنښه گڼل کېدې. هغه تل او په ټينگار سره درسمي دندو له منلو نه غاړه غړوله. هغه پسرلي او مني له خپل کهربايي آس سره په ډاگونو کې تېرول، ژمی به په کور کې پروت و او اوړی به د خپل باغ د بوټو په منځ کې خوندي او استراحت و.

- کاکا جان تاسو ولې رسمي کار نه کوئ؟

- رسمي کار مې هم کاوه، خو پرې مې بنوده، د دغو کارونو حوصله نه لرم. حساب پاک دی، وړاندې! د رسمي چارو په ډېرو ځانگړتياوو مې سر نه خلاصېږي. د دولت چارې بايد تاسو پوه کسانو ته وسپاري شي، خو ښکار چارې، دا بله خبره ده. دلته حساب پاک دی، وړاندې! بيا يې چغه کړه:

- دا دروازه خلاصه کړئ، هغه ولې تړلې ده؟ د ده موخه هغه دروازه وه چې د دهليز په کوز سر کې وه... دا د هغې کوټې دروازه وه چې د ښکاريانو کوټې ته ور خلاصېده او د مجردانو د کوټې نوم يې گټلی و. کومې پښې بلې پښې په چټکۍ و خوځېدې او يوه ناڅرگنده لاس د

جگړه او سوله

ښکاريانو د کوټې دروازه خلاصه کړه. د يوه گيتار غږ واورېدل شو، له ورايه ښکاره وه چې گيتار کوم استاد غږوي. ناتاشا چې له پخوا نه د گيتار آواز ته غږ وه، پاڅېده او دهليز ته ددې لپاره ووتله، چې هغه ښه واورې. کاکا جان وويل:

- دا زما گاډيوان ميتکا دی چې دا گيتار غږوي. ما هغه ته ښه گيتار اخېستی، ډېر مې خوښېږي. کاکا جان عادت لاره چې کله دی له ښکاره راستنېده د مجردانو په کوټه کې به يې له هغوی سره گيتار غږاوه. د کاکا جان، د گيتار دغې نغمې خورا خوښېږي. نيکولای وويل: آفرين، آفرين، څه ښکلې بې غږوئ. د هغه آواز څه سوږ غوندې و، داسې بربښېده، چې گواکې نه غواړي ووايي چې دغه نغمې يې خوښېږي.

ناتاشې چې د ورور په خبرو کې سوږوالی اورېدلی و، د ورور د ملامتولو په نښه يې وويل:

- نه ښکلې، بلکې په بې سارې ښکلا يې غږوي. هغې چې د کاکا جان، مرخپري، انگبين او شراب خوښ او په دنيا کې تر ټولو غوره گيلې وو، اوس يې په نړۍ کې تر بلې هرې موسيقۍ د دغه گيتار آواز غوره او بې ساری باله. همدا چې د گيتار غږ چوپ شو، ناتاشا د خلاصې شوې دروازې پلو ته مخ ورواړاوه او وې ويل:

- نور، نور يې هم وغږوئ، هيله کوم، هيله کوم نور يې هم وغږوئ! ميتيکا خپل گيتار سر کړ او د ارباب د مېرمنې نغمه غږول يې په خورا ښکلا او خوند ښوونکي ډول پيل کړل. کاکا جان ناست و، غوږونه يې د نغمې خواته ور څک کړي وو او په يوې ناڅرگندې موسکا يې نغمه اورېده. د ارباب د مېرمنې نغمه څه کم سل واره تکرار شوه، څو واره گيتار سر شو او بيا هماغه نغمه وغږوله شوه، خود

جگړه او سوله

نغمې بيا بيا غږولو نه يوازې څوک نه ستومانه کول، بلکې هغوی غوښتل چې تکرار شي. انيسا فيودروفنا کوټې ته راننوته، په خورب ځان يې دروازې ته ډډه ولگوله او په داسې يوې موسکا چې سخته د کاکا جان هغې ته ورته وه، ناتاشا ته وويل:

- غوږ شئ، ته او خدای غوږ شئ، څه کوډ گري گوتې دي.
کاکا جان ناخاپه، په خورا ټينگي خوځېدا، لاس و خوځاوه او وې ويل:

- دغه سړي سم ونه غږاوه، دلته سرونه بايد جلا او نرم شوي وای...
هر څه پاک دي، وړاندې!
ناتاشا وپوښتل:

- ايا ته يې هم غږولئ شئ؟ څه کوډ گري گوتې دي.
کاکا جان پرته له هغه چې ځواب ورکړي، يوازې وموسېد او وروسته يې وويل:

- انيسيو جانې! ته وگوره چې زما د گيتار تارونه جوړ دي او کنه؟
ډېره موده کېږي چې گوتې مې وروړي نه دي. هر څه پاک دي، وړاندې!
انيسا په مينې او چټکو گامو لاړه، چې د خپل خاوند خبره پر ځای کړي او گيتار يې راوړ. کاکا جان پرته له هغه چې چاته وگوري، له گيتاره يې، گردونه پو کړل او په خپلو ډنگرو اډوک ډوله منگلو يې د گيتار له تندي نه يو گرز جگ کړ. گيتار يې سړکې او ځان يې په څوکۍ کې جوړ کړ. (په څو ننداريزو بڼو يې خپله چپه څنگله لږ پورته او آزاده کړه). گيتار يې له غاړې راونيو، انيسيا فيودروفنا ته يې سترگه کېښکوده او د گيتار غږول يې پيل کړل. خو هغه د ارباب د مېرمنې ترانه نه، بلکې خورا استاد وزمه يې... او په ډېر شوق او مينې يې د (پوڅو کوڅو) (په تېرو فرش شوي) نغمه وغږوله. د نغمې منځپانگه

جگړه او سوله

په هماغه نړمو مینې بښوونکو ضربو چې د انیسیا فیودروفنا له زړه نه راپاڅېده، هغه سره هم مهاله یې د نیکولای او ناتاشا په گوډونو کې منگولې څښولې. انیسیا فیودروفنا تکه سره شوه، د سر په دښتال یې مخ پټ کړ او په موسېدو موسېده له کوټې نه ووت، د کاکا جان قلمي گوتو په خورا ځیر، د گیتار له زړه نه زړه رابښکونکې کوډگره نغمه راوويسته، د هغه غږولو ته یې دوام ورکاوه او هغه ځای ته یې کتل چې تر څو شپږو مخکې هلته انیسیا فیودروفنا ډډه لگولې وه. نالیدونکې موسکا یې تر سپینو تورو بریتولاندې ځان راخوړاوه، خو دغه موسکا به هغه وخت لا زیاتېده چې نغمه به لا مستېده او ضربه به لاسې پرله پسې قوي کېده...

همدا چې کاکا جان نغمه پای ته ورسوله، ناتاشا چغې کړې: ښکلې ده، ښکلې ده! کاکا جان خورا ښکلې وه! بیا، بیا یې ووهه! هیله کوم! هغې ودانگل، له کاکا نه یې غېږ تاو کړه او ښکل یې کړ. هغې په داسې حال کې چې ورورته مخ وروړاوه او له هغه نه یې د څه خبرو د اورېدو هیله لرله، وویل:

- نیکولای جان! دا څه وه، دا نغمه یادوم؟

نیکولای هم د کاکا جان له دغې نغمې نه ښه خوند اخیستی و. کاکا جان بیا نغمه پیل کړه. انیسیا فیودروفنا چې موسکا یې پرشونډو خوره وه، بیا کوټې ته راننوته او هغې پسې نور او نور خلک. کاکا جان د «لږ تم، سړو چينو ته به په گډ څو، زما ښکلې» نغمه وغږوله. بیا یې د استادانو په چم ځان وښوراوه، اوږو ته یې ټکان ورکړ او نغمه یې پای ته ورسوله.

ناتاشې په زاری ډوله آواز، داسې چې گواکې ټول ژوند یې د کاکا جان په منگولو کې راگیر شوی وي، وویل:

جگړه او سوله

- کاکا جانۀ! د زړه سره! ماته گرانه، مه يې پرېږدئ، وغږوئ.
کاکا جان پاڅېد. داسې برېښېده چې په هغه کې دوه جلا کسان
نغښتي دي، يو هغه چې خورا تند او جدي دی، چې پر هرڅه يې ملنډې
وهلې او بل هغه چې خپله ټوکمارو او ساده و او د نڅا لپاره يې
چمتووالی کاوه.

کاکا جان په هماغه لاس چې گيتار واهه، ناتاشا ته اشاره وکړه
راوې بلله او چغه يې کړل:
- نو خوږځي، پاڅه!

ناتاشا ودانگل او پر اوږو پروت شال يې وارتېږه، د کاکا جان
مخې ته يې ورمنډه کړل، لاسونه يې په ملا کېښودل، اوږې يې
وښورولې، تر مخې يې ودرېده او نڅا يې پيل کړه.
هغه چې ورته وکتل وې ويل:

- په فرانسوي دغه کړواله، چېرې، څنگه او کله دغه روسي روح
زېښلی، په خپل روح کې يې نغاړی، هغه يې پاللی، له کومه هغې دغه
ښې او دغه مالگينې اداگانې چې اروپايي نڅاگرو هغه بايد پخوا
هېرې کړي وي، له خپلو خوځېد او نه شړلي و، په ځان کې ساتلي دي؟
کاکا جان پوره همدغه بې ساری روح، همدا بې سياله، نه
پورېدونکې، نه زده کوونکې ژورې لاسي خوځېد اوې، له هغې نه
غوښتې. همدا چې هغې نڅا پای ته ورسوله، ودرېده، په ناز ناز
و موسېده، هغه لومړنی ډار چې نیکولای او نورو کسانو، درلوده، چې
هغه کوم ناوړه څه و نه کړي، له منځه لاړ او د ټولو په زړونو کې د
ستاينې او مينې له احساسه پرته بل څه نه گرځېدل.

هغې هغه څه وکړل، چې بايد کړي يې وای. هغه ټول داسې په ادا او
ناز تر سره کېدل، انيسا فيودروفنا چې په چتگۍ دهغې لپاره شال

جگړه او سوله

راوړی و هم له خوښۍ نه اوښکې تویولې، ځکه هغې لیدل چې دغې نړۍ ښکلې له نازه ډکې شهزادګۍ، دغه په ورینمنو او عطرونو کې لویه شوې نجلی، چې په بې سارې ډول دې ته ورته نه ده، ټولې هغه ښکلاوې، اداګانې چې د هغې په مور، پلار، ترور او بل هر روسي انسان کې نغښتي دي، دې یوازې په ځان کې رانغاړلي او پرې پوهېږي.

کله چې نڅا پای ته ورسېدل، کاکا جان په خوشالۍ و موسېد او وې ویل:

- نو ګرافینې! هرڅه پاک دي، وړاندې! دغه ته خوږڅه وایي، اوس که خدای وکړي، چې یو ښه زوم پیدا شي، هرڅه پاک دي، وړاندې!

نیکولای و موسېد او وې ویل: وخته پیدا شوی دی. کاکا له حیرت سرسام شو او په پوښتنیزه یې ناتاشې ته وکتل او وې ویل: او هو؟ عجب ده!

او ناتاشا په یوې خوږې موسکا چې د هو ښه یې څرګندوله وویل: هغه هم څه زوم!

خو تر دې ځواب نه وروسته سمدلاسه بیا خیالونو پر هغې یرغل وکړ، او ناتاشې له ځان سره وویل چې، کله چې نیکولای وویل چې زوم پیدا شوی دی، څه بل څه به یې غوښتل؟ ایا هغه خوشاله وه که ناخوښه؟ داسې ورته بریښېده چې ګواکې نیکولای فکر کوي چې زما بالکونسکي به زما د دغو کړو نه زغم لاره او نه به یې منلي وای. نه، نه، هغه به هرومرو پوه شوی وای. او وایي چې اوس نو هغه چېرې دی؟... دغه حالت څو شپږو نه زیات دوام ونه کړ او په زړه کې یې وویل: - په دې اړه فکر مه کوه او حق هم نه لرې، فکر وکړې، هغې و خنډل

جگړه او سوله

او بېرته د کاکا جان تر څنگ کېناسته او له هغه نه يې هيله وکړه چې يوه بله نغمه وغږوي. کاکا جان بيا يوه نغمه وغږوله.. او تريوې چوپټيا نه وروسته يې په يوه ټوخي سينه صافه کړه او د خپلې خوبې د ښکاريانو سندره يې وويله:

شپه خوره او نړۍ توره

واوره، وريزې ځمکه سپينه

کاکا جان داسې سندرې ويلې، لکه ولسي خلک يې چې وايي. په هماغې سادگۍ او ټينگې عقېدې، په دې باور چې د سندرو قوت يوازې د هغو کلماتو کې دي، او موزيک په خپل سرورزياتېزې موسيقي له تورو نه پرته شتوالي نه لري او يوازې د موسيقي د نظم لپاره وي، نو له همدې کبله د هغه سندره، لکه د مرغانو په شان چې له خپلو سندريزووالي نه خبر نه وي، خورا زړه وړونکې و. ناتاشا د کاکا جان د سندرې په اورېدو، سخته جذبه پيدا کړه، پريکړه وکړه چې چنگ لري کړي او يوازې گيتار وغږوي. د کاکا جان گيتاريې راواخيست او سندره يې پيل کړه.

شپه له لسو بجو اوښتې وه چې گاډۍ او درې ساتونکي چې د ناتاشا او پټيا په لټه پسې رالېږل شوي و، راورسېدل. يوتن ساتونکي ويل چې گراف او گرافينه د خپلو ماشومانو نه ناخبره پاتې شوي او ډېر ناآرامه وو.

هغو پټيا لکه مړۍ داسې سره پورته او په گاډۍ کې واچاوه، ناتاشا او نیکولای په گاډۍ کې کېناستل. کاکا جان له ناتاشې نه يو ښه تود پتو تاو کړ او په بې ساري مهربانۍ يې له هغې سره خداي په امانې وکړه او همداسې پلۍ تر هغه پله پورې ورسره لاړ چې، سواره پرې تېرېدای نه شو، بلکې بايد په اوبو کې ورگډ شوي وای، کاکا جان

جگړه او سوله

ښکاريانو ته سپارښتنه وکړه چې خراغ واخلي او د هغو مخکې روان شي.

د کاکا جان غږد شپې په توره تياره کې انگازې کولې، د خدای په امان، گراني لورکۍ! دا دهغه ورځني غږنه و، چې ناتاشا پېژاند، بلکې هغه غږ و چې د واورې سندرې يې ويلې وه.

په کلي کې د بل شويو اورونو سره رڼايي ځلېدله او د لوگيو زړه راښکونکي بوی په هوا کې خور و.

کله چې هغوی لويې لارې ته ورسېدل، ناتاشا وويل:

- دا کاکا جان هم عجيبه ښه سپری دی!

نيکولای وويل:

- هوکې، ښه سپری دی، گوره ساړه خوبه دې نه کېږي؟

- نه، نه خورا ښه يم.

او په حيراني يې زياته کړه:

- دومره مې خوښ شوي دي، چې نه شم کولای تا ته ووايم.

او ترډېرې پورې دواړه چوپ پاتې شول.

شپه، تور تم او لږۍ خورې وې. آسونه نه ليدل کېدل، او يوازې د

هغود پښو آوازونه چې په خټو کې يې څښول، اورېدل کېدل.

په دغه ماشوم وزمه او وينښ گوگل کې چې داسې د ژوند د

بېلابېلو خيالاتو د منلو تېرې و، څه تېرېدل؟ دغو خيالاتو څنگه د هغه

په ذهن کې ځای پيدا کاوه؟ خو په هر حال، هغه خورا نيکمرغه وه. هغه

لا کور ته نه وه رسېدلې، چې تر شونډو لاندې يې د واورې د سندرې په

ويلو پيل وکړ. د ټولې لارې په اوږدو کې يې هڅه کوله، د هغه شعر

ورياد کړي، خو په پای کې هغه ورياده شوه.

نيکولای وويل:

جگړه او سوله

- درياده ده کړه؟

ناتاشا وپوښتل:

- نیکولای جانہ! تا همدا اوس د څه په اړه فکر کاوه؟

د هغو دا خوښېده چې دوی یو له بل نه داسې پوښتنې وکړي.

نیکولای هڅه وکړه چې وریاد کړي د څه په اړه یې فکر کاوه او وې

ویل:

- آها، غورځنه! لومړي مې فکر وکړ، چې روځای، هغه سور سپي،

ډېر کاکا جان ته ورته دي، که دغه سپي، د سپیتوت پر ځای سړی وای،

تل به کاکا جان هغه له ځان سره ساته، که هغه یې د ښکار لپاره نه

ساتلي، د خپل زړه د خوښۍ لپاره به یې ساته. هغه هم له دې کبله، چې

دوی سره ورته وو... اوس ته راته ووايه چې تا د څه په اړه فکر کاوه؟

- ما، یو شېبه ودرېږه! هوکې! لومړي خو مې فکر کاوه چې موږ

خو، موږ څو کورته ځو، خو اوس گورم چې خدا زده په دې تیاره کې

چېرې روان یو، که یو وار یو چېرته ورسېږو او وگورو چې اترادنيا نه

ده، بلکې یوې کوډگرې سېمې ته رسېدلي یو. بیا مې فکر کاوه چې... نه

هېڅ، هېڅ، نور مې بل د هېڅ شي په اړه فکر نه کاوه.

نیکولای وویل: پوهېږم! هر ورو دې د هغه په اړه فکر کاوه!

او ناتاشا په دې تیاره کې د هغه د غږېدو له سندريزوالي نه په دې

پوه شوه چې ورور یې موسېږي.

ناتاشا ځواب ورکړ:

- نه د هغه په اړه مې فکر نه کاوه. حال دا چې هغې په رښتیا د سردار

اندرې او ددې په اړه که سردار کاکا جان لیدل وای، ایا خوښ شوی به

یې وای او کنه؟ او بیا یې زیاته کړه:

- او نور مې په ټوله لاره کې له ځان سره ویل او ویل چې انیسیا جانہ

جگړه او سوله

خومره ښه وه، خومره ښه يې وکړل او نیکولای د هغې د خدا له خوښۍ نه ډکې سندريزې انگازې واورېدې.

ناتاشا ناخاپه وويل: ته پوهېږې، زه پوهېږم چې زه به بيا هېڅکله لکه اوس داسې نیکمرغه او آرامه ونه اوسم.

نیکولای وويل: دا اپلتي، حماقت او تشې خبرې دي.

او په زړه کې يې وويل:

- دا زموږ ناتاشا هم شه د ښکلا، ښکلا ده! هېڅکله مې ددې په شان ملگري نه درلود او نه به يې ولرم. هغه ولې مېړه کوي؟ ښه به دا وي چې تل به داسې گډ سره گرځو.

ناتاشا په زړه کې وويل:

- دا نیکولای خومره بې ساری ښه دی!

هغې د کور کېکیو ته د شپې په تور تم او لږو کې ځلېدلې، اشاره وکړه او وې ويل: عجب ده، د مېلمستون خراغونه لا تر اوسه لگېږي.

۸

گراف ايليا اندر بويچ د سيمه ايز جرگې له مشري نه ځکه استعفا وکړه چې دغې دندې خورا زيات خرڅ درلود، خو له کاره لرې کېدل، بيا يې هم د هغو مالي چارو ته څه گټه ونه رسوله. ناتاشا او نیکولای به زياتره وخت د مورو پلار هغه پټې خبرې اورېدې، چې د مسکو په څنډو کې ددوی د کورنۍ د لوی کور د خرڅېدو په اړه به يې سره کولې. که گراف رستوف د سيمه ايزې جرگې مشر نه وای، هغه به دومره پراخو مېلمستياوو ته اړتيا نه لرلای او په اترادنيا کې به ددوی کورنۍ ژوند هم تر پخواني آرامه او هوسا و، خو د هغوی په لوی کور او هغه پورې په اړونده ودانۍ کې هماغه شان د چوپړانو گڼه گوڼه او لا تر اوسه به تر شلو پورې مېلمانه ددوی پر ميز ناست وو... د ساري په توگه ديملر چې سندرغاړی و او د هغه مېرمنه یوگل، د نڅا بنوونکي د کورنۍ له غړو او يوې زړې پېغلې سره چې (بېلو) نومېده، ددوی کره له پخواني اوسېده. دغه راز ډېر نور کسان او له هغې ډلې نه د پېتيا بنوونکې، د ناتاشا روزونکې او ډېر نور خلک چې د خپل کور پر ځای يې غوره گڼله د گراف په کور کې واوسي. که څه هم د پخوا په شان گڼې او پرتمينې

جگړه او سوله

مېلمستيا او بندپارونه نه جوړېدل، خو د هغوی ژوند په هماغه بڼه دوام درلود، ځکه پرته له دې نه، گراف او گرافينې د خپل ژوند تصوير نه شو کولای. د نیکولای د سپيانو د ډلو، پنځوس آسونو او په پنځلسو گاهيوانو نوکې هم څه کمې نه و راغلي، په جشنونو کې يوبل ته د قيمتي ډالېو بښلو ته پاملرنه... لوبې، جواريو، قطعې او په هغو کې د سلگونو روبلونو بایلل ته پاملرنه، هغو پرتمينو مېلمستياووته تگ راتگ چې د سيمې د بډايانو به گډون په کې کاوه، او د ايليا اندرېويچ هغه ته لا رنگينه بښله لا د پخوا په شان دوام درلود.

گراف د مالي ستونزو له امله په يوې داسې بې پايه کړۍ کې راگير و، خو ده هڅه کوله دا ونه مني، چې دی په داسې يو نه آوارېدونکې جرې غوتې کې راگير او گام په گام لا په کې را اېسارېږي. خو هغه دا احساسوله چې نه له دغې کړۍ نه دراولو توان لري او نه کولای شي په احتياط سره له دغو چارو نه ځان لرې کړي. گرافينې د زړه له کومې دا احساسوله، چې په دې توگه به يې ماشومان بد مرغه شي. او دا د گراف گناه نه ده او نه هغه د خپل طبيعت او خوښې په وړاندې درېدای شي. گراف پر دغې رارسېدونکو خواريو او ديوالي کېدو پوهېده، ډېر زورېده او د ماشومانو برخليک زوراوه (که څه هم هغه دا زورېدل پټول) گرافينې بيا د خپل بښځينه طبيعت له مخې هڅه کوله چې له دغه حال نه د ژغورنې لپاره يوه لاره پيدا کړي. د هغې د اند له مخې، د دغې ژغورنې لپاره يوازې يوه لاره پاتې ده، هغه هم له يوې بډايې پېغلې سره ددوی د زوی نیکولای واده کول. هغه دغه چاره، د ژغورنې وروستي هيله گڼله او تصور يې کاوه، که نیکولای هم دغه ونه مني، په ژوند کې به بيا ددوی کار سم نه شي. دغه پېغله چې دې د نیکولای لپاره غوره کړې وه، ژوليه کاراگينا وه... هغه يوه ښکلې نجلۍ او پلار

جگړه او سوله

و مور يې خورا مهربانه، خواخوږي مخور خلک وو، د رستوف کورنۍ هغه لاله ماشتوبه پېژندله دغه پېغله اوس د خپل وروستي ورورد مړنې له امله خورا بډايه شوې وه.

گرافينې مخامخ، گرافينې کاراگينا ته، چې په مسکو کې اوسېده، د يوه ليک په ترڅ کې وليکل چې لوريې د خپل زوی لپاره غواړي او ډېر ژر يې د هوليک تر لاسه کړ. گرافينې کاراگينا ځواب ورکړی و، چې دا ريباري په سر سترگو مني، خو يوازې خبره دا ده چې بايد د نجلۍ خونه هم وغوښتل شي، هغه سره هغوی هم مهاله نیکولای ته بلنه ورکړه چې مسکو ته ورشي.

گرافينې څو واره په ژبه او انگولا، له خپل زوی سره خبرې وکړې او وې ويل: اوس چې د دواړو نجونو بخت ښکاره شوی، د هغې يوازينۍ هيله دا ده چې زوی يې هم زوم شي او د ده سا په آرامه وڅېږي. بيا يې زياته کړه چې، خورا ښه نجلۍ يې پيدا کړې ده. او له هغه نه يې د واده په اړه وپوښتل. هغې تردې وروسته وويل چې ده ته يې يو ډېره ښه او ښکلې ناوې پيدا کړې ده.

دا وار او بيا يې څو ځله نور له نیکولای سره په خبرو کې، هغه نجلۍ ژوليه وستايله او له هغه يې هيله وکړه چې په اختر کې مسکو ته لاړ شي او ساعت به يې تېر شي. نیکولای تصور کاوه چې ولې يې مور غواړي چې دی مسکو ته لاړ شي او د هغې د خبرو پای چېرې رسېږي، خو ده به ځان ناگاره اچاوه، مگر يوه ورځ يې مور په ډاگه ورته وويل چې د هغوی د ژوند د ژغورنې يوازينۍ لاره له پېغلي کاراگينا سره واده دی.

نیکولای ځواب ورکړ: ښه پوهېږم! که زما کومه خواره او بې وزلې نجلۍ خوښېدلای، تاسو به زه اړولای چې خپله مينه او عزت مې د

جگړه او سوله

شتمنیو د لاس ته راوړلو لپاره، له بلې نجلۍ سره ترواده کولو نه ځار کړای وای...

هغه د خپلې دې پوښتنې په هغه اغېز نه پوهېده، چې دده پر مور یې کوي، خوده یوازې خپله خپلواکي ښودله، مور وویل:

- نه، نه زما موخه دا نه وه.

هغه نه پوهېده چې خپله موخه څنگه څرگنده کړي، زیاته یې کړه:

- زه ستا له نیکمرغۍ پرته، بله هیله نه لرم.

هغې ددې خبرې په ویلو پوه شوه چې رښتیا نه وایي، گڼۍ واخېسته او په ژړا شوه.

نیکولای وویل: ادکې! مه ژاړه، یوازې دوهمره راته ووايه، چې تاسو څه غواړئ، هر څه چې تاسو غواړئ زه هغسې کوم، تاسو ښه پوهېږئ زه به خپل ټول ژوند او نور هر څه تردې نه ځار کړم چې ته آرامه شي، زه هر څه تر تا څاروم، آن خپل احساس او مینه.

خو گرافینې نه غوښتل چې خبره داسې وشي، هغه له خپل زوی نه څار بدل نه غوښتل، بلکې هغې غوښتل چې دا ځان له هغې نه ځار کړي، او ښکې یې پاکې کړې او وې ویل: ته مې په خبره پوه نه شوې، پرېږده، دا خبرې به بل وخت ته پرېږدو.

نیکولای له ځان سره وویل: دا څه خبره ده، کېدای شي په رښتیا ما ته کومه بې وزلې نجلۍ گرانه وي، څنگه کولای شم، خپله مینه او عزت د کومې نجلۍ د شتمنیو د لاس ته راوړلو نه ځار کړم؟ زه دې ته حیرانه یم، چې مور مې څنگه کولای شو، ما ته دغه شان خبره وکړي. دا چې سونیا بې وزله ده، نه شي کولای را ته گرانه وي؟ څنگه کولای شم، د هغې وفا او پاکه مینه بې ځوابه پرېږدم؟ رښتیا وایم زه به د ژولیه پر ځای چې یوه جوړه شوې سینگار شوې نانځکه ده، سونیا سره

جگړه او سوله

نيکمرغه واوسم هلته چې د سونيا د مينې خبره وي، زما احساس تر هر څه لوړ او پياوړی دی.

نيکولای مسکو ته لاړ نه شو، گرافيني هم بيا له هغه سره د واده خبره ياده نه کړه. هغې په خواشيني او کله ناکله په قهر سره ليدل چې زوی يې پرله پسې او ورځ تر ورځې له بې وزلې او بې جهزه سونيا سره اړيکي او مينه زياتېده.

مور له دې امله ځان بسکښه، خو له دې سره سره يې نه شو کولای سونيا سره بد وکړي. کله ناکله به يې بې له دليله هغې ته تاسو يا گراني ويل، داسې رسمي خبرې له هغې سره د نه لېوالتيا نښه وه. له سونيا سره، د مهرباني گرافيني بد خلقي له دې کبله وه چې دا تور سترگې بدمرغه نجلۍ، دومره پاک زړې او پر حق ولاړه، دومره يې د خپلو دغو غمخور خپلوانو منت ساته او داسې په نیکولای مينه وه، چې د هغې غندنې يا بد ويلو ته هېڅ دليل پيدا کېدای نه شو.

نيکولای خپله ټوله رخصتي د خپلو خپلوانو کره تېره کړه.

د سردار اندرې څلورم ليک رارسېدلی و. په هغه کې سردار ليکلي و که د هغې ځای د تودې هوا له کبله د ده ټپونه ناڅاپه راتازه شوي نه وای، دی به نوي کال ته خپل راتگ نه وای ځنډولای او لا د وخته به د روسيې پلو در خوځېدلای وای.

ناتاشې ته خپل کوژدن لا هماغه شان گران و، دې ته د هغه مينه لا هماغه شان د زړه او روح آرامي او د پخوا په شان د ژوند د بناديو سرچينه وه، خو د بېلتانه د څلورمې مياشتې په پای کې و چې د دغه بېلتانه او جدایۍ غم کرار کرار دا زوروله او ددې پر زړه يې د غم داسې خپې راخوړولې چې د هغو په وړاندې درېدای نه شوه. خپل زړه يې په خپل حال سوځېده، په دې يې زړه خوړېده چې د ژوند دغه موده هغې

جگړه او سوله

هسې او د هېڅ نه څار او تېره کړې وه. هغه داسې احساسوله چې په دې موده کې دې څومره د گرانېست توان لاره او څومره بې کولای شو په ځان څوک مین او گرانه واوسي. د رستوف له کورنۍ نه خونې کله کړې وه.

۹

د مسيح د زوكړې مباركې ورځې راوړسېدې. په كليسا كې له پرتمينو لمانځنو پرته، د گاونډيو او كليوالو د رسمي او غمجنو مباركيو نه برسیره او د نويو جامو د اغوستو تر څنگ، هېڅ بل داسې څه پېښ نه شول، چې دغو ورځو ته د اختر خوشالي او رنگ وېښي.

د اختر په درېيمه ورځ، تر غرمې نه وروسته د هغو د كورنۍ ټول غړي هر څوك خپلو كوټو ته لاړل. د ورځې تر ټولو نه خواشينې شېبې وې. نيكولای چې د سهار له خوا د گاونډي كره تللی و، په خپل كټ كې ويده شو. زوړ گراف په خپلې كوټې كې استراحت كاوه. سونيا د مېلمستون د گرد ميز شاته ناسته او پر ټوكريي څه رسمول. مشرې گرافينې په قطعو فال لیده. اناستاسیه ايوانوفنا د گراف هماغه ټوكماره له دريو بوديو سره د كړكۍ څنگ ته ناستې وې. ناتاشا كوټې ته راننوته، د سونيا خواته ورغله او د هغې د كار په ننداره شوه، بيا مورتو ورغله او پټه خوله ودرېده.

موريې وويل:

- څه درشوي دي، ولې داسې لكه بې كوره گرځې راگرځي؟ څه

جگړه او سوله

غواړئ؟ ناتاشا چې سترگې يې ځلېدلې او موسکاي يې له شونډو کډه شوې وه، وويل:

- هغه غواړم، همدا اوس، همدا اوس يې غواړم!
گرافيني سر پورته کړ او په ځير ځير يې لور ته وکتل.
- مورجانې! ما ته داسې مه گوره، مه گوره کنه ژبا مې راځي.
گرافيني ځواب ورکړ: کښه، ترڅنگه مې کښه.
- مورجانې زه هغه غواړم، هغه غواړم، له همدې امله داسې ناهيله شوې يم.

د هغې آواز پرې او اوښکې پر ليمو راشبوه شوې، په دې هيله چې اوښکې پټې کړي، مخ يې واړاوه، له کوتې نه ووته، واړه مېلمستون ته لاړه، ودرېده، هلته لږ په خيالو کې ډوبه شوه او بيا د مينځو کوتې ته ورغله. هلته يوې زړې ښځې، يوې ځوانې هغې ته چې له باندې نه راغلې وه او د سړو نه يې سا بنده بنده کېده بنگېدلې او هغه يې ښکښله.

دغې زړې مينځې وويل: دا لوبې او سادگي بس دي، هر کار خپل وخت لري...

ناتاشا وويل:

- کاندرانيوفنا! پرېږده، څه يې کوئ... ناتاشا دې خوا آخوا گرځېده، ټوله ځمکه ورته د تبې په شان وه... هغه بيا د خيالونو په دنيا کې ډوبه شوه. هغې ته، هغه وختونه ورياد شول چې هغه يې ترڅنگه و او دې يې ښکلو او مينه ناکه سترگو ته کتل.

- ای کاشکې ژر تر ژره راغلي وای، خوزه ډېره ډارېږم، چې داسې به شي، خو تر ټولو لويه بدمرغي داده، چې زه زړېږم! بيا به هغه په ما کې، هغه څه نه وي، چې اوس شته کېدای شي همدا نن راشي، همدا

جگړه او سوله

اوس، کېدای شي هغه راغلی وي، او هلته په مېلمستون کې ناست وي، کېدای شي، هغه پروږن راغلی وي او ما هېر کړی وي، چې راغلی دي.

پاڅېده او مېلمستون ته لاړه. د کورنۍ ټول غړي، ښوونکي، روزونکي او مېلمانۀ ټول د چای د میز شا ته ناست وو. د هغو شا ته چوپړان او مینځې ولاړ وو، خو سردار اندرې په مېلمستون کې نه و او ژوند د پخوا په شان روان و.

ایلیا اندر بویچ کوتې ته راغله ناتاشا ولیده او وې ویل:
- هو، هغه ده، هغه! راشه، راشه څنگ ته مې کینه! خو ناتاشا د مور په څنګ کې ودرېده، شا و خوا یې وکتل، داسې برېښېده چې کوم شي لټوي. هغې وویل:

- موري! هغه ما ته راکړه! مورجانې! ژر، ژر هغه راکړه او ددې خبرې سره یې ونه شو کړای د خپلې ژړا او ساندو مخه ونیسی.

هغه هم میز ته کېناسته، د مشرانو او نیکولای خبرو ته چې د میز شاته ناست و، غوږ شوه، خو له ځان سره یې ویل:

- ای خدایه! لویه خدایه! بیا هماغه خبرې، هماغه خبرې او هماغه پلار چې په هماغه شان پیاله منګلو کې نیسې او خپل چای څکي، هغې په وحشت سره داسې انګېرله چې د کورنۍ د غړو په وړاندې یې ځکه کرکه په زړه کې راوینښېږي، چې دوی هماغه شان چې و، هماغه شان دي. تر چای نه وروسته، نیکولای، سونیا او ناتاشا په واړه مېلمستون کې د خپلې خوښې هغه کونج ته لاړل چې تل به یې هلته تر ټولو پټ رازونه سره ویل.

۱۰

کله چې هغوی واړه مېلمستون ته لاړل، ناتاشا خپل ورور نیکولای ته وویل:

- کله ته هم داسې کېږي، چې تصور کوي او درته بریښي چې بیا هېڅکله کوم څه پېښ نه شي؟ هر هغه څه چې ښه و، هغه پخوا و او هغه ټول پخوا تېر شوي او بیا هېڅکله رانه شي؟ پوهېږي دا د خواشینی خبره نه ده، دا یو غمړلی حالت دی؟
نیکولای ځواب ورکړ:

- ولې نه! کله کله زه داسې انگېرم چې نیکمرغه یم او هر څه ښه دي، خود سترگو په رپ کې مې زړه ته راشي چې نور نو هر څه ستومانه کړی یم او هر څه ما کې مري. لکه چې پوځ کې وم، یو ورځ ټول یو بنډار ته لاړل، سازو او موسیقي، خو زه ناڅاپه په غمونو کې ډوب شوم.
ناتاشا هم د هغه ټولې خبرې تایید کړې او وې ویل:

- زه چې لا ډېره کمکی وم، چې همدا سې شوې وم، یادېږي به دي؟
یوه واریې زه د الوګانو له امله وښکنځلم، تاسو ټول نخېدي او زه د

جگړه او سوله

سبقونو په کوټه کې ناسته او له ژړا نه مې ساندې وهلې. داسې مې ژړل چې هېڅکله به مې هېر نه شي. پوهېږم څنگه خفه وم، په تاسو مې زړه خوږېده، پر ځان هم پر ټولو ټولو او هر څه تر ټولو نه لاهمه دا وه، چې زه هېڅ گنهکار نه وم، یادېږې دې؟

نیکولای ځواب ورکړ: یادېږي مې، ښه مې یادېږې، چې تاته درغلم او بیا مې غوښتل تا تسل کړم، پوهېږې، د شرم خبره وه، او څنگه د خند وړ وو. یادېږي دې؟ د لوبو یوه نانځکه دې درلوده او ما غوښتل هغه درکړم.

ناتاشا چې لږ په فکر کې ډوبه، خو موسکا یې پر شونډو وه، وویل: - او ستا یادېږي؟ دا خو ډېر پخوا و، ډېر واپه وو، کاکا جان خپلې کوټې ته وروغوښتو. لا په پخواني کور کې و، یادېږي دې، تیاره وه، موږ ورغلو او ناڅاپه مو څه ولیدل؟ نیکولای په خورا خوښۍ او موسکا د هغې خبرې پرې کړې او وې ویل:

- هوکې عرب، هغه توره کی. کاکا! څنگه مې نه یادېږي؟ خوزه لا تراوسه پورې په دې نه پوهېږم، چې هغه عرب توره کې کاکا په رښتیا هلته و، که موږ خوب لیده او یا یې چې وروسته کیسې راته کړې وې. - یادېږي دې، چې د هغه د خبرې رنگ داسې خاورین غوندې او غاښونه یې سپین وو، همداسې ولاړ و او موږ ته یې بیرګ بیرګ کتل... نیکولای وپوښتل:

- سونیا، ستا یادېږي؟

سونیا په شرم سره وویل:

- هوکې، هوکې، یو څه مې یادېږي.

ناتاشا وویل:

جگړه او سوله

- خو ما مې له پلار جان او مور جانې نه وپوښتل چې دغه تور عرب له کوم ځايه راغلی؟ او هغو وويل هېڅکله کوم تور عرب نه و، خو گورې، دا دي ستا هم يادېږي.

- ښکاره خبره ده، د هغه غاښونه مې داسې په ياد دي، ته به وايي چې همدا پرون و.

- ډېره عجيبه ده، ته به وايې چې دا ټولې خبرې په خوب کې تېرې شوې وې. زما دغه حال خوښېږي.

- ستا يادېږي چې د اختر رنگ کړې هگۍ مو په کوټه کې جنگولي او ناڅاپه دوې بوډۍ پيدا شوې او پرقالينو يې څرخېدل پيل کړل. دا ټول زموږ د سترگو په مخ کې تېر شوي دي او کنه؟ يادېږي دې، څومره ښه وختونه وو.

- هوکې، هغه بل دې يادېږي، چې پلار جان په خپل شنه رنگه پوستين کې، څنگه د زينو له سره ډزې وکړې؟

هغوی په خورا خوند او خدا، نه د عمر خوړلو په شان په خواشينۍ، بلکې په خوند سره د خپل ماشومتوب شاعرانه او ښکلې خاطرې را يادولې... سره خندل يې او په دې نه پوهېده چې په څه شي خوشالېږي او په څه شي سره خوابدېږي.

که څه هم د هغو ټول يادونه سره گډوډ وو، خو سونيا د هغو په رايادولو کې تر ټولو نه وروسته پاتې کېده.

سونيا ډېر هغه څه چې نورو رايادول، نه شو کولای ورياد کړي، خو که ورياد به هم شول، هغه شاعرانه احساس چې په نورو کې يې پيدا کاوه، په دې کې نه راتوخاوه، بلکې د هغو نورو له خوښۍ نه به يې خوند اخېست او هڅه يې کوله، چې له هغو سره سروښوړوي...

دوی خبرې کولې، چې ديملر واپه مېلمستون ته راننوت او د هغه

جگړه او سوله

چنگ خواته چې د کوتې په کونج کې اېښی و ورغي، پوښ يې ترې جگ کړ او له هغه نه يې يو بې سره غږ پورته کړ.

مشره گرافينه له لوی مېلمستونه را پاڅېده او وې ويل: ادوارد کارليج، مهرباني وکړئ او زما د زړه د خوښې نغمه (نيکچورن ميسو فيلده) راته وغږوئ.

دیملر چنگ را واخيست.

ناتاشې، نیکولای او سونيا ته مخ ورواړاوه او وې ويل:

- ځوانان څنگه پټه خوله ناست دي؟

ناتاشا لنډه غلچک هغه ته ورولبږه او وې ويل:

- زموږ مرکه فلسفي ده. تريوې شېبې ځنډ نه وروسته يې خپلې

خبرې بېرته پيل کړې، خبرې د خوب ليدو په اړه وې. دیملر نغمه پيل

کړه. ناتاشا په آرامو گامونو ميز ته ورنېږدې شوه، شمعې يې

راواخېسته، هغه يې يوړه، بېرته راستنه شوه او پر خپل ځای کې آرامه

کېناسته. په دې کوټه کې په تېره بيا پر هغو څوکيو چې دوی ناست و،

تیاره وه، خود ټولو کړکيو نه پر غولې باندې د بشپړې سپوږمۍ

سپينه رڼا رالوېده.

دیملر چې نغمه پای ته ورسوله، هماغه شان چنگ ته ناست و،

خپلې گوتې يې په کراره د هغه په تارونو زغلولې، داسې برېښېده چې

سودا کې دی، چې چنگ پرېږدي، پاڅي او يا کومه بله نغمه وغږوي.

په همدې وخت کې ناتاشا نیکولای او سونيا ته ورنېږدې شوه او په

بنگهاري سره يې وويل:

- زه داسې تصور کوم، چې کله خپل یادونه او خاطرات یادوي،

رایادوي او همداسې يې رایادوي، پخوانیو زمانو ته ورځي او هر څه

یادوي، آن هغه څه چې ترزو کړې مخکې ورباندې تېر شوي هم

جگړه او سوله

ور یاد پرې.

سونیا چې خپلو زده کړو کې تکره وه او هرې زده کړې څه ورزده کول، وویل:

- دې ته ترزو کړې مخکې، روانې لېوالتیا وایي. لرغونې مصریان هم په دې باور و چې زموږ روح پخوا په څارویو کې و او بیا هم څارویو ته ورځي.

که څه هم موسیقي پای ته رسېدلې وه، خو ناتاشا هماغه شان په ټیټ آواز او بنگهاري وویل:

- نه، نه! پوهېږئ، زه په دې باور نه لرم چې موږ به د څارویو روح لاره، برعکس زه په دې باور یم، چې کېدای شي موږ به ملکې وو او دې دنیا ته هم ددې لپاره راغلي یو، چې هغه راپه یاد کړو.

دیملر دوی ته ورنېږدې شو او وې ویل:

- اجازه ده چې ستاسو ترڅنګ کېنم او ستاسو په خبرو کې ګډون وکړم؟ او د هغو ترڅنګ کېناست.

نیکولای ځواب ورکړ: نه، نه یې منم، که موږ ملکې وای، نو ولې راولوېدو، نه، نه دا ناشونې خبره ده!

ناتاشې چې په ټینګ باور له هغه سره مخالفت کاوه، وویل:

- نه، نه یو رالوېدلي، چا ویل چې رالوېدلي یو؟ ولې؟ ولې؟ زه پوهېږم چې پخوا زه څه ډول ملکه وم؟ زه یوازې په دې پوهېږم چې روح ابدې او جاودانه دی... که داسې وي چې موږ تل وو، پخوا هم وو یعنې ابدې یو...

د ګرافینې غږ پورته شو، چې ویل یې:

- ښه ناتاشې! اوس ستا وار دی. کومه سندره راته ووايه، دا څه د دوکمارو په شان په یوه کنج کې راټول شوي یاستی؟

جگړه او سوله

ناتاشا وويل:

- مورجانې، هېڅ مې زړه نه کېږي، خو بيا هم پاڅېده.

د هغوی له ډلې نه د يوه هم، آن د پاڅه منگ ديملر هم دې ته خوښه نه وه، چې د کوتي هغه تياره کونج کې له هغه څوکۍ نه پاڅي اړخپله خوږه مرکه پرېږدي، خو بيا هم ناتاشا پاڅېده او نیکولای ارکاډيون ته کېناست. ناتاشا د تل په شان د تالار په منځ کې په هغه ځای کې ودرېده چې آواز ښه په کې اورېدل کېده او هغه سندره يې پيل کړه چې د مور يې خوښېده.

ناتاشې وويل:

- هغې نه غوښتل چې سندري ووايي، ډېر وخت کېده چې سندري يې نه دي ويلي او تردې وروسته به هم په دې خوند سره سندري ونه شي ويلاي. گراف ايليا اندرېويچ له خپلې کوتي نه چې له ميتينکا سره په خبرو لگيا و، د هغې آواز اورېده، هغه، هغه زده کوونکي ته ورته و، چې د زده کړو له پای ته رسېدو نه مخکې لوبو ته د تگ تکل لري. په خبرو کې غلطېده، ژر ژر يې چوپړانو ته سپارښتنې ورکړې او په پای کې چوپ پاتې شو. ميتينکا هم پټه خوله، سندري ته غوږ او موسکا پرشوندو د گراف مخې ته ولاړو. نیکولای له خپلې خوره سترگې نه لرې کولې، داسې چې د هغې له سا سره يې يو ځای سا ويسته. سونيا چې آواز ته غوږ غوږ و، په زړه کې يې ويلې، چې ددې او ملگري ترمنځ يې توپير ځمکه او آسمان دی او دا به ناشونې وي چې لږ ترلږه د هغه خوږوالي ته هم ورته شي. زړه گرافينه نیکمرغه، خو يوه غم لړلې موسکا يې پرشوندو او اوبښکې په سترگو کې رابښکاره وې. کله ناکله به يې سربوړاوه. هغې د ناتاشې، د خپلې ځوانۍ او د يوې وحشتناک شي په اړه چې د ناتاشې او سردار اندري په راتلونکې واده کې يې

جگړه او سوله

ليده، فکر کاوه. ديملر د گرافينې تر څنگه کېناست، سترگې يې پټې کړې او سندرې ته غوږ شو. هغه تر يوه ځنډه وروسته وويل:

- نه، گرافينې! د هغې استعداد او هنر د اروپايانو په کچه دي، نور نو داسې څه پاتې نه دي، چې د هغې زده نه وي، د مهرباني، نرموالي، تاندتوب او د آواز....

گرافينه پرته له هغه چې کوم ټاکلي چاته ووايي، وويل:
- اخ! تصور کوئ، چې څنگه ډارېږم، څنگه مې د هغې ژوند

زوروي

د هغې مورنۍ زړه ويل چې په ناتاشا کې يو ستر ناڅرگند څه نغښتي دي، چې همدغه څه د هغې د نيکمرغۍ ځنډ دي. ناتاشا لا سندرې پای ته رسولې نه وه چې څلورلس کلن پېتيا کوټې ته رامنډه کړل او نارې يې کړې چې: رمضانين! (هغه کسان دي چې د روژې تر پنځلسمې وروسته ځانگړي جامې اغوندي او د ماخوستن له خوا په کورونو گرځي، دغه کسان په روسيه کې د نوي عيسوي کال په شپو کې دې ته ورته کار کوي) راغلل.

ناتاشې ناڅاپه سندرې بس او پر وروړيې ورچغه کړه:
- احمقه!

هغې د څوکۍ پلو ورمونده، پر هغې ځان وروار تېره او له ژړا نه تکه شنه شوه. خو مور ته يې په خندا خندا وويل:

- هېڅ، هېڅ، مورجانې هېڅ نه شته، يوازې پېتيا زه وډاره کړم. هغه غږېده او پر ليمو يې اوښکې راروانې وې. ستونۍ يې ساندو پسې اخېستې و.

دغې لوبغاړې ډلې چې په بېلابېلو کالو او سينگارونو يې له ځانه مېر، ترکان، بقال، ملنگ، ارباب يا کوم ځناور جوړ کړی و، په مستې

جگړه او سوله

خدا کورته راننوتل. له هغوی سره سره خو له خوبسۍ نه ډکه هوا هم کورته راتله. هغو لومړی لږ په احتیاط دهلیز کې یو بل رانیول، نندارې یې بنودلې، بیا تالار ته ورشپوه شول او کرار کرار یې مستي زیاتېده، نڅاوې یې بنکې کېدې او سندرې یې ویلې، خوراښه چورلېدل، پښې یې گډولې او لاسونه یې غورځول او د حضرت عیسی د زوکړې په ویاړ نندارې بنودلې. وروسته له هغه چې مشرې گرافینې د دغو کسانو یو تن وپیژاند او د هغه د کالو او سینگار نه په خدا شوه، د هرکلو کوټې ته لاړه. ایلیا اندر بویچ په واړه تالار کې کېناست او په موسکا موسکا یې په ځلېدونکې خبرې د دغو نندارچیانو ستاینې او نندارې ته دوام ورکړ. خو په دې مینځ کې د هیچا پام نه شو، چې د کور ځوانان څه شول. د دغې نندارې د دوام نه نیم ساعت وروسته، د لوبغاړو په ډله کې یوه نوې زړه بودی، چې ځانگړې جامې یې اغوستې وې، راپیدا شوه (د انیکولای و) پېتیا له ځانه ترکي پېغله جوړه کړې وه. دیملر د بدې ښځې ونډه لرله او ناتاشا د سواره پوځ د یوه پوځي په توگه کالي اغوستي و، سونیا بیا د گڼو بریتو او وروځو په رسمولو ځان نه چرکېسي (د روسیې یو قام دی) ځوان جوړ کړی و.

لومړۍ ډله، د دویمې په لیدو هک حیران شول. د هغو په ستاینو او پالنې یې پیل وکړ. ځوانانو هم د خپلو کالو او خبرو بدلون داسې خوښ شو، چې تکل یې وکړ، چې لاړ شي او نورو خلکو ته یې هم وروښيي. نیکولای چې ښه هوا او ښایسته لاره یې خوښ شوي وو، غوښتل یې ټول دغه خلک په خپله درې کسيزه گاډۍ کې چکر ته بوزي، نو ځکه یې له هغو لسو تنو لوبغاړو نه هیله وکړه چې په هماغه بدلو جامو کې له ده سره د کاکا جان کره لار شي. مشرې گرافینې وویل:

- نه، نه څه کوئ، ولې هغه سپین ربړی په عذابوئ!

جگړه او سوله

بله خبره دا ده چې د هغه په کور کې ستاسو د چورليدو لپاره ځای نه شته، بنه به دا وي چې د مليو کووا، کره ورشئ.

مليو کووا، يوه کونډه وه چې د بېلابېل عمر د پرماتشومان، نارينه او بنځينه بنوونکې يې لرل او درستوف له کورنۍ نه څلور ورسته په لرې واټن کې يې ژوند کاوه.

مشرگراف چې له خوشالۍ نه په نڅا راغلی و، د گرافينيې دا خبره خورا غوره وگڼله او وې ويل:

- واه واه! زما گراني! خورا بنه فکر دې وکړ. گورئ! صبر وکړئ، راکړئ، نورې جامې راکړئ چې ځان جوړ کړم او له تاسو سره لاړ شم او (مليو کووا) له خوبه بې برخه کړم.

خو مشري گرافينيې د گراف له تگ سره مخالفت وښود او وې ويل چې څو ورځې کېږي چې د هغه پښې خوږېږي. نو ځکه پريکړه وشوه چې ايليا اندرېويچ په کور کې پاتې شي، خو نجونې به هغه وخت ځي چې لويزا ايوانوفا له هغو سره لاړه شي. سونيا چې تل د ټولو په منځ کې با حيا وه، په دې زيات ټينگار کاوه، چې لويزا ايوانوفا دې، له دوی سره لاړه شي...

دوه گاډۍ خوتل تيارې ولاړې وې او درېيمه هغه هم د گراف و... او څلورمه هم د نيکولای گاډۍ و، د هغې گاډۍ آس تور، لنډ ونی، اوږد څنډی و... له هغه سره په گاډۍ کې ناتاشا، سونيا، ميرمين شوس او دوه چوپړان ناست وو. د مشرگراف په گاډۍ کې ديملر، د هغه بنځه او پېتيا او په درونورو گاډيو کې چوپړان، چې بدلې جامې اغوستې وې، ناست وو.

نيکولای د پلار په گاډيوان غږ وکړ: زاخاره ته مخکې شه! هغه يې ددې لپاره مخکې ته ولېږه چې د اړتيا په وخت کې ده ته د مخکې کېدو

جگړه او سوله

لاره ورکړې.

د مشر گراف گاډۍ چې دیملر او څو نور ممثلین په کې ناست وو،
وڅوڅېدل او د آسونود غاړو زنگونو... د هغو سمونو چې په واورو کې
څښېدل، یو عجب شغاری جوړاوه...

نیکولای تر ټولو دمخه او بیا هغو پسې دوه نورې گاډۍ یو په بل
پسې روانې وې. دغه کاروان گوټی، لومړی په نرۍ لاره کرار کرار لاړ.
تریوه وخته د باغ د دیوال خواته څوڅېدل. په لارې د برینډو ونو
سیوري کرنې اېستلې وې... خو همدا چې د باغ له دیوالو نه تېر شول،
دښتې ته ورسېدل. له واورو ډکه دښته یې د سپوږمۍ د رڼا په څپو کې
ډوبه ولیده... هغه داسې برېښېده چې تابه ویل د الماس دانې دې پرې
شیندلې دي... په دې سره هوا کې د ناتاشې غږ پورته شو چې ویل یې:

- د سویانو د پلونو نښې گورئ؟ سویان څومره ډېر دي!

سونیا هم نارې کړې:

- د پښو پلونه له ورايه ښکاري، نیکولایه! نیکولای مخ وړاوه،
سونیا ته ورځم شو، چې له نېږدې نه د هغې څېره وگوري. یوه نوې
مهربانه څېره، تورې وروځې اونرې تور بریت چې د سپوږمۍ په رڼا
کې، په خورالږ، څولرې واټن کې د سموري د خولۍ له مینځه
راځلېدل.

نیکولای سونیا ته تر کتنې وروسته په زړه کې وویل:

- دا څېره تردې نه مخکې، د سونیا څېره وه. هغه وروړاندې شو، د
هغې سترگو ته لا ځیر شو او وې خندل.

- نیکولایه، څه شوي دي؟

- هېڅ، هېڅ نه دي شوي. بېرته یې مخ ترې وړاوه او د آسونو به
نداره شو...

جگړه او سوله

هغه په چغو شو او هڅه يې وکړه چې د زاخار تر گاډۍ نه مخکې شي.

زاخار د خپل آس قيضه لږ ټينگه غوندې کړه، خپل سري يې چې تر وروځو پورې له واورو او يخ نه پوښل شوی و ورواړاوه.

نيکولای خپل آسونه لاپسې يرغه کړل، او زاخار خپل قيضه، نيکولای مخکې شو او ده پسې يې ځان برابر کړ او وې ويل:

- ښه اربابه! خوښه دې، چې هر څه کوئ!

دوه گاډۍ، له هر وخت نه په چټکۍ لکه باد داسې څنگ په څنگ، الوتلې... نيکولای له سيال نه مخکې کېدونکی و. زاخار بې له هغه چې د خپلو آسونو حالت بدل کړي، يولاس افسار ته ورپورته کړ او چغه يې کړل:

- اربابه، هسې ځان په عذابوي.

نيکولای خپل درې واړه آسونه يرغه او وړاندې لاړ... يو وخت، نيکولای بېرته خپل آسونه ودرول، شاوخوا يې وکتل، هرې خواته کوډې کړل شوې دښته وه، چې د سپوږمۍ د پلو شو په سيند کې ډوبه او د ستورو گرد پرې لوېدلې و.

نيکولای په زړه کې ويل:

- زاخار نارې وهي چې چې خواته، چې خواته لاړ شي، ولې چې خواته؟ مگر موږ د مليو کووا کورته نه ځو؟ ايا د مليو کووا د کور لاره ده؟ خدای خپله ښه پوهېږي چې موږ چېرته ځو؟ او يوازې خدای پوهېږي چې پر موږ به څه راشي، هر هغه چې پر موږ راځي هم ښه دي، هم بد او بېرته يې خپلو سورلي ته مخ ورواړاوه او هغو ته يې وکتل. د هغو کسانو له ډلې نه چې د ده په گاډۍ کې ناست و، د ده تر نظريو تن پردی خو ښکلی و برينښېده. هغه، بریتور و او ښکلی گڼې وروځې

جگړه او سوله

لرلي، ده وويل:

- هم يې بريت او هم يې ټول بانه ټول له واورو سپين شوي دي.
نيكولای په زړه کې وويل: داسې بريښي چې دا ناتاشا وه. هغه بله هم که
تېر وتلی نه يم کېدای شي مېرمن شوس وي، خو دغه بل څوک چې له
ځان نه يې چرکس جوړ کړی، ځانته يې بريښونه يې رسم کړي، نه پېژنم،
خو هر څوک چې دی، په ما بڼه لگي.
هغه يې وپوښتل:

- ساړه خو به مو نه کېږي؟

ځواب يې ورنه کړ، خو يوازې يې وخنډل. ديملر چې شاته په بله
گاډۍ کې ناست و چغې وهلې او څه يې ويل، کېدای شي کومه ټوکه
يې ويله، خو نه پوهېدل کېده، چې څه وايي.
خو يو څو له خدا نه ډکو غږونو ورته وويل:

- هوکې، هوکې. دا کوډگر ځنگلونه او د هغو نڅاگر سيوري، پر
هغو څړوند الماسي غمي، دالړۍ په لږو مرمړينې زينې او بامونه، دا
له کوډو ډکې ودانۍ او د چنارو دغه ډارونکي او غوږزورونکي
آوازونه چې هېڅ ښکاره نه و څه دي او له کومې راځي. نيكولای له له
ځان سره وويل:

- که دغه د مليو کووا مېنه ده، خورا زړه رابښکوونکې او تر ځنگلو
نه هم کوډگره ده، داسې زړه رابښکوونکې چې موږ يې هم نه پېژنو او نه
پوهېدو چې چېرې روان يو، روان وو، روان و، او ناڅاپه مو
کاروانگوتي د مليو کووا مېنې ته ورسېد.

او په رښتيا هم هغه د مليو کووا مېنه وه. يوې ډلې ښځو او نارينه
مينځو او چوپړانو شمع په لاس او خوشالۍ ددوی هرکلي ته رامنډې
کړې او وې پوښتل:

جگړه او سوله

- تاسو څوک یاستئ؟

یو چا غږ کړل: د گراف کورنۍ ده، چې په بدلو جامو کې یې له ځانه
پېښگر جوړ کړي دي، ما هغوی د هغوله آسونو نه وپېژندل.

۱۱

پلاگيا دانيلو فنا مليو کوا يوه خوربه ارقوي ښځه وه، عينکې يې اېښې وې، پراخ کميس يې اغوستی و او د خپلو لونیو په مينځ کې چې سخته ترې په تنگ شوې وه، په مېلمستون کې ناسته وه. هغې هڅه کوله چې د لونیو ساعت يې ورتېر کړي. کله چې د راغلو کسانو د پښو غبرونه او شروشور په دهليز کې واورېدل شو، هغوی لا په کراره شمعونه ويلول او د هغو له څاڅکونو يې جوړو شويو انځورونو ته کتل او په هغو کې يې خپل فالونه ليدل.

دغه نوې راغلې ډله، چې چاله ځانه سواره پوځيان، چا اغلې مېرمنې، چا کوډگر او کوډگرې يا هم ځناور او داسې نور جوړ کړي وو، هغه لوی تالار ته چې هلته چوپړانو په بېړۍ شمعي لگولې وې ورننوتله. ديمر له نيکولای سره چې له ځانه يې بوډۍ جوړه کړې په نڅا شو. له دغو راغلو پېښگرو نه چې خپل مخونه يې پټ کړي او جامې بدلې کړې وې، ماشومان چاپېر شوي وو، شروشور يې جوړ کړی و او د کور مېرمن ته تردرناوي او چورليدو نه وروسته تالار ته وخوځېدل.

جگړه او سوله

- وا خدایه، پېژندل یې څومره گران دي؟ دا خوناتاشا ده، ته گوره چې ځان یې څه جوړ کړی دی؟ کوم څوک رایاډوی. او دې ادوارد کارلېوویچ ته گوره چې څومره ښه ښکاري! ما ونه پېژاند، چې څومره ښه ناڅي! او، پلار جانه! هغه چرکس گوره، دې سونیا جاني ځان څومره ښه او ښکلی جوړ کړی دی. او دا بل بیا څوک دی؟ یاره چې څه خوند یې وکړ! نیکیتا، واییا دا میزونه راټول کړئ.

له بله پلو غږونه راپورته شول: ها، ها، ها

- د سواره پوځ افسر ته گورئ... هوکې... کوم هلک دی... زه ښه نه وینم... هغو پښو ته یې گوره، له خندا یې بدوډي چوي...

ناتاشا چې د ملیو کووا د کورنۍ ځوانانو ته هم په زړه پورې وه، له هغو سره یو ځای د تالار د شا کوټې کې پټه او له هغه ځایه یې د نارینه کالیو او نوروشیانو غوښتنه وکړه. د نیمه چولې دروازې نه، د نجونو برېښه لاسونه را اوږدېدل او د نارینو غوښتل شوې جامې یې غوښتې. لس دقیقې وروسته د ملیو کوف د کورنۍ ټول ځوانان د دغو پېښگرو په شان جامې اغوستې وې.

پلاگیا دانیلوفنا وروسته له هغه چې د تالار د منځ د تشولو او د نویو رارسېدلو اربابانو او د هغو د چوپړانو د تاوده هرکلي سپارښتنه وکړه، هماغه شان چې عینک یې پر سترگو او موسکا یې پر شونډو وه، د دغو پېښگرو په منځ کې گرځېده راگرځېده. هر یو ته به یې په ځیر ځیر کتل، خو یوه یې هم پوره پېژندلې نه شو. هغه نه یوازې د رستوف د کورنۍ ځوانان او پېغلې او دیملرونه پېژندل، بلکې خپلې لونې یې چې د نارینو کالي او دریشۍ یې اغوستې وې، ونه پېژندل.

هغې خپلې یوې لور ته چې د تاتاري کازانو کالي یې اغوستې او د هغو پېښې یې کولې، وکتل، هغې ته ځیر شو او بیا یې د خپلې کورنۍ

جگړه او سوله

له يوې روزونکې نه وپوښتل:

- دالا پسې د چالورده، هو، داسې بريښي چې د رستوف له خټې به وي، بيا يې ناتاشې ته ورو مخه واړوله او وې پوښتل:

- او تاسو د سواره پوځ افسره! په کوم پوځ کې خدمت کوئ؟...

يو ساعت وروسته جامې ټولې خپرې او گونځې گونځې شوې، له مالوچو او رسمونو نه جوړ شوي بيريتونه او ډيرې ولوېدې او پلاگيا دانيلوفنا کرار کرار ټول وپېژندل... له هغو نه يې له دې کبله ډېره مننه وکړه چې د ټول وخت او ساعت يې تېر کړی دی. هغو په لوی تالار کې اربابانو او په واره کې د هغو چوپړانو ته ډوډۍ جوړه کړه.

تر مابښامۍ نه وروسته، د مليو کووا په کورنۍ کې يوې مېشتې زړې نجلی وويل:

- د حمام فال به مونه وي کتلی؟ ډېر وحشتناکه دی.

د مليو کووا يوې لور وپوښتل:

- څنگه وحشتناکه دی؟

- څه وايئ، تياره حمام ته ور تگ څه آسانه کار نه دی، زړوړتيا غواړي.

سونيا غږ کړل: څه شي دي؟ زه ور ځم.

د مليو کووا دويمې لور غږ کړ:

- د هغې نجلی کيسه وکړئ چې حمام ته ننوتې وه.

زړې نجلی کيسه پيل کړه: هوکې، نه و نه و د خدای کره وه، يوه

نجلی حمام ته يوازې ننوته، يو چرگ او دوه چرې يې هم له ځان سره واخېستل، هغه څنگه چې ښايي لاره، ننوتله او سترگه په لارې کيناستله، چې يو ناخاپه يې واورېدل، چې څوک راروان دي، د گاډۍ د زنگونو او راتگ غږ يې تر غوږه شو، چې رانېږدې کېږي څوک ترې

جگړه او سوله

پلي شول. ددې خوا ته راغي او راغي، چې گوري يو انسان دی، لکه يو پوځي، راغي او ددې تر څنګه کېناست.

ناتاشا چې له وېرې يې سترګې وتلې وې، چغه کړل:
- وای وای، خدای دې انسان ترې ساتي.

- ښه، وایه نو، بیا يې نو څه وکړل؟ له نجلۍ سره وغږېد؟

- هوکې، هغه د يو انسان په توګه، هوکې هغه شان چې له يوه انسان سره ښايي، هغه هڅه وکړه چې هغه نجلۍ قانع کړي، نجلۍ هم بايد له هغه سره غږېدلې وای. د هغه پام يې خپلو خبرو ته رااړولې وای. هغه يې بايد ترسهاره، تر چرګ بانګه په خبرو بوخت کړی وای. خو نجلۍ شرمېده، حیا يې کوله، نو ځکه يې مخ په لاسونو پټه کړ. خو هغه پر هغې وروډانګل، مګر له نيکمرغه، د نجلۍ بخت بېداره و او په دې وخت کې نورې نجونې راوړسېدې...

پلاګيا دانيلوفنا وويل:

- نو څه کوئ، ولې دې ډاروله؟

يو نجلۍ وويل: مورجانې، خو تا خپله فال لیده کنه؟

سونيا وويل: دغه د گدام نومي فال يې لا څنګه وي؟

- هغه داسې دی، چې گدام ته ځې، هلته فال نيسي، که داخ او ډب غږ اوړي، دا بد فال دی، که د غنمو د ميچين غږ راشي، دا نيکمرغي ده، خو کله ناکله داسې هم کېږي چې...

- مورجانې، ښه به دا وي چې ووايئ له تا سره په گدام کې څه پېښ

شول؟

پلاګيا دانيلوفنا و موسېده او وې ويل: ورکه وه يې، زما هېر

شوي دي، څه ګټه چې ووايم، ستاسو نه خو يو هم هلته نه ځي.

سونيا وويل:

جگړه او سوله

- ولې نه، زه هم، پلاگيا دانيلوفنا، اجازه راكړئ، زه هم.

- ښه ده، كه نه ډارېږې ورځه!

سونيا وپوښتل: لوييزا ايوانوفنا! ما ته اجازه راكوي، چې لاړ شم؟
نيكولاى څه د لوبو، څه د قطعې بازي او څه د وروستيو خبرو په
اوږدو كې، ټوله موده په پرله پسې او ځير سونيا څارله، هغه يې يوازې
نه پريښوده او هغې ته يې په څه نوي نظر كتل. داسې برېښېده چې د
همدې انځور شويو بريتونو له برکته يې د لومړي ځل لپاره ليدلې او
پېژندلې ده. او په رښتيا چې سونيا دغه ماښام، په بې سارې ډول
خوشاله، غوړېدلې، تانده او داسې ښكلې شوې وه، چې نيكولاى
هېڅكله داسې نه وه ليدلې.

نيكولاى چې د هغې ځلېدونكو نيكمرغو سترگو، د هغې د بريټو
په پاى كې د غومبور غوچورو، خوږې مالگينې موسكا، ته چې په
عمر كې يې داسې نه و ليدلې، كتل، له ځان سره ويل:

- دغې ته وايئ ښكلا! زه احمق وم احمق!

سونيا وويل:

- زه له هېڅ شي نه، نه ډارېږم. زه كولاى شم، همدا اوس لاړه شم.
هغه پاڅېده، هغې ته يې د گدام لاره وروښودله او ورته وې ويل
چې څنگه بايد چوپه خوله، او غوړ غوړوي، هغې ته يې پوستين وركړ.
پوستين يې پر سر واچاوه او يو خوږ غلچك يې نيكولاى ته وروولېږه.
نيكولاى په زړه كې وويل:

- دا پېغلوتې څه ښكلې، زړه راښككونكې او مالگينه ده، نه
پوهېږم چې تر اوسه ما چيرته كتل.

سونيا دهليز ته ووته او د گدام پلوو خوځېدله. نيكولاى هم په دې
پلمه چې د كوټې هوا خورا توده ده، په تلوار سره د ودانۍ د زينو سر ته

جگړه او سوله

ورووت. په رښتيا هم په کوټه کې د ګڼه ګوښې له امله هوا توده او تنګه شوې وه.

بهر هماغه سړه، بې وزمې هوا او ځلېدونکې سپوږمۍ چې تر پخوانه لارڼه شوې وه، ځلېدلې... که څه هم آسمان غمجن او خواشینی و، مګر ځمکه له بناديو ډکه وه.

نيکولای په زړه کې ويل:

- څه ساده او احمقه وم! آه، آه، څه احمقه! هېڅ نه پوهېږم چې ترننه پورې څه ته سترګه په لاره وم. پر زينو ورشېوه شو، د ودانۍ له څنډې وچورليده او هماغه نرۍ لاره يې ونيوله چې د ودانۍ شاته رسېده. پوهېده چې سونيا به له هماغه ځايه تېرېږي... دغه نرۍ لاره گدام ته ورغځېدلې وه. د گدام ديوالونه د غټو ونو له لرګيو جوړ شوي وو، بام يې له واورو ډک او د سپوږمۍ تر رڼا لاندې داسې ځلېده چې ګواکې له کومې قيمتي تېرې نه تراشل شوی وي. د کومې ونې د شاخونو شغھارۍ واورېدل شو، خو هرڅه ژر بيرته په چوپيتيا کې ډوب شول. انسان داسې انګېرله چې د سا په وخت کې نه هوا، بلکې د ځوانۍ مرسته او ابدې مستي، ګوگل ته ورلېږي. د ودانۍ د شالو زينو نه چې په ځانګړې توګه د چوپرانو د تګ راتګ لپاره ځانګړې شوې وه، د ګامونو غږ واورېدل شو. د زينې پر وروستي پلې چې واوره هم پرې کوټه شوې وه، د هماغې زړې مينځې پېغلې غږ واورېدل شو، هغې ويل:

- همدا نرۍ لاره به نيسئ، مخامخ به ځئ، خو يوازینی کار چې کوئ، ګوره شا وخوا يا څنګ ته به نه ګورئ.
سونيا ځواب ورکړ:
- زه نه ډارېږم.

جڳهه او سوله

او په ټټکلو موزو کې يې ورو نازکو پښو، پروا ورې قدمونه کېښودل. له هر گام سره واورې شغاري کاوه او سونیا په نرۍ لاره د نيکولای خوا ته ور روانه وه.

سونیا په پوستين کې ځان ښه و مروړه او مخې ته روانه وه. تر نيکولايه رسېدو پورې لادوه گامه لاره پاتې وه، چې وېې لیده. هغې هم نيکولای هغه شان چې دې به تل لیده او د هغه په لیدو به يې زړه درزېده ونه لید. هغه ښځينه کالي اغوستي و، ويښته يې جر او پرېښانه وو، خود خوښۍ موسکا يې پر شونډو خوره وه. داسې يوه موسکا چې د سونیا لپاره چور نوې وه. په چټکۍ د هغه خوا ته ورغله. نيکولای د هغې خبرې ته چې د سپوږمۍ تر شغلو لاندې ځلېدله، ځيرو او په زړه کې يې ويل:

- سره له هغه چې چوره بدله شوې ده، خوبيا هم هماغه سونیا ده. لاسونه يې تر هغه کوټ لاندې چې سونیا اغوستی و، ورننيسل، هغه يې ځانته راوپاندې کېښکودله او شونډې يې چې پرسکرو يې بريت پرې انځور کړي او د سوي لرگي بوی يې کاوه ټټکل کړې. سونیا چې د هغه شونډې زېږېښلې، د هغه لاسونه يې ورخوشې کړل او په دواړه لاسونه يې له دواړو خواو نه، د هغه غومبورې راو نيول. هغوی دواړه يوازې دومره وويل:

- سونیا... نيکولای... د گدام خوا ته يې منډې کړې او بيا هريو جلا د هغو زينو له لارې چې وتلي وو، بېرته راستانه شول.

۱۲

کله چې ټول د پلاگیا د انیلوفنا له کوره ووتل، ناتاشا چې هر څه
 ښه څارلې او لیدلې و، د ستنېدو کاريې داسې جوړه کړه چې لوییزا
 ایوانوفنا، دیملر او دا په یو گاډۍ کې کیناستل او سونیا، چوپران او
 نیکولای په بله گاډۍ کې سره د پره شول.

نیکولای د ستنېدو په لاره کې، نور ددې په خیال کې نه و، چې
 گاډۍ له کومې گاډۍ نه مخکې یا څنگ ته کړي، هغه آسونه یرغه او په
 چټکۍ روان و. په ټوله لاره کې یې د سپوږمۍ تر رڼایۍ لاندې د سونیا
 په سترگو سترگې خښې کړې وې. د سپوږمۍ تر دغې کوچګرې رڼایۍ
 لاندې، چې هر څه یې تر پخوا نه ښکلي ځلول، د سونیا په بشره کې د
 انځور شویو وروځو او ترېنو لاندې خپله نننۍ مینه او پرونی سونیا
 بیا موندله او پریکړه یې کړې وه، چې بیا هېڅکله له هغې نه جلا نه
 شي. په ځیر سره یې هغې ته کتل او دواړه سونیاګانې یې بیا پېژندلې
 وې. هغه ته د سوي لرګي له بوی سره، د گلې شوې مچې خوند وریاد او
 د گوگل په تل کې یې د سړې هوا سا وویسته همدا چې تر خپلو پښو
 لاندې یې تېرېدونکې ځمکې او پر خپل سر پراخ شوي آسمان ته کتل،
 ځان یې بیا د کوچګر طبیعت په غېږه کې لیده.

جگړه او سوله

کله ناکله به یې له سونیا نه وپوښتل:

- سونیا خوشاله یی؟

او سونیا به ځواب ورکاوه: هوکې او ته څنگه؟

د لارې په نیمایي کې یې د گاډۍ جلو گاډیوان ته ورکړ او خپله یې د یو څو شپږو لپاره د ناتاشا دوی گاډۍ ته ورمونده کړل، د هغوی د گاډۍ په رکاب ودرېد او په فرانسوي ژبه یې په پټه د ناتاشې په غوږ کې وویل:

- د سونیا په اړه مې پریکړه وکړه.

ناتاشا ناڅاپه له خوشالۍ نه تکه سره شوه او وې پوښتل:

- تا هغې ته وویل؟

- هی، هی چې ته له بریتو اوله ښو سره څومره ښکلې شوې یې،

گوره ناتاشا! ته خوشاله شوی؟

- زه داسې خوشاله، داسې خوشاله چې مه پوښته، زه نور نوله تانه

خفه وم، ته له هغې سره څومره بې رحمه وې. ستا زړه نه و، تېره و تېره.

اوس ډېره خوشاله یم.

ناتاشا تر لږ شپې ځنډه وروسته دوام ورکړ:

- ما نه هم کله ناکله احمقه جوړېږي، خوزه له دې شرمېدم چې له

سونیا پرته، زه نیکمرغه واوسم. ورځه، ورځه ورمونده کړه، هغې ته

ورشه.

نیکولای هغې ته وویل:

- نه، نه، ته صبر وکړه، چې ته څومره د خندا وړ یی.

هغه چې هغې ته کتل په خپله خور کې یې هم یو څه نوي، غیر

معمولي، خورا مهربان او تازه، داسې چې پخوا تر هغه یې نه وو

لیدلي، لیدل. هغه زیاته کړه:

جگړه او سوله

- ناتاشا لېونۍ شوې يې که څنگه؟

ناتاشا ځواب ورکړ:

- هو، خو تا ډېر بڼه کار وکړ.

د نيکولای په زړه کې تېره شوه:

- که مې پخوا دغه شان چې نن شپه ده، هغه ليدلی وای، ما به

هر ورو له پخوا پوښتلي وای، چې بايد څه وکړم او ټول هغه څه به مې

چې هغې ته ويلی وای، هغه به مې کړي وای او هر څه به بڼه وای.

- بڼه نو، ته خوشاله يې او بڼه کار مې کړی دی؟

- اخ نه شم ويلی چې څومره بڼه کار دې کړی دی، څوموده د مخه

مې، له مور سره په همدې ناندري شوې. مور جانې ويل چې سونيا

غواړي تا خپل اسير کړي، زه په دې نه پوهېږم چې څنگه څوک کولای

شي داسې ووايي. نېرېدې و چې له مور سره په دې خبره لاس او گريوان

شو، زه به هېڅکله، هېڅ چا ته اجازه ورنه کړم، چې د هغه په اړه بد فکر

وکړي، ځکه په هغې کې له ښېگڼو پرته بل څه نه شته.

نيکولای وويل:

- بڼه نو، نو بڼه کار مې وکړ؟

او بيا ددې لپاره د خپلې خور سترگو او بشري ته ځير شه، چې پوه

شي، چې رښتيا هغه رښتيا وايي. بيا يې دهغې له گاډۍ نه ودانگل او د

خپلې گاډۍ پلو ته يې ورمونده کړل. موزويې د واورو شغهاري پورته

کړ. هلته هماغه نيکمرغه چرکس (سونيا په چرکسي جامو کې) هماغه

موسکا، بریتور، ځلېدونکې سترگې، په پوستين کې مروړلې. هماغه

شان ناست و او ده ته يې کتل. او دا چرکس سونيا وه. کېدای شوه چې

سونيا دده راتلونکې، گرانه او نيکمرغه ښځه وه.

کله چې کورته ورسېدل، نجونو مشري گرافيني ته، د مليو کووا په

جگړه او سوله

کور کې د تېرشويو پېښو کیسې وکړې او بیا خپلې کوتې ته لاړې، جامې یې بدلې کړې او پرته له هغه چې پر خپلو خبرو انځور شوي، انځورونه پاک کړي، ترډېرو پورې یې د زړه خوالې او د زړه خوږو او خپلو نیکمرغو کیسو ته دوام ورکړ، هغوی په دې اړه چې څنگه به ودونه کوي، څنگه به د هغو مېړونوله یو بل سره ملگرتیا لري او دوی به څنگه نیکمرغې وي، وغږېدلې. او هغه هیندارې چې لا له پروانه د ناتاشا لپاره چمتو کړې، دهغې پر میز ولاړې وې.

ناتاشا پاڅېده او هیندارې ته د ورنږدې کېدو په لړ کې یې وویل:
- یوازې خدای په دې پوهېږي، چې دا به کله وي؟ خوزه ډارېم چې هېڅکله... ځکه هغه به خورا ښه او خوږه وي.

سونیا وویل: کښه! کېدای شي هغه ووينئ! ناتاشا شمعي ولگولې او کېناسته. ناتاشا چې خپله خبره په هینداره کې لیده وې وویل:

- له یو بریتوره پرته بل څوک نه وينم.

هغې وویل:

- اغلې! خاندې به نه، دا د خدا وړ خبره نه ده.

ناتاشا د سونیا او چوپرانو په مرسته هینداره داسې برابره کړه چې دې ته جوړه وې، کله چې له دې چارې نه وزگار شوه، خبرې ته یې برنده ښه ورکړه، چوپه شوه او ترډېرو پورې کېناسته او په هیندارې کې د شمعونو منظمه کتار ته ځیر، په دې هیله ځیره چې (د اورېدلو له مخې به) دا کوم تابوت وويني او یا به د هیندارې په وروستي تیاره او موهومه څلورکنجه کې سردار اندرې رانېسکاره شي. خو سره له هغه چې هغه دې ته سترگې په لاره او چمتو وه چې آن په هینداره کې کوم یو رانېسکارېدونکی داغ د سړي یا د کوم تابوت په توگه وگڼي. هېڅ شي یې

جڳهه او سوله

نه ليدل هغه وچي د هغي سترگي په رپيدو شوي، د هينداري له مخي پاڅېده او له هغو نه لرې شوه.

هغي وويل:

- دا څنگه کېدای شي، چې نور يې ويني او زه يې ليدای نه شم. ښه، نو ته راشه سونيا، راشه کېنه! نن شپه به هرومرو کېنئ او په هينداره کې به څوک ووينئ... گوره زما په خاطر!... زه نن شپه ډېره ډارېږم... سونيا د هينداري په وړاندې کېناسته، ځان يې برابر کړ او هغي ته په کتو شوه.

دوينا شا، په بنگهار سره، د ناتاشي په غوږ کې وويل:
- ښه، اوس به سونيا الکساندروفتا هرومرو ووينئ، خو تاسو ټول خاندئ.

سونيا دا خبره واورېده او دا يې هم واورېدل، چې ناتاشا په کراره او بنگهاري وويل:

- زه خپله پوهېږم چې هغه يې ويني، پروسې کال يې هم ليدلی و.
دوه درې دقيقې ټول چوپ پاتې شول، بيا ناتاشي په کراره وويل:
- هرومرو يې ويني! خو خپله خبره يې پای ته ونه رسوله، ځکه سونيا ناڅاپه، هغه هينداره چې لاس کې نيولې و، لږ له ځانه لرې، لاسونه يې پر سترگو کېښودل او وويل:
- آه، ناتاشا!...

ناتاشا هينداره بېرته واخېسته، خپل ځای ته يې راوسته، او چغه يې کړه:

- ودې ليدل؟ ودې ليدل؟ ودې ليدل؟
دوينا شا چې هينداره نيولې وه وويل:
- ما خو ويل، ما خو ويل....

جگره او سوله

سونيا هېڅ شي نه وليدلي. هغې غوښتل چې سترگې ورپوي او
پاڅې چې د ناتاشې غږ يې واورېد، چې وويل:
- هرو مرو!...

هغې نه غوښتل ناتاشا او دونيا شا تېر باسي، نور ورته گرانه و د
هيندارې مخې ته کيني. هغه خپله هم په دې نه پوهېده، چې ولې او د
څه له کبله يې هغه وخت چې سترگې په لاسونو پټې کړې وې، چغه کړي
وه؟

ناتاشا د هغې لاس راونيو او وې پوښتل:
- هغه دې وليد؟

د سونيا په خيالونو کې دا خيال راتاو شو.
- اوس نه ولې ونه وايم، چې ليدلې مې دى؟ گوره نور خو يې هم
وينئ. څوک کولې شي په دې پوه شي چې ما په رښتيا څوک ليدلي او
که مې نه دې ليدلي؟

هغې وويل: هوکې ومې ليدل.
- څنگه؟ څنگه؟ ولاړ و که پروت و؟

- نه، نه، ما وليدل، لومړى هېڅ نه و، بيا مې وليد چې پروت و.
ناتاشا چې سترگې وحشت پسې اخېستې وې، خپلې خورلنډې ته
کتل او له هغې نه يې وپوښتل:
- اندرې پروت دى؟ ناروغ دى؟

- نه، نه، برعکس، خورا خوښ او خوشاله و. هغه هم مخ ما ته
راواړاوه او ما ته يې راوکتل.

په هغې شېبه کې چې سونيا دا خبرې کولې، داسې يې انگېرله،
چې په رښتيا يې هغه څه چې وايي، ليدلي دي.
- ښه سونيا بيا څه وشول؟

جگړه او سوله

- يو بل څه مې هم وليدل، خو پوره مې سر پرې خلاص نه شو، پوه نه شوم، چې شين و که سور.

ناتاشا وويل:

- سونيا او کله به هغه راستون شي؟ کله به بيا زه هغه ووينم؟ يا پاکه خدايه چې څنگه زه ډارېږم. هم پر هغه ډارېږم او هم په ځان. هغې پرته له هغې چې د سونيا آرام بڼوونکې تسل ته ځواب ورکړي، ځان يې پر کټ وارتېږه، او وروسته له هغه يې چې شمعي مړې کړې، تر ډېره پورې يې، په پرانستو خوناخوځېدونکو سترگو د سپوږمۍ هغو پلوشو ته چې د کړکۍ له يخ وهلې اينې نه، کوټې ته رالوېدلې وې، ځير پاتې وه.

۱۳

تراختره ډېره لنډه موده وروسته نیکولای په ډاگه مور ته وویل چې سونیا ورته گرانه ده او ټینگه پریکړه یې کړې ده چې له هغې سره واده وکړي. گرافینې چې له پخوانه، د نیکولای او سونیا تر منځ تېرېدونکو پېښو ته پام شوی و، د هغه دغو خبرو ورته نوی والی نه درلود، هغې په چوپه خوله هغه واورېدې مگر زوی ته یې وویل چې، هغه کولای شي له هر هغه چا سره واده وکړي چې زړه یې غواړي، خو که له سونیا سره واده وکړي، نه به ددې چې مور ده او نه به د پلار خوښه او مبارکي وويني.

دا لومړی ځل و چې نیکولای احساسوله چې موریې داسې له ده نه، ناراضه او سره له هغې ټولې مینې چې له ده سره یې لري، له خپلې خبرې به وانه وړي. هغې په خورا بې پروایۍ او پرته له هغه چې زوی ته وگوري، څوک مېړه پسې واستول. کله چې گراف راغي، هغې غوښتل چې د نیکولای تر مخې هر څه په ډاگه او په لنډه ووايي. خو زغم یې پای ته ورسېد، د خواشینۍ او ښکې یې له سترگو راشېوه او له کوتې

جگړه او سوله

نه ووته زار په گراف په نرمه ژبه او شک هڅه وکړه خپل زوی قانع کړي، چې له خپلې دغې پریکړې تېر شي. نیکولای ځواب ورکړ، چې دی له خپلې وعدې نه تېرېدای نه شي. گراف ددې خبرې په اورېدو یو سوړ اسویلی وویست، خپلې هڅې یې بې گټې وگڼلې او خپلې مېرمنې پسې لاړ. گراف له زوی سره په خپلو ټولو شخړو کې، دا نه هېروله، چې ددې ټولو ستونزو سرچینه د ده مالي ژوبلتیا ده، نو له دې کبله یې ځانته اجازه نه ورکوله له زوی نه په دې خفه شي، چې کومې بډایې نجلې پرځای له سونیا سره واده کول غواړي. پلار یوازې په دې کې چرت واهه، که د ده مالي دریځ ښه وای، تر سونیا نه د ده لپاره، بله ښه ناوې پیدا کېدای نه شوه. هغه د هر څه گناه یوازې پر ځان او پر خپل مالي استازي، میتیکا او هغو عادتونو وراچوله چې پریښودای یې نه شول.

پلار او مور، نور نو په دې اړه له زوی سره ونه غږېدل، خو څو ورځې وروسته مشرې گرافینې سونیا ځانته وروبلله او په داسې ترڅه ژبه چې نه دې او نه سونیا د هغې تصور کاوه، خپل خورځه له دې امله ملامه کړه چې نه یوازې یې ددوی زوی تېر ویستلي، بلکې ددې ټولې مرستې یې هم هېرې کړي دي. سونیا سرنښکته اچولې و، په چوپه خوله یې د گرافینې دا ترڅې خبرې واورېدې او په دې نه پوهېده چې له هغه نه څه غواړي. هغه د هغو کسانو لپاره چې دایې لویه کړې او ساتلې ده، د هر ډول ځانښندنې لپاره چمتو وه. د ځانښندنې حس په هغې کې تر بل هر حس نه پیاوړی و، خو په دغه پېښه کې نه پوهېده، چې څه د چا نه څار کړي. هغې نه شو کولای د گرافینې او درستوف د کورنۍ د هر غړي په گرانېست سترگې پټې کړي، خو نیکولای هم ورته گران و او داسې یې انگېرله، چې ددې نیکمرغي له همدې مینې سره تړلې او

جگړه او سوله

نڅښتې ده. هغه چوپه خوله، غمجنه او بې ځوابه وه. نیکولای ته داسې وېرېښېده چې نور د دغه حالت د زغم توان نه لري، ددې لپاره مور ته ورغی چې د زړه غوټه ورته پرانزي. کله به یې مور ته زاری کولې چې سونیا وېښي او له هغې سره د ده واده کول ومني، او کله به یې گواښ کاوه، که دوی د سونیا له زورېدو نه لاس واخلې، هغه به سمدلاسه له دوی نه په پټه له سونیا سره واده وکړي. خو مور و هغه ته په داسې سره او ترخه ژبه، چې نیکولای، په ژوند کې له مور نه، نه ولیدلې، ځواب ورکړ او وې ویل چې دی، خورا ښه زلمی او زوی دی، دی هم د سردار اندرې په څېر کولای شي د پلار له خوښې پرته واده وکړي، خو دا (په خپله گرافینه) به هېڅکله دغه دوکماره (سونیا) د خپلې لور او ناوې په نامه ونه پېژني. نیکولای د دوکمارې د کلمې په اورېدو نور نو ځان ټینګ نه شو کړای او په لوړ آواز یې وویل چې، هېڅکله یې دا تصور هم نه شو کولای، چې مور یې دی د خپلې مینې او عاطفې خرڅولو ته اړ کړي، که داسې وي، دا به وروستی ځل وي چې... خو ددې وخت یې پیدا نه کړي چې هغه گواښمنه خبره چې گرافینې د خپل زوی د وحشتناکې خبرې په حالت کې، د هغې اورېدو ته سترگې په لاره وه، او کېدای شوه، د مور او زوی تر منځ د یوې نه هېرېدونکې ترخې خاطرې په توګه پاتې شوې وای، ووايي.

ناتاشا په داسې حال کې چې رنګ یې الوتې او څېره یې خواشینې برېښېده له هغې دروازې نه کوټې ته راننوته چې دې د هغې تر شا د ورور خبرو ته غوږ نیولی و، هغې پر ورور چغه کړل:

- نیکولا جان! ته ملنډې غږوې، چوپ شه، زه درته وایم چوپ شه!
هغه په داسې لوړ آواز غږېدله، چې گواکې غواړي، د هغه غږ لاندې کړي.

جگړه او سوله

هغې خپلې مور ته چې په خورا خواشینۍ یې خپلې زوی ته کتل او
نېږدې و چې له قهره یې زاره وچوي، مخ ورواړوله... او وې ویل:
- گرانې مورې، د زړه سره! هېڅ خبره نه ده... زما مورې...
- نیکولاجانه! گوره مور یې زه به اوس تا ته... نیکولایه، ته د باندې
لاړ شه... او بیا یې مور ته مخ ورواړاوه او وې ویل:
- گوره مورجانې! ته لږ اته غوږ شه! مورکۍ!
د ناتاشا خبرو هېڅ معنی نه لرله، خو بیا یې هم هغه اغېز وکړ چې
دې یې هیله لرله.

گرافینې چې له ژړا نه په ساندو وه، خپل مخ، د لور په غېږ کې
ورپټ کړ، نیکولای پاڅېد، سړی یې په دواړو لاسونو کې ټینګ کړ او له
کوټې نه ووت...

ناتاشا د مور او د ورور د پخلاینې لپاره مټې ونغاړلې، او هلوځلو
یې دواړه قانع کړل، چې مور به یې سونیا نه زوروي او څه به ورته نه
وايي او نیکولای به د مور و پلار نه پټ کومه پریکړه او کړه نه کوي.
نیکولای د جنورۍ په لومړۍ نېټه په خورا پریشانی، د مور و پلار له
غمه ناآرامه، او په خیالو کې د سونیا له مینې نه لېونی، کور پرېښود
او د خپلې قطعې پلو و خوځېد. هغه تکل کړی و چې غوندې ته به ځي،
هله به خپل اړوند کارونه پای ته رسوي، له پوځ نه به استعفا کوي،
بېرته به راستنېږي او له سونیا سره به واده کوي. د نیکولای تر تګ نه
وروسته د رستوف پر کور داسې غم او خواشیني لاسبره شوې وه چې
پخوا یې چا ساری نه ولیدلی. مشرې گرافینه هم له رواني ستومانی نه
ناروغه شوې وه.

سونیا د نیکولای د بېلتانه په اور کې سوځېده او تر هغه نه لا د
مشرې گرافینې تر څې ژبې او بې پایه دښمنۍ چې پرله پسې یې له دې

جگړه او سوله

سره کوله، سخته ستومانه کړې وه. گراف له بل هر وخت نه اوس، د هغه ناوړه مادي حالت، چې سمدلاسي پریکړې یې غوښتې، پریشانه کړې و. هغه نور نو دې ته اړ شوی و چې د ژوند د سمولو لپاره، د مسکو او د مسکو د څنډو کورونه خرڅ کړي او ددې سوداګرۍ لپاره باید مسکو ته لاړ شي، خو د گرافینې ناروغۍ، دغه چاره ورځ تر ورځې ځنډوله او خبره له نن نه سبا ته پاتې کېده.

ناتاشا چې په لومړیو وختونو کې یې د خپل کوژدنې (سردار اندرې) بېلتون په خوښي او بې پروايي زغمه، اوس یې نو ورځ په ورځ زغم او حوصله پای ته رسېدله. دغه خیال چې د ژوند خورا ښې شپې ورځې، چې دا کولی شي له مینې نه یې څار کړي، هسې عبث تېروي. دایې ډېره او پرله پسې زوروله. د سردار اندرې د لیکنو زیاتره برخو د خوښۍ پر ځای دې ته د غم بوټي کرل. په خواشینۍ به ځان ته ویل:

- په هغو شېبو کې چې دا یوازې د خپلې کوژدنۍ په اړه فکر کوي، ددې کوژدنې ښار په ښار گرځي، نوي ځایونو او له خلکو سره چې هغه ته په زړه پورې دي، آشنا کېږي، څومره به چې د ده لیکونه ناتاشې ته په زړه پورې و، په هماغه اندازه به هغه زورونکي و. هغه لیکونه چې سردار اندرې دې ته لیکل نه یوازې ددې د زړه تنده نه ماتوله بلکې هغه لیکونه دې ته په یو ډول غمجنې او خواشینې دندې بدل شوي وو. هغه په دې رږدې شوې وه، هغه لیکونه ولیکي چې هغې به نه شو لیکلي، هغې ځکه نه شو لیکلي چې د هغه زوریدو نه یو هم په لیک کې نه شو انځورولی، چې دا په خپل غږ، موسکا او غلچکونو کې د هغې په انځورولو رږدې شوې وه. د هغې یو رنگه کلاسیکه او تکراري لیکونه آن ددې تر خیاله هم وچ، بې روحه او بې خونده بریښېدل، هغه به یې تر لېږلو مخکې مورته ښودل او هغې به یې املايي تېروتنې ورسمولې.

جگړه او سوله

د گرافینې د روغتیا د ښه کېدو هیله ورځ په ورځ کمېده او خبره هغه ځای ته ورسېده، چې نور گراف نه شو کولای، مسکو ته خپل سفر وځنډوي. دوی باید د ناتاشې د واده د جهیز اخیستو لپاره د مسکو د کور خرڅ کړی وای. له بله پلوه دوی مسکو ته د سردار اندرې راتگ ته ځکه سترگه په لاره وه، چې د هغه پلار سردار نیکولای اندرېوویچ سرب کال ژمی په مسکو کې میشت شوی و. او ناتاشا هم په دې ډاډه وه، چې هغه لا وخته مسکو ته رارسېدلی دی.

گرافینه په کلي کې پاتې شوه، گراف او سونیا له ناتاشې سره یوځای د جنوري په پای کې مسکو ته لاړل.

دويم کتاب

پنځمه برخه

۱

پيړد ناتاشا او اندرې تر بولي وروسته ناخاپه بې له ښکاره دليله داسې احساس کړه چې نور نه شي کولای پخواني ژوند ته دوام ورکړي، که څه هم هغه، لا په هغو عقايدو اعتقاد درلود چې دهغه لارښود وربښودلي و، چې دهغه د روحاني هلو ځلو په پيل کې دهغه لپاره د روان او روح د سپېڅلتيا هلې ځلې او کمال ته رسېدو لارې چارې د سربښندنې وړ وې، ټول او ټول، د سردار اندرې او ناتاشې د کوژدې او د يوسف الکسوويچ د مرگ له خبر نه وروسته چې ده ته په همدې وخت کې رارسېدلی و، د پخواني ژوند ټولې ښېگڼې چې د ده د خوښيو سرچينې يې جوړوي، خپله معني له لاسه ورکړه. دهغه لپاره له ژونده يوازې کالبوت پاتې و. پرتمين کور او ښايسته ښځه چې اوس له هغې سره يوه مخور چارواکي ځانگړې خواخوږي پيدا کړې وه، د پترزبورگ له ټولو مخورو سره دوستي او هغه دنده چې اوس يې په دربار کې پيدا کړې وه او سخت غمړلي تشريفات يې لرل. دغه ټولو کسانو او ټولو شيانو يو په يو او ناخاپه دهغه لپاره خپل ارزښت بايللی و. د ورځنيو يادښتونو له ليکلو لاس په سر او د ماسون ورونو له ډله

جگړه او سوله

سره يې اړيکي وشلول. بيا يې هوتلونو او کلوبونو ته تگ راتگ پيل کړ، بيا يې زيات شراب څکل، د مجردانو ډلې ته يې لاره پيدا او داسې يو ژوند يې له سره ونيو، چې گرافيني ايلن واسيلوفنا دې ته اړ شوه، پر هغه نيوکې وکړي او هغه وغاندي. پېیر دا احساس کړه چې د هغه ښځه برحقه ده، نو ځکه يې پريکړه وکړه چې د هغې د بې آبی د مخنيوي لپاره پترزبورگ پرېږدي او مسکو ته لاړ شي.

مسکو ته په رسېدو، دی په خپل ستر، لويه حويلۍ لرونکي پرتمين کور کې چې د زړو او د زړېدو په حال کې پېغلو تر څارنې لاندې و، مېشت او ځای پر ځای شو. همدا چې ده په ښار کې ديهودي لمانځې ځای وليد، په دغه لمانځای کې تر څړوند شماليو لاندې بل شوي شمعونه وليدل، بيا يې د کرملين ډگر تر سترگو تېر شو چې د واورو تر سپين او لاگام نه اېښودل شوي فرش لاندې پټ و، د وراژدک د ورانو کورونو او ماتو کراچيو بهر يې وليد، د مسکو په کلوب کې يې د مسکو سپين ږيري يې وليدل چې نه يې څه ځانگړې غوښتنې لرلې او نه يې کوم پلو تلوار کاوه، د مسکو عمر خوړلې ښځې، د مسکو پېغلې او د مسکو بنډارونو او د مسکو انگليسي کلوب، د ټولو تر ليدو وروسته يې ځان په خپل کور کې او د خپل کور په آرامۍ کې احساس کړ. د هغه لپاره مسکو کې ژوند آرامه، مينه ناک، بې غمه او د پخوانيو عاداتو په شان و، لکه زاړه خيړن کميس سره چې څوک ردې شوی وي هغه ته له هغو نه بېلېدل ورته گران و.

د مسکو ټولو مخورو، اعيانو له زړو نه نيولې بيا تر ماشومانو پورې پېير، ته د يوه ډېر گران مېلمانه په توگه چې له پخوا ورته سترگه په لاره او ددوی په منځ کې يې ځای خالي و، هرکلي ووايه پېير د مسکو د اعيانو لپاره تر ټولو مهربانه، بارحمه، هوښيار، خوشاله،

جگړه او سوله

پراخ زړی، ساده، صمیمي، روسي، نرم غاړی او ښاغلی و. د هغه جیبی بکس به ځکه تل تش و چې هغه د ټولو بکس و.

د هغه د خیر او کرم دروازه د ټولو پرمخ پرانستې وه، هېڅ چاله هغه نه د (نه) خبره نه اورېدله، هغه، د هغو نندارتونونو څرخ چې به دده یا هغه له خوا جوړېدل، ورکاوه، کله ناکله خویې آن ناوړه او کم ارزښته تصویرونه د یو او بل په سپارښتنه او د خوښۍ له مخې اخیستل او ټولو خبریه موسسو، ټولنو، ښوونځیو، د عیاشانو چرچو، د ماسونو ټولنو، کلیساوو، کتابتونونو او نورو نورو ته به یې د مرستې لاس ورغځاوه. که د هغه دوه انډیوالان چې د ده زیات پوروري او ده پسې به یې څارنه کوله نه وای، ډېر ژر به دیوالي شوای وای. داسې غرمۍ او ماښامۍ به نه وه چې دی دې په انگلسي کلوب کې نه وي، هغه به چې دوه بوتله مارگو نومي، نوي شراب وڅکل او پر څو کې کې به یې ډډه ولگوله، سمدلاسه به ترینه چاپیر شول، ټوکې ټکالې، خبرې او ناندرۍ به پیل شوې. هغه به هم دغو مرکو جرگو ته ورولوېد او په خپلو خوږو ټوکو او د زړه له کومې موسکا سره به یې سیالان سره پخلا کول، بل پلوه هغه نه پرته، د ماسونانو د ډلې ماښامونه بهې شروسوره او غمجن وو... ټولو ځوانو ښځو او پېغلو ته ځکه گران و چې هغه نه یوازې له یوې ښځې یا نجلۍ سره چې پر مین شي، بلکې له ټولو، په تېره بیا له ماښامه وروسته په یو اندزه مهربانه او خواخوږی و. د هغه په اړه به یې ویل چې: ښه ځوان دی، خو نارینه نه دي....

پېیر هغه شان بهې وزگار څارواکي و چې نور په سلگونو تنو په مسکو کې هغه ته ورته و. که اوه کاله مخکې کله چې هغه له بهر نه راستون شوی و، چا ورته ویلي وای، چې دې ته اړتیا نه شته چې د ژوند د تگ لوري لپاره ستونزې آوارې کړي او څه لتوي، ځکه دغه

جگړه او سوله

تگ لاره لاډ وخته ټاکل شوې ده... هغه به یې سخت حیران کړای وای....
ایا دی هماغه څوک نه و چې په روسیه کې یې د جمهوریت د راتگ
غوښتنه کوله؟ ایا دی هغه څوک نه و چې غوښتل یې ناپليون شي؟ ایا
ده نه غوښته فیلسوف شي؟ ایا دی هغه څوک نه و چې ځان یې هغه
سپهسالار گانه چې غوښتل یې پر ناپليون بری ترلاسه کړي؟ ایا دی
هغه څوک نه و چې له فساد له لرې بشري ټولنې یې غوښته او د هغې
لپاره یې د نویو اخلاقو د روزنې لټونه کوله او د ځان د کمال رسولو لټه
پسې سرگردانه و؟ ایا دی هغه څوک نه دی چې ښوونځي او روغتونونه
یې جوړول او مرییان یې آزادول؟ خو ددې ټولو سره سره، هغه دا دي
اوس د یوې بې وفا ښځې بډای مېړه، یو مستعفي چارواکی، د مسکو
د انگلیسي کلوب غړی، د ښو خواړو او ځکلو لېوال، ټولو ته گران، د
مسکو د اعیانو د ډلې یو مخور، چې تر خوړو وروسته ټنې خلاصې او
پر څوکی بې غمه ډډه ولگوي. په نرمۍ پر ډولت نیوکې وکړي، تر ډېرو
پورې دا خبره منلې شو چې دې اوس د مسکو د ټولو تر پامه، یو بې
وزگار یاوردی چې اوه کاله پخوا ده هم له هغو کرکه لرله.

کله به یې ځان په دې تسلاوه چې دا دي اوس دغه شان ژوند کوي،
خو بیا به نور وختناکو خیالونو پسې واخیست، او دې ته به یې پام
شو چې ډېرو کسانو چې دغه شان ژوند پیل کړي او دا لاره یې غوره
کړې، خو دی خو هغه وخت ترې وتلی دی، چې نه ویښته ورته پاتې و
او نه غاښونه د ویاړنو او غرور په وخت کې به یې چې کله د ځان په اړه
فکر کاوه، هغه ځان چور بل ډول برېښېده او تصور به یې کاوه، چې له
هغو نورو متقاعدو یا وارانو نه چې ده پخوا هغو ته په سپکه کتل ډېر
توییر لري... په مسکو کې تر څه مودې ژونده وروسته یې نور خپلو هم
برخلیکو اندیوالانو ته په سپکه نه کتل او کرار کرار یې له هغو سره

جگړه او سوله

مینه پیدا کوله، درناوي یې کاوه او پر هغوی هم داسې زړه خوږېده، لکه پرځان پر پېیر نور د پخوا په شان د ناهیلو څپې او له ژونده د کرکې حالت نه راته، خو هماغه پخواني دردونو چې کله به یې پرده یرغل کاوه، اوس دده پر زړه کې دیره شوې او یوه شېبه یې هم په کراره نه پرېښوده. له ځان سره به یې ویل:

- دا د څه لپاره؟ ولې؟ په دې دنیا کې ژوند څه معنی لري؟ هغه به هره ورځ خو واره او په حیرت یې له ځانه د پوښتنې کولې، هغه د ژوند ناسپړلو اړخونو ته ځیرېده، خو څنگه چې د خپلې تجربې له مخې پوهېده چې دا پوښتنې ځواب نه لري، نو ځکه یې په تلوار هڅه کوله، په هغو سترگې پټې کړي، په دې وخت کې به یې یا کوم کتاب راواخیست یا به کلوب ته لاړ او یا به ایون نیکولا وویچ ته ورغی، چې په ښار کې د خورو شویو آوازو په اړه له هغه سره وغږېږي.

پېیر به له ځان سره ویل:

- ایلن واسیلوفنا چې هېڅکله د خپلې ښکلا نه پرته د بل هېڅ چا او هېڅ شي په اړه فکر نه کوي او په نړۍ کې یو له احمقو نه احمقه ښځه ده، خو خلک هغه یوه خورا هوښیار او ځېرکه ښځه گڼي او د هغې په وړاندې ملا ماتوي. ناپلیون بناپارت تر هغه پورې چې یو سترنومیالی و، خلکو هغه خوار گانېد او همدې چې یو بې وزگار لوبغاړی شو، اوس د فرانسې ټولواک غواړي هغه ته خپله لور په غیر شرعي توگه ورنکاح کړي. اسپانویان د کاتولیکو کشیشانو له لارې له خدایه نه شکر کوي، چې د جون په ۱۴ مه یې فرانسویانو ته ماته ورکړې ده او فرانسویان بیا د هماغه کاتولیکو کشیشانو په برکت له خدایه نه شکر کوي، چې د جون په هماغه ۱۴ مه نېټه یې پر اسپانویانو بری موندلی دی. زما ماسوني وروڼه په خپلو ورونو قسم خوري چې چمتو دي، خپل سر او

جگړه او سوله

ځانه له نورو سره په مرسته کې څار کړي، خو کله چې چا له بې وزلو سره د مرستې غږ وشي له خپل يو روبله هم تېرېدای نه شي.

... موږ ټول ځان د مسيح پيروان شمېرو، د هغه قانون موږ د نورو بښنې او خپلو همذاتو سره مينې او هغو ته درناوي ته وربولي، هغه قانون چې موږ هغه ته درناوي په وياړ څلويښت واره، څلويښت کليساوې په مسکو کې جوړې کړي دي. همدا پرون له زندانه تښتېدلی سړی مو وواژه، او د همدې گناه بښونکي قانون چوپړ يعني کشيش سرتېري ته صليب وروړاندې کړ، چې د حکم د سرته رسولو مخکې هغه مچ کړي. پېړ په همدې اند بښنو کې ډوب و، که څه هم د دغه خبرو دروغ له هر ځايه او له هر چا ورته څرگند شوی و، او چا ته يې نويوالی نه لاره، ده هم ورسره عادت شوی و، خو دی يې هر وار د يوه نوي شي په څېر په حيرت کې اچاوه. هغه به له ځان سره ويل:

- زما په دې دروغو او تېروتنو سر خلاصېږي، نوزه څنگه هغه ټول څه چې پرې پوهېږم، هغوی ته ووايم؟ دا کار ما په وار وار سره آزمايلي دی او هر وار په دې پوه شوی يم، چې هغوی هم زما غوندې د زړه له کومې پر دې پوهېږي خو يوازې هڅه کوي، چې څرگنده کړي چې دوی نه پوهېږي او دا ټول سم دي. خو زه څنگه وکړم؟ زه چېرته او چا ته پناه وروړم؟

هغه د ډېرو خلکو په تېره بيا د روسانو هغه بدمرغه استعداد، چې هر څه احساسوي، ښه احساسوه، هغه استعداد چې کولی شي مهرباني او رښتيا وويني او باور پرې وکړي. هغه استعداد چې د هغه په مرسته په ژوره توگه دروغ او ظلمت وويني او په ځان کې په هغو کې د گډون توان وروزي. د ژوند ټولې هلې ځلې د هغه لپاره په ظلمت او دوکې پای ته رسېدلې. هر کار ته به يې چې لاس وراچاوه، د هغه د شور او دروغو

جگړه او سوله

سره به مخامخ کېده. هغه ته به يې خنډونه جوړول، خو له دې سره سره يې بايد ژوند کړی وای او روزگاري يې درلودلای. د ژوند نه اوريدونکو جرړو کړکيچ نور نو ورته د زغم وړ نه و، نو ځکه د آرامتيا هرڅه به چې پرمخ ورغلل، مخ به يې نه ترې آړاوه. هر بنډار ته يې لاره درلوده، شراب يې پريمانه ځکل، انځورونه يې اخيستل او ودانۍ يې جوړولې او تر هر چا نه يې زيات کتابونه لوستل. هر کتاب به چې په لاس ورته هغه يې لوسته، کتابونه يې په مينه او لېوالتيا لوستل. کورته به لار سېدلې نه و، چې چوپړانو به جامې ترې واخيستې، ده به سمدلاسه بيا کتاب راواخيسته او لوسته به يې، لوسته به يې او تر هغه به يې لوسته چې وېده به شه. له خوبه وروسته بيا بنډارونه، اپلتي، کلوب، شراب، بنځې، بيا اپلتي، ناندری، کتاب او خوب، دا هغه څه و چې دده په ورځنيو اړتياوو، آن په معنوي روحاني اړتياوو بدل شوي وو. که څه هم د زيات خورب والي له امله د اکثرانو هغه د شرابو له ځکلو منع کړی و، خو بيا هم ده، پريمانه ځکل. هغه به تر هغه چې څو جامونه پورته نه کړل، طبيعت به يې نه جوړېده او همداسې پرله پسې به يې څو جامونه په سرواړول، يو ډول خوښي او مهرباني به پرې راخوړه شوه او له خپلو خپلوانو او آشنایانو سره ډېره خواخوږې او مينه ناک شو. هغه به په ډېره آسانه هره شخړه بې له هغې چې د خبرې اصلي هدف ته يې پام شي، آواروله. ده به چې يو دوه جامه له ستوني تېر کړل، هغه خبرې به چې تر څو شېبو مخکې ورته ستونزمنې او کړکيچنې برېښېده، خورا آسانه او اوريدونکې و برېښېدې. هغه يوازې د شرابو د نشې تر اغېز لاندې کولای شول ووایي:

- دا پريښاني لنډ عمر ده، هرومرو يې په خوښيو بدلوم ددې پريکړه ما پورې اړه لري، خير که اوس وخت نه لرم بيا به يې وخت

جگړه او سوله

راورسېږي او هر څه به څرگنده شي. او بيا دغه وخت هېڅکله نه را رسېده.

سهار به يې چې نشه، والوته او ذهن به يې راتازه شو، د ژوند ټولې شخړې به يې بيا تر سترگو ناآوارېدونکې او گواښمنې وېرېښېدې، نو ژر به يې کتاب راواخيست او په دې به ډېر خوشاله شو، که څوک يې ديدن ته راغلي وای.

کله به هغه کيسې ورياد شوې، چې د جگړې د ډگرونو د سرتېرو په اړه يې اورېدلې وې، هغه اورېدلي و چې کله به سرتېري په خپلو سنگرونو کې د دښمن تر اور لاندې و او څه يې له لاسه نه کېږي، نو دوی هڅه کوي، ځانته لوبې پيدا کړي، چې وکولای شي دغه گواښ په آسانۍ وزغمي. د پېر له انده دغه خلک ټول لکه د همدې سرتېرو په شان و، چې هڅه يې کوله، د ژوند له شره ځان وژغوري. يو د نوم او وياړ لېونی و، يو ځان په جواړيو کې هېراوه، يوه قوانين ليکل او بل به د ښځو په عياشي کې ډوب و، يوه به هسې کومه لوبه کوله، بل به بيا آسونه زغلول، يو سياست بايلود، بل ښکار ته لاس اچاوه، يو به په شرابو کې لمبېده او بل به ځان دولتي چارو کې بوختاوه. په دغو ټولو چارو کې بايد نه د کوم سپکاوي او نه د کومې بل هغه زيات درناوي وشي. دغه ټولې چارې يو شان دي، خو غوره داده چې په هر ډول کولي شو، بايد له ژونده ځان وژغورو. يوازې بايد له ژوند سره له مخامخ کېدو او د هغه له ډاره او گواښ نه وتښتو.

۲

د ژمي په پيل کې سردار نيكولای اندرېوويچ بالكونسكي له خپلې لور سره مسكو ته راغې. سردار بالكونسكي د خپل تېروياړمن ژوند، پوهې، ځانگړي او له نورو نه توپير لرونكي شخصيت له كبله او په تېره بيا چې د ټولو الكساندر په وړاندې ټوليز راپارېدونكي خيالات كمېدونكي و، د هغه د وطن پالنې او فرانسوي ضد خيالات له كبله د هغه ځای د مسكويانو په زړه کې ورځ ترورځې زياتېده. هغه د دغو كړو وړو له برکته و، چې ډېر ژر، د ټولو د درناوي وړ او د مخالفينو په يوې غوره نښې بدل شو.

سردار په هغه كال ډېر زوړ شوی و او د زړښت نښې يې ډېر ژر ژر په كړو وړو کې راڅرگندېدې، بې وخته او ناڅاپه به وېده كېده، هره نوې پېښه به يې ژر ژر هېروله، حال دا چې پخوانۍ هغه يې ښې يادې وې... خو سره له دې كله به چې دغه بوډا په تېره بيا مابنېام، كميس او پوستين په غاړه، خولۍ پر سر او څنې پودر وهلې، د چای څكلو لپاره له كوټې راووت او د كوم چا په لمسون به يې په غوڅه ژبه د پخوانيو پېښو نقلونه پيل كړل، يا تر هغې نه په ترڅه ژبه به يې د ورځنيو پېښو په اړه قضاوت كاوه، په ټولو مېلمنو کې به يې د ځان په وړاندې په يوه

جگړه او سوله

اندازه درناوي راپاراوه. د ده د کور پر تمينه ماني، د هغې لور او سينگار شوي ديوالونه، له خپلو، تر انقلابه پخوانيو ميزونو او ټوکیو سره، له سينگار شويو چوپړانو، له دغه بودا، سخت زړي او د تېر قرن نه پاتې خاوند، له دغې مهربانې او خواخوږې لور او بنکلي فرانسوي بنځې سره چې دواړه د لمانځنې ترکچې هغه ته درناوي درلود، په ميلمنو کې يو ډول درناوي او پرتم رالمسوه...

د شهزادګۍ ماريالپاره په مسکو کې دغه کورنۍ ژوند خورا ګران تمامېده. هغه په مسکو کې له پاک زړو خدايي خدمتګارانو سره د مرکو، خبرو اترو او زړه خوالې نه چې په ليسه ګورې کې يې درلوده، بې برخې شوې وه. د پلازمېنې ژوند هم د هغې لپاره کوم زړه راښکون نه درلود او نه يې تنده پرې ماتېده.

هغه مېلمستياوو او بنډارونو ته نه تله او ټول په دې پوهېدل، چې پلار يې يوازې چېرته د تګ اجازه نه ورکوي او خپله هم د خپلو روغتيا ستونزو له کبله چېرته نه تله. له دې کبله نور نو چا مېلمستياوو، نڅاوو او بنډارونو ته نه بلله. شهزادګۍ ماريال ته نور نو د واده کولو هېڅ هيله پاتې نه وه. هغې بڼه ليدل چې د دوی کورته، هغه يو نيم ځوان چې راځي او کېدای شي کوم ورځ د دې ريباري وکړي، څنگه د دې د پلار له قهر او غضب سره مخامخ کېږي. سردار نیکولايوويچ څنگه هغوی سپکوي او ښکښي يې. هغې نه کوم دوست درلود او نه کومه خورلنډه. مسکو ته په سفر کې له خپلو دوو دوستانو نه چې لرل يې، سخته خوابدې شوې وه. له دغو دوو نه يوه هغه يې پېغله بوري ښه وه. د هغې پخوا هم هغه نه خوښېده او اوس خو يې هسې له پامه بده شوې وه. هغې تل هڅه کوله چې ځان لرې ترې وساتي. د دې بله خورلنډه، ژوليه نومېده، چې د مسکو او سېدونکې وه. شهزادګۍ ماريال په تېرو پنځو کالو کې پرله

جگړه او سوله

پسې هغې ته لیکونه لیکل. اوس یې له هغې سره دیدن شوی و او په لیدو سره یې له هغه نه سخت د پردیتوب احساس کړی و. ژولیه اوس د خپلو دوو وروڼو تر مرګه وروسته، یو له خورا بدایو مېړو لټوونکو پېغلو نه شوې وه، چې په مسکو کې یې سخت نوم ګټلی و. د پر ځوانان به پرې راټول وو، او هغې داسې تصور کاوه چې دغه ځوانان تازه د هغې په پوهه او هوښیارۍ پوه شوي دي. ټول به پسې روان وو. د هغې د ځوانۍ د پسرلي وروستی شپې ورځې وې او داسې یې انګېرله چې د واده وروستی بخت یې له لاسه وزي. هغې تصور کاوه که همدا اوس یې بخت ونه غوړېږي، بیا به ژوند کې د واده کولو نیکمرغي ورپه برخه نه شي. شهزادګۍ ماریا به هره پنجشنبه په خورا خواشینۍ دا په زړه کول، چې نور نو هغې ته هېڅوک پاتې نه دي چې دا لیکونه ورته ولیکي، ځکه ژولیه خو همدلته وه، د اونۍ یو وار به یې سره لیدل، خو د هغې له خبرو اترو او د زړه خوالي نه به یې هېڅ خوند نه اخیسته.

... شهزادګۍ ماریا دلته هېڅوک نه لرل، چې ورسره د زړه خواله وکړي او پر خپل زړه د غمونو بار پټي له هغو سره ووېشي. نه یوازې دا چې پر زړه بار پخواني پټي یې نه سپکېدل، د نویو غمونو او اندېښنو بارونه به نور هم پرې ورکوته کېدل. د سردار اندرې د راستنېدلو او د هغه د واده نېټه رانېږدې کېده. هغې نه یوازې د خپل ورور سردار اندرې هغه سپارښتنې په ځای کړې نه وې، چې پلار باید واده منلو ته قانع کړي، بلکې د ناتاشې رستوف هرې یادونې، بوډا سردار لېونی کاوه او له حال یې ویسته. هغه به غضب اخیست. د شهزادګۍ پر نورو غمونو یو بل نوی غم هم ور بار شوی و. دا غم هغه زده کړې وې چې دې خپل وراره کمکي شپې کلن وراره ته ویل یې. هغې له وراره سره په خپلو کړو کې، د پلار هغه سختي او تندي موندله، چې دې ټول ژوند لیدلې

جگړه او سوله

وه. په وار وار هغې ځان ته ويل چې د زده کړې په وخت کې به وراره ته په قهر نه شي، خو هر وار به يې چې د الفبې کتاب راواخېست، له هغه سره به کيناسته، د فرانسوي ژبې الفبې به يې پرانسته او دومره به يې تلو سه شوه، چې څومره ژر کېږي، بې له هر ډول زياره خپله ټوله پوه وراره ته چې د ترور له قهره يې وحشت درلود، په يو وار سره ورو لېږدوي. ماشوم به خپله آرامي له لاسه ورکوله، شهزادگۍ مارياب به هم ورو دانگل، په قهر به شوه، چې به يې وهلې او ماشوم به يې په يوه پنبه د کوټې کوم کونج کې دراوه. خو همدا چې هغه به يې په کونج کې ودراوه، خپله به په ژړا شوه او په خپله به له خپلو کړو او طبيعت نه بېزاره شوه. نیکولای جان به د هغې د اوبښکو په ليدو په ژړا شو او د هغې له اجازې نه پرته به د کوټې له کونجه وخوځېد، هغې ته به ورغې، په اوبښکو د هغې لامده لاسونه به يې د هغې له مخې لرې کړل او تسلي به يې کړه... که د شهزادگۍ مارياب لار دا دې ته اړوله چې ټوله شپه په گونډو تېره کړي، يا يې دا وهله، يا يې دې ته اړوله چې لرگي يا اوبه راوړي، هېڅکله به يې په زړه کې تېر شوي نه وای، چې دا کوم دروند له زغمه لرې يا له ظلمه ډک کار دی، خودغه هرڅه ځکه گران، زورونکي، هوکې بې ساري زورونکي دي چې، وراره ته هغه گران دی، نو ځکه د هغه زورولو دا هم زوروله... په دې وروستيو وختونو کې شهزادگۍ مارياب ته يو بل غم هم پيدا شوی و. دا غم، له خپلې مينځې پېغلې بوري ين سره ددې د پلار خورا زيات نېږدې والی و. دغه ټوکيز ډوله خبره د لومړي ځل لپاره هغه وخت واورېدل شوه چې مشر سردار له ناتاشې رستوف سره د خپل زوی سردار اندرې د واده د تکل د خبرو، تر اورېدو وروسته کړې وه. هغه، هغه وخت ويلې و:

- که سردار اندرې، له دغې نجلۍ سره واده وکړي، دی به هم له

جگړه او سوله

پېغلې بوري يې سره واده وکړي. دهغه خپله دغه ټوکه ډېره خوښېدلې او په دې وروستيو وختونو کې يې په پرله پسې توگه (د شهزادگۍ ماريې په اند يوازې ددې د زورولو لپاره) ددې تر مخې پېغله بوري يې ډېره نازوله او له خپلې لور نه خوا بدي به يې له هغې سره په مينه کې څرگندوله.

يوه ورځ په مسکو کې بوډا سردار، د شهزادگۍ ماريې تر مخې (هغې داسې وانگېرله، چې هغه لاسي دغه کار وکړي) د پېغلې بوري يې لاس ښکل کړ، هغه يې ځان ته ورنېږدې کړه، وې نازوله او په غېږ کې يې ونيوله. شهزادگۍ ماريې سرسامه او کوتې ته وتښتېده. له دې پېښې نه لا څو دقيقې تېرې نه وې، چې پېغله بوري يې دې پسې راغله، په موسېدو موسېدو او خندا يې هغې ته د کومې خوښۍ خبرې پيل کړې. شهزادگۍ ماريې په چټکۍ له سترگو او ښکې پاکې او په ټينگو قدمونو پېغلې بوري يې ته ورنېږدې شوه، داسې برېښېده چې خپله هم نه پوهېده چې څه کوي، په تلوار، لوړ او بې واکه غږ يې، په چغو چغو پردغې فرانسوي نجلۍ غږ وکړ:

- دا بې حيايي ده، دا بې شرمي ده، دا سپکاوي دی چې د هغه له کمزوروالي نه داسې بې ځايه گټه...

خپلې خبرې يې لا پای ته نه وې رسولې چې ژړا او ساندو د هغې ستوني راوښو، خو هغې چغې کړې:

- ووزه، ناولی، وزه زما له کوتې نه، ووزه، د باندې ووزه.

بله ورځ مشر سردار له لور سره يوه خبره هم ونه کړه او د هغې دې ته پام شو، چې د غرمې په ډوډۍ کې هغه چوپړانو ته سپارښتنه وکړه چې د ډوډۍ ویش له پېغلې بوري يې نه راپيل کړي. تر ډوډۍ نه وروسته چې کله شربت ویشل کېده، د عادت له مخې، تر هر چا نه د مخه لومړي

جگړه او سوله

شهزادګۍ ته قهوه وروړه، مشر سردار ناخاپه له قهره ټک سور شو،
چغه يې کړې، په لېوني غږ يې د فليپ نومي چوپړ خوا ته ورو دانګل،
او سپارښتنه يې وکړه چې هغه پوځ ته ولېږي، چې سرتېري شي.
مشر سردار چغې وهلې:

- غوږونه مو کانه دي، تاسو ته بيا واييم، تاسو ته واييم، هغه
(پېغله بوري يې) ددې کور لومړنۍ مېرمن ده، هغه تر ټولو نه ماته
نېرېدې دوست دی.

هغه چې له قهره خوتېده د لومړي ځل لپاره يې په دې حال،
شهزادګۍ ماريه ته مخ وروړاوه او بيا يې چغه کړل:

- خدای مه کړه که يو ځل بيا د پرونۍ شپې په شان بيا ځان ته دا حق
ورکړې او هغې ته څه ووايي، بيا به نو گورئ او پوه به شي چې ددې
کور اصلي واکمن څوک دی، څه ورکه شه، چې مردار مخ دې ونه وينم،
لاړ شه او بښنه ترې وغواړه!

شهزادګۍ ماريه له اماليا افگينيڼفا او له پلار نه بښنه وغوښته،
هم د ځان په خاطر او هم د فليپ په خاطر، چې له هغه يې د
مينځګړيتوب هيله کړې وه. په دغه شان شېبو کې د ماريه په گوگل کې
يو ډول د ځان بښندنې وياړ او غرور راپارېده. په همداسې شېبو کې
ناخاپه، همدا پلار چې دې په زړه کې يې هغه بې رحمه گانه، غانده يې،
ددې خوا ته يې لاس غځاوه چې خپلې عينکې چې د ده خپلې مخې ته
پرتې وې، واخلي، لاس به يې عينکو تر څنګ دا خوا هغه خوا ځکه
بنور اوه، چې ده هغه نه ليدې، يا هغه څه چې خو شېبې مخکې تېر شوي
و، وريادولی يې نه شو، يا به يې پښې رېږدېدې او په لاره به تلای نه
شو، يا به يې شاو خوا کتل، د ده، دغه حال چا ليدلی نه و، يا کله به چې
پرميز مېلمان نه وو، چې دی بوخت وساتي، خوب به يووړ، ناخاپه به

جگړه او سوله

ويده شو، دستمال به يې له لاسه ولوېد، رېږدېدونکې سربه يې قاب ته وروښوید، نو هغه وخت به شهزداگي-ماريا په زړه کې ويل:

- هغه زړو او ضعيفه دی او زه ځان ته حق ورکوم، هغه وغندم.
په دغه شان شېبو کې به يې له ځانه زړه بد شو.

۳

۱۸۱۱ کال و چې یو فرانسوي ډاکټر مسکو ته راغی او خورا نوم یې وگاټه هغه جگړه ونه، بنکلی، مهربانه او د زیاترو فرانسویانو په شان، هغه شان چې په ټول مسکو کې یې سره ویل، د طبابت په چارو کې یې جوړې او نوم یې متیفه و. د مسکو د مخورو او اعیانو په کورونو کې هغه ته نه د طبیب، بلکې د یو سیال په څېر هرکلی ویل کېده.

مشر سردار نیکولای اندرېوویچ چې تل یې د خپلې زمانې په ډاکټرانو ملنډې وهلې وې، د پېغلې بوري ین په خوښه هغه خپل کور ته پرېښود او آن له هغه سره عادت هم شو. ډاکټر متیفه به، په اونۍ کې دوه واره، د هغې د لیدنې کتنې لپاره راته.

یوه ورځ چې د نیکولای د نامه ورځ و. (هر نوم خپله ورځ لري) د مسکو ټولو اعیانو او مخورو په دغه ورځ د مبارکۍ لپاره دده کور ته د ورتګ تکل کړی و او دده د کور د ودانۍ خواته راټول شوي وو، خو مشر سردار سپاربنسټنه کړې وه چې یوازې هغه څوک به ده ته ورپرېږدي او دی به یې مني، چې ده یې نوم لیکلی او شهزادګۍ ماریا ته یې سپارلی وي.

جگړه او سوله

داکتر متیغه، چې لا سهار مبارکی ته راغلی و، د خپل داکتروالي په دریځ کې، ځان له دغو بندیزونه آزاد گڼلی... او د مشر سردار مبارکی ته ورسېدلی و. له بده بخته هغه ورځ له سهاره د مشر سردار طبیعت خټه و او له غرمې نه مخکې یې د کور پر هر غړي کومه نیوکه کړې وه او داسې یې ښودلې وه چې ده ته دوی چې څه وایي، دی نه پرې پوهېږي او دی هم چې څه وایي نور نه پرې پوهېږي. شهزادګۍ ماریا په بشپړه په دې ډاډه وه چې د هغه ددغه شان خټه طبیعت پای، په یوه ناڅاپه غضب او لېونتوب لکه څوک چې د ډک توپک تضمین نه کوي، پای ته رسېږي. له سهاره هغه د پلار کوټې ته تلله او راتله او دغه ډز ته سترګې په لارې وه. د داکتر تر راتګه پورې هر څه په خیر تېر شول. وروسته له هغه چې داکتر راغی، د مشر سردار کوټې ته ورننوت، شهزادګۍ ماریا یو کتاب راواخیست او د هر کلیو د کوټې د دروازې شاته کېناسته. دې له هغه ځایه کولی شو، هغه څه واورې چې د پلار په کوټه کې تېرېدل.

هغې لومړی د متیغه غږ واورېد، بیا یې د پلار او تر هغه وروسته دواړو غږونه غبرګ او هم مهاله د کوټې دروازه په خړس را خلاصه شوه. د متیغه وحشت اخیستې خبره سره له تور ښایسته کاکله په دروازه کې رانېکاره شوه او هغه پسې مشر سردار چې خپله لوړه خولۍ یې پر سر، اوږد کمیس په غاړه، خبره یې له قهره نه پېژندل کېده، سترګې یې له خپل حاله وتلې وې، هغه پسې راووت.

سردار نارې وهلې:

- نه پوهېږئ؟ خو زه ښه پوهېږم! د ښاپارت چوپړه! فرانسوي جاسوسه! ورکېږه، له سترگو مې ځان پناه کړه! تا ته وایم ژر کوه! وزه له کوره مې ووزه او دروازه یې په خړس ورپسې ورپورې کړه.

جگړه او سوله

متيفه، اوږدې پورته واچولې او د پېغلې بورې يې خواته، چې د سردار د چغو په اورېدو يې له گاونډۍ کوټې نه رادانگلي و، ورغې او وې ويل:

- د سردار حال خورا ښه نه دی، صفرا، د وينې درېدل، د سکتې امکان! مگر ښه به دا وي چې آرامه او سټ! تاسو مه ډارېږئ، که وشول، سبا به بيا راشم. د چوپټيا په نښه يې گوته پر شونډو کېښود او په تلوار د باندې لاړ. د دروازې له شانه د سردار د گامونو د ډېهاري، د شروشور او ښکته څلو غږ راته، چې ويل يې:

- جاسوسانو، خاينينو! هرې خواته جاسوسان خواره شوي دي! اوس څوک په خپل کور کې هم يوه شېبه موږ په کراره نه پرېږدي، او امنيت نه لرو.

مشر سردار د متيفه تر تگه وروسته، شهزادگۍ ماريّا ځانته وروغوښته او خپل زړه يې ښه پرې تش کړ. د شهزادگۍ ماريّا گناه دا وه چې دغه جاسوس اجازه ورکړې وه چې دده کوټې ته ورشي. هوکې، ده خپله ويلي و، ايا ده سپارښتنه نه وه کړې، هېڅ هغه چا ته چې نوم يې ده د مېلمنو او رابلل شويو کسانو په ډله کې نه وي ليکلې، ده ته د ننوتلو اجازه ور نه کړې؟ دغه احمق سړي ته چا اجازه ورکړې وه چې ده ته ورننوزي؟ دا ټول د هغې (شهزادگۍ ماريّا) له لاسه دي هغه ويل:

- تر هغه پورې چې هغه (شهزادگۍ ماريّا) وي، دی به يوه شېبه هم په کراره نه وي، آن هغه نه پرېږدي چې په کراره مې شي.

- نه لور جانې! موږ بايد سره جلا شو! ته په دې ښه پوهېږئ، زه نور نو د دغه شان ژوند زغم نه لرم!

بوډا دا وويل او له کوټې نه ووت. داسې يې وانگېرله چې گواکې کېدای شي لوري يې بيا په کوم ډول نه په کوم ډول زړه وکړي او څه

جگړه او سوله

ووايي، بېرته راوگرځېد، هڅه يې وکړه چې آرام وېرېښېږي، په خورا کراره ژبه يې وويل:

- کېدای شي تصور وکړې چې دا خبرې مې له قهره کړي دي، نه، نه، دا ده، گورئ چې آرام او کراره يم، دا خبره مې خورا په هوښياري کړي دي. څه، څه لاره شه او ځان ته کوم ځای پيدا کړه. خو آرامي يې پای ته ورسېده، په يوه ياغي قهر يې چې کېدای شي له يوه مينه ناک زړه نه را پاڅېدلی و، په داسې حال کې چې له غضب يې سوکونه تړلي و، په خورا لوړ آواز او چغه وويل:

- ولې يو لېونی نه پيدا کېږي، چې دغه وکړي؟ دروازه يې په زوره ووهله او پېغله بوري يې بې ځانته وروغوښته. نور نو د هغه له کوټې نه کوم غږ وانه وربدل شو.

د ماسپښين دوه بجې وې چې د ده له خوا شپږ ټاکل شوي مېلمانې د غرمې لپاره راغلل. دغه مېلمانې، پېژندل شوی گراف راستوپچين، شهزاده لويوخين سره له وراړه او جنرال چاتروف چې د سردار د خدمت د دورې انډيوال و، له ځوانانو نه، يو پېير او بل باريس دروېتڅکوي وو.

باريس چې څو ورځې مخکې، د خپلو رخصتيو د تېرولو لپاره مسکو ته راغلی و، غوښتل يې چې له سردار نیکولای اندرېوويچ سره پېژندگلوي پيدا او د هغه پام يې لا د مخه دومره ځانته وراړولی و چې د خپل عادت برخلاف چې ځوان مجردان هېڅکله خپل کورته نه وربولي، دی ده ته ورشي.

د سردار بالکونسکي کور که څه هم د اشرافي بنډار ځايونو په ډله کې نه راته، خو داسې يوه کوچنۍ ځای و چې هومره د بنډار چيانو د پام وړ نه و، خو هغه ته لاره موندل وياړ گڼل کېده. په دې خبرې يوه اونۍ.

جگړه او سوله

پخوا باریس هغه وخت پوه شوی و، چې د سترې قوماندانۍ قوماندان د ده په مخ کې راستوپچین ته بلنه ورکړه چې د نیکولای د جشن په ورځ، غرمۍ له ده سره تېره کړي، خو راستوپچین ورته ویلي و: په دغه ورځ زه تل د نیکولای اندرېوویچ درناوي ته ورځم. ستر قوماندان ځواب ورکړی و:

ښه، ښه وښیئ، روغتیا یې څنگه ده؟

د دغه کوچنۍ ډله، خلک چې د غرمۍ نه مخکې، په پخواني دود جوړه شوي، لوړ چت او زړو میزو او څوکیو لرونکې کوټې کې راټول شوي وو، داسې یوې قضایې ډلې ته پاتې کېدل چې د قضا یوې پرتمینې غونډې ته راټول شوي وي. ټول چوپ و، که څوک غږېده هم خورا په کراره غږېده. سردار نیکولای اندرېوویچ په کراره، چوپه خوله، خوپه جدي بڼه راووت. شهزادګۍ ماریا تر پخوانه چوپه او با حیا برېښېده. مېلمانه په خورا احتیاط له هغې سره د غږېدا تکل کاوه، ځکه لیدل یې چې هغه له دوی سره د خبرو لپاره هېڅ ډول لېوالتیا نه ښيي. یوازې ګراف راستوپچین و چې د خبرو اترو لړۍ یې تازه ساتله، هغه له ښاري خبرونو نه راپیل، بیا تر سیاست پورې په هر څه کې غږېده.

لوپوڅین او عمر خوړلی جنرال به، کله ناکله په خبرو کې ګډون کاوه، سردار نیکولای اندرېوویچ داسې غوږ نیولی و، لکه مشر قاضي چې د نورو گزارش ته غوږ او یوازې کله کله په چوپیتیا او کله هم په کومې لنډې خبرې دا ښيي چې ده ته وړاندې شویو او اورول شویو خبرو ته یې پام دی.

له خبرو اترو نه داسې څرګندېده، چې په دې ډله کې ټول راټول شوي کسان له هغه څه نه چې په سیاسي بهېر کې کېږي، ناراضه او

جگړه او سوله

ددوی په تصور ورځ تر ورځې هر څه د خرابۍ پلوروان دي، خو د حیرت او تعجب وړ خبره دا وه چې کله به خبره ټولواک ته ورسېده، ویاند به یا خپله یا د بل چاله خوا درېدو او چوپیتیا ته اړ کړل شو.

د ډوډۍ په وخت کې خبره وروستیو سیاسي حالاتو، د ناپلیون له خوا د (اولوینبورگ) لاندې کولو او د روسیې د دربار له خوا د اروپا ټولو دربارونو ته د ناپلیون په اړه د یو ترڅه یادښت لېږلو ته ورسېده. گراف راستوپچین وویل:

- ناپلیون له اروپا سره داسې کړه کوي لکه د سمندرونو یو غل یې چې د بېړي د لاندې کولو لپاره کوي. هغه خپله دا خبره څو واره پرله پسې تکراره کړه:

- دا د اروپا د شاهانو اوږد صبر او په هر څه سترگې پټول، خورا حیرانونکي دي، خبره اوس د عیسویانو مذهبي مشر پاپ ته رسېدلې، ناپلیون یې له هغه چې وشرمېږي، غواړي د کاتولیکانو مذهبي مشر راوېرزي، خو دوی ټول چوپه خوله ورته گوري. یوازې زموږ ټولواک دی چې د اولوینبورگ دشهزاده د لاندې کولو په وړاندې یې غږ پورته کړی او هغه هم... او گراف راستوپچین ناڅاپه چوپ شو، هغه داسې احساس کړه، چې دی هغه برېد ته رسېدلی، چې نور نوله هغه اوښتل او د نیوکو اجازه نه شته.

سردار نیکولای اندرېوویچ وویل:

د لاندې شوي اولوینبورگ په ځای یې د مراسمو لپاره بل ځای ښودلی دی. هغه شان لکه ما چې خپل مریان له لیسه گوري نه، بوگو چارې او یاریزان ته ولېږل، دوی هم له (شهزاده) سره همداسې کوي.

باریس چې په خورا درناوي مرکې ته راگلې شو، وې ویل:

جگړه او سوله

- د الوینبورگ شهزاده دغه بدمرغي په عجیبه صبر او مېړانې زغمي. هغه دا خبره ځکه وکړه، چې له پترزبورگ د راتگ نه مخکې یې د شهزاده د دیدن ویاړ په برخه شوی و. سردار نیکولای اندرېوویچ دغه ځوان ته داسې وکتل، چې گواکې غوښتل یې څه ووايي، خوبیا یې دا فکر وکړ چې هغه دده د خبرو لپاره لا ډېر ځوان دی.

گراف راستوپچین په داسې یوې ژبه چې گواکې څوک د کومې آشنا پېښې په اړه خبرې کوي وویل:

- ما د الوینبورگ د پېښې په وړاندې زموږ د سخت غبرگون یاد دښت ولوست، زه د دغه یاد دښت د لیکنې له انشایي ضعیفوالي نه په حیرت کې شوم.

پېیر د سادګۍ په یوې حیرانتیا، راستوپچین ته کتل او په دې نه پوهېده چې د دغه یاد دښت د لیکنې د انشا ضعف دی ولې حیران کړی دی، هغه وویل:

- ښاغلیه گرافه! زه په دې نه پوهېږم، چې د یاد دښت د انشا ضعف څه اهمیت لري، اصل خبره په متن کې ده. متن باید غوره او معني لرونکي وي.

گراف راستوپچین ځواب ورکړ:

- گرانه! چېرته چې پنځه سوه زري پوځ راټولوي، هغو ته به په ښه ښکلی توگه لیکل گرانه خبره نه وي. او پېیر په دې پوه شو، ولې د یاد دښت ناښکلی لیکنې د گراف خاطر خټه کړې دی... خبرې اترې اوږدې، خو بالاخره یې وروسته له کباب شویو غوښو او کچالانو شامپاین (نرم شراب) راوړل، ټول له خپل ځایه پاڅېدل او بوډا ته یې مبارکي وویل. شهزادګۍ ماریا هم هغه ته ورنږدې شوه.

مشر سردار په سارپه او کرکیچن غلچک هغې ته وکتل او خپل له

جگړه او سوله

گونځو ډک او خریل شوی مخ یې هغې ته وروړاندې کړ. د هغه د خبرې ټول حالت لوړ ته ویل چې ددوی سهارنۍ خبرې یې هېرې شوې نه دي، سهارنۍ پریکړه په خپل ځای پاتې وه، خو یوازې او یوازې د مېلمنو له برکته هغه اوس نه غواړي د هغه په اړه وغږېږي.

تر ډوډۍ نه وروسته کله چې دوی قهوه خانې ته لاړل، ټول یو ځای کېناستل.

سردار اندرې نیکولا یو ویچ کې، یو شور او لېوالتیا راوپارېده او د پېښېدونکې جگړې په اړه یې خپل نظر واوراوه.

هغه وویل چې له ناپلیون سره به زموږ جگړه تر هغه وخته بد مرغه او بې گټې وي، چې موږ له المانیانو سره د ټلواله او ملګرتیا غوښتنه او د تیلز تسکي د تړون له مخې د اروپا په چارو کې ځان ته د لاسوهنې حق ورکوو. موږ باید نه د اتریش لپاره او نه د اتریش سره جگړې ته ورګډ شو، زموږ بهرنی سیاست باید ټول په ختیځ کې پیاوړی، خود بنایارت په وړاندې یوه لار لرو، په پولو کې قوي پوځ او پیاوړی سیاست. په دغه شان یو دریځ کې به بنایارت هېڅکله د ۱۸۰۷ کال په شان بیا پر موږ د تېري زړه ونه شي کړای.

ګراف راستو پچین وویل:

- ښاغلیه سرداره! موږ کله کولای شو، له فرانسویانو سره و جګېږو؟ ایا موږ کولای شو د خپلو ښوونکو او پیرانو په وړاندې ودرېږو؟ زموږ ځوانانو ته وګوره! زموږ پېغلو ته لږ پام وکړه! فرانسویان زموږ خدایان او پاریس زموږ لپاره جنت دی.

هغه خپل غږ ددې لپاره لاسپې لور اووه، چې ټول یې واورې:

- کالي مو فرانسوي دي، خیالات مو فرانسوي دي او احساسات مو فرانسوي دي! ښه ده تاسو متیفه له خټه نیسي او له کوره یې باسي

جگړه او سوله

چې فرانسوي دی، خو پېغلې او ښځې خو هغې پسې منډې وهي او ورته په گوندو دي. هوکې جلالتمابه سرداره! کله چې سړي دې ځوانانو ته گوري، زړه يې غواړي چې دستر پيتر سوتی له موزيم نه راواخلي او په روسي ډول د هغوی لاس او پښې او ډډې ښې پستې کړي، چې بيا دا لېونتوب ونه کړي.

ټول چوپ شول او مشر سردار چې موسکا يې پر شونډو خوره وه، راستو پچين ته کتل او له هغه سره يې د ملگرتيا په نښه سربوراوه.

راستو پچين په خپلې ځانگړې چټکۍ سره پاڅېد، لاس يې مشر سردار ته وروغځاوه او وې ويل:

- ښه، که اجازه راکړئ جلالتمابه، نور به نو درنه لاړ شو، ستاسو روغتيا او اوږد عمر غواړو.

مشر سردار د هغه لاس په خپل لاس کې کېښکود، خپله بشره يې د ښکلولو لپاره هغه ته وروړاندې کړه او وې ويل:

- گرانه د خدای په امان! ستا دا خبرې لکه ښکلې ساز تل د زړه په

غوږو اورم او له راستو پچين سره نور هم پاڅېدل.

۴

شهزادگی. ماریا د هرکلو په کوټه کې ناسته او د بوډاگانو خبرې
اترې او غیبتونه یې اورېدل.

هغې د دغو خبره نه په یوه هم نه پوهېده او سړيې نه پرې خلاصېده.
هغې یوازې د یو شي په اړه فکر کاوه او هغه دا و، نه چې مېلمانه له دې
سره د پلار په خوا بډۍ پوه شي. دهغې آن لا د دروېتڅکوي (چې د درېیم
وار لپاره د دوی کورته راغلی و) هغې مهربانۍ او خواخوږۍ ته هم پام
شوی نه و، چې د غرمۍ په وخت کې یې له دې سره کړې وه.

شهزادگی. ماریا په پریشان او پوښتنیز غلچک پېیر ته وکتل،
هغه چې موسکا یې پر شونډه و خوره او خولۍ یې په لاس کې وه او د
مشر سردار تر وتلو نه وروسته دواړو یوازې پاتې شوي و، هغې ته
ورنېږدې شو. پېیر له خپل غټ ځان او ځوربوالي سره، په څوکی کې د
هغې تر څنګ ځان ورواچاوه او وې ویل:

- اجازه ده، چې لږ نور هم کېنم؟

شهزادگی. ماریا ځواب ورکړ: اخ، کېنه! د هغې غلچکو له هغه

پوښتل:

جگړه او سوله

- ستا هېڅ شي ته پام نه شو؟
پېپر چې تر غرمې نه وروسته يې طبيعت ښه جوړ و، خپلې مخې
ته يې کتل، کرار کرار يې خندل او وې پوښتل:
- شهزادګۍ! تاسو دغه ځوان له پخوانه پېژنئ؟
- کوم ځوان؟
- دروېتڅکوي.
- نه، ډېره وخت نه کېږي.
- ښه، هغه مو خوښېږئ؟
- هوکې په زړه پورې او ښه ځوان دی...
شهزادګۍ مارييا چې لا د خپل پلار د سهارنۍ شور په خيالو کې
ډوبه وه، وې ويل:
- پوه نه شوم څنگه مو د هغه په اړه وپوښتلم؟
- له دې کبله چې ما هغه پسې څارل او يو څه ته مې پام شو، ځکه
چې د پترزبورګ يو ځوان هسې له هغه ښاره، مسکو ته د خپلو
رخصتيو د تېرولو لپاره راځي، د هغه هدف دلته د يو بډايي ناوې
پيدا کول هم دي.
شهزادګۍ مارييا وويل:
- او تاسو هغه پسې څارل؟ په زړه پورې خبرې ته مو پام شوی دی؟
پېپر چې هماغه شان خندل، وويل:
- دغه ځوان پرته له دې اوس بل کار نه لري، هر چېرې چې بډايي
پېغلې دي، دی همالته ښوري. زه اوس لکه کتاب پر هغه پوهېږم، اوس
په شک کې دی، چې پر چا بريد وکړي، د تا پلو ته راشي او يا د پېغلې
کاراګينا خواته ورشي. ځکه د هغوی کورته هم پرله پسې ځي راځي.

جگړه او سوله

- عجب ده، د هغو کورته هم ځي راځي؟
- هوکې ډېر زيات. تاسو د نجونو د زړونو د لاس ته راوړلو په نويو
لارو چارو پوهېږئ؟
شهزادگۍ ماريان وويل: نه!
پيړ وويل:
- اوس ددې لپاره چې د مسکو د نجونو خوښ شي، بايد ځان لږ
شاتنه سودايي ښکاره کړې او دغه ځوان چې کله د پېغلې کاراگينا په
مخ وي، ډېر سودايي برينسي.
شهزادگۍ ماريان چې د پيړ مهرباني خبرې ته کتل او هماغه شان
په خپلو غمونو کې ډوبه وه، وې ويل:
- رښتيا وايئ؟
هغې په زړه کې وويل:
- که مې دا پريکړه کولای شواي چې پر خپل زړه د بار غم پټي له
چا سره وويشم، څومره به ښه شوي وای، څومره به مې زړه غوښتل چې
همدې پيړ ته د زړه ټول حال ووايم، هغه څومره مهربان او زړه سواندي
سړی دی. زړه به مې تش شوی وای، که هغه راته ويلي وای چې څه
وکړم!
پيړ وپوښتل:
له هغه سره به دې واده کړی وای؟
شهزادگۍ ماريان چې اوښکې يې له سترگو راشپوه شوې داسې چې
آن دې خپله هم دراتوبېدو هيله نه لرله، ناڅاپه وويل:
- اخ، د خدای لپاره گرافه! تاسو څه وايئ؟
په ژوند کې مې کله داسې شېبې هم وې چې زړه مې غوښتل
هرڅوک چې وي، زه واده ورسره وکړم. پوهېږي، دا څومره گرانه ده چې

جگړه او سوله

يو څوک درته گران وي او داسې وانگېرې (په دې شېبه کې يې له ژړا نه آواز په رېږدېدو شو) چې هغه ته پرته له خوابدي رسولو بل هېڅ نه شې کولای، په تېره بيا چې په دې پوه شوي چې د دغه حالت د بدلول دې هم له لاسه نه کېږي. نو هغه وخت پرته له دې بله لاره نه پاتې کېږي، چې هر څه پرېږدي... ترينه لار شې، خوزه به چېرته لار شم؟ زه هېڅوک نه لرم.

- تاسو څه وايئ، شهزادگۍ په تاسو څه شوې دى؟

خو شهزادگۍ پرته له هغه چې څه ووايي په ژړا شوه.

- زه نه پوهېږم نن په ما څه شوي دي، زما خبرو ته غوږ مه نيسئ او

هغه څه مې چې ويلې هغه هم هېر کړئ.

د پيېر ټوله خوشالي په خواشينۍ بدله شوه. په خورا پريشانۍ يې له هغې نه پوښتنې کولې او هيله وکړه چې ده ته خپل زړه تش او ټول غمونه ورته ووايي. خو شهزادگۍ مارييا پرله پسې خپله دا يوه هيله تکراروله چې ددې نه اورېدلې خبرې هېرې کړي او خپله يې هم په ياد نه و چې څه يې ويلي دي. او ددې يوازيني غم هم دا دى چې د سردار اندرې واده به، د پلار او زوى اړيکي خورا کرکيچن کړي.

شهزادگۍ مارييا ددې لپاره چې خبره بل پلو واړوي، وپوښتل:

- تاسو د رستوف د کورنۍ په اړه څه اورېدلي دي؟ ما اورېدلي دي

چې هغو به ژر راشي او اندرې ته هره ورځ سترگه په لاره دي. زه هيله لرم چې هغوى دلته سره وگوري.

پيېر پوښتنه وکړه:

- هغه به اوس دې ټولو خبرو ته په کوم نظر گورئ؟

د هغه له کلمې نه د پيېر مقصد مشر سردار او د هغه سخت دريغ و.

شهزادگۍ مارييا پرته له هغه چې ځواب ورکړي، سريې وښور او.

شهزادگۍ مارييا وويل:

جگړه او سوله

- څه کولای شو وکړو؟

څو میاشتې وروسته یې یو کلنه موده پوره کېږي، حالت هم کوم ښه زیري نه لري. زما غوښتنه دا ده چې خپل ورور د لیدنې د لومړیو شېبو نه وژغورم. زما هیله دا ده چې ژر تر ژره راوړسېږي او زه ناتاشا ووينم. گوره! کولې شې راته ووايي، لاس دې په زړه کېږده او رښتینې خبره راته وکړه، دا نجلی څنگه نجلی. ده؟ تاسو د هغې په اړه څه فکر کوئ؟ هر څه چې د هغه په اړه پوهېږي ټول رښتیا راته ووايي. تاسو خو پوهېږئ، چې ورور مې، سردار اندرې څومره لوی پېټي ته اوږه ورته کړې او د پلار د خوښۍ برخه یې له ناتاشې سره د واده کولو تکل کړی دی، زه غواړم په هر څه پوه شم.

پېیر د یوې ناڅرګندې غریزې له مخې، داسې احساس کړه، چې د ناتاشا په اړه د شهزادګۍ ماریا دغه پرله پسې پلټنې، شک او گمان، ددې ښه ده چې د خپلې راتلونکې وریندارې په اړه ددې په زړه کې هم ډېرې خبرې دي او هیله یې لرله چې پېیر د هغه د ورور دا خوښه ونه مني، خو پېیر هغې ته هغه څه وویل چې زړه یې احساسول نه دا چې د عقل تلې تلل، هغه خپله پوه نه شو، چې ولې تک سور شو، خو وې ویل:

- نه پوهېږم، ستا دې پوښتنې ته څنگه ځواب ووايم. زه چور د دغې نجلی له زړه نه خبر نه یم. زه د هغه په اړه هېڅ اټکل کولای نه شم، هغه خورا زړه وړونکې ده، خو په دې نه پوهېږم چې څنگه او ولې؟ نور په هېڅ نه پوهېږم، دا هغه څه و چې د هغه په اړه زه پرې پوهېږم. شهزادګۍ ماریا یو سور اسویلی وکړ او د هغې بشره داسې وه چې گواکې غواړي ووايي:

- له دې نه پرته مې د بل څه انتظار نه درلود او زه له همدې نه

جگړه او سوله

ډارېدمه هغې وپوښتل:

- هغه هوښیاره او ځیرکه ده؟

پیر په خیالو کې ډوب شو او وې ویل:

- زه تصور کوم نه، کولای شم ووايم، هو! هغه باید ځیرکه او

هوښیاره نه وي. هوکې، نه هغه زړه وړونکې ده او بس.

او شهزادګۍ ماریا د نه په نښه بیا سر وښور او.

- پوهېږم خومره مې زړه غواړي چې راته ګرانه واوسي، که له ما نه

دې مخکې ولیده، هیله لرم چې زما له خوا دغه ورته ووايي.

پیر وویل: اورېدلي مې دي چې نن سبا راځي.

شهزادګۍ ماریا پیر ته وویل:

- تکل یې کړی دی چې له خپلې راتلونکې وریندارې سره نېږدې او

خورلنډه شي او هڅه وکړي چې مشر سردار هم د هغې ګرانېست ته

وهڅوي.

۵

باريس په پترزبورگ کې ځانته بډايه ناوې په پيدا کړای نه شوه، نو ځکه ددې ارمان د پوره کولو لپاره مسکو ته راغی. په مسکو کې هم هغه د دوو کورنيو او بډايو ناويو، شهزادگۍ مارييا او ژوليه په ټاکنه کې حيران پاتې شوی و.

که څه هم شهزادگۍ مارييا له خپلې ټولې نابشکلتوب سره، د بارييس لپاره تر ژوليه نه بشکلې او زړه راښکونکې برېښېده، خو د پېغلې بالکونسکي له خوا د بارييس لپاره له هغه سره مينتوب داسې آسانه نه برېښېده. له هغې سره د مشر سردار د نوم پرکاليزه کې، د بارييس هلو ځلو په دې هيله چې ورسره وغږېږي او د زړه حال ورته ووايي، هېڅ گټه ونه کړه او له هغې نه، د گنگو ځوابونو نه پرته بل هېڅ څه وانه وربدل. داسې برېښېده چې هغې د بارييس خبرې هېڅ اورېدلي نه وې.

ژوليه برعکس په خورا مينه او لېوالتيا د بارييس هرو کړو ته په درناوي کتل او په هغو خوشاليدله.

ژوليه اوه ويشت کلنه او د خپلو دوو ورونو تر مرگه وروسته، د

جگړه او سوله

هغوی ټوله شتمني دې ته پاتې شوې وه، که څه هم خپله پخوانی مالگینتوب یې له لاسه ورکړی و او په پوره اندازه بدرنگه برېښېده، خو دې نه یوازې ځان د ښکلا بېلگه ګڼله بلکې تصور یې کاوه، چې له پخوانه لاسکلي او په زړه پورې شوې ده. ددې دا تصور له دې کبله و چې لومړی خو هغه یوه شتمنه او بډایه ناوې وه او له بله پلوه هر څومره به چې ددې عمر پخېده د نارینو لپاره له هغې سره غږېدل او آشنا کېدل آسانېدل. نارینو له هر ډول غوښتنو او شرطونو پرته کولای شول، د هغې په مېلمستیا او بډارونو کې ګډون وکړي... هغه ځوان چې لس کاله مخکې نه شو کولای هغه کورته چې یوه ولس کلنه پېغله ژوند کوي ورشي، ځکه هلته ورتګ به سلګونې خبرې او آن بدنارۍ پیدا کولې، او س یې په خورا زړورتیا کولای شو هره شپه د هغې کره ورشي او له هغې سره نه د یوې پېغلې چې د ریبارانو په تمه وه وګوري، بلکې د ښځتوب او نارینتوب له خبرو لري یې هغه سره ناسته ولاړه کولای شوه.

هغه ژمی، د کاراګین کور په مسکو کې تر ټولو مېلمه پال او له خوښیو ډک کور و. له مېلمستیاوو او بډارونو نه پرته چې مېلمانه به وربل کېدل، هره ورځ به ډېر خلک په تېره بیا ځوانان هلته راټولیدل. د شپې په دولسو بجو به یې ډوډۍ خوړله او تر دوه درې بجو به هلته پاتې کېدل. د نڅا هېڅ داسې بډیار، د تیاتر ننداره او بل د خوښۍ محفل به نه و، چې ژولیه هلته ور نه شي. د هغې جامې تل د وروستي دود سره برابرې وې. خو ددې ټولو خبرو سره سره، ژولیه ډېره ناهيله او هرچاته ویل چې هغه په هېڅ چا او شي، نه په دوستۍ، نه په مینې او نه په کومې خوښۍ، په هېڅ شي باور نه لري او یوازې په هغې دنیا کې د آرامۍ او کرارۍ په هیله ده. د هغې غږېدا او کره وړه هغې نجلۍ ته

جگړه او سوله

پاتې کېدل چې يا يې کومه ستره ناهيلۍ ليدلې وې، يا يې خپل زړه ته گران څوک له لاسه ورکړی وي او يا هم په ژوند کې چا سخته دوکه کړې وي. که څه هم د دغو ټولو نه يو هم دې ته ورپېښ شوي نه و، خو هغې ته هر چا په دې سترگه کتل او آن خپله يې هم په دې باور درلود چې په ژوند کې يې ډېر زغمونه ليدلي دي. دغو ټولو خبرو، دغه پريشان حالت يوه هم، نه بندپارونو او خوښيو ته او نه ددې کورته د ځوانانو تگ راتگ ته خنډ نه پېښاوه، او نه نورو هغو کسانو ته چې هر ورځ به يې دې د راتگ تکل لاره، هر مېلمه به دې کورته په راتگ سره، له ژوليه سره د هغې په پريښايي کې ځان شريک گاڼه، بيا به ورځنۍ خبرې اترې، نڅاگانې، ډله ايزې لوبې، ذهني سيالۍ، شاعري او ټوکې ټکالې چې د کاراگين د کور ورځنۍ ژوند يې جوړاوه، کېدې. له ځوانانو نه يوازې څو تنو او له هغې ډلې نه باريس و چې د ژوليه پريشانۍ او غمونه ته يې ژوره پاملرنه او خيال ساته. ژوليه هم د نورو په پرتله تر نورو زياتې او کله ناکله يوازې خبرې او مرکې کولې، هغوی به ددې دنيا د بې وفايۍ کيسې کولې، خپل عکسونه به يې هغوی ته بنودل او خپلې د خاطرو کتابچې يې چې له مينه ناکو غمجنو سفرونو او ويناوونه ډکې وې، هغو ته لوستلې.

ژوليه د باريس په وړاندې خورا مهربانه وه او په ژوند کې د ناخاپو غمونو او ناهيليو له کبله يې له هغه سره د خواخوږۍ په نښه، د خپلې کرارونکي دوستۍ وعده ورکوله، هغه يې تسلاوه او بالاخره دا چې ويل به يې چې په خپله يې په ژوند کې ډېرې ناهيلۍ او زغمونه ليدلي دي. کله چې هغې خپله د خاطرو کتابچه هغه ته پرانسته. باريس هلته دوه ونې رسم کړې او تر هغو لاندې يې په فرانسوي ژبه وليکل:

ای کلیوالو ونو!

جگړه او سوله

ستاسو د خانگو او پاڼو تن ساويان
پر ما د غم تورې اېرې راوڅنډئ.
په بله پاڼه کې يې يو گور (قبر) انځور کړ او ورته وې ليکل:
مرگ ژغوررونکی
او مرگ آرامي ښوونکی دی
آه! چې له عذابونو د تنستې بله لاره نه شته.
ژوليه وويل: بې ساري ښکلي دي.
هغې په خپله کتابچه کې له کوم کتاب ګټه دا ليکل شوي توري
باريس ته ولوستل:

ای زهرو چې لېواله او حساس زړه خړوبوئ
بې له تانه به ما نیکمرغي لیدلې نه وای
اې خوږې او مهربانې! خواشيني وزغمه
راشه، راشه او زما غملې زړه وپاله
او ما ته د لذت راز راوسپړه.

ژوليه به چنگ راواخېست او هغه ته به يې په شپو کې غږونکې، تر
ټولو نه غمجنه نغمه (نکتورن) وغږوله او باريس به د خوارې
ليزا، کتاب د هغې لپاره په لوړ آواز لوسته. هغه به په داسې خوند هغې
ته دا کتاب لوسته، چې کله به ځکه ودرېد، چې ساندو به يې
ستونی ونيو. کله به چې په لويو بندارونو کې يا د خلکو په ګڼه ګوڼه
کې سره مخامخ شول، يو بل ته به يې داسې کتل، چې تابه ويل په دغه
بې غمه ډله کې، دوی يوازيني کسان دي چې يو بل احساسه وي او په
ناغږېدا کې پريو بل پوهېږي.

اناميخايلوفنا چې د کاراګين کورنۍ ته يې تگ راتګ درلود،
خپله مورنۍ دنده يې ترسره کړه او د ژوليه د ولور په اړه يې پوره

جگړه او سوله

معلومات تر لاسه کړه (هغه د روسیه په جنوب کې د پنزه په ښار کې دوه لوی جايدادونه او نيژني گورد په سيمه کې لوی ځنگلونه او ځمکې وې) انامیخايلوفنا ځان تقدير ته وسپاره، په دعاوو او زاریو او مينه ناک زړه يې پریکړه وکړه چې همدا شتمنه ژولیه به په خپل زوی ته کوي.

هغې خپلې لورته وویل:

- پوهېږئ هر څه چې نه وي، زموږ ژولیه خو ښه ښکلې او ځماری ده. باریس د مور خبروته هم غوږ و او هم به يې له ملنډو سره مل یوه موسکا پرشونډو راخوړه شوه. هغه به په کراره د خپلې مور، په دوکمارو ځانگړتیاوو خندل، خود هغې خبرې به يې ترپایه د زړه له کومې اورېدې. هغه نه یوازې د هغې خبرو ته پام کاوه خو کله ناکله به يې د پنزې او نيژني گورد د جايدادونو په اړه پوښتنې هم ترې کولې، او د هغې ځوابونه به يې په ځانگړې څېرتیاوو اورېدل.

ډېره موده کېده چې ژولیه، د خپل مین او لېوال له خوا ریبیاری ته سترگه په لاره وه. هغه چمتو وه، چې دغه ریبیاری ومني، خو له ژولیه نه یو ډول پټې کرکې او له مېړه کولو نه د هغې یو ډول ویرې... د باریس له خوا هغې ته د ریبارانو په لېږلو کې خنډونه جوړول. رخصتي يې ژر پای ته رسېده. که څه هم ډېرې ورځې يې له هغې سره تېرولې، هره ورځ به له ځان سره په دې اړه غږېده او خپلو کړو وړو ته يې دلیلونه جوړول او ریبیاری يې ځنډوله، خو له هغې سره په مخامخ کېدو، د هغې د گلابي څېرې او تل په پودرو سینگار شوې زنې په لیدو يې نور هر څه هېرېدل... که څه هم باریس لا پخوا ځان د پنزه او نيژني گورد د جايدادونو او ځنگلونو خاوند گانه او په خیال کې يې د هغو د کالني حاصل اندازه اندازه کوله... ژولیه به چې بیا کله د باریس شک او تردېد

جگړه او سوله

ته وکتل، دا خیالونه به یې په زړه کې گرځېدل، چې باریس له دې نه کرکه لري، خو سمدلاسه به یې بنځینه ځان خوښونې، دې ته ډاډ ورکاوه چې هغه ددې مینې لېونی کړی او په خپله پریکړه کې غوڅ گام اخیستی نه شي، خو ددې خبرو سره سره، دده پريشاني کرار کرار په خواشیني او قهر بدلیدل او د باریس د تگ نه یې مخکې د یوې غوڅې پرېکړې، پرېکړه کړې وه. په هماغه وخت کې چې د باریس رخصتۍ پای ته رسېدې او هغه له مسکو نه د تگ تکل کړی و، په مسکو په تېره بیا د ژولیه دوی په مېلمستون کې اناتول کوراگین پیدا شو. ژولیه د هغې په لیدو، خپله پريشاني او غمونه هېر او سخته خوشاله او مهربانه برېښېده. هغې اناتول ته بې پایه پاملرنه ښودله. انا میخیلوفنا زوی ته وویل:

- زه له خورا ښو ځایو نه خبره شوې يم، چې سردار واسیلی خپل زوی مسکو ته ځکه رالېږلی دی، چې ژولیه ورته وغواړي. پوهېږم، زویه ما له ژولیه سره اوس داسې مینه پیدا کړې ده، چې ته یې تصور هم نه شي کولای، د ما هغې ته زړه خوږېږي، ته په دې اړه څه فکر کوئ، زما گرانه؟

دغه خیال چې دده یوه میاشتۍ خواري، د ژولیه کورته منډې رامنډې او د هغې خدمت، د پنزې او نیژني گورد د جایدادونو حاصل، او د هغې ویش او خرڅ چې په ذهن کې انځور کړی و، د بل چا په تېره بیا د بې عقله آناټول منگلو ته ورنه شي، باریس ډېر زړواوه. په ټینګ تکل او غوڅ دریځ د ریباري په هیله د ژولیه کره ورغې. ژولیه په ورین تندي او خورا خوشالۍ هغه ته هرکلي ووايه. هغې په ډاگه او آزاد خیال هغه د پرونی شپې د بندار او نڅاوو نقل وکړ او وې ویل چې ټولو شیانو دې ته ښه خوند ورکړ. بیا یې له باریسه ددې پوښتنه وکړه چې څه

جگړه او سوله

وخت خو خپري؟

سره له هغه چې باریس په دې تکل چې له هغې سره به په خورا خواخوږې ژبې د خپلې مینې په اړه غږېږي، لږ تند شو او خبرې یې له دې راپیل کړې، چې ښځې خومره بې وفا دي، ښځې خومره په آسانی سره خپل غمونه او پریشانی هېروي، او ژر خوشالېږي، خومره ددوی غم او خوشالي هغه ځوان پورې تړلي دي، چې له دوی سره وي... او نور نور... دغه خبرې که څه هم په ټولیه بده ولگېده، خو هغې وویل:

- هوکې، همداسې ده، ته رښتیا وايی، ښځې رنګارنګ ژوند ته اړتیا لري، ځکه هغوی یو څه او یو ډول کړه وړه ډېر ستومانه کوي.

باریس غوښتل هغې ته کومه ترڅه خبره وکړي، خو ناڅاپه یې دې ته پام شو چې ټوله ځواکي به یې اوبه یوسي. تر دې خبرې وروسته یې سترګې ددې لپاره ښکته و اچولې چې د هغې له قهره ډکه خبره او برنډې سترګې ونه ویني او وې ویل:

- غواړم تاسو ته یوه لارښوونه وکړم...

سمدلاسه وروسته یې وویل:

- زه گوره دلته د شخړې او کړکېچ لپاره نه یم راغلی، برعکس زه

ددې لپاره راغلی یم...

هغه بېرته د هغې سترگو ته ددې لپاره وکتل چې پوه شي کولای شي خبرو ته دوام ورکړي او کنه. هغه ولیدل چې ناڅاپه د ټولیه له خپرې نه ناآرامۍ او قهر کډه کړې او د هغې پریشانه، لټونکې سترګې د هغه مینې او خواخوږۍ ته سترګه په لارې وې، باریس وویل:

- زه کولای شم تل داسې وکړم، چې هغه ډېره لږ و وینم، خو پیل

شوی کار باید پای ته ورسوم.

د باریس خبره وغوړېده، سترګې یې هغې ته ورپورته کړې او هغې

جگړه او سوله

ته يې وويل: تاسو زما له هغو احساساتو نه خبره ياستي، چې تاسو سره يې لرم؟

نور نو د نورو خبرو ويلو ته اړتيا نه وه. د ژوليه له خپرې نه د بري د غرور او وياړ باران په وړېدو شو، خو هغې په خپلو اداگانو هغه دې ته اړ کړ، چې ټول هغه څه چې يوه نارينه يې په دغه شان حالاتو کې ښځو ته وايي، ووايي، هغه وروسته وويل چې هغه ډېره ورته گرانه ده، دا چې هغه ته په ژوند کې، بل وخت او بله ښځه هېڅکله داسې گرانه نه وه. هغه په دې پوهېده، ژوليه د پنزې د جايدادونو او د نيژني گورد ځنگلونو دغه شان مينه ناکو خبرو وړتيا لري او هغې هغه څه خپل کړل چې ارمان يې لاره.

ځوانو کوژديانو ناوې او شاه نور هغه ونې چې پر دوی يې د غم ابرې ورولې هېرې کړې وې، هغوی د راتلونکي ژوند ښکلاوې انځورولې، او په پترزبورگ کې يې د پرتمينو مانيو د جوړولو غوټې تړلې. بيا د خپلو خپلوانو يارانو ديدنونه او يو نه هېرېدونکي او پرتمين واده ته چمتو والی.

۶

گراف ايليا اندرېوويچ د ناتاشا او سونيا په ملتيا د جنورۍ په وروستيو کې مسکو ته راغلل. مشرې گرافينې د ناروغۍ له امله نه شو کولای له هغو سره راشي. وخت خورا کم و او نور په دې هيله چې د گرافينې روغتيا ښه شي، انتظار کېدای نه شو، ځکه نن سبا سردار اندرېو رارسېدونکی و. ددوی بله ستونزه دا وه چې د خپلې لور د واده د ولور په خاطر (په روسيه کې پخوا د نجلۍ پلار ورکاوه) د مسکو په څنډه کې خپلې څه ځمکې خرڅې کړې وای... په مسکو کې ددوی د کور د تودولو چاره، هم شوې نه وه، ځکه دوی له يوې خوا د لنډې مودې لپاره راغلي و او له بله پلوه گرافينه هم له دوی سره نه وه. نو له دې کبله ايليا اندرېوويچ پريکړه کړې وه چې په مسکو کې د ماريما ديميتريوفنا کره چې پخوا يې دوی رابللي و، ديره شي. د شپې ناوخته و چې د رستوف د کورنۍ څلور گادي د مسکو د ستارايانو کانيوشنایا په واک کې د ماريما ديميتريوفنا د حويلۍ مخې ته ودرېدې. ماريما ديميتريوفنا ځکه يوازې ژوند کاوه چې لوري يې واده شوې وه او زامن يې هم هريو خپلو کارونو او ژوند پسې تللي وو.

جگړه او سوله

هغه د پخوا په شان هماغه شان نيغه نيغه بنسټورېده، په ډاگ او سپينې خبرې يې كولې، په لوړ او از او په غوڅه يې ټولو ته خپل نظر څرگند او، د خپلو ټولو نيمگړتياوو، بې بري ژوند او پريشانۍ له کبله يې نور ملامتول او غندل. سهار وختي به يې ژيرې کورنۍ جامې او پيش بند په ځان او کورنۍ چارې سرته رسولې. بيا به د جشنونو په ورځ کليسا او وروسته به زندانونه تله، دې د دغه کارونو په اړه چاته هېڅ شي نه ويل، د اونۍ په کاري ورځو کې به يې ښې جامې واغوستې، په خپل کور کې به کېناسته او رنگارنگ او د بېلابېلو دندو خلک به يې منل چې د خپلو اړتياو د لرې کولو او سرته رسولو لپاره دې ته راتلل. بيا به يې غرمۍ خوړله او په غرمۍ کې به تل درې څلور تنه مېلمانه ددې په دستر خوان چې له خورا ډېرو او خوړو نه ډک وو، ناست وو. تر غرمۍ وروسته به يې په گډه د بوستون لوبه کوله، د شپې به يې يو څوک دې ته اړول چې دې ته ورځپانې يا کوم کتاب ولولي او خپله به يې څه شي گنډل او يا يې اوبدل، کله ناکله او ډېر لږ به يونيم چېرته تلله، هغه هم که به چېرته تلله، په ښار کې به د ډېر نېرې او غوره پېژندل شويو کسانو کره ورتله.

هغه لا وېده نه وه چې رستوفيان راوړسېدل. د کور په دهليز کې شر او شور جوړ شو رستوفيان او دهغو چوپړان له ډېرو سړو نه ژر ژر، کور ته راننوتل. ماريا ديمتريوفنا چې عينکې يې پر پزې والوېدلې وې، سربې شاته نيولې و، د صالون د دروازې مخکې ولاړه وه، هغې په بړندو سترگو او پريشانه حالت نويو راننوتونکو ته کتل. که په هغه شېبه کې دنويو مېلمنو د بادونو د ځای پر ځای کولو لپاره چوپړانو ته د هغې د مېلمنو ځانگړې اوله غمخوړۍ ډکې سپارښتنې نه وای، کېدای شي تصور شوی وای، چې هغه د هغو له بې وخته راتگ نه ډېره

جگړه او سوله

خواشینې او غواړي چې هغه وشرل شي. پرته له هغه چې له چا سره ستړي مشي خواره مشي وکړي، بارونو او پنډونو ته یې اشاره کوله او ویل یې:

- دا بکسونه، د گراف دي، دې خواته یې راوړئ، د نجونو کالي هلته، کین خواته کېږدئ. هغې پر چوپړانو چغې وهلې:

- دا څه غوړه مالي کوئ؟ هي هي! سماوارته او رورته کړئ!
د ناتاشا د ستمال یې د هغې له یخه سرو شویو انگو او خپرې نه لرې کړ، هغه یې ځان خواته رانېږدې کړه او وې ویل:
- څوربه شوې یئ! ښکلې شوې یئ! آهو، چې څومره یخ دې شوی دی!

پر گراف یې چې غوښتل ددې لاس ښکل کړي، لږ چغه غوندې کړې:
- ښه به دا وي چې لومړی دې کوټ وباسئ، جامې وباسه، یخ به دې شوی وي.

هغې پر چوپړ غږ وکړ:

- له چای سره لږ د رم شراب هم راوړئ.

سونیا ته یې په فرانسوي ستړې مشې وویلې او په دې فرانسوي ویلو کې یې د پالنې سره سره سونیا ته د یو ډول سپکاوي غږ هم اورېدل کېده. کله چې ټولو درنې جامې وویستې، د سفر نښې یې له ځانه لرې کړې او چای ته سره کېناستل، ماریا دیمتریوفنا په وار سره هریو جلا مچ کړ او وې ویل:

- د زړه له کومې موپه راتگ او په خپل کور کې له پاتې کېدو نه خوشاله یم.

- هغې چې په معنا لرونکي غلچک ناتاشې ته کتل وویل:

- یوډا هلته دی او نن سبا یې زوی هم رارسېدونکی دی. باید، باید

جگړه او سوله

له هغه سره پېژندگلوي وشي. هرومرو ښه ده، ورکه وه يې، په داسې حال کې چې سونيا ته يې کتل او ويل يې چې نه غواړي د هغې په مخ کې څه ووايي، گراف ته وويل:

-ښه اوس نو غورږ شه! سبا ته څه کوي؟ د چا دیدن ته تلل غواړي؟

شين شين؟

خپله يوه گوته يې د شمېر په ښه قات کړه او وې ويل:

-دوه، انا ميخايلوفنا! هغه له خپل زوی سره دلته ده. خپل زوی ته

واده کوي. وروسته بيا غواړي بېزاو خوف هم وگوري که څنگه؟ هوکې

هغه هم له ښځې راتېستېدلې خو اوس هغه پسې راغله او همدلته

ورسره ده. هغه د چارشنې په ورځ همدلته و، د هغه نه يې موخه پېيرو.

بيا يې نجونو ته اشاره وکړه او وې ويل:

-ښه اوس دوی څنگه کېږي؟ سبا ته دوی د (ايفروسکي) لمانځتون

ته بيا يم او تر هغه وروسته له هغو سره فرانسوي کاليو مغازې

(اوبرشالنه) ته ځم. هرومرو دوی نوې جامې غواړي کنه؟ زما کاليو ته

مه گوري، نن سبا لستوني دغه شان نه گنډل کېږي. خو ورځې د مخه

ځوانه شهزادگۍ ايرينا واسيلوفنا، زما کره راغله خدای دې چا ته نه

ښيي. داسې يې وگڼه چې دوه جامونه يې په اوږو بار کړي وي. اوس نو

دودونه (مودونه) ورځ تر ورځ يې بدلېږي. بيا يې گراف ته په څه ترڅه

ژبه وويل:

-ښه ده ورکه وه يې، ستا ژوند او کار څنگه دی؟

گراف ځواب ورکړ:

-پوهېږئ، هر څه او ټول يو په يو وران شوي دي. لومړی بايد دوی

ته جامې راوښم، بيا هغه د مسکو د څنډې کورونو ته اخېستونکي

پيدا شوی دی، اوس نو که ستا خوښه وي، يو ورځ به زه درنه لار شم خو

جگړه او سوله

لوني به تا ته پرېږدم... که وشوه مارينسکيا ته به هم ورشم.
 - ښه ده، ښه ده، له هغو نه به غمه اوسه! داسې به وگڼه چې په يو
 ښه روزنتون کې دي. دوی چې هر چېرې وغواړي، هلته به يې بوزم، که
 شیطاني وکړي، بيا به گوري، ناز او نازولومې هم زده دي، ماريا
 ديمتريوفنا ددې خبرې سره هممهاله، خپلې څپرې منگلولي د ناتاشې
 غومبوري ته چې هغه يې د زړه سره او د مينې لور گڼله وروړل.
 بله ورځ سهار، ماريا ديمتريوفنا نجوني لومړي د ايفروسکي
 لمانځتون او ترهغه وروسته د مېرمن شالمه مغازې ته بوتلې. دغه
 ښځه هومره له ماريا ديمتريوفنا نه ډارېده چې هغې ته به يې د سترگو
 په رپ کې هر ډول جامې ددې لپاره آن په تاوان هم ورکولې، چې ژر
 تر ژره دا پرېږدي او لاړه شي. ماريا ديمتريوفنا د ناتاشې د واده د ټولو
 جامو سپارښتنه وکړه، او کورته لاړه. کورته د راستنېدو سره سم يې له
 ناتاشې پرته، ټول له خپلې کوټې وويستل او دې ته گرانه ناتاشه يې تر
 خپل څنگ کېنوله او ورته وې ويل:

- اوس به سره وغږېږو! تا ته ستا د بولې (نامزدۍ) مبارکي وایم.
 ښه مېړه دې پيدا کړي دی. زه هغه له وړو کلونو نه (لاس ځمکې ته
 وربنځته کړ) پېژنم. ناتاشا له خوشالۍ نه تکه سره شوه. ماريا
 ديمتريوفنا دوام ورکړ:

- هم هغه، هم د هغه ټوله کورنۍ خورا راته گرانه ده. اوس نور اته
 غوږ شه! ته خو پوهېږئ چې بوډا سردار نیکولای هېڅ نه غوښتل چې
 زوی يې واده وکړي. هغه يو عصبي بوډا دی. هغه خورا اخلاقي او
 دوديز سپی دی. خو پروا نه لري، سردار اندرې، البته چې ښکاره خبره
 ده، هغه د چا خبرې نه اوري، بې له هغه نه، خپلې چارې سرته رسوي،
 خو بيا هم د کورنۍ له خوښې نه پرته واده کول به غوره کار نه وي. هر څه

جگړه او سوله

باید په اندازه وي او ته هوبنډياره او ځيرکه يې، هر څه کولای شي، هر څه ته به خپل ژوند جوړ کړای شي، مهربانه او ښکلې يې.

ناتاشا چوپه خوله... مارياديمتريوفنا داسې تصور وکړ چې د ناتاشا چوپتيا د بې پروايۍ ښه ده، خو اصلاً ناتاشا نه غوښتل چې د هغې او سردار اندرې د ژوند په اړه وغږېږي، ځکه هغې داسې تصور کاوه چې د هغې مينه دومره له نورو نه توپير لري، چې هېڅوک به هغه څه نه پوهېږي، چې دا پرې پوهېږي. هغې په ټوله نړۍ کې يو تن پېژاند او هغه سردار اندرې و... هغه ته، هغه گرانه وه او بايد ژر تر ژره راغلی وای، دا يې له ځان سره اخېستې وای او نور نو هېڅ هغې نه غوښتل او نه يې هيله لرله.

- ايا ته پوهېږئ چې هغه زه له پخوا پېژنم! ستا نېور (د مېړه خور) ماشنکه (شهزادگۍ مارياد) هم راته گرانه ده. هغې ما نه غوښتلي چې له تاسره يې پېژندگلوۍ وکړم. ته سبا ته له پلار سره هغې ته ورځې، هغه مهربانه او خواخوږې ده، هغه تر تا مشره ده. هوکې مخکې له هغه چې هغه راوړسېږي، ته به د هغه له خور او پلار سره پېژندگلوۍ ولرې او هغو ته به گرانه واوسئ. منې يې کنه؟ څه فکر کوئ، همدا سې ښه ده او کنه؟

ناتاشې په ناخوښۍ ځواب ورکړ: ښه ده، ښه ده!

۷

بله ورځ گراف ايليا اندرېوويچ د مارييا ديمتريوفنا په سپارښتنه له ناتاشې سره يو ځای د سردار نيكولاى اندرېوويچ ديدن ته ورغلل. گراف دغه ديدن ته چندان زړه نه ښه کاوه او له سردار سره يې له کتنو نه ويره درلوده. گراف، له سردار سره خپله وروستني کتنه، وريادوله او هغه دده له خوا غرمۍ ته د سردار رابلل او په ځواب کې يې دده غندنه وه. له بله پلوه ناتاشا چې خپلې ترټولو نه ښکلې جامې اغوستې وې، سخته خوشاله او مسته بربښېده، هغې له ځان سره فکر کاوه:

- دا ناشونې خبره ده چې زه هغو ته گرانه ونه اوسم. زه تل، ټولو ته گرانه وم. زه د هغو لپاره هر ډول سربښدنې لپاره چمتو يم. زه به هر هغه څه وکړم، چې هغوی يې هيله لري. زه چمتو يم، هغه بايد زړه ته ځکه گران کړم، چې هغه د اندرې پلار دی، شهزادگۍ مارييا به زړه ته گرانه کړم، ځکه چې هغه د هغه خور ده، نو ولې به زه هغو ته گران ونه اوسم؟ هغوی ټول، د ورديژنکا په واټ کې، د هغو غم ورونکي کورته ورسېدل او د هغوی انگرې ته ورننوتل.

جگړه او سوله

گراف په تريو تندي، خو خدا سره وويل:

- خدای دې موږ ټول وساتي!

خو د ناتاشا دې ته پام شو چې پلار يې د هرکلو کوټې ته د رارسېدو سره سم، څه وار خطا غوندې و او په حيا سره يې په کراره وپوښتل، چې ايا سردار او شهزادگۍ په کور کې دي؟

وروسته له هغه چې د هغوی د راتگ خبر ورکړل شو، ټول چوپړان يو ډول گڼۍ پسې واخېستل، هغه چوپړ چې يې په چټکۍ غوښتل د کور خاوند ته دده د رارسېدو خبر ورسوي، يو بل چوپړ يې په تالار کې ودراره او څه يې پټ پټ هغه ته وويل... داسې بريښېدل چې د سردار په اړه څه ورته وايي. په همدې شېبه کې و چې تر ټولو مشر چوپړ چې طبيعت خورا ډېر خراب و، راغي، گراف او ناتاشا ته يې وويل چې سردار له ده سره د کتنې هيله نه لري، خوشهزادگۍ مارياسو نه هيله کوي، چې هغې ته ورشي، تر هر چا د مخه پېغله بوري يې د هغو هرکلي ته راووته، هغې په يوه ځانگړي احساس پلار او لورته هرکلي ووايه او د شهزادگۍ د کوټې پلو يې بدرگه کړل. شهزادگۍ په خورا گڼۍ چې مخ يې له قهره تک سور او له ډاره رېږدېده، له خپلې کوټې راووته او ددوی مخې ته راغله، هغې هسې بې گټې هڅه کوله چې هغو ته ځان آرامه او خوشاله وښيي. شهزادگۍ مارياسو له هماغې لومړۍ کتنې نه خوښه نه شوه. ناتاشا هغې ته، ډېر سينگار شوې، ساده ډوله، خوشاله او ځانښوونکې وېرېښېده. شهزادگۍ مارياسو خپله هم په دې نه پوهېده چې د خپل ورور د راتلونکې ښځې تر ليدو مخکې يې د هغې په اړه څه ډول قضاوتونه کړي دي او د هغې پر ځوانۍ، ښکلا او نيکمرغۍ او له دې کبله چې د هغه ورور د خوښې نجلۍ ده، رخه کړې ده... له بله پلوه هغه له دې کبله هم ناآرامه وه چې پلار يې د مېلمنو د راتگ په خبر سره

جگړه او سوله

چغه کړي و چې هېڅ د هغو د لیدو هیله نه لري. که شهزادگی ماریا د هغو د لیدو هیله لري، کولای شي، هغه وگوري. هغه په ټینگه ویلي و چې ده ته څوک ورپرېږدي. شهزادگی ماریا پرېکړه وکړه، چې له ناتاشې او پلار سره یې وگوري، خو هره شېبه له دې ډارېده چې سردار بیا کوم څه ونه کړي، ځکه د ناتاشا او د هغه د پلار راتگ هغه سخت لمسولی و. گراف شهزادگی ته د درناوي په هیله، پنبې ودربولې، په خواشینۍ سایې داسې شاوخوا وکتل چې تا به ویل اوس به له کومې خوا نه ناڅاپه سردار راشي. هغه وویل:

- هوکې، دغه ده، ما مې خپله مهربانه بلبله تاسو ته راوسته و نه پوهېږئ څومره خوشاله یم چې له تاسو سره مې پېژندگلوي پیدا کړه. افسوس، افسوس چې د سردار روغتیا بڼه نه ده

او نور یې څو نورې همداسې خبرې یې وکړې، پاڅېد او وویل:
- گرانې شهزادگی که اجازه راکړئ، خپله ناتاشا به د یو پنځلسو دقیقو لپاره درته پرېږدم، داسې د دساجیا، تردگرپورې د اناسیمیونو فنا کتنې ته ورځم، بیا بېرته راستنېږم او دواړه به درنه لار شو.

ایلیا اندرېوویچ (هغه شان یې چې وروسته لور ته وویل) دا خبره یې هسې ددې لپاره جوړه کړې وه چې لور او هغې د مېړه خور یوازې سره کېني، د زړه خواله او څه له نېږدې پېژندگلوي سره پیدا کړي... خو پېغلې بوري ین د شهزادگی ماریا هغو کتو ته چې له هغې نه یې ددې لپاره له کوټې نه د وتلو غوښتنه کوله، چې هغې سره د زړه د خوالې لپاره یوازې پاتې شي، په خورا بې پروایۍ کتل او له کوټې نه، نه وتله. هغه نه یوازې له کوټې نه ونه وتله بلکې له هغې سره یې د مسکود بوختیاو او تیاتر په اړه زړه خواله پیل کړه... د ناتاشا لپاره هر څه ناوړه

جگړه او سوله

او خواشینوونکي بریښېدل. شهزادګۍ ماریا یې خوښه نه شوه، هغه یې تر پامه بې عقله، شلېله او ناخوځوږې ورغله. ناتاشا پرته له هغه چې پوه شي، په خبرو کې داسې ژبه غوره کړه چې ماریا یې له ځانه لا پسې لرې لرې کړه. پنځه دقیقې لا له دغو زورونکو خبرو اترو نه تېرې شوې نه وې، چې په خپلکو کې د نغښتو پېښو د ګامونو غږ واورېدل شو. داسې ګامونه چې په چټکۍ رانېږدې کېدل. د ماریا په خبره کې د ویرې او وحشت نښې راښوې شوې. د کوتې دروازه راخلاصه او سردار چې خولۍ یې پر سر او سپین کمیس په غاړه و، راننوت. هغه وویل:

- اخ اغلې! اغلې ګرافینې! ګرافینه رستوفه! فکر کوم تېرو تلی نه یم دا تاسو یاست. هیله کوم ما به وبښئ، وبه مې بښئ، زه نه وم خبر اغلې! خدای شاهد دی، چې خبر نه وم. خدای شاهد دی چې خبر نه وم، چې تاسو موږ ته د خپل دیدن ویاړ رابښئ. زه په دې جامو کې لوړته راننوتم. هیله کوم چې ما به وبښئ، خدای شاهد دی... نه وم خبر... هغه داسې دا خبره تکراروله، چې له ورايه ښکارېده چې رښتیا نه ده. هغه د خدای په کلمه ډېر ټینګار کاوه. دغه ټینګار دومره بې خونده برېښېده چې شهزادګۍ ماریا پاڅېده، سترګې یې داسې ښکته و اچولې، چې نه یې ناتاشا او نه یې پلار ته، یوه ته هم د کتو توان نه لاره. ناتاشا هم پاڅېده، درناوي یې وکړ، خو نه پوهېده څه وکړي. یوازې، پېغله بوري ین د زړه له کومې خنډل.

بوډا همداسې غږ مېږده: هیله کوم وبښئ، هیله کوم وبښئ، وگورې خدای شاهد دی چې نه وم خبر. هغه له سره تر پېښو پورې ناتاشا وڅارله او له کوتې نه ووت. پېغله بوري ین له دغه پېښې نه وروسته لومړی څوک و چې د سردار د ناروغۍ په اړه یې خبرې پیل کړې. ناتاشا او شهزادګۍ ماریا پرته له هغه چې څه ووايي، همداسې چوپه خوله یو بل

جگړه او سوله

ته کتل، خومره چې په چوپیتیا کې یو بل ته دغه کتل اوږدېدل، او هغه څه چې باید دوی یو بل ته ویلي وای او ویل یې نه شول، د هغوی کرکه یو له بله زیاتېدله.

کله چې گراف راستون شو، ناتاشې له دوده لرې بې سارې خوشالي وکړه او تگ ته یې تلوار ښوده. ناتاشا په دې شېبه کې نور نو دغه زړه، وچکۍ پېغله (شهزادګۍ ماریا) چې دا یې له داسې یو کرکېچن حال سره مخامخ کړې وه او د نیم ساعت په اوږدو کې یې آن یو خبره هم د سردار اندرې په اړه نه وه ورسره کړې، نه لیده، نه اورېده. ناتاشا په زړه کې وویل:

- نو ما خو نه شو کولای، ددې فرانسوي گکې په مخ کې، لومړی خبرې پیل کړم. شهزادګۍ ماریا هم له ناتاشې سره همداسې په عذاب وه، لکه ددې غوندې. هغه په دې پوهېده چې باید ناتاشې ته یې څه ویلي وای، خو کولای نه شو، ددې فرانسوي په مخ کې چې له ناتاشې سره یې د خپلو خبرو خنډ ګڼله، خبرې پیل کړې. بیا یې وویل چې په څه علت ددې واده په هکله له ناتاشې سره د خبرو پیل داسې ګرانه وه. کله چې گراف، لاړ له کوټې ووت، شهزادګۍ په چټکو ګامونو، ناتاشې ته ورنږدې شوه، هغه یې له لاسه راونيوله، یو ژور اسویلی یې وویست او وې ویل:

- ودرېږه، زه باید له تاسره...

ناتاشا له ملنډو نه په ډک غلچک هغې ته وکتل خو خپله هم په دې نه پوهېده چې د شهزادګۍ ماریا کوم کړه، د ملنډو وړ دي. شهزادګۍ ماریا وویل:

- ګراني ناتالیا! پوهېږم زه د زړه له کومې خوشاله یم، چې ورور مې خپل بخت موندلی دی.

جگړه او سوله

شهزادگۍ خبرې ځکه پرې کړې، چې نه پوهېده، رښتیا نه وایي. د ناتاشې د خبرو دې پرېکېدو ته پام شو او د هغې د ناڅاپه بندېدو د علت تصویر یې وکړ، په ډاډه خو په ترڅه ژبه چې ددې ستونی یې کېښکود او اوښکود راښپوه کېدو غوښتنه کوله، وویل:

- شهزادگۍ اوس به په دې اړه خبرې، خورا بې ځایه وي، خوله کوټې نه په وتلو سره یې وویل:

- ما نوڅه کړي دي؟ ما نوڅه ویلي دي؟

هغه ورځ، غرمه ترډېرو پورې ناتاشې ته انتظار پاتې شول. هغه په خپله کوټې کې ناسته وه، سلگې یې وهلې، ژړل یې او اوښکې یې تویولې. سونیا یې ترسره پورې ولاړه وه، د هغې څنې یې نازولې او ورته ویل یې:

- ناتاشا څه خبره ده؟ ستا یې پر هغوڅه؟ ناتاشې! دا ټول تېرېږي، غم مه کوه!

- نه، نه داسې نه ده، که ته پوهېږئ، چې څومره زورونکې ده، تصور کوم...

سونیا وویل:

- داسې مه وایه ناتاشې! ته خو ملا مته او گرمه نه یې د تايې څه؟ واخله، واخله مچ مې کړه.

ناتاشا سرراپورته کړ، خپله خورلنډه یې پر شونډو ښکل کړه او خپله له اوښکو ډکه بشره یې پر هغې ورکېښکودله، او وې ویل:

- زه نه شم ویلي او نه پوهېږم چې څوک گرم دي، هېڅوک گرم نه دي، زه خپله ملا مته یم، خو هرڅه خورا گران او زورونکي وو. اخ، اخ چې ولې هغه نه راځي!

هغه په سرو سترگو غرمۍ ته ورغله. ماریا دیمتریوفنا چې د مشر

جگړه او سوله

سردار له خوا د رستوفيانو د پلار او لور په وړاندې له کړو نه خبره وه،
داسې يې ښودله چې د ناتاشا له تريو تندي، هېڅ خبره نه ده. هغه
همداسې له گراف او نورو مېلمنو سره په لوړ آواز له خندا نه ډکې
خندا گانې کولې.

۸

په دغه مابنام رستوفيان هغې اوپرا ته لاړل چې ماريما ديمتريوفنا يې تکتونه ورته پيدا کړي وو. ناتاشا نه غوښتل چې تياتر ته لاړه شي، خو دهغې پاملرنه ته په پا سره چې هغې دې ته کړې وه، نه شو کولای لاړه نه شي.

کله چې ناتاشې کالي واغوستل تالار ته ووت، هلته پلار ته د انتظار په شېبه کې هيندارې ته ودرېده، په لويې هينداره کې يې خپلې خبرې ته وکتل، وې ليدل چې ښايسته ده، ډېره ښايسته، په دې ليدو لا غمجنه شوه، خو دهغې دغه غمجن والي د مينې او لېوالتيا غم و. په زړه کې يې ويل:

-ای پاکه پروردگار! که هغه دلته وای، نور به مې د پخوا په شان احمقانه حيا او شرم کې نه وای. بلکې په يو بل ډول او په خورا اسانۍ به مې مړوندونه ترې تاوول، په غېږ کې به مې نيو او دې ته به مې اړاوه چې په هماغه څيرکو، پلټونکو او له پوښتنو نه ډکو غلچکونو چې زياتره وخت يې راته کتل. راته کتلي وای. هغه وخت به مې هغه

جڳهه او سوله

خندولای وای، هغه شان به مې خندولای لکه هغه وخت مې چې خنداوه... د هغه سترگې، وای وای چې څنگه زغردې مې لیدلې، زما بې دهغه پر خور او پلار څه؟ ما ته یوازې هغه گران دی، هغه یوازې هغه، له هماغې بشره سره، له هماغو سترگو سره له هماغې موسکا سره، هماغه نارینه او له ماشوم وزمه موسکا سره... نه، نه ښه به دا وي چې دهغه په اړه فکر ونه کړم، هېر بې کړم، همدا اوس بې چور هېر کړم. زه به دا بېلتون ونه شم زغملای. هغه له هیندارې لرې شوه او ځان بې تینگ کړ، چې ونه ژاړي. په سونیا بې سترگې ولگېدې. هغې چې جامې اغوستې او پکې بې په لاس کې وه، رانتوته، دهغې په لیدو بې وویل:

- دا سونیا څنگه کولای شي، داسې په کراره او بې شراو شوره له نیکولای سره مینه ولري، څنگه کولای شي هغه ته، دومره ډېر ځنډ کېږي او سترگه په لاره پاتې شي، نه، نه هغه چور بل ډول ده، زه داسې نه شم کولای.

ناتاشا په دې شېبه کې داسې انگېرله او د نرمۍ او مهربانۍ په داسې احساس کې ډوبه وه، چې یوازې په دې چې دا مینه او پردې پوه شي چې څوک پردې مین دي، ددې تسل نه کېده. هغې دې ته اړتیا لرله، همدا اوس بې اړتیا لرله، چې خپل مین او ده ته گران چا نه مړوندونه تاو کړي، له هغه سره خبرې وکړي او له هغه نه د مینې خبرې واورې، له هغې مینې او خبرو نه چې په گوگل کې بې نه ځایېدې. اوس تر هغو چې دوی روان و او دا په گاډۍ کې د خپل پلار تر څنگه ناسته وه، په خیالو کې ډوبه وه، د گاډۍ د یخ وهلو ایښو تر شایې پروات د درېدلو څراغونو، تېرېدونکې رڼا لیدله، هغې ځان لاسې مین او غمجن انگېره. هغه په دې مینه او غم کې دا هېره کړې وه چې هغه له چا

جگړه او سوله

سره چېرته روانه ده. بالاخره يې گاډۍ د نورو گاډيو له کتاره سره برابره او تگ يې آرام شو، په لوېدلې واوړې د رستوفيانو گاډۍ د تياتر مخې ته ورسېده. ناتاشا او سونيا د خپلو کميسونو لمنې راټولې او په چټکۍ يې له گاډۍ نه راودانگل او گراف هم په رابښکته کېدو کې چوپړانو مرسته وکړه. درې واړه د مېرمنو، ښاغلو او د اعلان پلورونکو په منځ کې، د تياتر تالار ته تلونکي دهليز ته وربرابر شول. نور نو د تياتر د لوژ له دروازې د موسيقۍ غږ اورېدل کېده.

سونيا په ښکهارۍ ناتاشې ته وويل:

-تاليا وينستان دي!

د تياتر لارښود په خورا درناوي او په يو څنگ د مېرمنو په وړاندې خم شو او په چټکۍ يې د تياتر د صالون دروازه ددوی پرمخ پرانسته. د موسيقۍ غږ نور نو ښه اورېدل کېده او د هغوی د سترگو په وړاندې، د تياتر رڼا شوي کتارونه، د ښځو بربنډې اوږې او مړوندونه، د هغوی گڼه گونه او شراوشور او د تياتر د پارتر په برخه کې ښکلې پوځي دريشياني، وځلېدلې يوه مېرمن چې گاونډ لوژ ته ورننوتونکې وه، ناتاشه يې له ښځينه رخې نه په ډک غلچک وڅارله. د تياتر پردې لا پورته شوې نه وې او (اوروتو) نغمه يې غږوله. ناتاشې چې هڅه کوله د خپل کميس لمن راټوله کړي، له سونيا سره يو ځای روانه او مخامخ رڼا شوي لوژ ته په کتو کتو کې په خپل ځای کې کېناسته. ډېره موده يې دغه احساس، چې په سلگونه جوړه سترگې يې بربنډې غاړې او مړوندونو ته گوري، احساس کړی نه و. ناڅاپه يو ښکلی او يو غمجن احساس چې ددې په گوگل کې يې بې شمېرې خوږې او ترخې خاطرې او يادونه راپارول، پردې راخور شو.

گراف ايليا اندرېوويچ او له هغه سره مل دوو ښکلو او خورا

جگړه او سوله

ښایسته نجونو چې ډېره موده په مسکو کې لیدل شوي نه وو، د ټولو پام ځانته ورواړاوه. د هغه تر څنگ ټولو د ناتاشې او سردار اندرې د بولې په اړه یوه ناڅرگنده خبرتیا اورېدلې او په دې پوهېدل چې تر هماغه بولې نه وروسته د رستوف کورنۍ په کلي کې میشته شوې، نو ځکه یې د روسیې د یوه پېژندل شوي ژني، کوژدنۍ ته داسې برګ برګ کتل.

ناتاشا هماغه شان چې نن ماښام ټولو هغو ته ویل، په کلي کې لا ښکلي شوې وه او هغه شپه د هغې گڼې له امله چې دا یې پسې اخیستې وه، لاپسې ښکلي او ښکلي برېښېده. دغې ښکلا د ژوند سره لېوالتیا او شاوخوا کې تېرېدونکو حالاتو ته نه پام، د ټولو پام لاپسې ځانته رااړاوه. د هغې تورو سترگو پرته له هغه چې ځانګړی څوک ولټوي، ګڼه ګوڼې ته کتل. د هغې ډنګر او تر څنګل پورې برېښه لاس چې پر بخمل پوښ شوي لوژ اېښي و او منګلوی یې ددې له ارادې نه پرته، د موسیقي (اوورتور) له وزن سره، هم مهاله د تیاتر د خپرونې پر قات شوي کاغذ، په تکرار سره کېښکودل کېده.

سونیا وویل: الینینا ته ګوره! ښکارې له مور سره راغلې ده.
ګراف وویل: وای پلار جانه! میخاییل کیریلویوویچ ته ګورئ، نور هم خورب شوی دی.

- زموږ خپلې انامیخایلو فنا ته وګورئ! د هغې خولۍ ته ګورئ!
- د کاراګین کورنۍ او ژولیه هم دلته دي، باریس هم ورسره دی، رښتیا هم لکه شاه او ناوې بریښي.

- یعنې نیکولای دروېتخکوي، له هغې نه د واده غوښتنه کړې ده؟
شین شین چې ددوی کتار ته ورګډېده، وویل:
- نن یو نوی زیری راته رارسېدلی دی.

جگړه او سوله

ناتاشا هغې خواته چې پلار يې کتل، وروکتل او ژوليه يې وليده. هغه په خپله خوربه غاړه کې (ناتاشا پوهېده چې پريمانه پودري يې پرې دوړولې دي) د مرغلرو غاړکۍ په غاړه، نيکمرغه نيکمرغه د مور تر څنگه ناسته ده. د هغوی شاته باریس لیدل کېده چې خپل بڼایسته سر او بڼه ښخ شوي څنې يې راوړاندې کړي، غوږ يې د ژوليه خولې ته نږدې کړي، تر سترگو لاندې يې رستوفیانو ته کتل او په موسکا يې خپلې کوژدنۍ ته څه ويل:

د ناتاشا په زړه کې تېره شوه: هغه زمونږ په اړه غږېږي، پرما، زما او د هغه پرايکو او هرومرو همداسې هم ښکاري، چې هغه هڅه کوي، له ماسره د خپلې ښځې رخه آرامه کړي، خو هغه بې ځايه رخه او ناآرامي کوي. که هغوی په دې پوهېدای چې څنگه زه له نورو سره له اړيکو ستړې او د هغو لپاره وخت نه لرم.

د هغوی تر شا انا ميخایلوډنا چې شنه بځنه خولۍ يې پر سر، زړه يې د الهي اطاعت نه آرام او له څېرې نه يې د نيکمرغۍ بند اريزې نښې څرگنده وې، ناسته وه. د هغو په لوژ کې، د کوژدنو هغه فضا خوره وه چې ناتاشه ښه پرې پوهېده او ورته گرانه وه. هغې شا ته مخ و او اړه او ناخپه د سهارنۍ کتنې ټولې سپکاوی او ملنډې وريادې شوې. په زړه کې يې وويل:

- په کوم حق، نه غواړي چې زه يې د کورنۍ غړي شم؟ ورکه وه يې، ښه به دا وي چې په دې اړه هېڅ فکر ونه کړم، لږ تر لږه د هغه د راتگ پورې دا خيالونه له سره وباسم. هغې په تالار کې دې خوا، هغې خوا ته کتل، دوستان او آشنایان يې لټول. د تالار په لومړني کتار کې د ارکستر د ځای تر شا يې دولو خوف ولید چې د نندارځای د دیوالگوتي په منځني برخه کې يې ډډه لگولې، خپل گڼ او کړۍ کړۍ وښته يې ښه

جگړه او سوله

لوړو کړيو سينگار کړي و او پارسي دريشي يې اغوستې وه. هغه د تياتر په داسې ځای کې ولاړ و، چې پوهېده د ټولو پام ځانته وراړولی شي، هغه ددې خبرې په پوهېدو سره سره، داسې بې پروا خوځېده چې تابه ويل په خپله کوټه کې يوازې ولاړ دی. د هغه دواړو خواوو ته د مسکو د ځوانانو تر ټولې غوره او پېژندل شوې ډلې ولاړې وې او ده د هغو په منځ کې داسې ځانښودنه کوله، چې گواکې دی تر ټولو غوره دی.

گراف ايليا اندرېويچ خپل څنگ کې ناسته سونيا چې تکه سره اوښتې وه، په خدا خدا په څنگل وواهه، هغې ته يې د هغې پخوانی مين وروښود او وې ويل:

- ودي پېژاند؟ مخ يې د شين شين پلو ورواړاوه او وې ويل:

- هغه خو ورک شوی و، له کومې راپيدا شو؟

شين شين ځواب ورکړ:

- هوکې! ورک شوی و، قفقاز ته تللی و، له هغه ځايه هم پارس ته

تښتېدلی و، هلته هغه د پارس د يو شهزاده وزير شوی، د پارس د شاه ورور يې وژلی، اوس د مسکو پېغلې پسې لېونی شوي دي. اوس نو هغه د پارسي ډولو خوف نوم گټلی دی، ټول د هغه په اړه غږېږي او آن د هغه په نامه قسم خوړل کېږي.

شين شين زياته کړه: هوکې د هغه په سر قسم خوري، د هرې

مېلمستيا وياړ او د خدای يو ډالۍ گڼل کېږي.

اوس ډولو خوف او اناتول کور اگين زموږ ټولې ښځې لېونی کړې

دي.

گاوند لوژ ته يوه جگ ونې ښکلې ميرمن راننوته. د هغې ښکلې او

اوږدې له سره تاو شوې کوڅۍ د هغې پر بړينډو تاندو مرمړينو اوږو او

جگړه او سوله

جگړه صدغه ته ورته غاړه چې دوه تاره مرغلرو گانلې وه، لکه تاج داسې ولاړې وې. تر خپله ځايه د هغې رسېدو ځکه يو څه وخت وغوښت چې خپله پراخه اوږده ورينمينه لمنه چې شغھاري او شور يې گډ کړی و، لږه راټوله کړي.

ناتاشا بې ارادې د هغې غاړې، اوږو، مرغلرو او کاکل ته کتل او د هغې بريندو ښکلو اوږو او مرغلرو سره يې مينه ښودله.

کله چې ناتاشا دويم وار هغې ته وکتل، هغې په مينې سترگې راواړولې، خو کله چې يې د گراف ايليا اندرېويچ سره سترگې ولگېدې، هغه ته يې سروښوراوه او وموسېده.

دا ښځه شهزادگۍ بيزاخوا د پېير مېرمن وه. ايليا اندرېويچ چې له ټولو مخورو سره پېژندگلوي لرله د هغې خوا ته ورغې او له درناوي نه وروسته يې له هغې سره خبرې اترې پيل کړې. هغه، هغې ته وويل:

- آغلې شهزادگۍ ډېره موده کېږي چې راغلي ياست؟ هرو مرو مو ديدن ته درځم، لاس مو ښکلم، هرو مرو! زه مې د ځينو کارونو د سرته رسولو لپاره راغلي يم، خپلې لوني مې هم له ځان سره راوستي دي. وايي چې نن به په تياتر کې بې ساري سيمونوا، لوبې کوي. گراف پيتر کيريلېويچ هم هېڅکله نه هېرو، هغه دلته دی؟

ايلن چې په ځير ناتاشې ته کتل، وويل:

- هوکې، هغه هم غوښتل چې راشي.

گراف ايليا اندرېويچ بېرته پر خپل ځای کېناست او په کراره يې د

ناتاشا، په غوږ کې وويل:

- ډېره ښکلې ده کنه؟

ناتاشا ځواب ورکړ: د حيرت ښه ده، سړی پرې مينېږي. په ديدن يې

څوک نه مېږي.

جگړه او سوله

په دې وخت کې، د آوورتور تر غږېدونکې نغمې پای ته ورسېدې
او د ارکستر مشر له خپلې لرگینې لښتې سره پر خپل ځای کېناست.
ناوخته راغلو بڼا غلو خپلو ځایو ته ځانونه ورسول او د سټیج پردې
پورته لاړې.

د پردې د پورته کېدو سره... په تالار کې گرد ناست نندارچیان
چوپ، ټول نارینه زارې او ځوانان، په دریشیو او نور جامو کې، ټولې
نبڅې چې په قیمتي گانو یې، خپلې برېښې او وې غاړې او ټټرونه
گانلې و، په خورا تلوسې او تېرو غلچکونو د سټیج پلو ته وکتل. ناتاشا
هم وکتل.

۹

نندارځای یا ستيچ، په سرو برابر وختو فرش شوی و، د څنگ ديوالونه يې پر رنګ شويو انځورونو انځور کړي وو او په وروستی برخه یا پای کې يې تختې چې په خمتا پوښ شوې وې، ولاړې وې. د نندارځای په منځنۍ برخه کې يو شمېر نجونې چې سره کالي خو سپينې لمنې يې درلودې، ناستې وې. يوه ډېره ځوربه نجلۍ چې سپين وريښمين کميس يې اغوستی و، له نورو نه جلا پريوې لنډې څوکۍ چې شاته يې شنه کاغذي تخته سريښ وه، ناسته وه. هغوی ټولو کومه سندره ويلې. همدا چې ددوی سندره پای ته ورسېده، هماغه سپين جامې نجلۍ د سوفلور خوا ته ورنېرېدې شوه او نارينه چې ځورب ورنونه يې په وريښمين پرتاگه کې نښتي برېښېده، پر خوله يې يو ښکته او توره يې تر ملا وه دې ته راوړاندې شو. خپل لاسونه يې پرانستلي، د سندرو ويلو له پيل سره يې لاسونه هم ښورول. لومړی هغه نارينه چې پرتوگ يې په ورنو نښتي برېښېده يوازې سندرې ويلې، خو وروسته نجلۍ هم سندرې پيل کړې. بيا دواړو هم مهاله

جگړه او سوله

چوپ شول او ارکستر پیل وکړ، بیا نارینه د سپین جامې نجلی-
 لاسونه، راو نیول او له ورايه برېښېده چې له هغې سره یې د بیا گډې
 سندري ویلو په هیله د هغې پر گوتو لوبې کولې. هغو په گډه سندري
 ویلې، په دې وخت کې په تیاتر کې ټولو نندارچیانو، د هغو د ستاینې
 په نښه لاسونه پرک وهل او نارې سوريې جوړې کړې. دغه نارینه او
 ښځې چې په نندارځای کې د مینو ښودنه کوله، خپل پرانستې لاسونه
 یې د مننې په نښه ښورل او په خدا خدا یې ټولو ته درناوی وکړ. دغه
 ټول کړه وړه د ناتاشا لپاره چې له کلي نه راغلې وو او نورو په شان یې د
 ښاري ژوند بې پروايي نه لرله، خورا عجیب او حیرانوونکي برېښېدل.
 هغې نه شو کولای د اوپرا بهیر وڅاري، هغې آن د هغې موسیقي نه
 اورېدله، هغې یوازې پر نندارځای کې د کور (جوړه شوي ځای) لیده او
 یو شمېر نارینه او ښځې چې عجیب او غریب سینګاري کړې، جامې
 یې اغوستې او تر رڼايي لاندې غیر عادي خوځېد اوې او خبرې یې
 کولې او سندري یې ویلې لیدل. هغه په دې پوهېده چې دغه به ټول بیا د
 یوڅه ښودنه وکړي، خو دغه ټول دومره لاسي، غیر طبیعي او له
 رښتیني ژوند نه لرې و، چې کله کله دې د لوبغاړه له امله، د شرم
 احساس وکړ. کله ناکله به یې په زړه کې پر هغو ښه وځنډل شا او خوا
 به یې وکتل. نندارچیانو ته به ښه ځیر شوه، د هغوی په خبره کې به یې
 هماغه د سپکاوې او ملنډو نښې لټولې، چې ددې په زړه کې وې، خو د
 ټولو په خبرو کې به یې بې پایه ځیر او پام لیده. لیدل به یې چې ټول د
 ننداره په وړاندې ډوب دي، هغې دټولو په خبرو کې د لوبغاړو لپاره د
 ستاینې نښې چې ددې تر پامه ټولې دروغجنې ورتلې، لوستې. په زړه
 کې یې وویل:

- له دې نه پرته، باید بل ډول نه وي. هرې خواته یې کتل، د تالارد

جگړه او سوله

منځ د نندارچيانو د غوړو شويو ځلېدونکو څڼو کتارونو ته، د لوژونو نیمه برېښو وېشکو ته، په تېره بیا په خپل گاونډي لوژ کې ناستې ایلن ته، چې نېږدې چوربرېښه، آرامه او موسکا پر شونډو ناسته وه او په پرله پسې نندارې ته کتل، کتل... ناتاشا کرار کرار پر خپلې څوکۍ کې دغه حالت مسته او لا مستوله ډېره موده کېده چې هغې دغه شان یو حالت احساس کړی نه و. نور نو، نه پوهېده چې چېرې، له چا سره او تر مخې یې څه تېرېږي. هغې کتل، هغې فکر کاوه او په ذهن کې یې بېلابېل خیالونه چې یوه له بل سره یې هېڅ ډول اړیکې نه لرل، گرځېدل. کله به یې ذهن ته ورغلل چې ودانگي، نندارځای ته ورشي او هغه سندرې چې سندرغاړي یې وايي، ووايي. کله یې زړه غوښتل خپله پکه د هغه بوډا پر څټ چې دې ته نېږدې ناست و ورځوونده کړي او کله به یې فکر کاوه چې د ایلن خوا ته ورکړه شي او د خدا لپاره یې وتخوي.

په یوه شېبه کې چې په نندارځای او صالون کې چوپیتیا خوره شوه او د ټول د موسیقۍ د آواز اورېدو ته سترگه په لاره و، د تالار هغې خوا ته چې د رستوف د کورنۍ غړي ناست وو، نېږدې د دروازې د راخلاصېدو آواز د اورېدو سره هم مهاله، د یو ناوخته نندارچي د گامونو آواز هم واورېدل شو. شین شین په ټیټ آواز وویل:

- هغه دی، هغه دی کوراکین راغي!

گرافینه بیزاو خوفه مخ راواړاوه او راغلي سړي ته وموسېده. ناتاشا هغې خوا ته چې د بیزاو خوف سترگې کتل، وکتل او یو ځوان یاوړ یې ولید چې خورا ښکلی، په ډاډ او د صالون نزاکت ته په پام ددوی د لوژ خواته روان و. دا ځوان اناتول کوراکین و، چې دوی ډېر پخوا د پترزبورگ د ناخو په بندارونو کې لیدلی او هغه ته یې پام کړی و. هغه نن د یاور دریشي... اغوستې وه. هغه ډاډمن او د ځوانانو په څېر گامونه

جگړه او سوله

اخيستل. كه د داسې ښكلي، بشره خوشاله او ساده ډوله نه وای، د خدا وړ به و... كه څه هم ننداره پيل شوې وه، خو په نرمو گامونو، بې تلواره، د بوټو د اوسپنوله جړنگ و جوړنگ سره، توره تر ملا، خپل عطر جن اور مېر يې پورته نيولی او پرفرش شوې لاره روان و. هغه ناتاشې ته وکتل او د خور خواته وړاندې ور روان شو. خپل په دستکش کې مروړل شوی لاس يې د هغه د لوژ تر څنگ کېښود، سړيې هغې ته وښور او، هغې ته ورخم شو او ناتاشا ته يې په اشاره اشاره کې څه وويل. هغه وويل:

-څه زړه راښکونکې ده! داسې ښکارېده چې هغه ناتاشا يادوی. ناتاشا د هغه په دې خبرې نه د اورېدو بلکې د هغه د شونډو د خوځېدا نه پوه شو. تر هغه وروسته بيا اناتول، لومړي کتار ته ورغی، د دولو خوف تر څنگ کېناست. په خورا بې اعتنايۍ او بې پروايۍ يې، دولو خوف په ترڅنگ کې په څنگله وواهه. هغه دولو خوف چې نور ترې چار چاپيره تاوېدل او ځان ته د هغه د پام اړولو هڅه يې کوله دولو خوف هغه ته سترگه کېښکوده، وموسېد او خپلې پښې يې د کتار مخې ته ديوال ته تکیه کړې.

گراف وويل:

-دا خور او ورور څومره سره ورته دي، دواړه ښکلي هم دي. شين شين دهغې پېښې کيسه پيل کړه چې کور اگين ته په مسکو کې ورپېښه شوې وه، ناتاشا يوازې له دې کبله چې اناتول هغې ته ښکلي ويلي و، خپل غوږونه لا د هغه خواته څک کړل.

لومړۍ ننداره پای ته ورسېده، ټول نندارچيان پاڅېدل، سره گډوډ شول، هرې خوا ته په قدم وهلو او وتلو شول.

جگړه او سوله

باريس د رستوف دوى د لوژ خواته راغي، په سادگۍ يې د هغو مبارکۍ ومنلې، وروځې يې برندې کړې، اورمېر يې هسک او په موسکا يې د خپلې کوژدنۍ له خوا، له ناتاشې او سونيا نه هيله وکړه چې ددوى په واده کې گډون وکړي او له لوژه ووت. ناتاشا په موسکا، خوشالۍ او ناز سره له هغه سره وغږېده، هغه ته يې، هغه بارييس ته چې يو وخت پرې مينه وه او په خپل زړه کې يې ځاى ورکړى و د کوژدې مبارکي ورکړه. هغې ته، په دغه مست حالت کې ددې ټول کړه هسې عادي خبرې تر نظره ورتلې.

ايلن نيمه بربنډه دوى ته نېرېدې ناسته او او په يورنگه موسکا يې ټولو ته کتل. ناتاشې هم کټ مټ دغه شان موسکا بارييس ته وروښنله. هغه لوژ ته چې ايلن په کې ناسته وه، له هرې خوا د ښار خورا هوښيارې مخورې او پېژندل شوې خبرې راښوې شوې، دلته د هغوى د راتگ موخه دا وه چې ټولو ته دا وښيي چې دوى له دغې مېرمنې سره پېژندگلوى لري. کوراکين په دې ټوله موده کې چې تفريح اعلان شوې وه، همالته د نندارځاى تر مخې د دولو خوف تر څنگ ولاړ او هغه لوژ ته يې کتل، چې د رستوف د کورنۍ غړي په کې ناست وو. د هغه سترگې بل هېڅ خوا ته نه غږېدلې. ناتاشا پوهېده چې د هغو ټوله غږېدا ددې په اړه ده، نو ځکه له خوښۍ نه په جامو کې نه ځايېده، آن دا چې هغې مخ داسې واړاوه چې ددې په وينا د هغې د مخ خورا وړ او ښايسته اړخ هغو ته برابري شي.

د دويمې نندارې له پيله د مخه، پېير چې مسکو ته د رستوفيانو د راتگ له وخته تر اوسه پورې نه وليدلې، په تياتر کې پيدا شو. څېره يې له هغه وخت چې د وروستي ځل لپاره ناتاشا ليدلې و، ډېره غمړلې او لا خوربه شوې وه. پرته له هغه چې چاته پاملرنه وکړي، د لومړنيو

جگړه او سوله

کتارونو خواته ورتېر شو. اناتول هغه ته ورنېږدې شو، له هغه سره يې خبرې پيل کړې او د صالون هغې خواته يې کتل او اشارې کولې، چې درستوف د کورنۍ غړي هلته ناست وو. پېير چې ناتاشا وليدله، وغوړېد او په تلوار سره د کتارونو په منځ کې د هغو لوژ ته ورغې. هغو ته چې ورور سېد، ډډه يې ووهله، و موسېد او تر ډېره پورې له ناتاشې سره وغرېد. ناتاشا د پېير سره د غرېدا په وخت کې د گرافينې بيزاو خوفي له لوژ نه د نارينه غږ واورېد، خدای خبر چې ولې يې هغه وپيژاند چې د کوراگين غږ و. هغې مخ واپراوه او له هغه سره سترگې په سترگه شوه. د هغه چې خوږه موسکا پر شونډه وه، مخامخ د هغې سترگو ته وکتل او دا کتل او غلچک داسې مينه ناک او لېواله و، چې ناتاشا تصور وکړ چې څنگه به داسې نېږدې والي کې هغه، دې ته داسې په ډاډگوري، داسې د هغه خوښه شوې ده، خو بيا هم سره آشنا نه دي.

د دويمې نندارې جوړښت، اديره، قبرونه او يادگارې نښې، ديوال له خمتا جوړ شوی و او په هغه کې سوري د سپوږمې او ستوريو نښه وو، په نندارځای کې څه تختې راپورته او ارکستر خپلې نغمې وغږولې او له نښې او چېې خوا ډېر شمېر تور جامې وگړي راووتل. دغو خلکو د لاسونو په بنوړولو پيل وکړ او تورو ته ورته شيان يې په لاس کې و. وروسته نور خلک په تلوار سره راغلل او هماغه نجلی يې چې تر مخه يې سپينې او شنې جامې يې اغوستې وې، سره پورته کړه او له ځان سره يې د باندې يووړه، دغه کار دوی په تلوار ونه کړ، لومړي خو يې، ډېره موده له هغې نجلی سره سندرې وويلې او بيا يې په پای کې د باندې يووړه. د پردې له شان نه د کوم ورسپنيز څيز درې گوزار واورېدل شول، ټول په گوڼدو شول، لاسونه يې پورته او دعا يې پيل کړه. هغوی

جگړه او سوله

د عا په سندريز توگه ويله د هغوی دغه کره په وار وار سره د
ندار چيانو د ستاينو او لاس پرک وهلو سره مخامخ شول.

د دغو نندارو په لړ کې، چې هر وار ناتاشې، لومړي کتار ته کتل،
اناتول کور اگين به يې لیده چې سربې اړاوی، لاس يې پر خپلې خوکی.
اچولی او ددې خواته راگوري. ناتاشه، له دې نه خوند اخېست چې هغه
يې داسې په ځان لېواله کړی دی او هېڅ يې داسې نه گڼله چې د هغې په
دې کړو کې څه ناوړه او يا بد څه نغښتي دي.

کله چې دويمه ننداره پای ته ورسېده، گرافينه بيز او خوفه (د پېير
بنځه) پاڅېده، مخ يې هغه لوژ ته چې د رستوف د کورنۍ غړي په کې
ناست وو، ورواړاوه (تېري يې چور برېښ و) گراف رستوف ته يې په
دستکش اغوستي گوتې اشاره وکړه، چې ددې پلوراشي او پرته له
هغه چې ددې لوژ ته تلونکو راتلونکو کسانو ته پام وکړي، په موسکا
او مهرباني يې له هغه سره خبرې پيل او وې ويل:

- هوکې، ولې مې له خپلو ښکلو نازولو لوبو سره پېژندگلوې نه
کوئ؟ په ټول ښار کې د هغو ښکلا و آوازو خپرې دي او زه لا هغو سره
پېژندگلوې نه لرم.

ناتاشا پاڅېده او د ځنگنو په خمېدو يې هغې ښکلې گرافيني ته
درناوی وکړ. ناتاشا ته د دغې ښکلې او زړه خوږونکې مېرمنې ستاينه
دومره په زړه پورې وه، چې له خوښۍ نه تکه سره شوه.

ايلن وويل:

- زه هم اوس غواړم په مسکو کې ميشته شم، خو افسوس دی چې
تاسو دغه خپلې د ښکلا خزانې په کليو کې پټې کړي دي.

گرافيني بيز او خوفې په رښتيا سره د يوې زړه راښکونکې ښځې
نوم گټلی و. هغې په خورا آسانۍ سره هر څه ويلی شو، چې دې يې

جگړه او سوله

تصور هم نه کاوه او هغې په آسانی سره او خورا طبیعي ډول خلک خپلو ستاینو او پر ځان مینولو ته هڅولي شو.

هغې وویل:

- نه گرافه! ښه به دا وي، چې اجازه راکړئ، او لوني دې ماته وسپارئ. که څه هم زه د لرې مودې لپاره دلته راغلې یم او تاسو هم زیات وخت دلته نه یاستئ، زه به هڅه وکړم چې د هغوی وخت ښه تېر شي. ما لا په پترزبورگ کې ستاسو په اړه ډېرې ستاینې اورېدلي وې او زړه مې کېده، چې له تاسو سره مې له نېرېدې پېژندگلوې وشي.

هغې چې خپله ښکلې او یو رنگه دایمي موسکا پر شونډو وه، ناتاشې ته وویل:

- ما له دروېتڅکوي نه ستا د ښکلا په اړه اورېدلي و، تاسو اورېدلي کنه، هغه واده کوي، هو، د خپل مېړه له ملگري بالکونسکي، سردار اندرې بالکونسکي نه مې هم ستاسو په اړه اورېدلي و.

هغې د سردار اندرې بالکونسکي نوم په ځانگړي ادا او ټینگار یاداوه، داسې یې ښوده چې گواکې د ناتاشې او د هغه له اړیکو خبره ده. هغې له گراف نه هیله وکړه، چې اجازه ورکړي د لا نېرېدې پېژندگلوې لپاره د ده یوه لور د نندارې په پاتې موده کې ددې لوژ ته راشي او ددې تر څنگ کيني. ناتاشا لږه او ددې تر څنگ کېناسته.

د نننۍ نندارې درېیمه برخه، یوه داسې ماڼۍ ښودله، چې ډېرې شمعې په کې بلې شوې وې او په دیوالونو یې د زیرورو شهسوارانو انځورونه راڅرغوند شوي وو. د نندار ځای په منځنۍ برخه کې دوه تنه چې گواکې شاه او ملکه دي، ولاړ وو. شاه لاس وښور او په حیا یې کوم آواز وویل او په یوه ارغواني رنگه کټ کېناست. هماغه نجلۍ چې په پیل کې یې سپینې، بیا شنې جامې اغوستې وې او اوس یې یوازې

جگړه او سوله

يو کميس په ځان و، پرېشانه څڼې د تخت تر څنگ ولاړه وه. هغې ملکې ته په کتو کتو کې کومه غمجنه سندره ويله، خو شاه د نښې په توگه، لاس په تندي وښور او، له دواړو خواوونه پښې بلې نارينه او ښځې راووتې او ټول په گډه نڅېدو شول. او تر هغه وروسته کوم گيتار يو خوږه او له خوښۍ نه ډکه نغمه وغږوله. يوه بله پېغله چې خوربې پښې او ډنگر مړوندونه يې لرل، له نورو نه جلا شوه، د پردې شاته لاړه، جامې بدلې کړې او په چټکۍ بېرته راستنه شوه، د صحنې په منځنۍ برخه کې ودرېده، په ټوپو شوه، په چټکۍ يې يوه پښه په بله وهله او نندارچيانو ټولو ورته پرک وهل او د هغې ستاينې ته يې چغې سورې سر کړې. تر هغه وروسته يو نارينه په يوه کنج کې ودرېد، ترومپت او ټول ارکستر قوت واخېست او هغه يوازې پښې بلې سړي، لوړ هوا ته ټوپونه وهل او په هوا کې پښې پر يو بل ټپولې ((دا سړی هماغه (ډيوپورت) نومی هنرمند و چې کلنۍ حق الزحمه شپېته زره د سپينو زرو روبله وو)) ټول نندارچيان، په ټول تياتر کې، د تياتر په منځنۍ، په څنگونو په ټيټو او لوړو لوژونو کې د لاسونو په پرکولو او چغې سورو سره د هغه ستاينه کوله او آفرين يې ويل. هنرمند ودرېد و موسېد، هرې خوا ته د ټولو په وړاندې د درناوۍ په نښه خم شو، تر هغه وروسته، نورو لوبغاړي، نارينه او ښځې پښې بلې وگډېدل، بيا دوه واړه شاه له موسيقۍ سره هم مهاله سندري سر کړې او هغه سره ټولو آوازونه جگ کړل، خو يو ناڅاپه توفان پاڅېد، ارکستر او نورو غږونکو په لوړ آواز وغږېدل... ټول پاڅېدل، و خوځېدل، منډې شوې، بيا يو لوبغاړی د پردې شاته کش کړل شو او پرده راكوزه شوه. د نندارچيانو په منع کې بيا گڼه گڼه او خورا کتونکي غږونه او شر او شور جوړ شو او ټولو په خورا شوق چغې، نارې گډې کړې، د يو پورو...

جگړه او سوله

د یو پورو.

ناتاشې، نور نو هېڅ شي د حیرانۍ وړ نه گڼل، هغه هم په خونښیو
کې ډوبه او په خند خندا یې شا او خوا ته کتل. ایلن هغې ته مخ
وروړاوه او وې ویل:

- رښتیا چې دا د یو پوره، عجیب سړی دی، همداسې نه دی؟

ناتاشې ځواب ورکړ:

- هو، رښتیا دی!

۱۰

د نندارو تر منځ تم وختونو کې، په هغه لوژ کې چې ایلن ناسته وه، یو سوړ باد را ولگېد. دروازه خلاصه شوه او اناتول چې ځان له دې کبله لږ خم کړی و چې له چا سره ټکر نه شي، رانتوت. ایلن چې غلچک له ناتاشې نه اناتول ته وراپوه وویل:

- اجازه راکړئ چې ورور مې درو پیژنم.

ناتاشا د خپلو برینډو اوږو له سره خپل بڼکلی او جوړ شوی سر ورواړاوه، و موسېده او بڼکلي ځوان ته یې وکتل. اناتول، چې له نېږدې نه، د لرې په شان بڼکلی و، د هغې تر څنگ کېناست او وې ویل چې له ډېرې مودې راهیسې یې له هغې سره د آشنایي هیله لرله. هوکې له هماغه وخته چې دا یې د ناریشکن د کورد نڅاوو په بندار کې لیدلې، هېرولې یې نه شي. کاراگین له بڼځو سره په کړو وړو کې تر نارینو هغو نه خورا ځیرک او مهربانه و. هغه په زړورتیا او سادګۍ خبرې کولې او ناتاشه له دې کبله حیرانه او خوشاله وه چې څومره یې د دغه ځوان د بدیو او ناوړو کړو کیسې اورېدلې وې، په هماغه اندازه دی ساده

جگړه او سوله

مهربانه، خوښ طبيعته او د نیکو بې سرچینه دی.
کوراگین له هغې نه د لوبغاړو په اړه وپوښتل او وې ویل چې
سیمونوفنا څنگه په خپله تېره ننداره کې د لوبو په وخت پر ځمکه
ولوبده، هغه ناڅاپه وویل:

- پوهېږئ گرافینې! د هغه د غږېدا ژبه داسې وه، چې گواکې له
خپل یو خورا پخواني پېژندگلوی سره د زړه خواله کوي... پوهېږئ!
موږ غواړو یو ننداره جوړه کړو، چې ټول به په هغو کې په بدلو جامو او
خپرو کې گډون کوي. تاسو باید په هغې ننداره کې گډون وکړئ، ډېر
ساعت به مو تېر شي. ټول د آرخوف په کور کې راټولېږي. زه له تاسو
هیله کوم چې راشئ، رښتیا او په ټینګار سره تاسو ته وایم، راشئ،
څنگه؟ هغه چې غږېده، خپلې خوشاله سترگې یې همداسې د ناتاشا پر
بشړې، برېښې غاړې او لوڅو لاسونو څښې کړې وې. ناتاشا البته په
دې ډاډه وه چې دغه ځوان په هغې مین شوی دی که څه هم ناتاشا په دې
ډېره خوشالیده، خو په دې نه پوهېده چې ولې د هغه شتوالي، ددې
لپاره کرار کرار له زغمه وزي. کله چې دې هغه ته نه کتل، دې داسې
انگېرله چې هغه ددې برېښو اوږو ته گوري او دې به په تلوار د هغه د
سترگو دغه غلا رانیوله، د سترگو په کتو کې به یې هغه دې ته اړ کړ،
چې ددې سترگو ته وگوري، خو کله چې به یې د هغه سترگو ته کتل
هغې په ویرې داسې انگېرله چې ده او ددې ترمنځ د شرم او حیا هغه
پرده لوبدلې او ورکه شوې، چې دا یې تل د ځان او د نورو نارینو تر
منځ احساسوي. هغه خپله په دې نه پوهېده چې څنگه له پنځو دقیقو
وروسته، دې ځان له دغه سړي سره داسې نېږدې او خپل احساساوه.
کله به چې هغې له هغه مخ واړاوه، ډارېده به چې اوس یې هغه له برېښو
مړوندو را، ونه نیسي او برېښه غاړه یې وربښکل نه کړي هغوی د ډېرو

جگړه او سوله

ساده خېزونو په اړه غږېدل، خو هغې داسې احساسوله چې له هغه سره درېمره نېرېدې شوې چې هېڅکله له بل يوه نارينه سره هم داسې نېرېدې شوې نه وه. هغې، ايلن او خپل پلار ته داسې وکتل، چې گواکې غواړي له هغو وپوښتي، چې دا څه معنا لري خو ايلن له کوم جنرال سره غږېده او د هغې غلچک ته يې ځواب ونه وايي، مگر د پلار کتو هغې ته له هغه څه پرته، چې تل يې دې ته ويل، بل څه ونه ويل، د پلار کتو به تل ويل:

- نو څه دي، خوشاله اوسئ، ستا خوشالي زما خونې ده.
ددوی ترمنځ په چوپيتيا کې، چې زورونکي هم وه اناتول په خپل ځير کرار او پرله پسې کتو دې ته کتل، ناتاشا د دغه چوپيتيا د ماتولو لپاره، له هغه نه وپوښتل:

- څنگه مسکو مو خونېږي؟ ناتاشا چې دا پوښتنه وکړه، تکه سره شوه. هغې پرله پسې داسې انگېرله چې له هغه سره په غږېدو، کوم ناوړه کار تر سره کوي. اناتول داسې وموسېد، چې گواکې په موسکا سره د هغې د احساساتو رښتيا والي ته غاړه ټيټوي او وې ويل:

- لومړی مې چندان نه خونېږده او بيا وروسته، وروسته پوهېږئ ښارونه څه شي، د خونې وړ گرځوي؟ ښارونه ښکلې ښځې، ښايسته او د پام وړ کوي، همدا سې نه ده؟

او بيا يې هغې ته له معنا نه په ډکو سترگو وروکتل او وې ويل:

او اوس خو مې ډېر خونېږي. زموږ نندارې ته راځي گرافيني! مهرباني وکړئ هرومرو راشئ.

دا يې وويل او لاس يې د هغې پر ټټر ټمبل شوي گل ته وروړاندې کړ او په کراره يې وويل:

- تاسو به زموږ د مېلمستيا تر ټولو نه ښکلې ښکلا و اوسئ، هيله

جگړه او سوله

کوم مهرباني گرافيني! او ستاسو د پتېر دغه گل به زه د تضمين په توگه وساتم.

ناتاشا لکه په خپله د اناتول په شان په دې پوه نه شوه، چې هغه څه وويل:

- خو دومره پوه شوه چې په دغو نه پوهېدونکو خبرو کې، کوم ناوړه نيت نغښتی دی. خو سره له دې هم هغه نه شو کولای ځان هغه ته له کتو نه راتينگ کړي. هغه نه پوهېده چې څه ووايي، هغې له هغه نه مخ واپړاوه، هغې داسې وښوده چې گواکې هېڅ شي يې نه دې اورېدلي، خو همدا چې له هغه يې مخ واپړاوه، داسې يې احساس کړه چې اناتول ددې تر شا دې ته خورا نېرې ولاړ دی. د مخ د اړولو سره سم يې په زړه کې تېره شوه، اوس به څنگه وي؟ هغه به گڼبي اخېستی وی، خوابدی شوی به يې، بايد هر څنگه چې وې راشم که څنگه؟ هغې نه شو کولای ورو نه گوري او بيا يې وروکتل. سترگې يې مخامخ د هغه له سترگو سره وجنگېدې، د هغه نېرېدوالي، د هغه پر ځان ډاډمنتوب، د هغه مهرباني او د هغه خوږې موسکا دا ايل کړې وه. هغه کټ مټ د هغه په شان وموسېده او مخامخ يې د هغه په سترگو خپلې سترگې څښې کړې، هغې بيا په وحشت داسې احساس کړه چې ددوی تر منځ د نېرېدوالي د خنډ هېڅ پاتې نه دي.

د تياتر پرده بيا پورته شوه او اناتول په خوښۍ او آرامۍ ددوی له لوږه لاړ. ناتاشا بېرته خپل لوږ ته چې پلار يې هلته ناست و، په هغه خيالو کې چې دا ډوبه وه، راستنه شوه. نور نو هغه څه چې ددې تر سترگو تېرېدل، ټول ورته په پوره توگه طبيعي بريښېدل، خو د ژوند، د شهزادگۍ ماري او د کليوالو ژوند په اړه ټول خيالات گواکې پخوا تېر شوي و، يو وار بيا هم ددې په ذهن کې راتاو شول.

جگړه او سوله

د نندارې په څلورمه برخه کې کوم شیطان د لاس اچولو په ملګرتیا بدلې ویلې او تر هغې پورې ګډ و چې د ده تر پښو لاندې یې فرش شوې تختې سره لرې کړې او دی د لاندې ولوېد. ناتاشا د نندارې د څلورمې برخې له همدې خبرې نه پرته په بل څه پوه نه شوه او له دې نه پرته هغه کومې خبرې هم زور ووله او عذابوله ددې زورېدنې او عذاب علت کور اګین و چې دې تر سترگو لاندې څاره. کله چې هغوی له تیاره ووتل، کور اګین هغو ته ورغی، د هغوی ګاډیوان ته یې ورغږ کړ او له هغوی سره د ګاډۍ په ناسته کې مرسته وکړه. هغه چې کله ناتاشا په ګاډۍ کې کېنوله، د هغې مړوند یې کېښکود. ناتاشا ګڼۍ واخېسته، تکه سره شوه او په نیکمرغه غلچک یې هغه ته وکتل. د هغه سترګې وځلېدلې او په داسې حال کې خچې ورپه موسکا یې پر شونډو و، هغې ته کتل.

کله چې کور ته راوړسېدل، ناتاشا وکړې شول، د هغه څه په اړه فکر وکړي، چې په دې تېر شوي وو، په څرګنده فکر وکړي او ناڅاپه دې ته سردار اندرې وریاد شو. هغه هک پک شوه، د ټولو تر مخې یې چې تر تیاره وروسته چای ته سره ناست و، چغه کړه، تکه سره شوه او له کوټې نه وتښتېده. هغې فکر وکړ او له ځان سره یې وویل:

- لویه خدایه تباہ شوم! څنګه ما کولای شول، دا ټول پېښ شي؟ تر ډېره وخته پورې یوازې ناسته وه، خپل سور شوي مخ ته یې لاسونه نیولي و، هڅه یې کوله ځان په څرګنده په دې پوه کړي، چې په دې څه و شول، هغه نه په دې پوهېده چې په دې څه شوي او نه په دې چې دا څه احساسوي. هر څه دې ته تیت، وحشتناکه او ناڅرګنده بریښېدل هلته په هغه ستر صالون کې، چې پښې بلې په ځلېدونکو ګانو ګاڼل شوې جاني په غاړه (ډیو پورو) د موسیقۍ تر نظم لاندې پر لمدو تختو

جگړه او سوله

توپونه وهل او پېغلو، زړو، نورو او په آرامۍ او له غروره ډکه موسکا پر شونډو بربنډې ایلن له حیرت د آفرین نارې وهلې، هوکې هلته د ایلن تر سیوري لاندې هر څه خرگنده او ساده بریښېدل، خو اوس چې دلته یوازې شوې، هر څه تن او ناخرگند دي، هغې په وار وار سره له ځان سره وویل:

- دا څه وشول؟ دا ویره چې زه یې، زما زړه یې له هغه احساسه وي، څه شي دئ؟ دا څه شي دئ، چې زما وجدان داسې زور وړئ؟ دا څه شي دئ؟ خو که یوازې مشره گرافینه دلته وای، ناتاشې به کولای شو په شپه کې ورشي او په کټ کې ټول هغه څه چې ددې په زړه کې تېرېږي هغې ته ووايي. خو دا په دې پوهېده چې سونیا په خپل غوره دریځ او سختو ځانگړتیاوو چې لري یې، ددې په راز او وینا به پوه نه شي او یا به د هغې له اعترافاتو نه په وحشت کې شي. ناتاشا هڅه کوله، یوازې خپله هغه غوټه خلاصه کړي، چې دا یې زور ووله.

هغې ځان نه پوښتل: ایا زه د سردار اندرې د مینې لپاره تباه شوم؟ هغې په ملنډیزه موسکا خپله بېرته ځواب پیدا کاوه:

- دا څه احمقه یم، څه احمقانه پوښتنې؟ ما څه کړي دي؟ هېڅ هېڅ مې نه دي کړي، هېڅ گناه مې نه ده کړې، هېڅوک به په دې خبر نه شي، زه به هم نور هېڅکله هغه ونه وینم، نو له دې کبله دا ښکاره خبره ده چې هېڅ څه نه پېښ شوي، نه اعترافاتو ته اړتیا لیدله کېږي، بلکې کېدای شي سردار اندرې به له ما سره په همدې ډول چې یم، مینه ولري. کوم ډول؟ آه، لویه خدايه! پاکه هغه ولې دلته نه شته؟ ناتاشا یوه شېبه د سترگو درې لپاره آرامه شوه، خو وروسته بېرته کوم لمسونکې غریزې ورته ویل چې که څه هم دا هر څه سم دي او هېڅ څه پېښ شوي نه دي، خو له سردار اندرې سره د هغې پخوانۍ پاکه مینه ټوله تباه شوه.

جگړه او سوله

او هغې ته بيا له کور اگين سره خپلې ټولې خبرې ورپه زړه شوې، هغې ته بيا د هغه ښکلی او زړور ځوان، څېره او خوږه نازکه موسکا او هغه شېبه چې ده مړوند يې کېښکود ورياد شول.

۱۱

اناتول په مسکو کې ځکه او سپده چې پلار هغه له پترزبورگ نه راشپلی و. هلته هغه د کال شل زره روبله خرڅ لاره او همدومره نورې پیسې یې له دې او له هغه نه په بېلابېلو پلمو پورولې او پوروو به بیا د هغه له پلاره هغه غوښتې.

پلار زوی ته په ډاگه کړه چې د وروستي ځل لپاره، د هغه نیمايي پور په دې شرط پرې کوي، چې مسکو ته لاړ شي او هلته د پوځونو د ستر قوماندان یا ورتوب ومني، هغه دنده چې ده ورته پیدا کړې ده. هلته هم هڅه وکړي، چې ځانته بډایه ښځه پیدا کړي. هغه ورته د ماریا ژولیه کاراگینا نوم وریاد کړی و. اناتول د پلار خبرې ومنلې، مسکو ته لاړ او هلته هم د پېیر کره میشت شو. پېیر هغه لومړی زړه نازړه ومانه، خو وروسته ورسره عادت شو، له هغه سره به بند ارونو او عیاشیو ته، ته او پور یې هم ورکاوه.

هغه څه رښتیا شول چې د اناتول په اړه شین شین ویلي و، هغه مسکو ته تر راتگه وروسته د مسکو ټولې ښځې پر ځان مینې کړې

جگړه او سوله

وې، هغه هم له دې کبله چې ده هغو ته پاملرنه نه کوله، او ده به تر هغو نه جتانې او فرانسوي بنځې زياتې خونبولې. آن دا څرگنده وه چې د هغو په منځ کې يې له مېرمن پېغلې جورج سره چې د فرانسوي لوبغاړو مشره وه گوتې خوړې کړې وې. د ډولو خوف د کور او نورو د عياشيو يو بنډار هم ترې پاتې نه و. له ماښامه تر سپېدو پورې به يې شراب څکل، په دې سياليو کې يې سياله و او د ټولو غوره اعيانو د نڅا او شوگيرو بنډارونو کې به ولاړ و. ويل کېدل چې د مسکو له څو بنځو سره يې آشنايي لرله او په هر بنډار کې به يې څو نور وپسې د آشنايۍ هڅې کولې. هغه له پېغلو، په تېره بيا بډايو هغو سره چې زياتره يې څه بې عقلي غوندې وې، لېوالتيا نه ښودله. هغه دا کار له دې کبله هم نه کاوه، چې ده دوه کاله مخکې واده کړی و او له څو نېرېدې انډيوالانو نه پرته، د هغه له دغه راز هېڅ څوک خبر هم نه و. دوه کاله مخکې چې کله ددوی غوندې په پولنډ کې ځای پر ځای شوی و، يو نه بډای پولنډي، هغه اړ کړی و چې د هغه له لور سره واده وکړي. هغه ډېر ژر هغه ښځه پرېښوده... اناتول له خپل ژوند نه راضي و. له ځانه او نورو نه هغه په خټه کې په دې باور و، چې پرته له ده نه، چې داسې دی، بل ډول ژوند نه شي کولای او په ژوند کې د کوم ناوړه کار نه دی کړی. هغه نه د خپلو کړو او نه پر نورو د هغو د اغېز جاج اخېستو توان لاره او نه يې په دې اړه فکر کاوه، چې د ده کړه به دده لپاره څه پايلې ولري. هغه په دې باور و، لکه هغه شان چې هيلۍ. د بې لپاره پيدا شوې دي چې په اوبو کې ژوند وکړي، دی هم خدای داسې پيدا کړی دی چې پر کال کې د يرش زره روبله څرخ کړي او تل د ټولنې له غوره نه غوره وبلل شي. هغه داسې په دې خبره ټينگ باور درلود، چې هغه ته په کتو سره نورو هم په هغه باور پيدا کاوه. نه يې د هغه په غوره ټولنيز دريځ کې شک پيدا کاوه او

جگړه او سوله

نه يې هغه ته د پيسو په ورکولو کې. هغه به چې هر چېرې او هر چا ته رسېدو پرته له هغه چې د پرې کولو په خيال کې يې واوسي، پورونه او نور پورونه به يې اخېستل.

هغه جوارگر نه و، لږ تر لږه هېڅکله يې د گټلو خيال نه درلود او آن د بایللو فکر يې هم نه کاوه. هغه شهرت غوښتونکي نه و او هغه ته دې خبرې هېڅ اهميت نه لاره چې نور دده په اړه څه وايي. تردې لاسرېره هغه کېدای شو گناهکار او صادق واوسي. هغه څو واړه د پلار د بدنامۍ او سپکاوی سبب شوی و، په هر څه آن نامه او عزت يې ملنډې وهلې. هغه بخیل نه و او هر چا به چې د خیر لاس ورغځاوه مرسته به يې ورسره کوله. یوازینی څه چې زیاته مینه یې ورسره لرله، له ښځو سره لېوالتیا وه. د هغه د اند له مخې له ښځو سره خوږوالی هېڅ بد نه لري، خو هغه د نورو لپاره د دغو اړیکو د پای په اړه هېڅکله او هېڅ ډول فکر نه کاوه. هغه ځان د ټولو په وړاندې صادق گانه، او د زړه له کومې يې د ټولو دوو مخو سپکاوي يې کاوه او آرام وجدان يې تر ټولو لوړ گانه.

دولو خوف سړکال د پارس له تبعیده او هغه ته له ورپېښ شوو پېښو وروسته بیا مسکو ته راستون شوی، خپل پرمین ژوند، عیاشۍ او جوارو کې ډوب او له خپل پترزبورگي دوست کوراگین سره یو ځای شوی، د هغه له نامه يې د ځان د گټې، د جوارۍ او له بدایو ځوانانو سره د آشنا کېدو لپاره گټه اخېسته.

اناتول، دولو خوف، د هغه ځیرکتیا او زړورتیا له کبله، د زړه له کومې خوښېده، له هغه نه يې خپلو عیاشیو ته د رسېدو لپاره کار اخېسته خو هڅه يې کوله، چې هغه دده په دغه تکل پوه نه شي...
ناتاشا، پر کوراگین سخته لېونۍ اغېزه کړې وه. هغه ترتیا تره

جگړه او سوله

وروسته د ماښامنی په وخت کې د یو ځیرک ښکلا پېژندونکي په څېر
د هغې د لاسونو، مړوندونه، اوږو، پښو او ځنواڅوړونو اېستل او
دولو خوف ته یې وې ویل چې تکل یې کړی دی، د هغه زړه د وړلو هڅې
وکړي. اناتول هماغه شان چې د خپلو کړو پایله نه لیدله، ددې تصویر یې
هم نه شو کولای چې د دغې مینې پای په څه وي.

دولو خوف هغه ته وویل:

- هوکې وروره! ښکلې نجلۍ ده، خو نه زموږ لپاره.

اناتول وویل:

- زه مې خورته وایم، چې هغه د غرمۍ لپاره زموږ کره رامېلمه
کړي، څه وایئ؟

- ښه به دا وي لږ صبر وکړئ، چې هغه لومړی واده وکړي.

اناتول وویل:

- نه پوهېږئ، زه خود نجونو غلام یم، هغه هم زما په لیدو سرسامه
کېږي.

دولو خوف چې د اناتول له واده نه خبر و، وویل:

- گوره ته خویو وار ددې نجونو له لاسه بې آبه شولې، پند دې وانه

خیست، ځان ته پام کوه.

اناتول په مهربانۍ وخنډل او وې ویل:

- یو وار ولوېدم، خو بیا به دا ونه شي.

۱۲

تر تياتره يوه ورځ وروسته، درستوف د کورنۍ غړي نه چېرې لاپل او نه څوک ددوی ديدن ته راغلل. ماريما ديمتريوفنا له ناتاشې نه پټه د کوم څه په اړه د هغې پلاره سره غږېده. ناتاشا اټکل وکړ چې هغوی د مشر سردار او له ستونزو نه د ژغورنې په اړه غږېدل. دغې خبرې نه يوازې د هغې خواشنه کړه بلکې ځان لپاره يې سپکاوي هم وگاڼه. هغه هره شېبه د سردار اندرې د راتگ لاره څارله او له همدې کبله يې، هغه ورځ څوکېدار دوه ځله د فازدوفيتنکه کوڅې ته ددې لپاره ولېږه چې وگوري هغه رارسېدلی او کنه، هغه رارسېدلی نه و. هغې ته د راتگ د لومړيو شېبونه، دغه اوسني حالت خورا گران او له زغمه لرې و، دغه حالت د هغې دغه بې صبرۍ او غم، له شهزادگۍ ماريما سره د هغې د کتنې ترخې خاطرې، له مشر سردار نه ويره او هغه ويره چې دا يې په علت نه پوهېده لا زياتول. هغې ته داسې بربښېده چې سردار اندرې به ياهېڅکله بېرته رانه شي او يا که راهم شي، دا به له کوم نوعي سره مخامخ شي. هغې نه شو کولای د پخوا په شان، يوازې د هغه په اړه په آرامه او پرله پسې فکر وکړي. هروا به يې چې د هغه په اړه فکر کاوه،

جگړه او سوله

د هغه له خيالو سره به د مشر سردار، شهزادګۍ ماري ا او په وروستۍ ننداره کور اګين يادونه ورياد بدل. هغې ته بيا هغه پوښتنې ور په زړه شوې چې ايا د خپل کوژدنۍ په وړاندې ملا مته ده؟ ايا هغې سردار اندرې ته جفا کړې ده او کنه؟ هغې بيا ځان دې ته اړ کړه، چې د هغه سړي، خپره، خوځېدا د هغه هره خبره، چې کولای شول په دې کې دغه ناپېژندل شوی او له ويرې ډک احساس راوښي کړي، ورياد کړ. ناتاشا د کورنۍ د ټولو غړو تر نظره هماغه شان چټه، ښکلې او مسته برېښېده، خو د هغې په ګوګل د غم او درد يو زورور توفان را الوتې و. د يکشنبې په سهار ماري ا ديمتريوفنا خپلو ټولو مېلمنو ته بلنه ورکړه چې له دې سره يو ځای، هغې کليسا ته لاړ شي، چې دا هره يکشنبه ورتله. ماري ا ديمتريوفنا پر خپلو خپلواکو خيالونو ډېر نازېدله او ويل يې:

- زه ددې نويو کليساوو درناوی نه کوم، هغه مې هېڅ په زړه برابره نه دي. خدای هر چېرې حاضر او يو دی. زموږ پاپ ډېر ښه سړی دی، د نمانځنې ټول مراسمو خورا ښه ترسره کوي، د هغه ټولې چارې خورا په زړه پورې او د درناوي وړ دي. د هغه مرستيال هم بد سړی نه دی. په دې ورځو کې په کليسا کې څه کنسرتونه جوړوي او بيا هغه ته د نمانځنې نوم ورکوي. دا هم ددوی سپېڅلتياوې دي، نه، نه دا مې نه خوښېږي، دا ټولې دوکه او لوبې دي.

ماري ا ديمتريوفنا د يکشنبې د ورځې خورا درناوي کاوه او دغه ورځ يې د يو جشن په توګه لمانځله. هغې هره شنبه خپل کور ښه پاکاوه او د مذهبي غوښتنو له مخې به يې نه خپله کار کاوه او نه د هغه چوپړانو. ټولو به پاکې او سپېڅلې جامې اغوستې او کليسا ته به تلل... کله به چې له کليسا نه راستنه شوه، خپل هغه شال يې په اوږو

جگړه او سوله

اچاوه چې دې به د ځانگړو او بډايو مېلمنو د هرکلي په وخت کې په اورېدو اچاوه. هغه په هغه ورځ پاڅېده او په خورا ډاډمن غږ به يې ويل چې، د مشر سردار نیکولای اندرېوويچ بالکونسکي ديدن ته ورځي، چې د ناتاشا په اړه يوه خبرې ورسره وکړي.

د مارياديمتريوفنا تر تگه وروسته گندونکې مېرمن شالمه راغله... او ناتاشا له هغې سره د کاليو په خوښولو لگيا شوه. کله چې يې لا خام کوک، ناگنډل شوی کم رنگه کميس چې لستونې يې لا کميس سره کوک شوي نه و، واغوست، اورمېرېې ددې لپاره تاو کړ چې په هينداره کې ځان وگوري، د خپل پلار مينه ناک غږ يې واورېد، چې له يوې ښځې سره غږېږي. ددې غږ په اورېدو، د ناتاشې رنگ تک سور شو. دا د ايلن غږ و. ناتاشا ددې وخت پيدا نه کړ، چې د اندازو کولو لپاره اغوستل شوی کميس وباسي، دروازه راخلاصه شوه او مېرمن بيزاو خوفه (ايلن د پېير ښځه) چې خوږه موسکا يې پر شونډو خوره وه، کوټې ته راننوتله. دېځمل يو گلابي جگ غاړی کميس يې په غاړه و.

هغې ناتاشې ته چې تکه سره اوښتې وه، وويل:

- چې څومره خوږه او مالگينه يې! او بيا يې ايليا اندرېوويچ ته چې

دې پسې راننوتلی و، وويل:

- نه گرانه گرافه، دا نه کېږي، څنگه په مسکو کې ژوند وکړئ او

هېڅ چېرې لا نه شئ. زه مونږ پرېږدم، نه پېغله جورج زمونږ په کور کې د موسيقي بندار لري، ځينې آشنایان هم راځي، که تاسو را نه شئ او خپله دا ښکلې لور را نه ولئ، نور بيا نو زما او تاسې نه کېږي، زما خاوند نه شته، د تویر ښار ته تللی دی، کنه هغه به مې درېسې درلېږي و. هرومرو به راځئ، هرومرو پوره نهه بجې... هغې پرله پسې د ناتاشې پر ښکلا آفرين وايه او د هغې ستاينې يې کولې. ايلن گندونکې ته چې

جگړه او سوله

له پخوا يې پېژانده سر وښور او ه، د درناوي په نښه لږه خمه شوه، د هيندارې تر څنگ پر لاستي لرونکې څو کي کي کېناسته او د خپل بځمل کميس گونځي يې په هنري ډول شاو خوا را جوړې کړې. هغه آرامه نه شوه، پرله پسې خوږه خوږه غږېده او د ناتاشې پر ښکلا يې آفرين وايه. د ناتاشې کميسونه يې وکتل، هغه يې وستايل، خپل نوی کميس يې هم چې و سپنډ ډول ټوکر نه جوړ او نوی له پاريس نه ورته رارسېدلی، وستايه او ناتاشې ته يې مشوره ورکړه، چې هغه دې هم ځان ته دغه شان جوړ کړي. هغې زياته کړه هر ډول جامې په تا ښکلې ښکاري، زما ښکلې! آخ زما زړه وړونکې!

د ناتاشا له بشري نه د خوند او لذت موسکا نه ورکېده. هغې د دغې مهربانې گرافيني بيز او خوفي تر ستاينو لاندې چې پخوا هغې ته يوه ځانگړې مېرمن برېښېده چې غږېدل به ورسره گران و، ځان نيکمرغه او غوړېدونکي احساساوه. په ناتاشې د خوښۍ خپې راخوړې او داسې يې انگېرله چې نېرېدې ده، چې پر دغې مهربانې خوږ زړې ښځې زړه بايلي. ايلن هم د ناتاشا په ليدو د بې پايه خوښۍ احساس کاوه او هڅه يې کوله، چې ناتاشا خوشاله وساتي. اناتول له ايلن نه هيله وکړه چې له ناتاشې سره يې ناسته برابره کړي، نو له همدې کبله هغه هم اوس د رستوفيانو ديدن ته راغلی و. له خپل ورور سره د ناتاشې ناسته د ناستې جوړول، هغې ته هم خوند ورکاوه.

که څه هم ايلن له ناتاشې نه په زړه کې له دې نه خوا بدې وه، چې په پترزبورگ کې يې له هغې نه بارييس بې لارې کړی و، خو اوس يې په دې اړه هېڅ فکر نه کاوه او د زړه له کومې بې د ناتاشې د خوښۍ هيله لرله. کله چې يې د تگ تکل وکړ، ناتاشې ته يې ورغږ کړ، سره يوې خوا ته شول او ورته وې ويل:

جگړه او سوله

- پروڼ ما بنام مې ورور له ما سره ما بنامنی وکړه. ورکه وه یې له خندا نه مو نفس و خوت، ځکه یې هم ونه کړه، همدا اسویلي و، اسویلي، همدا یې ویل چې ناتاشا ښکلې ده او ښکلې. پوهېږئ لېونی شوی دی، فکر کوم پر تاسو مین شوی دی، رښتیا لېونی شوی دی. ناتاشا ددې خبرو په اورېدو له شرمه گلابي شوه.

ایلن وویل: وای، وای ولې سره شوې، ولې سره شوې! گراني! هرومرو به رaux! که پرچا مینه شوې، دا ددې دلیل کېدای نه شي، چې ځان په کوټې کې زنداني کړي. آن که کوژدنی هم لرې، زه فکر کوم هغه هیله لري، چې کله هغه نه وي، بنډارونو ته لاره شي او وخت ښه تېر کړي. نه دا چې ځان د غم په کور کې زنداني کړي. د ناتاشا په زړه کې تېره شوه:

- ښه، ښه نو پوهېږ چې زه کوژده شوې یم، یعنې هغې له خپل مېړه پېیر سره له همدغه رښتني او ځیرک پېیر سره په دې اړه غږېدلې او خنډېدلې دي، هېڅ پروا نه لري، خیر دې وي او بیا د ایلن تر اغېز لاندې هغه څه چې پخوانیږه ویرېده، اوس ورته ساده او دورځني ژوند خبرې و بریښېدلې. ناتاشا بیا له له ځان سره وویل:

- څه غوره مېرمن ده! څومره مهربانه ده، داسې بریښي چې د زړه له کومې ورته گرانه یم.

ناتاشا بیا بیا په زړه کې ویل: نو ولې وخت ښه تېر نه کړم او خوښه ونه اوسم؟

هغې چې دا خبرې کولې، برنډ برنډ او په حیرانتیا یې ایلن ته کتل. ماریا دیمتریوفنا چې غرمه راستنه شوه، طبیعت یې خټه، جدي او داسې برېښېده چې له مشر سردار سره یې په مرکه کې ماته خوړلې وي. هغه، له هغه څه نه چې پېښ شوي و، لا هماغه شان نا آرامه او گېڼی.

جگړه او سوله

اخيسته وه، نو ځكه يې نه شو كولای، د پېښې كيسه په آرامه وكړي. گراف چې له هغې نه د خبرو د پايلې پوښتنه وكړه ورته وې ويل، چې هر څه ښه دي او نورې كيسې به سبا ته وكړي. ماري ا ديمتريوفنا چې د مېرمن بيزا او خوفا له راتگ او د هغې له بلنې نه خبره شوه، وې ويل:

- له بيزا او خوفي سره مې تگ راتگ نه خوښېږي او تاسو ته هم مشوره دركوم، چې مه ورځئ.

بيا يې ناتاشې ته مخ ورواړاوه او زياته يې كړه:

- څو كه ژبه دې كړې وې، لاړه شه.

۱۳

گراف ايليا اندرېوويچ خپلې لونې د گرافينې بيزاوخوږې کره بوتلې. ماښامنۍ ته پوره ډېر مېلمانې راغلي وو، خو ناتاشا د هغو له ډلې نه څه کم ټولو سره پېژندگلوې نه لرله. د گراف ايليا اندرېوويچ په خواشني دې ته پام شو چې په دې بندار کې راغلي ټول کسان، نارينه او ښځې په خپل منځ کې د آزادو اړيکو په لرلو پېژندل شوي کسان وو. پېغله جورج د تالار په يوه کڼج کې ولاړه او ځوانان پرې ورتول وو، خو فرانسوي او د هغو په ډله کې مته ویه چې مسکو ته د ايلن د راتگ نه وروسته د هغې دايمي او ځانگړی ميلمه بلل کېده. گراف ايليا اندرېوويچ پرېکړه وکړه چې د قطعو په لوبو کې ډوب نه شي، د خپلو لونیو تر څنگ کيني، هغه وڅاري او همدا چې د پېغلې جورج ننداره پای ته ورسېږي، سمدلاسه لاړ شي. اناټول د دروازې تر مخې يې ولاړ و او ښکاره وه چې د رستوف د کورنۍ غړو ته سترگه په لاره وه. هغه سمدلاسه له گراف سره ستړي مشې وکړه، ناتاشا ته ورنېږدې او هغې پسې وروخوځېد. همدا چې ناتاشا هغه وليد، هماغه د تياتر د شپې په

جگړه او سوله

شان که له یوه پلوه د انسانیت احساس له دې کبله پردي خپې غوړولې وې، چې د هغه خوښېږي او له بله پلوه یې له دې وحشت لاره، چې ددې او هغه ترمنځ اخلاقي حیا او د هغه پرده له منځه وتلې وه. ایلن ناتاشې ته بې ساری تود هرکلی ووايه او په لوړ آوازي یې د هغې د ښکلا او کالیو ستاینه وکړه. د هغو د راتګ نه لږه شېبه وروسته پېغلې جورج ددې لپاره ووته، چې خپلې جامې بدلې کړي... اناتول ناتاشې ته یوه څوکی وروړاندې کړه او غوښتل یې چې د هغې ترڅنګ کېږي، خو ګراف چې د خپلو لوڼو څارنه کوله، د لور ترڅنګ او اناتول د هغو تر شا کېناست.

پېغله جورج په څوربه برېښېدو تپو، په څنګلو کې له ورايه لیدونکو نه جوړ شوي غوچوړو سره د ټولو پام ځانته وراړاوه، د هغې سور شال پریوه اوږه پروت راووته او په یو غیر عادي ډول، په هغه ځای کې چې د څوکیو ترمنځ ورته پریښودل شوی و، ودرېده. د ناستو کسانو له منځه یوه هیجاني شراو شور تر غوړه شو.

پېغلې جورج نندارچیانو ته برنډ برنډ وکتل او په فرانسوي د داسې شعرونه په لوستلو لگیا شو چې په هغو کې د یوې شاعرې د ګهنکارې مینې خیالونو انځور شوي وو. هغې به کله آواز لوړ، کله به یې په ساندو بدل کړ، سربېره یې په ویاړ پورته کړ او کله به یې پرته له هغه چې څه ووايي، خرهاري وکړ او د سترگو ګاټې به یې د سترگو له کاسې راوويستل. له هرې خوا نه د آفرین او ستاینو غږونه پورته شول، څنګه ښکلې، څه بې سارې، معجزې کوي...

ناتاشې څوربې جورج ته کتل، خو نه یې څه اورېدل، نه یې لیدل او نه په هغه څه چې پو هېده چې ددې تر مخې تېرېدل. هغې ځان په پوره توګه بیا په لوړ، نه راګرځېدونکي او د لېونتوب په هماغه عجیبه نړۍ

جگړه او سوله

کې لیده، چې راستنېدل ترې ناشونې او د هغې له خپلې وینا نه ډېر لرې و. هغه نړۍ چې هغه په هغې کې وه، دا گرانه وه چې څوک پوه شي، چې څه ښه، څه بد، څه معقول او څه نامعقول دي. اناتول، د هغې شاته ناست و، هغې د هغه نېږدوالی احساسوه او په ویرې کوم څه ته سترگې په لاره وه.

په ننداره کې تر لومړي تفریح نه وروسته، ټول پاڅېدل، له پېغلې جورج نه تاوراتا و شول او خپله حیرانتیا یې ورته څرگنده کړه. ناتاشا چې له پلار او نورو سره یو ځای پاڅېدلې وه، د گڼې گونې په منع کې یې ځان لوبغاړې ته ورنېږدې کاوه، وویل:

- څه ښکلې ده!

اناتول چې ناتاشې پسې غبرگ روان و، هغې ته یې وویل:

- کله چې زه تاسو ته گورم، په هغې کې ښکلا موندلې نه شم.

اناتول دا خبره هغه وخت ناتاشې ته کوله، چې یوازې هغې اورېده، هغه، هغې ته وویل:

- تاسو یې سارې ښکلې یاستئ، له هغې شېبې نه مې چې تاسو لیدلای، نور نو تاسو هېرولې نه شم...

گراف خپلې لور پسې راستون شو او وې ویل:

- درځه چې څو، درځه، څومره ښکلې ده!

ناتاشا چې هېڅ نه ویل، پلار ته ورغله، په حیرانتیا او پوښتنیز غلچک یې هغه ته کتل.

پېغلې جورج تر څو نندارونه وروسته، ښار پرېښود، لاره او گرافینې بیزو خوفي مېلمنو ته بلنه ورکړه چې تالار ته ورشي.

گراف غوښتل چې ښار پرېږدي، خو ایلن له هغه هیله وکړه، د نڅا هغه بزم چې له پخواني تکل نه پرته، جوړ شوی دی په خپل تگ خراب

جگړه او سوله

نه کړي. اناتول ناتاشې ته د نڅا بلنه ورکړه او د نڅا په ترڅ کې یې د هغې ملا او لاسونه کېښکودل او ورته ویل چې سخته ښکلې او اداگره ده او له ده نه یې زړه وړې دی. تر هغه وروسته چې په ګډه (د اکوسوز) نڅا پای ته ورسوله، اناتول چوپه خوله په حیرت کې پاتې و او یوازې یې هغې ته کتل. ناتاشا په دې نه پوهېده، هغه څه یې چې د نڅا په لړ کې د اناتول نه اورېدلي و، د خوب خبرې وې که د وینستیا. تر نڅا نه وروسته اناتول دوه ځله د هغې لاسونه کېښکودل او ناتاشا په ویرې او وحشت خپلې سترګې پورته خواته ده ته ورواړولې، خود اناتول له مینې او لېوالتیا نه په ډکو سترګو کې یې داسې ښې یې ولیدې، چې ونه یې کړای شو، هغه ته وگوري او هغه څه ورته ووايي چې ویل یې غوښتل. ناتاشې سرنښته کړ او ژر ژر یې ځواب ورکړ:

- ما ته دا خبرې مه کوه، زه خپل کوژدنۍ لرم، ما ته بل نارینه گران

دی.

اناتول که څه هم له دې ځوابه خواشینی او تعجب یې وکړ، خو وې

ویل:

زما یې ستا په کوژدنۍ څه، ما ته د خپل نارینه خبرې مه کوه، زه هغه څه کوم؟ زه یوازې دومره وایم، چې لکه لېونی په تا مین شوی یم، لکه لېونی، ایا په دې کې زه ملامت یم چې تاسو زړه وړونکې یاستئ؟... بیا زموږ واری، باید پاڅېږو. ناتاشا له شوره ډکه، خو ګڼۍ اخیستې له ویرې نه په پراخو شویو سترګو، شا او خوا کتل او له عادت نه زیاته خوشاله برېښېده. هغې ته د هغه څه نه چې په ننني بندار کې تېر شوي و، څه په یاد پاتې نه و. هغوی د اکوسوز او د گروس فاتر خرخوونکې نڅاوې وکړې. پلار یې د تگ غږ کاوه، خود دې هیله کوله چې صبر وکړي او پاتې شي. هر چېرې به چې دا له هرچا سره غږېدله، د

جگړه او سوله

هغه د کتو بار به يې په زړه احساسوه. بيا يې ورياد شول، چې له پلاره يې اجازه اخيستي وه، چې د کار کوټې ته لاړه شي او خپل کميس ټول او جوړ کړي، او ايلن دې پسې راغلي وه او په خدا خدا له هغې سره د خپل ورور د لېونۍ مينې په اړه غږېدلې وه او دا ورياد بدل چې په واره تالار کې بيا له اناتول سره مخامخ شوې ده، ايلن يې له سترگو غږېدلې، او دوی دواړه يې يوازې پريښي دي او اناتول د هغې لاسونه رانيولي او په خواړه مينه ناک آواز يې هغه ته ويلي و:

- زه نه شم کولای ستاسو کورته درشم، ايا بيا زه تاسو هېڅکله ليدلای نه شم؟

ناتاشا په مينه کې مې عقل له لاسه ورکړی دی، لکه د لېونو په شان درسره مينه لرم، ايا په رښتيا هېڅکله...؟ هغه چې دا وويل، د هغې لاره يې بنده کړه او خپل مخ يې د هغې مخ ته وروړاندې کړ.

د هغه ځلېدونکې غټې نارينه سترگې دومره د هغې سترگو ته ورنږدې وې چې هغې، له دغو سترگو پرته بل څه نه ليدل.

د اناتول پوښتنيز بنگهاری ډوله غږ واورېدل شو چې وايي:

- ناتالي!

او د هغې مړوند يې داسې سخت کېښکود، چې خوږ شو او وې ويل: ناتالي!

د هغه سترگو ناتاشې ته ويل:

- زه په هېڅ نه پوهېږم او د ويلو لپاره هېڅ نه لرم.

د هغه اورنۍ شونډې د هغې پر شونډو ورځنې شوې او ناتاشې په همدې شېبې کې احساس کړه چې له بنده ژغورل شوې او هغه سره هم مهاله په کوټه کې د ايلن د گامونو او کميس د شغهاري انگازه جوړه شوه. ناتاشې هغې ته مخ ورواړاوه او بيا يې په سور شوي رنگ او

جگړه او سوله

گڼې- اخیستي غلچک اناتول ته وکتل او د دروازي پلو و خوځېده.
اناتول غږ پرې وکړ:

- یوازې یوه خبره، د خدای لپاره یوه خبره!

هغه ودرېده، هغې دده د دغې یوې خبرې اورېدو ته سخته اړتیا لرله، ځکه دغې کلمې هغه څه ورته څرگندول چې پېښ شوي و، نه هغه څه چې ناتاشا به یې ځواب ورکړای وای.

- ناتالي، یوه خبره یوازې یوه خبره. هغه همدا یوه خبره تکراروله.

داسې برېښېده چې هغه خپله نه پوهېده، چې څه ووايي، هغه دا خبره ترهغه وخته پورې تکرار کړه چې ایلن دوی ته وررسېده.

ایلن او ناتاشا دواړه غبرگه د هرکلو تالار ته راستنې شوې، خود رستوف کورنۍ ډوډۍ ته تم نه شوه او لاړل.

ناتاشه چې کورته راستنه شوه، ټوله شپه یې سترگې ورنه وړې. هغه دغې نه اورېدونکي پوښتنې زوروله او عذابوله چې څوک هغې ته گران دي؟ اناتول که سردار اندرې؟ سردار اندرې ورته گران و، هغې ته وریادېدل، چې څنگه یې له هغه سره لېونی- مینه لرله، خو اناتول هم ورته گران و. د اناتول په گرانښت کې یې شک نه لاره، هغې ویل:

- که داسې نه وای او هغه ورته گران نه وای، دغه څه به نه پېښېدل؟

که ما کولای شوای، تر دغې څه وروسته چې پېښ شول، د هغې د خدای په امانۍ. موسکا ته په موسکا ځواب ورکړم؟ که ما اجازه ورکړه، چې دغه څه پېښ شي چې پېښ شول، داسې بریښي چې له لومړي غلچک نه په هغه مینه شوې یم. دا خبره دا معنا لري، چې هغه مهربان، پاک زړی او خورا ښه ځوان دی، چې له گرانښته پرته بله لاره پاتې نه وه. هغه له ځان سره غږېده او نه یې شو کولای دغو زورونکو ویرونکو پوښتنو ته ځوابونه پیدا کړي.

۱۴

سبا له خپلو غمونو او شراو شورسرهاغي. ټول پاڅېدل و خو ځېدل
او خبرې اترې پيل شوې. بيا گندهونکي راغلل او بيا مارياديمتريوفنا
ټول چای ته وربلل. ناتاشا په غټو او لا پراخو شويو سترگو ټولو ته ددې
لپاره کتل چې گواکې هڅه يې کوله، په هر هغه غلچک په معنی پوه
شي چې دې ته وراوړي او خپله د تل په شان وېرېښي.

ماریا ديمتريوفنا تر سهارنۍ وروسته (دا د هغه لپاره د ورځې تر
ټولو نه غوره وخت و) پر خپلې څوکۍ کېناسته، ناتاشا او مشر گراف
يې ځانته وروغوښتل، هغې وويل:

- ښه گرانو دوستانو! ما خبره ښه او هراړخيزه ولټوله او خپله د زړه
خبره تاسو ته کوم تاسو پوهېږئ چې پرون د مشر سردار نیکولای کره
ورغلې وم. له هغه سره وغږېدم. هغه د چيغو او نارو تکل وکړ، خو تاسو
پوهېږي پر ما څوک چغې وهلې نه شي، ما هم خپلې ټولې خبرې ورته په
ډاگه وويلې.

گراف وپوښتل: ښه دا سپينې خبرې نو څه وي؟

- د هغه سپينې خبرې! هغه يو ځانستايونکی دی او د چا خبره نه

اوري، ښه نو څه ووايم، مارياديمتريوفنا زياته کړه:

- موږ دغه خواره نجلۍ ډېره په عذاب کړه، که زما خبره منئ، خپل

کارونه مو خلاص کړي او بېرته اترادنيا ته ستانه شي... او هلته سترگې
په لاره شي.

جگړه او سوله

ناتاشا د زړه له کومې چغه کړه: نه، نه څه وایي؟
ماريا ديمتريوفنا وويل:

- نه، بڼه به دا وي چې لاړ شي او هملته انتظار شي. که ستاسو زوم اوس دلته راشي، خبره به ښه شي او کړکيچ به پای ته نه رسېږي، خو که تاسو لاړ شئ، هغه به له پلار سره کيني، له هغه سره به د زړه خواله وکړي او بيا به ستاسو ديدن ته راشي.

ايليا اندر بوويچ د ماريا ديمتريوفنا ټولې خبرې ومنلې او هغه يې خورا هوښيارې وگڼلې. کېدای شي د بودا زړه نرم شي، بيا به يا مسکو او يا هم ليسه گورې ته ورشي او که رضا نه شو، نو بيا به د هغې له خوښې پرته، په اترادنيا کې واده ترسره شي. گراف وويل:

- تاسو پوره برحق ياستئ، څه بد مې وکړل، چې د هغه ديدن ته ورغلم او هغه مې له ځان سره بوتله.

ماريا ديمتريوفنا چې په خپله وړه لاسي کڅوړه کې څه شی لټول، وويل:

- هېڅ د پريشانۍ خبره نه ده، دلته چې راغلې نو بيا څنگه هغه ته نه وای ورغلي، پوښتنه مو نه وای کړې، ستړي مشې او سلام مو نه وای کړي؟ دا چې تاسو يې ونه منل يې او کتنه يې درسره ونه کړه، اوس چې تاسو د واده کالي هم اخیستي، نو بيا څه ته گورئ؟ او هغه څه چې لا چمتو شوي نه دي، زه به يې درولېږم، که څه هم زما زړه نه کېږي چې تاسو پرېږدم، خو بڼه به دا وي چې لاړه شئ. هغې په خپلې کڅوړه کې هغه څه پيدا کړل، چې لټول يې، هغه يې راوويسته او ناتاشا ته يې ورکړه. دا شي، د شهزادگۍ ماريا ليک و. ماريا ديمتريوفنا وويل:

- تاته يې ليک ليکلی دی، هغه خواره ډېره زورېږي، چې ته فکر ونه کړې، چې ته ورته گرانه نه يې.

جگړه او سوله

ناتاشا وويل:

- هو کې، هغې ته زه گرانه نه يم.

ماريا ديمتريوفنا چغه کړل:

- اپلټې مه وايه!

ناتاشې ليک واخيست او په زړورتيا يې وويل:

- په هېڅ چا مې باور نه راځي. زه پوهېږم چې ورته گرانه نه يم.

کله چې يې ليک واخيست، د خبرې بڼه يې بدله شوه، په هغې کې د کرکې او خواشينۍ نښې څرگندې شوې. داسې نښې چې ماريا ديمتريوفنا په ځير ځير هغې ته، ځير شوه، تندي يې تريو کړ او وې ويل:

- ادکې ته داسې ځوابونه مه وايه! هغه څه چې زه وایم، رښتيا دي،

ښه به دا وي چې ليک ته يې ځواب ورکړي.

ناتاشا پرته له هغه چې څه ووايي، پاڅېده او خپلې کوټې ته لاړه، چې د شهزادگۍ ماريا ليک ولولي.

شهزادگۍ ماريا ليکلي و چې د هغه نه پوهېدنې له کبله چې ددوی ترمنځ راغلي، خورا خواشينې ده. هغې ليکلي و:

- د هغې پلار چې هرڅنگه وي، وي به، خو دا خپله غواړي چې

ناتاشا دا ومنی، دا امکان نه لري، هغه څوک چې ورور يې د ځان لپاره خوښه کړې، دې ته گرانه نه وي، دا د ورور د نيکمرغۍ لپاره هرډول سربښندنې ته چمتو ده، بيا يې ليکلي و:

- دا فکر مه کوه چې پلار يې دې ته په ښه سترگه نه گوري، هغه زوړ

او ناروغه دی، هغه بايد وښو، هغه د لوړو خيالو او مهربان سړی دی او هغه څوک به هرومرو ورته گران وي چې د زوی نيکمرغي يې غواړي. هغې د ليک په پای کې هيله کړې وه، چې ددوی د کتنې لپاره وخت او

جگړه او سوله

نېټه وټاکي.

ناتاشا ليک ولوست او ميز ته کېناسته، چې ځواب يې وليکي. په خپل سري يې بې له ارادې او پرته له هغه چې فکر وکړي، په چټکۍ وليکل:

- گرانې شهزادگۍ! او بيا يې قلم ودرېد. له هغه وروسته چې پرون ورپېښ شوي، نن به څه وليکي؟ د پيل شوي ليک په وړاندې ناسته وه او ويل يې:

- هوکې، هوکې، هغه څه چې پخوا و، و، اوس هر څه بدل شوي دي. بايد ځواب ورکړم؟ خپله ژبه هېره کړم؟ ايا په رښتيا بله لاره نه شته؟ او چې څومره وحشتناکه ده!... ددغو وحشتناکو خيالونو د ژغورنې په هيله پاڅېده او سونيا ته ورغله او له هغې سره يې د گڼ په اوږدلو پيل وکړ.

تر غرمۍ نه وروسته، خپلې کوټې ته لاړه، بيا يې د شهزادگۍ ليک راواخيست. له ځان سره يې ويل:

- ايا په رښتيا هر څه پای ته رسېدلي دي؟ په رښتيا هر څه داسې ژر، ځي راځي، بدلېږي او پخواني هر څه هېرېږي؟ له سردار اندرې سره يې خپله لېونۍ مينه په خورا مينه ناک لېونتوب وريادوله او دا يې هم احساسوله، چې کور اگين هم ورته گران دی. ځان يې په څرگنده د سردار اندرې بڼه انگرېله او له هغه سره يې د نيکمرغه گډ ژوند انځورونه انځورول. خو کله به يې چې له اناټول سره خپلې پروني کړه وړه ورياد شول، له مينې نه به يې اور واخيست...

په دا شېبه کې يوه مېنځه کوټې ته راننوته او هغې ته يې په پټه او رازه ډک آواز وويل:

- يو چا دغه ليک راکړ، هغې مينځې ليک هغې ته ورکړ او وي

جگړه او سوله

ويل:

- يوازینی هیله مې دا ده چې د خدای لپاره...

ناتاشا پرته له هغه چې ځنډ وکړي، په یوې خوځېدایې په خپل سر لیک پرانیست او د اناتول مینه ناک لیک یې ولوست. هغه د لیک په هېڅ شي پوه نه شوه، یوازې دومره پوه شوه، چې هغه د اناتول دی. د هغه ځوان لیک چې دې ته گران دی. هوکې دې ته گران دی، که داسې نه وای، څنگه هغه څه پېښېدای شول چې پېښ شوي دي؟ که دې ته گران نه وای دا څنگه کېدای شو، چې اوس د هغه مینه ناک لیک ددې په منگلو کې وي؟

ناتاشا له مینې نه ډک، مینه ناک لیک، په خپلو رېږدېدونکو منگلو کې نیولی و او هغه یې لوست او هغه څه یې په هغه کې موندل چې ددې په زړه کې تېرېدل، لیک داسې پیل شوی و:

- له پرون ماښام نه زما برخلیک ټاکل شوی دی، یا به مرم او یا به تا ته گران و اوسم، درېیمه لاره نه شته. بیا یې لیکلې و چې دی په دې خبر شوی دی، چې د ناتاشا کورنۍ به هغه دې ته ورنه کړي، ددغې نه ورکړې رازونه دی کولای یوازې دې ته ووايي، خو که ناتاشې ته هغه گران وي او یوازې ووايي چې «هو» نو بیا هغه وخت، بل هېڅ واک نه شته، چې د هغو د نیکمرغۍ ځنډ شي. مینه به پر هر څه لاسبرې شي. دی به هغه پټه کړي او د دنیا بلې خوا ته به یې له له ځان سره بوزي...

ناتاشا د شلم ځل لپاره لیک ولوست، هغې، د هغه په هر توري او کلمې کې، کومه ژوره معنا لټوله، او په زړه کې یې ویل:

- هو، هو! راته گران دی.

هغه ماښام، ماریا دیمتریوفنا د ارخارف دوی کره تله، نجونو ته یې د ملگرتیا غږ وکړ، خو ناتاشا د سردردې په پلمه په کور کې پاتې شوه.

۱۵

سونيا چې ناوخته د شپې کورته راستنه شوه، کوټې ته ننوته او په حيرانتيا سره يې وليدل چې ناتاشا له جامو سره پر څوکۍ وېده ده. له دې نه لږ لرې، پر ميز د اناتول پرانستې ليک پروت و. سونيا ليک راواخېست او د هغه يې ولوست.

هغې ليک لوسته او په خوب کې د ډوبې ناتاشا بشري ته يې کتل، کتل يې او د هغې په څېره کې يې د هغه څه نښې لټولې، چې په دې په ليک کې لوستل، خو هېڅ شي يې موندلای نه شو. د ناتاشا څېره ښکلې او خوندوره وه او د لذت نښې په کې څرگندې وې، خپل ټټريي ټينگ کې، ځکه انگېرله يې چې سا يې بندېږي، په الوتې رنگ، وحشت، پريښانۍ او رېږدونکي آواز پر څوکۍ کېناسته، او له سترگو يې د اوښکو باران جوړ شو، هغې ويل:

- څنگه ما هېڅ شي نه ليدل؟ څنگه دا ټول دومره مخکې تللي؟ ايا نور نو په سردار اندرې مينه نه ده؟ څنگه هغې کولای شو، دا کور اگين ځانته دومره نېږدې راپرېږدي؟ دا ښکاره خبره ده چې هغه دوکه مار او غولونکي

جگړه او سوله

دی. که نیکولای، زما گران او خوږ زړی نیکولای له دې خبرې نه خبر شي،
خه به وایئ؟ داده اوس څرگنده شوه، چې دا پروډ او هغه بله ورځ ولې
داسې گڼې. اخېستې او رنگ الوتې و، خودا ناشونې خبره ده چې پر
کور اګین مینه شوې وي. هر و مره دا به نه پوهېده چې د الیک د چا دی،
هسې په تېروتنه کې یې پرانستې، هر و مره له دې نه خوا بدې ده چې ولې
یې هغه لوستی دی، هېڅ امکان نه لري چې داسې وکړي.
سونیا خپلې اوبښکې پاکې کړې، ناتاشې ته ورنږدې شوه او بیا د
هغې خبرې ته ځیر شوه.

په داسې یو آواز یې چې مټې اورېدل کېده، وویل:
- ناتاشا!

ناتاشا راوینه شوه او سونیا یې ولیدله.

- او هو، راستنه شوې یې؟

په خورا مهربانۍ او عاطفې یې، چې د راوینېدو د لومړنیو شېبو
ځانگړتیا ده له خپله خور لنډې نه غېږت او کړه، خود سونیا پرېښانې
خبرې ته یې پام شو، په خبره کې یې د اندېښنو او بدگمانۍ نښې
راڅرګندې شوې او وې وېل:

- سونیا لیک دې ولوست؟

سونیا په کراره ځواب ورکړ: هو ومې لوست.

ناتاشا له خوبنۍ نه وغوړېده و موسېده او وې وېل:

- نه سونیا، نه، نور نو نه شم کولای خپل راز له تانه پټ وساتم، ته

پوهېږئ موږ یو بل ته گران یو... سونیا، د زړه سره! هغه لیک لیکي...
سونیا!

سونیا گواکې چې په خپلو سترگو او غوږو باور نه لاره په ویستلو

سترگو هغې ته ځیره شوه،

جگړه او سوله

- او بالکونسکي څنگه کېږي؟

- آه سونیا، اخ که ته پوهېدلای، چې څنگه بختوره یم. ته نه پوهېږي چې مینه څه ته وایي؟

- نو ناتاشه! ته څه وایي، ایا له سردار اندرې سره هر څه پای ته ورسېدل!

ناتاشا په غټو او له حیرته راوتلو سترگو سونیا ته داسې کتل، چې گواکې د هغې په پوښتنو نه پوهېږي.
سونیا وپوښتل:

- څه، سردار اندرې ته ځواب ورکوي که څنگه؟
ناتاشا ناڅاپه له قهره تکه سره شوه، له یو سختې خواشینې سره یو ځای وویل:

- غورځه، ته په هېڅ څه نه پوهېږي هسې ملنډې مه وایه.
سونیا تکرار کړه:

- نه، نه زما باور نه راځي، زه په دې نه پوهېږم چې پوره یو کال بل سړی درته گران و او اوس ناڅاپه... گوره تا خویوازي درې واړه هغه لیدلی دی، ناتاشه، زه تا هېڅ نه پېژنم، زما ستا په خبرو باور نه راځي، ټوکې به کوي، په درې ورځو کې هر څه داسې هېرول...
ناتاشا وویل:

- دا درې ورځې ما ته داسې بریښي چې ته به وایې سل کاله کېږي چې هغه راته گران دی. داسې انگېرم چې مخکې له هغه نه هېڅوک راته گران نه و، سونیا ته په دې پوهېدای نه شي، ته راشه کېنه. دلته راشه!
له هغې نه یې غېږ تاو کړه، مچ یې کړه، بیا یې وویل:

- ما د داسې مینتوب اورېدلی و، تا به هم اورېدلي وي، خودا دي اوس یې خپله احساسوم. دا مینه، زما له پخوانۍ هغې نه ډېر توپیر

جگړه او سوله

لري. همدا چې ما هغه وليده، ما احساس کړه چې هغه زما بادار او زه يې مينځه يم. هره سپارښتنې چې وکړې ورته غاړه ږدم. ته خونه پوهېږې نه پوهېږې چې څه وکړم؟ سونیا تا ته وایم څه وکړم؟
ناتاشا چې غږېده، څېره يې بختوره، خو ويرجنه ښکارېده.

سونیا وويل:

-خو ته لږ فکر وکړه، ته څه کوي؟ زه نه شم کولای لاس تر زني کېنم، دا پټ ليک يې بيا څه وي؟ سونیا چې نه شو کولای خپل وحشت او کرکه پټ کړی، دوام يې ورکړه:

-آخر تا څنگه اجازه ورکوله، چې خبرې دلته راوړسېږي؟

ناتاشا ځواب ورکړ:

-زه تا ته وایم، زه هېڅ نه شم کولای، ته ولې په دې خبره نه پوهېږې؟ ما ته گران دی، گران.

سونیا چې داوښکو باران يې له سترگو راشپوه شو، چغه کړل:

-داسې يې کله پرېږدم، زه ځم او ټولو ته وایم.

ناتاشا وويل:

-نه، نه د خدای لپاره، که ته چا ته ووايي، ته زما دښمنه يې، ته زما بدمرغۍ غواړې، ته غواړې چې موږ سره جلا شو.

سونیا چې د ناتاشا دا ويره وليده، له دغه حاله يې له شرمه او هغې سره د خواخوږۍ له کبله وژړل.

سونیا وپوښتل:

-نو ستاسو تر منځ څه تېر شول؟ هغه تا ته څه وويل؟ ولې کورته نه راځي؟

ناتاشا د هغې پوښتنوته ځواب نه وایه، خو په زاريو زاريو يې سلگۍ وهلې:

جگړه او سوله

- د خدای لپاره سونیا! هېڅ چاته، هېڅ ونه وایی، ما به نه زوروي.
هوکې هغې په زاریو زاریو ویل:
- ته په یاد لره، په دغه شان کارونو کې هېڅ مه ورگډېږه، غواړم تا
ته په ډاگه ووايم...
سونیا وپوښتل:
- نو دا رازونه د څه لپاره؟ هغه ولې کورته نه راځي؟ ولې په ښکاره
ستارېباري نه کوي؟ مگر سردار اندرې خو تا ته پوره واک او خپلواکي
درکړې ده؟ خو په دې مې باور نه راځي، خونا تاشې! ته خپله فکر
وکړه، دا پټ رازونه او دلایل به څه وي؟
ناتاشا له حیرته په ډکو سترگو سونیا ته کتل، داسې برېښېده چې
دا د لومړي ځل لپاره و، چې دغه شان یوه پوښتنه اوري او هغه په دې نه
پوهېده، چې دې پوښتنې ته څه ځواب ورکړي.
- په دلیلونه نه پوهېږم، خو دلایل به وي کنه.
سونیا سوړا سویلی وویست او په ناباورۍ یې سرونښور او ده.
- که دلایل وو، نو...
خوناتاشا چې د هغې د شک اټکل وکړ، په ډار یې د هغې خبره
پرېکړه او وې ویل:
- سونیا! ته حق نه لرې، چې په هغه شک ولرې، نه شې کولای، نه
شې کولای، پوهېږئ کنه؟
- ایا ته هغه ته گرانه یې؟
ناتاشا په داسې یوې موسکا چې د خورلنډې په سادګۍ او نه
پوهېدنې یې زړه سوی ښوده، تکرار کړه:
- ایا گرانه یې؟ مگر تا یې لیک ونه لوسته، پوه نه شوي.
- که ښه سړی نه وي؟

جگړه او سوله

- څه شی؟ که ښه سړی نه وي؟ سونیا که ته پوهېدای.
سونیا په غوڅ او ټینگ آواز وویل:
- که هغه ښه سړی دی، یا باید خپل نیت څرگند کړي او یا دې ستا
سره کتنې نه کوي. که ته نه شي کولای دا ورته ووايي، د تا پر ځای به زه
ورته ووايم. زه به هغه ته لیک ولیکم او پلار ته به هم ووايم.
ناتاشې چغې کړې:
- هو کې، زه بې له هغه نه ژوند نه شم کولای.
- ناتاشې، زما هېڅ په دې سر نه خلاصېږي، زه په دې نه پوهېږم، دا
ته څه وایي؟ پلار درياد کړه، نیکولای ته به څه وایي.
ناتاشا بیا چغې کړې:
- زما هېڅ څوک په کار نه دی، ما ته له هغه پرته بل څوک گران دي،
څنگه کولای شي ته ووايي، چې هغه ښه سړی نه دی. ایا ته په دې نه
پوهېږئ چې هغه ما ته څنگه گران دی؟
ناتاشې چې آوازيې رېږدېده، ډډ شوی وه او کرکه ترې ورېده، وویل:
- سونیا ووزه، نه غواړم له تاسره ناندري وکړم، ووزه، د خدای
لپاره ووزه، ته گورئ چې زه څنگه زورېږم؟
سونیا په سلگو او ژړا له کوتې نه ووته.
ناتاشا ميز ته کېناسته او پرته له هغه چې یوه دقیقه هم فکر وکړي،
هغه ځواب یې چې سهار راهیسې یې نه شو کولای، شهزادگی-ماریا ته
ولیکي، ولیکه. هغې په لنډه توگه ولیکل:
- ددوی تر منځ ټولې نه پوهېدنې پای ته رسېدلې، دا د هغې د
خپلواکۍ او واک نه چې سردار اندرې د تگ په وخت کې دې ته ورکړی
و، گټه اخلي او دې نه هیله کوي، چې هر څه هېر کړي او دې که د هغې
په وړاندې کومه تېروتنه کړي وي، دا دې وښيي. دا نه شي کولای، د

جگړه او سوله

سرداران درې بنځه شي.

دا ټولې خبرې په هغې شېبې کې، دې ته خورا آسانه او ساده وبریښې.

ټاکل شوې وه چې د جمعې په ورځ رستوفیان کلي ته ستانه شي. گراف د چارشنې په ورځ له یو چا سره چې دده د مسکو د څنډو جایدادونه یې اخیستل، هلته لاړ.

د گراف د تگ په هماغه ورځې سونیا او ناتاشا یو لویې غرمۍ ته د کوراگیانو (اناتول او د هغه خور ایلن) کور ته مېلمستیا ته بلل شوي وو. ماریا دیمیتروفنا دوی هلته بدرگه کړل. په دې مېلمستیا کې ناتاشا او اناتول بیا سره ولیدل او د سونیا دې ته پام شو چې ناتاشا له هغه سره څه ویل، خو هڅه یې کوله چې څوک یې وانه اوري. دواړه د غرمۍ په ټوله موده کې له پخوانه لا احساساتي او نا آرامه بریښېدل. کله چې نجونې بېرته کور ته راستنې شوې، سونیا غوښتل له هغې سره وغږېږي، خو ناتاشا خپله لومړۍ د خبرو د سپینولو لپاره ناندري پیل کړې. ناتاشې په ماته ژبې، په هغې ژبې چې ماشومان کله له چانه د ستاینې هیله لري، پرې غږېږي، غږېده، هغې وویل:

- ودې لیدل، سونیا! تا پر هغه ملنډې وهلې، ما له هغه سره په بل ډول سپینه کړه.

- نو څه، څه وشول؟ نو، نو هغه څه وویل؟ ناتاشا زه څومره خوشاله یم چې ته له مانه خوابده شوې نه یې. ووايه، ووايه ماته ټول رښتیا ووايه هغه څه وویل؟

ناتاشا په حیرت کې لاړه.

- اه سونیا کاشکې تا هغه، هغه شان پېژندای، چې زه یې پېژنم! هغه وویل... هغه له مانه وپوښتل چې له بالکونسکي سره مې اړیکې

جگړه او سوله

څنگه دي، خو کله چې پوه شو، چې سردار اندرې، د اړيکو په شلولو کې ما ته واک رابښلی، خوشاله شو.

سونیا د خواشيني يو سوړ اسويلی وکړ او وې ويل:

- نو، تا خولا له بالکونسکي سره اړيکي نه دي شلولي.

- چا ته معلومه ده، کېدای شي شلولي مې وي، کېدای شي له

بالکونسکي سره هر څه پای ته رسېدلي وي، ولې زما په اړه داسې فکرونه کوي؟

- زه هېڅ فکر نه کوم، زما په دې خبرو سر نه خلاصېږي.

- سونیا ته لږ صبر وکړه، په هر څه به پوه شي. ته که یو وار هغه

ووينی، په رښتیا به پر هر څه پوه شي. گوره نه د هغه او نه د ما، زموږ په اړه بد فکر مه کوه.

- زه د هېڅ چا په اړه بد فکر نه کوم، ټول راته گران دي او پر ټولو

مې زړه خوږېږي، ولې څه کولای شم؟

سونیا د ناتاشا د غږېدا په خواږه او نرم آوازو، نه غولیده. څومره به

چې د ناتاشا خبره هیلمنده او مهربانه کېده، په هماغه اندازه به د

سونیا خبره لاپسې برنده او جدي کېده، هغې وویل:

- ناتاشا تا ماته وویل چې له ما سره مه غږېږه، زه نه غږېدم، اوس

خو تا خپله خبرې پیل کړې. گوره ناتاشا! زه په هغه باور نه لرم. دا ټولې

پتې خبرې د څه لپاره دي؟ دارازونه؟

ناتاشا زه په تا ډارېږم!

- ولې ډارېږي؟

سونیا په ډاگه وویل:

- زه په دې ډارېږم چې ځان به مې او تباه کړي.

سونیا ددې خبرې په ویلو خپله له خپلې خبرې وډاره شوه.

جگړه او سوله

د ناتاشې پر خبرې بیا د کرکې خپې راخوړې شوې.
- هوکې، ځان به تباہ کړم، ځان به ژر نابوده کړم، هرڅه چې کوم په
تایې څه؟ تا پورې هېڅ اړه نه لري، که تباہ کېږم، زه به تباہ کېږم. پرې
مې ږدئ، په کرار مې پرېږدئ، تانه هم کرکه لرم.
سونیا له ډاره په ډک آواز غږ وکړ: ناتاشا!
- تانه کرکه لرم، کرکه! اورې کنه؟ کرکه، ته زما ایدی دښمنه یې!
او ناتاشا په منډه د باندې ووته. هغه نور نوله ناتاشې سره ونه
غږېده او هڅه یې کوله چې په مخه ورنه شي.
ناتاشا د گېنې په هماغه حالت، په هماغه ویرجنې له خواشینې
خبرې د گنګه کارانو په خبر له یوې کوتې نه بلې او له بلې نه بلې ته
سرگردانه تله راتله، یو شي به یې هسې راپورته کول او سمدلاسه به یې
بېرته غورځول.
که څه هم د سونیا لپاره، دغه ټول خورا گران تمامېدل خو بیا هم
هغې خپلې خورلنډې پسې کتل او هغه یې څارله.
د گراف د راستنېدو په درشل کې، یوه ورځ له هغه د مخه چې باید
هغه راگرځېدلې وای، د سونیا پام شو چې ناتاشا ټول سهار د
مېلمستون د کرکې خواته ناسته او څه ته سترگې په لاره ده او یوه
نارینه پوځي ته چې سونیا پر هغه د اناټول گمان وکړ، کومه اشاره
وکړه. سونیا خپلې خورلنډې پسې خپله څارنه لازياته کړه او دې ته یې
پام شو چې ناتاشا ټول وخت له سهاره تر ماښام پورې یو عجیب او
ناآرامه حالت درلود، هغې، هغو پوښتنو ته چې له دې نه کېدې، گډوډ
ځوابونه ویل، خبرې یې ناتامې پرېښودې او په هرڅه یې خنډل.
ترچای نه وروسته سونیا ولیدل چې یو مینځه چې ډار پسې
اخیستې وه، د ناتاشې د کوتې د دروازې شاته انتظار وه. هغې،

جگړه او سوله

مینځې ته اجازه ورکړه چې ورننوزي، خو خپله یې د دروازې شاته غوړ ونيو او پوه شوه، چې بیا یې هغې ته لیک راوړی دی، ناڅاپه سونیا ته څرگنده شوه چې ناتاشا د ماښام لپاره کوم گواښمن تکل لري. هغې دروازه وروټکوله، خو ناتاشې دروازه خلاصه نه کړه.

سونیا له ځان سره فکر وکړ:

- هغه، له هغه سره تښتي! هغه هرڅه ته تیاره ده. نن د هغې بشره په ځانگړي ډول د زړه سوي وه او د یو تکل نښې په کې لیدل کېدې. سونیا ته ورپه یاد شول، چې هغه ورځ یې له پلار سره په خدای په امانۍ کې وژل. هوکې هرومرو ناتاشا له هغه سره د تښتې تکل کړی دی. هوکې دا نور ښکاره خبره ده چې هغوی تښتي، ښه اوس نوزه څه وکړم؟ پلار جان هم نه شته! کور اګین ته لیک ولیکم، پوښتنه ترې وکړم؟ څوک به هغه دې ته اړ کړي، چې ما ته ځواب ولیکي؟ پېیر ته یې ولیکم؟ سردار اندرې ویلي و چې د کومې پېښې په وخت کې له هغه مرسته وغواړم! او یا کېدای شي په رښتیا یې له سردار بالکونسکي سره خپلې اړیکې شلولي وي (هغې خو پرون شهزادګۍ ماریا ته لیک لېږلی دی). کاشکې، پلار جان دلته وای.

سونیا ته دا خورا گرانه برېښېده چې په دې اړه له ماریا دیمتریوفنا سره وغږېږي، ځکه هغې په ناتاشا ډېر باور درلود.

سونیا په تیاره دهلیز کې ولاړه وه او په زړه کې یې ویل:

- اوس ددې وخت رارسېدلی، وښیم چې دا کورنۍ څومره په ما حق لري، ما ددوی ښه هېر کړي نه دي، څومره نیکولای ماته گران دی. آن که درې شپې هم وېده نه شم، زه به په همدې تیاره دهلیز کې ولاړه و اوسم. زه به له خپل ټول قوت نه کار واخلم او هغه به تښتي ته پرې نه ږدم، نه، زه به اجازه ورنه کړم چې دغه کورنۍ رسوا او بدنامه شي.

۱۶

اناتول په دې وروستيو وختونو کې، د دولو خوف کره استوگن شوی و. د ناتاشا د تېستولو لاره لا خو ورځې د مخه دولو خوف جوړه کړې وه او په هماغه ورځ چې سونيا د هغې د کوتي تر شا غوړ ونيو او د هغې د ساتنې تکل يې وکړ، بايد تېستول شوي وای. ناتاشا ژبه کړې وه چې د ماېنېم په لسو بجو، د ودانۍ د شاله خوا ورو تلې او کوراگين هغه درې آسيزه گاډۍ کې د مسکو په شپېته ورستۍ کې پراته کامنکا نومي کلي ته تېستولې وای. په هغه کلي کې له کليسا نه يو شړل شوی خوابدۍ پاپ رابلل شوی و چې د هغوی نکاح و تړي، له هغه ځايه بايد د ډاگي آسونو په مرسته د وارسا واته ته رسول شوی او بيا له هغې سيمې نه د ډاگ په گاډيو کې په چټکۍ بهر ته تللی وای.

اناتول پاسپورت درلوده، لس زره روبله يې له خور نه اخيستي و او لس زره نور يې هم په ضمانت له دولو خوف نه پور کړي و. دوه شاهدان يو خوستيکوف چې پخوا يې د کاتب دنده لرله او اوس دولو خوف په جوارگرۍ او بل کوم اخ و ډب کې د ناندریو لپاره له ځان سره گرځاوه او بل مکارين چې د سواره پوځ يو متقاعد افسر و. دغه افسر بڼه سړی و، مگر لږ مست غوندې ښکارېده. د هغه کوراگين ډېر خوښېده. دوی

جگړه او سوله

دواړه په لومړۍ کوطي کې ناست او چای يې څکه.
دولوخوف چې د سفر کالي يې اغوست، موزې يې په پنبو، د خپل
کار په کوټه کې چې غولۍ او ديوالونه په پارس کې جوړ شويو
قالينو، د خرس په پوستونو او ډول ډول وسلو فرش او سينگار شوي
و، د هغه ميز تر شا چې... خو بنډله پيسې پرې پرتې وې، ناست و.
اناتول چې تنۍ پرانستې پوځي دريشي اغوستې وه، له هغې کوطي نه
چې شاهدان يې په کې ناست وو، د ودانۍ د شا کوطي له لارې چې هلته
دفرانسوي چوپړ يې له څو نورو تنو سره وروستي پنډونه تړل، د
دولوخوف کوطي ته تگ راتگ کاوه. دولوخوف د پيسو بنډلونه شمېرل
او ليکل يې، هغه وويل:

- ښه خوستيکوف ته بايد دوه زره روبله ورکړي.

اناتول وويل: نو، ورېې کړه!

دولوخوف وويل:

- خو ما کارکا (ماکارين دوی په دې نامه يادوه) بې له هغه چې څه
ته سترگه ونيسي، د تا په خاطر په اور او اوبو کې ځان اچوي، بيا يې
خپلو حسابونو ته اشاره وکړه او وې ويل:

- حسابونه ټول پوره شول، ښه، څنگه منۍ يې کنه؟

اناتول چې ښکاره وه، د دولوخوف خبرې نه اوري، له هغې موسکا
سره چې له شونډو نه يې نه لرې کېده، پرته له هغه چې هغه ته وگوري،
ووويل:

- ښکاره خبره ده، چې منم يې.

دولوخوف خپل دفتر وټاړه او له ملنډو نه په ډکې موسکا يې
اناتول ته وويل:

- پوهېږئ! تا ته وايم، پرېږده، تر اوسه لا وخت شته، دالبونتوب

جگړه او سوله

پرېږده!

اناتول ځواب ورکړ:

- احمقه، دا څه وايئ، ته دا اپلتي ويل پرېږده... که ته پوهېدای، چې... خدای خپله ښه پوهېږي، چې څه به کېږي...

دولوخوف بيا وويل:

- رښتيا درته وایم، دا لېونتوب دی چې ته یې کوي، پرېږده گوره!
دا ټوکې نه دي، ته له اور سره لوبې کوي.

اناتول وويل:

- بيا بيا مې لمسوي، بيا مې پاروي، ورکېږه بلا درېسي! پوه شوې؟ ولې مې خپه کوي، رښتيا درته وایم، زه ستا ددې ټوکود اورېدو وخت نه لرم.

دا یې وويل او له کوټې نه ووت. کله چې له کوټې نه ووت، دولوخوف هغه پسې مهربانه خوله سپکاوی ډکه خدا وکړه.

دولوخوف ورپسې ورغږ کړ:

- تا ته وایم ودرېږه، ټوکې نه کوم، رښتيا وایم، دلته راشه، دلته!
اناتول بېرته کوټې ته راستون شو، هڅه یې وکړه، آرام او هغه ته ځیر او خبرو ته یې غوږ شي. هغه ته یې وکتل او له خپلې خوبنې نه پرته یې هغه ته غاړه کېښوده.

- گوره غوږ شه! د وروستي ځل لپاره درته وایم، زه له تا سره ټوکې لرم؟ چې له تا سره ټوکې وکړم تر اوسه مې د تا په وړاندې څه ویلي و؟ پاسپورت چا درته جوړ کړ؟ پیسې چا درکړې؟ پاپ چا درته راوبوله؟ له ما پرته بل څوک و، چې دا ټول درته وکړي؟

دا یې ورته وويل، له هغه نه یې غېږ تاو او ښکل یې کړ.

هوکې ما له تا سره مرستې کړي دي، خو رښتيا هم باید درته په

جگړه او سوله

ډاگه کړم. دا کار چې ته کوې، دا ډېر گواښمن کار دی او که لږ فکر وکړې، دا لېونتوب او حماقت دی. ښه تا هغه وتښتوله او لاړې، ډېر ښه، خو خبره دلته پای ته رسېږي؟ نه، فکر کوې، چې ته به آرامه شې؟ دا به ورته سپینه شي چې تا ښځه لرله او محکمې ته به دې خبره ورسېږي.

اناتول بیا تندې تريو کړ او وې ويل:

- چې خومره اړتیا غږوئ! ما خو هر څه درته ويلي کنه؟ هغه په هماغه ځانگړي تعصب سره چې زیاتره باخاري او بې عقله خلک یې، له خپلې بې عقلۍ نه لاس ته راغلو پایلو لپاره کاره وي، خپل سل ځله ویل شوي دلایل بیا د دولو خوف ته واورول، هغه وویل:

- گوره بیا هم درته وایم، ما خپله پریکړه کې ده. هغه خپل ټول امکانات او لارې یادې کړې او په داسې حال کې چې خپلې گوتې یې شمېرلي وویل:

- که دغه واده ښه دی یا بد، زه هېڅ مسوولیت نه لرم، که ښه هم شي، ما ته کوم ارزښت نه لري، په بهر کې څوک له هغه نه، نه خبرېږي، داسې نه ده؟ نوله تا نه هیله کوم، نورې خبرې بس کړه، چوپ او په کرار مې پرېږده او خبرې مه کوه.

- رښتیا درته وایم، پرېږده، دا لېونتوب پرېږده، ته ځان ته خپله زولنې اچوې.

اناتول وویل:

- څه ورکېږه، بلا درېسې!

خپلې څنې یې په دواړو منگلو کې کلکې کړې، بلې کوتې ته لاړ، خو سمدلاسه بېرته راستون شو، دولو خوف ته مخامخ نېږدې پر څوکی یې پلتری ووهلې، د هغه لاس یې راوښو، پر خپل زړه یې کېښود او

جگړه او سوله

وې ويل:

- خدای خپله پوهېږې، چې څه خبره ده؟ ته گوره چې څنگه وهل کوي؟ څنگه مې زړه درزېږي؟ پوهېږې څه پېښې لري؟ مهربانه ملگريه! څه غلچکونه، ښاپېری، ده، ښاپېری، پوهېږې؟

دولو خوف چې ښکلي او سپين سترگې، سترگې يې ځلېدلې په دې هيله يې هغه ته يو ترڅه موسکا ورولبړله، چې نور هم ملنډې پرې ووهي او وې ويل:

- نو که پيسې دې خلاصې شي، بيا به څه کوي؟
اناتول د زړه له کومې په راتلونکې د نه پوهېدو د تصور نه وړاندې خپله پوښتنه تکرار کړه:

- نو بيا به څه کوي؟ ښه؟ نه پوهېږم چې بيا به څه کوم... دا څه احمقانه خبرې دي. خپل ساعت ته يې وکتل او وې ويل:

- ښه نو! نور يې وخت رارسېدلی دی.

اناتول پس خانې ته لاړ او پر خپلو چوپړانو يې غږ وکړ:

- نور هم ځنډېږو، که څنگه؟ دا څه شی لټوي؟

دولو خوف د ميز له سره پيسې ټولې کړې، يوه سړي ته يې ددې لپاره ورغږ کړل، چې دوی ته ډوډۍ او شراب برابر کړي. خپله ووت او هغې کوټې ته لاړ چې ماکارين او خوشتيکوف په کې ناست وو.

اناتول په کوټه کې پر ولاړې غځېدلې څوکۍ څنگل وهلې وه، سر يې لاس کې نيولی و او په داسې حال کې چې په خيالو کې ډوب و، موسېده، تر شونډو لاندې يې نرم نرم څه ويل.

دولو خوف له بلې کوټې ورته راغږ کړ:

- راځه کوم شي وخوره، يو جام پورته کړه.

اناتول چې هماغه شان موسېده، ځواب ورکړ:

جگره او سوله

- نه، نه بې غواړم.

- ورشه بالاګا راغلی.

اناتول پاڅېد او خوږتون ته ورننوت، بالاګا، د درې آسيزه ګاډيو يو پېژندل شوی ګاډيوان و، چې له شپږو کالو راهيسې يې له دولو خوف او اناتول سره انډيوالي درلوده او په خپلو درې آسيزه ګاډيو يې ددوی ډېر خدمت کړی و. کله چې د اناتول غوندې د توفیر په ښارګوټي کې و، په وار وار سره هغه، ماښامي له هغه ځايه راسپور او سپېده داغ يې مسکو ته رارسولی او سبا شپه يې بېرته هلته رسولی دی. هغه په وار وار دولو خوف د هغه له پورورو ژغورلی و، په وار وار دغه ګاډيوان دغه دوه انډيوالان له جتانو او خپلو ملګرو نوجونو سره په ښار کې گرځولي وو... د دغو دواړو نه د هريو په ډېرو داسې پېښو او رسوايو خبر و، چې د هغه له امله کېدای شو، هغوی هريو سايبريا ته تبعيد کړای شي. هغوی به هم زياتره وخت هغه د خپلو عياشيو بندارونو ته راباله، جامونه به يې ورسره پورته کول، له جتانو سره به يې نڅاوې کولې او د هغوی په زرګونو رولونه به دده د لارې خرڅېدل. د هغوی په چوپړ کې هغه هر کال تر شلو واري پورې خپل ژوند له مرګ سره مخامخاوه، تر وهلو خوړلو پورې به يې د هغو ساتنه کوله، د هغو آسونو قيمت چې ده به د دغو دوو تنو په چوپړ کې له پېښو اچول، تر هغو پيسو زيات و، چې دوی به د بالاګا د چوپړ په بدل کې، هغه ته ورکاوه، خو ده ته هغوی گران وو. د هغو په ساعت کې تر ۱۷ ورستو پورې چټک تګ خوښېده. د هغه خوښېدل، چې د هغو په چوپړ کې خپلې ګاډۍ واړوي، ټکري يې کړي، له نورو ګاډيو نه مخکې شي او لکه باد هسې د مسکو کوڅې لاندې کړي. د هغه دا خوښېدل چې د باد په شان په چټکه ګاډيوانۍ کې د ده تر شا له ناستو نشه انډيوالانو نه دا خبرې واورې:

جگړه او سوله

- نور هم چټک، نور هم چټک، داسې چټک چې نور نو ناشوني وي. د هغه خوښېدل چې په لاره په کړاو روانو بزگرو ته متروکې ورواره کړي او په زړه کې ووايي، دا هم د رښتینو بادارانو له خوا.

اناتول او دولو خوف ته هم بالاګا ډېر گران و. هغه په ګاډ یواني کې د ښې استادۍ او هم له دې کبله چې د هغه هم څه خوښېدل چې ددوی خوښېدل. بالاګا، به له نورو مسافرینو سره مخکې له مخې پیسې، هر دوه ساعته پنځه ویشته روبله ټاکل، ده خپله به د هغو ګاډ یواني هم نه کوله، خپل زلمي ګاډ یوانان به یې ورلېږل، خو ددولو خوف او اناتول لپاره، چې ده هغوی د خپلو اربابانو په نامه نومول، تل خپله چمتو او و هېڅکله به یې د خپل چوپړ په بدل کې پیسې هم نه غوښتې. هغه به یوازې، په څو میاشتو کې یو وار کله چې د هغو د چوپړانو له لارې خبر شو، چې باداران یې پیسې لري، نو کوم سهار تر نشې وروسته به راغي، درناوی به یې وکړ، په ملا به خم شو او ویل به یې چې پیسو ته اړتیا لري. بادارانو به هم تل نازاوه. هغه ویل:

- پلارکه فیودرایوانو یچه! مرسته راسره وکړئ، یو روغ آس هم راپاتې نه دی، جیب مې تش دی، هر څه چې کولای شي هغه راسره وکړئ.

اناتول او دولو خوف به چې کله پیسې لرلې، زړه، دوه زره روبله به یې هغه ته ورکول. بالاګا کلیوال، د ژیر ډوله وینستو خاوند، سره بشره، په ځانګړي ډول څوربه غاړه، ټیټه ونه، پټه پزه درلوده او د اته ویشتنو کالو په منځ ځوان و چې ځلېدونکې وړې سترګې او وړه زړه یې لرله. هغه نرۍ شنه چپنه چې ورینمین استریې درلوده پر لاند پوښتین اغوستې وه.

هغه په لومړۍ کوټې کې، د ځړوند سپیڅلي شمایل په وړاندې

جگړه او سوله

ودرېد، پر ټټر او تندي يې د صليب کړنې وويستي، د دولو خوف پلو وړاندې ورغې او خپل کوچنی تورلاس يې هغه ته وروړاندې کړ، تر درناوي وروستې ته يې هغه ته وويل:

- فيودرايوانوويچ!

- ستړۍ مه شئ وروره! راشه، دا هم هغه.

د اناتول پلو ته چې همدا اوس، د رانتو توپه حال کې و، لاس وروړاندې کړ او وې ويل:

- جالتمابه سلام!

اناتول خپل لاسونه، د هغه په اوږو ورکېښودل او وې ويل:

- زه تاته گران يم او که نه؟ اوس د رښتني چوپړ وخت رارسېدلی، کوم آس دې راوستی دی؟ ها!

بالاگا ځواب ورکړ:

- هماغه چې ستا استازي ياد کړي وو، هماغه ياغي آسونه.

- نو غوږ شه بالاگا! که گاډۍ ياغي هم شي، پروا نه لري خوزه

غواړم، چې درې ساعتو کې موږ ورسوئ.

بالاگا سترگې کېښکودې او وې ويل:

- که ټوټه ټوټه شي، نو څنگه به ورسېږو؟

اناتول چې سترگې يې راوتلې وې، ناڅاپه چغه کړې:

- اوربوز به دې درمات کړم، ټوکې به نه کوي...

گاډيوان په خدا خدا ځواب ورکړ:

- څه ټوکې! ما تر اوسه پورې له خپل باداره څه سپمولی دی؟ تر

هغه چې آسونه ژوندي وي، زغلو به.

اناتول وويل:

- چې داسې ده، کېنه.

جگره او سوله

دولو خوف وويل:

- راځه كېنه، ښه شو.

- نه فيودرايوانو ويچه، همداسې ولاړ ښه يم.

اناتول وويل:

- راځه كېنه او جام پورته كړه.

يو لوی گيلاس ماديړ (يو ډول خورا ښه شراب) يې ورته واچول. د دغو شرابو په ليدو د گاډيو ان سترگې وځلېدې. هغه د نزاکت له مخې، وويل:

- نه، نه يې ځکم ولې وروسته يې په سرواړول او خپلې شونډې په هغه سره وريښمين د ستمال چې له خولې نه يې راويستلي و، پاكي او وويل:

- ښه جلالتمابه! څه وخت به خوځېږو؟

اناتول، ساعت ته وکتل او وويل:

- هوکې! همدا اوس.

- خوبالاگا! گوره چټک به ځي او په وخت به رسېږي، کنه؟

بالاگا وويل:

- هوکې، گوره چې څنگه ځو، که په خير لاړ شو، ولې به په خپل وخت نه رسېږو. گوره ستا خوياديري، چې توفير ته مې په اوو ساعتونو کې رسولې، يادېږي او کنه؟ اوس هم مه ډارېږه جلالتمابه! اناتول خپلې خاطرې وريادې کړې او ماکارين ته يې چې په مينه مينه يې ده ته کتل، وخنډل او وويل:

- پوهېږئ يو وار د حضرت مسيح په ميلاد کې له توفير نه راروان و، باور به دې رانه شي ماکار، موږ داسې چټک راتلو چې له ددوو گاډيو له سره همدا سې راوالتو.

جگړه او سوله

بالاګا دولو خوف ته وکتل او د غې کیسې ته یې دوام ورکړ:
- څه آسونه وو! دوه ځوان آسونه مې، د خپل قهري آس تر څنگ
تړلي وو، باور به ونه کړې، فیود را یوانو ویچه شپيته ورسته الوتل. د
هغو مخه نیول گرانه خبره وه، ساړه وه، لاسونه مې شنډ شوي وو. ورته
مې وویل، جالتمابه! راشه او جلو ونیسه، خپله یې د گاډۍ په
وروستي سیت کې ځان واچاوه. آسونه داسې یاغي شوي و، څه نور د
متروکو وهلو ته اړتیا نه لیدل کېده، آسونه خپله الوتل. هغوی په درې
ساعتو کې ورسېدل، مگر د کینې خوا آس له پنبو ولوېد.

۱۷

اناتول له کوتې ووت او خو د قیقې وروسته پوستین په غاړه د سپین زرو ملا وستني په ملا د سمور د پوست خولۍ لکه د زلمیانو په خبر د سر په یو څنگ اېښې وه، داسې چې د هغه له ښکلي خبرې سره یې سخت اړخ لگاوه، بېرته راستون شو، هیندارې ته یې وکتل او په هماغه حالت چې د هیندارې په وړاندې درېدلی و، د ډولو خوف په وړاندې ودرید، او د میو جامې یې پورته کړې.
اناتول وویل:

- ښه فديا! د خدای په امان! ستا له هر څه نه مننه، د خدای په امان!
په چرت کې لاړ، بیا یې ماکارین او نورو ته مخ وروړاوه او وې ویل:
- ښه ملگرو! زما د ځوانۍ یارانو! د خدای په امان...

که څه هم ټول له هغه سره روان وو، داسې برېښېده چې اناتول په دې توگه غواړي د خپلو انډیوالانو په وړاندې دغو خبرو ته پارونکي او لمسوونکي ښه ورکړي. هغه چې تېرو وړاندې ویستلی و او یوه پښه یې ښوروله، هره کلمه جلا او لوړه ویله.
هغه ویل:

جگړه او سوله

- ټول مو جامونه پورته کړئ، بالاګا ته هم، نور ملګرو او زما د ځوانۍ همزولو انډيوالانو، ما او تاسو ډېرې عياشۍ کړي، خوښۍ مو تېرې کړي او ژوند مو کړی دی، کنه؟ اوس نو خدای خبر دی چې بيا به مو څه وخت دیدن کېږي؟ زه بهرته روان یم، د تېر ژوند په یاد مو، د روغتيا په یاد مو، هورا! دا يې وویل او خپل جام يې وڅکه او هغه يې په ځمکه وويشت.

بالاګا، هم خپله جام وڅکه، شونې يې په دستمال پاکې کړې، او وې ويل:

- روغ اوسئ.

ماکارين چې سترګې يې له اوبسکو ډکې وې، له اناتول نه يې غېږ تاو کړه او وې ويل:

- اخ شهزاده، چې ستا دا بېلتون څومره راته گران او غمړلی دی. اناتول چغه کړل:

- ځی- چې څو، ځی- چې څو!

بالاګا، له کوټې نه وتونکي و، چې اناتول ورته وويل:

- نه، نه ودرېږه، دروازه پورې کړه، تر تګ نه مخکې لومړی بايد کېنو (روسان سفر ته له وتلو مخکې د وتلو په وروستې شېبه کې کېنې) هوکې، دغسې! دروازه يې وتړله او ټول کېناستل. خو شېبې وروسته، اناتول پاڅېد او وې ويل:

- اوس نو درځئ هلکانو! درځئ!

د اناتول جوزوف نوي چوپړ، کڅوړه او توره مې هغه ورکړل او ټول دالان ته ووتل.

دولوخوف وويل:

- پوستين دي چيری دی؟ های! ایګناتکا! لاړ شه ماترينه

جگړه او سوله

ماتويو فنا ته ورشه، پوستين ترې وغواړه او رايې وړه، هغه سترگې
کېنځو دې او زياته بې کره:

- ما اور بدلي دي، چې کله يوه نجلۍ تنبستوي، نجلۍ زړه نازړه
وي، له ډاره داسې وي لکه مړۍ. له کوره په هماغو کاليو کې راوړي،
چې په کور کې يې اغوندي. تا به لا څه ورته وييلې نه وي، او ښکې يې را
رونې وي، عذر او زاری وي، پلار جان او مور جانته ورياد پرې او
غواړي چې بېرته کورته ستنه شي... خو ته خپل پوستين له ځان سره
واخله، هغه ورواغونده، په گاډۍ کې يې کېنوه او د خدای په امان.
مينځې د گېډرې له پوستکي جوړ ښځينه پوستين راوړ.

هغه داسې چغه وکړه چې آواز يې په کوټو کې انگازه وکړه:

- بې عقله! ما در ته وويل چې د سمور له پوستکي جوړ پوستين
راوړه. تاتريشکا! د سمور د پوستکي.

يوې ښکلې، په ملا چنگې، ژېړ رنگې جټې، چې تورې ځلېدونکې
سترگې او تورې شين بخونۍ گرگوت څنې يې درلودې، ښکلې سور
شال يې په اوږو د سمور د پوستکي پوستين په لاس کوټې ته
راودانگل.

داسې برېښېده چې هغه له خپل باداره حيا کوي او د خپل پوستين
د لاسه ورکولو له امله خوابدي کېږي، خو بيا يې هم وويل:

- څه پروالئ، دازما پوستين واخلي، زړه مې نه پسې خوږېږي.

دولو خوف هغې ته ځواب ورنه کړ، پوستين يې واخيست او د
ماتروشکا پر اوږو يې ورواچوو او هغه يې ښه په کې تاو کړه... ټول په
دوو گاډيو کې ځای پر ځای شول...

بالاگا وپوښتل:

- چمتو ياستئ؟ د گاډۍ جلو يې تر مړوند تاو او چغه يې کړه:

جگړه او سوله

- درځی، او د نیکیتسکي پروا ته شپوه شول. په دې وخت کې یوازې د بالاګا او د هغه تر څنګ په ګاډۍ کې پر صندوق د ناست ځوان جغې چې آسونه یې له باد هسې زغلول، اورېدل کېدې. د مسکود ارباب په ډګر کې د دوی ګاډۍ د یوې بلې ګاډۍ سره ولګېده او د کوم شي د ماتېدو غږ واورېدل شو او ګاډۍ لکه باد هسې د ارباب په واک کې له سترګو پناه شوه. د پادنسدوات تر وهلو وروسته، دوی خپلې چټکتیا لږه کمه کړه، راوګرځېدل او آسونه د ستاریا کانیو شینۍ په څلور لاره کې ودرېدل.

هغه ځوان د بالاګا تر څنګ ناست و، د دې لپاره یې لاندې ودانګل چې د آسونو اوربوزونه ونیسي، خو په دې کې دولو خوف او اناتول لاد وخته پلي شوي او پر لار روان وو، کله چې د کورد دروازې خولې ته ورسېدل، دولو خوف شپلکې وواهه او له هغې ځوانه هم د شپلکي ځوابي غږ واورېدل شو او تر هغه وروسته یو مینځه راووته او وې ویل:

- راجی د ننه، کنه څوک به مو وويني.

هغې مینځې زیاته کړه:

- اوس انګر ته راننوزئ، وبه مو وويني.

دولو خوف د دروازې مخې ته ودرېد، اناتول مینځې پسې وځوځېد او انګر ته ننوت، د دیواله له څنګه تېر او پورته په زینو یې منډې کړې. د ماریا دیمتریوفنا خورب، چوپر ګفریل د اناتول تر مخې راپیدا شو او وې ویل:

- راجی، مهرباني وکړي اغلې ته!

دغه چوپر چې په خورب ځان د اناتول مخې ته خنډ شو په

غږ مېهاري وویل:

- مهرباني، اغلې ته!

جگړه او سوله

اناتول چې سا يې بنده بنده کېده، په پسهاري وپوښتل:

- کومه اغلې! ته څوک يې؟

- مهرباني وکړه، امر شوی، تاسو هغې ته بدرگه کړم.

دولو خوف چغه کړل:

- کور اگينه! خیانت شوی، غولول شوي یو، شاگرز! دولو خوف، له

هغې پنجرې سره چې درېدلی و، له څوکیدار سره لاس او گریوان و،

څوکیدار هڅه کوله، اناتول پسې هغه پنجره ټینګه کړې چې ترې تیر

شوی و. دولو خوف په خپل وروستي توان څوکیدار پورې وهه، د

تېستې په حال کې يې اناتول له لاسه راوښو، هغه يې له پنجرې

راووېست او دواړو د گاډۍ خواته وروځغاستل.

۱۸

ماريا ديمتريوفنا وليدل، چې سونيا په دهليز کې ژاړي، هغه يې دې ته اړ کړه چې هر څه دې ته ووايي. ناتاشا ته ليکل شوی يادښت ، دماريا ديمتريوفنا په لاس ورغی او له دغه يادښت سره يو ځای، د ناتاشې کوټې ته ورننوته.

هغې ناتاشا چې په حيرت، وچو او بې احساسه سترگو يې دې ته کتل، پورې وهله او ورته وويل:

- بې شرمې، بې حيا نجلۍ! غږېږئ به نه، نه غواړم هېڅ شی واورم. د هغې کوټه يې قفله کړه او چوپړانو ته يې سپارښتنه وکړه چې هر هغه څوک چې نن شپه دوی کره راځي، انگرې ته راننښتې او پرې يې نه ږدي چې بهر ته وتښتي. خپل چوپړ ته يې سپارښتنه وکړه چې هر څوک راځي، دې ته دې راوړي، خپله لاره، په مېلمستون کې کېناسته او د تښتوونکو راتگ ته سترگه په لارې شوه.

کله چې گوريل نومی چوپړ راغی او ماريا ديمتريوفنا ته يې خبر ورکړ چې تښتوونکي وتښتېدل، هغې تندې تريو او لاسونه يې تر شا

جگړه او سوله

غوټه کړل، ترډېرو پورې په کوټه گرځېده راگرځېده او په دې اړه يې فکر کاوه، چې څه وکړي. د ماښام او ه بجې وې چې لاس يې په جيب کې په کلۍ ولگېدې او د ناتاشې کوټې ته ورغله. سونيا په دالان کې ناسته او ژړل يې. هغه چې ساندو پسې اخېسې وه، په زارۍ زارۍ يې وويل:

- د خدای لپاره، هيله کوم پرې مه ږده چې ورشم.

ماريا ديمتريوفنا پرته له هغې چې ځواب ورکړي، دروازه خلاصه کړه او ورننوته. د خپل قهر د آرامولو لپاره يې په زړه کې وويل:

- بې شرمه، بې حيا، بې ننگه، زما په کور کې او دا رسوايۍ. په پلار مې يې زړه خوږېږي. که څه هم دا به گرانه خبره وي، خو ټولو ته سپارښتنه کوم چې په دې اړه څوک څه ونه وايي او گراف پوه نه شي. په ټينگو گامونو کوټې ته ورننوتله. ناتاشا پر کټ پرته وه، سري يې په منگلو کې مروړلې و او هېڅ نه ښورېده. هغه په هماغه حال پرته وه چې ماريا ديمتريوفنا هغه دلته قفل کړې او ترې وتلې وه.

ماريا ديمتريوفنا وويل:

- واه واه زيری دې راباندې! آفرين! زما په کور کې خپل لوند سره وعدې کوئ! ما به نه غولوی. دلته به دوکې او پېښې نه کوئ! هر هغه څه چې درته وایم په ځير به يې اورې. هغه يې له منگولو راوښوله او وې ويل:

- گوره غوږ ونيسه، هر څه چې وایم اورې به يې. تا د يوې بې حيا او سپين سترگې نجلۍ په شان ځان رسوا او بدنامه کړ، زه پوهېږم چې له تاسره څه وکړم. خو په پلار مې دې زړه سوځي.

ناتاشا، هماغه شان چې پرته وه. هېڅ بدلون په کې رانغې، خوله هغې نه د نه اورېدونکې ژړا او ساندو غږ احساسېده. ماري ديمتريوفنا سونيا ته مخ ورواړ او پر کټ د ناتاشې ترڅنگ

جگړه او سوله

کېناسته.

ماريا ديمتريوفنا په څېر او ډډ غږووېل:

- بختور و چې وتښتېد، خوزه يې پيدا کوم، ته اورې کنه، چې زه

څه وایم؟

خپل څېر او پنډ لاس يې د ناتاشا تر مخ لاندې کېښود او هغه يې خپلې خوا ته راوگرځاوه. ماريا ديمتريوفنا او سونيا د هغې د مخ په لیدو، حیرانې شوې، د هغې سترگې ځلېدونکو خوځای پرځای وچې ولاړې وې، شونډې سره ورغلې او چاودلې او غومبورې يې لوېدلې وو.

په غضب او کرکه يې د ماري ديمتريوفنا ځان وژغوره، خپله

پخوانۍ بڼه يې غوره کړه او وې ويل:

- پرې مې ږدئ... څه رانه غواړئ، غواړم مړه شم.

ماريا ديمتريوفنا وويل:

- ناتاشا زه د تا خير غواړم، غواړې وېده شئ، وېده شه، همداسې

وغځېږه، زه به لاس هم درنه وړم، خو خبرې مې واوره... نور زه نه وایم چې ته گنهکاره او ملامته يې. ته خپله پوهېږئ، خو خبره په دې کې ده چې سبا دې پلار راځي، هغه ته څه ووايو؟ د هغه ځان بيا له سلگيو نه په رېږدېدو شو.

- ټول خبرې، پلار دې، ورور دې، کوژدنی دې.

ناتاشا چغې کړې:

- نو، هغه خبرې، زه کوژدنی نه لرم، ما هغه ته ځواب ورکړ.

ماريا ديمتريوفنا دوام ورکړ:

- په هر حال هغوی خبرې، ته فکر کوې هغه دا خبره همداسې

پرېږدي؟ گوره، هغه خو پلار دی، زه هغه ښه پېژنم، هغه به اناتول،

جگړه او سوله

د وئيل ته راوغواړي، دا به بيا ښه کار وي که څنگه؟
ناتاشا له کټه لږ راکړه غوندې شوه، له کرکې نه په ډک غلچک يې
ماريا ديمتريوفنا ته وکتل او چغه يې کړل:
- پرې مه ږدئ! ستاسو بې زما په ژوند څه؟ ولې؟ ولې مو زما په
ژوند کې لاس وواهه؟ چا تاسو نه ددې کار غوښتنه کړې وه؟
ماريا ديمتريوفنا له قهره ډکه چغه وکړه:
- تا څه غوښتل، څه شوي وای؟ په تا چا بنديز لگولی و، که
څنگه؟ څوک کور ته د هغه د راتگ خنډ شوي وو؟ ولې هغه غوښتل چې
تا د کومې نوم ورکې جتې په شان يوسي؟ ښه دا يې وږې او تېستولې،
نو ته څه فکر کوي، هغه به يې پيدا کړي نه و؟ ستا پلار، ورور او
کوژدنی؟ هغه سپک، بې ننگه، پوهېږئ، پوه شوې او کنه؟
ناتاشا چې لږ را پورته غوندې شوه چغې کړل:
- هغه تر ټولو تاسو نه غوره دی، که تاسو د هغه خنډ شوي نه وای...
اخ، لويه خدايه! دا څه شي دي؟ سونيا تا ته وایم دا څه کېږي؟ ووزئ،
رانه ووزئ!

هغې داسې ساندې وهلې، داسې د ناهیلۍ، د داسې خلکو په څېر
يې ژړل، چې يوازې خپله د خپل کړو په پایله پوهېږي. ماريا
ديمتريوفنا بيا څه ويل پيل کړل، خو ناتاشې پر هغو ورچغې کړې!
ووزئ، ووزئ، تاسو ټول له ما نه کرکه لري، او زما سپکاوي کوي او
ځان يې بېرته په کټ کې وارتېږه.

ماريا ديمتريوفنا لا تر يوې مودې پورې هغې ته ددې لپاره
نصيحت کاوه چې ناتاشا په دې ډاډه کړي چې دا پېښه يې له پلاره پټه
کړي او هېڅوک په هېڅ شي خبر نه شي. ددې لپاره بايد په خپله ناتاشا
هر څه هېر کړي او هېڅ چا ته څه ونه وايي. ناتاشا، ځواب نه وایه هغې

جگړه او سوله

نورې سلگۍ نه وهلې او نه يې ژړل، خو له سره تر پښو پورې رېږدېده. مارياديمتريوفنا د هغې تر سر لاندې، سروېږدي کېښود، دوه کمپلې يې پرې ورواچولې او په خپله يې يوزيتون گل ورته راوړ، خو ناتاشې هغې ته پاملرنه ونه کړه.

ماريا په دې خيال چې هغه وېده ده، له کوتې نه د وتلو په وخت کې وويل:

- پرېږده چې وېده شي. خو ناتاشا وېده نه وه. رنگ يې الوتې او سترگې يې رډې رډې وتلې وې. هغه شپه تر سهاره وينښه پاتې شوه. له سونيا سره هم چې څو ځله يې د کټ سر ته راغله ونه غږېده.

له وعدې سره سم، بله ورځ سهار د وخته، گراف ايليا اندرېويچ چې د مسکو څنډو ته تللی و، راستون شو. هغه خورا خوشاله و او د مسکو د څنډو جايدادونه يې په ښه بيعه خرڅ شوي و او نور هېڅ شي په مسکو کې د هغه د پای ته کېدو اوله گرافيني سره چې په زړه کې د هغې د ليدو لېوالتيا پسې اخېستې و، د ديدن څنډ کېدای نه شو.

ماريا ديمتريوفنا چې هغه وليد، سمدلاسه يې ورته وويل، چې ناتاشا پرون سخته ناروغه شوې، دې ډاکټر ورته راغونښتې او نن يې روغتيا ښه ده. ناتاشا نن سهار له خپلې کوتې راونه وتله. شونې يې و چې او چاودېدلې او سترگې يې لوېدلې وې. هغه د کړکۍ خوا ته ناسته وه او په ځير ځير يې په کوڅو کې تېرېدونکو خلکو ته کتل. کله به چې يې څوک کوتې ته راننوتل، په تلوار به يې مخ ورواړاوه. داسې بريښېدل چې کوم خبر يا ليک ته سترگې په لاره وه.

کله چې گراف، د هغې کوتې ته ورننوت، هغه په خورا گېڼۍ د هغه د نارينه گامونو غږ ته غوږ شوه او د هغې پر څپرې بيا هماغه پخوانۍ سره څپه او د کرکې نښې راخوږې شوې. آن د پلار په ليدو هم له ځايه هم

جگړه او سوله

پورته نه شوه! گراف وپوښتل:

- څه درشوي دي زما ښا پېړۍ؟ ناروغه يې؟

ناتاشا چوپه شوه، خو وروسته يې وويل:

- هو کې ناروغه يم.

گراف په خواشيني دهغې د داسې مات او ژوبل شوي حالت پوښتنه وکړه او وې ويل په کوژدنۍ خوبه به يې څه نه وي شوي. هغې ډاډ ورکړ چې هېڅ پېښه نه ده شوې او هيله وکړه چې بې غمه وي او نارامه نه شي.

ماري ديمتريوفنا هم د ناتاشې د خبرو ملگرتيا وکړه او وې ويل چې له ناروغۍ پرته بل څه پېښ شوي نه دي.

گراف ته د ناتاشې دغه ناروغۍ خورا بل ډول وېرېښېده، د لور په پرېښانۍ، د سونيا او مارينا ديمتريوفنا په خواشينو خبرو کې يې له ورايه ليدل، چې څه کومه بده پېښه پېښه شوې ده. خو دهغه لپاره ددې گرانې لور ته د داسې يوې پېښې پېښېدل، چې د بې ننگۍ او بې شرمۍ سبب شي، آن په تصور کې هم وحشتناکه وه، هغه ته خپله خوشالي او آرامي داسې گران وه، چې له نورو پوښتنو نه تېر شو او ځان يې خپله په دې ډاډه کړ، چې هېڅ ځانگړي څه نه دي پېښ شوي او کلي ته تگ به يوازې د خپلې لور د ناروغۍ له امله وځنډوي.

۱۹

پېیر مسکو ته د خپلې ښځې ایلن تر راتگه وروسته، هڅه کوله چې ددې لپاره کومې خوا ته مخه کړي چې له هغې سره یې دیدن ونه شي. مسکو ته د رستوف د کورنۍ تر راتگ نه وروسته، د هغه اغېز له امله چې ناتاشا په ده کړې و، دی یې دې ته اړ کړی و، چې د خپل تکل په لاس ته راوړلو کې تلوار وکړي. هغه د یوسف الکساندروویچ کونډې ته چې د توفیر په ښار کې اوسېده، ددې لپاره ورغی چې هغې ژبه کړې وه، د خپل خدای ښېلي مېړه سندونه ده ته ورکړي.

پېیر چې کله له توفیر نه مسکو ته راستون شو، هغه ته یې د ماریا دیمتریوفنا هغه لیک سره ورکړ چې په هغه کې یې له ده نه هیله کړې وه چې د اندرې بالکونسکي او د هغې د ناوې په هکله د یو مهم کار لپاره ددې کره ورشي. پېیر هڅه کوله چې له ناتاشا سره یې هم دیدن ونه شي. هغه ته داسې برېښېده چې د ناتاشې په وړاندې د هغه احساسات تر هغه څه نه، چې یو ښځې لرونکی سړی یې د خپل ملگري د ناوې په وړاندې لري، زیات او پیاوړي دي، خو د برخلیک چارو هغه دواړو په

جگړه او سوله

يو ډول نه يو ډول سره مخامخول.

کله چې يې مارياديمتريوفنا کورته د تگ لپاره جامې اغوستې،
له ځان سره يې چرت واهه او ويل يې:

دا څه پېښ شوي؟ او دا بيا ما پورې څه اړه لري؟ ژر تر ژره به سردار
اندرې راغلی وای، له هغې سره به يې واده کړی وای...

د توفیراسکایا په کوڅه کې يو آشنا غږ، غږ پسې وکړ:

- پېيره! دېر وخت کېږي چې راغلي یئ؟

پېیر سر پورته کړ، اناتول يې وليد چې له خپل دايمي ملگري
ماکارین سره په داسې يوه گاډۍ کې چې دوو خړو آسونو کښوله،
ناست وو، خورا چټک روان وو، هره خوا يې د واورو غونډه کي وارول.
اناتول د پوځيانو په شان ځانښودونکی او نيغ ناست و او سري يې لږ
مخې خواته خم کړی و. زنه يې لږ شاتتې د پوستين په غاړه کې پټه کړې
وه. څېره يې تکه سره او خوشاله وه او خپله په ښو سينگار شوې خولۍ.
يې داسې کړه اېښې وه چې غوړې شوي څنې يې چې د وارو دانې پرې
پرتې وې، له ورايه ښکارېدې.

پېیر په هغه رخه کوله او په زړه کې يې ويل:

- رښتيا هم دا يو رښتینی هوښيار دی! د ژوند د اوسنۍ شېبې له
خوند پرته بل هېڅ نه وينی. ددې شېبې له خوند نه پرته بل خيال نه لري،
نوله همدې کبله تل خوښ او خوشاله دی. چمتو یم، خپل هر څه لرم ور
کړم، چې همدا سې شم.

په دهليز کې چې چوپړ د پېیر له اوږونه پوستين اخیست ورته وې
ويل چې مارياديمتريوفنا هيله کړې وه چې دهغې د خوب کوټې ته
تاسو بدرگه کړو.

پېیر همدا چې د صالون دروازه خلاصه کړه وې لیدل، چې ناتاشا د

جگره او سوله

کړکۍ خوا ته ناسته ده. رنگ الوتي، غومبوري يې لوېدلي او خپله په قهر ده. پېپر ته يې وکتل، سترگې يې برنډې کړې او په خورا غمېرلې بڼه له تالار نه ووت.

پېپر چې ماري ا ديمتريوفنا ته ورسېد، وې پوښتل: څه خبره ده؟
ماري ا ديمتريوفنا ځواب ورکړ:

- ښه خبره ده! اته پنځوس کاله مې ژوند کړی دی، خو داسې رسوايي مې ليدلې نه وه.

وروسته له هغه چې له پېپره يې قسم واخېست چې دغه اورېدل شوې خبرې به هېڅکله هېڅ چا ته نه وايي، ماري ا ديمتريوفنا هغه ته وويل چې ناتاشا د موراو پلار له مشورې پرته خپل کوژدني ته ځواب ورکړي. هغې ورته وويل چې ددې ځواب علت اناتول کوراگين و. هغه کوراگين چې د پېپر ښځې له ناتاشې سره د هغه پېژندگلوي کړې وه او ناتاشا غوښتل، هغه وخت چې پلار يې نه يې، له هغه سره وتښتي او په پټه واده سره وکړي.

پېپر اوږدې پورته نيولې وې او د هغو خبرو له اورېدو خوله وازه پاتې وه چې ماري ا ديمتريوفنا ورته کولې، هغه داسې څه اورېدل چې باور يې نه پرې راته. د هغه باور نه راته چې څنگه کېدای شو، د سردار اندرې کوژدني، مهربانې ناتاشا رستوفې چې بې اندازې هغه ته گرانه وه، دغه بې عقل اناتول چې واده يې هم درلود، (پېپر د اناتول له پټ واده نه خبر و) تر بالکونسکي نه غوره وگڼي او داسې پرې مينه او د هغه لېواله شي او له هغه سره وتښتي؟ پېپر نه په دې پوهېده او نه يې تصور کولای شو. هغه ښکلی تصور چې ده، د ناتاشې له ماشومتوبه په خپل خيال کې انځور کړی و، د هغې سپکې او سخت زړې نجلۍ له نوي تصوير سره نه جوړېده چې اوس ماري ا ديمتريوفنا ورته انځور کړه.

جگړه او سوله

پېر ته خپله ښځه (ایلن) وریاده شوه. هغه په زړه کې وویل، دوی ټول له یوې ډلې نه دي! او خیال ته ورغلل، چې یوازې دی نه دی، چې له داسې یوې ناپاکې سپکې ښځې سره یوځای کېدل یې په برخه شوي دي... هغه په دې نه پوهېده چې د ناتاشا روح له شرم نه خوتېږي او دا ددې گناه نه وه چې د هغې بشري آرامه کراري خپله کړې وه.

پېر د ماریا دیمتریوفنا د خبرو په اورېدو وویل:
- ولې؟ هغه څنگه کولای شي واده وکړي، هغه خو بله ښځه لري، واده نه شي کولای.

ماریا دیمتریوفنا وویل:

- سپکه، سپکه، دا دې لا بله سپکه! دم په دم نوي گلان راغورېږي. عجیب ښه ځوان دی. دا سپک. دې بلې ته یې ووايه، هغه یې لا سترگه په لاره ده. دا دوه ورځې کېږي چې لارې ته گوري.

ماریا دیمتریوفنا چې له پېر نه د اناتول د ښځې ټول حال واورېد، په ښکندلو ښکندلو یې خپل زړه تش کړ او هغه ته یې وویل چې د څه لپاره یې راغونښتی و. هغې وویل چې دا ډارېده چې هر شېبه دا شونې ده چې گراف او بالکونسکي راوړسېږي او له دغې پېښې نه چې دې یې د پټولو هڅه کوله، خبر شي، هر ورو به اناتول ته بلنه ورکړي، چې په دوئیل کې یې سره سپینه کړي. نو له دې کبله یې له پېر نه وغوښتل، چې له خپل اوښي (اناتول) نه وغواړي له مسکونه ووږي. پېر چې سردار اندرې او گراف ته د ورپېښ گواښ په گواښ پوه شو، ژبه یې وکړه چې د ماریا دیمتریوفنا دغه هیله تر سره کړي. ماریا دیمتریوفنا چې خپل زړه ورته تش کړ، پېر یې د هر کلو کوتې ته بدرگه کړ او ورته وې ویل:

- گوره پام کوه چې گراف له هېڅ څه خبر نه دی او نه یې هم داسې

جگړه او سوله

وښيي چې له کوم څه نه خبر يې. او زه به اوس ناتاشې ته ورشم او ورته وېه وایم، چې هسې تش انتظار مه باسه، هو، که دې خوبه وي کولای شې، غرمه له موږ سره پاتې شې.

پېیر له زاړه گراف سره ولیدل، هغه خورا پریشانې او خواشینی برېښېده. هغه ورځ سهار ناتاشا هغه ته ويلي و چې له بالکونسکي سره خپل اړيکي شلولي او ځواب يې ورکړی دی. گراف پېیر ته وويل:

- څه بدمرغي ده، لویه بدمرغي! له دې بې موره نجونو سره په څه بدمرغۍ اخته شوي يم. پوهېږئ دلته له راتگ نه ډېر پېښمانه يم. غواړم له تا سره په سپینه وغږېږم. تا به هم اورېدلي وي؟ پرته له هغه چې له چا سره مشوره وکړي، خپل کوژدنۍ ته يې ځواب ورکړي، که څه هم هېڅکله زما دې واده ته خوبه نه وه، خو بیا هم سردار اندرې بد ځوان نه دی، په هر حال هغه د پلار له خوبې پرته دا کار کړی و. د پلار له خوبې پرته کار، ښه پای نه لري. ناتاشا هم بې کوژدنې نه پاتېږي. خو پر دې بولې ډېره موده تېره شوې وه. او بیا يې هم د مور او پلار له خوبې پرته دا کار کړي او هغه ته يې ځواب ورکړی دی. اوس ناروغه پرته ده او خدای خبر چې څه پرې شوي دي. ښاغلیه گرافه! حال ډېر خرابه دی. د بې موره نجلۍ ساتنه خورا گران کار دی... پېیر لیدل چې گراف خورا پریشانې ده. هڅه يې وکړه چې خبرې بل پلو بوزي، خو گراف به بیرته د خپل غم کیسه راپیل کړه. سونیا په خورا خواشینی د هرکلو کوټې ته راننوته، او وې ويل:

- د ناتاشا ناروغي خورا کړکېچنه ده، هغه په خپلې کوټې کې ده، که ستاسو خوبه وي، هغه ستاسو د لیدو هیله لري. ماریا دیمتریوفنا له هغې سره ده، هغه هم هیله لري چې تاسې هلته ورشي.

جگړه او سوله

گراف پېیر ته وویل:

- هو کې رښتیا تاسو خو هم له بالکونسکي سره نېرېدې ملګرتیا لرئ، هرومرو ناتاشا غواړي هغه ته کوم زیري ولېږي. آه خدایه، څنگه هر شي ښه و، خپلې منګلويې په خپلو سپینو څڼو کې خښې کړې او له تالار ووت.

ماریا دیمتریوفنا ناتاشا په دې خبره کړې وه چې اناتول ښځه لري، خو ناتاشا په هېڅ ډول د هغې خبره نه منله او هیله یې کړې وه چې پېیر دې ته رښتیا ووايي. دغه خبره پېیر ته هغه وخت سونیا کړې وه چې هغه د هغې پلو ورروان و.

ناتاشا چې رنګ یې الوتې و، په خورا حیرانه او جدي بڼه د ماریا دیمتریوفنا تر څنګ ناسته وه، د هغې ځلېدونکې ټیټې نیولې سترګې لا د دروازې په خوله کې په پېیر ورو لګېدې او په پوښتنیزه توګه یې هغه ته وکتل. هغه، نه ورته و موسېده او نه یې سر ورته وښور او، خو همداسې په ځیر او پرله پسې یې په سترګو کې له هغه نه و پوښتل: - ایا دی د اناتول ملګري دی، که د نورو په شان هغه ته په بده سترګه ګوري؟ خورا ښکاره ده چې خپله د پېیر شته والی یې نه احساساوه.

ماریا دیمتریوفنا چې پېیر ته اشاره کوله، ناتاشې ته وویل: - هغه په هر څه پوهېږي، پرېږده چې درته ووايي، چې ما رښتیا ویلي که درواغ؟

ناتاشا لکه ویشتل شوی له پښو پاتې ځناور، چې د ښکاریانو او تازیانو رانېرېدې کېدل یې لیدل، کله یوه او کله بل ته کتل. پېیر چې پر هغې یې سخت زړه خوړېده، سترګې یې ښکته و اچولې او له هغه شهادت نه چې له ده نه غوښتل شوی و له کرکې سره سره

جگړه او سوله

وويل:

- تتاليا ايليچنا ددې خبرې رښتيا او نه رښتيا بايد ستا لپاره يو
شان وي ځكه...

- نو دا رښتيا نه ده چې هغه ښځه لري؟

- ولې؟ رښتيا ده.

بيا يې وپوښتل: ښځه يې لرله؟ له پخوانه؟ قسم وخوره!

او پېپر قسم وخوړ، چې له پخوا نه يې ښځه لرله.

ناتاشا په تلوار وپوښتل:

- هغه لا په مسكو كې دى؟

- هو كې، په مسكو كې دى. دا نيم ساعت مخكې مې وليد.

داسې برېښېده چې نور نو هغې د خبرو توان نه درلود او لاس يې په

دې نښه وښور او ه چې يوازې يې پرېږدئ.

۲۰

پېیر غرمڼۍ ته پاتې نه شو او سمدلاسه له کوتې نه ووت او لاړ. هغه په دې هیله ښار ته لاړ چې کور اګین ولټوي. د هغه د پیدا کولو په خیال کې و. په همدا خیال یې ټوله وینه په زړه کې داسې را اېشېدله، چې اوس سا اېستل یې هم له ستونزو سره مخامخېدل. هغه یې هر ځای ولټاوه، په غونډیو کې له جټانو سره، په کومونو (په مسکو کې د ساعتېری یو ځای و) کې، هېڅ ځای نه و. پېیر بیا کلوب ته لاړ. په کلوب کې هر څه په خپل حال روان و. هغه مېلمانه چې د غرمڼۍ لپاره راغلي وو، ډله ډله ناست اوله پېیر سره یې روغبړ وکړ. هغوی د ښاري ژوند په اړه غږېدل. هغه چوپړ چې ده ته یې هر کلی ووايه، نه یوازې د هغه انډیو الان پېژندل، بلکې د هغو له عاداتو سره هم آشنا و، ورته وویل چې ده ته په واره خوړنتون کې میز چمتو دی، شهزاده زاخارویچ په کتابتون کې دی او پاول تیموفیویچ لا راغلی نه دی. د پېیر یوه آشنا د خبرو اترو په لړ کې له هغه نه وپوښتل چې د کور اګین له خوا د ناتاشا رستوفی د تنبېدلو په اړه چې اوس یې په ټول ښار کې آوازې خوري

جگړه او سوله

دي، څه اورېدلي او کنه؟ دا آوازې رښتيا دي که هسې آوازې دي؟ پېير وخنډل او وې ويل:

- دا هستې تشې ملنډې دي، ځکه دی همدا اوس د رستوف په کور کې و. کراره کراري وه.

هغه له ټولو نه د اناتول پوښتنه کوله، يوه وويل چې لا راغلی نه دی، بل بيا وويل چې نن به غرمی ته راشي. پېير په حيرانتيا سره دغو آرامو او آسوده خيالو، خلکوته چې د ده په گوگل کې له تېرېدونکي توفان نه خبر نه و، کتل. هغه د کلوب په ټولو سالونونو کې وگرځېد، ودرېد چې ټول راټول شي، له اناتول نه پرته ټول راغلل، دی هم نور انتظار نه شو او پرته له هغه چې ډوډۍ وځوري، کورته لاړ.

اناتول چې دی يې په لټولو بوخت و، دغه ورځ غرمه د دولو خوف سره غرمی کوله او دوی په دې اړه غږېدل، چې د دغې ورپېښې بدنامۍ غم څنگه وځوري. د هغه په اند ددې کار لپاره بايد هرومرو ناتاشا وگوري. ماښام هغه ددې لپاره د خور کره (د پېير ښځه ايلن) ورغې، چې په دې اړه له هغې سره وغږېږي، چې څنگه او له کومې لارې ناتاشې سره د ده کتنه وشي. کله چې د ټول ښار د بې ثمره لټولو نه وروسته پېير بېرته کورته راوړسېد، د هغه يو چوپړ ده ته خبر ورکړ، چې شهزاده اناتول واسيلوويچ له گرافيني ايلن سره د هرکلو په سالون کې ناست دي. د هرکلو په سالون کې د مېلمنو گڼه گوڼه وه.

پېير چې مسکو ته له راتگ نه وروسته خپله ښځه (په دې شېبه کې له بل هر چا نه زيات، هغه له خپلې ښځې ايلن نه کرکه کوله) ليدلې نه وه، بې له هغه چې له هغه سره سلام او روغبړ وکړي، سالون ته تر ننوتلو وروسته يې اناتول وليد او مخامخ هغه ته ورغې. گرافينه ايلن د خپل مېړه خواته راغله او وې ويل:

جگړه او سوله

- آه! پييره! ته پوهېږئ چې اناتول له څه ستونزو سره لاس او گريوان دی؟

خو همدا چې د خپل مېړه بنسکته سر، له قهره ډکې ځلېدونکې سترگې، د هغه ټينگ ټينگ گامونه، او له لېوښتوب نه ډکه پياوړتيا يعنې هغه څه چې دې په هغه کې له دولو خوف سره د دوئيل په وخت کې ليدلي وو، وليدل، ځای پر ځای ودرېده.

پيیر خپلې بسځې ته وويل:

- هر چېرې چې ته يې، هلته شراو رسوايې شته

بيا يې اناتول ته مخ وروړ او په فرانسوي ژبه يې ورته وويل:

- اناتول، درځه درځه، زه غواړم درسره وغږېږم.

اناتول خورته وکتل، په نرمه غاړه پاڅېد او چمتو شو چې پيیر

پسې وخوځېږي.

پيیر هغه له لاسه راونيو، ځانته يې راکش کړ او له صالون نه ووتل.

ايلن په ټيټ آواز وويل:

- که ځانته اجازه ورکړئ چې زما په مېلمستون کې... خو پيیر پرته

له هغه چې د هغې ځواب ووايي، له مېلمستون نه ووت.

اناتول، په خپله عادي بڼه، لکه د ځان ستاينکو زلميانو په شان

هغه پسې روان و، خو د هغه په څېره کې د ناآرامۍ نښې له ورايه

څرگندې وې.

کله چې پيیر خپل دفتر ته ننوت، دروازه يې قفل کړه، پرته له هغه

چې اناتول ته وگوري، هغه ته يې وويل:

- تاسو گرافينې رستوفې ته وعده ورکړې چې واده ورسره وکړئ؟

د هغې د تېښتولو تکل مو کړی و؟

اناتول په فرانسوي ژبه (هغوی تل په فرانسوي غږېدل) وويل:

جگړه او سوله

- زما گرانه! زه ځان اړ نه گڼم، هغو پوښتنو ته چې په داسې ترڅه ژبه له مانه کېږي، ځوابونه ووايم.

د پېير بشره چې لا د مخه رنگ ترې الوتی و، په لېوني غضب کې ډوبه شوه. هغه اناتول په خپلو شډلو لاسونو د دریشۍ له گريوان نه راونيو او تر هغه يې له يوې خوا نه بلې خواته خواوه، چې په څېره کې يې د ډار او وحشت نښې راڅرگندې شوې. پېير تکرار کړه:

- درته مې وويل، غواړم درسره وغږېږم...
اناتول چې د گريوان په شليدلې څوړنډې تنۍ لاس واوه، وويل:
- حماقت دی، وايه څه وايئ، خبره دې وکړه.
پېير وويل:

- ته لچک او سپک انسان يې، نه پوهېږم څه شي زما مخه نيسي او ستا د سرد چټېدو له خونده مې بې برخې کوي (هغه د ميز له سره د کاغذونو درنه دوسيه راپورته او تر گواښه وروسته يې سمدلاسه بېرته کېښوده) هغه زياته کړه:

- وعده مو ورکړې وه چې واده ورسره وکړئ؟
- ما، ما، ما فکر نه کاوه، چې... ما هېڅکله وعده نه وه ورکړې،
ځکه چې...

پېير د هغه خبرې پرې کړې، وروړاندې شو او تکراره يې کړه:

- د هغې ليک تا سره شته؟ تا سره يې ليک شته؟
اناتول هغه ته وکتل، سمدلاسه يې لاس پر جيب ومانډه او يو کاغذ يې راوويست.

پېير هغه ته ورکې شوی ليک واخېست، ميز يې لږ پورې واوه او په کټ ډوله څوکۍ کې يې ډډه ولگوله په دې وخت کې وليدل چې اناتول

جگړه او سوله

په يوې ځانگړې خوځېدله ډار سره پټ کړ، هغه ته يې وويل:

- زه هېڅ نه درسره کوم، ډار پرې مه!

بيا يې په داسې يو ژبې چې گواکې له ځان سره لوست تکراروي، وويل:

- لومړي ليکونه... دويم... تر يوې شېبې چوپيتيا نه وروسته، هغه بيا دوام ورکړ. بيا پاڅېد او په گرځېدو شو. دويم تاسو بايد له مسکو نه ووزي.

- نو زه څنگه کولې شم...

- درېيم دا چې، پېر پرته له هغې چې د هغه خبرې واورې، دوام ورکړ: تاسو بايد هېڅکله د هغه څه په اړه چې د تاسو او گرافينې ناتاشا تر منځ تېر شوي دي، يوه کلمه هم هېڅ چېرې او هېڅ چا ته ونه وايئ. البته زه پوهېږم، ستا د ژبې مخه نيولې نه شم، خو که لږ تر لږه که ستا په وجدان کې د رښتيا يو سپڅلې هم پيدا شي...

پېر چوپه خوله، څو ځله په کوټه کې ښکته پورته لاړ.

اناتول په تريو تندي د ميز شاته ناست او خپلې شونډې يې ژوولې.

پېر وويل:

- تاسو نه شي کولای پوه نه شئ، چې بالاخره ستاسو له خوښې پرته هم نور خلک د نیکمرغۍ او آرامۍ حق لري، تاسو نه شي کولای پوه نه شي چې په خپلې يوې شېبې خوشالۍ د نورو ټول ژوند بربادوی. تاسو خپلې عیاشۍ، له داسې ښځو سره وکړئ، لکه زما د ښځې په شان ښځو سره، هغوی پوهېږي چې تاسو له هغو څه غواړئ. هغوی ستاسو د عیاشي او بې لاري لپاره پوره په هماغه شان بې لاری اخته دي، لکه تاسو چې اخته یاست، خویوې نجلۍ ته د واده وعده ورکول، د هغې غولول او بیا د هغې تښتول... څنگه نه پوهېږئ، چې ستاسو دغه کار د

جگړه او سوله

يوه بوډا او يا يو ماشوم وهلو او زورولو ته ورته دی.
پېير چوپ شو، اناتول ته يې وکتل، اناتول ته دهغه کتلو، نور د
قهر نه بلکې پوښتنيزه بڼه پيدا کړې وه.
خومره به چې د پېير قهر او خواشيني سر بډه، په هماغه اندازه به د
اناتول زړورتيا زياتېدلې، هغه وويل:

- پوهېږئ، په دې نه پوهېږم، نه پوهېږم او نه غواړم پوه شم.
هغه چې لاندنۍ ژامه يې رېږدېده، پرته له هغه چې پېير ته وگوري،
دوام ورکړ:

- پوهېږئ ماته څه وويل، تاسو ما ته داسې خبرې، لکه سپک،
لچک او دې ته ورته نورې وويل، هغه څه مو وويل چې زه د يوه درانه
او مخور انسان په توگه هېڅ چا ته اجازه نه ورکوم، چې ما ته يې
ووايي.

پېير په حيرت هغه ته کتل، خو دا توان يې نه درلود، چې هغه له ده
نه څه غواړي.

اناتول دوام ورکړ:

- که څه هم موږ يوازې و او ستا خبرې چا وانه وربدې، خو زه نه شم
کولای...

پېير له ملنډو نه په ډکه ژبه وويل:

پوه نه شوم، تاسو له ما نه څه غواړئ؟

- که غواړئ چې زه ستاسو هيله تر سره کړم، لږ تر لږه خپلې دا خبرې
بېرته واخلي، څنگه؟

پېير وويل: خپلې خبرې، خپلې خبرې بېرته اخلم، او هيله کوم چې
ما وېښئ!

پېير د هغه شليدلې تنۍ ته وکتل او زياته يې کړه:

جگړه او سوله

- که سفر لپاره مو پیسې په کار وي.

اناتول وخنډل.

پېیر د اناتول، له ډار او ملنډو گډې خندا نه چې ده په وار، هغه

خپله ښځه همدا سې لیدلې وه، بېرته په غضب شو او وې ویل:

- څه سپکه او بې رحمه خټه ده.

دا یې وویل او له کوتې نه ووت.

او بله ورځ اناتول د پېترزبورگ پلو و خوځېد.

۲۱

پېير، ماري ديمتريوفنا ته ورغې چې د هغې هيلې د سرته رسېدو نه يې خبره کړې، چې کور اگين بايد له مسکونه وشړل شي. ټول کور په ويره او گېڼۍ کې خپې وهلې. ناتاشا ډېره ناروغه وه، ماري ديمتريوفنا په پټه پېير ته خبر ورکړ، چې کله پرون شپه ناتاشا د اناتول له بڼځې خبره شوه، د هغو درملو (د موږک د وژلو دوا) په خولو چې په پټه يې پيدا کړي وو، د ځان وژنې هڅه کړې ده. هغې درمل لږ خوړلي او بيا ډاره شوې ده، سونيا يې راوينه کړې ده او ورته ويلې دي چې څه يې کړي دي، خو په هر حال اوس خورا ناتوانه ده او کلي ته د هغې د لېږلو تصور هم نه شي کېدای. نو ځکه يې يو څوک لېږلي چې د هغې مور مشره گرافينه مسکونه راولي. پېير وليدل، چې گراف ډېر غمجن او سونيا په ژړا ژړا ژاړي، خو ناتاشا يې ونه شوه ليدلای.

پېير هغه ورځ په کلوب کې غرمۍ و خوړه او اورېدل يې چې هر پلو، د کور اگين له خوا د ناتاشا رستوفې د تېستولو کيسې او خبرې روانې دي. هغه په ټينگار دغه آوازې ناسمې بللې او ويل يې چې رښتيا

جگړه او سوله

خبره دا ده چې اوبښي يې د ناتاشا ريباري کړې ده او هغه يې نه ده ورکړې. پيپر دا خپله دنده بلله چې دغه خبره پټه وساتي او د رستوف د کورنۍ پټ او عزت بېرته پر ځای کړي.

هغه، په خورا تلوسې د سردار اندرې رارسېدو ته سترگې په لاره و او هره ورځ به د هغه په اړه د نويو خبرونو د لاس ته راوړلو لپاره د زاپه سردار کورته ورته.

سردار نیکولای اندرېوويچ د پېغلې بوري يې له لارې د ښار له ټولو آوازو خبرېده او هغه لیک يې چې ناتاشې په هغه کې له سردار اندرې سره د خپلو اړيکو د شلولو خبر ورکړی و، لوستی و. هغه ترورځني ژوند خوشاله برېښېده او په بې حوصلگۍ يې د زوی د راتگ لاره خاړله.

له مسکوه د اناتول د تگ نه خو ورځې وروسته، پيپر د سردار اندرې له خوا يو لیک ترلاسه کړی و، په هغه لیک کې يې هغه ته د خپل راتگ خبر ورکړی و او ده نه يې هيله کړې وه، چې د ده ديدن ته ورشي.

مسکو ته په رارسېدو سره مشر سردار، د سردار اندرې مخې ته د ناتاشا هغه لیک کېښود، چې په هغه کې ناتاشا له اندرې سره د خپلو اړيکو د شلولو خبر ورکړی و. (دغه لیک پېغلې بوري يې له شهزادگۍ ماريانه غلا کړی او مشر سردار ته يې ورکړی و) او د اناتول له خوا د ناتاشا د تېښتولو کيسه يې په هراړخيزه ډول او لازياتې بڼه ورته کړې وه. سردار اندرې ماښام رارسېدلی و او پيپر بل سهار د هغه ديدن ته ورغی. هغه دا تصور لاره، چې سردار اندرې هم د ناتاشا په شان په خراب طبيعت او غمجن حالت کې وويني. خو کله چې دی د هغه مېلمستون ته ورننوت، له دې نه يې تعجب وکړ چې د کار له دفتره يې د

جگړه او سوله

هغه لور او داسې تاند غږ چې په پترزبورگ کې د یوې دوکې د سپینېدو په اړه غږېده، واورېد. د ده له غږه سره د مشر سردار او د بل کوم چا غږ ورگډېده. شهزادګۍ ماریا د پېیر هرکلي ته راووته. هغې یو سوړ اسویلي وویست او د سترگو په کېنکودو سره یې د هغې کوټې دروازې ته اشاره وکړه، چې سردار اندرې په کې ناست و، داسې برېښېده چې په دې ډول غواړي، له هغه سره په ورپېښ شوي غم کې ځان ورگډ کړي، خو د پېیر دې ته پام شو چې د شهزادګۍ ماریا په بشره کې د دغې پېښې او د کوژدنۍ له خوا ددې ورور ته د خیانت له امله د ورور په غبرګون کې، د خوښۍ نښې څرګندې وې، هغې وویل:

- ورور مې وویل چې ده د دغه شان یوې پېښې انتظار لاره، زه پوهېږم چې د هغه غرور ده ته اجازه نه ورکوي چې په دې هکله خپل احساسات څرګند کړي، خو په هر حال، هغه په خورا زغم له هغه نه زیات چې ما یې هیله لرله دغه پېښه وزغمله، داسې ښکاري چې تقدیر به داسې وو...

پېیر وویل:

- ولې، په رښتیا هر څه پای ته رسېدلی دی؟

شهزادګۍ ماریا په حیرانتیا، پېیر ته وکتل، هغه آن په دې نه پوهېده چې څنګه کېدای شي داسې پوښتنې وشي. پېیر د سردار اندرې د کار دفتر ته ورننوت. اندرې ډېر بدل شوی و او د هغې تاندې خبرې دا ښودله چې هغه خورا ښه شوی ده، خو یوه نوې ګونځه یې په تندي کې زیاته شوې وه. ولسي جامې یې په غاړه وې او د خپل پلار او شهزاده میشرسکي تر مخې ولاړ و، په خورا لېوالتیا یې خبرې کولې او په تندي یې سر او لاس ښورول.

خبرې ټولې د سپرانسکي د ناڅاپي تبعید او د هغه د خیانت د

جگړه او سوله

آوازو په اړه وې چې نوې مسکو ته رارسېدلې وې.
سردار اندرې ويل:

- نن هغه کسان هغه غندي چې يوه مياشت پخوا يې، سره له هغه چې د هغه په موخه نه پوهېدل، هغه نه آفرين ويل. د يوه پرزیدلي غندنه او پر گنډل خورا آسانه کار دی او په آساني سره کېدای شي. ټولې تېروتنې آن د نورو پر هغه ورو تپل شي. زه وایم که زموږ د اوسني ټولواک په وخت کې کوم ښه کار شوی وي، دا د هغه او يوازې د هغه له برکته و... پېیر چې راننوت او د سردار اندرې سترگې په هغه ولگېدې، له خبرو پاتې شو. په بشره کې يې رېږدېدا راڅرگنده اوسم د لاسه په کې د خواشینۍ ښې را پیدا شوې، هغه خپله وينا په دې خبرو پای ته ورسوله:

- راتلونکې به په هغه قضاوت وکړي، دا يې وويل او مخ يې پېیر ته وروړاوه، هغه هماغه شان په لېوالتيا وويل:

- ښه، ته خپله څنگه يې؟ همداسې خور بېړۍ او خور بېړۍ!
هماغه نوي پیدا شوې گونځه يې په تندي کې لا ژوره شوه او د پېیر پوښتنې ته يې د ملنډو سره مل ځواب ورکړ:

- زه روغ یم، د پېیر په اند د هغه د ملنډو معنا دا وه چې:
- هوکې زه ښه یم، خو زما د صورت روغتيا د چا په گټه نه ده.
وروسته له هغه چې يو څو خبرې يې د پولنډ له پولو نه ددې خوا د لارو د خورا بدې وړانۍ او خرابۍ په اړه وکړې، د پېیر د هغو آشنایانو په اړه چې په سویس کې يې لیدلي و، وغږېد او بیا د ښاغلي دوسال(د اندرې د زوی استاد) په اړه چې د خپل ماشوم د روزو لپاره يې له بهره له ځان سره راوستي يو څه هغه ته وويل او بېرته يې له دوو بوډاگانو سره چې د سپرانسکي د خیانت په اړه غږېدل، خبرې پیل کړې. هغه په توده

جگړه او سوله

ژبه او لېوالتيا وويل:

- که په رښتيا خیانت شوی وي او له بنا پارت سره هغه پټ اړیکي لرلای، باید په رسمي بڼه ټول پرې خبر شوي وای. زه خپله له سپرانسکي سره کومه ځانگړې مینه او لېوالتیا نه لرم او پخوا مې هم نه لرله، خو زه د عدالت مینه وال یم، پیر په خپل ملگري کې هغه ځانگړتیا بیا موندله چې ده پخوا په هغه کې پېژانده...

کله چې شهزاده میشرسکي لاړ، سردار اندرې، پیر له مړونده راوړنو او هغې کوټې ته یې بدرگه کړ چې ده ته ځانگړې شوې وه. هلته یې کټ هم ورته اېښې و، هلته څو صندوقونه او بکسونه هم اېښي وو. سرونه یې پرانستي وو. سردار اندرې د یوې کڅوړې خواته ورغی، یوه بله وړه کڅوړه یې له هغې نه راوويسته، بیا یې له هغه نه یو بندل کاغذونه راوويستل. دغه ټول کار یې په خورا چټکۍ او چوپیتیا تر سره کړ، بیا پاڅېد او په یوه ټوخي یې غاړې خلاصې کړې. تندي یې تریو شو، شونډو یې سره وزبېښلې او وې ويل:

- ما به وښی چې ستاسو د نارامۍ سبب شوي یم.

پیر پوه شو، چې سردار اندرې غواړي له ده سره د ناتاشې په اړه وغږېږي او د هغه په پراخه بشره کې د غم او خواشینی نښې راڅرگندې شوې. د پیر د خبرې دغه بڼې سردار اندرې خپه کړ. په غوڅه او بې خونده لور غږ یې دوام ورکړ:

- گرافینه رستوفې زما سره له واده کولو نه ډډه کړې ده، زموږ د بولې ژبه یې ماته کړې ده او اورېدلي مې دي چې ستا اوښۍ د هغې ریباري کړې او داسې څه نورې خبرې، ایا دا رښتیا دي؟
پیر ځواب ورکړ:

- هم رښتیا دي او هم نه دي.

جگړه او سوله

سردار اندرې د هغه خبره پرې کړه او وې ويل:

- نوراشه دا يې ليکونه او داهم د هغې تصويرونه. هغه يو بنډل
کاغذونه له ميزه راپورته او پيپر ته يې ورکړل.
- که دې له گرافينې سره ديدن وشو، دا به ورکړي.

پيپر وويل:

- هغه سخته ناروغه ده.

سردار اندرې وويل:

- ښه تر اوسه لا دلته ده؟ او په چټکۍ يې بيا وپوښتل:

- شهزاده کوراگين څنگه؟

- کوراگين لا پخوا تللی دی، نېرې دې وه چې ناتاشې مړه شي...

سردار اندرې وويل:

- له دې کبله خورا خواشینی دی چې هغه ناروغه شوې ده.

د پلار په خبره خورا ترخې او له دښمنۍ نه په ډکې ژبې غږېده او
د هغه له ملنډو ډکې موسکا، دهغه د پلار موسکا رايادوله.

سردار اندرې وويل:

- نو په دې ډول ښاغلي کوراگين گرافينه رستوفه د خپل ښځتوب

وړونه گڼله؟ دا يې وويل او څو ځله وپرنجېد.

پيپر وويل:

- هغه واده نه شو کولای، هغه ښځه لرله.

سردار اندرې يوه بې خونده خدا چې د پلار خدا يې رايادوله وکړه

او وې ويل:

- کولای شو پوه شو، اوس ستاسو دا اوبې چېرې تشریف لري؟

پيپر وويل:

- پيتر ته لار، که څه هم پوره نه پوهېږم.

جگړه او سوله

سردار اندرې وويل:

- نوښه ده، اوس پروا نه لري، زما له خوا گرافيني رستوفې ته ووايي چې هغه آزاده وه او اوس هم آزاده ده او زه د هغې نیکمرغي غواړم.

پيیر د لیکونو یو بندل راواخیست. سردار اندرې د هغو کسانو په شان چې نه پوهېده څه وایي، انتظار پاتې شي چې پيیر هغه ته څه ووايي، په ځیر ځیر یې هغه ته کتل.

پيیر وويل:

- گوره، هغه په پترزبورگ کې دی، زموږ خبرې دې یادېږي، تاته وایم یادېږي دې!...

سردار اندرې په چټکۍ ځواب ورکړ:

- یادېږې مې، ډېرې ښې مې یادېږې، ما ویل چې گنهاره ښځه باید وښل شي، خو ما ونه ویل چې زه کولای شم گنهاره ښځه وښم، نه، نه یې شم کولای،

پيیر وويل: دغه شان پرتله کول امکان لري؟

سردار اندرې د هغه خبره پرې کړه او په زوره یې چغه کړل:

- هوکې، بیا یې باید ریباري وکړم، د هغې په وړاندې مهربانه واوسم او دې ورته نورې خواخوږۍ؟ هوکې دا خورا د خیر خبره ده، خو زه نه شم کولای، ددې ښاغلي میراث خور شمه او که ته غواړې چې زما ملگری واوسې، نور هېڅکله... هېڅکله په دې اړه له ما سره مه غږېږه. ښه، د خدای په امان، زما خبرې به همداسې چې ما وویل، همداسې به یې ورسوئ.

پيیر د هغه له کوټې ووت، له هغه ځایه مشر سردار او شهزادگی ماریا ته ورغی.

جگړه او سوله

يوډا تر هر وخته تاند او خوشاله برېښېده. شهزادگۍ مارييا داسې وه لکه د تل په شان. پېير د هغې په خبره کې له ناتاشې سره د ورور د جلا کېدو له امله يو ډول پټه خوشالي احساسوله. هغه چې کله هغوی ته کتل، ټولود رستوف کېرنی. په خواشینی او سپکاوي يادوله...

د غرمۍ په لږ کې خبرې اترې د جگړې په اړه وې. د هغې جگړې په اړه چې رارسېدل يې نور ټولو ته څرگند شوي و. سردار اندرې پرله پسې غږېده، کله به يې پلار او کله به يې له دوو سال، سويسي روزونکي سره خبرې کولې، دی له عادي حال نه تازه او لېوال برېښېده، هماغه لېوالتيا چې پېير د هغه په رواني علتونو ښه پوهېده.

۲۲.

په دغه ماښام پېير د رستوفيانو کره راغي، چې خپله ورسپارل شوې دنده تر سره کړي. ناتاشا په پرستن کې وه، گراف په کلوب کې و، پېير ليک سونيا ته ورکړ او خپله مارييا ديمتريوفنا ته ورغې. هغه غوښتل يې په دې پوه شي، چې سردار اندرې ددې خبرو په وړاندې څه غبرگون ښودلی دی. لس دقيقې وروسته سونيا مارييا ديمتريوفنا ته راغله او وې ويل:

- ناتاشا غواړي هر ورو له پيتر کريلويچ سره وگوري.

ماريا ديمتريوفنا وويل:

- پوه نه شوم، څه وايی، غواړئ هغه خپلې کوتې ته بوزئ؟ هلته

گډوډي نه ده؟

سونيا وويل:

- نه، هغې جامې واغوستې او مېلمستون ته راووته.

ماريا ديمتريوفنا يوازې اوږې پورته واچولې، مخ يې پېير ته

وروړاوه او وې ويل:

جگړه او سوله

- کله به دغه گرافینه راشي، زه خو دغې نجلي ډېره په عذاب کړې يم. گوره پام کوه که راشي، چې ټول حال ورته ونه وایئ... ډېر مې زړه ورته خوږېږي.

ناتاشا په ډنگره شوې، رنگ الوتې خپرې او تريو تندي، د پېیر له خياله لرې، له هر ډول حیا او شرمه پرته، په مېلمستون کې ولاړه وه. کله چې پېیر راننوت، هغه یو ډول گېنۍ واخیسته، داسې برېښېده، هغه زړه نازړه او په دې خیال کې وه چې د هغه پلو ورشي، که ودرېږي، چې هغه د دې خوا ته راشي.

پېیر په تلوار د هغې خواته ورغی. هغه فکر کاوه چې ناتاشا به د تل په شان ده ته لاس ورکړي، خو هغه چې کله ده ته رانېږدې شوه، ودرېده، په سختۍ یې سا وویستله او لاسونه یې لکه د شنډ لاسونو په شان څړوند وو. د هغې درېدل، هغه درېدو ته ورته و، چې د سندرو ویلو لپاره به د مېلمستون په منع کې درېده. خو اوس یې خبره چور بل ډول برېښېده.

هغې په چټکۍ خبرې پیل کړې او وې ویل:

- پیتړ کېریلیچ! سردار بالکونسکي ستاسو ملگری و، بیا یې خپله خبره راسمه کړه، هو او اوس هم ستاسو ملگری دی. (هغه داسې انگېرله چې هر څه و، هغه پخوا و او اوس هر څه بدل شوي دي). هغه، هغه وخت ماته ویلي و چې کومه ستونزه وي، له تاسو نه مرسته وغواړم...

پېیر هغې ته کتل او ژوره ژوره سا یې اېستله. تر هغې شېبې پورې هغه، هغه په خیال کې پرې گڼله، خو اوس یې تر سترگو داسې د زړه سوي ورغله چې په زړه کې یې د ملامتۍ یوه نښه هم پاتې نه شوه.

- هغه اوس دلته دی، هغه ته ووايئ چې ما وبښئ... ما وبښئ،

جگړه او سوله

يو ازې يوه بښنه، ما دې وښئ. هغه ودرېده، سا ويستل يې لا زيات شول، خو ژړل يې نه.

پېر وويل:

هو کي، زه به ورته ووايم، خو... هغه نه پوهېده چې څه ورته ووايي. داسې برېښېده، چې هغه له هغه خياله ډارېږي، چې د پېر خيالوته به ورشي.

او په چټکۍ يې وويل:

- زه پوهېږم، چې هر څه پای ته رسېدلي، نه، نه دا نور هېڅ امکان نه لري، خو ما هغه عذاب زوري چې ما هغه ته رسولی دی. زما يوازينۍ هيله داده چې هغه ته ووايي چې زما هيله ومني او ما د ټولو گناهونو په خاطر وښئ، وښئ، وښئ او وښئ.

د هغې ټول ځان په رېږدېدا شو او پر څوکۍ کېناسته.

د پېر زړه له دې نه مخکې، هېڅکله د داسې زړه خوږي احساس نه و لمسولی، هغه وويل:

- هغه ته به ووايم، هر څه به بيا ورته ووايم، خو... په يو څه غواړم

پوه شم...

د ناتاشا غلچکونو، له هغه نه وپوښتل:

- په څه شي غواړي پوه شي؟

- هيله مې لرله، پوه شم، ايا... هغه... تاسو ته گران و؟

پېر نه پوهېده چې اناتول (خپل اوښی) په څه نامه ياد کړي. د هغه د نامه په ياديدو تک سور شو او وې ويل:

- ايا تاسو ته دغه احمق گران و؟

ناتاشا وويل:

- هغه ته احمق مه وايئ، خو زه په هېڅ څه نه پوهېږم، نه پوهېږم،

جگړه او سوله

هغه بيا په ژړا شوه.

د زړه خوږۍ، خواخوږۍ او مينې احساس له پخوا لاسيات د پيښر پر زړه منگولې خښې کړې، داسې يې انگېرله چې تر عينکو لاندې يې اوبښکې راشېوه شوي دي او دا هيله يې لرله، چې د چا ورته پام نه شي. پيښرو ويل:

- زما ملگري! نور به په دې اړه خبرې نه کوم.

د هغه دغه په زړه پورې، مينه ناک غږ چې د خواخوږۍ نښې په کې نغښتې وې ناڅاپه د ناتاشا په غوږو کې عجيبې انگازې او پر زړه يې حيرانوونکې اغېز وکړ.

- په دې اړه به نه غږېږو گرانې! زه به هغه ته هر څه او ټول ووايم خو له تاسو نه هيله لرم چې ما خپل وگنۍ او که زما مرستې يا مشورې ته مو اړتيا پيدا شوه او يا که مو غوښتل چې له چا سره د زړه خواله وکړې، نه يوازې اوس، بلکې هر وخت مو چې خوښه وي په رښتيا، ما مه هېرئ.

د هغې لاس يې راونيو، هغه يې ښکل کړ او وې ويل:

- ډېر به ځان نیکمرغه وگنم که وکولای شم چې...

پيښرونه شو کولای، خپلې خبرې پای ته ورسوي.

ناتاشې چغې کړل:

- له ما سره داسې مه غږېږئ، زه د هغه څه سياله نه يم، چې تاسو يې

وايئ.

ناتاشا غوښتل چې له کوتې نه ووزي، خو پيښر د هغې لاس راونيو او د تگ خنډ يې شو او غوښتل يې چې څه ووايي. خو کله چې يې وويل، هغه خپله دې ته حيران او هک و پک شو چې څنگه يې هغه ويلې دي.

پيښر هغې ته وويل: بس کړي، بس کړي، ستاسو ټول ژوند تر مخې دي.

ناتاشې په ډېر شرم او خورا حيا وويل:

جگړه او سوله

- نه، زما لپاره، نه، نه زما لپاره، ژوند پای ته رسېدلی دی.

پېیر د هغې خبرې تکرارې کړې:

- زما لپاره ژوند پای ته رسېدلی دی؟ که زه، زه نه وای، بلکې د

نړۍ تر ټولو ښکلي، هوښیار او ښه سړی وای او خپلواک وای، زه به

همدا اوس، ستا په وړاندې ګونډه شوی وای او په خپله به مې تا ته د

خپلې مینې ویلي وای او د ځان لپاره به مې ستاسو ریباري کړې وای.

له ډېرې مودې نه وروسته د لومړي ځل لپاره د ناتاشې له سترګو نه

د مننې او ښکې راشپوه شوې، په خواخوږۍ یې پېیر ته وکتل او له

کوټې نه ووته.

پېیر هم د هغې پسې نژدې دهلیز ته منډه کړې، هڅه یې کوله د

نیکمرغۍ او خواخوږۍ هغه اوښکې او ساندې راتینګې کړي چې د

هغه غاړه یې کېښکودله. خپل پوستین یې چې لستونۍ یې نه شو پیدا

کولای واغوست، په ګاډۍ کې کېناست او لاړ.

ګاډیوان وپوښتل:

- اوس کومې خواته! چېرته د تګ سپارښتنه کوئ؟

- چېرته؟ پېیر له ځانه وپوښتل: چېرته کولای شول لاړ شو؟ کلوب ته

یا مېلمستیا ته؟ د هغې مینې، احساس او خواخوږۍ په پرتله چې ده په

خپل ګوګل کې احساسوله او د هغه غلچک په پرتله چې د وروستي

ځل لپاره ناتاشا د اوښکو د پردې له شاده ته کتلي و، ټول خلک د ده تر

سترګو خورا د زړه سوي او خوار ورتلل.

د لسو درجو سړو سره سره یې، د خنځیر له پوسته د جوړ شوي

پوستین تنۍ یې پرانستې، خپله پراخ او په ساه اېستلو کې ډوب پټیر

یې پاکې هوا ته ورډالۍ کړ او چیغه یې کړل:

- کور ته به لاړ شو.

جگړه او سوله

هوا سپر او ښه رڼه وه. پرناولو او تيارو واټونو او تيارو بامونو شين خو له ستورو ډك آسمان وزرونه خواره كړي و. پېير يوازې دغه پاك آسمان ته په كتو كتو كې، هغه سپكاوې او ځمكنې بې ننگي نه احساسوله چې پر لوړو څوكو يې د ده روح گرځېده. پېير چې كله د ارباب ډگر ته ورسېد، له ستورو نه د ډك تياره آسمان ستره پراخه لمنه، د هغه د سترگو په وړاندې وغوړېده.

د دغه آسمان څه كم په نيمايي كې د پريچينسكاي اوت پر سرد ۱۸۱۲ كال لوى، ځلېدونكى سپين، اوږده، پورته نيولې لكۍ لرونكي ستوري چې، تر ټولو ستورونه ځمكنې ته نېرېدې او له هرې خوا نورو ځلېدونكو ستورو را ايسار كړي وو، ولاړ و. هماغه لكۍ لرونكى ستورى چې ويل كېدل، د بدو بلاوو او قيامت زيرى يې راوړى دى، خو دغه ځلېدونكى روڼ او اوږدې لكۍ لرونكى ستورى، د پېير په زړه كې هېڅ ډول وير نه راپاروله، بلكې برعكس په خوشالۍ او له اوښكونه په لمدو سترگو دغه روڼ ځلېدونكى ستورى چې، په نه اندازه كېدونكې چټكۍ، په دې بې پايه فضا كې ده ته په ټاكلي بهېر كې الوت، خو ناڅاپه، لكه په خاوره كې دوښتل شوي غشي په څېر د رانه آسمان په تور زړه كې، چې ځانته يې ټاكل شوي ځاى غوره كړى و، ودرېد او هلته ننوت او لكۍ يې په هماغې چټكۍ، بېرته پورته تللې او دادى د نورو ستورو په منځ كې يې دوړانگو په څېرولو پيل كړى دى. پېير ته داسې وېرېښېده چې، دغه ستورى، له هغه څه سره ښه اړخ لگوي چې، نوي ژوند ته د ده په غوړېدونكي او زړور شوې روح كې تېرېږي.

د دويم ټوك پاى

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library